ഷഹബാസ് അമ്പ്രാട്ടിന്റെ

ഇരുട്ട് കടക്കും.

(ഒരു ഓർമ്മ കുറിപ്പ്)

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ

തുള്ളൽകഥകൾ

(രണ്ടാം ഭാഗം)

പ്രസാധകന്മാർ: —

യോഗക്ഷേമം കമ്പനി ലിമിറ്റഡ്.

തൃശ്ശിവപേരൂർ

മംഗളോദയം അച്ചുക്കൂടത്തിൽ

അച്ചടിച്ചത്.

കോപ്പി 1000 വില 3ക.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിഷയവിവരം.

		മുതൽ	വരെ
1.	രുഗ്മിണീസ്വയംവരം	1	71
2.	സ്യമന്തകം	72	175
3.	രാമാനുചരിതം	176	213
4.	സത്യാസ്വയംവരം	214	266
5.	ബാണയുദ്ധം	267	305
6.	സന്താനഗോപാലം	306	345
7.	ഗോവർദ്ധനചരിതം	346	373
8.	ശ്രീകൃഷ്ണലീല	374	409
9.	കാളിയമർദ്ദനം	410	428
10.	പൌണ്ഡ്രകവധം	429	464
11.	നൃഗമോക്ഷം	465	499
12.	ധേനുകവധം	500	510
13.	ധ്രുവചരിതം	511	557
14.	പ്രഹ്ലാദചരിത്രം	558	586
15.	ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം	587	599

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രസ്താവന

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ തുള്ളൽകഥകൾ സംഗ്രഹിച്ചു വേറെ വേറെ ഭാഗങ്ങളായി തിരിച്ചു മംഗളോദയം പ്രസ്സിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ തുടങ്ങിയിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥപരമ്പരയിൽ ഒന്നാമത്തെഭാഗം വായനക്കാർ കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിൽ പുരാണം സംബന്ധിച്ച പലവക കഥകളിൽ നൈഷധം, രാമായണം, ശിവപുരാണം എന്നീ കഥകളാണ് അന്തർഭവിച്ചിട്ടുള്ളത്. പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥാവലിയിൽ സാഹിത്യരസജ്ഞന്മാരുടെ ശ്രദ്ധ സാദരം പതിയുകയും ഇതിന്റെ ഉപരിഭാഗങ്ങളുംകൂടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ പലരും അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തപ്രകാരം രണ്ടാംഭാഗം ഇതാ വായനക്കാരുടെ മുമ്പിൽ സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഈ ഭാഗത്തിൽ ശ്രീമദ്ഭാഗവതപ്രതിപാദിതങ്ങളായ കഥകളാണ് അടങ്ങിയിട്ടുള്ളത്. രുഗ്മിണീസ്വയംവരം, സ്യമന്തകം, രാമാനുചരിതം, സത്യാസ്വയംവരം, ബാണയുദ്ധം, സന്താനഗോപാലം, ഗോവർദ്ധനചരിതം, എന്നിങ്ങനെ ഏഴ് ഓട്ടൻതുള്ളലുകളും ശ്രീകൃഷ്ണലീല, കാളിയമർദ്ദനം, പൌണ്ഡ്രകവധം, നൃഗമോക്ഷം, ധേനുകവധം, ധ്രുവചരിതം, പ്രഹ്ലാദചരിതം എന്നിങ്ങനെ ഏഴ് ശീതങ്കൻതുള്ളലുകളും, ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം എന്ന കരുപറയൻതുള്ളലും ഈ ഭാഗത്തിൽ അന്തർഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

നമ്പ്യാരുടെ തുള്ളൽകഥകളിൽ രുഗ്മിണീസ്വയംവരം,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്യമന്തകം, സത്യാസ്വയംവരം, ശ്രീകൃഷ്ണലീല, ധ്രുവചരിതം, ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം എന്നിവ സാരംകൊണ്ടും സാരസ്യംകൊണ്ടും ഉയർന്ന തരത്തിൽ പെടുത്താവുന്നവയാണ്. അവ ഈ ഭാഗത്തിന്റെ പ്രത്യേകം ഒരു മോടി പിടിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലൊ. സന്താനഗോപാലം മുതലായ ചില കഥകളുടെ കർത്തൃത്വം നമ്പ്യാർക്കു കൊടുത്തിട്ടുള്ളതിൽ സഹൃദയജനങ്ങളിൽ ചിലർ അഭിപ്രായഭേദം പറയുന്നവരുണ്ടാകും. എന്നാൽ ഈ കഥകൾ തേടിപ്പിടിച്ചു കണ്ടുപിടിച്ചു പ്രസിദ്ധംചെയ്ത മഹോത്സാഹനായ എസ്. കെ. വെങ്കിടരാമയ്യർ അവർകൾ ഇവയുടെ എല്ലാം ഉടമസ്ഥത നമ്പ്യാരുടെ പേരിൽ പതിച്ചുപോയതുകൊണ്ടു സർവ്വസമ്മതമല്ലെങ്കിലും ആ ക്രമംതന്നെ ഇവിടേയും അനുവർത്തിച്ചതാകുന്നു.

ഫലിതങ്ങൾ, പഴഞ്ചൊല്ലുകൾ, മുതലായവയെ ഘട്ടിയിണക്കി കഥകളെ മോടി പിടിപ്പിക്കുന്നതിൽ നമ്പ്യാരെപ്പോലെ മറ്റൊരു കവി കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു നിസ്സംശയം പറയാം. ഈ ഭാഗത്തിൽ പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിട്ടുള്ള ധ്രുവചരിതം കഥയെപ്പറ്റി ഒരൈതിഹ്യം കേട്ടിട്ടുണ്ട്. നമ്പ്യാരും ഉണ്ണായി വാരിയരുംകൂടി തിരുവനന്തപുരത്തു പാർത്തുവരുന്ന കാലത്തു നമ്പ്യാരെപ്പോലെ ഒരു തുള്ളൽകഥ തനിക്കും എഴുതണമെന്നു ഉണ്ണായിവാരിയരുടെ മനസ്സിൽ ഒരാഗ്രഹം തോന്നി. അതുപ്രകാരം അദ്ദേഹം ധ്രുവചരിതം എഴുതുവാനും തുടങ്ങി. ശബ്ദാർത്ഥഭംഗികൊണ്ടും രസാലങ്കാരങ്ങളെക്കൊണ്ടും മോടിപി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ടിപ്പിച്ചു അദ്ദേഹം എഴുതിവന്ന കഥയിൽ ഉത്താനപാദന്റെ പത്നിമാരായ സുരുചിയും സുനീതിയും തമ്മിൽ വഴക്കടിച്ചു മുതലുകാര്യം ഭാഗിച്ചതിനെപ്പറ്റി വളരെ വരികയും അദ്ദേഹം എഴുതി. പണ്ടങ്ങളും, പാത്രങ്ങളും മുതലായ ജംഗമസ്വത്തുക്കളും ഭൂമി മുതലായ സ്ഥാവരസ്വത്തുക്കളും ഭാഗം വെച്ചതിനെ അദ്ദേഹം വിസ്തരിച്ചു വർണ്ണിച്ചു. ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആ ഭാഗം കുറെയധികം സ്ഥൂലമായിത്തീർന്നു. എന്നിട്ടും അദ്ദേഹത്തിന്നു തൃപ്തി വന്നില്ല. ഒടുവിൽ നമ്പ്യാരോടു ഉത്താനപാദന്റെ പത്നിമാർ തമ്മിലുള്ള ഭാഗം കഴിപ്പിച്ചതന്നാൽ കൊള്ളാമെന്നു് അദ്ദേഹം ആവശ്യപ്പെട്ടു. നമ്പ്യാരാകട്ടെ ആ ഭാഗത്തെ മറ്റൊരു നമ്പ്യാരുടെ പാക്കായിട്ടു.

"കേട്ടില്ലയോനിങ്ങളുത്താനപാദന്റെ
വീട്ടിലെകോലാഹലങ്ങളിതൊന്നുമേ
ജ്യേഷ്ഠത്തിയുമനുജത്തിയുംതങ്ങളിൽ
ചട്ടികലങ്ങളുംകൂടെപ്പകുത്തുപോൽ."

എന്നു നാലുവരി എഴുതി ഭാഗം അവസാനിപ്പിച്ചു. അതു കണ്ടപ്പോൾ വാരിയർ തുള്ളൽകഥ എഴുതുവാൻ നമ്പ്യാർതന്നെയാണു നല്ലതെന്നു കരുതി താൻ എഴുതിയതു ചീന്തിക്കളകയും വാരിയരുടെ ആവശ്യപ്രകാരം നമ്പ്യാർ ധ്രുവചരിതം കഥ എഴുതുകയും ചെയ്തു എന്നാണു ഐതിഹ്യം. ഇതിൽനിന്നു നമ്പ്യാക്കന്മാരുടെ മർമ്മം മാത്രം സ്പർശിക്കുന്ന വിദ്യ ധാരാളം വശമായിരുന്നു എന്നു വ്യക്തമാകുന്നു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ന്മ്പ്യാരുടെ കവിതാഗ്രഹണങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രത്യേകി ച്ചൊന്നും ഈ പ്രസ്താവനയിൽ പറയേണ്ടുന്ന ആവശ്യമി ല്ല. ആ സരസകവിയുടെ തുള്ളൽകഥകൾ തെറ്റുകൂടാ തെ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയെന്നതു വലിയൊരു ലോകോപകാരമാണെന്നു ഏവരും സമ്മതിക്കും. അതു മാത്രമേ ഈ പ്രസിദ്ധികരണംകൊണ്ടു തൽപ്രവർത്തക ന്മാർ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളൂ.

ഈ ഗ്രന്ഥപരമ്പരയുടെ മൂന്നാംഭാഗമായി ഭാരതം കഥകളാണു ഇവിടെനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഉദ്ദേ ശിക്കുന്നതു്. മഹാജനങ്ങൾ ഈ സമാരംഭത്തിൽ മതി യായംവണ്ണം സഹകരിക്കുന്നപക്ഷം ആ ഭാഗവും താമസി ക്കാതെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുമെന്നു് ഇതിനാൽ അറിയിച്ചു കൊള്ളുന്നു.

എന്നു്

തൃശ്ശിവപേരൂർ,
25__5__1107.

കെ. വി. എം.
മംഗളോദയം പണ്ഡിതർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ

തുള്ളൽകഥകൾ.

(രണ്ടാം ഭാഗം.)

---

1. രുഗ്മിണീസ്വയംവരം.

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

അഖിലഭുവനകന്ദംഹാസനിർദ്ധൂതകന്ദം
ശമിതവിമതവൃന്ദം ധ്യായ്മമാണാരവിന്ദം
സമുചിതമുചുകുന്ദം പൂതപാദാരവിന്ദം
സുരവരതടിനീന്ദം സാധുവന്ദേ മുകുന്ദം

ഭ്രപാളി.

ഇന്ദുകാതരസ്ഥലേവിളങ്ങിടുന്നൊരംബികേ
തിരുമനസ്സൊടൊരു കടാക്ഷമരുളിയടിയനിൽ ദൃഢം
ചന്ദ്രബിംബസന്നിഭാനനേ ഭവപ്രിയതമേ!
പരമഭക്തചിത്തനത്തൽതീക്ഷ്ണനാമമഹേശ്വരി!
പന്നഗാധിനാഥശായിതന്നുടെ സഹോദരി!
പരമഭക്തചിത്തനത്തൽതീക്ഷ്ണനാമമഹേശ്വരി!
വന്നെതിർത്തുരിതദുർഗ്ഗതിക്കുജനനി! നീയൊരു
വഹ്നിയായ്ഭവിച്ചെനിക്കു സർവ്വഭ്രതിനൽകണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പദം.

കൊണ്ടാടിയുടൻകുടമാളൂരമന്ദവേട്ടയ്ക്കൊരുമകനേ
കൊണ്ടാടണമേകവിതയ്ക്കിന്നമന്ദമോദം പരിചൊടുമേ
കണ്ടാലനിശംസുഖമേറുംകളേബരന്തേമധുരതരം (യ്
കണ്ടാവിതുഞാനൊരുനാളിൽകനത്തമോദംവരുവതിനാ
കടുത്താൻപടതട്ടുപ്പതിന്നൊട്ടുക്കമെന്നിയെപടുതാവും
തുകിയമ്പുകൾതൊടുത്തുവമ്പൊടുപ്പടക്കളങ്ങളിലടുക്കയും
കഠിനരടിതമൊട്ടനടനമുടനുടനെ
വടിവിലിടകലരുമടവുടയോനേ (കൊണ്ടാടി)
കല്യാണഗുണാകരനേ! നീകനത്തകീർത്തിയരുളേണമേ.
കല്യാണമെനിക്കരുളേണംകളങ്കമെല്ലാംകളയണമേ
കിളർത്തകൌതുകമുറയ്ക്കുണം കുളർത്തശോഭകൊഴിനിറയ്ക്കുണം
കളിച്ചുകൊണ്ടിഹവസിക്കണംമമമുച്ചസമ്മതമടക്കണം
വരവുമരുളുമമകരളിലരുളുഗതി
അരുണചരണയുഗമതുമമശരണം (കൊണ്ടാടി)
ഇണക്കമോടിഹതുണയ്ക്കുണംവനെക്കമെന്നുടൻഗണിക്ക
കണക്കിൽവന്നിഹ വസിക്കണം (ണം
തണക്കുമാഗ്ഗുണമണയ്ക്കുണം
വെളിവിലെഴുന്നരുളിവെളുവെളെവിലസിയാ
ഹസനാരസമൊടിഹവിലസണമനിശം (കൊണ്ടാടി)
വണ്ടാർകുഴലോടിടചേരും
കരണ്ഡമാലാവിലസിതനായ്
തണ്ടാർശരനും പരിതാപം
വളത്തഭംഗിക്കുടയോനേ!
സുഗന്ധിചന്ദനവിലേപവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുബന്ധുരാനനവിലാസവും
സുബന്ധമാകിനകിരീടവുംവില
സുഗന്ധിയാകിനശരീരവും
വിമലകരവലയചലനകിലികിലിത
വലസമലനമതിവിലസിതഗതിയും (കൊണ്ടാടി)
ഫണിപതിഭ്രഷണനാകിനഭഗവാ-
നണികലയാണ്ഡമഹേശ്വരനൊരുനാൾ
ഗ്രണവതിയാകിയപാർവ്വതിയോടും
ഗ്രണമിയലുന്നൊരുകരിവടിവായി
ആടവിയിലങ്ങുകടന്നുനടന്നും
മടിക്കുടാതെകളിച്ചുരസിച്ചും
തരുണിയെവിരവിലടുത്തുവിളിച്ചും
പെരുകിനസരസസുഖേനകളിച്ചും
മരുവിനമലർശരഹരനുടെനീജം
ഉരുതരമുടനത്തുകരിമുഖമായി
ധരണിയിൽവന്നുപിറന്നൊരുമൂത്തേ!
കരിവദന!ഭവാൻകാത്തരുളേണം.
വാണീഭഗവതി! കല്യാണി!ഘനവേണി!സു-
ശ്രോണി!സുന്ദരി!ശുകവാണി!വാരിജവേണി!
കാണിപിഴിഞ്ഞിടാതെവാണീടേണംനീയെന്നെ
വാണിയിൽവഴിപോലെതാണുവണങ്ങുന്നേൻഞാൻ
ഏണാങ്കാനനയാളേ! വേണംനിൻകൃപയെങ്കൽ
നാണമകാറിമമക്ഷീണമൊഴിച്ചീടേണം
ക്ഷോണീവാസികഠംക്കൊരുഭ്രഷണമെന്നപോലെ
വാണീപിശേഷംകൊണ്ടങ്ങാനന്ദിക്കേണംദേവി!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അംബരനദീവാസനംബുജവിലോചനൻ
ചിന്മയൻജഗന്മയൻകല്മഷവിനാശനൻ
തുംബുരുനാരദാദിസേവിതൻമഹാവന്ദ്യൻ
ശംബരരിപുതാതൻകാത്തുകൊൾകടിയനേ
പീലിത്തിരുമുടിയുംമാലയുംചില്ലികളും
നീലോല്പലത്തവെല്ലുംലോചനപ്രഭാവവും
ചേലൊത്തനാസികയുംബാലത്തരുണിമാർത്തൻ
ചേതസ്സെവഞ്ചിച്ചീടുംലോലമാമധരവും
കുണ്ഡലാലങ്കാരമത്യകണ്ഡലവിലാസവും
കുണ്ഡാടിവെല്ലുന്നോരുഗണ്ഡസ്ഥലവുംനല്ല-
പൂർണ്ണചന്ദ്രനുംപുനരർണ്ണോജവുംനമിക്കും
പൂർണ്ണമായീടുന്നോരുസുപർണ്ണരമ്യാനനവും
കാമൽക്കഴുത്തിൽമുത്തുമാലയുംവനമാലാ-
ശ്രീമൽപ്രകാശങ്ങളുംശ്രീവത്സകൌസ്തുഭവും
ചേരുന്നമാവിടവുംചേർച്ചയുള്ളുരവും
ചാലേവിളങ്ങിടുന്നോരോമനക്കൈകൾരണ്ടും
മഞ്ഞപ്പട്ടുടയാടകാഞ്ചിയുംകലാപവും
മഞ്ജുളമായുള്ളോരുപാടപങ്കജങ്ങളും
ശോഭിച്ചകരങ്ങളിൽചേരുംചമ്മട്ടിശംഖും
ചാലേധരിച്ചുരഥമേറിത്തിരിച്ചുപണ്ടു
പാരാതെവിജയനേറതേരുതെളിച്ചകൃഷ്ണൻ
പാലിച്ചീടേണമെന്നെഞാനിതാവണങ്ങുന്നേൻ
ഏവംസുഖിച്ചുവസുദേവൻവസിച്ചുബല-
ദേവൻചിചാഹമൊന്നുചെയ്വൻഞാനെന്നുറച്ചു
രേവതാത്മജയാകുംരേവതിയുടെവേളി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആയോളംഘോഷത്തോടെആശുകഴിച്ചുംകൊണ്ടു
ഭാവംതെളിഞ്ഞുതത്രമേവുന്നകാലമങ്ങു
ഭീഷ്മകനെന്നുള്ളൊരുഭ്രമിപാലേന്ദ്രൻപാരം
ഉൗഷ്മയുള്ളൊരുവീരനൂഴിവാഴുന്നകാലം
രുഗ്മിയെയന്നൊരുപുത്രനുണ്ടായിഭീഷ്മകന്നു
രുഗ്മികനുജന്മാരുംമൂന്നുപേരുണ്ടായ്തിന്നെ
രുഗ്മിണിയെന്നുപേരായുള്ളൊരുകന്യകയും
രുഗ്മപ്രകാശംപോലെത്രുപപ്രകാശത്തോടും
ഉണ്ടായിതവൾപിന്നെകണ്ടാലെത്രയുംസുഖ-
മുണ്ടാമാകൃതികണ്ടുതണ്ടാർമാനിനിതന്റെ
രണ്ടാമവതാരംപോൽവണ്ടാർവേണിമാരൊക്കെ
കൊണ്ടാടിസ്തുതിക്കുന്നുകണ്ടാൽതൃപ്തിയുമില്ല.
വണ്ടിനുമകതാരിലിണ്ടലുളവാക്കുന്ന
കൊണ്ടൽപുരികുഴൽ ചുരുണ്ടുവിളങ്ങീടുന്നു
തൊണ്ടിപ്പഴങ്ങാംമങ്ങിമണ്ടിയൊളിക്കുമല്ലോ
ചുണ്ടിന്റെഭംഗിയതുകണ്ടുവെന്നാകിലുടൻ
രണ്ടുകൺമുനകളെക്കൊണ്ടുകടാക്ഷമതു
കണ്ടുപുരുഷന്മാർവിരുണ്ടുവലംകെടുന്നു.
മല്ലീശരന്റെപടവില്ലിൻവിലാസമൊക്കെ
തല്ലിയമർത്തുംകുനുചില്ലീയുഗവുംനല്ല
മുല്ലമുകുളംപോലെപല്ലുംചുന്ദസ്മിതവും
ഉല്ലാസമേറുന്നൊരുനല്ലാർമണീജനങ്ങ-
ളെല്ലാമവളെവന്നുനില്ലാതെവണങ്ങണം.
അല്ലാതെയൊന്നുമിന്നുചൊല്ലുവാനെളുതല്ല
ചൊല്ലേറുമവളുടെകല്യാണകാലംവന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നല്ലൊരുപുരുഷനുനൽകിടവേണമെനാ-
ങ്ങെല്ലാവരോടുംനൃപനുല്ലാസഭാവത്തോടെ
മെല്ലെന്നുചോദിച്ചിതുനല്ലകുതുകത്തോടെ.

"കണ്ഡിനവാസികൾബോധിക്കേണം
പെണ്ണിനുപത്തുവയസ്സുതികഞ്ഞു
മന്നിൽപലഗുണമുള്ളൊരുപുരുഷനു
മന്നകളെപ്രതിപാടിക്കേണം
ജാതിശ്രേഷ്ഠതമുമ്പിൽവരേണം
ജാതിഗുണങ്ങളിണങ്ങീടേണം
ശില്പവിധങ്ങളിൽനിപുണതവേണം
കല്പനാതങ്കലുറപ്പുംവേണം
കണ്ടാൽനല്ലൊരുരൂപഗുണംപുന-
രുണ്ടായ്വരികവിശേഷാവശ്യം
ധനസമ്പത്തുംഗുണസമ്പത്തും
ജനസമ്പത്തുംജയസമ്പത്തും
കനിവേറീടിനശാസ്ത്രജ്ഞാനവു-
മനുപമമായുധവിദ്യാവിധവും
കനിവുംകാന്തിയുമതിസംസതവു-
മിനിയുംപലഗുണമുണ്ടായ്വരണം.
കീർത്തികഥാവേണംകുശലതവേണം
പൂർത്തികഥാവേണംപൂജ്യതവേണം
ശത്രുജനത്തെയമപ്പാനുള്ളൊരു
ശക്തിവിശേഷിച്ചുണ്ടായ്വരണം
നാടകകാവ്യപുരാണാദികളിൽ
പാടവമവനുണ്ടായിവരേണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തക്കവ്യാകരണാദികളിൽപട്ട-
കശ്ശബുദ്ധിവിചാരംവേണം
കവിതകൾകേൾക്കുന്നേരംതന്നേ
ചെവിയുള്ളോർക്കാനന്ദംവേണം
കവിടിക്രിയയിൽവിദഗ്ദ്ധതവേണം
കവിയണമീവക മറുള്ളവരെ.
സംഗീതംപുനരധികംവേണം
ഭംഗിയിലോരോകുശലതവേണം
വൈദ്യംവേണംഗണിതംവേണം
വൈദികവിധിബഹുമാനിക്കേണം
ദേവബ്രാഹ്മണവിശ്വാസത്തിനു
കേവലമവനൊരുപാത്രതവേണം
രത്നപരീക്ഷാകനകപരീക്ഷാ
യത്നംചെയ്യുവരുത്തീടേണം
എന്തിനുപലവിധമുരചെയ്യുന്നു
ചിന്തിതമിനിയുംപലവിധമുണ്ട്.
സകലഗുണങ്ങളുമുള്ളവനെന്നുടെ
മകളെവിവാഹംചെയ്വാനുചിതൻ.
ഇങ്ങിനെയുള്ളവനവനിതലങ്ങളി-
ലെങ്ങാനുംപുനരുണ്ടെന്നാകിൽ
അവനെവരുത്തുവിനാദരവോടെ
അവനുകൊടുപ്പാൻമടിയില്ലേതും
അല്ലാതുള്ളവരാരുംമകളുടെ
കല്യാണത്തിനുയോഗ്യരതല്ല
മടിയന്മാരുംതടിയന്മാരും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുടിയന്മാരുംകുടിയന്മാരും
ജരയന്മാരുംജരഠന്മാരും
മുണ്ടന്മാരുമുരണ്ടന്മാരും
ചെണ്ടക്കാരുംചെകിടന്മാരും
ശണ്ഠയിട്ടന്നൊരുശ്രുണിക്കാരും
ശണ്ഠികൾനല്ലകഷ്ണിക്കാരും
ദുഷ്ടവിടകെട്ടിനടക്കുന്നവരും
ദോഷ്ടുപറഞ്ഞുനടക്കുന്നവരും
ദുസ്സാമർത്ഥ്യക്കാരുംപലവക
ദുസ്സംപറയുന്നജനങ്ങളും
ഘൃഷ്ണിപറയുന്നവരുംചിലരൊട്ട
ഭീഷ്ണികാട്ടിവലയ്ക്കുന്നവരും
ദൂഷ്ണവാക്കുകൾമോഷിക്കുന്നൊരു
ദോഷന്മാരുംവിഷമന്മാരും
ഇങ്ങിനെയുള്ളവരാരുംമകളുടെ
മംഗലകർമ്മംമോഹിക്കേണ്ടാ."
രുഗ്മിണിതന്നുടെസോദരനാകിയ
രുഗ്മിപറഞ്ഞുപിതാവിനൊടപ്പോൾ:—
"കൂറംകൂടാത്തുള്ളനരന്മാർ
കുറയുംഭ്രമിയിലെന്നുടെതാത!
ലക്ഷമെറുമനുഷർകൂടുമ്പോളതിൽ
ലക്ഷണമുള്ളവരൊന്നോരണ്ടോ
ഉടലതിരമ്യമൊരുത്തനുകാൽക്കൊരു
മുടവുണ്ടവനുനടക്കുന്നേരം
ഉറെരൂപുരുഷൻസുന്ദരനെങ്കിലു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മൊറക്കണ്ണനതായതുദോഷം;
ചേച്ചികഠപലതുണ്ടൊരുവനകിഞ്ചിൽ
പൂച്ചക്കണ്ണുണ്ടെന്നൊരുദോഷം
കാഴ്ചക്കാരുചിരിച്ചുതുടങ്ങും
ചേച്ചിസ്സുവനുംചിതമല്ലല്ലൊ.
നല്ലൊരുവിടപാനവനുടെവായിൽ
പല്ലുകളൊന്നുംകാണ്മാനില്ല
പലഗ്രഹണമുള്ളൊരുപുരുഷനവന്റെ
തലമുടിയൊക്കെനരച്ചുവെളുത്തു.
തിലകക്കുറിയുംചൊടിയുംകൊള്ളാം
തലയിലവന്നൊരുരോമവുമില്ല;
ശാസ്ത്രമശേഷംവശമൊരുപുരുഷനു
ഗാത്രംകണ്ടാലഭ്യാവികൃതം
ശ്രോത്രംരണ്ടുംവെടിവെച്ചാലൊരു-
മാത്രംപോലുംകേൾപ്പാൻവഹിയാ.
വ്യാകരണങ്ങടെവ്യാഖ്യാനങ്ങളു-
മാകത്തുന്നൊമുഖസ്ഥമൊരുത്തനു
വാക്കിനുസ്ഖലിതവുമുണ്ടവനല്പം
കാക്കക്കണ്ണുണ്ടെന്നൊരുദോഷം;
തക്കംപലതുംകണ്ടവനൊരുവനു
വക്ത്തില്ലശരീരംകണ്ടാൽ
മിക്കതുമൊരുവനുലക്ഷംശ്ലോകമൊ-
രിക്കൽകേട്ടാലങ്ങുഗ്രഹിക്കാം;
വിക്കുകഠംകൊണ്ടതുപറവാൻവഹിയാ
സൽക്കഥവളരെയറിഞ്ഞൊരുദേഹം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കകകകകംസൻകികികികൃഷ്ണൻ
പുപുപുപുപൂതനയെന്നാംകഥയിൽ;
നല്ലൊരുജാതിയിൽവന്നുപിറന്നു
നല്ലൊരുത്രുപഗ്രണങ്ങളുമുണ്ടു
ഹരിയെന്നാദിയൊരക്ഷരമവനുടെ-
യരികേകൂടെപ്പോയിട്ടില്ലാ
പ്രൌഢതയെല്ലാംകണ്ടാൽതോന്നും
മൂഢതയല്ലാതവനറിവില്ലാ
ഗണിതഗ്രന്ഥംവൈദ്യവുമുണ്ടതി
ഗ്രണവാനെന്നുപ്രസിദ്ധൻതാനും
ലോകതയെന്നതുകണികാണ്മൊനി-
ല്ലേകനുദോഷമതേകുസംഖ്യം
കണ്ടാൽനല്ലൊരുപുരുഷനാവന്നു
വേണ്ടാസനാവുംകോപവുമേറും
കണ്ടജനത്തൊടുശുണ്ഠികടിച്ചും
രണ്ടാംവാക്കിനുകേറിയടിച്ചും
മീശക്കൊമ്പുംലന്തക്കുഴലും
ദേശത്തെക്കൊരുമുമ്പുംവമ്പും
ഉശന്താടിയുമുള്ളവനൊരു
കാശിനുപിടിയാപടയിൽച്ചെന്നാൽ
പഞ്ഞികണക്കെറാരച്ചൊരുവൃദ്ധനു
കുഞ്ഞികടിപ്പാറൊരുവകയില്ല
മുഞ്ഞിയതങ്ങിനെമുക്കുംതാടിയു-
മൊന്നിച്ചമ്പതുവഷ്മതായി
അക്കിഴവച്ചാക്കിന്നുംപടകളിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വക്കാണിപ്പാനൊരുകുറവില്ല;
തോക്കുമെടുത്തുനടക്കുമതിന്നും
ചാക്കെന്നുള്ളതുമായാഠക്കില്ല;
ഉൗട്ടുകളിൽചെന്നഷ്ടികഴിക്കും
പാട്ടുംപാടിനടക്കുമൊരിക്കൽ
വീട്ടിലിരുന്നാൽകടമുണ്ടാമത്ര
വീട്ടിക്കൊഠവാൻമുതലുംനാസ്തി;
അമ്മാവൻപണ്ടക്ഷരവിദ്യയി_
ലെമ്മാന്ത്രംപിടിപെട്ടൊരുദേഹം
സമ്മാനക്കവിചൊൽവാനുചിതൻ
ഉമ്മാറുംവകയില്ലെന്നല്ല
അമ്മാവിക്കുംമക്കഠിക്കുംപല
സമ്മാനങ്ങൾകൊടുത്തുപുലർത്തി
തിന്മാനില്ലാതിങ്ങിനെയാക്കിയ_
തമ്മാപാപിപിണച്ചീരനത്രം;
ഇങ്ങനെപൂവ്വന്മാരെക്കൊണ്ടൊരു
ഭംഗിക്കാരൻഭാഷിക്കുന്നു.

മറുംപലഗ്രഹണമുണ്ടെന്നാലും
കുറവംവരുമിതുഗ്രഹനിന്ദകളാൽ
ആടിയനിതൊക്കെവിചാരിച്ചാലി_
ത്തടിയന്മാർപലരുള്ളതിലിപ്പാഠ
മടിയാതൊരുവനുപെങ്ങൾകൊടിയാളെ
ത്ഡടിതികൊടുപ്പാൻതോന്നുന്നില്ല;
ശിശുവാമെന്നുടെസോദരിതന്നെ
ശിശുപാലന്നുകൊടുത്താൽകൊള്ളാം;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശിശിരാചലപതിതന്നുടെമകളെ
ശിശുശശിചൂഡനുവേൾപ്പാൻനൽകി
ചേദിമഹീപതിയെന്നതുപോലെ
നന്നായ്വരുമവനോടിവൾചേർന്നാൽ
വേദിയർപലരുംബഹുമാനിച്ചു
ആദിയിലവനുടെജനനദശായാം
ജനനീഗർഭേനിന്നുജനിച്ചുട-
നവനീഭാഗേവീഴുന്നേരം
അവനീപാലനുമുന്നുളജങ്ങൾ-
മവയവശോഭയുമെത്രവിചിത്രം!
അവനുടെവൈരിയൊരുത്തൻചെന്ന-
ങ്ങവനൊക്കയ്യിലെടുത്തൊരുസമയേ
മൂന്നാംളജമതുസപദിമറഞ്ഞു
മൂന്നുലകൊക്കെനിറഞ്ഞൊരശസ്സും
അതിശയമുള്ളൊരുപുരുഷനവൻപുന-
രതിബലവീര്യപരാക്രമശാലി
പ്രതിഭടപടലമശേഷമമപ്പാൻ
മതിമാനവനിഹമതിയാമൊരുവൻ;
മതിലുംഗോപുരമെത്രമനോഹര-
മതിലുംവിസ്മയമെഴുനിലമാടം
മതിയുടെമണ്ഡലമതിലംഘിപ്പാൻ
മതിയുള്ളൊരുമഹാസൌധങ്ങളും
അതിരേകംധനധാന്യസമൃദ്ധിയു-
മതിലൊരുപാതിനാമുക്കില്ലുത്ഥം;
അതിമാനുഷനവനവനീവല്ലഭ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നതിസുന്ദരനവനതിസുകുമാരൻ
ഗതിയുംനല്ലൊരുമതിയുംരാജ്യ-
സ്ഥിതിയുംക്രീഡാരതിയുംകണ്ടാൽ
അഴൽപെടുമാസുരപതിയുംധനപതി
ജനപതിമാരുംമാമുനിമാരും
മതിമുഖിയാകിയരുഗ്മിണിതന്നുടെ
പതിയാവാനുചിതൻശിശുപാലൻ"
ഇങ്ങിനെനിന്നുടെമാനസമെങ്കിലി-
തങ്ങിനെയെന്നുപിതാവരുൾചെയ്തു.
രുഗ്മിണിതന്നുടെസഖിമാരക്കഥ
രുഗ്മിണിയോടുംചെന്നറിയിച്ചു
"നരപതികന്യേ!നിന്നുടെവേളി-
ക്കൊരുവരപാലനെവേസ്ഥവരുത്തി
ശിശുവാംനിന്നുടെഭർത്താവാവാൻ
ശിശുപാലൻതാനെന്നുംകേട്ടു
മൂപ്പീന്നുംപുനരെളുമയുമങ്ങിനെ
കല്പിക്കുന്നതുപലരുംകേട്ടു
നാളെക്കുഴിയെവരാനാഞ്ഞുല്പി-
പ്പാളെയയച്ചുനിന്നുടെയച്ഛൻ
നീളെക്കേളിതുടന്നിതുമതിമുഖി
യാളേ!നിൻെറവിവാഹവിശേഷം
മേദിനിപതികളിലഴകേറുന്നതു
ചേദിമഹീശ്വരനെന്നുംകേട്ടു
ഖേദിക്കരുതേരുഗ്മിണിനിൻമതി
മോദിക്കേണമടുത്തുവിവാഹം."

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇവണ്ണമവർചൊന്നപറഞ്ഞതുനേരംതന്നെ
വിഷണ്ണഭാവംപൂണ്ടുവിറച്ചുശശിമുഖി
തളർന്നുതന്നുലതവളർന്നുവിവശത
ഗളിച്ചുകണ്ണുനീരിൽകുളിച്ചുപറഞ്ഞീടും
തളിച്ചുസഖിമാരുംവിളിച്ചുരുഗിണിയെ
എടുത്തുമടിതന്നിൽകിടത്തിവിശറിയു
മെടുത്തുമെല്ലെവീശിത്തുടങ്ങിതവരെല്ലാം
തുടങ്ങിയിരുന്നപ്പോൾപറഞ്ഞുകണ്ണുനീരും
വിറഞ്ഞുശകുതിപാരംകൂറഞ്ഞുമതിമുഖി
വിരഞ്ഞുനിങ്ങൾചെന്നുതിരഞ്ഞുവെക്കമൊരു
സമർത്ഥൻഭ്രുസുരനെവരുത്തീടേണമിപ്പോൾ;
കുത്തിയതുകേട്ടതരത്തിൽപുറപ്പെട്ട
പുരത്തിലന്വേഷിച്ചുവരുത്തിയരികില-
ങ്ങിരുത്തിഭ്രുസുരനെവണങ്ങിരുഗ്മിണി-
യിണങ്ങിവിപ്രനോടുപറഞ്ഞുപലവഴി.
"വേദിയേന്ദ്രാ!കേട്ടാലുംമേഖേദമുള്ളിലുള്ളതെല്ലാം
സോദരനുംതാതൻതാനുംമാതാക്കന്മാരും
മന്ത്രികളുംകൂടിമന്ത്രിക്കുന്നുപോലുമയ്യോ!
യന്ത്രികളെല്ലാരുംനമ്മെവഞ്ചിച്ചീടുന്നു.
ഭൂത്രുഭമൂത്തിയായുള്ളൊരു
ശിശുപാലനുകല്പിച്ചുപോൽ
ശിശുവാമെന്നൊരോനംചെയ്വാൻ
ശിവശിവശംഭോപറയൻകയ്യിൽ
പശുവെമേപ്പാൻപരിചിനോടേകുന്നപോലെ
പറയുന്നിന്നുകേൾക്കുന്നൊരുമാനുഷരെല്ലാം;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കരുണയില്ലെൻമാതാവിനുംഗ്രുവിനുംസോദരനുമാക്കും
മരണഖേദംപോലെഖേദംമനസിമേജാതം
കരുണാസിന്ധുകാവ്വുണ്ണന്റെചരണപങ്കജങ്ങൾതരണ്ടും
ശരണംതന്നെരുഗ്മിണിക്കാസ്വരനുമികാലം
പാരാതെനീഭ്രമിദേവ!ദ്വാരാവതിതന്നിൽചെന്നു
നാരായണനോടെൻമോഹംബോധിപ്പിക്കേണം.
പാർജ്ജാക്ഷ! നീയല്ലാതെപാരിലാരുമില്ലാധാരം
ദാരികയാംരുഗ്മിണിക്കെന്നറിയിച്ചീടണം;
വൃഷ്ണിവംശേശോഭിക്കുന്നകൃഷ്ണൻതന്നിലിന്നിക്കേറേറം
തൃഷ്ണമേന്മേൽവർദ്ധിക്കുന്നുഭ്രസുരാധീശാ!
വരനായിട്ടെൻഗോവിന്ദനെ
വരണംചെയ്വാൻകൂടിലെങ്കിൽ
മരണംതന്നെരുഗ്മിണിക്കെന്നറിയിച്ചീടണം
മാരനാകുംവീരൻതന്റെക്രൂരമുകൾകൊണ്ടുകൊണ്ടു
പാരമയ്യോകേണിടുന്നുരുഗ്മിണിയെന്നു
ഉണ്ണമില്ലുറക്കമില്ലകാണിനേരംസൌഖ്യവുമില്ല
പ്രാണനാഥ!ഗോപിനാഥ!പാഹിമാമെന്നും
കേശവാ!നിന്നുടെരൂപംകേശാദിപാദാന്തംകാന്തം
ശൈശവേഞാൻതന്നെയോർത്തുമേവുന്നുനെന്നും
ആശയംമറാരിലുംമേആശയില്ലേവാസുദേവ!
ആശ്രുവന്നിന്നെന്നെനീയുംകൊണ്ടുപോകേണം
കണ്ണനാകുംശിശുപാലൻകണ്ടിരിക്കെത്തന്നെയെന്നെ
കൊണ്ടുപോകണംശ്രീകൃഷ്ണ!വിരവിനോടെന്നും
ഇപ്രകാരമെല്ലാംചെന്നുക്ഷിപ്രമങ്ങുബോധിപ്പിക്ക
വിപ്രദേവാ!നിന്നെത്തന്നെവിശ്വസിക്കുന്നേൻ."

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രുഗ്മിണിതന്നുടെ വാക്കുകളിങ്ങിനെ
രുചിരമിതമ്പൊടുകേട്ടൊരുവിപ്രൻ
രുഗ്മിണി! നിന്നുടെ മനസിവസിച്ചൊരു
രുചിപുനരധുനാ സാധിച്ചീടും
പരിചൊടുശിശുപാലന്റെമുഖത്തൊരു
കരിതേപ്പിപ്പാൻഞാൻമതിരുഗ്മിണി!
കാമ്പുകിൽവണ്ണനെവിരവിനൊടുംചെ-
ന്നരുവയർമണിയേ!കൊണ്ടിഹവരുവൻ
ക്ലേശംമതിമതിമതിമുഖി!നിൻനേരി-
ടേശംകേൾപ്പാൻമമകുറവില്ല
കേശവനാണേശിശുപാലനെഞാൻ
മീശകരിച്ചുവിടുന്നുണ്ടുടനേ;
കേശവനിങ്ങുവരുമ്പോൾനൃപതികൾ
പൂശകനെക്കണ്ടെലികൾകണക്കെ
നാശത്തിന്നവകാശംവരുമൊരു
വീശത്തിന്നുംവിലപിടിയാത്തോർ;
ആട്ടക്കാരുടെകൂട്ടൊരുകൂട്ടം
കൂട്ടക്കാരൊടുകൂടിവരുന്നൊരു
ചേട്ടക്കാരെപാടെപിടിച്ച-
ക്കോട്ടക്കാരനുവിരേറപോവു,
ചാട്ടക്കാരുവിളക്കിനുമീതേ
ചാടിച്ചത്തുപതിക്കുംപോലെ
കൂട്ടത്തോടേശിശുപാലാദിക-
ളൊട്ടൊഴിയാതെനശിക്കുമിദാനീം
കേട്ടിടുകനിയുകുലവരനെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുന്നുണ്ടിഹഞാൻ
കട്ടംതാമസമില്ലനമുക്കൊരു
കൂട്ടംവേണ്ടവഴിക്കരിവേണ്ട;
ഉൗട്ടുള്ളേടത്തഷ്ടികഴിക്കാം
ചൂട്ടമെരിച്ചുനടക്കാംരാവും
കുടയുംപിന്നൊരുകുറിമുണ്ടുംമതി
മടിയിലിരിക്കുംവെറിലപാക്കും
ഇടയിൽതെല്ലുചരിഞ്ഞുകിടപ്പാ-
നിടമുള്ളാൽത്തറകേറിക്കൊള്ളാം;
മടിയിലിരിക്കുംവെറിലപുകയില
പടലേയെത്തുംനേരത്തേതും
മടികൂടാതെയിരുന്നുംതിന്നാ-
മതിനൊരുസംശയമില്ലനമുക്ക്;
സഞ്ചിയെടുക്കാൻചെക്കൻപോന്നാൽ
സഞ്ചാരത്തിനുസഹ്യതയുണ്ടാം
സഞ്ചിക്കാരനുചോർകിടയാഞ്ഞാ-
ലിഞ്ചിക്കാരനുവൻതാനപ്പോൾ
പൂണുക്കാരനുവാധ്യേടത്തും
ഉൗണുകഴിപ്പാൻതടവില്ലേതും
ചെക്കനുചോറുകൊടുക്കരുതെന്നുവി-
ലക്കുമടുക്കളവെക്കുന്നവരൊട്ട
വക്കാണത്തിനുവട്ടംകൂട്ടിന-
ടക്കുംനമ്മുടെചന്ത്രക്കാരൻ;
നായന്മാക്കുംചോറുകൊടുപ്പാൻ
കോയിത്തമ്പുരാസമ്മതമല്ല!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പട്ടന്മാരുടെസദ്യകഴിഞ്ഞാൽ
കിട്ടുംഭക്ഷണമെന്നുണ്ടൊരുവക
പട്ടിണിയിട്ടുപതിറടിയോളം
പാത്തുടടന്മാർപാട്ടുപെടുന്നു;
അച്ചികഠാവന്നുവിളിച്ചെന്നാകിലൊ-
ളിച്ചുകൊടുക്കുംചോറുംകറിയും
വെച്ചതുമിക്കതുമെത്തുന്നോളില
വെച്ചതുടരുംറായന്മാക്ക് ;
കഞ്ഞിയൊഴിച്ചൊരുകറിയുണ്ടാക്കും
വെള്ളമൊഴിച്ചൊരുമോരുണ്ടാക്കും
ചട്ടിവിണ്ണുമടുക്കളവെയ്പും
പട്ടന്മാക്കുമാറുകയില്ല;
പൊട്ടന്മാരെയെടുത്തുമറിപ്പാൻ
പട്ടന്മാക്കെതിരാരുംപോരാ;
പിള്ളേർക്കുടെപ്പോന്നാലവരുടെ
പള്ളവിശന്നുനടക്കേയുള്ളൂ.
നല്ലതുതാനേകുടയുമെടുത്തിനി
വല്ലതുമങ്ങുതിരിക്കനമുക്ക്'
യദുവരനിലതികുതുകമിയലുമവളോടുടൻ
യാത്രയുംചൊല്ലിപ്പുറപ്പെട്ടദ്ഭുസുരൻ;
നഗരികളുമടവികളുമചലതടഭാഗവും
നാടുംകടന്നുനടന്നുചെന്നാങ്ങിനെ
കടലുടയതടനികടഭുവിരുഡടിതിചെന്നാവൻ
കപ്പലേറിക്കടന്നക്കരെച്ചെന്നുടൻ
കനകമണിഭവനശതമനഘമണിമാടങ്ങ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ളങ്ങാടിവാടിപൂങ്കാവുംപുരങ്ങളും,
മണിയറകളുണിയറകളുനവധിധനങ്ങളും
മാണിക്യവൈഡൂര്യപദ്മരാഗങ്ങളും
തെരുവുകളുമിരുപുറവുമൊരുകൂറവുക്കൂടാതെ
തെങ്ങുംകവുങ്ങുംപുഷ്പാവുമൂതങ്ങളും
മതിലുകളുമതിലുപരിമരതകപുരങ്ങളും
മാടമഞ്ചങ്ങളുംമാളികാജാലവും
ഇവപലതുമവനിസുരനഴകിനൊടുകണ്ടുട-
നിന്ദിരാകാന്തനെറമന്ദിരചെന്നുടൻ
പരിചിനൊടുനരകരിപുസതതമപിവാഴുന്ന
പള്ളിമാടംകേറിയങ്ങുചെല്ലുംവിധൌ
വിരവിനൊടുമുരമഥനനരികിലഥവന്നുടൻ
വിപ്രനെപൂജിച്ചുസല്ക്കരിച്ചാദരാൽ
രചിതസുഖമതിസുമുഖനവനിസുരനെത്തദാ
രത്നസിംഹാസനത്തിലിരുത്തീടിനാൻ;
അതികുശലമതിസുഹൃണമവനിസുരപുംഗവാ!
ആഗമിപ്പാനുള്ളകാരണംചൊൽകെടോ.
കടലുടയനടവിലിഹമമനഗരമിന്നുനിൻ
കാൽപ്പൊടികൊണ്ടഹോശുദ്ധമായിവിഭോ!
വിമലതരഹൃണമുടയവിനയഹൃണശീലരാം
വിപ്രരല്ലോനമുക്കീശചരന്മാർസഖെ!
അതിസരസമഖിലപതിവചനമതുകേട്ടുട-
നാനന്ദമോടേപറഞ്ഞുഭ്രമീസുരൻ.

വല്ലവിമാരുടെ വല്ലഭനോകുന്ന
മല്ലരിപോ!ഭഗവൻ!ശൗരെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മല്ലവിലോചന!പാപവിമോചന!മാമകവാക്യമിദം
കുണ്ഡിനമന്ദിരേനിന്നുവരുന്നുണ്ടാ-
ണ്ഡജവാഹന!കേളൊരുചെണ്ണിന്റെ
ദൂതുപറവാനായ്വന്നിതുനന്ദസുതാ!
കണ്ണിന്റെകായ്മംവരുത്തേണമെങ്കിലാ
പെണ്ണിന്റെശ്രവണങ്ങൾകാണ്മാൻ
ഭണ്ഡിച്ചുകൊള്ളേണമേവനെന്നാകിലും
ഖണ്ഡിച്ചുചൊല്ലാമിദം
മണ്ണിലുംവിണ്ണിലുംമറുള്ളുലകിലും
മേവുന്നസുന്ദരിമാരിന്നു
കുണ്ഡിനഭ്രപന്റെനന്ദിനിയാകുമ-
പ്പെണ്ണിനൊക്കുമ്പിടേണം;
ഉർവ്വിമോഹകരംഭതിലോത്തമ
മുമ്പായനാരിമാരുമിപ്പോ-
ളുർവ്വിശപുത്രിയെക്കണ്ടുവെന്നാകി-
ലൊളിച്ചുനടക്കേയുള്ളൂ;
നീണ്ടങ്ങിരുണ്ടുചുരുണ്ടതലമുടി
കണ്ടാൽമനോഭിരാമംവരി-
വണ്ടിന്റെവണ്ണവുംമണ്ടിയൊളിച്ചോരു
കണ്ടിൽപതിക്കയുള്ളു
തൊണ്ടിപ്പഴത്തിനങ്ങിണ്ടൽവളക്കുന്ന
ചുണ്ടിന്റെശോഭകളുംകണ്ണു
രണ്ടിന്റെഭംഗിവിലാസങ്ങളും
നല്ലചില്ലികൾവില്ലാട്ടവും
പൂർണ്ണശശാങ്കനെത്തുണ്ണംജയിക്കും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുഖാംബുജസൌന്ദര്യവും
ഹേമപ്രകാശവുമംഗപ്രകാശവുമെത്രമനോജ്ഞമെ
പങ്കജമൊട്ടിനൊടങ്കംപൊരുതു (ഹോ!
ജയിപ്പാൻവിരുതുംകെട്ടിമാവിൽ
കൊങ്കകൾവന്നടനങ്ങരിച്ചീടുന്നു
പങ്കജനാഭാവിഭോ!
പഞ്ചശരന്തന്നേറപഞ്ചശരങ്ങളെ
ആഞ്ചാതെകയ്യിലാക്കിവന്നു
സഞ്ചരിച്ചീടുന്നുകാമുകന്മാരുടെ
നെഞ്ചുപിളർന്നീടുവാൻ
പങ്കജനാണനശേഷന്നുപന്നാരെ
ശിങ്കകളിപ്പിക്കുന്നുരു
ശങ്കയില്ലേഅവർതങ്കലേകല്പന
കേൾപ്പാനൊരുമ്പെടുന്നു;
രുഗ്മിണിയെന്നുപുകഴ് നോരുപെണ്ണിനേറ
സോദരനുണ്ടൊരുവൻദുഷ്ടൻ
രുഗ്മനെന്നിങ്ങനെപേരുള്ളവനൊട്ടും
നേരില്ലേനാരായണ!
മൂഢനായുള്ളശിശുപാലമന്നനു-
ന്യകാമോനംചെയ്വാൻആതി
ഗൂഢപ്രയത്നംതുടങ്ങിമഹാശഠൻ
കൂടെപ്പലരുമുണ്ട്
അച്ഛനുമമ്മയ്ക്കുമിച്ഛയില്ലെങ്കിലു-
മായതുസമ്മതിപ്പാൻ,വഴി
യെച്ചുപാലിച്ചതിൽകൂട്ടിച്ചുമച്ചതി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കശ്മലൻമൂഢനവൻ-
ആക്കഥകേട്ടിട്ടുദുഃഖിച്ചിരിക്കുന്ന
രുഗ്മിണീതാനുമഥോ!കരു
തക്കത്തിലെന്നെപ്പറഞ്ഞുനിയോഗിച്ചു
നിന്നോടുണർത്തീടുവാൻ
രാമസഹോദര!നിൻഗ്രഹണമൊക്കവേ
കേട്ടവർമുമ്പേതന്നെപാരം
കാമപരവശയായ്മരുവീടുന്ന
കാമിനീരുഗ്മിണീതാൻ.
ഗോവിന്ദമുകുന്ദമുരാന്തക!
ഗോപാലഹരേ!മധുസൂദന!
നീവന്നുവിവാഹംചെയ്യണ-
മേവമവർക്കഭിമതമധുനാ.
കരുണാകര!മാധവ!നിന്നുടെ
ചരണാംബുജയുഗളമവർക്കൊരുശരണംഭവി
ശശിബിംബാനന!വരണംചെയ്തതി-
നധുനാനീവരണംമേരുചിരം
വിരവൊടുമരണംവരുമല്ലെന്നാകിൽ
മറൊരുഗതിയില്ലാമുക്ക്
മധുസൂദനേ!ബോധിച്ചാലും
ഉറവരും വിപരീതംമമ
പെറുമ്മയുമച്ഛനുമേവം
കുറംവരുമവരറിയുന്നോൾ
കുടിലന്മാരവരെല്ലാരും
തെറ്റെന്നുഹരിക്കുഹരേ!ഗ്രഹണ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മേറ്റവും വരുമതുചെയ്തെന്നാൽ
ശിശുപാലജരാസന്ധാദികളുശുഭന്മാർ
നോക്കിയിരിക്കെശിശുവാമൊരു മറി-
മാൻപേടയെപഞ്ചാനനനെന്നതുപോലെ
വന്നുഹരിച്ചീടുകവിരവൊടു
വരഗുണഗണഭൂഷണഭഗവൻ!"
എന്നിങ്ങിനെരുഗ്മിണിചൊന്നതു
വന്നിഹഞാനുരചെയ്യുന്നോൻ
അവളുടെഹൃദിവിവശതശിവ!ശിവ!
അവയവമതിയായിമെലിഞ്ഞു.
നവശശികലപോലേകുശതനു
തവവിരഹംകൊണ്ടുതളർന്നു.
ഉണ്ണില്ലുറക്കവുമില്ലാ
ഉരിയാട്ടവുമൊന്നുകുറഞ്ഞു;
കാണുന്നാനമുക്കുംചേതസി
കളിയല്ലവിഷാദമനോകം
നിന്നുടെയുടലടിമുടിപരിചോടുനിരൂപി-
ച്ചൊരുനെടുവീർപ്പുകളും
ഖിന്നതയുംപാവതിനിഹപണി
നിന്നുടെകൃപതാനിഹശരണം.
ധരണീസുരേന്ദ്രനുടെസരസവാക്കുകൾകേട്ട
തരസാസന്തോഷത്തോടേനരകാരിയരുൾചെയ്തു
"വരവാണിരുഗ്മിണിയെവിരവോടുചെന്നുകണ്ടു
വരുവാനെന്നിക്കുമോഹംപെരുതായ്വളർന്നിട്ടുന്നു;
സ്മരതാപംവളരുന്നുപെരുതായിട്ടുന്നുപണ്ടേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്സുരിച്ചുംകൊണ്ടെപ്പൊഴുംഞാനിരിക്കുന്നുഭൂമിദേവ!
തെരിക്കെന്നുചൊന്നുഞാനുംഘരിക്കുന്നാനേരംകണ്ട-
ങ്ങിരിക്കുന്നരാജാക്കന്മാരൊരിക്കലേകോപത്തോടേ
ആടുത്തുകൈകളിൽവില്ലുമെടുത്തുസായകങ്ങളും
തൊടുത്തുവലിച്ചുവന്നുതടുത്തുവെന്നാകിൽഞാനും
മടങ്ങുകയില്ലയുദ്ധംതുടങ്ങുമന്നേരമവർ
മടങ്ങുംനായന്മാരെല്ലാമൊടുങ്ങുമെന്നതേവേണ്ടു;
ഒടുക്കംരാജാക്കൾമണ്ടിത്തിരിക്കുംബ്രാഹ്മണരെല്ലാം
ചിരിക്കുമന്നേരംനാണിച്ചിരിക്കുംസംശയംവേണ്ടാ

"കൊണ്ടാടാരുക!തേരുംകുതിരകളും
വണ്ടിനടപ്പാനടിക്കൂട്ടീടുക
രണ്ടാമ്പടിമാർമാത്രം,മതിപുന-
രുണ്ടാമാളുകൾപെരുവഴിതോറും
തേരിൽകേറുകവിപ്രാ!താനിനി
നേരംപോക്കുപറഞ്ഞുഗമിക്കാം"
തേരിൽനമുക്കുകേറുകവിഷമം
തേരിൽനടന്നൊരുപരിചയമില്ല
നമ്മുടെപാണിപിടിച്ചുകേറുക
സമ്മതമെങ്കിലതങ്ങിനെചെയ്യാം;
തേരിഹതെരുതെരെയോടുന്നേരം
തേരിലുറച്ചിഹനില്പാൻവിഷമം
"കൊടിമരമാശുപിടിച്ചുമുറുക്കി-
പ്പിടിമേൽവന്നുവസിക്കരുതായോ!
"കൊടിമരമിളകിമുറിഞ്ഞെന്നാകിൽ
പൊടിയാമെന്നുടെദേഹമശേഷം"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"മരണഭയംപുനരെന്തിനുവിപ്രാ!
നരനുവിനാശംനിശ്ചയമല്ലോ"
"പത്തുപണത്തിനുമുതലില്ലാതേ
ചത്തുമറിഞ്ഞാലെന്തിനുകൊള്ളാം"
"ചത്തമനുഷ്യനുവിത്തംകൊണ്ടൊരു
കൃത്യമതുണ്ടോപൃത്ഥീദേവ!"
"പിണ്ഡംവെപ്പാനാളുണ്ടാക്കുക
ദണ്ഡമതാംധനമില്ലെന്നാകിൽ!"
"സുതനുണ്ടെന്നാലവനിഹതന്നുടെ
പിതൃപിണ്ഡത്തിനുമടിയുണ്ടാമോ?"
"വേളികഴിപ്പാൻമുതലില്ലാത്തൊരു
വേളിയനുണ്ടോസുതനുണ്ടാവൂ?"
ഇത്തരമവനീസുരനുംകൃഷ്ണനു-
മുത്തരമുത്തരമുരചെയ്യുടനേ
സത്വരമഥരഥമേറിനടന്നു
ചിത്തരസേനവനങ്ങൾകടന്നു
അണ്ഡജവാഹനനാകിയഭഗവാൻ
കുണ്ഡിനനഗരംപ്രാപിച്ചുടനേ
കുണ്ഡിനനരപതിഭീഷ്മകനപ്പോടു
കുണ്ഡികതന്നിൽനിറച്ചൊരുജലവും
ധൂപംദീപംകുസുമംചന്ദന-
ലേപനമെന്നിവയാൽപൂജിച്ചും
ശ്രീപതിയെബ്രഹ്മമനിച്ചുഴകൊട്ട
ഭൂപതിദിഗ്വലനമസ്കൃതിചെയ്തു;
കാഞ്ചനമണിഗണശോഭിതമാംമണി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മഞ്ചംതന്നിലിരുത്തിവണങ്ങീ.
വിപ്രൻചെന്നഥരുഗ്മിണിയോടും
സുപ്രിയമാകിനവചനംചൊല്ലി
"രുഗ്മിണീ!ശുഭംതവരുഗ്മിണീ
രുഗ്മിസോദരീ!നിൻെറരുചിരംസാധുവായ്വന്ന
സുകൃതത്തിന്നൊരനുപമാനുഭവംമേലിൽ—രുഗ്മിണി
ദ്വാരകാപുരിതന്നിൽപാരാതെയകംപുക്കു
നാരായണനെക്കണ്ടുനലമൊടുഞാനും—രുഗ്മിണി
സുന്ദരാംഗനേ!നിൻെറസന്ദേശമറിയിച്ചു
സന്ദേഹമിനിവേണ്ടസാരസനയനേ!—രുഗ്മിണീ
നമ്മുടെമുഖേനിന്നുനിന്നൊഴിശ്രുവിച്ചപ്പോൾ
മന്മഥാത്തിപൂണ്ടൊരംമയങ്ങിഗോവിന്ദൻ—രുഗ്മിണി
ചന്തമേറിനനിൻെറചാരുരൂപസൌന്ദര്യം
ചിന്തിച്ചുപുറപ്പെട്ടചിരംതാനേനാഥൻ—രുഗ്മിണി
കുണ്ഡിനപുരംതന്നിൽവന്നുനിന്നുടെകാന്തൻ
കുണ്ഠിതംകളകനീകുവലയനയനേ?—രുഗ്മിണി"

ഭ്രസുരവരനുടെവാക്കുകളിങ്ങനെ
ഭാസുരസുഖമൊടുകേട്ടൊരുസമയേ
ഭ്രമിപനന്ദിനിഘനതരമോദാൽ
ഭ്രമിയിൽവീണുവണങ്ങിച്ചൊന്നാൾ:—
"ആത്യുപകാരംചെയ്തഭവാനൊരു
പ്രത്യുപകാരംചെയ്യതിനിപ്പോൾ
ക്ഷിതിതലമുടനുടകംചെയ്താലും
മതിയാമെന്നതുതോന്നുന്നില്ല;
കൈതൊഴുകെന്നേമറൊരുദാനം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെയ്തകടത്തെയൊഴിപ്പാൻവിഷമം
കൈതവമല്ലിതു:നിന്തിരുവടിമമ
ചെയ്തുപകാരമസാരവുമല്ലാ
അറിവുള്ളോരുനീചെയ്തുപകാരം
മറവില്ലെന്നുടെമനസിമഹത്വം,
കുറവില്ലിനിമമകായ്വിശേഷം
തിരമൊട്ടുസാധിച്ചീടുംഭ്രസുര!"
കന്യകചൊന്നതുകേട്ടരചെയ്താൻ
ധന്യതപെരുകിനധരണിസുരേന്ദ്രൻ:
"നിന്നുടെകൃപയുണ്ടെന്നാലതുകൊ-
ണ്ടെന്നുടെജന്മംസഫലമിദാനീം
അന്തഞ്ജനവുംഞാനുംനമ്മുടെ
ബന്ധുക്കളുമടിയാർകുടിയാരും
സന്തതിയുംബ്രഹ്മസ്വവുമെല്ലാം
സന്തതമിഹതവതാതനധീനം;
ഇല്ലത്തെച്ചിലവിനുനെല്ലുംപണവുമിവ-
യെല്ലാമിക്കോയിക്കൽനിന്നല്ലോകൊണ്ടുപോകുന്നു
അല്ലാതൊരാശ്രയവുമില്ലുരുഗ്മിണി!നിങ്ങ
ളല്ലാതൊരാധാരവുമില്ലാനമുക്കുപിന്നെ
വല്ലോരാവശ്യത്തിങ്കൽവല്ലോരോടുംചോദിച്ചാൽ
ഇല്ലെന്നവർനമ്മോടുചൊല്ലുകയുമില്ലിപ്പോൾ
തെല്ലുപേടിയുണ്ടിവക്കെല്ലാമിനമ്മെയാശ്രു
വല്ലാത്തദേഹമൊരുവല്ലന്തിപ്രയോഗിക്കും
നന്നുമൂരിയുള്ളനോടുവന്നുതുടങ്ങീടൊല്ലാ
തന്നുരാൻതന്നെറതിരുമുമ്പിൽനിൽക്കുന്നദേഹം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തമ്പുരാൻതന്നിക്കുമീനനൃരാരറിയിച്ചാ-
ലമ്പോടെകല്പിപ്പാനൊരുതരിമ്പുംസംശയമില്ലാ
എന്നുള്ളബഹുമാനമിന്നുംനമുക്കുമത-
മെന്നുംകുറവില്ലുതുതന്നെനാമുക്കുവേണ്ടൂ.

സദ്യശ്രമിപ്പാൻപോകുന്നിനിഞാ-
നദ്യനാമുക്കില്ലുവസരമൊട്ടും
വിടാന്മാരേസ്സുമ്മാനിപ്പാൻ
വിടാന്മാക്കെയെളുതാവുള്ളൂ"
ഇങ്ങിനൊരുശ്മിണിയോടുപറഞ്ഞുട-
നങ്ങുഗമിച്ചാനവനിസുരേന്ദ്രൻ.

രുഗ്മിണീസ്വയംവരം
ഒന്നാംകളം സമാപ്തം.

രുഗ്മിണീസ്വയംവരം.

രണ്ടാംകളം.

അക്കാലത്താടാരകതന്നിൽ
ചൊൽക്കൊണ്ടീടിനബലഭദ്രൻതാൻ
ചക്രായുധനെക്കാണാഞ്ഞഥകാ-
വൽക്കാരൊടുവക്കാണുമേശി
"നമ്മുടെസോദരനെങ്ങുഗമിച്ചു?
നമ്മെയൊളിപ്പാനെന്തവകാശം?
നിങ്ങൾഗ്രഹിക്കാതൊരുദിശിപോവാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സംഗതിയില്ലതിനില്ലവിവാദം;
പരമാത്മംപറയാഞ്ഞാൽനിന്നുടെ
ശിരസികലപ്പുപതിപ്പിപ്പൻഞാൻ
ഇന്നാലെയസ്മമയത്തിനുമുമ്പേ
നന്ദകുമാരനെയിവിടെക്കണ്ടു
രാവെങ്ങാനുംപോയെന്നാലീ
നായന്മാരിവരെന്തറിയാഞ്ഞൂ?
കള്ളന്മാരിവർമൂക്കോളംബത!
കള്ളുകുടിച്ചുകുടിച്ചുമയങ്ങി
തൊള്ളതുറന്നുമലന്നുകിടന്നുട-
നുള്ളൊരുകാലമുറങ്ങുവതിന്നൊ
നിങ്ങളെയിവിടെക്കാവലിനാക്കി?
നിങ്ങടെനാശമടുത്തിഹകൂടി
ഇങ്ങിനെയുള്ളജളന്മാരില്ലാ-
തിങ്ങൊരുഭൃത്യരുമെത്തുന്നില്ലാ
തിന്നുമുടിപ്പാനിങ്ങിനെയൊരുവക
വന്നുപിറന്നുനമ്മുടെനാട്ടിൽ
ഒന്നിനുകൊള്ളിച്ചാലതുചെയ്യാ--
നൊന്നിനുമില്ലൊരുണർച്ചയതിപ്പോൾ
തന്നുപുലർത്തുന്നവരെവണങ്ങണ-
മെന്നുള്ളതുമിവരറിയുന്നില്ലാ;
തങ്ങടെതങ്ങടെസാമർത്ഥ്യംകൊ-
ണ്ടങ്ങിനെചിലവുകഴിച്ചീടുന്നതു-
മെന്നൊരുഭാവമിവക്കുണ്ടായതു-
മൊന്നാകലുമ്പുംനേരത്തറിയാം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പട്ടിണിരണ്ടുകിടക്കുന്നേരം
പട്ടികളേക്കാൾപരവശഭാവം
കാട്ടിനടക്കുംകുറവന്തീന്നാൽ
ഗോഷ്ടികൾമുന്നേപ്പോലെതുടങ്ങും;
ശണ്ഠകളിട്ടശകാരിച്ചാലൊരു
കുണ്ഠിതമെന്നതുമില്ലാതായി
കണ്ടാലറിയാത്താളുകളുടനടി-
കൊണ്ടാലറിയുംപണ്ടൊരുകാലം
കൊണ്ടാലുംപുനരറിയാത്തവനെ-
ക്കൊണ്ടൊരുവേലയെടുപ്പിക്കാമോ?
കണ്ടകവാക്കുകൾപറയുന്നവനിഹ
ചെണ്ടക്കാരനതെന്നുഭവിക്കും.
കംസാന്തകനവനെങ്ങെന്നുള്ളതു
സംസാരികളാംനിങ്ങൾകഥിപ്പിൻ!
സംശയമില്ലതുചൊല്ലീലെന്നാൽ
വംശമൊടുക്കുംബലഭദ്രൻഞാൻ"
ഇങ്ങിനെഭഗവാൻനീലാംബരനഥ
തിങ്ങിനകോപാലരൂപംചെയ്യുമ്പോൾ
ഭീതനാതാമൊരുളുതൻപിരൊടു
കൈതൊഴുതുരചെയ്താനതുനേരം.
"ഇന്നലെനിശിശശിയുടെബിംബ-
മുദിച്ചുവിളങ്ങുന്നേരം
വന്നാനൊരുകുടയുംനല്ലൊരുമേ-
ല്പുടവയുമായൊരുവൻ
നന്ദജനുടെമണിമാളികമേൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെന്നുകരേറിയിരുന്ന
വന്നതിനുടെകാരണമാരണ-
നന്നുജനുപനോടറിയിച്ചു
കുണ്ഡിനപുരിതന്നിൽവിളങ്ങിന
കുളർമതിമുഖിരുഗ്മിണിയാം
പെണ്ണിനുടെഗുണഗണമഖിലവു-
മാശ്രുപറഞ്ഞറിയിച്ചു,
സോദരനുംജനനിയുമച്ഛനു-
മിച്ഛമറിച്ചുതുടങ്ങീ.
സാദരമഥശിശുപാലനു-
കൊടുക്കണമെന്നവർപക്ഷം
ആയതുകേട്ടാധിപിടിച്ചവ-
ളെന്നെയയച്ചിതുഗൂഢം
ആയതുമിഴിയാകിയരുഗ്മിണി
യെന്നറിയിച്ചിതുവിപ്രൻ
മാരുകനെവിളിച്ചുവതുക്കെ
യുറക്കമുണത്തിമുകുന്ദൻ
തേരുമവിടാശ്രുവരുത്തിയൊ-
രുത്തിനിമിത്തമതെല്ലാം
അവരിരുവരുമൊരുമിച്ചുപോട്ട
ചൊന്നഥരഥവരമേറി
അവളുടെകഥകഥനംചെയ്തു
കളിച്ചുരസിച്ചുതിരിച്ചു
അടിയനുമതുകണ്ടിഹനിന്നിതു
മിണ്ടുകിലച്യുതനപ്പോൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അടിക്കൂട്ടുമതിന്നൊരുസംശയ-
മങ്ങുഭവിക്കയുമില്ല
ഇങ്ങിനെയവരങ്ങുഗമിച്ചു
കുണ്ഡിനനഗരംനോക്കി
ഇങ്ങിനെപരമാത്മാവിതിൽപര-
മൊക്കെവിചാരിച്ചാലും"
ഇത്തരമവരുടെമൊഴികളുംപലവഴികളും
പരമാത്മാമറിഞ്ഞുളവേ
സത്പരമുടനഥഫലധരൻഭൂജധരൻ
പുരുഷോത്തമപൂർവ്വഭവൻ
യദുകുലപതികടെപടകളുംഗജഘടകളും
നലമേറിനമന്ത്രികളും
നലമൊടുബഹുജനപതികളുംകുലപതികളും
പലരോടെചേന്നാടേ
ചിന്തിച്ചുചിരകാലംചിന്തയിലിയലുന്നഭാവമരുൾചെയ്തു
ആരാനുംഅറിയുന്നോആരുംഗ്രഹിയാതൊപോയീമമ
(സഹജൻ
വൈദർഭീവരണാത്ഥംവൈരികൾമരുവുന്നകുണ്ഡിനംപുക്കു
കുണ്ഠന്മാർകുടിലന്മാർകുമതികൾപലരും
(കൊതിച്ചിരിക്കുന്നു
കുണ്ഠാടൻശിശുപാലൻകുണ്ഠൻകുരുപുംഗവൻജരാസന്ധൻ
അന്നേരംഅനുജൻതാൻഅരുവയർമണിഭയ
(സപയംഹരിക്കുമ്പോൾ
വില്ലരുംഎഴുനേല്ക്കുംവില്ലുംശരവുംതൊടുത്തുപടതുടരും
ബാലൻഭേ സഹജൻതാൻബന്ധുവിഹീനൻ
(വലഞ്ഞുപോവില്ലല്ലീ?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാട്ടിലിരിക്കുംനായന്മാരെ
കൂട്ടിസ്വരുപിച്ചീടുകവിരവൊട്ട
കൊട്ടിഘോഷിച്ചാത്തുവിളിച്ചു
കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരേണമിദാനീം
ആയുധപാണികളായിട്ടനവധി
നായന്മാരുമമാത്യന്മാരും
കാര്യസ്ഥന്മാരെജമാനന്മാ-
രായിരമായിരമാഠക്കധിപന്മാർ
പട്ടാണികൾപലകുതിരക്കാരും
കോട്ടപ്പടിയിൽക്കാവൽക്കാരും
കാട്ടാളന്മാർമുക്കോപ്പരിഷകൾ
കൊട്ടക്കാരന്മാരുംപലവക
നസ്രാണികളുംജോനകർപിന്നുസ-
ഹസ്രാധികമിഹവന്നീടേണം
നീലാംബരനുടെശാസനയിങ്ങിനെ
നീളെനടത്താനാദരവോടെ
ഭൃത്യന്മാരെയയച്ചുവെക്കമ-
മാത്യന്മാരിലധീശൻസാത്യകി
കല്പനപറവാൻകൂറവില്ലാത്തവർ
കെല്പൊടുനാട്ടിൽനടന്നുപറഞ്ഞു;
കേട്ടവർകേട്ടവർവരവുതുടങ്ങീ
കൂട്ടമിരുന്നുപറഞ്ഞുതുടങ്ങീ.
"നായന്മാരെവരുത്താനെന്തോ..
ന്നായതുതാനതുകേട്ടോക്കുവ്വേ!"
"കല്പനയെന്നതുമാത്രംകേട്ടിത-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തിൽപരമുള്ളതെനിക്കറിയാമോ?"
"ദ്വാരാവതിപുരിവെട്ടിയടക്കാൻ
വൈരികൾവരവുണ്ടെന്നതുകേട്ട"
"നാരായണനുടെനഗരമടക്കാ-
നാരെന്നാകിലുമെളുതല്ലിപ്പോൾ"
"എന്തിനുതാനിഹക്ലേശിക്കുന്നു
തന്തിരുവടിയുടെകല്പനയെന്നാൽ
എന്തെങ്കിലുമതുസാധിക്കാഞ്ഞാ-
ലെന്തിനുകൊള്ളാമിജ്ജനമെല്ലാം"
"പീട്ടിലൊരമളിനമുക്കുണ്ടായതു
കേട്ടില്ലെങ്കിൽപറയാമല്പം
മാക്കോമ്പ്യാരുടെമകനുംനമ്മുടെ
മൂക്കച്ചാരുംതമ്മിലടിച്ചു
നാലുപണംകൊണ്ടെടവാടുണ്ടതു
മൂലംതങ്ങളിലിങ്ങനെനേപ്പാൻ
ഊക്കുംകോപമടക്കരുതാഞ്ഞവർ
മൂക്കുകടിച്ചുമുടിക്കുപിടിച്ചു
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരുകലശലുകേട്ടട-
നങ്ങേക്കുറവചിരികണ്ടച്ചാർ
ഓടിയടുത്തങ്ങവരുടെയിടയിൽ
ചാടിക്കൈക്കുപിടിച്ചുവലിച്ചു
വണ്ണാൻവാഴകണക്കെയിഴച്ചാ-
പ്പൊണ്ണാന്മാരെപ്പുറമേനീക്കി;
നായന്മാർചിലരക്കഥയെല്ലാം
കോയിക്കൽചെന്നങ്ങറിവിച്ചു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കായ്മക്കാരതുകേട്ടടനൊനാ-
ലായ്മപ്പെട്ടന്നാരെയയച്ചു
പട്ടന്മാർവന്നെന്നരുടെവീട്ടിൽ
തൊട്ടതശേഷംതല്ലിമുടക്കി
തിരുവാണയുമിട്ടായവരോരോ
കരുമനാചെയ്തതുപറവാൻവിഷമം
ഒന്നിനുപോയിട്ടില്ലനമുക്കതു
വന്നുഭവിച്ചതുമെന്നറിയണം
ആരാൻതമ്മിലടിച്ചതിനെന്നൊട്ടു
ചേരാനെന്തവകാശംപാത്താൽ
വീട്ടിൽവരുന്നവർകാട്ടിയദോഷം
വീട്ടിലെറായക്കെന്നുവരാമോ?
ഇങ്ങിനെയുള്ളതിടക്കംവന്നാ-
ലെങ്ങിനെകല്പനകേട്ടീടേണ്ടു
കല്പനകേൾക്കാത്തവനോനിന്നു
പൊറുപ്പാനുംപുനരെളുതല്ലല്ലോ"
പത്തുവിതച്ചാലതുപത്തുംവിളയുംകണ്ടും
പത്തുപറയുള്ളതെടുത്തുമറാക്കാനുംകൊ-
ടുത്തുഎജമാനന്മാർപത്തുപണംകയ്യ ലെ
ടുത്തുകൊടുത്തെന്നാൽപൊറുത്തുഞതല്ലെന്നാൽപു-
റത്തുപോമെന്നല്ലാമുരുത്തുപണിതുടങ്ങും,
ശത്രുക്കളോടുപടയെത്തുന്നനേരുങ്ങു
ചത്തുമറിഞ്ഞെന്നാകിലുസ്വപിന്നെയിങ്ങൊത്ത
വസ്തുക്ലേശവുമില്ലെന്നോത്തുനടന്നാനേകൻ;
ഇത്ഥംപറഞ്ഞുമറൊരുത്തൻ"നമുക്കുനൂറു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പുത്തൻകടമുണ്ടെങ്കിൽപത്തെങ്കിലുമിപ്പോൾകൊ-
ടുത്തേച്ചുപോയാൽപിന്നെച്ചത്തെങ്കിലുംനമുക്കോ-
രത്തൽവിശേഷിച്ചുവരത്തില്ലുനായന്മാരേ!
തുക്കുപുകയിലയ്ക്കുതോക്കുപണയംവെച്ചു
പാക്കുകൊടുത്തകടംപോക്കുന്നതുണ്ടെന്നൊരു
വാക്കുംപറഞ്ഞുംകൊണ്ടുപാക്കുന്നുകണ്ടേച്ചേട്ടൻ
തോക്കുംകൂടാതെചെന്നാൽതോല്ക്കുമബദ്ധക്കാരൻ
വായ്ക്കുനാപടതന്നിൽനേക്കുന്നാനേരംപല
ചാക്കുംമുറിവുമുണ്ടാക്കുമറിഞ്ഞുകൂടാ;
കല്യാണത്തിനുവീട്ടിൽനെല്ലുംപണവുമൊന്നു-
മില്ലാഞ്ഞുരണ്ടുവാളുവില്ലുമെടുത്തുവിറു
നെല്ലുംപണവുംവാങ്ങിക്കല്യാണവുംകഴിച്ചു
വില്ലാളിവിരുതന്മാരെല്ലാംപടയ്ക്കുരുങ്ങി-
ച്ചെല്ലാൻകല്പനവന്നുവല്ലാതെനാണംകെട്ട-
വല്ലോചങ്ങാതിനിങ്ങൾക്കെല്ലാമായുധമുണ്ടോ
രണ്ടുകൈകളുംവീശിക്കൊണ്ടുപടയ്ക്കുചെല്ലും
തണ്ടുതപ്പിക്കുവെടികൊണ്ടുമരിക്കയല്ലാ-
തുണ്ടോമറെറാരുകായ്മം?ചെണ്ടക്കാരെന്നുപേരും
കൊണ്ടുകാലൻറെവീട്ടിൽമുണ്ടുവിരിച്ചിരിക്കും
പണ്ടുള്ളപരാക്രമംകൊണ്ടുള്ളകീർത്തികൾക്കു-
മുണ്ടാമിളപ്പമയ്യോകണ്ടാലുംകാലദോഷം"

ഇങ്ങനെപലപലനായന്മാർവ-
നാങ്ങുപുരത്തിൽനിറഞ്ഞൊരുസമയേ
ഉദ്ധവർസാത്യകിതവമ്മാവുസ-
മത്ഥയദുപ്രവരന്മാരോടും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മത്തഗജപ്പടകുതിരപ്പടകളു-
മൊത്തുരഥങ്ങളുമനവധിക്കൂടി;
ബലദേവൻനിജകുലബലസഹിതൻ
ജലധികടന്നുരഥത്തിൽക്കേറി
പുരുഷാരത്തൊടുകൂടിക്കുണ്ഡിന-
പുരവരഗോപുരസീമനിചെന്നു;
പടകൾക്കെല്ലാംപാളയവാടികൾ
പലതരമവിടെക്കെട്ടിത്തീർത്തു;
പടഹംതുടിപറതാളംമേളം
പൊടിപൊടിവെടിയുംകലശലുക്കൂട്ടി
ഉടനേഹലധരനരമനപുരു
കുടതഴചാമരമെന്നിവയോടെ
വെക്കംചെന്നവിദർഭനരേന്ദ്രൻ
സൽക്കാരാദികൾചെയ്തുവണങ്ങി;
പൊക്കമതേറിനമണിമഞ്ചാഗ്രേ
ചിക്കെന്നവിടെയിരുന്നുനിതാന്തം
ഉദ്ധവർകൃതവമ്മാദികൾചെന്നു-
ത്തമപുരുഷനെവന്ദിച്ചുടനേ
ചിത്തസുഖേനാവസിച്ചുസഭായാ-
മിത്ഥംബഹുജനമവിടെനിറഞ്ഞു
കെട്ടുംചുമടുമെടുത്തൊരുകൂട്ടം
പട്ടന്മാരുടെവരവുതുടങ്ങി
കൂട്ടികളൊരുവകടുസ്സാമർത്ഥ്യം
കാട്ടിക്കശപിശവാക്കുപറഞ്ഞും
കൊട്ടിലിൽവന്നുസ്ഥലംവസ്തുനവ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രൊട്ടല്ലതുമൊരുനൂറുസഹസ്രം
കെട്ടുകളൊക്കെയഴിച്ചതിലുള്ളോരു
പട്ടുകൾപുടവകൾതുപ്പട്ടാകളുമി-
രട്ടുകരിമ്പടമുറുമാൽവകകളി-
രട്ടിപ്പട്ടുമണപ്പുടവകൾ
കൊട്ടാരൻമുറിപാണ്ടിക്കവണികൾ
പട്ടാണിത്തുകിൽപൂമുണ്ടുകളും
പെട്ടന്നൊക്കെയഴിച്ചുനിരത്തി
ച്ചെട്ടികളൊരുവകകൊങ്കണിജാതികൾ
കൊട്ടിൽനിറഞ്ഞുപുറത്തുകവിഞ്ഞു
കുടയുംസഞ്ചിയുമൊരുമാറാപ്പും
വടിയുമെടുത്തിഹമണ്ടിവരുന്നു.
കൊടുവെയിൽകൊണ്ടുവിയർത്തുതളർന്നിഹ
നെടുവീർപ്പിട്ടുപടിപ്പുരകേറി
നമ്മൂരാരൊരുലക്ഷംകൂടിയ-
കംപ്യൂകുന്നൊരുതിക്കുംമുഖ്യം
കുടകൾതടഞ്ഞുമിടഞ്ഞുപൊടിഞ്ഞും
ഝടഝടഘോഷമഹങ്കാരികളുടെ
നടനംതമ്മിൽതിക്കിഞെരിച്ചുട-
നടനേചെന്നൊടുമുരപുക്കു;
ഉൗട്ടിനുമുമ്പുപ്രതിഗ്രഹമെന്നതു
കേട്ടുഴറിപ്പുലകൂട്ടത്തോടെ
കൊട്ടിലിലിങ്ങുകരേറിച്ചെന്നൊരു
കോട്ടിലിരുന്നമഹീസുരവൃന്ദം;
രുഗ്മിണിതങ്ങടെസോദരനാകിയ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രുഗ്മിയുമവനുടെസഹജന്മാരും
പെട്ടിനിറച്ചുത്രപൊന്നുംപണവും
കെട്ടിയെടുപ്പിച്ചാഭരവോടെ
കൊട്ടിലിൽവന്നുകൊടുത്തുതുടങ്ങി
വൃഷ്ടികണക്കിനൊവളരെദ്രവ്യം
നന്മൂരാക്കുപ്രതിഗ്രഹമെന്നാ-
ലമ്പതുവഴിയൊരുരഥസ്സിൽനടക്കാം
വാരമൊളിച്ചൊരുകലശമുഹൂത്തമ-
താരംഭിക്കാൻഭാവിക്കുമ്പോഠം
കുടയുംസഞ്ചിയുമായിക്കാണാ
മുടനൊരുമുന്തിരവനിസുരന്മാർ,
സോമാത്തിരിമാരാശിയടുത്താൽ
ചോമാതിരിമാരക്കിത്തിരിമാർ,
നന്മൂതിരിമാരെന്പ്രാന്മാരുമ-
കംപൂകുന്നതുകാണാമുടനേ.
വേളിയൊരേടത്തുണ്ടെന്നുള്ളതു
കേളിപരക്കുംമുമ്പേതന്നെ
വിപ്രന്മാരതുസപദിഗ്രഹിക്കും
ക്ഷിപ്രംചെന്നുപുറത്തളമേറും:
കാശീലങ്കിലുമൊരുകലശത്തിനു
രാശിയടുത്താലവിടെക്കാണാം
രാശിക്കുഗ്രഹമെന്നല്ലായൊരു
കാശിനുകാതംവഴിമണ്ടുന്നു
അയ്യെപണംചോമതിരിമാ-
ക്കുഞ്ഞിനെതന്നോളട്ടേരിക്കും;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അക്കിത്തിരിമാക്കതിലൊന്നോറാമ-
തൊക്കെവിശേഷക്കാരുടെവകയിൽ
നന്നാലുപണംനന്നൂരാക്കും
എന്പ്രാന്മാക്കുമതങ്ങിനെതന്നെ.
മുമ്മൂന്നുപണംപട്ടന്മാക്കതി-
ലൊന്നുകുഠച്ചുചിലമ്പാണ്ടിക്കു .
അമ്പലവാസിക്കോരോപണമതി-
ലപ്പുറമുള്ളോക്കഷ്ടികൊടുക്കാം;
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരുസംസാരത്തിനു
സംഗതിപോലുമിതവിടെക്കാണാ.
ഇരുകൈകൊണ്ടുംവാരിക്കോരി-
തെരുതെരെയങ്ങുകൊടുത്തുതുടങ്ങീ;
കനകപ്പൊടിയുംപണവുംരാശിയു-
മനവധിമുത്തുമാഭരണങ്ങളു-
മവനിസുരന്മാരാത്തുവിളിച്ചു
ശിവ!ശിവ!നല്ലൊരുപരമാനന്ദം;
രണ്ടുകരങ്ങൾനിറഞ്ഞപ്പോൾകുറി-
മുണ്ടുവിരിച്ചതിലാക്കിമുറുക്കി
കെട്ടിത്തലയിലെടുത്തുകരേറി
ക്കുട്ടിപ്പട്ടക്കിരുമുടിയാക്കി
കെട്ടിയെടുപ്പിച്ചങ്ങിനെയവർപണി
പെട്ടനടന്നാരവനിസുരന്മാർ;
സദ്യുള്ളിലവസ്ഥാനപ്പോൾചില-
രുദ്യോഗിച്ചുശ്രമിച്ചുതുടങ്ങി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വമ്പന്മാരെവിളിച്ചുവരുത്തി
കല്പനപറവാൻകായ്ക്കാർപുന-
രപ്പൊഴതൊരുദിശിവനിടകൂടി
കെല്പൊടുനിന്നുപറഞ്ഞുതുടങ്ങീ;
"സംഘങ്ങളിലെപ്പരിഷക്കാരെ!
ശങ്കിക്കാത്തശരന്മാരെല്ലാം
സത്രക്കൊട്ടിലിൽനിന്നുഗമിക്കണ-
മത്രനടന്നുകഴിഞ്ഞുരുതാരും
ചോദ്യംകാരികളുമുപദംശങ്ങളും
മാറുംമുമ്പെവിളമ്പീടേണം
ചോദ്യനിരുപുറകേകാരികൾവരാഞ്ഞാൽ
മാറ്റാരികൾനിന്നുശകാരംകൂട്ടും;
ഏലാചെമ്മടനോചോദ്യവരാഞ്ഞാൽ
കലഹിച്ചേറുതിരിക്കുംചിലർ
കരുതിക്കൊണ്ടുവിളമ്പിവിളമ്പി-
ത്തെരുതെരെയൊക്കെകാരികത്തീടേണം
ഇലകളിൽവളരെശ്ലേഷിപ്പിക്കും
ചിലരതുനോക്കിനാടത്തീടേണം
പിശകിവിളമ്പിശ്ലേഷിപ്പിച്ചാൽ
പിഴയുണ്ടായ്വരുമെന്നറിയേണം
കിട്ടിയതൊന്നുംമതിയാകില്ലാ
പട്ടന്നാക്കുബോധിക്കേണം
"ഘടബടവാവിടുവിണ്ടകണക്കേ
പോടടമെത്തക്കരികിരിസഃ" ഇ-
ങ്ങിനെപിശകിവിളമ്പിച്ചങ്ങിനെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിങ്ങൻപഴവുംതെരുംക്കൂട്ടി
ചളുപിളെയാക്കിശേഷിപ്പിച്ചതു
വളുവളെവാരിവിതച്ചുതിരിച്ചും
പപ്പടവുംപഴവുംപഞ്ചാരയു-
മപ്പോൾതന്നൊരുമുണ്ടിൽകെട്ടിയി-
ടത്തേക്കയിലെടുത്തുംകൊണ്ടുപു-
റത്തക്കുപുറപ്പെട്ടടനേ
വെറിലപുകയിലകൊടുവാനായതു
വിറുപിരിച്ചുതിരിച്ചുനടക്കും
കാവൽക്കാരെത്തിക്കിഴറിച്ചവർ
ധാവതിചെയ്യുമതോത്തീടേണം;
സത്യംകഴപ്പമതെന്നുവരുത്താ-
നുദ്യോഗിച്ചുനടക്കുന്നാളുക-
ളിട്ടിക്കിൽപലരുണ്ടായ്വരുമവ-
രിത്തിരിപാകംവന്നോയറിവൂ.
നാനാവിധമിവകാട്ടുന്നവരുടെ
നാശംവരുമേസംശയമില്ലാ
കൊല്ലാവുന്നജനങ്ങൾപിഴച്ചാൽ
കൊല്ലാൻകല്പനയുണ്ടെന്നാരിവിൻ
കൊല്ലരുതാത്തവരെക്കൂട്ടത്തിൽ
കൊള്ളരുതാത്തവഴിക്കുംകൂട്ടും
മോഷ്ടിപ്പാൻചിലർഭാവിച്ചാലതു
ഗോഷ്ടിയതെന്നോവന്നുഭവിപ്പൂ;
കട്ടംകൊണ്ടുപുറപ്പെട്ടാലൊരു
വെട്ടംകൊണ്ടുമരിക്കാമുടനേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അതുകൊണ്ടൊരുഭയമില്ലെനമുക്കി-
നിതുകൊണ്ടേ പുനരാധിയുമുള്ളൂ;
ഉൗട്ടിനുചെറുകുഴപ്പുണ്ടായാൽ
നാട്ടിനുഹാനിനമുക്കുംഹാനി
സംഘങ്ങൾക്കുതുറപ്പുണ്ടെന്നാൽ
സങ്കടമേതുംവരുവാനില്ലാ
കല്പനപോലെനടപ്പാൻനിങ്ങൾ-
ക്കല്പംകുറവുഭവിച്ചീടൊല്ലാ
എന്നാൽഞങ്ങൾഗമിച്ചീടുന്നേ-
നെണ്ണയെടുപ്പാൻകാലംവൈകി"
എന്നുപറഞ്ഞഥയജമാനന്മാർ
മന്നവനോടറിയിപ്പാൻപോയാർ.
കളിമ്പുമെണ്ണതേമ്പുംകുളിമ്പുംപേരുചൊല്ലി
വിളിമ്പുംജലംതന്നിൽപുളമ്പുംതെരുതെരെ
നടന്നുംപുരകളിൽകടന്നുംസ്ഥലംവെമ്പും
കിടന്നുംചിലരുങ്ങുകടന്നുംഓടുമ്പുര
വിളമ്പിവരുംമുമ്പേകലമ്പിയൊരുകൂട്ടം
സ്ഥലംപിടിച്ചിരുന്നുകലമ്പിയിരിക്കും ചിലർ
കുറിയരിവെമ്പുവെളുത്തരിചോറും
കറികളുമാശുവിളമ്പിനിരന്നു
നറുനെയ്ശർക്കരനേന്ത്രപ്പഴവും
ചെറുവപ്പടമൊരുപത്തിരുനൂറും
ആനമ്പുവടൻവപ്പടമൊരുവക
തേനുംനല്ലൊരുപഞ്ചാരപ്പൊടി
ചേർക്കരിചിലപമ്പടികിമ്പടി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാനകമൊരുവകനാരങ്ങാക്കറി
മാങ്ങാപ്പച്ചടിഇഞ്ചിപ്പച്ചടി
ചേനവറുത്തുംപയറുവറുത്തും
ചക്കപ്രഥമനടപ്രഥമൻവിധ-
മൊക്കെപ്പറവാൻനോരംപോരാ;
പാലുംതൈരുംമോരുംപലവക
കോലാഹലതരമെന്തുരചെയ്യാം.
കൊണ്ടാപഴുപ്പടമെന്നൊരുടിക്കിൽ
കൊണ്ടാപഴമെന്നാഞൊരുടിക്കിൽ
ചക്കപ്രഥമൻകൊണ്ടാവളരെ
ശർക്കരയുണ്ടകളമ്പത്തുകൊണ്ടാ
പച്ചടികൊണ്ടാകിച്ചടികൊണ്ടാ
പഞ്ചാരപ്പൊടിയൊരുപാടുകൊണ്ടാ
മധുരക്കറിയോ(മഥിത)ക്കറിയോ
മതിമതിപോരാകോരിക്കൊണ്ടാ
എരിച്ചകറികൊണ്ടാപുളിച്ചകറികൊണ്ടാ
പരിപ്പുകൊണ്ടാനല്ലുകരിമ്പിൻനീരുകൊണ്ടാ
ഭരിപ്പുകാരാതന്നേറഞ്ഞരിപ്പുചിതമല്ലാ
നിറപ്പിൽനടന്നൊന്നുഭരിപ്പിച്ചതായാട്ടു.
എരിച്ചകറിവെച്ചകരിച്ചതെന്തെടിനാ
പുളിച്ചകറിയൊന്നുതിളച്ചാലെന്തുചേതം
പഴത്തിനൊന്നുംനല്ലുപഴുപ്പുമതിയില്ലാ
പഴപ്രഥമൻപാരംപഴുപ്പുമായിട്ടുണ്ടായി;
കരിമ്പിൻനീരിനൊരുതരിനുപുളിയുണ്ട്
രുത്തവിധമാട്ടുംകുത്തരിയുമായി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കടിച്ചുകുടാ; തെല്ലുപാടിച്ചുകൊണ്ടന്നാലും
അടക്കമില്ലാത്തവർകടക്കാപുറത്തോട്ട
കടക്കുംനേരമങ്ങുതടുക്കുമെന്നുംചിലർ
കരിക്കുറവുകൾകഥിക്കുംനേരമിങ്ങു
വെറുപ്പുവരുമിനിമറിപ്പുവഷ്ക്കുമിപ്പോൾ.
സദ്യമനോഹരമെന്നിഹവന്നവ-
രുദ്യതഘോഷംവർണ്ണിക്കുന്നു.
നാനുമൊരെട്ടുംരാശിയെടുത്തു'
വേറുതിരിച്ചാരുകിഴിയാക്കെട്ടി
അങ്ങിനെലക്ഷംകിഴിയുണ്ടാക്കി
ഭംഗിയൊടോരോപൊന്നിൻതളികയി-
ലിട്ടുനിരച്ചതിലോരോരോകിഴി
പട്ടന്മാക്കുകൊടുത്തുതുടങ്ങീ
കിഴിമേടിക്കുംപട്ടന്മാക്കൊരു
വഴിയെയുള്ളുപുറത്തുകടപ്പാൻ
മേടിച്ചാളുകമറൊരുവഴിയേ
ചാടിച്ചെന്നുകരേറാൻമേലാ.
എടയിൽച്ചെന്നുകലമുന്നവരുടെ
പിടലിപിടിച്ചുപുറത്തുംതള്ളും;
വടിയുംതടിയുമെടുത്തുനാടക്കും
ഭടജനമനാവധി എടയിൽകാണാം
സവ്വാണിപ്പണമിങ്ങിനെവിരവൊടു
സവ്വമഹീസുരനികരങ്ങൾക്കും
സപദികൊടുത്തുപ്രസാദിപ്പിച്ചു
നൃപതികുമാരകനാകിയരുഗ്മൻ:

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കന്യാമണിയുടെവേളിക്കുള്ളൊരു
സന്നാഹങ്ങൾതുടങ്ങിപതുക്കെ
കാലമടുത്തുമുഹൂർത്തമഹോശിശു-
പാലമഹീപതിയോടറിയിക്കാം;
എന്നൊരുവാർത്തകൾകേട്ടനപ്പോൾ
മന്നവനാകിനശിശുപാലൻതാൻ
ക്ഷൗരംചെയ്യിപ്പിച്ചുകുളിച്ചു
ഗോരോചനാവുംതൊട്ടുലലാടേ
തലമുടിനന്നായ്ക്കെട്ടിമുറുക്കി
തിലകംചാന്തുംകുറികളുമിട്ടു
വളകളുമിട്ടുകരങ്ങളിൽമുഴുവൻ
കളഭംകൊണ്ടുമുഴുക്കാപ്പിട്ടു
ചേലപ്പട്ടിണകെട്ടിയുടുത്തു
ചാലേമാലകൾപലതുമണിഞ്ഞു
പൊന്നരഞ്ഞാണംതോൾവളകടകം
പൊന്മണിഹാരംകുണ്ഡലമെന്നിവ
കോപ്പുകളിട്ടുഞെരിഞ്ഞുംപിരിഞ്ഞു
കാപ്പുംകെട്ടിക്കരമതിലുടനേ
ആയിനിയുണകഴിച്ചുപുറപ്പെ-
ട്ടായിരമാമ്പടിപിമ്പിൽനടന്നു;
മുമ്പിൽതന്നുടെനാമുപ്പടകളു-
മമ്പിനകോലാഹലമിടകൂടി;
ആർത്തുവിളിച്ചുടനവനിസുരന്മാ-
രാൽത്തറകേറിനിരക്കെയിരുന്നാ
രുഗ്മിയകമ്പടിയായഥമുമ്പിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തിഗ്മപരാക്രമശാലിനടന്നു
മണിമഞ്ചത്തിൽകേറിയിരുന്നു
മണിഗണഭ്രഷ്ടിതനാംശിശുപാലൻ.
തുടങ്ങീമഹാഘോഷംതുടികൾപടഹവും
നടുങ്ങീമഹീലോകംനഗരനികരവും
അണിഞ്ഞുപുറപ്പെട്ടാരലസമിഴികളും
കുണിഞ്ഞുനടക്കുനാമുതുവൃഷലികളും
വിടന്മാർഭടന്മാരുംവികൃതഗതികളും
നടന്മാർശഠന്മാരുംനഗരവാസികളും
നിറഞ്ഞുപുരംതന്നിൽബഹളഗളഗളം
പറഞ്ഞുമഹായോഗംപലതുമവിരളം.
നാളീകമുഖിതാനാളീജനങ്ങളുമായ്
മേളിച്ചുമെല്ലെമെല്ലെലാളിച്ചുനടന്നു
കാളീഭഗവതിയെക്കണ്ടുവണങ്ങീടുവാൻ;
"കാളമേഘരുചികളികാലകരപാളിയാമമലകേളിസുശീ
വണ്ടാർകുഴലി! നീയുംകണ്ടാലുമോരോവക (ലേ
തണ്ടാർശരന്മാർപലരുണ്ടായിതധുനാ
കണ്ടാലഴകുള്ളാരുകാമുകന്മാരാമിവർ
രണ്ടുപന്തിനിരകൊണ്ടുനിൻവടിവു
കണ്ടുകാമകണകൊണ്ടുഴലുന്നു.
ധന്യേ!രുഗ്മിണി!കേൾനിനെക്കൊതിച്ചുകൊണ്ടു
തന്നെവന്നിരിക്കുന്നുമന്നിലെന്യപന്മാർ
തന്നത്താൻമറക്കുംമനാവന്മാരാമിവർ
നിന്നെവെച്ചുപുനരന്യചിന്തകളു-
മൊന്നുമില്ലിവർകനാന്നിതുസകലം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇങ്ങുറിന്നടെരമണൻവന്നവസിച്ചീടുന്ന
നന്ദതനയനതിസുന്ദരവദനൻ
സുന്ദരി,യിവൻതന്നെനിന്നെവിവാഹംചെയ്യും
നന്നുനന്നുതവവന്നകായ്മിടമിറുബിംബമുഖിസുന്ദരനയ
ഇങ്ങിനെസഖിമാരിംഗിതമുരചെയ്തു (നേ!"
തിങ്ങിനാരസംപൂണ്ടുമംഗലസമയേന
അംഗജരിപുതനാംഗനായാകുംദേവി
ഭംഗിയൊടിഹവിളങ്ങിമേവുമൊരുമംഗലാലയചെന്നക
വേളിമഹോത്സവഘോഷംകാണ്മാൻ (ടന്നു
വേശ്യപ്പെൺകുലമന്നൊരുക്കൂട്ടം
മേളിച്ചൊരുദിശിവരവുതുടങ്ങീ
മാളികകേറിനിരക്കെയിരുന്നു
അച്ചികഠാതങ്ങടെവീട്ടിലിരുന്നുവി-
ളിച്ചുകയത്തുപറഞ്ഞുതുടങ്ങീ
"കൊച്ചുനരജത്തികൊതിച്ചുതിരുവു
നിച്ചിരിയത്തിക്കില്ലൊരുനാണം;
കോയിക്കൽപോയ്ക്കാഴ്ചകഠാകാണ്മാൻ
സ്ഥായിക്കാർചിലരുണ്ടെന്നാകിൽ
പോയിക്കണ്ടുവരാമെന്നാലതി-
നായിക്കൊണ്ടൊരുപുരുഷൻവേണം.
കുഞ്ഞുലിക്കൊരുനാന്മൂരിച്ചൻ
അഞ്ഞൂറഞ്ചുപണത്തിനുവല്ലൊര-
രഞ്ഞാണംപണിയിച്ചുകൊടുത്തതു
കുഞ്ഞിക്കാളിക്കിരുകൊടുത്തു
തന്നുടെയരയിലെടുത്തിടുവാനാ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പെണ്ണിനുസംഗതിവന്നതുമില്ലാ
ആങ്ങിനെവരുമത്താന്തോന്നിത്തം
തങ്ങൾതുടങ്ങുകകൊണ്ടതുവന്നു;
ഈച്ചരനായരൊഴിച്ചപ്പിന്നെ
കാഴ്ചയ്ക്കുംഞാൻപാരില്ലാ
താച്ചൻനായരുമായിപ്പോയാൽ
താഴ്ചവരുംതരമല്ലിക്കാലം.
ആങ്ങേക്കുറുറക്കൊച്ചിളയച്ചിയു-
മവളുടെനായരുമൊരുമിച്ചുമ്പോട്ട
ചെന്നൊരുദിക്കിലിരിക്കുംനേരം
വന്നവരെല്ലാമാനകളിച്ചു
ആങ്ങോരായതുകേട്ടുകയത്തുട-
നങ്ങോട്ടാപലവാക്കുപറഞ്ഞു
കൊച്ചിളയച്ചികരഞ്ഞുംകൊണ്ടൊരു
വമ്പുപ്പട്ടരുമായിപ്പോയി
നിച്ചിരിയന്മാരായവരോടൊരു-
മിച്ചിരിയാസ്സനമുക്കിനിറുത്തി.
ഇക്കാലത്തൊരുകാഴ്ചകഠകാണ്മാ-
നിഷ്ടുട്ടത്തിനുവിഷമംതന്നെ
കഠകൂടിയന്മാർപലരുണ്ടവരുടെ
തിക്കുകഠകൊണ്ടുസഹിപ്പാൻമേലാ
പണ്ടൊരുപടയണികാണ്മാൻനമ്മെ
ക്കൊണ്ടുപുറപ്പെട്ടാനീവിടവാൻ
മെണ്ടക്കാരൻചെല്ലുന്നോട-
ത്തുണ്ടാംവാഗ്ഗുതുമൊരുവൈഷമ്യം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഈക്കരെയുണ്ടൊരുതുള്ളക്കാരൻ
തെക്കേത്തട്ടേൽവന്നുകുരിറി
പറയൻകഥചൊൽവാനൊരുഗണപതി
കുറയെച്ചുല്പിത്തുള്ളുന്നേരം
ധൃഷ്ടനൊരുത്തൻവന്നുവടക്കേ-
ത്തട്ടേൽക്കേറിത്തുള്ളൽതുടങ്ങി
ശ്രുണികടിച്ചുമുറിക്കുവർത്തമ്മിൽ
ശണ്ഠതുടങ്ങിപ്രഹരംപൂട്ടി
കണ്ടുവസിക്കുംനായന്മാരവർ
രണ്ടുമുറിക്കാരോടിടകൂടി
കല്പംതടിയുമെടുത്തവർതമ്മിൽ
തല്പംതല്ലുംകലശലുകൂട്ടി
നമ്മുടെവിദ്വാനോറുവാടന്നു
നമ്മെമറന്നുപറന്നുതിരിച്ചു
മണ്ടുംനേരംമുണ്ടുംപോയൊരു
കണ്ടുകിണറിൽചെന്നുപതിച്ചു
കൊണ്ടന്നവനൊക്കാണാഞ്ഞിട്ട്
കണ്ടവരോടുകരഞ്ഞുപറഞ്ഞൊരു
വണ്ണംഞാനിഹവീട്ടിൽപോന്നു
പൊണ്ണനെയിന്നുംഞാൻകണ്ടില്ലാ
ദോഷമതിങ്ങിനവരുമടനേചില
ദോഷന്മാരുടെകൂടെപ്പോയാൽ
ചക്കിപ്പെണ്ണിനുശങ്കരനെന്നാരു
ചക്കരവായൻചൊല്ലുതുടങ്ങി
കൈക്കലിരിപ്പുതുചൊല്ലാതിക്ക..

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ച്ചക്കച്ചുള യെന്നാകിലുമില്ലാ
കച്ചയുടുക്കാനില്ലാഞ്ഞവളെ
കാഴ്ചക്കായിക്കൊണ്ടുതിരിച്ചാൽ
ആനന്ദിച്ചുനടക്കുംവിപ്ര-
ക്കാനകളിപ്പാൻവകയുണ്ടാകും;
ഞാനൊരുകാഴ്ചക്കിളകണമെങ്കിൽ
സ്ഥാനത്തുള്ളതിലൊരുവൻവേണം
പണ്ടുപണിക്കരുനിൽക്കുംകാലം
കണ്ടതുകായ്മതെന്നുമുറച്ചു
കണ്ടവതാളന്നാരുടെപുറകേ
മണ്ടിനടപ്പാനിവളൊട്ടുടാ
കാണ്മാൻവിധിയില്ലാത്തജനത്തിനു
മാമാങ്കത്തിനുപോയാലുംശരി
ഏതാനൊരുതടവുണ്ടാംമാറികഥ
യാതൊന്നിനുകൊപ്പിട്ടുതിരിച്ചു
തൊടുകുറിയിട്ടുചമഞ്ഞൊരുങ്ങി-
പ്പുടവയുടുത്തുംമോടികഥിച്ചു
കൊടുവെയിൽകൊണ്ടൊരുകാഴ്ചപ്പന്തലി-
ലുടനേചെന്നൊരുദിക്കിലിരുന്നു
തടവില്ലിനിയെന്നോർത്തപ്പോളവൾ
തൊടുവാൻവഹിയാതായിമടങ്ങി
വിടരോഷിണിയെന്തിനുവന്നു?
ഉടനൊരുപരിഹാസത്തിനുമാത്രം
കൊച്ചിനുമാസംപത്തായില്ലവ-
ളിച്ചിരികാഴ്ചകൾകൊയിയൊരുങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നീച്ചിരിയത്തികടിഞ്ഞൂൽപെറൊരു
കൊച്ചിനെയിന്നിവൾകൊല്ലുംതാനും
വേശ്യകളൊന്നുനടിക്കുംനേരം
വാഴ്ത്തുമൊരുപരിഹാസവുമുണ്ടാം
നന്മൂരാരിവർനമ്മെക്കണ്ടാൽ
അമ്പതുഭൂഷണമൊരുവൻചൊല്ലും
വീട്ടിൽവരുമ്പോൾസരസന്മാർ
പാട്ടിൽവരുമ്പോൾവിരസന്മാർ
കൂട്ടിക്കൊണ്ടൊരുസഭയിൽചെന്നാൽ
കോട്ടമറിഞ്ഞുപറഞ്ഞുചിരിക്കും
പട്ടന്മാരുടെകൂടെപ്പോയാൽ
ഒട്ടുപൊറുപ്പുണ്ടെന്നൊരുപക്ഷം
ഗോഷ്ഠികളാരാൻഭാവിച്ചാലവർ
കൂട്ടത്തോടേവടിയുമെടുക്കും
പോടാഒലുവാ!പീത്തായോളി!
കൂടാകൂസ്തികളെന്നുകയക്കും
കേടുകളോരോനോത്തുതുടങ്ങാൽ
കൂടുകയില്ലാകാഴ്ചകൾകാണ്മാൻ
ദുഗ്ദിനിതന്റെസഭയംവരുമോ?
രുചിരമനോഹരമായതുകാണ്മാൻ
പെണ്ണുങ്ങളിലൊരുപെണ്ണിനുമാഗ്രഹ-
മെന്നുള്ളതിനൊരുകുറവില്ലുതും"

പെണ്ണുങ്ങൾവിരവോടിവണ്ണംപറഞ്ഞുപല
പൊണ്ണന്മാരോടുംനല്ലുടൻപന്മാരോടുംകൂടി
കുണ്ഡിനപുരംപുക്കുപെണ്ണിനൊക്കാനെമാൻവന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തിണ്ണംനിറഞ്ഞുപലതിണ്ണപ്പുറങ്ങളേറി
കൊട്ടംകുഴൽവിളിയുംപാട്ടുംപലവിധത്തിൽ
കേട്ടുരസിച്ചുംപലക്കൂട്ടംവസിച്ചനേരം
വേളിയടുത്തനേരംനാളീകമുഖിയാളും
ആളീജനവുംകൂടിക്കേളീവിനോദത്തോടെ
കാളീഭഗവതിതൻകേളീഭവനത്തിൻപ്ര-
തോളീപ്രദേശത്തുപ്രവേശംതുടങ്ങിമെല്ലെ.
ദുർഗ്ഗാദേവിവാണരുളുംചാരുഗേഹാന്തന്നിൽ
രുക്മിണിയുംതോഴിമാരുംവിപ്രനാരിമാരും
മന്ദമന്ദംചെന്നുനിന്നുവന്ദനങ്ങൾചെയ്തു
സുന്ദരീരുക്മിണിതൻറെകാമമുരചെയ്തു
"ചന്ദ്രചൂഡജായേ!ദേവി! ചണ്ഡി! ചാരുശീലേ!
വല്ലവീവല്ലഭൻദേവൻവാസുദേവനെൻറെ
വല്ലഭനായ്വരവേണംവൈകീടാതെതന്നെ
ഈരേഴുഭുവനങ്ങൾക്കുംവേരായോരുമൂർത്തി
നാരായണനെന്നെന്നുനല്ലപരായൊരുദേഹം
കരുണാവാരിരാശികൃഷ്ണൻതരുണിമാക്കൾകാമൻ
തരുണാംബുവാഹാഭിരാമൻവരനായ്നീടേണം
ഹരജായേ! നിൻപാദാംഭോജംശരണംമേഹൈഗൗരീ!
പരമാനന്ദാകാരേ!ധീരേ!പരിപാലിക്കണംനീയെന്നെ."
വരമപിവിരവൊടുവാങ്ങിമനോഹരി
ഉരുതരസുഖമൊടുനടനംചെയ്താൾ
നരവരകുലമുടനഖിലവുമവളുടെ
വരവതുകണ്ടുകുതൂഹലമോടേ
സരസിരുഹശരനുടെശരതിയെയാരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പരമശിവികൃതികളാശ്രുതടങ്ങീ
ഹര!ഹര!ശിവ!ശിവ!നരവരവികൃതിക-
ളുരചെയ്താനരഗേശനമലസ്മൻ
കന്യകതന്നുടെവദനസരോജേ
കണ്ണുകൾരണ്ടുമുറപ്പിച്ചൊരുവൻ
തന്നെത്താനെമറന്നവസിച്ചാ-
നന്നതമായൊരുകുറികണക്കെ;
മറൊരുമന്നവ്വാല്യക്കാരൻ
ചെറ്റലതെറുത്തുകൊടുത്തതുവാങ്ങി
തലമുടിതന്നിലതെല്ലാംചൂടി
ചലമിഴിയാളെക്കണ്ടുവസിച്ചാൻ;
വെള്ളിയടപ്പൊടുത്തുതുറന്നാതി-
നുള്ളിലിരിക്കുംചുണ്ണാമ്പെല്ലാം
വമ്പുപ്പുഴവെന്നോത്തുമുഖത്തു
തേച്ചുതുടങ്ങീമറൊരുഭ്രപൻ
അവളെക്കണ്ടുഭ്രമിച്ചൊരുഭ്രപതി
വവിഴംകോത്തൊരുമാലയെടുത്തു
കണ്ഠിച്ചാരോമണികളെടുത്തതു
കൊണ്ടുടനാഭ്നാവിധികൾതുടങ്ങി;
മറൊരുനാരപതിമഞ്ചത്തിൽനി-
ന്നോറുപതുക്കെപ്പുലരുംകാൺകെ
ഏറരംഭോഷൻകാതുപിടിച്ചുട-
നേത്തംവിട്ടുതുടന്നാനപ്പോൾ;
ഗ്രന്ഥമുഴിച്ചുപിടിച്ചൊരുവിദ്വാൻ
ബന്ധംവിട്ടുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"സുഗ്രീവൻധൃതരാഘ്രൻശകുനിദ-
ശഗ്രീവൻദമയന്തിവിരാധൻ
ലക്ഷ്മീഭഗവതിശൂർപ്പണഖാമുനി
ലക്ഷ്മണനാജ്ഞനെ"ന്നീവണ്ണം
മദ്ദളമൊത്താൻവിരുതനൊരുത്തൻ
മദനഭ്രാന്തുപിടിച്ചൊരുഭോഷൻ
കുട്ടിപ്പട്ടരുമദ്ദളമാക്കി
കെട്ടുമുതിണത്തോംതോംവോഷിച്ചു;
ഓടക്കഴലെന്നോത്തൊരുഭ്രപതി
ക്കൂടെയാടക്കുംശാസ്ത്രിദ്വിജനുടെ
പുസ്തകമൊന്നവലിച്ചുമുഖത്ത്
ഹസ്തംകൊണ്ടഥചേർത്തുതുടങ്ങി;
തപ്പിനുവിരുതുള്ളൊരുധരണിശൻ
തപ്പില്ലാത്തിഹതപ്പിത്തനുടെ
മുന്നിലിരിക്കുംമുതുവിപ്രൻതൊറകു-
ഷണ്ടിത്തലയിൽത്തടവിക്കൊട്ടി;
ശാതോദരിയുടെത്രുപംതന്നുടെ
ചേതോദപ്പണമതിൽനിഴലിച്ചു
കണ്ണാടച്ചഥരുഗിണിരുഗിണി
എന്നുപിചുവസിച്ചാനൊരുവൻ;
വിദ്വാൻതാനെന്നായിപ്പാനൊരു
വിദ്വാൻഗ്രന്ഥമഴിച്ചുപിടിച്ചു
'പ്രതിപത്തുഗിരിശസ്തിമിതാ'മെന്നഥ
പലരുംപാരുംചൊല്ലിരസിച്ചാൻ;
തുമ്പുരുതുല്യൻതാനെന്നൊരുവൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തംബുരുകയ്യിലെടുത്തുപതുക്കെ
സരിഗമപധനിസഎന്നുംചൊല്ലി
പരിചൊടുപാട്ടുംപാടിരസിച്ചാൻ
വണ്ടാർകുഴലിവരുന്നതുമരികെ-
ക്കണ്ടാനന്ദിച്ചവളുടെരൂപം
കൊണ്ടൊരുശ്ലോകംകെട്ടിത്തീർത്തതു
കൊണ്ടാടിച്ചിലപൊള്ളുപറഞ്ഞും
സുന്ദരിമാരുടെരൂപംതീപ്പാൻ
സൌന്ദര്യാദിഗ്രഹണങ്ങളെവളരെ
പണ്ടേപണ്ടേപങ്കജസംഭവ-
നുണ്ടാക്കിപ്പലപെട്ടീലിട്ടതു
മൂട്ടിത്തന്നുടെപുരിയിൽപരിചൊട
പാട്ടിലിരിപ്പതശേഷവുമിപ്പോൾ
രുഗ്മിണിതന്നുടെരൂപംതീപ്പാൻ
രുചികൊണ്ടൊക്കെയടിച്ചുതുടച്ചിഹ
ചിലവിട്ടതിനാലെത്തിപ്പോയൊരു
തിലമാത്രംബതശേഷിച്ചില്ലാ;
നഷ്ടിപിടിച്ചുനാനുഖനിപ്പാൻ
സൃഷ്ടിപ്പാനുംസാധാമില്ലാ
എന്നതുകാരണമന്യസ്ത്രീകഥ-
ക്കൊന്നിനുമിപ്പോൾപൂണ്ണതയില്ലാ
തലമുടിയുള്ളൊരുപെണ്ണിനുചെറുമ
മുലയില്ലാതെചമഞ്ഞീടുന്നു;
നല്ലമുഖശ്രീയൊരുവൾക്കുണ്ടു
പല്ലുകളെല്ലാംവെളിയിൽകാണാം;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വണ്ണംകൊള്ളാമൊരുനാരിക്കൊരു
കണ്ണംനാസ്തിയതങ്ങിനെകുറവം;
ഇപ്പോഴുള്ളൊരുപെണ്ണുങ്ങൾക്ക
ചൊല്പ്പോങ്ങുംഗ്രഹണമെല്ലാമില്പ്പാ
വാരിജഭവനുടെദാരിദ്ര്യംബത
കാരണമെന്നതിനർത്ഥവുമിത്ഥം

ഏവംവികൃതിയുള്ളഭാവംപ്രകാശിപ്പിച്ച
ഭ്രൂപാലകന്മാരെല്ലാംമേവുന്നകാലമങ്ങു
ചേദിഭ്രൂപാലനോറംമോദിച്ചുതൻറെകായ്യം
സാധിക്കുമെന്നുതന്നെബോധിച്ചുശിശുപാലൻ
മാലയേല്ക്കുവാനുള്ളൊരുകാലമെന്നോർത്തുകൊണ്ടു
നാലുഭാഗത്തുംവാദ്യകോലാഹലങ്ങൾകൂട്ടി
മാലോകരെല്ലാമെന്നെയാലോകനംചെയ്യണം
നാലാഴിനടുവിലെഭ്രൂലോകമൊക്കെശിശു
പാലനാധീനമനുകൂലംതൈവമെന്നനു-
വേലംമദിച്ചുമദശീലൻമരുവുന്നേരം;

തദനുമധുസൂദനൻതനപംഗിയെക്കണ്ടു
മദനതരളാശയൻമുഖത്തിൽനിന്നാശു
അവനിയിലിറങ്ങിവന്നാനുടൻമുഞ്ഞിതാൻ
കമലളനേത്രയാംകന്യയെപ്രാപിച്ചു
കരമതുപിടിച്ചുടൻകാമമോഹനൻ:—
"രുചിരഗ്രഹണമോഹനേ!രുഗ്മിണീ!മൽപ്രിയേ!
രുചിരമനുരാഗിഞാൻസുദതികേളടോ!
കനിവിനൊടുനിന്മുഖംകാൺമതിനേഷഞാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മനസിബഹുകൌതുകാൽമണ്ടിവന്നീടിനോൻ
മമതരുണിനീയെടോ!മാനിനീമാലിംഗ!
മമതയുടയോരുമാംമാനിക്കനീമുദാ
തരികപരിരംഭണംതാമ്രബിംബാധരേ!
പെരികെവളരുന്നുഹോപ്രേമഭാരംപ്രിയേ!
കരികളഭഗാമിനീ! കാമിതംദേഹിമേ
തെളിവൊടുപിടിച്ചുജേ! തേരിലേറീടുക
ലളിതതനു! വല്ലഭേ!ലജ്ജമോചിക്കനീ"
സരസതരമിങ്ങിനെസാധുവാക്യംപറ-
ഞ്ഞരുമതിവരുത്തിനാനംബുജാക്ഷൻമുദാ;
നരപതികളൊക്കവേനോക്കിനിൽക്കുംവിധൌ
നരകരിപുമാധവൻനാരിയെക്കൈക്കൊണ്ടു
വിരവൊടുനടന്നുതേവിരചൂഡാമണി
വിരചിതമഹോത്സവംവിശ്വലോകാധിപൻ.

അംഗമഹീപതി,മഹിഷ്മഹീപതി,
വംഗമഹീപതി,സിന്ധുമഹീപതി,
ആന്ധ്രമഹീപതി, സിംഹളേശ്വരപതി,
കുന്തിമഹീപതി,കുരുധരണീപതി,
കൊങ്കണേശ്വരപതി,കോസലാധിപതി,
മങ്കണമന്നവരെന്നിവരെല്ലാം
കന്യാഹരണംകണ്ടുകലമ്പി-
സ്സന്നാഹത്തൊടുകൂടെയടുത്താർ;
"നില്ലെടകൂടിലാ!നിന്നുടെതോഴിലിതു
നല്ലതിനല്ലെ വല്ലവബാലാ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രുഗ്മിണീസ്വയംവരം.

നൃപതികളൊക്കവെ നോക്കിനില്ക്കുംവിധൌ
നരകരിപു മാധവൻ നാരിയെ കൈക്കൊണ്ടു
വിരവൊടുനടന്നുതേ വീരചൂഡാമണി.

P. 58.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വല്ലവനെങ്കിലുമിങ്ങനെചെയ്താൽ
കൊല്ലുമതിനൊരുകില്ലുമതില്ലാ
ശിശുപാലന്റെകളത്രമതിനൊരു
പശുപാലന്നുതൊടാമോമൂഢ!
അശുഭമഹോതവമോഷണമെന്നുതു
ശിശുവായനോശീലമിതെല്ലാം
പാലുംതൈരുംകട്ടുകവന്നൊരു
ബാലാ! നില്ലെടാ! ഗോപകുമാര!
നാലുജനങ്ങടെസഭയിൽനിനക്കൊരു-
നാളുംവരുവാൻസംഗതിയുണ്ടാ?
മാതുലനെക്കൊലചെയ്തകുമാരാ!
പൂതനയെക്കൊലചെയ്തകുമാര!
കൈതവമല്ലാതൊരുകർമ്മംനീ
ചെയ്തവനല്ലജനിച്ചപ്പിന്നെ
വെണ്ണകവർന്നുഭുജിച്ചുനടന്നും
പെണ്ണുങ്ങടെവസനംമോഷ്ടിച്ചും
കണ്ണിൽകണ്ടതുകട്ടുമുടിച്ചും
കഞ്ഞികുടിപ്പാനില്ലാതാക്കി
യജമാനന്മാർപലരുണ്ടവരുടെ
പ്രജകളുമനവധികായ്കുകാരും;
മേനോന്മാരുപണിക്കരുമെന്നിവർ
നാനാജാതികളുംനോക്കിയിരിക്കെ
ഒടിയന്മാരിലൊരുത്തൻവന്നു
മടിക്കുടാതിക്കന്യായരതം
ഝടിതിചിടിച്ചുരഥത്തിൽകേറി
പടഹമടിച്ചുതിരിച്ചുതുകൊള്ളാം!"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊടുപ്പിൻതാഡനംപാഞ്ഞെ-
ങ്ങടുപ്പിൻ!കള്ളനെച്ചെന്നു
തടുപ്പിനു!കന്യയേമെല്ലെ
പ്പിടിപ്പിൻചേടിച്ചുപന്നു
കൊടുപ്പിൻവില്ലുകളെല്ലാ-
മെടുപ്പിൻ!ബാണമെയ്ക്കാശു
തടുപ്പിൻ!യാദവന്മാരെ
മുടിപ്പിൻ!ശ്രീപാലന്മാരെ
നടപ്പിൻ!തേത്തടംതല്ലി
യൊടിപ്പിൻ!കൃഷ്ണൻറമാവിൽ
തൊഴിപ്പിൻ!പാരാതെവേഗം
ഭരിപ്പിൻ!കൂട്ടത്തിൽവന്നു
മരിപ്പിൻ!പേടിയുള്ളോരി-
ങ്ങിരിപ്പിൻ!പെണ്ണിനൊച്ചാല്ലി
മുരിപ്പിൻ!മന്നവന്മാരെ!
ധരിപ്പിൻ!കംസനെക്കൊന്നു
ശംഖൊന്നുംവരിക്കേണ-
മുടനേരം.ശയംവേണ്ടാ
വിടാതൊക്കെക്കലെത്തുമ്പോൾ
വിടൊല്ലാമന്നവന്മാരേ!

ഇങ്ങിനെയവലക്ഷണവാക്കുകൾ
തിങ്ങിനരടൊട്ടുപാടിച്ചുതിരു
മുറുമ്പുവതികൾവാണാടത്താനു
പുറുമറിഞ്ഞുതട്ടകന്നാനുടൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സാത്യകിവീരൻകൃതവമ്മാവും
സാത്വതസംഘവുമവരുടെപടയും
ഉദ്ധവരുംബലദേവരുമൻപൊട്ട
യുദ്ധംചെയ്വതിനെത്തിമുതിർന്നു;
"ക്ഷത്രിയകീടകമൂഢന്മാരേ!
ശത്രുതകൊണ്ടൊരുഫലമില്ലേതും
എലികളൊരായിരമുണ്ടെന്നാലൊരു
പുലിയെയാട്ടകലഹിപ്പാനൊള്ളതാമോ?
കുറുനരിലക്ഷംവന്നാലിന്നൊരു
ചെറുകടുവായെവധിപ്പാനെള്ളതോ?
വിങ്ങൽക്കീവകകന്യാലാഭം
സംഗതിവരുമോ?ചപലന്മാരേ!
തങ്ങടെവാത്ത്കഥതാനറിയാത്തവ_
രിങ്ങിനിവന്നുതരംകെട്ടുമുടനേ
ഉപ്പുചുമന്നുനടക്കുമവന്നൊരു
കപ്പലുകടലിലിറക്കാൻമോഹം
ആണ്ടികഥചപ്പിനടക്കുന്നവനൊരു
തണ്ടലിരിപ്പാനാശകണക്കേ
കുണ്ടുകിണറ്റിൽതവളക്കുഞ്ഞിനു
കുന്നിന്മീതെപറക്കാൻമോഹം
ചൊട്ടച്ചാൺവഴിവട്ടംമാത്രം
കഷ്ടിച്ചുള്ളുപറക്കുംകോഴികഥ
ഗരുഡനുപിറകേചിറകുംവീശി_
ഗഗനഗമനാംചാഞ്ഞരിക്കുന്ന
ഞാഞ്ഞൂലൊരുക്കുട്ടംഭ്രമിയി_

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലഞ്ഞൂറായിരമെണ്ണംകൂടി
സപരുപിച്ചെങ്കിലനന്തനെടുക്കും
ധരണിയെടുപ്പാനെളുതായ്വരുമോ?
കൊതിയന്മാരേ!മതിയന്മാരേ!
മതി!മതി!നിങ്ങടെമതിയിലെമോഹം
മതിമുഖിയാകിയരുമിണിതന്നിലെ
മതിരതിയൊക്കെവൃഥാഫലമിപ്പോൾ
ആയനിയുണ്ടവനെങ്ങു?ദുർഭഗ-
നായവനാണോപെണ്ണോചൊൽവിൻ
ചെങ്ങാതിക്കിനിവേളികഴിപ്പാ-
നെങ്ങാനൊരുപെണ്ണുണ്ടായ്വരുമോ?
ചേദിമഹീശനുവേളിമുടങ്ങി-
ച്ചേതംവന്നതുമൊട്ടുപൊറുക്കാം
മലയാളത്തുംപരദേശത്തും
തലയുംപൊക്കിനടപ്പാൻമേലാ
രംഗിപറഞ്ഞുപ്രതിഗ്രഹമെല്ലാം
വാങ്ങിക്കൊണ്ടവർതന്നെയിപ്പോൾ
പരിഘാസത്തിനുവട്ടംകൂട്ടി
പ്പൃഥിപ്പൃഥിവന്നവർപാഞ്ഞീടുന്നു
യുദ്ധമഹോത്സവമുടനേതുടരുകി-
ലുദ്ധതഭാവമശേഷംതീരും."

ഉദ്ധവർകൃതവമ്മാസാത്യകിസകലയദുക്കളുമുടനെ
ഉദ്ധതമതിനൃപതിബലത്തൊടയുദ്ധവിധങ്ങൾതുടങ്ങി
വില്ലുശരം ചുരികകടുത്തിലശൂലംചവളംകുന്തം
നല്ലഗദകൾവാളുമ്പരിചകൾ മുൾത്തടിചക്രംപരിഘം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലന്തക്കുഴലീട്ടികാംശകുതികളൊരുവകപീരങ്കികളും
ചന്തത്തൊടുപലവിധമായുധമഖിലമെടുത്തുഭടന്മാർ
വെട്ടംപലവെടികളുമിടയിടചടചടഘോഷത്തോടെ
തട്ടംചിലകുഴൽവിളിനിലവിളികൊമ്പുകാഹളപുകാഹ
ളാനപ്പടകുതിരപ്പടകളുമിടവകമാടമ്പികളും (കാട്ടി
സേനാപതിമേനോക്കികുളഥമൂത്തപടത്തലവന്മാർ
പട്ടാണികാംപലതരമിങ്ങിനെകളകളമിളകിനിറഞ്ഞും
പെട്ടെന്നൊരുസമരമഥോഭവിയതുപുനരതുലകരാളം:
സാത്യകിയുടെശരശതമേറിഹതോറുമടങ്ങിനൃപന്മാർ
നൃപതികളുടെകണ്ണുപൊടിഞ്ഞുഥചിലരുടെകാലു
(മൊടിഞ്ഞു
നൃപനൊരുവനുപല്ലുതകനൊരുമല്ലനുമുക്കുചതഞ്ഞു
വസ്ത്രംപോയാഭരണംപോയുടലുചിലക്കുലഭിച്ചു
ഛത്രംപോയ്നാണംകെട്ടഥരഥടിതിനടന്നുതിരിച്ചു,
പെണ്ണിനെമോഹിച്ചുലഭിച്ചൊരുമാനക്ഷയമധികമഹോ!
വന്നതുമിനിമതിമതിനമ്മുടെപീട്ടിലിരുന്നാൽപോരും
ഇത്തരമതിഭയമിടകൂടിനരാജസമൂഹമശേഷം
സത്വരമങ്ങോടിയൊളിച്ചുശമിച്ചുഗമിച്ചുവസിച്ചു.

വാളുമെടുത്തുപിടിച്ചുകളിച്ച-
ച്ചീളുന്നോടിയടുത്തിതുരുഗ്മൻ
വേളിമുടക്കിയമൂഢാ!നില്ലെട
കേളിവിനോദമിതല്ലെടകൃഷ്ണ!
ഗോക്കളെമേച്ചുനടക്കുന്നവനി-
പ്പോക്കുമെന്നുഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടോ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നോക്കെടാ!നിന്നുടെകുലബലധനജന-
മൊക്കെയുമാശുമുടിക്കുംരുഗ്മൻ.
ശിശുപാലന്നുകൊടുപ്പാനായി
ശിശുവായന്നേകല്പിതയാക്കിയ
മത്സോദരിയെക്കട്ടൊരുനിന്നുടെ
ദുസ്സാമർത്ഥ്യംനമ്മോടുകൂടാ;
പാലുംതൈരുമിതല്ലെടകൃഷ്ണ!
പോരുംനിന്നുടെപൌരുഷമെല്ലാം
അമ്മാനമ്മൂടെപെൺകൊടിയാളെ-
സ്സമ്മാനിപ്പാൻനല്ലൊരുപാത്രം
അമ്മാവനെയുംകൊന്നുമുടിച്ചാ-
നമ്മാനിപ്പോളൊരുവകയില്ലാ;
കട്ടുഭുജിച്ചുംകാലികൾതമ്മെ
വട്ടകളിച്ചുംകാട്ടിലൊളിച്ചും
മട്ടോൽമൊഴികടെപുടവകവന്നും
നാട്ടാരോടുപിടിച്ചുപറിച്ചും
പെരുവഴിപോകുന്നോരംചെന്നൊരു
പെരുമണ്ണാനെക്കുത്തിക്കൊന്നും
പെരുതെടാ!നിന്നുടെവിരുതുകളിങ്ങിനെ
കരുതിപ്പൊരുതിക്കൊള്ളെടകൂടില!
ഇങ്ങിനെവന്നശകാരംക്കൂട്ടി -
സ്സംഗരസീമനികണ്ടൊരുസമയേ
തിങ്ങിനകോപാലോടിയടുത്താൻ
മംഗലമൂർത്തിമുകുന്ദനുമപ്പോൾ.
പടയുടെകലശലുകേട്ടപ്പോൾചിലർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പടികളുടച്ചുമുടക്കനുമിട്ടു
ഊട്ടിനുവന്നൊരുപട്ടന്മാർചിലർ
കേട്ടഭയപ്പെട്ടഴറിത്തന്നുടെ
കുട്ടികളെച്ചിചർതോളിലെടുത്തും
കുട്ടിസ്സാദംകെട്ടിനുമീതെ
കെട്ടിമുറുക്കിദ്ധാവതിചെയ്തു.
ചന്ത്രക്കാരൻകലവറപൂട്ടി
ച്ചന്തത്തൊപ്പിയുമിട്ടുമുറുക്കി
കുന്തമെടുത്തുകുറുക്കുവിളിച്ചുകു-
ത്തിച്ചുത്രാടിപ്പാഞ്ഞുതിരിച്ചും
അച്ചികൾമൂലുംമുറവുമെറിഞ്ഞും
മച്ചിലൊളിച്ചുംമണ്ടിനടന്നും
അച്ഛനെവിളിയെടിയങ്ങോക്കിപ്പോൾ
കൊച്ചിനെവേണ്ടാകോയിക്കൽ ചില
നിച്ചിരിയത്തികളുണ്ടവർമേനികൊ-
തിച്ചുനടക്കുന്നെന്നിഹകേട്ടു;
കള്ളന്മാക്കുതനിക്കുപിറന്നൊരു
പിള്ളയെവേണ്ടാതായാൽപിന്നെ
തള്ളയിലൊരുകനിവുണ്ടായ്വരുമോ?
പള്ളപൊറുപ്പാനിങ്ങുവലഞ്ഞു
പടവന്നെന്നുടെവീട്ടിൽകേറി
പ്പടിയുംകതകുംതല്ലിയൊടിച്ചു
കൊടിയുംവാഴയുമൊക്കെനശിക്കും
മുടിയുംനുള്ളുടെനാടുകളെല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇങ്ങിനെയിവരെയെടുത്തുംകൊണ്ടിനി
യെങ്ങൊരുടിക്കിനുപോയീടേണ്ടു?
ഖഡ്ഗമെടുത്തുകയത്തുവരുന്നൊരു
രുഗ്മനെവിരവിലെടുത്തുമുകുന്ദൻ
വെക്കംചെന്നുപിടിച്ചുടനവനുടെ
ഖഡ്ഗവുമിങ്ങുപിടിച്ചുപറിച്ചു,
തലമുടിപിടിപെട്ടസികൊണ്ടവനെ-
ക്കൊലചെയ്വാനുടനാരംഭിച്ചു;
കാടൻപൂച്ചപിടിച്ചെലിപോലെ
മൂഢൻനിന്നുവിറച്ചുതുടങ്ങീ;
ആയതുകണ്ടുകരഞ്ഞുവിരഞ്ഞുട-
നായതമിഴിയാൾരുഗ്മിണിയപ്പോൾ
തൃക്കാൽചെന്നുപിടിച്ചുപറഞ്ഞു
ചക്രായുധനൊടുചട്ടലാപാംഗി: —
"കരുണസാഗരനാഥ!ശരണംനീശരണം
ചരണാന്തേപണിയുന്നോനരുതയ്യോകോപം
കുലനാശംവരുത്തൊല്ലാകുവലയനയന!
കൊലചെയ്തീടരുതെന്നേറസഹജനാമിവനെ
ഇവൻചെയ്താരപരാധംകഠിനമെന്നാലും
സഹിക്കണംമുകിൽവർണ്ണ!നമുക്കുള്ളമൂലം
ചെറുപ്പംകൊണ്ടിവനോരോജളതപങ്ങൾപറഞ്ഞതു
ചെറുപ്പമിന്നതുകേട്ടാൽവധിപ്പാനുംതോന്നും;
പൊറുപ്പാനുള്ളോരുമോഹംവരുമോകൊലചെയ്താൽ
പുറപ്പെട്ടുഗമിക്കുമെൻജനകാദിസകലം
കരുളോഷ്ടംപൊറുക്കേണംചെയ്തായിവനാലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിരൂപിച്ചുസഹിക്കേണംനിഖിലേശ! കൃഷ്ണ!
ഇതിനെല്ലാംനിമിത്തംഞാനെന്നല്ലോവരുന്നതും
അതുപാരംമമഖേദംമധുവൈരിൻ!നാഥാ!
നമസ്തേശ്രീഗോവിന്ദ!നമസ്തേഗോപാല!
നമസ്തേശ്രീധരവീര!നമസ്തേഭുവനേശ!"

ഇങ്ങിനെവന്നുകരഞ്ഞുപറഞ്ഞൊരു
മംഗലമധുമൊഴിയാളെക്കണ്ടുട-
നങ്ങിനെയെന്നരുൾചെയ്തുകൃപാനിധി
അംഗനമാർമണിയോടനുരാഗാൽ
ഗുമൽപ്രിയകാന്തേ!രുഗ്മിണി!തവപുന-
രപ്രിയമുണ്ടോഞാൻചെയ്യുന്നു?
ദുഷ്പ്രഭുവാകിയസോദരനിചനാതി
ദുഷ്ടതമൂത്തിമഹാശനധമൻ
ധിക്കാരങ്ങൾപറഞ്ഞതശേഷവു-
മിക്കാലത്തുസഹിക്കാമിഹഞാൻ;
പങ്കജനയനേ!നിന്നുടെചേതസി
സങ്കടമെങ്കിലെനിക്കുംസങ്കടം
എന്നാലൊരുപിഴയിന്നുപൊറുക്കാ-
മെന്നരുൾചെയ്തുപത്തുക്കെമുകുന്ദൻ
പാണികമ്പംകൊണ്ടഥരുഗ്മിണിതന്നുടെ
പാണിപിടിച്ചുപുണർന്നുവസിച്ചു.
ദുഷ്ടതപെരുകിനരുമനെവിരവൊട്ട
മുഷ്ടികമ്പംകൊണ്ടുശിരസ്സിലടിച്ചു
ഖഡ്ഗംകൊണ്ടുടനവനുടെതലമുടി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിക്കെന്നങ്ങുചിരിച്ചൊരുശേഷം
നാലുമൊരൊന്നുംകൂടുമകൾവെച്ചൊരു
കോലംകണ്ടാൽചിരിയാമങ്ങിനെ
നാണക്കേടുവരുത്തിയയച്ചു
പ്രാണൻമാത്രംപോയതുമില്ലാ.
മൂന്നുംരണ്ടുംകൂടുമക്കാരൻ
പോന്നപുരത്തിൽപുക്കഥരുഗ്മൻ
കതകുമടച്ചുപുതച്ചുകിടന്നു
ഹിതമല്ലാത്തതുചെയ്തുനിമിത്തം.

വീയ്പാംബുരാശികൃഷ്ണൻഭായ്യാസഹിതനായി
തേരിൽകരേറിയടുവീരന്മാരോടുംകൂടി
സീരായുധനെച്ചെന്നുപാരാതെകൈവണങ്ങി
ദ്വാരാവതിക്കുപോവാനാരംഭിച്ചുഴകോടേ
കൊട്ടുംകുഴൽവിളിയുംപാട്ടുംതഴകളാല-
വട്ടംതേവിടിശ്ശികളാട്ടം,കൂത്താടികടെ
കാട്ടംഎന്നിവചെറുകൂട്ടംമേളങ്ങൾപല
കൂട്ടിനടന്നുചെന്നുക്ഷിപ്രംകടൽകടന്നു;
വിപ്രന്മാരോടുംകൂടിവപ്രംഗോപുരംപല
സുപ്രദേശംലംഘിച്ചുള്ളിൽകടന്നുകൃഷ്ണൻ,
പുള്ളിമാൻമിഴിയാളുംപള്ളിശ്രാമ്പിമേലേറി
പള്ളിക്കട്ടിലിന്മീതേചെന്നങ്ങധിവസിച്ചു;
നന്ദനന്ദനൻകൃഷ്ണൻമേളിച്ചുപുലർകാലേ
നന്ദിച്ചുമാതാവിനെഉന്നിച്ചുതാതനേയും
വന്ദിച്ചുവഴിപോലേമേളിച്ചുരുഗ്മിണിയെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലാളിച്ചങ്ങവളുടെവേളികഴിച്ചുനല്ല
കേളിയുമാടിക്കൊണ്ടുമാളികമീതേവാണു;
നാളീകമുഖിയുടെവ്രീളിതവുമകന്ന-
ങ്ങാളീകൌശലമൂലമെന്നതേപറയാവൂ.

ഇങ്ങിനെരുഗ്മിണിഹരണംചെയ്തു
ഭംഗിയിലംബുജനയനൻകൃഷ്ണൻ
മംഗലമിക്കഥകഥനംചെയ്കാൽ
സംഗതമായ്വരുമമിതാനന്ദം;
ഉലകുടെപെരുമാളിക്കഥയെല്ലാം
നലമൊടുമനസിനിനാമുവസിച്ചു
ഉലകുടെപൊലിമവരുത്തിംമിക്കാം
കലബലപുഷ്ടിയുമുളവാംഭദ്രം.

മംഗളം.

സുരതടിനീനിലയോത്തമ!മുരരിപോ!
സരസിജലോചന!പാഹി!
നരപതിവിജയൻരഥമണിയാംയദു-
വര!കരിവരദ!പാഹി
മത്സ്യക്കൂർമ്മസൂകരനരഹരി
വാമനഭൃഗുവര!പാഹി
ശ്രീരാഘവ!സീതാവരജയ!
പീതാംബര!ജയജയപാഹി
ശ്രീവസുദേവാത്മജ!ജയശൌരേ!
ശ്രീലക്ഷ്മീരമണ!മാംപാഹി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാരിജഭവമുഖസുരവരവിനുത!
സാരസനയന!ശൌരേ!
നീരദമോഹനദിവ്യകളേബര!
ഹാരവിരാജിതകണ്ഠ!
ദേവകിനന്ദന!യാദവബാല!
ദേവജനാവനശീല!
വസുദേവാത്മജ!വാനവർപാല!
വാസവിനുത!മുരാരേ!
മഞ്ജുളകുണ്ഡലമണ്ഡിതഗണ്ഡ!
ഖണ്ഡിതാരിഷണ്ഡ!ലോലാ-
രഞ്ജിതമഞ്ജുളകുന്തളശോഭിത!
ബിംബഫലാധര!നാഥ!
മാരമലർപാശമുത്തിഫപാലയ!
ചോരനികരവാസ!
നളിനാസനമുഖസുരഗണപൂജിത!
അന്ധകജനപാലന!പാഹി
മനസിജനാശന !ജനിമൃതിമോചന!
മഹിതഗുണാലയ!പാഹി
ശിശുശശിശേഖര!ശിവമൃഡശങ്കര!
ശിതിഗള!ശംഭോ!പാഹി
വാനോർസേവിത!വാസുകിഭൂഷണ!
വരമുരളീധരവന്ദേ
യക്ഷേശവരവരദാ!നതജനമോക്ഷദ!മാം
പരിപാഹി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശ്രീപൂണ്ണത്രയീമന്ദിര!നാഥ!
ശ്രീപുരുഷോത്തമവനേ
ശ്രീഗുരുവായുപുരേശ!ഹരേമാം
പരിപാലയമാംദേവ!
നാരായണജയ!നാരായണജയ!
നാരായണകൃഷ്ണ!ശരണംശരണം.

ഋഗ്വിണീസ്വയംവരം ഓട്ടംതുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്യമന്തകം

കാട്ടംതുള്ളൽ.

വാരണമദഹരനന്ദനനാകിയ
വാരണവദനൻനിഖിലജനാശ്രിത-
വാരണനിപുണൻസമദാസുരരിപു-
വാരണസേവിതചരണസരോജൻ
കാരണഭ്രതൻവിമലസരോജദ-
ളാരുണനയനൻചാരണനമിതൻ
പ്രണതജനാഭയദാനവിധാനൻ
പ്രണതപരായണനാകിയദേവൻ
ഗ്രണഗണനിലയൻനിത്യവുമെന്നെ-
ഗ്രണപതിഭഗവാൻകാത്തരുളേണം;
വേണീവിജിതകളേണീനതജന
വേണീചടുലയതാകിയഭഗവതി
വാണീദേവിമനോഹരയാകിയ
വാണിജനിപ്പാനെന്നുടെനാവിൽ
വാണീടേണംസന്തതവുംകള-
വാണീമണിയാംദേവിനമസ്തേ!
വീണാപാണേ!നിൻപദകമലേ
വീണോരടിയനുവരമരുളേണം
ഏണിശാബവിലോചനായാളേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വീണാലാപിനി! നിൻകൃപയാലേ
വാണീഭംഗിതരംഗിണിതന്നുടെ
വേണീമധുരതയാൽ മധുപോലും
കേണീടേണമതിന്നായടിയൻ
ക്ഷോണീതലമതിൽ വീണതിവേലം
പാണികഠക്ലപ്പിവണങ്ങീടുന്നോൻ.
"സംഗീതമപിസാഹിത്യം
സരസപത്യാസ്സനദ്വയം
ഏകമാപാതമധുരം
അന്യദാലോചനാമൃതം."
മംഗലയാകിയഭാരതിതന്നുടെ
തുംഗകുചങ്ങളിലൊന്നിൽനിറഞ്ഞൊരു
സംഗീതാമൃതസാരംതന്നെ
ഭംഗിയൊടുങ്ങുവിളങ്ങീടുന്നു;
മറ്റതിലപ്പോടുസാഹിത്യാമൃത-
മറ്റമകന്നവസിച്ചീടുന്നു;
മുറ്റുംകേൾക്കുംനേരംതന്നേ
പറ്റുന്നുരസമെന്നിലമന്ദം;
മറ്റതുപിന്നെവിചാരിക്കുമ്പോ-
ളേറ്റംതെളിവുവരുത്തീടുന്നു
എന്നതുകൊണ്ടീരണ്ടുകുചങ്ങളിൽ
നിന്നുഗളിക്കുംപീയൂഷത്തെ
ഇന്നടിയത്തിനുബുദ്ധികളുറ്റാൻ
തന്നരുളേണമൊരല്പംപോലും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വൃന്ദാരകകുലവന്ദിതനാകിന
നന്ദതനൂജൻസുന്ദരവദനൻ
വൃന്ദാവനതലലീലാലോലൻ
മന്ദാരകകുസുമാഞ്ചിതമാലൻ
വന്ദേയിരുൾതിരുചിമാലതമാലം
വൃന്ദാരകപശുപാലനശീലൻ
മന്ദേതരമദമാനവകാലൻ
ഇന്ദീവരദളലോചനനീലൻ;
ഇന്ദ്രോപമകലിതാചലലീലൻ
നന്ദിതപശുപവധൂജനജാലൻ
വാരിജനാഭപമപീതദുകൂലൻ
പാർത്ഥനസാരഥിയായിക്കനിവൊടു
തേർത്തടമേറിപ്പടകളിലുടനോ
പാർത്ഥിവരാമരിജാലമൊടുക്കി
പാർത്തലമങ്ങുകവിഞ്ഞുവിളങ്ങിന
കീർത്തിനടത്തീട്ടഖിലജനാനാം
ആർത്തികളെല്ലാംതീർത്തരുളീടിന
മൂർത്തിനമുക്കിഹകീർത്തിവരുത്താൻ
ചീർത്തൊരുകരുണനിവർത്തിടേണം;
ധൂർത്തപെരുത്തൊരുകുരുകുലമെല്ലാം
പാർത്തിരിയാതെയമർത്തുപോലെ
നമ്മുടെവൈരിസമൂഹമമർത്താൻ
അംബരതടിനീപുരവരമരും
കംബുകരോപരിശോഭിതകരനാം
അംബുജനായനൻകനിവൊടുനമ്മെ
കൺമുനകൊണ്ടുകടാക്ഷിക്കണം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാട്ടിലണഞ്ഞൊരുവേട്ടക്കായി
പാട്ടിലിണങ്ങിനപടയൊട്ടുക്കൂടി
ചട്ടയുമിട്ടാരുവേലുമെടുത്തഥ
ചട്ടറരിടിനപച്ചപ്പട്ടം
കെട്ടിയുടുത്തൊരുവാലുംതൂക്കി
ചട്ടറരിടിനാകുതിരയുമേറി
കാട്ടുമൃഗങ്ങടെക്കൂട്ടമശേഷം
വെട്ടിവധിച്ചുവിശിഷ്ടതയോടെ
വാട്ടമകന്നിഹതകഴിയിൽമരുവും
വിഷ്ണുപ്രായകനാകിയശാസ്താ-
വിഷ്ണംനൽകിപുഷ്ടിവരുത്തി
ദുഷ്ടവിനാശനനാകിയദേവൻ
തുഷ്ടിനമുക്കുവരുത്തീടേണം.

ജംഭാരിപുരത്തിൻെറസംഭോഗകരമായ
സംഭാരമെല്ലാംക്കൂട്ടിസമ്പാദിച്ചുണ്ടായൊരു
ചെമ്പകശ്ശേരിനാട്ടിലിമ്പമാസ്ഥാണരുളും
തമ്പുരാനൊൻെറദേവനാരായണഭൂപാലൻ
കെല്പോടുകരുണയാലെപ്പോരുംകാത്തീടേണ-
മിപ്പാരിലശ്രുഭങ്ങളെപ്പോരുംകളഞ്ഞെന്നെ
സൽപാത്രമാക്കിപ്പരിപാലിക്കവണങ്ങുന്നേൻ.

അംഭോജാലയനായവിരിഞ്ചനു-
മംഭോജായതനയനൻവിഷ്ണുവു-
മംഭോജാകരബന്ധുദിനേശനു-
മംഭോജാകരവൈരിശശാങ്കനും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അംഭോജാത്മജയാകിയലക്ഷ്മിയു-
മംഭോവായുമഹീദഹനൻബത
സംഭാവിതമാംഭ്രതമശേഷം
ജംഭാരാതിയുമമരന്മാരും
കുംഭജനാദിമഹാമുനിവരരും
കുംഭിവരാനനനാമവനുംശര-
സംഭവനായകുമാരൻതാനും;
കുംഭോദരമുഖഭ്രതഗണങ്ങളു-
മമ്പൊടുനമ്മുടെകവിഗ്രംഭത്തെ
സംഭാവിച്ചുതുണച്ചീടേണം.

ഗുരുചരണാംബുജയുഗളംനമ്മുടെ
കരളിൽപരിചൊടുമരുവീടേണം
ഗുരുവരചരണംകൊണ്ടുലഭിക്കാം
സുരവരമന്ദിരവാസംപോലും
ധരണിസുരന്മാർമകുടമഹാമണി
ഷരനല്ലോമമഗുരുവായുന്നതു
സരസഗുണാകരനഖിലനരാണാം
ദുരിതനിവാരണകാരണഭ്രതൻ
തന്തിരുവടിയുടെകൃപയുണ്ടെന്നാൽ
എന്തുനമുക്കിഹവശമല്ലാത്തു?
അന്തണരെല്ലാംസന്തതമെന്നെ
ചിന്തതെളിഞ്ഞിഹകാന്തീടേണം.
ചെന്തളിരടികളിലടിയൻവിരവൊടു
ശാന്തന്മാരെവണങ്ങിടുന്നൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മന്ദേതരഗ്രഹണമന്ദിരമൊൻഗ്രഹ
നന്ദിതനാകിയബാലരവിക്കു്
നന്ദിവരുത്തുംപരമൈവതമേ!
സുന്ദരി!കണ്ടംകരിപുരമമരും
വൃന്ദാരകകുലവന്ദിതചരണേ!
വന്ദേഭഗവതിനന്ദിതഭവനേ!
മന്ദാശയനാമടിയനൊചിരമൊട്ട
നന്ദിച്ചാശ്രുതുണച്ചീടേണം
"ചീയതേബാലിശസ്യാപി
സുക്ഷേത്രപതിതാകൃഷിഃ
നശാലേഃസ്ഥാണുകരിതാ
വപ്തുർഗ്രഹണമപേക്ഷതേ."

കറവില്ലാതുള്ളക്ഷരവിദ്യക-
ളറിചാന്മാത്രംബുദ്ധിയുമില്ല
അറിവുള്ളതിനൊസ്സഭയിൽചെന്നാൽ
പറവാൻവാക്കിനുകൌശലമില്ല;
ചിലവകനാടകകാവ്യാദികളിൽ
ചിലവുംകവിതാമാർഗ്ഗവുമില്ല
ചിലവസ്തുക്കൾചമയ്ക്കാമതിനൊരു
വിലപിടിയാചിലർകേൾക്കുന്നേരം
അങ്ങിനെയുള്ളൊരുമാനുഷനാകിലു-
മിങ്ങിനെയുള്ളമഹാജനസഭയിൽ
ചെന്നൊരുവിദ്യപ്രയോഗിച്ചാലതു
നന്നെന്നുള്ളതുവന്നുഭവിപ്പതു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സജ്ജനസഭയുടെസൽഗ്രുണഗണ്യത
ഇജ്ജനമതിനാളായിട്ടല്ല;
വളമേറിനകണ്ടത്തിൽവിതച്ചാൽ
വിളവൊരുപത്തിനുസംശയമില്ല
വളമില്ലാത്തപറമ്പിൽവിതച്ചാൽ
അളവേവിത്തുംകിട്ടുകയില്ല
കണ്ടത്തിൻറഗ്രുണംകൊണ്ടേവിള-
യുണ്ടാവുള്ളുവിതച്ചതിലധികം
കൊണ്ടിഹചെന്നുവിതയ്ക്കുന്നവനെ-
ക്കൊണ്ടെടാരുകായ്മംവരുവാനില്ല;
നല്ലകൃഷിക്കാരൻതാൻവിത്തൊരു
കല്ലിൽവിതച്ചാൽകരികേയുള്ളു
നല്ലൊരുവയലിലതുഴുതുവിതച്ചാൽ
റൊല്ലൊരുനാഴിക്കൊരുപറവിളയും
എന്നകണക്കേകേൾക്കുന്നാവറി-
യുന്നജനങ്ങൾമറന്നുകളകിൽ
ഇന്നവനെന്നില്ലവനുടവാക്കുകൾ
നന്നെന്നുംവരുമിതിനുടയത്നം
അക്ഷരമെന്നാലമ്പതുമെന്നാ-
തിൽപരമെങ്ങൾക്കേറ്റംപാരുണ്ടോ!
പ്രാകൃതമെന്നുംസംസ്കൃതമെന്നും
വ്യാകരണംവരുമിതിനുടെപുരാണം
സൂത്രംനാടകകാവ്യാഖ്യാകം
ശാസ്ത്രംപലവകചമ്പൂബ്ബിരുദൽക്കഥ
ഗദ്യഗ്രുന്ഥാവദ്യഗ്രുന്ഥം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗണിതംവൈദ്യംവൈദികതന്ത്രം
ഇത്തരമനവധിപുസ്തകജാലസ-
മസ്തവുമമ്പത്തൊന്നിലടങ്ങും
അക്ഷരമീവകക്കൂട്ടിച്ചേത്തതി-
ലക്ഷതമാകിയരസമുളവാക്കി
പ്രാസവുമർത്ഥവുമിടചേത്തതിലു-
ള്ളാസ്യരസങ്ങളുമങ്ങുളവാക്കി
തീക്ഷ്ണനല്ലൊരുകവിയുടെകവിതകൾ
കേൾക്കുംപരിഷകളെത്രരസിക്കും
കണ്ണുള്ളോർക്കുസഹിക്കാത്തുള്ളൊരു
വണ്ണമതാകിച്ചൊല്ലുംപിഴവി
ഇത്ഥംസൽക്കവിപിഴവിഭേദം
സിദ്ധമതായ്വരുമെന്നിരിനർത്ഥം
ശിക്ഷയിലൊരുസാദൃശ്യംചൊല്ലി
തൽക്ഷണമിഹഞാൻബോധിപ്പിക്കാം
പൃത്ഥ്വിയുമപ്പുംവഹ്നിമരുത്തും
പ്രത്യേകമാകാശവുമിവയഞ്ചും
സാധനമഖിലശരീരംതീർപ്പാൻ
സാധുവതാകിയബ്രഹ്മാവിന്നും
ചട്ടികുലംകുടമെന്നിവയെല്ലാം
കൊട്ടിത്തിക്കുംകുശവന്മാക്കും
ചട്ടമിതല്ലാമൊരുപോലിരുവരു-
മൊട്ടുംഭേദവുമില്ലുനിനച്ചാൽ
മണ്ണുംവേണംജലവുംവേണം
മണ്ണുത്തുചുടുവാൻതീയുംവേണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആയതുതിൻകാൽവെള്ളംവലിവാൻ
വായുറുമതിലുള്ളാകാശവുമാം
ഭ്രുതമതഞ്ചുംകുശവനുവേണം
ബ്രഹ്മാവിനുമതുതന്നേസാധനം
ഇന്ദ്രാദികളാമമരന്മാരും
ചന്ദ്രദിവാകരചാരണഗണവും
മനുജന്മാരുംദനുജന്മാരും
മനുമുതലായമഹീശന്മാരും
ഫണികളുമനവധിപലപലഭുവനേ
പണികൂടാതെചമയ്ക്കുംബ്രഹ്മൻ
ആയതുപോലേവരുമോകുശവൻ
നായർചമയ്ക്കുംകലവുംകുടവും
സാധനമൊന്നെന്നാലുമതിങ്ങിനെ
ഭേദവിശേഷംവരുവാൻസംഗതി;
ഇത്ഥംസൽക്രിയവിദുഷ്ടവിഭേദം
സിദ്ധമതായ്വരുമെന്നിതിനർത്ഥം

പണ്ടുസ്യമന്തകമെന്നതുകാരണ-
മുണ്ടായോരപവാദകളങ്കം
പണിപലചൊല്ലുസമസ്തമൊഴിച്ചു
കരുണാകരനതുകേട്ടിട്ടില്ലേ?
അരുളിച്ചെയ്താനലകുടെപെരുമാ-
ളതുഞാനേതുംകേട്ടിട്ടില്ല;
അക്കഥനമ്മോടറിയിക്കേണം
സൽക്കഥകേട്ടാൽദുരിതംനീങ്ങും;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നാതുകേട്ടതെളിഞ്ഞാസ്സചിവൻ
നന്ദിച്ചുരചെയ്തുതുടങ്ങി:—
ലക്ഷ്മീകുചതടകുംകുമരേഖാ-
ലക്ഷ്മീലളിതഭുജാന്തരനാകിയ
ലക്ഷ്മീപതിനിജഭക്തജനാനാം
ലക്ഷ്മീവിതരണശീലൻഭഗവാൻ.
ലക്ഷ്മീഭഗവതിരുഗ്മിണിയോടും
ലക്ഷ്മീവാനൊരുമിച്ചുവസിച്ചു;
മന്ദിരമുത്തുകൾകീർത്തിപ്പാന്നമ
മന്ദതകൊണ്ടതിരുല്പടമല്ലോ;
മന്ദരശൈലമഹാശിഖരങ്ങളു-
മന്നതിനോടെതിരാകരുതേതും;
ചന്ദനവാടിയിലിടചേന്നീടിന
സാന്ദ്രാലയശതമുണ്ടൊരുഭാഗേ;
ചന്ദ്രികതട്ടിയലിഞ്ഞൊഴുകീടിന
ചന്ദ്രോപലമയമതിലുകളതുലം
ചന്ദ്രാനനമാർപതിനാറായിര-
മിന്ദ്രാവരജമനോഹാരിണിമാർ.
സാന്ദ്രമനോഹരഗാനാരംഭേ
മന്ദമണഞ്ഞുപുണർന്നുപുണർന്നും
കുന്ദകുരണ്ടകമാലകൾചൂടി
കന്ദുകതാഡനലീലകളാടി
ഇന്ദിശമലഹരിബലഹരിപാടി
ഇന്ദളമെന്നിവസരസംപാടി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അങ്ങാടിയതുതന്നിലെങ്ങാനുമൊരുദിശി
പാടേകനകപ്പൊടിക്കൂടെയിടകലർന്ന
മുത്തുമണിപലതുമുത്തുംഗകാന്തിയോടെ
വിങ്ങുന്നപാതിരാവിലെങ്ങുംനടക്കുന്നേരം
കണ്ടാലതിങ്കലൊട്ടുമുണ്ടാകയില്ലരുചി;
കാണാതഹരിക്കകാണിപോലുമില്ലുന്ന
പ്രാണികൾക്കെല്ലാമുണ്ടുപ്രാണാപായത്തിൽഭയം
നാടുമകന്നുനിശികാടുകൾതോറുംനല്ല
ചോടുമിറക്കിച്ചിലർകഴമിഴിമാർതാനേ
പേടിയുംവെടിഞ്ഞുറങ്ങുതാനേകിടക്കുന്നേരം
വേടക്കുലങ്ങളെല്ലാമോടിയകന്നീടുന്നു
അത്രയുമല്ലതിലും ചിത്രമിതെത്രപാരം
പെട്ടന്നുറങ്ങുന്നേരം ചട്ടറവായുതാനും
പെട്ടന്നിളക്കുനില്ലുതട്ടാതെപോയിടുന്നു.
ഏവംനിജപുരിയിൽദേവൻസുഖിച്ചുണ്ടാ-
ദേവൻതന്നോടുകൂടെമേവുന്നകാലമങ്ങു
വൃത്രാരിസഹജന്നുമിത്രമായ്ത്തീരുന്ന
സത്രാജിത്തൊരുദിനംമിത്രനെസ്സേവിപ്പാനായ്
കാലേകുളിച്ചുചിരംമൂലമന്ത്രംജപിച്ചു
ചാലേസമുദ്രന്തന്നേറകൂലേവസിച്ചുരവി
തന്നെസ്തുതിച്ചാനവനന്നേരമാടലോടെ
"ഓംഭോജാകരതോഷണംത്രിജഗതാ..
മാനന്ദസംപോഷണം
ഗംഭീരാമയശോഷണംവരതര-
ശ്രീമന്മഹാഭീഷണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഡംഭാഹമ്മതിഭൂഷണംസുരഗിരേ-
രേകംമഹാഭ്രഷണം
സംഭിന്നാരിഷുരോഷണംപ്രതിദിനം
വന്ദാമഹേപൂഷണം."

ആംബരചാരിൻ! അംബുജധാരിൻ!
ഉത്തരദുരിതമഹാമയഹാരിൻ!
മണ്ഡനധാരിൻ!ഖണ്ഡിതവൈരിൻ!
ദിനമനുദിനമഖിലചരാചരഹാരിൻ!
കാമവിനാരിൻകോമളധാരിൻ!
ജയജയ!ദിനകരവാതാഹാരിൻ!
കട്ടൊഴിയാതെചരാചരമെല്ലാം
കട്ടപുലച്ചുതുടങ്ങുന്നേരം
കട്ടംതാഴ്ത്തിവരാതെഗമിച്ചുട-
നോട്ടംതേടിനടന്നീടുകയും
വാട്ടമകന്നുപിടിച്ചുകളിച്ചും
വേട്ടകളാടിനടന്നുരസിച്ചും
പാട്ടിലിരുന്നുരസിച്ചുമുടിച്ചും
തണ്ടാർമലർശരമേറുവലഞ്ഞും
തണ്ടാർമിഴികളെയങ്ങുതിരഞ്ഞും
തേടിനടന്നുനടന്നുവലഞ്ഞും
തണ്ടിലിരുന്നുശരീരമുലഞ്ഞും
ക്ഷണമാശ്രുകഴിച്ചുകിടന്നും
ഭിക്ഷുകളേറുവിശന്നുതളർന്നും
രക്ഷകഠംചെയ്യുതിനാങ്ങുനിഞ്ഞും
ശ്രുക്ഷമതാംചിത്രകനകടന്നും,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുഷ്ടവിചേഷ്ടിതമൊക്കെലഭിച്ചും
ശിഷ്ടജനത്തെയടിച്ചുപിടിച്ചും
കഷ്ടമഹോചിലർകള്ളുകുടിച്ചും
പുഷ്ടമിറച്ചിയെടുത്തുകുടിച്ചും
നിന്തിരുവടിയുടെചരിതമിതെല്ലാം
സന്തതമഖിലംകാണാകുന്നു
സൃഷ്ടിക്കുന്നുഭവാനിഹലോകേ
പുഷ്ടതയാപരിപാലിക്കുന്നു.
ദുഷ്ടരെയൊക്കെയൊടുക്കീടുന്നു
വിഷ്ടപമൊക്കെവഹിച്ചീടുന്നു
ജനനാംചെയ്യുതുമവനാംചെയ്യുത-
മഖിലചരാചരഹനനംചെയ്യുത-
മാവരതംദിനനാഥ!കൃപാലോ
നനുകലയാമിഭവാനിഹനൂനം
ശങ്കരനായതുനിന്തിരുവടിതാൻ
ശങ്കയെനിക്കിഹതോന്നുന്നില്ല;
പങ്കജയോനിൻനിന്തിരുവടിതാൻ
പങ്കജഭവനംനിന്തിരുവടിതാൻ;
വൃന്ദാരകപതിയാദിയതാംസുര
വൃന്ദമശേഷംനിന്തിരുവടിതാൻ,
നിൻകഴലിന്നിഹകൂപ്പീടുന്നോൻ
നിൻകൃപയെങ്കലുദിച്ചീടേണം
എന്നിവപലവകചൊല്ലിനമിച്ചും
ഇന്ദ്രിയമഖിലമടക്കിജയിച്ചും
ഘോരമതായതപസ്സിലുറച്ചും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാരിജബന്ധുമനസ്സിലുറച്ചും
പഞ്ചപാവകമദ്ധ്യഗനിന്ദ്രിയ-
പഞ്ചകത്തെജയിച്ചുനിതാന്തം
ചഞ്ചലത്തെവെടിഞ്ഞൊരുനേരം
നെഞ്ചകത്തുമുദിച്ചുദിനേശൻ;
അഞ്ചിതായതലോചനനാമവ-
നഞ്ചുനാളിനകത്തൊരുഭേദം
തഞ്ചിനാനൊരുകാന്തിവിശേഷം
പഞ്ചസായകനോടുസമാനൻ.
നെഞ്ചിലെപ്പൊഴമഞ്ചിതമാകിന
വാഞ്ഛിതംമമനൽകണമിപ്പോൾ
കന്ദമൂലഫലങ്ങൾപലുങ്ങളി-
ലൊന്നിലുംരുചിയില്ലവനന്ന
മന്ദവാതമതെന്നിയെമറവ-
യൊന്നുവേണ്ടഭുജിപ്പതിനായി;
ഡംബരങ്ങളകന്നിരുവോ-
ലംബനംരവിയെന്നുമൊച്ചു
"ദേവ!ദേവ!ദിവാകരപാലയ!
കേവലാഗമമാകിയമൂർത്തേ!
ദേവസേവിതനായഭവാനുടെ
സേവചെയ്വതിനാരിഹഃപാരും"
ഇത്തരംപലവാക്കുപറഞ്ഞതി
ഭക്തിയോടെവണങ്ങിവണങ്ങി
ആത്തമോദംതപസ്സുതുടങ്ങിനാ-
നാർത്തിതീർക്കണമെന്നവനപ്പോൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അന്നേരംദിനനാഥനവന്റെ
മുന്നിൽപ്പുരിചൊടുകാണായ്വന്നു
മന്ദസ്മിതവുംതുകിനികാമം
മന്ദമൊരക്ഷരമരുളിച്ചെയ്തു;
"ഹന്തകുമാരക!ചൊല്ലേണംനീ
ചിന്തയിലെന്തുനിനക്കഭിലാഷം?
സന്താപങ്ങളകന്നീടേണം
സന്തതമോദംവന്നീടേണം
ആത്തികളൊക്കെയകറ്റീടേണം
ചീത്തഗുണങ്ങളിണങ്ങീടേണം
പുത്തികളാശ്രയിളങ്ങീടേണം"
ഇത്തരമുള്ളതിവാകരവചനം
സത്വരമവിടെക്കേട്ടദശായാം
അത്തലകന്നിഹസത്രാജിത്തും
ഉത്തരമിത്ഥമുണത്തിച്ചുമുദാ:—
"ദുഷ്ടതികൊണ്ടുഗൃഹത്തിലിരിപ്പാൻ
ദുഷ്ടമെന്നതറിഞ്ഞീടേണം
സമ്പ്രമറിഞ്ഞൊരുനിതിരുവടിയൊട്ടു
സാമ്പ്രതമെന്തിനരണത്തിക്കുന്നു?
പാരിടമൊക്കെയടഞ്ഞുനിറഞ്ഞൊരു
കൂരിരുളൊക്കെയടക്കിക്കളവാൻ
കാരണമായൊരുതേജസ്സുണ്ടു
ചാരുതരംതപയികാണാകുന്നു
അടിയനുമൊന്നതുതന്നരുളേണം
മടിയരുതേതുംകരുണാസിന്ധോ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ങ്ങടിമലർക്കൂപ്പുന്നോക്കുമിലാഷം
വടിവൊടുനിന്തിരുവടിതാൽകുന്നു;
ഇത്തരമുള്ളോരു സത്രാജിത്തിൻ
ചിത്തമനോരഥസാരമറിഞ്ഞു
ഉത്തമനാകിയസൂര്യൻഭഗവാൻ
ഉത്തരമെന്നിടമരുളിച്ചെയ്തു:—
"ഭോ! ഭോ! സത്രാജിദത്രാജിതപദകമലാ-
ലംബനം സാമ്പ്രതംതേ
മാത്രം ചേതോനുകൂലംകിമപിചടുതരം
നൈവലോകേഷിഹലോകേ
കാമംകാമപ്രദായീവപുഷിവിജയതേ
കോപിചിന്താമണിർമ്മേ
സപ്രണ്ണാനാമഷ്ടഭാരംദിനമനുജനയേ-
ദേഷദാസ്യാമിചൈനം."

ഇത്തരമുള്ളോരുപദ്ധ്യംചൊന്നാ-
നുത്തമനാകിയസൂര്യൻഭഗവാൻ;
അത്രമിതിന്നറിവാൻപണിയെങ്കിൽ
അത്രംഭോഷയിലങ്ങറിയിക്കാം:
കൈകൊണ്ടൊട്ടറിയിച്ചീടേണം
മൈകൊണ്ടൊട്ടനടിക്ക്യുംവേണം
എന്നതുകൊണ്ടുമറിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ
ചൊന്നതിനത്രംചൊല്ലുന്നുണ്ടു
സത്രാജിത്തേ!കേട്ടാലും!നീ
ചിത്രംചിത്രം!നിന്നുടെധൈര്യം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വല്ലവിമാരുടെവല്ലഭനാകിയ
മല്ലവിലോചനനല്ലാസേന
വാണീടുമ്പോൾനിങ്ങൾക്കെല്ലാം
കാണീപോലുംഖേദവുമില്ല.
എന്നതിലേറവുമൊന്നുതരുന്നതി-
നെന്തിഹവേണ്ടിതിചിന്തിതമിങ്ങു
പണ്ടേയുണ്ടെൻരംഗംതന്നിൽ
കണ്ടാലുംനീകണ്ണുതയെന്യേ
ഹന്തസ്യമന്തകമെന്നമഹാമണി
കാന്തികൾകൊണ്ടതികാന്തമിതല്ലോ
നിത്യംനിത്യംപൂജിക്കേണം
ചിത്താനന്ദംസേവിക്കേണം
എട്ടൊട്ടഭരംപൊന്നളിനംപ്രതി
മുട്ടാതേതരുമിമ്മണിരാജൻ;
എന്നാലിതുനീമേടിച്ചാലും!
തന്നീടുന്നോനിന്നിതുതന്നെ.
ശിക്ഷയിലിന്നിതുസൂക്ഷിച്ചങ്ങിനെ
രക്ഷിക്കേണമിതെന്നരുൾചെയ്തു

സ്യമന്തകംമണികൊടുത്തുസൂര്യൻ
സമന്ത്രമങ്ങിനെമറഞ്ഞനേരം
അന്ധകവേഗമൊടവൻനടന്നു
ക്രമേണകാനനതലംകടന്നു
ഗളത്തിലമ്മണിവിളങ്ങിയപ്പോൾ
കുളത്തിൽ ശൗകരൻനിറഞ്ഞുകണ്ടു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൂരത്തിലങ്ങവനാടുക്കുമപ്പോൾ
കുട്ടിക്കനേചിലരകന്നനിന്നു
തെരുക്കനെച്ചിലരൊരുക്കിയെല്ലാ-
മുരുത്തിരിപ്പിനൊരുമ്പെടുന്നു;
ദിനേശനുണ്ടിഹവരുന്നതാനേ
ജനേശനെപ്പുനരണഞ്ഞുകാണ്മാൻ
ജനങ്ങളിങ്ങനെനിനച്ചുതൽക്ഷണ-
മനേകസംഭ്രമമകന്നനിന്നു,
അക്കനെഴുന്നള്ളുന്നതുകാണ്മാൻ
വെക്കംചെന്നനിറഞ്ഞുജനങ്ങൾ
ദിക്കുകളിൽചിലതിക്കുതുടങ്ങി
പൊക്കത്തിൽചിലരേറിനിന്നു;
അച്ചികളെല്ലാംകാഴ്ചയിതെന്നി-
ട്ടുച്ചത്തിൽചിലവാക്കുതുടങ്ങി
"ഇച്ചിരിയമ്മേ!നിച്ചിരിയത്തി,-
ഇച്ചിരിയൊട്ടുംനന്നല്ലേടി!
കൊച്ചുകളോടുകളിച്ചിരിയാമൽ
കാഴ്ചയിലിച്ചുനിനക്കുണ്ടെങ്കിൽ
കാച്ചിയപുടവയുടുക്കുതായോ!
പച്ചപ്പുഴുവുംതേക്കുതായോ
കുഞ്ഞിപ്പെണ്ണിനുകുഞ്ഞികുടിപ്പാൻ
കുഞ്ഞുകുരഞ്ഞിട്ടാവതുമില്ല;
മുഞ്ഞത്തുകിലുംകുഞ്ഞിപ്പുടവയു-
മാഞ്ഞുപിടിച്ചൊരുകുഞ്ഞച്ചാരും
കുഞ്ഞിക്കാവുംഅവളുടെമകളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാഞ്ഞിതപോന്തുകാഴ്ചകൾകാണ്മാൻ;
മായച്ചിക്കൊരുനായർവരാനു-
ണ്ടായതുകൊണ്ടവൾപോരുന്നില്ലാ
മായംവേണ്ടയിതേറെമടിച്ചാൽ
തായുംതെറുമതോത്തീടേണം
ചക്കിക്കുണ്ടൊരുചക്കരവായൻ
ചക്കച്ചാരെന്നക്കരവീടൻ
തക്കംനോക്കിയടുക്കുംനേരം

വെക്കമൊടവനെപ്പോക്കണമെന്നും
നീലിപ്പെണ്ണവൾതാലിയണിഞ്ഞും
ചേലഞൊറിഞ്ഞുംമാലയണിഞ്ഞും
കേളച്ചാരുടെകോലംകണ്ടും
കാലംപോയതറിഞ്ഞില്ലവളും."
ഇങ്ങിനെയോരോവാക്കുകളോരോ-
നംഗനമാരുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
തെക്കൻകത്തിയെടുത്തൊരുതോളിൽ
തൂക്കിക്കൊണ്ടൊരുകൂക്കുവിളിച്ചു
ചെക്കനെയങ്ങുമറിഞ്ഞുമനോക്കി
ച്ചിക്കെന്നങ്ങുനടന്നുതുടങ്ങി,
പൌരന്മാരതുനേരമതെല്ലാം
നാരായണനോടറിയിപ്പാനായ്
ദ്വാരകതന്നിൽച്ചെന്നൊരുസമയേ
നാരായണനെക്കാണ്മാറായി
വൃഷ്ണികുലത്തിന്നകടമഹാമണി
കൃഷ്ണൻതിരുവടിതാനതുനേരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വല്ലഭയാകിയരുഗ്മിണിയോടും
നല്ലവിശേഷംചൊല്ലിരസിച്ചു.
ശീതളമായൊരുമണിയറതന്നിൽ
പൂതുംപടവുമെടുത്തുനിരത്തി
പൂതായുധസമനാകിയഭഗവാൻ
പൂതുംപൊരുതുകളിച്ചുരസിച്ചു
ഇരുമൂന്നാറുകളിച്ചാലിന്നീ-
ക്കരുവതിനിക്കിഹവെട്ടാമെന്നും
പെട്ടെന്നിപ്പൊളൊരെട്ടുകളിച്ചാൽ
പെട്ടപിരിച്ചതുവെട്ടാമെന്നും
പകിടകളിച്ചതുകപടംതന്നെ
പകിടികളെന്നൊടുകൂടായെന്നും
തോല്പിപിണഞ്ഞുനമുക്കെന്നാലെൻ
താലിയിലൊന്നതരുന്നോൻപണയം
കൊങ്കകൾരണ്ടുംപണയംതന്നാ-
ലെങ്കിലൊരിക്കൽപൊരുതാമെന്നും
ഇത്തരമോരോവാക്കരുൾചെയ്തു
ചിത്തവിനോദത്തോടവസിക്കും
പുരുഷോത്തമനെച്ചെന്നുവണങ്ങി-
പ്പുരുജനമേവമുണർത്തിച്ചുമുദാ.
"രാകാശശിവദന!ദേവശൌരേ!ജയ
ലോകാഭിരാമഗുണ!ദേവശൌരേ!
ലക്ഷ്മീരമണ!ജയദേവശൌരേ!
അക്ഷീണഭുജബലദേവശൌരേ!
ലീലാരസികതനോ!ദേവശൌരേ!വന-
മാലാവലിഭ്രഷണദേവശൌരേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആദിത്യദേവനിങ്ങെഴുന്നരുളീതാനേ
മോദേനഗോപുരത്തിൽപാർത്തിടുന്നു;
കാന്തിപടലംകൊണ്ടീരാജധാനിയിലുള്ള
കാന്താരമഖിലവിളങ്ങീടുന്നു;
നിന്നടിമലർവന്നുകൂപ്പുവാനായവ-
നിന്നിഹവന്നീടുന്നുമോദമോടേ;
എന്നാലവനെയിന്നുകാണിക്കേണം
നന്നായിട്ടൊരുദിക്കിൽപാർപ്പിക്കേണം."
എന്നീവാക്കുകൾകേട്ടുമുകുന്ദൻ
മന്ദസ്മിതമൊടുമൊന്നരുൾചെയ്തു:
"എന്നുംദിനകരനല്ലുവരുന്നതു
മന്ദന്മാരറ്റുബോധിച്ചാലും!
അംബരമാഴ്ന്തന്നിൽവിളങ്ങുമൊ-
രംബരമണിയുടെബിംബമൊരുനാൾ
ഭുവനിതലത്തിലിറങ്ങുകയില്ലെ-
ന്നറിയരുതായോ?ഭോഷന്മാരേ!
സത്രാജിത്തുതപസ്സുതുടങ്ങി-
ത്തത്രവസിക്കുന്നെന്നതുകേട്ട
മിത്രവരംകൊണ്ടവനുടെകാന്തികൾ
ഇത്രവിളങ്ങിയതെന്നറിയേണം;"
ഇത്തരമൊന്നരുൾചെയ്തുശൗരേ
സത്രാജിത്തുമണഞ്ഞുവണങ്ങി
വൃത്രാരാതിസഹോദരനോടാ-
വൃത്താന്തങ്ങളുണർത്തിച്ചുമുദാ;
ചെന്താർമാനിനിതന്നുടെകണവൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിന്തതെളിഞ്ഞൊന്നരുളിച്ചെയ്തു: —
"യാദവ! നിന്നുടെഭാഗ്യംകൊണ്ടു
സാദരമാശുലഭിച്ചിതുമണിയും
ഭൂമിയിലുള്ളജനങ്ങൾക്കിമ്മണി
കാണ്മാൻപോലുംപണിയാകുന്ന
അക്കനകനികുലുടിച്ചാരുകരുണയ-
തോക്കുംതോറുംചിത്രം! ചിത്രം!
പരമമഹാധനമാകിയരത്നം
പരിപാലിപ്പാനൊട്ടതല്പേതും
ചോരന്മാരുണ്ടനവധിപാത്താ-
ലാരെന്നാലുംസൂക്ഷിക്കേണം;
നിങ്കലൊരമളിവരാതെയിരിപ്പാ-
നൊങ്കിലതെങ്കലിരുന്നീടട്ടെ!
ആശയതിങ്കൽനമുക്കില്ലുത്തം
നാശംവരുമതുകൊണ്ടുപറഞ്ഞു.
ചിത്താനന്ദംമണിയിൽവിളഞ്ഞൊരു
വിത്തമതൊക്കെനിനക്കുതരുന്നോൻ"
ഇത്തരമൊന്നരുൾചെയ്തതുകേട്ടതി-
രുത്തരമൊന്നാവനരിയാടാതെ
ചിത്തംകൊണ്ടുചിരിച്ചുതുടങ്ങി
സതപരമങ്ങുനടന്നുതുടങ്ങി;
"ദ്രവ്യത്തിങ്കലെയാഗ്രഹമെന്നതു
ഭവ്യന്മാക്കുമിളയ്ക്കുന്നുത്തും
വിത്തത്തിൽക്കൊതിയുണ്ടാമെന്നാൽ
ഇത്രയതെന്നൊരുനിയമംവേണം;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാറുംമഴയുംവെയിലുംമഞ്ഞും
ഏറുംകൊണ്ടുടനാടലിനോടേ
ഏറമുറക്കംമാറിപ്പരിചോടു
നോറുകിടന്നുടനേറമിരന്നും
പണിപെട്ടിങ്ങുനമുക്കുലഭിച്ചോരു
മണിപെട്ടന്നുപിടിച്ചുപറിപ്പാൻ
മടിക്കൂടാതരുതെന്നൊരുവചനം
കൂടുതായ്വന്നുടനോക്കുംതോറും;
സ്വർണ്ണമശേഷംതരുവനിതെന്നൊരു
കുണ്ഠാനന്ദംചൊല്ലുകയത്രേ;
പാട്ടിലണഞ്ഞധനത്തിലൊരല്പം
കാട്ടുകയില്ലീയജമാനന്മാർ;
പെട്ടിതുറപ്പാനിന്നെളുതല്ലാ
പൂട്ടിയപുരുഷൻവീട്ടിൻപോയി
നാളെവരേണംവേണമതെങ്കിലൊ-
രാളെയയച്ചാലതുമതിതാനും;
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരുശഠതപറഞ്ഞി-
ട്ടിങ്ങുലഭിപ്പാൻകൂടുകയില്ല."
ഇത്ഥംമനസിനിനപ്പംകൊണ്ടേ
സത്രാജിത്തുംഭവനംപുക്കാൻ;
നിത്യവുമമ്മണിവച്ചൊരുപീഠേ
ഭക്തിമുഴുത്തഥപൂജകൾചെയ്തു
ചിന്താനന്ദംമണിയിൽവിളഞ്ഞൊരു
വിത്തമെടുത്തുസുഖിച്ചുവസിച്ചു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രസേനനൊന്നൊരുസഹോദരൻതാൻ
പ്രസാദമോടവനടുത്തുവന്നു
വണങ്ങിയമ്മണിഗ്രഹണങ്ങൾകൊണ്ടവ-
നിണങ്ങിനിന്നഥപറഞ്ഞുകിഞ്ചന:
"കനത്തകൌതുകമിനിക്കുചേതസി
ജനിയ്ക്കുകൊണ്ടിതുനിനച്ചിടുന്നു
മനക്കരുന്നതിലനുഗ്രഹംമയി
നിനക്കുകിഞ്ചനജനിച്ചിടേണം;
വിരാകുലംമമതരേണമിമ്മണി
ചിരേണവാഞ്ഛിതമെനിക്കുചേതസി
സരോജവല്ലഭവരേണവനാതു
കരേണഞാനതുധരിക്കണം
ഗളത്തിലമ്മണിവിളങ്ങണംമമ
കൂത്തശോഭകൾനിറയ്ക്കുണം
നെടുത്തകാനനമടക്കിവാഴും
മൃഗങ്ങളെപ്പലതൊടുക്കണം
മുടക്കിയമ്പുകൾതൊടുക്കണംമൃഗ-
നടിപ്പതുംചിലമുടക്കണം"
സാദരമിങ്ങനെസോദരവചനം
യാദവനമ്പൊടുകേട്ടശായാം
ഖേദംമനസിജനിച്ചുതടുത്തി-
സ്സോദരനമ്മണിയുടനേനൽകി;
അപ്പോഴമ്മണിമേടിച്ചവനും
ശില്പമെടുത്തുകുഴത്തിലണിഞ്ഞു;
പച്ചവിളങ്ങിനകച്ചമുറുക്കി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പച്ചപ്പുട്ടുമുടുത്തഥകെട്ടി
പച്ചപ്പരിചയുമസിയുമെടുത്തൊരു
പച്ചക്കുതിരമെലേറിനടന്നു;
വേട്ടയ്ക്കിളമയെഴുന്നള്ളുന്നതു
കേട്ടതുനേരംനായന്മാരൊരു
കൂട്ടമിരുന്നുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
കൂട്ടിവിളിച്ചുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി;—
"നായാട്ടെന്നതുകേൾക്കുംനേരം
നായന്മാക്കൊരുത്സവമല്ലോ
മായംചിലവകബോധിക്കേണം
തായംകൊണ്ടതുസാധിക്കേണം
നാല്പേരുനേകംകൂട്ടംവേണം
നായാട്ടികളിലുമൊരുവകവേണം
വലയുംകെട്ടിയുറപ്പിക്കണം
മലയുംകാടുമിളക്കീടേണം
കലഹിക്കുന്ന മൃഗങ്ങളെയൊക്കെ
കൊലചെയ്യാനൊരുവിരുതുംവേണം;
കണ്ടുചാരുമരിച്ചുപ്പിന്നെ
തെണ്ടിപ്പെല്ലാംകൂടെമറന്നു;
വേട്ടക്കളരിയിലെത്തുംപോഴും
കോട്ടമിതൊന്നുംനമ്മുടെകണ്ട—
ജ്യേഷ്ഠനിരുന്നന്നുണ്ടായില്ല;
നമ്പൻനായെക്കൊണ്ടൊരുകൂട്ടം
വമ്പെന്നാലതുമതിയായില്ല
വമ്പടയൊക്കെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടു
മുമ്പിൽനടപ്പാൻപോരാതാറും;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പണ്ടുപടയ്ക്കുമുറിഞ്ഞെപ്പിന്നെ
തണ്ടലിനിക്കോനേരായില്ല;
കേളച്ചൻകൊടുത്തുവളത്തൊരു
കാളൻനായവനെഞ്ഞുതിരിച്ചു
ചീളന്നെത്തിപ്പുന്നിത്തടിയൻ
വേളകടിച്ചുപൊളിപ്പാൻപോയി!
കേളച്ചന്റെകാളൻനായുടെ
ശീലംനിങ്ങളറിഞ്ഞിട്ടില്ല;
ചാലേപന്നികൾകോലംകണ്ടാൽ
വാലുംതറുപറക്കുംകള്ളൻ,
കരിമ്പനെന്നൊരുനായുണ്ടവനൊരു
തരിമ്പുപേടിയുമില്ലൊരുനേരവും
ഉരമ്പിനല്ലൊരു വരമ്പുപറ്റി
തരംവരുമ്പോൾകടിയുംക്കുട്ടും;
വെളുമ്പനൻപൊട്ടമുഗങ്ങളോടേ
കലമ്പുവാൻമതിബലംകടാതെ
പെരുത്തവൻപുലിയുരത്തുവന്നാൽ
കുഴത്തറുപ്പാൻകരുത്തുപോരും;
കടുവായോടൊരുകടികൊണ്ടേന്നേ
നെടുവാലൻതന്നുടലുമറിഞ്ഞു
ആടവിയിലിന്നരുനടനംചെയ്വാൻ
ഉടനേനിന്നാപടവല്ലേതും
ചാത്തച്ചന്റെചാത്തൻനായും
തൊമ്മച്ചന്റെതൊമ്മൻനായും
കണ്ടച്ചന്റെകണ്ടൻനായും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കോരച്ചാരുടെവീരൻനായും
എന്നിവനായ്ക്കളനേകംവേണം
നിന്നുപിണങ്ങുമിണങ്ങരുവേണം
പടയ്ക്കുനല്ലവനിടയ്ക്കുമാകാ
യിടയ്ക്കുനല്ലവൻപടയ്ക്കുമാകാ
പടയ്ക്കുടക്കുംകണക്കുതന്നെ
കടുത്തവേട്ടയ്ക്കൊരുമ്പെടേണം.
വെളുക്കുമപ്പോൾകളിച്ചുനല്ല
വെളുത്തമുണ്ടുംഞൊറിഞ്ഞുടുത്തു
വെളുത്തവെണ്ണീറെടുത്തണിഞ്ഞു
കുളുത്തചോറുംചിലത്തിനന്നായ്
തളത്തിലേറിച്ചരിഞ്ഞുറങ്ങും
ജളത്വമേറിനതനിച്ചനായർ
പടയ്ക്കുചെന്നങ്ങടുക്കുമപ്പോൾ
പടയുംകുടയുംവടിയുംപൊടിയും
പൊട്ടപൊടെവെടിയുംചാക്കുംമുറിവും
വാക്കുംതെറിയുംചോരപ്പുഴയും
തീരാപ്പുഴിയുംകണ്ടൊരുനേരം
തൊണ്ടനവന്റെതുടകളുരണ്ടും
കിടുകിടനെന്നുവിറച്ചുവിറച്ചും
ഉടലുതളർന്നുംപേടിച്ചളർന്നും
പടലുതടഞ്ഞിട്ടുചിടമറിഞ്ഞും
വെക്കംവീട്ടിലടുക്കളതന്നിൽ
പുക്കൊരുവമ്പൻകതകുമടച്ചു
കുഴലുവനിച്ചുകിടക്കേയുള്ളൂ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കിട്ടച്ചാരൊരുവേട്ടക്കിടയിൽ
കാട്ടിൽചെന്നൊരുകോട്ടിലുറച്ചു
ക്ലേട്ടംപന്നികഠംചാട്ടംകണ്ടി-
ട്ടോട്ടംകൊണ്ടിഹവീട്ടിൽപോന്നു
അഷ്ടികൊതിച്ചുവസിച്ചീടുന്നൊ
രഷ്ടിയുമെന്തിനുപോന്നിടുന്നു?
കണ്ണൻപഴവുംചോറുംകറിയും
പൊണ്ണത്തടിയാകാട്ടിൽകിട്ടാ;
സുന്ദരനെന്നൊരുഭാവത്തോടെ
സിന്ദൂരക്കുറിയിട്ടുംകൊണ്ട്
വേട്ടയ്ക്കെന്തിനുതാൻപോരുന്നു?
കാട്ടിലിരിപ്പതുവേശ്യകളെന്നോ?
കള്ളാ!ചെന്നുകളത്രംതന്നുടെ
പിള്ളയെടുത്തുകളിപ്പിച്ചാലും!
തുള്ളിവരുന്നകുരങ്ങുകണക്കേ
തുള്ളിവരുന്നൊരുകോന്തച്ചാരുടെ
പിള്ളേരുടയൊരുറായാട്ടങ്ങിനെ
വള്ളികളേറിയിരുന്നുവിറയ്ക്കും
തള്ളപിരിഞ്ഞൊരുകുഞ്ഞുകളൊന്നിനു
കൊള്ളരുതെന്നതുകേട്ടിട്ടില്ലേ!
ചേന്നച്ചാക്കുതിടുക്കംവന്നു
തന്നുടെമകളവൾപെറ്റതുകൊണ്ടു
ഉള്ളിയരച്ചുംമുക്കുടിവെച്ചും
വെള്ളംവെച്ചുംകൊള്ളിപിടിച്ചും
ഉള്ളൊരുനേരമടങ്ങിയിരിപ്പാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കള്ളപ്പുഴുന്നെയ്യുതല്ലേതും
കൊട്ടാരത്തിൽകൊച്ചുപണിക്കരു
വേട്ടയ്ക്കായിപ്പോകണമെന്നാൽ
മുമ്പിലൊരൻപതകമ്പടിവേണം
പിന്നെച്ചിലവകവേറെവേണം
പെട്ടിയെടുപ്പാൻപട്ടരുവേണം
കാലുതിരുമ്മാൻനായരുവേണം
വേലുക്കോരുനരിമരികേവേണം
സഞ്ചിയെടുപ്പാൻപൊതുവാൾവേണം
ചന്തംകൂട്ടിവരാത്തിൽചെന്നാൽ
എന്തൊരുകായ്മംചിന്തിക്കുന്നു!
കാട്ടിൽചെന്നുമഹാഷ്ടംപറവാൻ
കൂട്ടിക്കൊണ്ടിഹപോകയുമല്ല,
കല്പിക്കുന്നതുമെന്തിനുപാഴിൽ
കല്പനവന്നതുബോധിച്ചില്ലേ"
തങ്ങളിലിങ്ങനെയോരോവാക്കുകൾ
അങ്ങുപറഞ്ഞുനിറഞ്ഞാൽപടയിട-
തിങ്ങിയിടഞ്ഞുനടന്നുതുടങ്ങി
ഭംഗിയിണങ്ങിനകോപ്പുംകൂട്ടി
തപ്പുമദ്ദളമിടക്കയുടുക്കുകൾ
തിത്തിവീണമുഖവീണമുരശ്ശും
ചേങ്ങിലാതിമലനല്ലമുരംഗം
ചെണ്ടകടന്തുടിവണ്ണംജാലം
ഡിണ്ഡിമശംഖ്യമിടക്കയുടുക്കുകൾ
മദ്ധ്യുതല്ലരികൾതർസുരവാദ്യം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇത്തരംവിവിധവാദ്യസമൂഹം
പത്തുലക്ഷമിവയൊക്കെമുഴക്കി
തിത്തിമത്തതത്തരികിടകിടതക
തികധകിടധിമിതത്തധരികിട
കിടതകിജംതധാംകിടതകിധോം
ധിത്താംതധധനകിടതകിധത്തിം
കക്കധരിക്കുധരിക്കുധകതധണ
കതധണതക്കുതിക്കുതക്കുട്ടേതക്കിടകിടതകിതാം
ഇത്താമുള്ളൊരുത്സോഷംപലവക
സതരമങ്ങുതുടങ്ങീടുന്ന
വില്ലംനാല്പശരങ്ങളുംചുരികയും
ചക്രങ്ങൾശൂലങ്ങളും
ചൊല്ലേറുംചിലകത്തിവാളുചവളും
തോക്കുംമുനക്കത്തിയും
ഉല്ലാസത്തൊടെടുത്തടുത്തിതുടനേ
മെല്ലേപടക്കുട്ടമ-
ങ്ങെല്ലാംക്ലുക്കിവിളിച്ചുകാട്ടിനരികേ
വേട്ടയ്ക്കൊരുമ്പെട്ടതേ
പടയിളകീടിയസമയേശിവശിവ?
ഭടജനമുടനേതുടിതിചവിട്ടി
ധരണിതലങ്ങളിടിഞ്ഞുപൊടിഞ്ഞും
പൊടിപടലങ്ങളുമവിടെനിറഞ്ഞു
അഖിലമെഴുന്നനിരുന്നുപരന്ന-
ങ്ങംബരസീമനിറഞ്ഞുകിരണങ്ങളു-
മൊക്കെമറച്ചുടനവിടെയടങ്ങാ-
ഞ്ഞമരപുരത്തിനകത്തുകടന്നാ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗംഗാജലവുംചെന്നുകലക്കി
വട്ടപ്പരിചതുടക്കിട്ടപ്പോൾ
ചടുപടനെന്നൊരുകടുതരഘോഷം
എട്ടുദിഗന്തംപൊട്ടിച്ചീടിനു
കൊട്ടംവെടികളുമൊട്ടൊഴിയാതെ
കേട്ടുശായാമഷ്ടമഹാഗജ
കൂട്ടവുമുടനെഞെട്ടീടുന്നു;
മലകളുമാശുകുലുങ്ങീടുന്നു;
ജലധികളാശുകലങ്ങീടുന്നു
വിടപികളൊക്കെയുലഞ്ഞീടുന്നു;
തടിനികളൊക്കെയലഞ്ഞീടുന്നു;
ധരണിധരിപ്പാനുള്ളതല്ലാഞ്ഞി-
ട്ടുരഗാധിപതിവലഞ്ഞീടുന്നു
കമഠാധീശൻതന്നുടെയുടലും
ചടുജടനെന്നുതകർന്നീടുന്നു;
ചാടിച്ചിലരുപിടിച്ചുകളിച്ചും
കൂടെച്ചിലരുപിടിച്ചുതടുത്തും
വടികൾവലിച്ചുതടികളൊടിച്ചും
പടലിലടിച്ചുംപൊടികൾതുടച്ചും
ശിലകൾപൊടിച്ചുംവലകൾപടുത്തും
വഴികൾതടുത്തുംവികടമടുത്തും
നായാട്ടിനിഹനായന്മാരവർ
കാട്ടിൽചെന്നുനിരഞ്ഞൊരുസമയേ
നായാടികളുംകാടുവിളക്കി
മിക്കുകളിൽചിലവലയുംകെട്ടി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തക്കമറിഞ്ഞുതിരഞ്ഞുമൃഗങ്ങളെ
വക്കാണത്തിനടുത്തൊരുസമയേ
സത്രാജിത്തിൻറനുജനുമപ്പോൾ
തത്രജനത്തോടൊന്നരുൾചെയ്തു
"വേടന്മാരിതുബോധിക്കേണം
കാടുകളൊക്കെയുറപ്പിക്കേണം
കാട്ടിന്നൊരുമൃഗമോടിപ്പോയാൽ
കോട്ടംനിങ്ങൾക്കെന്നറിയേണം
വേടികുറഞ്ഞതുവേടന്മാരിൽചില-
രോടിയണഞ്ഞുപിണങ്ങീടേണം;
വേടന്മാരൊടുകൂടിനടക്കണ-
മാടൽമനസ്സുതിലുള്ളവരെല്ലാം
അമ്പൊടുകുന്തക്കാരൊരുമിച്ച
മുമ്പിൽനടന്നുപിണങ്ങീടേണം
വമ്പടയൊക്കെയുറപ്പിക്കണം
വമ്പുപറഞ്ഞാലെളുതാകില്ല;
വമ്പുലിവന്നിഹചാടീടുന്നതു
അമ്പൊടുകുന്തിനടന്നീടേണം"
പ്രസേനനിങ്ങിനെഗഭീരമായി
സൽസേനയോടഥപറഞ്ഞനേരം
വടജ്ജനങ്ങൾവനത്തിലപ്പോൾ
അടുത്തുകാടുകളിളക്കിമെല്ലെ
തുടങ്ങിനായാട്ടനേകമപ്പോൾ
കടുക്കമില്ലാമൃഗങ്ങളപ്പോൾ
പൊടുക്കനേചിലപരിഭ്രമിച്ചും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കടുക്കനെച്ചിലകിരിഞ്ഞുറച്ചും
നാടുക്കമോടുടനൊളിച്ചൊളിച്ചും
നെടുത്തവല്ലുകളിളിച്ചിളിച്ചും
കടുത്തമാനുകളുകന്നുകന്നും
തടിച്ചവന്നികളുകന്നുകന്നും
തനിച്ചുകാട്ടിൽ ജനിച്ചഘോഷം
നിനപ്പതിന്നുപ്രയാസമല്ലോ;
കൊമ്പിടഞ്ഞൽചിലകൊമ്പുകളുള്ളോരു
അമ്പതുലക്ഷംകലകളണഞ്ഞു
ഒന്നിച്ചനവധിവന്നിക്കൂട്ടം
തിന്നുപിണഞ്ഞുചെന്നായ്ക്കൂട്ടം
കടമാനംചിലമരിമാനുംപല-
നെടുമാനുംചിലകുറുമാനുകളും
പുള്ളിപ്പുലിയുംവൻപുലിചെമ്പുലി
വള്ളിപ്പുലിയുംവരിയൻപുലിയും
ഘനതരമാകിനവനമഹിഷങ്ങൾ-
മെട്ടടിമാൻപലകേഴക്കൂട്ടം
ന്യുംകുകഠരംകുകഠംഗന്ധമൃഗങ്ങൾ-
മളവില്ലാതൊരുകടുമാനുകളും
ചമരിമൃഗങ്ങളനേകക്കൂട്ടം
കടുവാകരടികഠംകേഴക്കൂട്ടം
ഋക്ഷതരക്ഷുകഠല്ലുകങ്ങൾ-
മക്ഷതബലമാന്നാനക്കൂട്ടം
സിംഹംപലവകവികടകരാളം
വ്യാളസമൂഹംനരകരടികളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുയലുകളും ചിലമയിലുകളുംബാഹ്യ
കുറുനരിയെന്നിവജന്തുസമൂഹം
കൊക്കെച്ചാടിക്കാട്ടുകഠോരം
തക്കത്തിൽ ചിലപോട്ടിലൊളിച്ചും
വെക്കംചിലവകയോടിയണഞ്ഞും
നാക്കുളട്ടുത്തുകടിച്ചുപൊളിച്ചും
വെട്ടുകഠംകുത്തുകഠംനിട്ടുകളെന്നിവ
വക്കാണങ്ങളുറോകവിധങ്ങഠം
വെടികൊണ്ടുംമൃഗങ്ങഠംമുറിഞ്ഞും
കടികൊണ്ടുംജന്തുക്കഠംമുറിഞ്ഞും
കരടികളെത്തിയടിച്ചുകടിച്ചും
കടുവാക്കുട്ടമടുത്തുപിടിച്ചും
വ്യാഘ്രങ്ങളുമതിശീഘ്രമടുത്തും
ഉറുറത്തിൽചിലർപന്നികഠംതന്നുടെ
തോറകളേറുമരിച്ചുതുടങ്ങി
ക്കുറമടുത്തഭടന്മാരെല്ലാം
തോറുമടങ്ങിനടന്നുതുടങ്ങി
അപ്പോളതിബലനാംയദുബാലൻ
കെല്പോടണഞ്ഞഥവില്ലുമെടുത്തു
അത്ഭുതമായ്ശരമാരിചൊരിഞ്ഞു
ഉൽഭടവേഗമശേഷമൃഗങ്ങടെ
കപ്പുമടക്കിമുടക്കിച്ചിലവഴി
ചാപമെടുത്തുതൊടുത്തഥവേഗാൽ
കോപമൊടാശുകടന്നുവനാന്തേ
മത്തഗജങ്ങടെമസ്തകസീമനി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പത്തുംമുപ്പതുമമ്പുകളൂടനേ
കത്തുതറച്ചാനത്തമവീരൻ
ഇത്തരമുള്ളഗജങ്ങളുമെല്ലാം
അത്തൽപിണഞ്ഞിഹചത്തുമറിഞ്ഞും
ശരമേററൻപൊടുശരഭസമൂഹം
പരവശമായിമരിച്ചീടുന്ന
പന്നിക്കുട്ടമതൊന്നിച്ചനവധി
വന്നതശേഷംകൊന്നീടുന്നു;
കലവന്നിതൊരുവലയിൽചാടി,
പലരുംകൂടിക്കൊലചെയ്യേണം
പന്നിക്കന്തമെനിക്കുണ്ടെന്നാൽ
പന്നികളെച്ചിലകൊന്നീടുന്നേൻ
കുന്തമിനിക്കുമുറിഞ്ഞതുകൊണ്ടുട-
നന്തരമിപ്പോളുണ്ടായ്വന്നു;
മെല്ലെക്കരടിവരുന്നതുകണ്ടി-
ട്ടുല്ലലൊടുംപുനരോടുംനേരം
കല്ലുതടഞ്ഞുമറിഞ്ഞുടനെന്നുടെ
വല്ലുകളൊട്ടുകൊഴിഞ്ഞുംപോയി
കടുവായെന്നതുകേട്ടൊരുനേരം
ഝടിതിനടന്നിഹഞാനുംപരിചൊടു
പടലിൽപോന്നുകടന്നുകിടന്ന
കടുവായച്ചതികണ്ടതുമില്ല
ഇങ്ങനെയാരോജളതപറഞ്ഞും
തങ്ങളിലൊട്ടുവിളിച്ചുതെളിച്ചും
നായാന്മാരിഹകാടുകഠതോറും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നായാട്ടാടിനടക്കുന്നേരം
കൊമ്പുകഠംകൊണ്ടുശിലാതലമെല്ലാം
അമ്പൊടുകുത്തിയടത്തുപൊടിച്ചും
തുമ്പിക്കൈകൊണ്ടഖിലമരങ്ങടെ
കൊമ്പുകളാഞ്ഞുപിടിച്ചുമൊടിച്ചും
സംഭ്രമമോടുവനത്തിൽനടക്കും
കുംഭികഠംതന്നുടെകുംഭതടങ്ങളി-
ലുടനോചാടിയടുത്തുകടിച്ചും
തുടുതുടയുള്ളൊരുചോരകുടിച്ചും
കഠിനരവംകൊണ്ടടവികളെല്ലാം
കിടുകിടനെന്നുകുലുക്കിനടന്നും
വികടതടാകുലകടുതരമാകിന
മുഖമതുയത്തിയെടുത്തൊരുനോക്കും
കടുതരമാകിനകണ്ണിലുടിച്ചൊരു
തീക്കനലുകളുടെകൂട്ടംകൊണ്ടും
കാടുംപടലുകളൊക്കെദഹിച്ചും
കുടിലനഖങ്ങളിലുടനേചിലവക
കടുവാകരടികളെന്നിവകോത്തും
സംഹാരാനലഭീഷണനാമൊരു
സിംഹത്തടിയൻരുഡടിതിയടുത്താൻ.

രുണ്ടംരുണ്ടംകോരാരവപരകരിണോ
മണ്ടകോമണ്ടമാനോ
ലുണ്ടംലുണ്ടഞ്ചകണ്ഡ്രുപനികഠിനതയാ
കുണ്ടതാംഭ്രമിമുണ്ടൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശൂന്യംശൂന്യഞ്ചകണ്ടേതരമഥനിലയോ
ഹന്തകണ്ടീരവോസൗ
വാനണ്ടോമണ്ടതാരീൻവികടഹടശനൈർ-
വണ്ടയൻകണ്ടനാളം.
കല്ലുകടിച്ചുപൊടിച്ചീടന്നൊരു
വല്ലുകളൊക്കെവളഞ്ഞുപിരിഞ്ഞും
സ്ഫുടതരമാകിനസടകൾകടഞ്ഞും
വിടപികളോടഥരഥടിതിതടഞ്ഞും
കൊടിമരമോടിഹപടപൊരുതീടിന
നെടിയൊരുവാലുമയത്തിക്കൊണ്ടും
തുടതുടയുള്ളൊരുചാരയണിഞ്ഞും
യദുസുതനോടതിഘോരമണഞ്ഞാൻ
ഭാസുരനാമൊരുകേസരിവീരൻ
പഞ്ചാനനനെക്കണ്ടൊരുനേരം
നെഞ്ചിനകത്തൊരുഭീതിവളർന്ന
ചഞ്ചലമാകിനഭടജനമെല്ലാം
തഞ്ചമിളച്ചുവർപാഞ്ഞുതുടങ്ങി.
വാളുംപരിചകടുത്തിലതോക്കുക-
ളാടികളാകുമൊരായുധമെല്ലാം
കൈകളിൽനിന്നുകളഞ്ഞുകളഞ്ഞും
കാടുകളിൽചിലരോടിയൊളിച്ചും
യജമാനനെയുമുപേക്ഷിച്ചവരും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ങ്ങളവേപുരിപുക്കങ്ങുവസിച്ചാർ.
സിംഹംത്തടിതിയടുത്തുപിടിച്ചു
പ്രസേനനേയുംകുതിരയുമെല്ലാം
കഠോരമാകിനാകരയുഗളംകൊ-
ണ്ടടിച്ചുകൊന്നങ്ങവനിയിലിട്ടാൻ;
സ്യമന്തകംമണിപറിച്ചുകൊണ്ടുട-
നമന്ദസാഹസമവൻനടന്നു;
പെരുത്തകാനനതലത്തിലപ്പൊട്ട
കരുത്തനങ്ങനെചരിക്കുമപ്പോഠ.

സകലകപികുലതിലകത്രുപനാംജാംബവാൻ
സപദിനിജഗുഹയിൽനിന്നിങ്ങുപോന്നേകദാ
വനഭുവിഫലങ്ങളെത്തെണ്ടിമേവുംവിധൗ
ഘ്നനകുതുകമോടവൻകണ്ടുമൃഗേന്ദ്രനെ
വികടമണിഘ്യണിപടലവിലസിതശരീരനാം
മൃഗപതിയൊടെത്തിനേത്തീടിനാൻജാംബവാൻ
കുതുകമൊടുടൻകളിച്ചൊന്നടിച്ചീടിനാൻ
അതുപൊഴുതുതവിടുപൊടിയായിസിംഹേന്ദ്രനും;
മണിയതുമെടുത്തുടൻപുക്കുഗുഹാന്തരേ
മഹിതഗുണശാലിയാംവാനരാധീശനും
ഉചിതതരകാന്തിയുള്ളൊരുതനമതും
കൊച്ചിനുകളിപ്പതിന്നായിനൽകീടിനാൻ;
ഏട്ടെട്ടഭാരംധനംവിളഞ്ഞീടുന്ന
ചട്ടറരത്നത്തിനൊട്ടുല്ലസങ്കടം;
പെട്ടെന്നുകുഞ്ഞുങ്ങളുമിങ്ങുംവലി-
ച്ചിട്ടുംവലിച്ചുംകളിക്കുന്നാകയാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സത്രാജിത്തതുനേരംസോദര-
നത്രവരാഞ്ഞതുകണ്ടകതാരിൽ
ചിത്തവിഷാദംപൂണ്ടുടനവനുടെ
പുത്രാന്തങ്ങൾതിരഞ്ഞൊരുസമയേ
സത്യമൊരുത്തരുമുരചെയ്യാഞ്ഞി-
ട്ടത്തൽമുഴുത്തുവനത്തിൽനടന്നു
കാട്ടിൽനടന്നുതിരഞ്ഞുതിരഞ്ഞൊരു
കോട്ടിലുമവനെക്കാണാഞ്ഞിട്ടു
പെട്ടന്നുടലുതളർന്നുമനസ്സും
കെട്ടുകരഞ്ഞുപുരംപുക്കുചിരാൽ;
ഉടനുടനുടയകുലംകഴിച്ചൊരുവിജനേ
വടനംതാഴ്ത്തിവസിക്കുന്നേരം
ബന്ധുജനങ്ങളുമളവേചെന്നവ-
നന്തികസീമനിന്നുപറഞ്ഞു
"സന്താപിച്ചുകരഞ്ഞുവിരഞ്ഞാ-
ലെന്തൊരുഫലമിന്നിവരുവാനുള്ളൂ?
ചിന്തിച്ചാലതുഞങ്ങൾക്കേറാമൊ-
രന്തരമിന്നിഹതോന്നുന്നില്ല;
ഈശ്വരകല്പിതമെന്നതുപാർത്താൽ
വിശ്വജനത്തിനൊഴിക്കാവൊന്നോ?
കർമ്മത്താലെവരുന്നതുമെല്ലാം
ശർമ്മമിതെന്നുനിനച്ചീടേണം;
ജനനമിതെന്നുംമരണമിതെന്നും
മനുജന്നാക്കുവിധിച്ചതിലെല്ലാം
അനുജവിനാശംകല്പിതമെന്നാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അനുഭവിയാതെയിരുന്നീടാമോ?
പീരനിവണ്ണംവരുവാനെന്തൊരു
കാരണമെന്നതുതോന്നീലേതും
ക്ലേശിച്ചാലിതുതുമുണ്ടാമെ-
ന്നാശനമുക്കുചൊന്നീടുന്നു"
ഇത്തരമുള്ളോരുബന്ധുജനാനാം
ചിത്തത്തെ മഹരവചനംകേട്ടഥ
നേത്രജലങ്ങളടക്കിക്രമമപി
സത്രാജിത്തുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി: —
"എല്ലാമെന്നുടെദുരിതംതന്നെ
വല്ലാതുള്ളോരവസ്ഥവിചിച്ചു;
നല്ലജനത്തൊടുകൂടിവസിപ്പാൻ
ഇല്ലനമുക്കൊരുഭാഗ്യമതോർത്താൽ
ബാലനെയങ്ങുവനത്തിലയച്ചതു
മൂലമെറിക്കിതുവന്നുഭവിച്ചു;
കാലമടുത്താലെവിടെയിരുന്നാ-
നാലുംവരുവതുവന്നേപോവൂ.
എന്നുമനസ്സിലുറച്ചെന്നാകിലു-
മിന്നിതുകൊണ്ടൊന്നോപ്പാറുണ്ട്
വന്നതുവന്നുനമുക്കിനിമേലിൽ
നിന്നുപൊരുപ്പാനെളുതല്ലേതും;
സഹജവിനാശമതിന്നൊരുതുമു-
ണ്ടിന്നതുചൊന്നാൽതലപോയേക്കും
എന്തിനതെല്ലാംശങ്കിക്കുന്നു?
എന്നുടെകമ്മമിതെന്നേവേണ്ടൂ"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"ചൊല്ലുകചൊല്ലുകസത്രാജിത്തേ!
ഖിന്നതയേതുംവേണ്ടമനസ്സിൽ
തന്മുള്ളതിനെമറച്ചീടേണ്ടാ
വമ്പില്ലാഞ്ഞാൽപിന്നെയടങ്ങാം
ജീവസമന്മാരാകിയഞങ്ങളൊ-
ടീവകപറയാൻമടിയെന്തയ്യോ!"
ഇത്തരമുള്ളാരുബന്ധുജനങ്ങടെ
നിർബ്ബന്ധംകൊണ്ടവനരചെയ്തു:—
"ചൊല്ലരുതെന്നതുകൊണ്ടല്ലേതും
ചൊന്നതുകൊണ്ടിനിയെന്തൊരുകായ്മും
പെട്ടെന്നാരുവകണ്ടോധിക്കേണം
പെട്ടതിതെല്ലാംമണിയുടെമൂലം
മൂഢതകൊണ്ടുപറഞ്ഞിടുന്നു
ഗൂഢമിതെന്നുധരിച്ചീടേണം
കൃഷ്ണനൊരുന്നാളിമ്മണിമേലൊരു
തൃഷ്ണഭവിച്ചുകുറഞ്ഞൊരുനേരം
ഇപ്പൊഠിനമുക്തരേണമിതെന്നൊരു
കല്പനഞാനതുകൂട്ടാക്കീലാ
ഉണ്ണുമുറക്കമില്ലാതുലഭിച്ചുതു
വേണമെനിക്കെന്നോതീടാമോ?
തട്ടംകൊട്ടംചെണ്ടസ്ത്രൈ
കിട്ടുംപണമതുമാരാന്മാക്കും;
വെട്ടുംകുത്തുംപരിശസ്ത്രൈ
കിട്ടുംവിരുതുപണിക്കക്കെന്നും;
ഇത്തരമുള്ളപഴഞ്ചൊല്ലോടു-
ഞ്ഞൊത്തീടുന്നീവാത്തകളെല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിത്തത്തിൽകൊതിയുണ്ടാമെന്നാൽ
ഇത്രയതെന്നൊരുനിയമംവേണ്ടേ!
എന്നതുകൊണ്ടിഹശങ്കിപ്പാൻവഴി
വന്നുനമുക്കടനെന്നോവേണ്ട
വന്ദിക്കേണ്ടജനങ്ങളെയെല്ലാം
നിന്ദിക്കുന്നതുകഷ്ടംതന്നെ;
സുകൃതമശേഷമാടുങ്കുകൊണ്ടീ-
പ്രകൃതികളൊക്കെനമുക്കുവരുന്നു;
സുകൃതികളെക്കൊണ്ടുരുതരുതേതും
സുകൃതവിനിന്ദകളെന്നറിയേണം"
ഇത്ഥംകിമപിപറഞ്ഞുവിശേഷം
സത്രാജിത്തുവസിച്ചൊരുസമയേ
മിത്രജനങ്ങളുമാദരവോടെ
യാത്രപറഞ്ഞുതിരിച്ചുനടന്നു;
അവരതിഗൂഢംചിലരൊടുചൊല്ലി,
അവരുംചിലരൊടുചെന്നുപറഞ്ഞു;
അവരപ്പോളതുപലരൊടുചൊല്ലി
അവരതുമൊക്കെനാടന്നുപറഞ്ഞു;
ഇരുവരുകൂടിനാടക്കുന്നേരം
ചരിതമിതൊന്നേകേൾപ്പാനുള്ളൂ;
കുരളുപറഞ്ഞുനാടന്നവരുന്നൊരു
വിരുതന്മാക്കൊരുവകയുണ്ടായി;
ചെവിയിൽചിലരുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ചിലരതുകേൾക്കാൻചെന്നുതുടങ്ങി
ചെവിപൊത്തിച്ചിലർനിന്നുതുടങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിലരതുകേട്ടു ചിരിച്ചുതുടങ്ങി;
ബാലന്മാരും വൃദ്ധന്മാരും
യൌവനമുള്ളോരുഭവ്യന്മാരും
കുളമൊഴിമാരുംകന്യകമാരും
വൃഷളികളും ചിലവിശ്രുതികളും
ചിത്തഗ്രഹണത്തിനൊത്തതുപോലെ
തത്തമിളച്ചുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ഗോലത്തിൻറെപകുപ്പിനിനച്ചാൽ
മാലോകക്കൊരുപ്പാൻമേലാ
വേലികൾതന്നെവിളവുമുടിച്ചാൽ
കാലികളെന്തുനടന്നീടുന്ന
കപ്പലകത്തൊരുകള്ളനിരുന്നാൽ
എപ്പൊഴുമില്ലൊരുസുഖമറിയേണം
വീട്ടിലിരിപ്പാൻതരമില്ലാഞ്ഞാൽ
കാട്ടിലിരിക്കാംപണ്ടൊരുകാലം
കാട്ടിൽചെന്നുംകൊന്നുപഠിക്കും
കൂട്ടമതിപ്പോളുണ്ടായ്വന്നു
നാലുപണത്തിനുമുതലുണ്ടെന്നാൽ
നാട്ടിലിരിപ്പാനെളുതല്ലേതും
നല്ലമനോഗ്രഹണമുള്ളജനാത്തെ
കൊല്ലാനിന്നൊരുമടിയില്ലേതും;
പത്തമ്പതുപറനെല്ലുണ്ടെന്നതുടെ
പത്തായത്തളിലളവേകണ്ടതെ-
ടുത്തുകൊടുത്തൻവിത്തുംകൂലിയു-
മെത്താനൊരുവഴികണ്ടതുമില്ല;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പത്തായത്തിനുറപ്പുംപോരാ
കാത്തുകിടപ്പാനാളുംപോരാ
കട്ടനടക്കുംദുഷ്ടജനത്തിനു
കിട്ടിയതെല്ലാംകൊള്ളാന്താനും;
തുമ്പകിളച്ചുംചേമ്പുകഠാനട്ടും
തുവരകഠവഴുതുംവാഴകഠവച്ചും
നമ്മൂരാരുടെപുറകെനടന്നി-
ട്ടിമ്മിണിമുതലുനമുക്കുണ്ടായതു
പാടേകട്ടുമുടിച്ചെന്നാകിൽ
പാളപിടിച്ചുനടക്കേയുള്ളൂ;
നെല്ലുംതാൻപൊലിശകടമുള്ളതു
മെല്ലാമിങ്ങുവശത്തായില്ല;
ഒരുമേനികളുംപലമേനികളും
സ്വരുപിച്ചുട്ടുകളത്തിലുമായി
പലിശകൊടുപ്പാനുള്ളോരുനെല്ലും
പലതരമാക്കിയളന്നുംവച്ചു
ഇപ്പോഠനമ്മുടെവീട്ടിൽകള്ളനു
കപ്പാൻനല്ലൊരുതരമായ്വന്നു;
ഏതാനുംചിലകാളകളുള്ളതു
മേതൊരുടിക്കിൽസൂക്ഷിക്കേണ്ടു
കാളകളേയുംമൂരികളേയും
കള്ളനുകപ്പാൻവിരുതേറീടും;
എള്ളുവിതച്ചിട്ടുള്ളതുമെല്ലാം
കള്ളന്മാരുടെവായിൽതന്നെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കള്ളന്മാരതുകട്ടുഭുജിച്ചാൽ
പള്ളപൊറുപ്പാനാവതുമില്ല.''

മംഗലഗുണനാംഭഗവാനെക്കൊ-
ണ്ടിങ്ങനെചിലരുടുഷിച്ചീടുന്നു
ഉള്ളിലസൂയമുഴുത്തിട്ടുള്ളവർ
ഭള്ളുനടിച്ചുടുഷിച്ചുതുടങ്ങി
"സത്രാജിത്തൊരുമണിയുംകൊണ്ടതി
ശുദ്ധതയാതിരുമുന്നിൽചെന്നു
കൃഷ്ണനവാറിൽതൃഷ്ണയുമുണ്ടായ്
സത്രാജിത്തുകൊടുത്തതുമില്ല
പെട്ടന്നനുജൻമണിയുംകൊണ്ടൊരു
കാട്ടിൽചെന്നുമരിച്ചുംപോയി;
ചിത്തംകൊണ്ടുവിചാരിക്കുമ്പോൾ
കൊത്തുംകോളുമതൊത്തുചമഞ്ഞു
ശൈശവകാലത്തുണ്ടായീടിന
കൈതവമുണ്ടോമാറീടുന്നു?
ആയിരവഷ്ംകുഴലിലിരുന്നൊരു
നായുടെവാലുവളഞ്ഞതിരു
കൊച്ചുകളോടുപിടിച്ചുപറിച്ചും
മച്ചിലൊളിച്ചുഥപാലുകുടിച്ചും
ആച്ചികളുടുകുളിക്കുമ്നേരം
കച്ചകളൊക്കെയെടുത്തുമറച്ചും
പച്ചപ്പാലുംമോരുംതൈരും
നിത്യവുമങ്ങിനെകട്ടുഭുജിച്ചും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൂച്ചയ്ക്കൊട്ടകൊടുത്തുംപലവക
പിച്ചകളിച്ചുനടന്നവനല്ലോ
കണ്ണൻകണ്ണനിതെന്നെല്ലാക്കും
തിണ്ണംതേടിനഭകുതിയുമോത്താൽ
വെണ്ണകഠകട്ടനടന്നപ്പോഴേ
കള്ളനിതെന്നൊരുപേരവനുണ്ട്
മത്തുവലിച്ചുംഭത്തിലൊരു
കുത്തുകൊടുത്താപ്പാലുകുടിച്ചും
ഇത്തരമുള്ളൊരുകള്ളംകാട്ടി-
ട്ടുത്തമയാകിയജനനിയൊരുന്നാൾ
സത്വരമവനെയണഞ്ഞുപിടിച്ചവ
ളുരലൊടുകൂട്ടിക്കെട്ടിട്ടില്ലേ?
പൂതനയെന്നൊരുപെണ്ണിനെയുംകൊല
ചെയ്തതുറിങ്ങഠംധരിച്ചിട്ടില്ലേ?
മാഗുലനായൊരുകംസനൊവെന്നൊരു
കൈതവമെല്ലാംബോധിച്ചില്ലേ?
കാടുകഠംതോറുംകാലികഠംമേപ്പാൻ
ആടലകന്നുകടന്നുനടന്നും
പേടമൃഗാക്ഷികളോടിടകൂടി
കൂടുന്നവരെത്തന്നെ ചതിച്ചും
കൂട്ടരുമായിക്കൂടിനടക്കും
കാടുകഠംപലതുംകാട്ടീടുന്നൊരു
കടുതരനാകിയകണ്ണൻതന്നുടെ
നാടകമെല്ലാംകേട്ടിട്ടില്ലേ?
ഏടയന്മാരുടെജാതിക്കുണ്ടോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏടയെന്നുള്ളതുമുണ്ടാകുന്നു?
തടിയുമെടുത്തുഞെളിഞ്ഞുനടക്കും
തടിയന്മാരവർകാടുകഠതോറും
ഏടയാ!നില്ലെന്നോതുന്നോരം
തുടയുംതുള്ളിജ്ഡടുതിപറക്കും
കപ്പാനുള്ളൊരുതക്കംനോക്കീ-
ട്ടെപ്പോഴുംപണിചെയ്യുയുള്ളൂ;
പെണ്ണുങ്ങൾക്കിഥകണ്ണനെയോത്താൽ
ഉണ്ണണമെന്നുമുറങ്ങണമെന്നും
തങ്ങടെതങ്ങടെവീടുകളെന്നും
ചങ്ങാതികളെക്കാണണമെന്നും
അമ്മപറഞ്ഞാൽകേൾക്കണമെന്നും
നമ്മെച്ചിലരെപ്പേടിയതെന്നും
നാണമിതെന്നുമടക്കമിതെന്നും
കാണിക്കൊരുകുറികാണ്മാനിച്ഛാ;
രാവെന്നുണ്ടോപകലെന്നുണ്ടോ
കാടെന്നുണ്ടോവീടെന്നുണ്ടോ
കയ്യെച്ചെന്നുപിടിക്കുമൊരുത്തി
മെയ്യിൽചെന്നുവസിക്കുമൊരുത്തി
മടിയിൽചെന്നുമലസ്സുമൊരുത്തി
അടിയിൽചെന്നുകിടക്കുമൊരുത്തി
മെല്ലെയിരുന്നുകളിച്ചുചിരിച്ചാ-
വല്ലവിമാരെപ്പാട്ടിലണപ്പാൻ
നല്ലതിനല്ലതുനിഞ്ഞീടുന്നു
മെല്ലെക്കൊന്നുകഴുത്തുപറിക്കും;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മല്ലാക്ഷികളെക്കൊല്ലരുതെന്നാ-
മല്ലാരാതിക്കില്ലവിചാരം;"
ഇത്തരമോരോടിവ്വാക്കുകളെ
ചിലരുപറഞ്ഞുടഷിച്ചുതുടങ്ങി
ആച്ചികളും ചിലരങ്ങുവിളിച്ച-
ക്കൊച്ചുകളോടുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി:—
"ഉണ്ണികളൊന്നുധരിച്ചീടേണം
കണ്ണനനേകംവിദ്യകളുണ്ട്
എന്നാതുകൊണ്ടുവനന്തികസീമനി
ന്നിങ്ങുകളിക്കരുതെന്നറിയേണം
കാലേലുള്ള ചിലമ്പുംമണിയും
ചാലേവന്നുപിടിച്ചുപറിക്കും
കണ്ണത്തിൽ ചിലമോതിരമുണ്ടതു
കൊണ്ടുനടപ്പാനെളുതല്ലേതും;
കണ്ടവരോടുപിടിച്ചുപറിപ്പാൻ
ഉണ്ടൊരുവിരുതക്കുണ്ണനുപാത്താൽ
സത്രാജിത്തിൻറെമുഞ്ഞെയെത്തി-
ക്കുത്തിക്കൊന്നാൻമണിയുടെമൂലം;
അരയിൽകെട്ടിയമണികൊണ്ടുപറിപ്പാൻ
പരിചൊടുനിങ്ങടെയടുവിളിക്കും
അപ്പുവുമടയുംപഴവുംകാട്ടി
ശില്പമണച്ചുമയക്കിക്കൊള്ളും;
അച്യുതികണ്ടാൽപോന്നീടേണം
അച്ഛൻവേണ്ടതുതരുമിഹവന്നാൽ"
ആച്ചികൾതമ്മിൽപേരുവിളിച്ചി-
ട്ടിച്ചക്കൊത്തുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"ചിരുതപ്പെണ്ണേ! കരുതിക്കോനീ
ചരിതംനിന്നടെകോപ്പുകളെല്ലാം
എന്തൊരുകഷ്ടമിടക്കാത്താലി
കഴുത്തിൽനിന്നതഴിപ്പാൻമേലാ;
കള്ളന്മാരവർരാവുംപകലും
ഭള്ളുപറഞ്ഞുനടന്നീടുന്ന
ഏളയച്ചിക്കൊരിളക്കവുമില്ല
കയ്യതിലുള്ളതുകളയാറായി,
കോളച്ചാരുനിറക്കണ്ടാക്കിയ
താലികളെല്ലാമെങ്ങെടിപെണ്ണേ!
കാലികളേമേയുനടക്കുംപ്പുട്ടം
തോലിപിണയ്ക്കുമതോത്തീടണം
കമ്മിണിയമ്മേ! നമ്മുടെനാട്ടിൽ
പൊൻമണികെട്ടിനടപ്പാൻമേലാ
മണികണ്ടാലുംതുണികണ്ടാലും
മടിക്കുടാതെപിടിച്ചുപറിക്കും
യജമാനന്മാർകുട്ടുടന്നാൽ
മറുജന്മത്തിനുടിയുണ്ടാമോ?
നിന്നോതിക്കോൻമുള്ളുന്നോരം
ഉണ്ണികാമരമേറീട്ടുംമുള്ളും;
എന്പ്രാനല്പംകെട്ടുഭുജിച്ചാ-
ലമ്പലവാസികളൊക്കെക്കുശം
ഇട്ടിപ്പെണ്ണേ! കേട്ടായോനീ?
കഷ്ടംകഷ്ടമിതോക്കുംതോറും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കലിയുഗമെന്നാതുറന്നൊമുഴുത്തു
കപടമതൊന്നേകേപ്പാനുള്ളു"
ഇങ്ങനെപലരുംപലവിധമായി
തങ്ങളിലിതുകൊണ്ടാനകളിച്ചും
ആഗ്രഹമാരുടെകോപ്പുകളെല്ലാം
ആഞ്ഞൊരുടിക്കിൽഗ്രഹമൊളിച്ചും
വളയുംതളയുംമണിമോതിരവു-
മിടഞ്ഞാത്താലിമടക്കാത്താലികളും
പൂത്താലികളുംമാലകളുംനൂലുകളും
മിട്ടുകുംകുഴലുംകടകുംകാതില
തുക്കുംമണികളുംപതക്കംതോളുവള
തുടലുംക്കുട്ടമരഞ്ഞാണുകളും
അരമണിക്കൂട്ടംമണികിങ്ങിണിപൊൻ
മണിയുംമിന്നുമിരട്ടക്കുഴലും
പവിഴക്കുഴലുംമുത്തുക്കുലയും
കുരലാരംപലകാശാലികളും
മറുംപലപലകോപ്പുകളെല്ലാം
പെട്ടിയിലിട്ടവർപൂട്ടിക്കെട്ടി
പെട്ടെന്നടനേനാടുകടത്തി
പാട്ടിലുറപ്പിച്ചുരതകാലം;
ഭവനങ്ങളിലുംനഗരങ്ങളിലും
മാടപ്പുരയിലുമങ്ങാടിയിലും
മാളികകളിലുംമച്ചിട്ടറയിലു-
മാനക്കൊട്ടിലിലണിയറകളിലും
നെല്ലുരകളിലുമരപ്പുരകളിലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാടകശാലകൾനടുമുറ്റത്തും
പെരുവഴികളിലുംതെരുവിലുമെല്ലാ-
ഭവനങ്ങളിലുംഗഗനങ്ങളിലും
ഇക്കഥതന്നേകേൾപ്പാനുള്ള
വിപ്രന്മാരുകളപ്പുരതന്നിൽ
സന്ധ്യാവന്ദനസമയത്തിങ്കൽ
സംസ്കൃതമായിട്ടിക്കഥതന്നെ
തങ്ങളിലങ്ങുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി:—
"സത്രാജിത്കിലമിത്രവരാദതി-
ചിത്രതരംമണിമത്രസലേഭേ
യത്രഗൃഹീതേപുത്രഫലഞ്ചൈക-
ളത്രഫലഞ്ചസുമിത്രഫലഞ്ചവ-
വിത്രഫലഞ്ചൈജഗന്മയമംഗല-
പാത്രമയംഖലുതത്രസുഖാദതി-
മാത്രമുവാചചരിത്രമുദാരം;
കഷ്ടതരംകിലശിഷ്ടതരംപരി-
പുഷ്ടഗുണംശിശുശിഷ്ടതരാമണി
ഷ്ടിസമൂഹവിശിഷ്ടരുചോഘന
കഷ്ടനികാരണമിഷ്ടതരംഹരി
ശിഷ്ടഗുണോവതിവിഷ്ടപരാജം
സത്യംകിമിദമസത്യംവാകിമു
സത്യധനോനനുനിത്യമിഹാസൌ
ബാഹ്യലഗ്നേഭ്യോബാഹ്യകരണേഭ്യോ
വിഗതഭയേഭ്യോമനുജഹിതേഭ്യോ
നിപുണതരേഭ്യോലളിതപദേഭ്യോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലപിതതമേഭ്യോജഗതിഹിതേഭ്യോ
ദനുജഹരേഭ്യോദലിതപരേഭ്യോ
പരപുരുഷേഭ്യോഹന്തനമോസ്തു
ചരിതമഹായജനേഭ്യോനിതരാം"
സംസ്കൃതമായിച്ചൊല്ലുകകൊണ്ടു
പലരുമറിഞ്ഞതുമില്ലുനേരം.

പങ്കജനയനൻതങ്കലിവണ്ണം
ശങ്കപലക്കുമതുണ്ടാകുന്നു
അച്യുതനെക്കാണുന്നതുനേരം
കൊച്ചുകളോടിയൊളിച്ചുതുടങ്ങി,
അണയത്തങ്ങുവിളിക്കുനേരം
മണിയുംപൊത്തിപ്പാഞ്ഞുതുടങ്ങി;
കയ്യേച്ചെന്നുപിടിക്കുനേരം
അയ്യോ!യെന്നുകരഞ്ഞുതുടങ്ങി;
തിമ്മാനായിട്ടടയുംപഴവും
സമ്മാനിപ്പാൻതുനിയുന്നേരം
അമ്മകലമ്പുംമേടിച്ചാലെ-
ന്നാക്കരഞ്ഞുഞൊണ്ടുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി.
ഏന്തിഫനമ്മെഴുങ്കിപ്പാനൊരു
ബന്ധമിതെന്നതുചെയ്യുന്നേരം
"പ്രസേനനൊത്താൻകൊലചെയ്തില്ലേ
സ്യമന്തകംമണിമോഷ്ടിച്ചീലേ?
ഞങ്ങടെമണിയുംമോതിരമെല്ലാ-
മങ്ങുപറിപ്പാൻക്കൂടുകയില്ലാ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അപ്പുറമമ്മയുമൊന്നുപറഞ്ഞു
അച്യുതനരികെച്ചെല്ലുന്നാകിൽ
തച്ചുപറിക്കുംകോപ്പുകളെല്ലാം
കൊച്ചുകളറിയണമെന്നീവണ്ണം;
മണിപോയാലതുമുണ്ടാക്കീടാം
തുണിപോയാലതുമുണ്ടാക്കീടാം
പ്രാണൻപോയാലുണ്ണികളേ! പുനരു-
ണ്ടാകില്ലെന്നമ്മ പറഞ്ഞു
പണ്ടേതന്നുപാലുംതെരും
വെണ്ണയുമെല്ലാംകക്കുമ്പോൽനീ
എന്നീവണ്ണംപലരുംപലവക
നിന്നെക്കൊണ്ടുഷിച്ചീടുന്നു"
ഇത്തരമെല്ലാംബാലന്മാരുടെ
വാക്കുകൾകേട്ടൊരുനേരംകൃഷ്ണൻ
ചിത്തംകൊണ്ടുവിചാരിച്ചുരുളീ
സത്രാജിത്തിൻകപടമിതെല്ലാം
പാപികളോടുഹിതത്തെച്ചൊന്നാൽ
ആപത്തായിത്തന്നേതീരും;
പാമ്പിനുപാലുകൊടുത്തെന്നാകിൽ
കമ്പിരിയേറിപരാറേയുള്ളൂ
പരമാർത്ഥത്തെവിചാരിക്കാതെ
പരിഹാസത്തെനടത്തീടരുതു;
പരിചോടുസജ്ജനങ്ങളുമിപ്പോൾ
പരിപന്ഥികളുമതായിത്തീർന്നു
നമ്മെക്കൊണ്ടുദ്ധിഷണമിതാകെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നീന്തിച്ചെന്നതപലരുംകൂടി?
കമ്മറ്റലങ്ങളൊഴിക്കാവല്ലാ
ഇമ്മണിമൂലമിനിക്കുംവന്നു.

രണ്ടാംകളം.

എന്നാലമ്മണിപോയതുകാരണ-
മൊന്നുതിരഞ്ഞുമതിയാവുള്ളൂ
മന്ദന്മാരിതുബോധിക്കാഞ്ഞാ-
ലെന്നുംതീരാദുഷ്ടിത്തികളും;
ഇത്താരമൊക്കെമനസ്സിൽനിരൂപി-
ച്ചുത്തമപുരുഷൻഭഗവാനൊരുനാൾ
പത്മനുത്തയടുവീരന്മാരൊട്ട-
മൊത്തുപുറപ്പെട്ടടവികൾതോറും
സതരമാരാഞ്ഞങ്ങെഴുനള്ളി
സപസ്ഥതയോടുനടക്കുംകാലം
ചത്തുകിടക്കുംകൃതിരയുമവിടെ-
സ്സത്രാജിത്തിൻറനുജൻതന്നെയു-
മംഗത്തന്നിൽകേസരിതന്നുടെ
തുംഗനഖങ്ങൾപതിഞ്ഞുകലങ്ങി
തിങ്ങിവരുന്നൊരുചോരയണിഞ്ഞും
കണ്ണുതുറിച്ചുമരിച്ചുകിടപ്പതു
കണ്ണൻതിരുവടികണ്ടാനപ്പോൾ;
കാടുകൾതോറുംകേസരിതന്നുടെ
ചോടുകൾനോക്കിഗമിച്ചാൻപിന്നെ
അവിടെച്ചത്തുമറിഞ്ഞുകിടക്കും
സിംഹത്താനെക്കണ്ടാറുടനേ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാനരവരനുടെ ചുവടുകൾനോക്കി
കാനനഭാഗേചെല്ലുന്നേരം
പാതാളത്തോടുസദൃശമതായി
ഭീതിക്കൊരുഭാജനമായി
ക്രൂരിരുളിന്നൊരുകുലഗൃഹമായി
ക്രൂരമൃഗങ്ങൾക്കാലയമായി
കലഗിരിരന്ധ്രപ്രതിനിധിയായി
ചടുചടപടുതരഭീഷണമായി
കണ്ടാനൊരുഗ്രഹകാട്ടിൻനടുവിൽ;
യാദവവീരന്മാരൊടുമെല്ലാം
സാദരമരുളിച്ചെയ്തുമുകുന്ദൻ:—
"നിങ്ങളുമെല്ലാമിവിടെവസിപ്പിൻ!
അങ്ങുകടപ്പാൻഞാനേവേണ്ടു
ഘോരമതായഗ്രഹാന്തരമെല്ലാം
ആരാഞ്ഞിങ്ങുവരുന്നേരടനേ
ദിവസംപലതുകഴിഞ്ഞെന്നാലും
അതുകൊണ്ടൊന്നുകുഴമ്പീടേണ്ട"
എന്നരുൾചെയ്താഗ്രഹയുടെയുള്ളിൽ
ചെന്നുകടന്നനടന്നുതുടങ്ങി
മുന്നിൽപരിചൊട്ടകാണായ്വന്നു
മിന്നിവിളങ്ങുംമണിഗോപുരവും
ഉന്നതമാകിനമതിലുകൾപലവക
തന്നിൽചേർന്നമഹാമണികിരണം
കൊണ്ടാക്കുരിരുളോടിയൊളിക്കും
ഖണ്ഡാപഥമതിനകമുള്ളാരുടൈശ്വര്യം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ടാലധികമനോഹരമല്ലോ
ഇത്ഥംവിലസിനമണിഗോപുരമതി-
ലുത്തമപുരുഷൻചെന്നുകടന്നു
തത്രവലത്തേഭിത്തിതലത്തിൽ
ചിത്രമെഴുത്തുകഠംകണ്ടാൻദേവൻ;
ചിത്രംതത്രവിചിത്രാകാരം
ചിത്തവിനോദംരാമചരിത്രം
പൂർവ്വചരിത്രംകണ്ടുമുകന്ദനു
പൂർവ്വസ്മരണയുമുണ്ടായ്വന്നു.
ചിത്രംകണ്ടുരസിച്ചതിമന്ദം
സുന്ദരവദനാനെഴുന്നള്ളുമ്പോഠം
കുണ്ഠതതീർന്നുപിണങ്ങീടുംദശ-
കണ്ഠൻതന്നുടെനിധനംകണ്ടാൻ
കണ്ഠംപലകുറിനിശിതശരൌഘം
കൊണ്ടുമുറിച്ചുങ്ങിടണതുകണ്ടാൻ
ഇന്ദ്രതുല്യനഥലക്ഷ്മണനപ്പോ-
ളിന്ദ്രജിത്തിനെവധിക്കണകണ്ടാൻ
ജൃംഭമാനഗുണനാകിയരാമൻ
കുംഭകർണ്ണനെവധിപ്പതുകണ്ടാൻ
കുംഭനികുംഭാദികളെയുമെല്ലാം
അമ്പുകഠംകൊണ്ടുവധിക്കണകണ്ടാൻ
രാക്ഷസരുംപലകപികളുമായി
ത്രുക്ഷതപെരുകിനയുദ്ധംകണ്ടാൻ
സുഗ്രീവൻദശകണ്ഠൻതന്നുടെ
മകുടംതച്ചുപറിക്കണകണ്ടൻ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നീലൻചെന്നാശു കസാരണരെ-
ച്ചാലേകെട്ടിമുറുക്കണകണ്ടാൻ
രഥടിതികരങ്ങുകൾലങ്കാപുരിയിൽ
പടവീടുകളുംകെട്ടണകണ്ടാൻ;
നിറയുംഗിരികളടത്തുസമുദ്രേ
ചിറയുംകെട്ടിമുറുക്കണകണ്ടാൻ;
വരുണൻവന്നിഹ ചരണാംഭോജേ
ശരണംചൊല്ലിനമിക്കണകണ്ടാൻ;
അഗ്നേയാസ്ത്രമെടുത്തുതൊടുത്തഥ
സാഗരശോഷണമോഷംകണ്ടാൻ;
ഭക്തകൾകൊണ്ടുപരത്തിവിരിച്ചതി-
ലത്ഭുതമാകിനശയനംകണ്ടാൻ;
രാവണസോദരനായവിഭീഷണ-
നാവൊളമങ്ങുനമിക്കണകണ്ടാൻ;
ഹനുമാൻവന്നാ ചൂഡാമണിയും
മനുകുലവരനുകൊടുക്കണകണ്ടാൻ;
ധൃഷ്ടതയോടേലങ്കാനഗരം
ചുട്ടപൊടിക്കണമോഷംകണ്ടാൻ;
അക്ഷകുമാരകനിധനംകണ്ടാൻ
വൃക്ഷലതാദികൾനാശംകണ്ടാൻ;
ചൂഡാമണിമടിപ്പുതുകണ്ടാൻ
മോതിരമങ്ങുകൊടുപ്പുതുകണ്ടാൻ;
സിംഹികയെക്കൊലചെയ്യണകണ്ടാൻ
മൈനാകത്തെയമർപ്പുതുകണ്ടാൻ;
പവ്വുതമുകളിനാശുകപീഢൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സ്യമന്തകം.

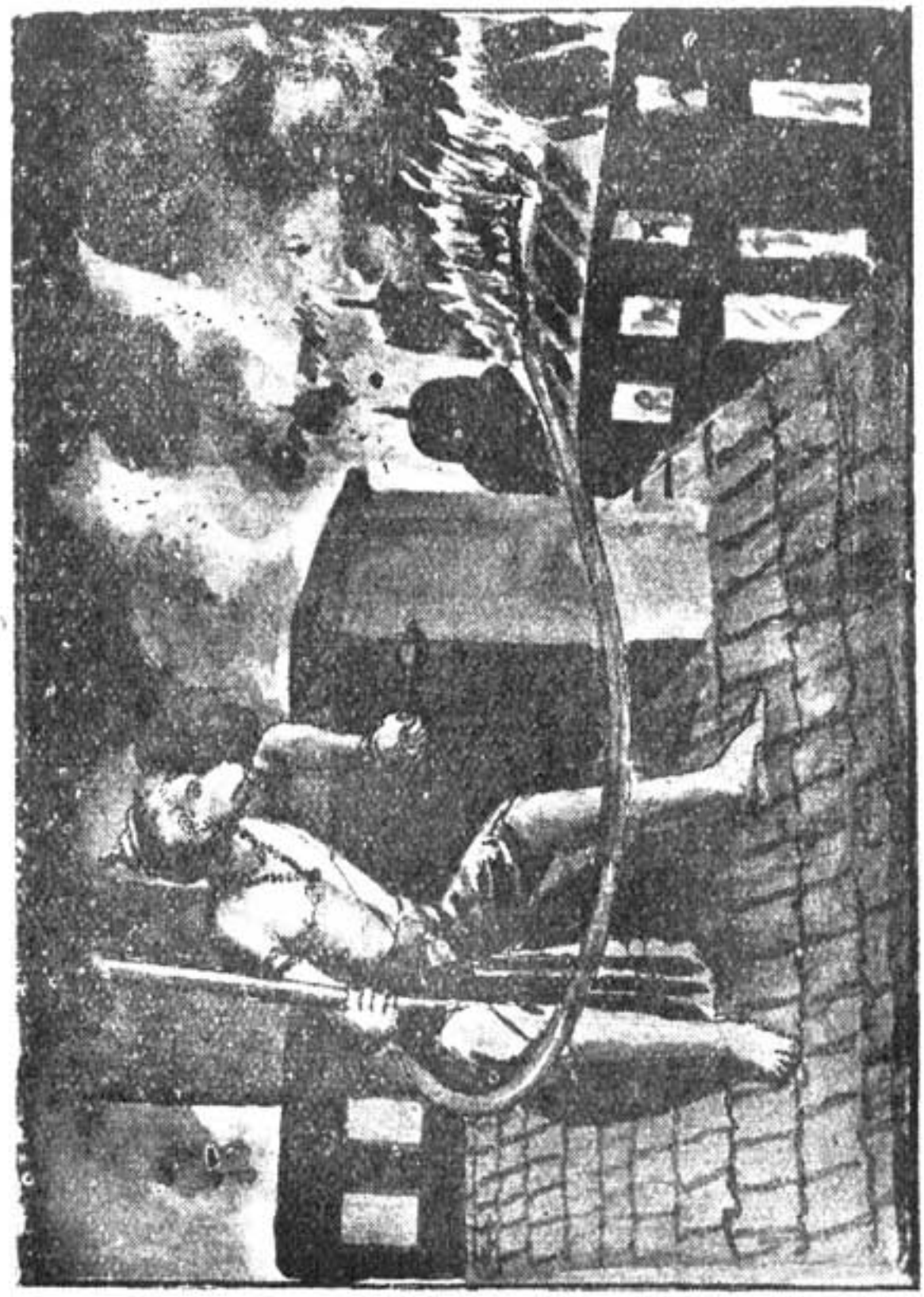

P· 128

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉഡുപകുലുക്കിയുയന്നതുകണ്ടാൻ;
ഗ്രഹയിൽചെന്നകടപ്പതുകണ്ടാൻ;
സീതാദേവിയെയാരാഞ്ഞുക്കപി
ഖേദത്തോടുനടപ്പതുകണ്ടാൻ;
ദിക്കുകൾനാലിലുമക്കപിവീരരെ
യക്കുലേശനയപ്പതുകണ്ടാൻ;
ചാതുർമ്മാസ്യമിരുന്നതുകണ്ടാൻ
സുഗ്രീവനെവാഴിപ്പതുകണ്ടാൻ;
ബാലിയെയുംകൊലചെയ്യണകണ്ടാൻ
സാലദ്രുമവുമുടനാകണ്ടാൻ;
ദുന്ദുഭിഗാത്രമിളക്കണകണ്ടാൻ
സുഗ്രീവനുമായ്സഖ്യംകണ്ടാൻ;
ഹനുമാനൊന്നുതൊഴുന്നതുകണ്ടാൻ
അനുജനുമായിനടപ്പതുകണ്ടാൻ;
പമ്പയുമുടനെകടന്നതുകണ്ടാൻ
അപ്പൊടുശബ്ദംകേൾപ്പിച്ചുകണ്ടാൻ;
അരുണകബന്ധവിനാശംകണ്ടാൻ
അരുണജസഹജവിനാശംകണ്ടാൻ;
മാരീചാദികളാനിധനംകണ്ടാൻ
ക്രുദ്ധതപെരുകിനരാക്ഷസരാജൻ
പക്ഷിയെവെട്ടിമുറിക്കണകണ്ടാൻ;
ഭിക്ഷുശരീരംപൂണ്ടവനുടനേ
ഭിക്ഷയെടുപ്പാൻചെല്ലുണകണ്ടാൻ;
സീതാലക്ഷ്മണസഹിതൻരാമൻ
പീതായാസമിരുന്നതുകണ്ടാൻ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിരവൊടുഖരനെക്കൊല്ലുണകണ്ടാൻ
അവനുടെപടയുമൊടുക്കുണകണ്ടാൻ;
രാവണസോദരിതന്നുടെമൂക്കും
മുലയുംചെത്തിയയപ്പുതുകണ്ടാൻ;
ലളിതാകൃതിയാമവളെക്കൊണ്ടൊരു
കളിയാടുന്നതുമവിടെക്കണ്ടാൻ;
ഗോദാവരിയുടെതീരേരാമൻ
മോദത്തോടുവസിപ്പുതുകണ്ടാൻ;
പക്ഷീശ്വരനൊടുസഖ്യംകണ്ടാൻ
രാക്ഷസനിഗ്രഹസമയംകണ്ടാൻ;
കുംഭജമുനിയെവണങ്ങുണകണ്ടാൻ
അമ്പിൽവിരാധവധത്തെക്കണ്ടാൻ;
ശരഭംഗാശ്രമവാസംകണ്ടാൻ,
ഓരോമുനിപദനമനംകണ്ടാൻ;
അത്രിമഹാമുനിനമനംകണ്ടാൻ,
ചിത്രകൂടാചലവാസംകണ്ടാൻ;
ദശരഥമരണംകേട്ടുകുളിച്ചവ-
നുദയക്രിയയുംചെയ്യുണകണ്ടാൻ;
ഭരതൻപോന്നതൊഴുന്നതുകണ്ടാൻ,
തരസാഗംഗകടക്കുണകണ്ടാൻ;
വിരവൊടുചെന്നുഭരദ്വാശ്രമസവിധേ
ജടകൾധരിച്ചവിശേഷം കണ്ടാൻ;
സരയുകടന്നുവടന്നതുകണ്ടാൻ,
പുരിയിലിരുന്നരുളുന്നതുകണ്ടാൻ;
അഭിഷേകത്തെമുടക്കുണകണ്ടാൻ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മനുഷ്യരയോടിനടക്കുണകണ്ടാൻ;
നാലുപത്തുവിടെഭാര്യകളോടും
ചാലെസുഖിച്ചുവസിക്കുണകണ്ടാൻ;
മാദ്ര്യാഭാര്യവജയവുംകണ്ടാൻ,
സീതാപാണിഗ്രഹണംകണ്ടാൻ
ഹരനുടെവില്ലുമുറിക്കുണകണ്ടാൻ,
രാപരിതാപഹല്യാമോക്ഷംകണ്ടാൻ,
മുനിവരയാഗത്രാണംകണ്ടാൻ,
മാരീചാദികളനിധനംകണ്ടാൻ,
താടകയെക്കൊലചെയ്യുണകണ്ടാൻ,
കാടകമേറിനടപ്പതുകണ്ടാൻ,
വിശ്വാമിത്രമഹാമുനിയോടും
വിശ്വാസത്തൊടുചെന്നതുകണ്ടാൻ;
വിശ്വന്യുപാധിവശരഥനോടും
വിശ്വാമിത്രനിരുന്നതുകണ്ടാൻ,
നാലുനാളവിടെയയോദ്ധ്യാപുരിയിൽ
ബാലതയോടുവളർന്നതുകണ്ടാൻ;
ശത്രുഘ്നനുടെജനനംകണ്ടാൻ,
ലക്ഷ്മണനുടെയുംജനനംകണ്ടാൻ,
ഭരതൻതന്നുടെജനനംകണ്ടാൻ,
രഘുപതിതന്നുടെജനനംകണ്ടാൻ,
രാമായണമതനുക്രമമായി
രാമാദരനഥകണ്ടനടന്നു;
ചാലേയഞ്ഴിനള്ളിനുനേരം
ബാലകരങ്ങളിൽമണിയുംകണ്ടു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മണിമേടിപ്പാനുടനേമാധവ-
നണയുംനേരംപേടിയൊടവനും
അച്ഛനെയങ്ങുവിളിച്ചുകരഞ്ഞു
അച്യുതനതുമേടിച്ചതുമില്ല;
ബ്രഹ്മപ്രളയമടുക്കുന്നേരം
ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെമുടിപ്പാനായി
സാഹസമോടുനടക്കുംപുരഹര-
വാഹനമാകിയവൃഷഭേന്ദ്രന്റെ
കണ്ണുദ്ധടനിയെക്കുണ്ഠിതമാക്കും
കണ്ണുദ്ധതനിയതുകേൾക്കായ്വന്നു
ഗ്രഹകളിലൊക്കെനിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞൊരു
ഘുമുഘുമുഘോഷംപെരുതായ്വന്നു.
ഘോരതരഭുജദണ്ഡംഗാത്രമത്യന്തചണ്ഡം
പ്രചലിതജഗദണ്ഡംഖണ്ഡിതാരാതിഷണ്ഡം
ഹുങ്കിനിശിചരമുണ്ഡംലംബതാലോലഗണ്ഡം
വികടകഠിനതുണ്ഡംജാംബവാനാജിഹിണ്ഡേ"

ഉറച്ചകോപമൊടകത്തുനിന്നഥ
പുറത്തുവന്നുടനെതിർത്തുജാംബവാൻ
അടച്ചകണ്ണിണതുറന്നതില്ലവ-
നരത്തവാക്കുകൾപറഞ്ഞുകൊണ്ടുട-
നടുത്തുകണ്ണനെത്തടുത്തുതേമൽ
പുരത്തിലെന്നോടുവരുന്നാരിഹ?
കരുത്തനെന്നതുവരുത്തുവാനൊരു
ജളത്വമിങ്ങൊനടിക്കയോമമ
കരങ്ങടേപുരുതരിപ്പുതീപ്പുതി-
നൊരുത്തനില്ലിഹജഗത്രയേജള

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൊടുക്കനെപ്പുനരടുത്തുവന്നിഹ
ഞടിച്ചുനിന്നടമടക്കുവൻതവ
നടിപ്പുഞാനിഹമടക്കുവൻഭുവി
പടയ്ക്കുനല്ലൊരുപടുതപമുള്ളൊരു
കുരങ്ങുഞാനതുധരിക്കനീ
കുരങ്ങനെന്നതുനിനയ്ക്കുകൊണ്ടൊട്ടും
കുറച്ചുകാണരുതൊരിക്കലുംനടേ
പെരുത്തരാവണപുരത്തിലുള്ളൊരു
പരാക്രമങ്ങളെനിനയ്ക്കുനീ
തടിച്ചരാക്ഷസരടുത്തുനിന്നിഹ
തൊടുത്തൊരമ്പുകൾതടുത്തതുംചില
തടിച്ചവീരരെയടിച്ചതുംതല
കടിച്ചതുംമലപൊടിച്ചതുംചില
പിടിച്ചതുംചിലപുരങ്ങളെപ്പൊടി
പൊടിച്ചതുംപലതരത്തിലങ്ങടി-
കൊടുത്തതുംകപിബലേനകൊന്നിഹ
കളിച്ചതുംപുനരരക്കരൊക്കെയു-
മൊളിച്ചതുംപടവിളിച്ചതുംമറ-
വിളിച്ചതുംനിലവിളിച്ചതും
ഞതൊക്കെയങ്ങനെനിനയ്ക്കുനീതവ
മനക്കരുത്തിഹനിലയ്ക്കുയില്ലതു
ധരിക്കുനീയിഹതിരിക്കനീ;
ഞടക്കമെന്നിയെകടന്നുവന്നൊരു
മിടുക്കുകാട്ടിയാലടങ്ങുമോ?
മിടുക്കനെന്നൊരുനടിപ്പുതാൻമണി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

യടക്കുവാനിഹതുടന്നിതോ?
ശിശുക്കളൻപൊടുകളിക്കുമമ്മണി
പിടിപ്പതിന്നുടനാടുകയാൽ
ഞാടുത്തുനിന്നുടലൊടുക്കുമെന്നതു
ധരിക്കനിലഹ്നടക്കെടോ!
മനുജനെന്നാകിലുംമനുജനെന്നാകിലും
മടമൊടുടനിവിടെവരുമമരനെന്നാകിലും
യക്ഷിയെന്നാകിലുംപക്ഷിയെന്നാകിലും
യമവരുണനിരൃതിപുരവൈരിയെന്നാകിലും
കാലനെന്നാകിലുംബാലനെന്നാകിലും
കടുതകളൊടിടപെടുമരക്കനെന്നാകിലും
വീരരെന്നാകിലുംശൂരരെന്നാകിലും
വിരവിലിഹവരുമളവുതടിതിപൊടിയാക്കുവൻ
ഋക്ഷനെന്നാകിലുംയക്ഷനെന്നാകിലും
പടിയടിയിലടൽകരുതുമേവനെന്നാകിലും
ഇന്ദ്രനെന്നാകിലുംചന്ദ്രനെന്നാകിലും
ചതിയുടയഭ്രതവേതാളമെന്നാകിലും
കടിലഗതികലരുമുരഗേശനെന്നാകിലും
പേടിക്കുടാതെനീചാടിവന്നീടിനാ-
നിഹസപദിജാംബവാനെന്നുകേളായ്കയോ
സൂര്യവംശേപണ്ടുജാതനായുള്ളൊരു
ശ്രീരാമഭദ്രനെന്നങ്ങുകേൾപ്പില്ലയോ?
ഇത്തരമുള്ളൊരുവാക്കുപറഞ്ഞവ-
നുത്തമപുരുഷൻതന്നുടനേരേ
സത്വരമലറിയണഞ്ഞതിഘോരാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുഷ്ടിമടക്കിത്തിരുമാറിൽചില
കുത്തുകൊടുത്തിയമത്തുപിടിച്ചു
മങ്കകൊതന്നുടെകൊങ്കയിലിഴകും
കുംകുമമതുകൊണ്ടങ്കിതമാകിന
പങ്കജനയനൻതന്നുടെമാവിൽ
തൻകൈകൊണ്ടുവനാരെന്നുള്ളൊരു
ശങ്കവെടിഞ്ഞുടനാടിതട്ടീടിന
ഹുംകൃതിയോത്താലത്ഭുതമത്രേ!
ഗോപീനായകനതുകൊണ്ടേതും
കോപംമനസിജനിച്ചതുമില്ല;
നമ്മുടെഭക്തൻനമ്മെച്ചൊല്ലി
പലകുറിപലരോടേറുപിണങ്ങി;
കലപെട്ടീടിനഗാത്രത്തോടെ
കലഹത്തിന്നണയുന്നൊരുനേരം
കലഹിക്കുന്നതുചിതമല്ലെന്നി-
ട്ടവനുടെയിടയുംകടിയുംപിടിയും
തുക്കൈകൊണ്ടുതടുത്തുതടുത്താൻ
വൻകരുമാകളടപ്പാനുള്ളൊരു
വക്കാനെത്തിനുഭാവിച്ചില്ലാ:
ഉൽക്കടനാകിയമക്കടനപ്പോൾ
ധിക്കാരത്തെയകത്തുനിറച്ചു
ഇക്കുഴിയന്നമതല്ലുംകുത്തും
വെക്കമടുത്തുതടുപ്പാറായോ?
നോക്കെടപാഴാ!നിന്നുടെയുടലുക-
ടിച്ചുപൊളിച്ചുവരുന്നൊരുചോരകു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ടിച്ചുകളിച്ചീടുന്നേനെന്നവ-
നിടയിടെഘോഷിച്ചുംകൊണ്ടുടനേ
അടലിലണഞ്ഞുപിണങ്ങുന്നേരം
പുരുഷോത്തമനുംമനസികരുത്തൊരു
കോപത്തോടെയടിച്ചുതുടങ്ങി;
യദുനായകനുംകപിനായകനും
ഘനതരമാകിനയുദ്ധംചെയ്തു
ഫണിനായകനുംവർണ്ണിപ്പാനതി
പണിയെന്നത്രേതോന്നീടുന്നു.
തടിച്ചുമരശതമൊടിച്ചുകരമതിൽ
പിടിച്ചുമുടനുടനടിച്ചുമുടലുകൾ
കുടിച്ചുംഇടയിടെപിടിച്ചുംകടുഞ്ചോര
തുടച്ചുഗിരികളുമുടച്ചുപലവിധ
മുരച്ചുതരംനോക്കിച്ചിരിച്ചുമിരുവരു-
മുറച്ചുപിണങ്ങുമ്പോൾവിറച്ചുധരണിയി-
ലുറച്ചുഗിരികളുംനിറച്ചുഭയമുള്ളി-
ലുറച്ചുദിഗ്ഗജങ്ങൾവിറച്ചുതാപമോടേകുറച്ചുമതുനേരം
നരവരവാനരവീരന്മാരവ-
രുരുതരയുദ്ധംചെയ്തുതുടങ്ങി;
കടുതരകിറിനമരങ്ങളുതങ്ങളി-
ലുടനുടനവിടെയടിഞ്ഞുതടഞ്ഞും
ദൃഢതരമടലിലടിച്ചുഞെരിച്ചും
ചടചടരവമൊടുതമ്മിലടിച്ചും
തക്കംനോക്കിച്ചാടിയടിച്ചും
വെക്കംചെന്നൊരുകുത്തുകൊടുത്തും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മട്ടതകത്തുംമുഷ്ടിയടിച്ചും
കാട്ടിച്ചടത്തുമരങ്ങൾപറിച്ചും
കോട്ടിലടത്തുപിടിച്ചുപറിച്ചും
പർവ്വതശിഖരമെടുത്തുപിടിച്ചും
ഗർവ്വൊടുധരണിചവിട്ടിയിടിച്ചും
വട്ടത്തിൽപലമട്ടമണഞ്ഞും
കെട്ടിത്തങ്ങളിലൊട്ടുപിണഞ്ഞും
കാലൊടുകാലുംകയ്യൊടുകയ്യും
മുട്ടൊടുമുട്ടുംതട്ടൊടുതട്ടും
തല്ലൊടുതല്ലുംപല്ലൊടുപല്ലും
മാറൊടുമാറുംതലയൊടുതലയും
മലയൊടുമലയുംമരമൊടുമരവും
തങ്ങളിലവിടെയിടഞ്ഞുതുടർന്നാരു
ചടചടരടിതംത്തടിതിനിറഞ്ഞാരു
ഭവനകടാഹമുടഞ്ഞിടുന്നു.
ജലധികളുങ്കുകലങ്ങിമറിഞ്ഞും
ജലമതുപൊങ്ങിമരങ്ങൾപറിഞ്ഞും
ജലജകുലങ്ങളൊടിഞ്ഞുനിറഞ്ഞും
ജലമതിൽമുങ്ങിപ്പുംഗികുറഞ്ഞും
മലകൾകുലുങ്ങിയുലഞ്ഞുപതിഞ്ഞും
മലയാചലവുംപേടിപിടിച്ചും
മലജലവൃക്ഷമശേഷമൊടിച്ചും
മലനാദിയങ്ങുകലങ്ങിമറിഞ്ഞും
ഭ്രമിനാടുങ്ങീഭ്രുതിമുടങ്ങീ
ഭ്രുതമടങ്ങീഭിതിതുടങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രവമതുപൊങ്ങീരവിരുചിമങ്ങീ
രഭസമടങ്ങീരാഗമിണങ്ങീ
ഗോപീനായകനാകിയദേവൻ
കോപംകൊണ്ടുമഹാകുപിതനുടെ
കവിളിലടിച്ചുപിടിച്ചുപരിച്ചും
മാവിലണഞ്ഞുനഖങ്ങളിതറച്ചും
മാറതുതന്നൊരുസമരമുറച്ചും
വാലുപിടിച്ചുവലിച്ചുമുലച്ചും
കാലുപിടിച്ചുമലച്ചുവതിച്ചും
ചാട്ടുതുടൻനും ചാടിയകന്നും
നിഖിലചരാചരനാഥൻതന്നൊട്ട
നിജഭാവത്തെനടിച്ചുഭവിച്ചോരു
നിഖിലഭയങ്കരമാകിയയുദ്ധം
ദിവസംതോറുംവർദ്ധിക്കുന്നു;
ഈക്ഷേശ്വരനന്തൽക്ഷണമങ്ങേ
ലക്ഷ്മീപതിയുടെവക്ഷോഭാഗേ
വൃക്ഷംകൊണ്ടുഥരുക്ഷമടിച്ചും
ദക്ഷതതേടിനദക്ഷിണപാണിയി-
ലക്ഷതമാകിനവൃക്ഷമെടുത്തു
ഇക്ഷുകണക്കെതൽക്ഷണമോടവ-
ന്നുക്ഷാധിപനാമക്ഷയസാരൻ
ശിക്ഷയിലങ്ങുപൊടിച്ചുതകർത്തും
സാക്ഷാൽഭുവനംരക്ഷിച്ചീടിനാ
പക്ഷിവരാസനനിക്ഷിതിതന്നിൽ
ഭക്ഷിതിപാലകശിക്ഷയ്ക്കായി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തൽക്ഷണമങ്ങുസമക്ഷംവന്നതു-
മൃക്ഷകുലാധിപനാഞ്ജീഭോത്രം
തിരുമാറിടമതിലിരുമാറുള്ളായ
വനമാലചെളിപറ്റിമാലകളും
കഷ്ടമവൻചിലമുഷ്ടികൊണ്ടതി
ധൃഷ്ടതയോടുടനെത്തിപ്പലവക
കുത്തുനേരമലഞ്ഞുചിരിഞ്ഞു
പൊട്ടിച്ചിതറിചിതറീടുന്ന
ഉദ്ധതരാമവധിയോടാപം
ബദ്ധസംബാധയുദ്ധംചെയ്തു
വൃദ്ധകപീന്ദ്രൻക്രുദ്ധതയാടെ
ബുദ്ധികുറഞ്ഞിസിദ്ധിമടഞ്ഞി
ബദ്ധവിമന്ഥക്ഷുബ്ധമതാകിനാ
ദിഗ്ഭ്രാംബുധിതന്നുദ്ധതനാദമ-
നുദ്ധതമാകിനാഹിക്കാനാദമിടിച്ചുഴക്കി
ധിക്കൃതനിഖിലചരാചരനാകിനാ
മക്കടമകുടശിരോമണിതന്നാടെ
ഉൽക്കടകഠിനനഖാഗ്രമുദാരം
സുന്ദരനാകിയനന്ദസുതൻതൻ
സുന്ദരിമാരുടെകോമളമാംനഖ
രേഖകൾതട്ടംനരംകീറിനാ
സരസശരീരംതന്നിലുറച്ചു
തരസ്സുനളവുമറിഞ്ഞുമറിഞ്ഞുതെറിച്ചിടുന്നാ
നാകെക്കടഭോഷ്ടാടിക്കറിയാതെ
കൊക്കുമുണക്കിനരപ്രവരനച്ചാരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മക്കടനെന്നു നിനച്ചിഹനന്നോ-
ടിക്കളിയൊക്കെയിളക്കാറായോ?
ഗിരികടകങ്ങളടിച്ചുപൊളിപ്പാൻ
വിരുതനടിച്ചുതടിച്ചുകരംകൊ-
ണ്ടടികാണ്ടുടനോചെകിടടയുമ്പോ-
ളിടയുണ്ടാകുമതെന്നോയേണ്ടു;
ഇക്കണ്ടതുകൊണ്ടറിയാറായി-
ല്ലിക്കപിതന്റെപരാക്രമമെല്ലാം
ആക്കനടിക്കുംപോരംപെയിലിനു
രൂക്ഷതയില്ലുസചിക്കാംതാനും
ഉച്ചയ്ക്കുള്ളുപകുച്ചുനിനച്ചാൽ
പിച്ചയിലാല്ലുന്നോത്തീടേണം
നന്നുകുരങ്ങേ!നമ്മൊടുനേത്തിഹ
നിന്നുപിണങ്ങാമെന്നൊരുമോഹം
നിന്നുടെശക്തികളൊക്കെയെടുത്തി-
ട്ടിങ്ങിഹവന്നാലെന്തൊരുചേതം!
ഭൂല്ലുകങ്ങടെമല്ലുനിലപ്പാൻ
മെല്ലെയെടുത്തൊരുകുല്ലേവേണ്ടു
എല്ലുഞെരിഞ്ഞുംപല്ലുപൊടിഞ്ഞും
കൊല്ലാക്കൊലതാൻചെയ്യാമല്ലാ
ഗർവ്വകഥാമതിമതിപൊണ്ണത്തടിയാ!
ദുർവിധവചനംകൊണ്ടെന്തുഫലം?
സർവ്വമഹീതലവാസികഥാചരിതം
സർവ്വനിനിക്കുമനസ്സിലുദിക്കും
ദുർഘടമായിട്ടിക്കുകുരങ്ങും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സഗ്ഗിവങ്കരമംബരമെന്നും
ഭേദമിനിക്കൊരുനേരവുമില്ലാ
മോദമിതൊന്നേസന്തതമുള്ളൂ,
തങ്ങളിലിങ്ങിനെയോരോവചനം
തിങ്ങിനമദമൊടുതമ്മിലുരച്ചും
ഭംഗിയിൽമാറിയൊരടവുപിടിച്ചും
തുംഗമരാമരശിഖരമൊടിച്ചും
ജലധികലക്കീധരണികലുക്കീ
ഭുവനമിളക്കീഗ്രഹകളിളക്കീ
ത്രിഭുവനമാടീമുഖമതുവാടീ
ഭയമതുതേടീരസമതുമോടീ
മലകളുമാടീജലമതുചാടീ
കലുഷതതേടീബഹുരണമാടീ
ഭരമിഹകൂടീസുരജനമാടീ
യുവതികൾപാടീകപികുലമോടീ
മനമതുപേടീരസമതുതേടീ
ഹരിവരചേടീജനമപികോടീ
കലുഷതതേടീസരഭസമോടീ
മലകളുമാടീഭരമതുകൂടീ
ഹരിവരമാടീബഹുരണധാടീ;
ഇരവുംപകലുംപലതുകഴിഞ്ഞതു
മിരുവരുമേതുംബോധിച്ചില്ലാ
മാറൊടുമാറിടപായുന്നേരം
മാധവനുടെതിരുമാറിൽവിളങ്ങിന-
ത്തുളസീമാലയിലുളവാംപരിമളം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തെളിതെളിനോടഥകളികളിലളിതം
വിളയാടീടുമൊരളിനിറമളവേ
ചിതറിച്ചിതറിപ്പൊടിയാകുന്ന
കപടനരന്റെകടകുംമകുടവു
മുടഞ്ഞാണംചിലപടിയരഞ്ഞാണം
കപിയുടെയുടലിൽപൊടിപൊടെവികട
മിടഞ്ഞുതടഞ്ഞുപൊടിഞ്ഞുകുടഞ്ഞും
പൊടിപടലങ്ങളുമടവിയിലങ്ങുട-
നടനായിളകിപ്പൊടിയാകുന്ന
ദിവസംദിവസംചെല്ലുന്തോറും
രണമതിദാരുണമായിവരുന്ന
ഒരുദിവസത്തിലെടുത്തവിധത്താ
കുറിനാളിലുമതുകാണുന്നില്ലാ,
ഇരുവരുമിങ്ങനെയുദ്ധംചെയ്തി-
ട്ടിരുപത്തെട്ടുകഴിഞ്ഞുദിനങ്ങൾ
പുരുഷോത്തമനിനിമതിയാക്കേണം
വിരവൊടുസംഗരമെന്നമുറച്ചു
നിത്യവുമിങ്ങനെറിന്നുപിണങ്ങാൻ
മൃത്തകരങ്ങിനുമീനാവുമില്ലാ
തല്ലിനുപകരംതല്ലീടുന്ന
കുത്തിനുപകരംകുത്തീടുന്ന
മല്ലിനുപകരംമല്ലംകാട്ടും
കല്ലിനുപകരംകല്ലുമെടുക്കും
എന്നാലിന്നുതടുപ്പാനാളു-
ല്ലെന്നുമായുന്നുപ്രയോഗംകൊണ്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്നിവനുള്ളിൽത്തള്ളിവരുന്നൊരു
ദുഷ്ഠമായൊരുഗർവ്വുശമിപ്പാൻ
ചിത്തംതന്നിൽചൂടുപിടിച്ചു
മൃത്തകുരങ്ങൻകണ്ണുതുറക്കു;
ഇത്ഥംമാസിനിനിനച്ചുംകൊണ്ടു-
രുത്തമപുരുഷൻത്വടുതിയടുത്താൻ
ദുഷ്ടകുലാചലമൊത്തുതടുപ്പാൻ
നിഷ്ഠുരമാംചിലമുഷ്ടിമടക്കി
ശിഷ്ടശിഖാമണിയാംകപിരാജൻ
ഞെട്ടണമെന്നിട്ടുദ്ധതമാംചില
കുത്തുകഠോരുത്തിയമർത്തുപിടിച്ചാൻ
തട്ടുകഠോരുമുട്ടുകഠോനീട്ടുചവിട്ടുകഠോ
തള്ളുകഠോകിള്ളുകളെറുകളേറുക-
ളെന്നിവകൊണ്ടുതളർച്ചവരുത്തി
ച്ചെന്നിഷവാലുംകാലുംകരവും
കുന്നിച്ചുടനെകുത്തിയമത്തൊരു
പിണ്ഡംപോലെയുരുട്ടിധരണിയി-
ലിട്ടാനവനെക്കെടഭദ്രൻ
മന്ദസ്മിതവുംതൂകിനികാമം
സുന്ദരവദനൻനിന്നാനരികെ.
ഏതേരംകപിരാജനുമുള്ളിൽ
സന്താപംപെരുതായ്വർദ്ധിച്ചു
ചിന്തതുടങ്ങീ;യെന്തീവണ്ണം
ഹന്തനമുക്കവരാനൊരുകാരണ-
മെന്തൊരുദുരിതംചെയ്തിതുനാമിവ-
നെന്തൊരുസുകൃതംചെയ്തവനെന്നും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധീരതയോടേവന്നീവണ്ണം
നമ്മെക്കുത്തിയമത്തുചമച്ചവ-
നാരെന്നുള്ളതറിഞ്ഞില്ലെന്നെറ
വീരശിഖാമണിതന്നോനുനം."
ഇത്ഥംമനസിവിഷാദംപൂണ്ടു
കുത്തുകഠംകൊണ്ടുതളർന്നുകിടക്കും
ഗാത്രമൊരോടമിളക്കാൻമേലാ-
ഞ്ഞത്രകിടക്കുന്നോരംതന്നെ
നേത്രങ്ങളുടേപോളകളളവേ
കരയുഗളംകൊണ്ടറമുയത്തി
പാത്തിടുമ്പോൾകാണായ്വന്നു
വിശദങ്ങൾക്കൊരുകാരണഭൂതം
വിശദഗുണങ്ങൾക്കുത്തമഭൂതം
വിശദജനങ്ങൾക്കുയനീഭൂതം
വിശദാനന്ദംവിശദമനോജ്ഞം
വൈഷ്ണവമാകിനരൂപമുദാരം
കൃഷ്ണനിതെന്നൊരുനാമത്തോടേ
വൃഷ്ണികുലത്തിൽവളർന്നുണ്ടാകിയ
തേജഃപുഞ്ജമിതെന്നേവേണ്ടു.
അഞ്ചൽകാഞ്ചനകാഞ്ചിരഞ്ജുനനിഭം
പ്രാലംബപീതാംബരം
ചഞ്ചൽകേകിശിഖണ്ഡമണ്ഡലമിള-
ധമ്മില്ലവല്ലീഭരം
കിഞ്ചിൽശിഞ്ജിതകങ്കണാങ്കിതകരം
സാനന്ദമന്ദസ്മിത-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജ്യോത്സ്നാനന്ദമുഖേനുസുന്ദരമുഖം
സംപ്രീഷ്ടുവാൻജാംബവാൻ.
നീലപയോധരജാലംപോലെ
വിലസിതമായിപ്പലനിറമായി
പീലിയണിഞ്ഞും മാലയണിഞ്ഞും
തണ്ടാർമണമതുതെണ്ടിയണഞ്ഞൊരു
വണ്ടുകഠമണ്ടിമുരണ്ടുനടന്നും
കണ്ടാലധികമനോഹരമാകിയ
തണ്ടാർമാനിനികാന്തൻതന്നുടെ
കൊണ്ടയുമവിടെക്കണ്ടാനടനോ
സുലളിതമാകിനകുവലയകലികാ
ഭംഗികലർന്നുചിരിച്ചുവിളങ്ങും
തിരുമിഴിരണ്ടുംസുഖമേകണ്ടാൻ
തിലകസുമത്തിനുകലഹംതേടും
തിരുനാസികയുമുദാരംകണ്ടാൻ
തുടുതുടെയധരംവിളഞ്ഞിടുന്നൊരു
ചൊടികളുരണ്ടുംകണ്ടാനടനോ
ഗണ്ഡസ്ഥലമതിപ്പൊളിമിന്നിടിന
കുണ്ഡലയുഗളമുമ്പുവകണ്ടാൻ
മധുരസുധാകരബിംബത്തിനൊരു
വിധുരതനൽകുംമുഖവുംകണ്ടാൻ
ശംഖിനുതാലിവളത്തിടുന്നൊരു
ശങ്കവളർക്കുംഗളവുംകണ്ടാൻ
ലക്ഷ്മീകുചതടകുങ്കുമരാഗപ്പൊ-
ലക്ഷിതമാകിയവക്ഷോഭാഗം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശ്രീവത്സംബ്രതകൌസ്തുഭരത്നം
വനമാലയുമവനെല്ലാംകണ്ടാൻ.
ഭുജഗശരീരവിരാജിതമാകിന
ഭുജയുഗളത്തെയുമളവേകണ്ടാൻ
കുശതരമാകുമൊരുദരംകണ്ടാ-
നതിഘനമാകിനജഘനംകണ്ടാൻ
പീതദുകൂലമുടഞ്ഞാണുകളും
ജാതകുതൂഹലമഖിലംകണ്ടാൻ.
കുംഭികരത്തിനുഡംഭമണക്കും
കെല്പേറുന്നമുഴുക്കാൽകണ്ടാൻ
ശക്രാദ്ദികളാലച്ചിതമാകിന
തൃക്കാലടിമലരിണയുംകണ്ടാൻ.
തൃടിമലർതൊട്ടുത്തിരുമുടിയാളം
തിരുമുടിതൊട്ടുങ്ങടിമലരോളം
തിരുവുടൽകണ്ടുകതാരിലുദിച്ചൊരു
കരുണാലേശംകൊണ്ടുഹരീശൻ
കണ്ണിണതന്നിൽനിറഞ്ഞുപൊഴിഞ്ഞതി
തിണ്ണംവഴിയുംകണ്ണീർകൊണ്ടു
കുളിച്ചുകുളുർത്തശരീരത്തോടും
വിണ്ണോർപതികളിലുത്തമനാകിയ
കണ്ണൻതിരുവടിതന്നുടെചവടി
പുണ്യംകൊണ്ടുലഭിച്ചതുമൂലം
പൂണ്ടാനന്ദപയോനിധിസലിലേ
മുങ്ങിപ്പൊങ്ങിത്തികൾകളിച്ചൊരു
പുളകപ്പാളികളിച്ചുവിളങ്ങും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെള്ളവെള്ളെയുള്ളിരുപേഹത്തോടും
ധരണിയിൽവിഴുമോരോരാരുവണ്ണം
കരുണാകരനുടെയടിമലർതാഴെ
വടിവൊടുവീണുവണങ്ങിവണങ്ങി
സ്തുതിവചനങ്ങളുരുത്തുടങ്ങി:—

"നന്ദനന്ദനസുന്ദരാനനനന്ദനീയഗുണാംബുധേ!
കുന്ദസുന്ദരമന്ദഹാസമുകുന്ദമാധവ!പാഹിമാം
ചഞ്ചലായത ചാരുലോചന!പഞ്ചബാണസമാകൃതേ!
ചഞ്ചലാമലനീലകുന്തള!മഞ്ജുളാനന!പാഹിമാം
ഗോകുലേശ!നമോസ്തുതേജയഗോപബാലനമോസ്തുതേ!
ഗോപികേശ!നമോസ്തുതേജയഗോധനായനമോസ്തുതേ
സാധുലോകശിഖാമണേ!പരമാത്മമൊക്കയുമിങ്ങനെ
ബോധിയാത്തടിയൻപിഴച്ചപിഴയ്ക്കൊടുകവുമില്ലയോ
മുഷ്ടികൊണ്ടുഹനിച്ചതുംബഹുകഷ്ടമാന്മ്പിടകൊണ്ടതും
നിഷ്ഠുരംപിടിപെട്ടതും ചിലതട്ടുമുട്ടുകൾചെയ്തതും
വാലുകൊണ്ടടിവിട്ടതുംമഹകാലുകൊണ്ടിഹതൊട്ടതും
പീലിജാലമൊടിച്ചതുംവനമാലവാങ്ങുപിടിച്ചതും
എന്നുവേണ്ടമഹാപരാധമിതൊക്കെയിന്നതിദാരുണം
എന്നിനിക്കുശമിക്കുമീദുരിതങ്ങളൊക്കെദയാനിധേ!
കണ്ടുഗോഷ്ഠികൾകാട്ടുവാൻമികവുള്ളകുട്ടനിതെന്നതും
കൊണ്ടൽവർണ്ണനറിഞ്ഞുകൊണ്ടുസഹിക്കിലേഗതിയുള്ളുമേ
പണ്ടുദിക്കൂപകൊണ്ടുതന്നെജഗത്തിൽനിന്നുപൊറുത്തതും
കണ്ടധീരതയുംനടിച്ചുരിപുക്കളോടടുത്തതും
രാക്ഷസപ്പടയിൽകടന്നതിരൂക്ഷമായിനടന്നതും
വൃക്ഷവാടവിതകർത്തതും ചിലരാക്ഷണംസൗഖ്യമമർത്തതും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വൈരിതന്നോടടിയിട്ടതുംപിടിപെട്ടതുംകടിപെട്ടതും
വീരരെക്കൊലചെയ്തതുംചിലരെയ്തതുംപടചെയ്തതും
നിൻപദാംബുജസേവനായിനടന്നുഞാൻമുതുവാനരൻ
സാംപ്രതംപരമാത്മബോധമശേഷവുംമമ ജൃംഭതേ
പണ്ടുനിന്നവതാരമൊക്കയുമാക്കിചെത്രമനോഹരം
കണ്ടുനിന്നടിയൻസുഖിച്ചതുമുണ്ടുചേതസിയൊക്കവേ
മത്സ്യമായിജനിച്ചതുംമനൽകൂർമ്മമായിജനിച്ചതും
മത്സരിച്ചരിഖണ്ഡനായവരാഹമായിജനിച്ചതും
ഭീമവിക്രമമോടുടൻനരസിംഹമായിജനിച്ചതും
വാമനാകൃതിപൂണ്ടുകൊണ്ടുമഥവിഷ്ടപങ്ങളെവീണ്ടതും
ഭാർഗ്ഗവാകൃതിപൂണ്ടുശൗര്യനുവൃന്ദമമർത്തതും
ഭാർഗ്ഗവീപതിരാമനായ്ദശകണ്ഠനെക്കൊലചെയ്തതും
പുണ്ണ്യപംശശിഖാമണേ!നവഭദ്രനഗ്രജനായതും
കൃഷ്ണനാകിയദീയൊരുത്തനിതൊക്കെഞാനറിയുന്നിതേ
പുത്രമിത്രകളത്രമെന്നവലയ്ക്കുകത്തുപലയ്ക്കുന്നാൽ
ഇത്രനിന്നെപിരിഞ്ഞിടാതെപിണഞ്ഞുമേനിഹസാഹസം
ഇതെന്നോട്ടുത്തപണിക്കുഘോരകൃതാന്തകംമണികാരണം
ഇപ്പൊഴേക്കുനീമുക്കുണ്ടോധകത്തുവാപ്പുവിരാജതേ
ദുഷ്ടശസ്ത്രകൾപോക്കുവാനൊരുവള്ളിയെന്നതറിഞ്ഞുഞാൻ
കമ്മലോലനെന്നിയേചിലരുണ്ടുകണ്ടുതുചൊല്ലുവാൻ
കഷ്ടമിന്നടിയനിന്നുതാതതപാരകാരണനുടൻ
ദുഷ്ടകർമ്മകപ്പെടാതിഹകാണാകയെന്നാനിധേ!"

ഭക്തിയൊടിപ്രതിചൊല്ലിനാണങ്ങും
ഭക്തവത്സലനാമനിയാളജനെ
ഉത്തമപുരുഷൻപ്രകാശകനായ്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തൊട്ടരലോടിത്തടവിത്തന്നതെ
യുടലിൽചേർത്തുടനമിതാനന്ദം
തടവുന്നേരം കപിയുടെകണ്ണി-
ന്നൊഴുകീടുന്നൊരുവിമലജലങ്ങളിൽ
മുഴുകിമുകന്ദൻ ചന്ദനപങ്കം
കഴുകിയൊഴിച്ചുടനവനീതലവും
മെഴുകിപ്പൊടികളുമടിമലർതന്നി-
ലിഴുകിപ്പുരിചൊടുകാണായ്വന്നു
ഃഗോപീനായകനാരുളിച്ചെയ്തു
:"കോപംമനസിനുമുൾക്കിടില്ലുതും
ഗോപികളോടുകളിച്ചുനടക്കും
ഗോപാലാകൃതിനിന്നെക്കാട്ടാൻ
എന്തൊരുപായമിതെന്നീവണ്ണം
ചിന്തിച്ചങ്ങൊരുമുനേരം
സന്ത്രാജിതൊരുമണിയുംകൊണ്ടു
തത്രവരുന്നതുകാണായ്വന്നു.
വേട്ടുപ്പായിട്ടവനതുസഹജൻ
കാട്ടിൽചെന്നുമടിച്ചുംപോയി
മണിയുംസഹജനുമിങ്ങുവരാഞ്ഞി-
ട്ടുത്തൽമുഴുത്തൊരുസന്ത്രാജിത്തും
ഇഷ്ടജനങ്ങടുകാതിലുരച്ചു
കെട്ടിനതിന്ത്രനുമുൾപരാധം:
കൃഷ്ണൻതന്നെമണികട്ടെന്നും
തിണ്ണയവാറിലവന്നതെന്നും
പാണ്ഡുതനൂജകുടുമടിച്ചും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പഞ്ചമിതന്നുംപലവിധമിങ്ങനെ
നമ്മെക്കൊണ്ടുചമച്ചപരാധം
തീർപ്പതിനെന്നൊരുഭാവത്തോടെ
നമ്മുടെഭക്തരിലഗ്രസരനാം
നിന്നെക്കാണ്മാനിന്നിഹവന്നോൻ"
ഇത്തരമരുളിച്ചെയ്കയുനേരം
ചിത്താനന്ദംപൂണ്ടുകപീന്ദ്രൻ
അംബുജമുഖിയാംജാബവതിക്കി-
നാംബുജനാഭൻപതിയാകേണം
അംബാചാരുപുരസുന്ദരിമാരുടെ
ഡംബംചൊന്നാനിലപ്പിക്കേണം
എന്നുമനസ്സിലുറച്ചുടനാദിജ-
നന്ദിനിതന്നെവിളിച്ചുവരുത്തി
നന്ദതനൂജനുനൽകിപ്പരിചൊടു
വന്ദിച്ചപ്പൊഴുമണിയുംനൽകി
"പിന്തിരുവടിയുടെകൃപയെന്നുള്ളതു
സന്തതമെങ്കിലുറച്ചീടേണം
സുന്ദരിമാർതവപലരുണ്ടിപ്പോൾ
എന്നതുമടിയൻബോധിക്കുന്നു
എന്നതിലൊന്നായ്വെച്ചീടേണം
നമ്മുടെമകളെയുമനേവേണ്ടു"
എന്നുപറഞ്ഞുവലത്തുകൾവച്ചു
നന്നായ്ത്തൊഴുതുപദാന്തേവീണു
തൃക്കാലടിമേൽപരിചൊടുവിലസും
പൊടികളെടുത്തുശിരസ്സിലണിഞ്ഞു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിന്നീടുന്നൊരുവാനരപതിയൊടു
നന്ദതനൂജൻയാത്രയുമരുളി
തുക്കെക്കൊണ്ടുഥജാംബവതീകര-
കമലംതാങ്ങിയെഴുന്നള്ളിമുദാ
ഹൃഥയിൽനിന്നുപുറത്തുമിറങ്ങി
സ്വജനത്തോടുംകൂടിമുകുന്ദൻ
ഝടിതിമഹാവനമങ്ങുകടന്നു
ഭഗവൻദ്വാരകതന്നിൽപ്പുക്കു.
മിത്രജനാത്തൊടുകൂടിമുകുന്ദൻ
സത്രാജിത്തിൻഭവനംപുക്കു
സത്രാജിത്തതുനേരംവിരവൊടു
പുത്രാരാതിസഹോദരനെക്ക-
ണ്ടുൾത്രാസത്തൊടുകൂടെച്ചെന്നു
സത്രപമങ്ങുവണങ്ങുന്നേരം
നന്ദതനൂജൻസുന്ദരവദനൻ
മന്ദസ്മിതരുചിവൃന്ദംകൊണ്ടു
മന്ദിരമൊക്കെവെളുപ്പിച്ചുടനേ
സാന്ത്വകൃതുഫലമരുളിച്ചൊല്ലീ:—
"സത്രാജിത്തിതുബാധിച്ചാലും!
ചിത്രമിതെല്ലാംവിധിയുടെചരിതം
സോദരമരണംകൊണ്ടുള്ളവാകിയ
ഖേദംമനസിചുരുക്കീടേണം
സാദരമെന്നൊഴികേട്ടീടേണം
മോദംമനസിചെലുത്തീടേണം
നിന്നുടെസുഹൃജ്ജനഗണമെന്നിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെന്നൊരുകോട്ടിലണഞ്ഞൊരുനേരം
വന്നൊരുസിംഹമടിച്ചുഫനിച്ചുപി-
ടിച്ചുപറിച്ചാൻമണിയെയുമുടനേ.
ഇവനെക്കൊന്നുപിടിച്ചാനമ്മണി
ജാംബവനെന്നൊരുവാനരരാജൻ
കുഞ്ജരബലനാമവനന്തനുടെ
കുഞ്ഞിനുമുണ്ടുകളിപ്പുൻനാൾകി.
എന്തിതുവരുവാനെന്നനമുക്കൊ-
രന്തസ്ഥാപംപൂണ്ടൊരുദിവസം
കാന്താരങ്ങളിലെങ്ങുംചെന്നതി-
രഞ്ഞുവിരഞ്ഞുനടക്കുന്നേരം
വാനരവരനുടെഗ്രഹയിൽകണ്ടൻ
ഭാനുകരേണലഭിച്ചൊരുമണിയെ
മാനിച്ചവനൊരുതരുണീമണിയും
മണിയുംകൂടെത്തന്നാനുടനെ
എന്നാലിതുനിമേടിച്ചാലും!
ഞാനായ്വരു"മെന്നരുളിച്ചെയ്തതു
കേട്ടൊരുനേരംതലയുംതാഴ്ത്തി
പ്പെട്ടന്നവിടെവസിച്ചുനിനച്ചു
കഷ്ടമിതെന്നുടെസാഹസമെല്ലാം
ദുഷ്ടതകൊണ്ടിതുശങ്കിച്ചേൻഞാൻ
ഇഷ്ടജനത്തെക്കൊണ്ടൊരുനാളും
നിഷ്ഠുരമായിനിനയ്ക്കുരുതല്ലോ
വിഷ്ണുപദത്തിയാംനന്ദസുതൻതാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തുഷ്ടിവരുത്താനെന്തൊരുപായം
ഇഷ്ടക്കേടുമിവന്നുണ്ടായാൽ
നഷ്ടമിതല്ലോനമ്മുടെവംശം
വിഷ്ടപവാസികളൊക്കെയിവന്റെ
തുഷ്ടിവരുത്താനായിപ്പലതര-
മിഷ്ടികഥകൊണ്ടുവിശിഷ്ടതയോടേ
തുഷ്ടിവരുത്തിവസിച്ചീടുന്നു
യഷ്ടിനനങ്ങളിൽമുത്തവനാംഞാൻ
ദുഷ്ടതരന്നാരിനടപ്പുള്ളൂ;
സകലമഹാജനഭ്രഷണനായി-
സ്സകലദിശാചരശോഭനനാകിയ
യദുനായകനെക്കൊണ്ടിഹഞാനും
മോഷണമെന്നൊരുദൂഷണമെല്ലാം
ശങ്കിച്ചീനാരികഷ്ടംകഷ്ടം
ഇത്ഥംമനസിവിഷാദംപൂണ്ടതി-
പശ്ചാത്താപവിഷണ്ണതയോടേ
സത്രാജിത്തുവണങ്ങിവണങ്ങിയു-
ണർത്തിച്ചാനിതുഭഗവാനോടെ
"അടിയൻചെയ്തപരാധമിതെല്ലാം
വടിവൊടുപോറുത്സഹിച്ചീടേണം
അടിമലരൊന്നിയെമറുമൊരാശ്രയ-
മടിയന്നില്ലുതുണർത്തിക്കുന്നോൻ.
അനഘവിനാശവിഷാദംകൊണ്ടു-
നനുചിതമായിനിനച്ചുംപോയി
അനുഗ്രഹണമാകിനചിലരുടെവാക്കുക-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുൻമതമെന്നുനടിച്ചുംപോയി''
ഇത്തരമുള്ളൊരുവചനംകേട്ടി-
ട്ടുത്തരമരുളിച്ചെയ്തുമുകുന്ദൻ
''ആത്തൽകളഞ്ഞുതെളിഞ്ഞാലുംവി
ചിത്തവിഷാദമിതൊട്ടുംവേണ്ട;
തത്ത്വമറിഞ്ഞീടാഞ്ഞാലനുദിനം
മിത്തരമെല്ലാമുണ്ടായിടും
ചിത്തവികാരമിതിക്കില്ലേതും
സത്യംതന്നുപറഞ്ഞീടുന്നു
യത്നംവളരെച്ചെയ്തുലഭിച്ചൊരു
രത്നംപോയതിനുച്ചീടാമോ?''
എന്നരുൾചെയ്തുകൊടുത്തൊരുരത്നം
വാങ്ങിവണങ്ങിസ്സുരാജിത്തും
മാനവസൂനനായികൊണ്ടു
മാനംചെയ്താൻതന്നുടെമകളെ
കല്യാണഗുണാഢ്യനല്ലസത്യഭാമയെ-
ന്നല്ലോയിവൾക്കുനാമമുല്ലാസത്തോടെകണ്ടു
മല്ലാരിമനതാരിൽനല്ലൊരുമോദംപൂണ്ടു
മെല്ലെവിരുപിക്കുന്നുനല്ലാരിൽമണിയോടു
തുല്യമായ്പാരിലെങ്ങുമില്ലൊരുതരുണികൾ
കില്ലേതുമില്ലുതിനുഞാനല്ലിത്താർബാണനുടെ
വില്ലിനുമിനിമേലിൽമുല്ലവിശിഖങ്ങൾക്കു-
മില്ലൊരുനേരംപോലുംനല്ലൊരുവിശ്രമമെ-
ന്നല്ലോമമതോന്നുന്നു,വില്ലുംകുലച്ചുകൊണ്ടു
മല്ലീശരംതൊട്ടുതുകൊല്ലാനണഞ്ഞീടുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മെല്ലെമലർവിശിഖൻ,നല്ലൊരുവദനവും
ചില്ലിലതകൾരണ്ടും വല്ലൊരവിന്ദത്തെയും
വെല്ലുംനയനങ്ങളുംചൊല്ലേറുമധരവും
പല്ലവംമന്ദസ്മിതവുംമെല്ലെയഴിഞ്ഞുലഞ്ഞ
നല്ലതലമുടിയുംപങ്കജമുകുളത്തോ-
ടങ്കംപൊരുതീടുന്നകൊങ്കയുഗളമതും
കങ്കേളിതളങ്ങളോടൊത്തകൈകളിരുകഠി
കാഞ്ചീഗ്രണങ്ങളെക്കൊണ്ടഞ്ചിതമായീടുന്ന
കാഞ്ചീസദനംമനെഞ്ചിൽവിളയാടുന്നു
നാട്ടിൽമികവേറീടുംമട്ടലർമിഴിയാളെ
കിട്ടുംമമസുകൃതമൊട്ടല്ലനിനയ്ക്കുമ്പോൾ
ഏവംനിരൂപിക്കുന്നഭവേശനായികൊണ്ട്
സത്രാജിത്തതുനേരംസത്യഭാമയെനോക്കി
പിന്നെസ്യമന്തകവുംകന്യാധനമായ്നൽകി
ബാലജനങ്ങളുടെശീലക്കേടുകളെല്ലാം
ചാലേസഹിച്ചീടേണംനീലനായനാ!പോരി
ഇത്തരമുരചെയ്തങ്ങുവണങ്ങും
സത്രാജിത്തിൻപാണിപിടിച്ചു
ഗാത്രത്തിലുമെന്നുമുകന്ദൻ:
ചിത്താനന്ദംതടവിക്കനിവൊടു
ചിത്രതരംമണിയവനായ്ത്തന്നെ
സത്വരമങ്ങുകൊടുത്തുമുകുന്ദൻ
യാത്രയുമുരചെയ്തവനൊടുമുടനേ
മിത്രജനങ്ങളുമായെഴുനള്ളി.
കളമൊഴിമാരുടെകരതലയുഗളം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കനിവൊടുകോത്തുപിടിച്ചെഴുന്നള്ളി
കളികളുമരുളിച്ചെയ്തതിമധുരം
കളിയൊളിവിലസുംലളിതകടാക്ഷം
യദുവരനാളവേതുകിട്ടുവനുടെ
കരളിൽതെളിവുവന്നുതുടങ്ങീ
തെളിതെളിവിലസുംമദനസ്ഥിതനാം
കളർചന്ദ്രികയെക്കൊണ്ടുവിതടം
വെളുപ്പെടുത്തുകിനടനാൻകൃഷ്ണൻ
ലളിതവൃന്ദാവനലീലാതൃഷ്ണൻ
അപ്പോഴങ്ങുവിചാരകതന്നിൽ
കെല്പോടുടനേപൊരുതുമ്പോരും
ചിത്രപുരുഷാത്തമനെഴുന്നള്ളത്തു-
ടിപ്പോഴെന്നതുകേട്ടൊരുനേരം
തല്പരമൊക്കെയടിച്ചുകടഞ്ഞുട-
നുത്തമയായൊരലങ്കാരത്തിനു
കോപ്പുകളൊക്കെപ്പാത്തുതുടങ്ങീ
കല്പനചിലതുവാഞ്ഞുതുടങ്ങീ
നമ്മുടെഭഗവാനെഴുന്നള്ളുന്ന
വെണ്മണിമാരുണ്ടിരുവരുപോലും
വെണ്മയിലിവിടെവിചാരോതവമതി
രമ്യമതായിഗ്രഹിക്കേണം
പൊന്നയമാംചിലമണിമാളികയും
വെണ്മാടങ്ങളുമുള്ളവാക്കേണം
ഹർമ്മ്യങ്ങളുമഥമണിഭവനങ്ങളു-
മിനിയുംവരുതുമമട്ടിടേണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പന്തലുമയറെത്തീർത്തീടേണം
ചന്തത്തോടുവിതാനിക്കേണം
രണ്ടുതൂവേണംമുല്ലപ്പന്തലു
രണ്ടുവിവാഹംകൂടീട്ടല്ലോ
കാഴ്ചക്കൊരുവസിപ്പാൻചന്തം
കാഴ്ചത്തട്ടകളിട്ടീടേണം
തട്ടകളെല്ലാമൊട്ടൊഴിയാതെ
പട്ടകൾകൊണ്ടുവിതാനിക്കേണം
കെട്ടീടേണംപലകുടിലുകളും
വെട്ടീടേണംകാട്ടകളെല്ലാം;
നാട്ടീടേണംകൊടിമരനികരം
കൂട്ടീടേണംകൊടിയടയാളം
ക്രൂരകർമ്മപലതുംതൂക്കീടേണം
ക്രൂരനൈങ്കിലതിപ്പോൾവേണം
തുങ്ങാടികളതുപലവകവേണം
ചങ്ങാതികളെ!കാലംപോയി
കോടിസഹസ്രംപീടികവേണം
കോട്ടകളിൽചിലതൂണുകൾവേണം
കോടികർമ്മപട്ടകൾതൂക്കീടുമ്പോൾ
കോടിപ്പാമിഹതൂണില്ലാഞ്ഞാൽ
കോട്ടകളിന്നുജനങ്ങൾനിറഞ്ഞഴ-
കോട്ടചമഞ്ഞുവരുന്നൊരുനേരം
കോടരുതേതുംസ്ഥലമില്ലാതെ
കോട്ടകളധികംകരുതീടേണം
കൊട്ടിലുപലതുംകെട്ടീടണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊട്ടത്തകിലും തിത്തീടണം
കൊട്ടകൾവട്ടികൾതൊട്ടികളെല്ലാം
കോട്ടമകന്നുചമച്ചീടേണം
പന്തിപ്പുലകകൾപലതും വേണം
മണ്ണുംകഴലമരക്കോരികയും
കലവറവേണംനിലവറവേണം
കലവറയിൽചിലനിലവറവേണം
.ഏലകണ്ടിപ്പാൻപലരുംവേണം
കുലകണ്ടിപ്പാനങ്ങനെതന്നെ
പാലുംതൈരുംനെയ്യുംമോരും
ചാലെപ്പെരികെവരുത്തീടേണം
അരിയുംപൊടികെവരുത്തീടണം
പൊരിയുംമലരവിലിവയുംവേണം
ചന്ദ്രക്കാരനുമൂഴിക്കാരും
ചന്തംനോക്കിനടന്നാൽപോരാ
സന്തതമോരോകോപ്പുകൾകൂട്ടാ-
നന്തരമാണ്ണാറിവൻനീടേണം
ഞാനെന്നരനവധിവരുമെന്നാലവർ
ചെന്തളിരടിമലരുടനേകൂപ്പീ:
പന്തിനിരത്തിയിരുത്തീട്ടവരെ
ചിന്തതെളിഞ്ഞുഭുജിപ്പിക്കണം;
എന്തിനുപലതുപറഞ്ഞീടുന്നു?
ചെന്താർമാനിനിവല്ലഭനാകിയ
തന്തിരുവടിയുടെവേളിയതെന്നാത്ത
ചിന്തിച്ചുല്ലാസമുൽസാഹിപ്പിൻ"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇത്തരമോരോവാക്കുപറഞ്ഞും
സത്വരമവിടെനടന്നശ്രമിച്ചും
ചിത്താനന്ദത്തോടേപുരജന-
മൊത്തുസമസ്തംകോപ്പുകൾകൂട്ടി.
അനവധിജനമഥകുതുകമോടേ
തേരജമഥനപുരമണഞ്ഞുപാടേ
പുനരപിപുനരപിജലധിതടേ
ഘനരസമോടുടൻനിറഞ്ഞവിടേ
ചിത്തനിലിടഞ്ഞിടഞ്ഞുടൻനടന്ന
പിരികിൽനിന്നന്തിത്തള്ളിച്ചിലർകടന്ന
പുരങ്ങളിലകംപുക്കചിലധിരുന്ന
പരിചൊടുകുടിലുകളൊക്കെപ്പുരന്ന
ഭടജനമൊരുവകനടന്നിടുന്ന
ചടചടപരിചകൾതുടക്കീടുന്ന
പൊടുപൊടെവെടിചിലർമുഴക്കീടുന്ന
കരുദിശിമുനിജനമെഴുന്നള്ളുന്ന
പരിഹാസംപറഞ്ഞുചിരിച്ചീടുന്ന
പരിചൊടവരെച്ചിലർവണങ്ങീടുന്ന
കരുദിശിവിപ്രന്മാരുംവസിച്ചീടുന്ന
പരമപുരുഷനുടെവരവുകാൺമാൻ
തരുണികളൊരുമിച്ചുപുറപ്പെടുന്നു;
തഴിവള്ളകടകങ്ങൾഉടഞ്ഞാണകൾ
തരമായകുരലാരമരഞ്ഞാണകൾ
കരയുള്ളപുടവകൾകുറിമുണ്ടുകൾ
തെരുതെരെയെടുത്തുടനണിഞ്ഞീടുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തിലകങ്ങൾപലതരം ചമച്ചീടുന്ന
തലമുടിവടിവൊടുതിരുകീടുന്ന
വിലസിനമധുഗണംപാഴിഞ്ഞീടുന്ന
മലർശരനവരോടുപിണങ്ങീടുന്ന
കളമൊഴിജനങ്ങളുംതെളിവിനോടേ
കളികളുംപറഞ്ഞുടുകളിച്ചുമെല്ലേ
വളഭികൾമുകളേറിയിരുന്നീടുന്ന
കളകളമോരോവാക്കുപാഞ്ഞീടുന്ന
പെണ്ണായിട്ടുപിറന്നവരാരും
പെണ്ണെന്നേതുംഭാവിക്കേണ്ടാ
കണ്ണൻതിരുവടിതന്നൊടുചേരും
പെണ്ണുത്രയൊരുപെണ്ണായുള്ളൂ
എണ്ണില്ലാത്തഗുണങ്ങളിണങ്ങും
കണ്ണൻതിരുവടിതന്നൊടുചേരാൻ
പുണ്യംചെയ്തുതിങ്ങനൊന്നാമ്മേ
തിണ്ണംതീർത്തവനെന്തൊരുപാഴൻ
നന്ദാത്മജനുടെരണ്ടുവശത്തും
സുന്ദരിമാരെക്കാണാകുന്നു;
ധന്യകളാമന്യകമാരെ
ത്തന്നേമന്നിലിവണ്ണംകാണും
അന്യജനാത്തിനുഭാഗ്യംപോരാ
ധന്യജനത്തോടുകൂടിവസിപ്പാൻ
മുന്നംചെയ്തൊരുസുകൃതംകൊണ്ടേ
നന്നായിട്ടൊരുവരനുണ്ടാവൂ
നോക്കുണ്ടഞ്ചൊരുനായരവന്റെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാക്കുകൾകേട്ടാലെന്തൊരുകഷ്ടം!
മൂക്കോളംബ്രഹ്മകള്ളുകുടിച്ചി-
ട്ടുക്കുകൾകാട്ടണമത്രേവേണ്ടൂ
ചേനാന്നായരുവന്നാനിന്നലെ
നമ്മുടെവീട്ടിൽച്ചെരിവാനായി-
ട്ടെന്നാറായ്ച്ചൽഞാനുമവനൊരു
പായുമെടുത്തുപുറത്തുകൊടുത്തു;
ആയതുനേരംനമ്മുടെനായരു
വന്നിട്ടെന്നോടൊന്നുകലമ്പി
കള്ളച്ചെറുമീയാമാനിന്നി
കള്ളപ്പാഴനുപാൽകിയത് ?
കൊള്ളാമെന്നുപറഞ്ഞുംകൊണ്ടവ-
റുള്ളകുലങ്ങളശേഷമുടച്ചു
കൊച്ചിനൊവന്നുപിടിച്ചുപറിച്ചാ
ട്ടുഷ്ടറിനിക്കിട്ടൊന്നുമടിച്ചു
ഇങ്ങനെയുള്ളൊരുകള്ളനുമാരേ
ഇങ്ങുനമുക്കുണ്ടാകുത്തുള്ളൂ;
മറ്റൊരുനാരിപറഞ്ഞാളപ്പോൾ
ഉറവരെങ്കിലിവണ്ണംവേണം
വല്ലവിമാരെപ്പിരിപാലിപ്പാൻ
മല്ലാരിക്കൊരുകൌശലമേറും
നല്ലജനത്തൊടുകൂടിവസിപ്പാൻ
നല്ലൊരുഭാഗ്യംവേണംതോഴി!
അണ്ണൻപട്ടരുകൂടിനടന്നാൽ
എണ്ണയ്ക്കേതുംഞാനറിയേണ്ട

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാഴ്ചകൾകാൺമാൻകൊണ്ടുനടപ്പാൻ
കൊച്ചുപണിക്കരുതാനേപോരും
താമ്പൻനായരുകച്ചയെടുത്തേ
ഇച്ഛക്കൊക്കുപണ്ടൊരുകാലം
പണ്ടുസുഖിച്ചുവളർന്നവർഞാനെ-
ന്നണ്ടാകേണംമാനിനിമാരേ!"
തരുണികളിത്തരമുരചെയ്യുടനേ
പരിചൊടുകണ്ടുരസിക്കുന്നോരം
സരസിജനായനനാകംപുക്കുടനേ
സരസമൊരാലയമതിലെഴുനള്ളി

വിവാഹമാകിയമഹോത്സവത്തിനും
മുഹൂർത്തമപ്പൊഴുവിധിച്ചനേരം
മഹാജനങ്ങളുമണഞ്ഞുപാരം
മഹാപുരങ്ങളിൽനിറഞ്ഞിരുന്നു
മഹീതലങ്ങളിൽവിളങ്ങിടുമവും
മഹീസുരേശ്വരശ്രേഷ്ഠപ്പോൾ
വിഹീനസംഭ്രമമകന്നുയാഗവ-
മഹീശമന്ദിരമലങ്കരിച്ചു;
തനിച്ചുമാനുഷജനത്തിനപ്പോൾ
അനേകമുണ്ടേമനോരഥങ്ങൾ
വിനോദമങ്ങിനെനിനയ്ക്കുയാലഥ-
മനസ്സിലുണ്ടതികൗതൂഹലങ്ങൾ
മുരാരിതൻപദസരോരുഹങ്ങളെ
നിരാകുലംകിലവണങ്ങുവാനായ്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തരംവരേണമതിനുള്ളകാണണ-
മതൊക്കെയെന്നവർനിനച്ചിടുന്നു.
കെട്ടുകഥപലതുണ്ടതിനുടെ പുറും
കൊട്ടിലുപലതുംകെട്ടിത്തീർത്തു
ഒട്ടല്ലയരംമാനത്തപ്പൊട്ട
മുട്ടുമതെന്നോകണ്ടാൽതോന്നു
ചന്ദനവിടപികഥകൊണ്ടുചമച്ചാ-
രുന്നതമാകിനതുണകളെല്ലാം;
അതിലുമരംകൊണ്ടഖിലംതീർത്തു
അകലംനീളവുമളവില്ലേതും
അപ്പോളഞ്ഞൊരുമന്ത്രിപ്രവരൻ
കല്പനകൊണ്ടുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
പത്തുംരണ്ടുംമന്ത്രികളുള്ളവ-
രൊത്തുപ്രയത്നംചെയ്തീടേണം
ഉത്തമമാംജനമിചിടപ്പുലവക-
യെത്തുമതെന്നതുബോധിച്ചാലും!
സത്രത്തിനുകൊഴപ്പുവരാതെ
ചിത്തമുറച്ചുശ്രമിച്ചീടേണം;
മറുനാട്ടിനുവരുന്നാജനത്തെ-
പ്പരിപാലിപ്പാൻപലരുംവേണം
നരവരമന്ത്രികഥവന്നാലവരെ
പുരമുറിതന്നിൽപാർപ്പിക്കേണം
മേളംകൂടിനുവന്നാർവന്നാൽ
മാളികതന്നിലിരുത്തീടേണം;
നാക്കിത്തിരിമാർചോമാതിരിമാർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൊൽക്കൊണ്ടീടിനഭട്ടേരികളും
ആഢ്യന്മാരും മന്ത്രികൾതന്ത്രികൾ
മൈന്ധ്യമിയന്നൊരുനനൂരാരും
സകലരുമങ്ങെഴുന്നള്ളുന്നേരം
തേവാരികൾപരിപാലിക്കേണം
വൈദ്യക്കാരും ഗണിതക്കാരും
വന്നാലവരെപ്പാർപ്പിക്കേണം
ആട്ടക്കാരുടെപെട്ടികൾവയ്പാൻ
കൊട്ടിലുവേറെകെട്ടീടേണം;
ശാസ്ത്രപ്പിഴുള്ളക്കരിയുംകോപ്പും
പാത്രവുമങ്ങുകൊടുത്തീടേണം
കള്ളുകുടിക്കുംകള്ളന്മാരുടെ
തൊള്ളയിലുടനേമുള്ളീടേണം
വാടസ്സുള്ളിൽകാടുകൾകാട്ടും
ചേടന്മാരെത്താഡിക്കേണം
കൊട്ടാട്ടസ്സമനത്തിനടുത്താൽ
വെട്ടംവീളെചിമത്തീടേണം
വാടസ്സുകമേമുള്ളുന്നവരെ
വടിയിട്ടുമറിച്ചീടേണം
കല്പനകേൾപ്പാനെളുതല്ലെന്നാൽ
കല്പിതമാക്കുമൊഴിക്കാവല്ലാ
കൃഷ്ണൻതിരുവടിശാസനമെന്നതു
വൃഷ്ണികളെല്ലാംബോധിക്കേണം.
ഗഭീരമിങ്ങനെപറഞ്ഞുനരം
സഭാജനങ്ങടെമനംതെളിഞ്ഞു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മഹോത്സവങ്ങളുമുടൻതുടങ്ങി
മുറ്റത്തുംപുറമടുത്തുവന്നു,
കുമാരിമാരെയുമലംകരിപ്പാൻ
പ്രമോദമോടിഹമൃഗാക്ഷിമാരും;
കുളിച്ചുവന്നുടനിളച്ചിടാതെ
കുളിച്ചുകൈകളിൽപിടിച്ചുമന്ദം
ഇരുണ്ടുനീണ്ടതിചുരുണ്ടതലമുടി
കുരങ്ങാകൊണ്ടുവർപിടിത്തുതിരുകി;
കുരണ്ഡമാലകളണിഞ്ഞുമെല്ലെ
വരന്നകുറുനിരനിരക്കെവെട്ടി
തരത്തിൽവല്ലൊരുതിലകംചേർത്തു
വിശ്വോലപങ്കജദളങ്ങൾപോലെ
വിലാസമുള്ളൊരുവിലോചനങ്ങളിൽ
വിവാസമാകിനശലാകചേർത്തു
വിലാസിനീജനമുദാരഭാവം
തെളിഞ്ഞകുണ്ഡലമണിഞ്ഞുകാതിൽ
ഗളത്തിൽമാലകളെടുത്തണിഞ്ഞു
കരങ്ങളിൽതരിവളകളുമിട്ടു
വിൽക്കുമോതിരവികരമണിഞ്ഞു
അവണ്ണ്ണുമാകിനപടുളിരുകളിൽ
സുവണ്ണനൂപുരനികരമണിഞ്ഞു
സുവണ്ണകൌതുകമവരുചമഞ്ഞു
കുമാരിമാരൊടുമിടചേർന്നങ്ങൊ
പ്രമോദമോടിഹസഖികളുമെല്ലാം
മല്ലവിലോചനനായമുകുന്ദൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുല്ലപ്പന്തലിലഞ്ചെഴുനള്ളി
കല്യാണികളാംകന്യകമാരുടെ
കല്യാണോത്സവസമയത്തിങ്കൽ
ഉല്ലാസത്തൊടുവേണ്ടുംവിധികളു-
മെല്ലാമങ്ങുകഴിഞ്ഞുശയാം
ഭൂമിസുരന്മാക്കനവധിധനവും
കാർമുകിൽവർണ്ണൻദാനംചെയ്തു;
ആമോദത്തൊടുമംഗലസമയേ
ഭാമാപാണിഗ്രഹംചെയ്തു
ജാംബൂനദവുംപട്ടംവളയും
രാംബുജങ്ങളുമവനിസുരന്മാ-
ക്കംബുജനയനൻദാനംചെയ്തഥ
ജാംബവതിയെയുംവേട്ടാനന്തരമേ
പാവകസാക്ഷികമാകിയകർമ്മം
പാവനമാശ്രുകഴിച്ചുമുകുന്ദൻ
ദേവകിവസുദേവാദികളോടും
ദേവിയതാകിയരുഗ്മിണിയോടും
സേവകരാകിയവൃഷ്ണികളോടും
കേവലമൊരുമിച്ചുഞ്ചെഴുനള്ളി
പള്ളിമഹാമണിസൗധംപുക്കതി
രുള്ളിൽപരിചോടുവാണീടുന്നു,
സൂര്യനുദിച്ചുവെളുക്കുന്നേരം
കാര്യക്കാർപലരെണ്ണയെടുപ്പാൻ
എണ്ണത്തട്ടേലേറിയിരുന്നു
എണ്ണയെടുത്തുകൊടുത്തുതുടങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കെട്ടൊരുങ്ങിക്കിലിറാകീട്ടനവധി
പട്ടന്മാർവന്നാത്തുവിളിച്ചു
തട്ടിനുതാഴേനിന്നുശിരസ്സുകഠം
കാട്ടിപ്പുറിച്ചൊടുതേച്ചുതുടങ്ങി;
ചടപടനെന്നവർമുടിയിലടിച്ചും
വടിവൊടുതേച്ചുങ്ങടിയിലൊലിച്ചും
താളിത്തട്ടിനുതാഴെച്ചെന്ന-
ത്താളിക്കാരൊടുമുള്ളുവറഞ്ഞും
താളിപിഴിഞ്ഞവർകണ്ണിലൊഴിച്ചും
താളിച്ചളിയിൽതെറിവിയച്ചും
ഇഞ്ചകടുളാട്ടപിടിച്ചുപറിച്ചും
സഞ്ചികളിൽചിലരാക്കിയൊളിച്ചും
വഞ്ചിച്ചവരുടെസഞ്ചിപിടിച്ചും
വഞ്ചിയിലേറിക്കരപററിച്ചും
കടവിലിടഞ്ഞുതടഞ്ഞുകുടഞ്ഞും
ചിലരഥതച്ചുംചിലരുകുളിച്ചും
സോമൻപുടവകഠംനാപ്പട്ടകളും
കെട്ടിയുടുത്തൊരുപാളത്താറും
ക്കുട്ടിത്തെരുതെരെയോടിയടുക്കും
കൊട്ടിപുപുക്കുംകെട്ടുപിരിച്ചും
വട്ടംക്കുട്ടുംപട്ടന്മാരുടെ
ചട്ടംകണ്ടാലത്രുവിചിത്രം!
അപ്പൊളുടുക്കുതന്നിൽവിളുങ്ങുമൊ-
രത്ഭുതമെങ്ങനെവാഴ്ത്തീടേണ്ടു
കൊള്ളിയടപ്പിൽതള്ളുന്നു ചിലർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെള്ളംകോരിനിറയ്ക്കുന്നുചിലർ
തുള്ളുനടിച്ചുനടക്കുന്നുചിലർ
പൊള്ളപറഞ്ഞുചിരിക്കുന്നുചിലർ
ഏതുശ്രീരിചിത്രമ്പള്ളി
പാത്രമെടുത്തിതുപാപ്പാരായി
പാത്രത്തണ്ടുപിടിപ്പാൻനല്ലൊരു
പാത്രംതന്നോനിങ്ങളിതെന്നും
തൊട്ടാശ്രീരിഎരിശ്രീരിക്കു-
ചട്ടകമായിച്ചൂടീടേണം
കടുകശ്രീരികടുകവറുക്കാ
വേങ്ങിശ്രീർതേങ്ങവറക്ക
ചക്കപ്രഥമൻവെക്കണമെന്നാൽ
തെക്കെത്തിലന്നാരുതെക്കവുമേറും
ചീരക്കാറിനുസാരസ്വതയേറും
ചീരക്കറികൂട്ടാൻചമ്പാനെന്നും
വഴുതക്കാടുംവഴുതിപ്പോമേ
വഴുതിനങ്ങാക്കറിവെക്കുന്നേരം
നെല്ലിക്കാടുമഹൻമൂന്നാമൻ
നെല്ലിക്കാക്കറിവയ്പാൻകൊള്ളാം
ഉപ്പുകൂട്ടാനോക്കാനപ്രഥമൻവേണം
വമ്പന്മാരിൽമികച്ചൊരുവമ്പൻ
ഉപ്പേരികളുടെപാകംനോക്കാ-
നയ്പള്ളിക്കുശരിക്കില്ലാരും
വെള്ളംപോരാവെള്ളമൊഴിപ്പാൻ
കള്ളന്മാരവരെങ്ങിഹപായി?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെന്നുകളിച്ചിയുമൊരമ്പതുവേണം
ചെന്നുകിടാരംമുമ്പിൽവരേണം
ഉഴക്കാരേപാഴന്മാരേ!
വാഴക്കായിത്രമതിയാകില്ല
മുപ്പറകൊള്ളുംകൊട്ടനിറച്ചിവി
ഉപ്പേരിക്കുനുറുക്കീടണം
ഓണക്കോടിചമയ്ക്കണമെന്നാൽ
തേങ്ങയരച്ചുതുമതിയായില്ല"
ഇങ്ങനെപലതുപറഞ്ഞുംകൊണ്ടു
ഭംഗിയൊടങ്ങുചിരിച്ചുതുടങ്ങീ
ആഞ്ചെട്ടാളുകഠക്കൂടീട്ടൊരു
സംഘിയഴിച്ചുമുറുക്കുതുടങ്ങീ
തുക്കുപുകയിലതരിമ്പില്ലാഞ്ഞാൽ
നാമുക്കുമുറുക്കിനുസുഖമില്ലെന്നും
പാക്കുംവെറിലയുണ്ടെന്നാകിൽ
തുക്കംനോക്കണമെന്നതുകേഴലിൽ
തന്നതുകേഴലിൽപുകയിലയെന്നതു
മുന്നംഞാനോകണ്ടിട്ടില്ല
വെറിലപറാനുള്ളൊരുപായം
മുറുമതേതും നാമൊട്ടുടാ
തന്നെപ്പോലേകണ്ടതുപറഞ്ഞു
തിന്നുമുടിക്കനമുക്കില്ലേതും
തിന്നുമുടിക്കുംഞാനെന്നിങ്ങനെ
വന്നുപറഞ്ഞാലടിയുംകൊള്ളും
ആഴ്ചകൾമുമ്പിൽപിച്ചകളിക്കും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കച്ചകൊടുത്തുംമച്ചിലൊളിച്ചും
നായന്മാരോടടിയുംകൊണ്ടു
പായുംനീയോനമ്മെയടിപ്പാൻ?
നിന്നെയടിച്ചാലാരുതടുപ്പാ
നെന്നുടെമുമ്പിൽവരുന്നവനെന്നും
കന്നത്തോടേഞാറടികൊണ്ടാൽ
നിടനെക്കുടയതൊപ്പിക്കണമോ
നില്ലെടപോഴാനില്ലെടപോഴാ
നല്ലതിനല്ലതുവിഞ്ഞീടുന്നു
എല്ലുകളെല്ലാംതല്ലിയൊടിപ്പൻ
വല്ലതുകൊണ്ടുപെല്ലുകൊഴിപ്പൻ
ഇത്തരമോരോവാക്കുപറഞ്ഞും
ശാസ്ത്രമഹീസുരരിരുവരുതമ്മിൽ
സത്വരമുടനെയടിപ്പതിനായി
വലകവലിച്ചുപിടിച്ചതിഘോരാൽ
വസ്ത്രികളിൽകരിമുണ്ടുമുറുക്കി
വിസ്തൃിത്തങ്ങൾനടിച്ചുതുടങ്ങി;
കിടുകിടെമേനിവിറച്ചുതുടങ്ങി;
കുടുകുടെയുടലുവിയത്തുവിയത്തും
വടിവൊടുതങ്ങളിൽമുണ്ടുപിടിച്ചും
തണ്ടുതടഞ്ഞവർമണ്ടിനാടനൊരു
രണ്ടുംകൂടമറിഞ്ഞുഥവീണു
കണ്ടുവസിക്കുന്നാളുകളെല്ലാം
കൈകൊട്ടിക്കൊണ്ടാത്തുവിളിച്ചു
ഏലവൈപ്പാനുമടുത്താരുനേരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പലരുംവന്നുശ്രുമിച്ചുതുടങ്ങി
സ്ഥലവുംവച്ചുവസിക്കുന്നാളുകൾ
കലഹിച്ചുംപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ഞാൻവച്ചോരുനിലത്തുവസിപ്പാൻ
താനാവേണ്ടതുകശ്മലചിത്താ!
തന്നടെനിലമല്ലേതുമതാത്താൽ
മുന്നംതൊന്നാരുമുണ്ടുവിരിച്ചു
മുണ്ടുവിരിക്കുംമുമ്പേഞാനും
രണ്ടുവരച്ചുതുകണ്ടില്ലേതാൻ
രണ്ടുവരച്ചുപണ്ടെങ്ങാനും
കണ്ടില്ലാതൊന്നൊരുലോഷ്ടം
കൊട്ടിലിവിങ്ങനെസവ്വജനങ്ങൾ
കൂട്ടിനുവന്നാനിരന്നൊരുസമയേ
കൂട്ടുകരിക്കാർവരവുതുടങ്ങി
കൊട്ടുമകിലുംമുരളുംമാഞ്ഞിയു
മൊട്ടൊഴിയാതെപൊടിച്ചുകലക്കി
തട്ടുപുഴപ്പൊടിപച്ചകൊഴുനും
വട്ടമകുന്നൊരുപച്ചപ്പുഴുവും
രാമച്ചപ്പൊടിവിച്ചുകമലതും
ചട്ടറിടാനചെമ്പകമൊട്ടും
മട്ടലർപലതുംപറിനീരെന്നിവ
കൂട്ടിയിളക്കിപ്പുരിമുളമോടിട
കൂട്ടിനചന്ദനപങ്കംപരിചോടു
തട്ടകലത്തിലെടുത്തുംകൊണ്ടൊരു
കൂട്ടമെടുത്തുകൊടുത്തുതുടങ്ങി;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചാന്തുംമലയജകുംകുമമെല്ലാ-
മന്തണർപന്തിയിൽവന്നുതുടങ്ങി
ഏലവച്ചുനിരന്നുതുടങ്ങി
ജലവുമെടുത്തുകൊടുത്തുതുടങ്ങി
മലരുതുപോലെവെളുത്തൊരുചോറു-
വിളമ്പിവിളമ്പിയുരുത്തുതുടങ്ങി
ഉപ്പേരികളുംപലവകയുണ്ടതു
കെല്പോടുവിളമ്പീടുന്നു
പപ്പടമെന്നതുപത്തുംമുപ്പത്തു-
മൊപ്പിച്ചുവിളമ്പീടുന്നു:
ആനച്ചുവടൻപപ്പടമൊരുവക
മാനിച്ചുവിളമ്പീടുന്നു
ചക്കപ്രഥമനുമുത്തുംക്കൂടി
തൂക്കിക്കണ്ടാലമൃതേപൊങ്ങു
പ്രഥമന്മാരിലടപ്രഥമൻപോൽ
പ്രഥമനിതെന്നൊരുധ്വളിപറഞ്ഞു
വമ്പുണ്ടാകിയകരികിരിയാന്നിലു-
മിപ്പുയിനിക്കില്ലെന്നടെവലടുവാ!
വച്ചടിസാറുപിടിപ്പുണ്ടാനാ-
ലാച്ചിതുസാപ്പാടെന്നാനൊരുവൻ;
ആടനംപൂതിരിപിത്താധയൊളീ
റമ്പംപോടുപുളിശ്ശാങ്കറിയെ
ഒന്നടെമുതലോസാംപ്രതമായി
സാപ്പാടുക്കായ്ചന്തേനെന്നു
വഞ്ചാരപ്പെടിപോട്ടുതുപോരും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വേപ്പിലച്ചിത്തപോടെടഞ്ഞടുവാ!
സാറുംകീറുംപച്ചടികിച്ചടി
പച്ചവുംകിച്ചവുംപോടെന്നൊരുവൻ
കത്തിരിക്കാക്കറിയുണ്ടാനാൽ
ഒച്ചത്തവിളമ്പണമെന്നാനൊരുവൻ
ഓടാഓണ്ണാമണിയാസ്വാമി
അമ്പ്യാസുമ്പ്യാവെങ്കിടരാമ
സീതാരാമകൊച്ചുത്തുരാവും
ആറാപിടുങ്കൻമണിയൻഞാഞ്ഞാൽ
അപ്പപ്പാചിമുച്ചുകളെന്നും
അപ്പന്നാരുടെമുതലോയെന്നും
പോടിങ്കലപോടിങ്കലപോട്ട്
ചോറൊരിടങ്ങഴിയിങ്കെപോട്ട്
ഇത്തരമോരോവിപ്രന്മാരുടെ
പ്രകൃതിമഹോത്സവമെത്രവിചിത്രം
പാലുകുറുക്കിയെടുക്കുന്നു ചിലർ
വാഴിപ്പൂങ്കുലയാടുക്കുന്നു ചിലർ
നാരങ്ങാക്കറിമാങ്ങാക്കറിയും
മോരുംതൈരുമെടുക്കുന്നു ചിലർ
വെല്ലപ്പായസമുണ്ടുവരുന്നു
മെല്ലെയിരുന്നുചെലുത്തണമെന്നും
കന്നംതെറ്റുകൂടിപ്പതിനിന്നീ
വന്നജനങ്ങളിൽമുമ്പിങ്ങെന്നും
കൊണ്ടാരണ്ടുകുലപ്പഴമെന്നും
കൊണ്ടാപ്പാടമിവിടെന്നെന്നും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊണ്ടാടുന്നജനങ്ങളിൽനിന്ന-
ങ്ങുണ്ടായീടിനകൌതുകമോർത്താൽ
കണ്ടാലെത്രമനോഹരമതിനെ
കൊണ്ടുപുകഴ്ത്താനൊളുതല്ലുത്തും
ഗോസായികളുണ്ടങ്ങൊരുദിക്കിൽ
തങ്ങളിലോരോന്നുരചെയ്യുന്നു,
വമ്പന്മാരെചിലിക്കയുമുണ്ടവ-
രൊപ്പമിരുന്നുഭുജിക്കുന്നേരം
ഹേജേജേരാമ്രാംസീതാരാമ്രാം
ജേജേരാമ്രാംകോദണ്ഡാമ്രാം
തുമരമുല്ലുക്കുകോനുമുല്ലുക്കു
അമരമുല്ലുക്കുകാശിമുല്ലുക്കു
തുമാറട്ടിക്കാണീകാഫറെണ്ണാവാ
അമാറട്ടിക്കാണിസീതാരാമ്രാം
ബ്രഹ്മദേവോമോവൻദാറൊ
അശ്വപാദീഡാലോഡോലോ
പത്താലാവോക്കാഗിച്ചാവാ
മെസൂലാവോകലീലാവോ
തുഫീലാവൊട്ടുദേലാവോ
സുപാരിലാവോസക്കരിച്ചാവൊ
പൂരീധാറൈസ്തുലാവോ?
ധിക്രാധാറൊതമാക്കുധാറൊ
സുണ്ടെധാറൊകഫ്ചാലാവൊ
ഠറപോധാറൊഭാജിക്കറൊബ്
പാദീപിന്നെമേരാവെടണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉടുപുടവായികുംകുറുംകുറുകുംകുറു
ജാറെഹറജാമുറജാഹറജറെ

ഇത്തരമോരോകോലാഹലമു-
ണ്ടുത്തമപുരുഷപുരങ്ങളിലെല്ലാം
വാണിയർകോംകണിചെട്ടികളൊരുവക
വാണിഭവുംവെച്ചുവസിച്ചു
വാണിടുന്നതുവാഴ്ത്താൻനമ്മുടെ
വാണിക്കേതുംപ്രൌഢതപോരാ
ഇത്തരമോരോഘോഷത്തോടെ
രാത്രികഴിച്ചുംപകലുകഴിച്ചും
മികവേറുന്നവിവാഹമഹോത്സവ-
മുഴകോടങ്ങുകഴിഞ്ഞുദശാഹം
വന്നമഹാജനമൊക്കയുടനെ
നന്ദികലന്നവർഗമനംചെയ്തു
നന്ദതനൂജൻസുന്ദരവദനൻ
സുന്ദരിമാരൊടുകൂടിസ്സുഖമെ
കന്ദർപ്പോത്സവകേളികളാടി
നന്ദികലന്നുസുഖിച്ചുവസിച്ചു
എന്നതുകൊണ്ടുപറഞ്ഞിതുഞാനും
യത്നംചെയ്തുവരുത്താമെല്ലാം
ഇക്ഷ്വാകുകുലംക്കണമെന്നരുൾചെയ്തു
മിക്കതുമടിയനുണത്തിച്ചൊനെ
ഉടനുകുടെപെരുമാളോടൊരുസചിവൻ
പലതുമുണെത്തിച്ചുവിടെവസിച്ചു

സ്യമന്തകം കാട്ടൻതുള്ളൽ
സമാപ്തം.

—*—

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

3. രാമാനുചരിതം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

കാരണപുരുഷനാകിയഭഗവാൻ
വാരണവരദനാൻവാരിജനയനാൻ
ദ്വാരാവതിപുരിതനിലുദാരം
ഭാരങ്ങളുടെസമൂഹത്താടും
സ്വൈരംവാണരുളീടിനകാലം
നാരദമുനിവരനൊരുദിനമമ്പോടു
നാരായണനെക്കാൺമതിനവിടെ
പ്രാരാത്തെഴുനള്ളിനിഗൃഹം.
പേരിനാരായിരമെട്ടംസ്ത്രീകടെ
പതിയാകുന്നപരമപുരുഷൻതാൻ
അതിമാനുഷനിവനെങ്കിലുമനവധി
മതിമുഖിമാരൊടുകൂടിരമിപ്പാൻ
മതിയായ്വരുമോതാനൊരുവൻപുന-
രതിനുടെകൌശലമിങ്ങറിയേണം.
പ്രതിദിനമോരോനാരികളോടും
രതിസുഖമനുഭവമെന്നവരുമ്പോൾ
ഉഴവില്ലാതൊരുപുല്ലുകിളുത്തൊരു
പഴനിലമെന്നകണക്കേസ്ത്രീകൾ-
ക്കുഴംവരുവാൻവളരെക്കാലം
പാഴിലിരുന്നോസംഗതികൂട്ടി
മുപ്പതുമെട്ടുമൊരഞ്ചുംവഷ്ം
മാസംപത്തുംദിവസമൊരെട്ടും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആങ്ങുകഴിഞ്ഞാലൊരുദിനമവനൊട്ടു
സംഗമമംഗനമാക്കുലഭിക്കും;
രണ്ടാംകുറിവരുമളവേനാരികഠം
കണ്ടാലാകാതായ്വരുമപ്പോഠം
തണ്ടാർമാതിൻകണവനുമായവഠം
വേണ്ടാതായ്വരുമക്കാലത്തു
തലമുടിയൊക്കെവെളുത്തുനരച്ചും
മുഖയിണതുങ്ങിയുലഞ്ഞുചമഞ്ഞും
ചിലപല്ലിന്നുമിളക്കംവരുമൊരു
വിലപിടിയാത്തവളായ്വരുമപ്പോഠം
അയ്യവഠംപെറവഠംപെണ്ണെന്നാൽപുന-
രവളുംപെറുതുടങ്ങുമതങ്ങിനെ
മകളുംമകനുംമരുമകഠംമകനും
വകപലതിങ്ങിനെതിന്നാലവിടെ
സുഖമില്ലെന്നുംവന്നുഭവിക്കും
കാളിയമഥനൻവെളരെസ്ത്രീകളെ
വേളികഴിച്ചതുചിതമായില്ല;
കേളിക്കുംസുഖമില്ലിസ്ത്രീകളെ
ലാളിക്കുന്നതുമെങ്ങിനെകൃഷ്ണൻ?
മുറുമൊരുത്തിയെലാളിക്കുമ്പോഠം
മറെറപ്പണ്ണിനുമുഞ്ഞികുറുക്കും
തെറവന്നവളെസ്സമ്മാനിച്ചാൽ
കുറവുമറവളൊന്നുണ്ടാക്കും
അറമതില്ലാതംഗനമാക്കിഷ
കൊറുകൊടുത്തുംകൊപ്പുകഠത്തും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പേറിനടകുംമഞ്ഞളുമുള്ളിയു-
മേറംപലവകചിലവുകളിട്ടും
വളരെസ്ത്രീകളെവച്ചുപുലർത്തും
ജളപുരുഷൻമുതലുള്ളതശേഷം
കളവാനള്ളൊരുസംഗതിയാകും
കളവാണികളിൽകാംക്ഷമുഴുത്താൽ;
നളിനവിലോചനനാകിയകൃഷ്ണനു
നാരികളനവധിയുണ്ടായതിനാൽ
കളിപറകല്ലൊരുനേരവുമുള്ളിൽ
തെളിവില്ലെന്നംവന്നുഭവിക്കും
വാഴ്ത്തുമസ്മനമുക്കെന്തതിനാൽ
ഈശ്വരവിലസിതമാക്കിയാവു
നന്ദകുമാരൻബോധിക്കാതെ
ചെന്നുപതുക്കെയൊളിച്ചുനടിക്കിൽ
നിന്നുടനൊന്നുവിശേഷമറിഞ്ഞ-
ങ്ങിന്നുനമുക്കുഗമിച്ചീടേണം."
ഇത്ഥംനാരദമാമുനി തന്നുടെ
ചിത്തംതന്നിൽവിചാരിച്ചങ്ങൊരു
പുഞ്ചൻമണിമാളികമുകളേറി
പുരുഷോത്തമനുടെശയനഗൃഹത്തിൽ
ജാലകവാതിൽപഴുതിൽക്കൂടെ
ചാലെഉയാളിച്ചുഥനോക്കുന്നേരം
ഉത്തമപുരുഷൻവെറിലയുംതി-
ന്നുത്തമകാമിനിമണിയൊടുചേർന്നഥ
മെത്തകമേറിമനോഭവലീലകൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിത്തസുഖേനകഴിച്ചുതുകണ്ടു
ഇന്നുമുരാന്തകനിവളോടുകൂടി
ചേന്നുശയിക്കുംദിവസമതല്ലോ
എന്നാതറിഞ്ഞുമുനീന്ദ്രൻമറൊരു
മന്ദിരംസീമയിലില്ലുനേരം
അവിടത്തിൽപുനരംബുജനേത്രനു-
മവികലസുന്ദരിയായൊരുപെണ്ണും
പകിടകളിച്ചുംകൊണ്ടുരസിച്ചും
വികടവിനോദംവാണരുളുന്നു;
മറൊരുഭവനുചെന്നുമുനീന്ദ്രൻ
പറഞിയൊളിച്ചുപ്രഥനോക്കുനേരം
കനകക്കഴൽമണിയൊരുവൾമുകനാ
വെറുതെരുത്തുകൊടുത്തുകണ്ടു
എതിർഗൃഹാന്തേചെന്നുമുനീന്ദ്രൻ
കതകിൻവികടേനോക്കുന്നേരം
ചതുരൻകൃഷ്ണനുമൊരുസുന്ദരിയും
ചതുരംഗംവയ്ക്കുന്നതുകണ്ടു
വീണാധരമുനിമറൊരുഭവനൊ
കാണാതവിടെയൊളിച്ചുപ്രഥനോക്കി,
ചേണാൻനീടിനമധുസൂദനനും
എണ്ണായതഴിയാകിനപെണ്ണും
വീണാവേണുവിനോദത്തോടെ
കാണായവിടെരമിക്കുന്നതുമഥ.
പരഭവനാന്തേചെന്നുമുനീന്ദ്രൻ
പരമപുമാനെയുമവിടെകണ്ടു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പരിമളമിളകിനമലയജമൊഴുകും
പരഭൃതമൊഴിയുടെകുചഭരയുഗളം
പരിചൊടുതിരുമാവ്വിടമിടചേർത്ഥ
പരമസുഖേനപുണർന്നീടുന്നു;
പ്രാണാധിപനാംമാധവനങ്ങിനെ
ഏണീമിഴിയുടെപാദസരോജെ
വീണാശ്രവണങ്ങീടുന്നതുമഥ
കാണായ്വന്നിതുമറൊരുഭവനേ
നലമൊടുമറൊരുഗേഹേകൃഷ്ണൻ
ചലമിഴിയെനിജമടിയിലിരുത്തി
തലമുടിചികിചിടുത്തീടുന്നതു
സുലളിതമവിടെക്കാണായ്വന്നു;
കലിതകുതൂഹലമന്യഗൃഹത്തിൽ
കലിമുനിചെന്നുകരേറുംനേരം
ജലജദലേക്ഷണനോവംനാല്പൊരു
ചലമിഴിയെനിജമടിയിലിരുത്തി
മലയജവങ്കിലകുംകുമകൂട്ടം
മുലകളിലണിയിക്കുന്നതുകണ്ടു
കലഹപ്രിയമുനിതാനഥമറൊരു
നിലയംതന്നിൽചെല്ലുന്നേരം
വൈരിപുസഹജനൊരംഗനതന്നുടെ
മുലയിണമെല്ലെത്തൊട്ടുതലോടി
"കലഹിക്കുന്തേകാമിനി!നിന്നുടെ
മുലയിണയാണമറൊരുനാരിയെ
വലനംചെയ്തില്ലാശ്രുസുശീലേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കലുഷതകളകളമൊഴിമൗലേ!
കുലദൈവതമേവരികസമീപേ"
ബലഭദ്രോദ്ഭുതനിങ്ങിനെയവളോടു
പലമൊഴിഹന്തകനിഞ്ഞുപറഞ്ഞു
കലഹംതീർത്തുടനവടെലലാടെ
തിലകക്കുറിചേർന്നതുകണ്ടു;
തദ്ദിശിമറൊരുഗോപോകൃഷ്ണൻ
മദ്ദളമൊത്തിപ്പടവുംപാടി
പദ്യംചൊല്ലിപ്പൊരുളരുളീടിന
വിദ്യവിനോദവിചിനൻകണ്ടാൻ
ദോഷമകന്നുഭ്രമറൊരുഭവനവി-
ശേഷമതറിവാൻചെല്ലുന്നേരം.
മല്ലാരിദേവനാരുമല്ലാക്ഷിയോടുംകൂടി
"മല്ലായുധകേളിയിലുല്ലാസത്തോടുംകൂടി
മെല്ലെവരികതടവില്ലേതുമിന്നുമലർ
വില്ലേന്തിവരുന്നൊരുമല്ലൻമദനനെന്നെ
കൊല്ലുന്നതിനുമുമ്പേതെല്ലുംമടികൂടാതെ
വെല്ലുംപഞ്ചസായകയുംവെല്ലുമധരമതും
മെല്ലെന്നുതരികനീകില്ലെന്നുമിന്നുവേണ്ടാ;
നല്ലന്തിനേരമൊരുചല്ലന്തിയുണ്ടാക്കാതെ
വില്ലന്തികമനസികില്ലെന്തീയുഴലുന്നു?
മല്ലവിശിഖനുടെമല്ലാട്ടത്തിനുകാമ-
വല്ലീ!നീയെന്നുഗതിയില്ലല്ലോനമുക്കിന്നു."
ഇങ്ങിനെയൊരുപുരിതന്നിൽമുകുന്ദനൊ
രംഗനയോടരുൾചെയ്തതുകേട്ടഥ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തിങ്ങിനമോളാൽനാരദമാമുനി
യെങ്ങുമൊരേടമിളച്ചിടാതെ
ഊക്കേറുംഹരിചരിതംകണ്ടഥ
മൂക്കേൽവിരലുംവെച്ചുനടന്നു;
തിക്കെപ്പതിനാറായിരമെട്ടമി-
തൊക്കെക്കണ്ടുസുവർണ്ണഗൃഹങ്ങൾ
എല്ലാശയനഗൃഹങ്ങളിലുംബത
മല്ലാന്തകനുംമഹിഷിയുമായി
സല്ലാപാദിസുഖേനശയിപ്പതു-
മുല്ലാസാലിഹകണ്ടുമുനീന്ദ്രൻ;
"കൃഷ്ണഹരേ!മധുസൂദനമാധവ!
വൃഷ്ണികുലേശ്വര!വിശ്വംഭരജയ
വിസ്മയമീശ്വരതാവമറിമായം
തസ്മിൻസ്വാമിൻനാഥനമസ്തേ!"
സുസ്മിതനാകിയനാരദനിങ്ങിനെ
വിസ്മിതനായിവണങ്ങീട്ടടനേ
രുഗ്മിണിതാനഥവാണരുളീടിനാ
രുഗ്മനികേതേചെന്നുമുനീന്ദ്രൻ
ഒട്ടുംമടിയാതേഷണിപറവാൻ
വട്ടംകൂട്ടിവസിച്ചരുൾചെയ്തു.

വരികവിരൊട്ടവിടത്തനുജേ!
വരഗ്രഹണശാലിനിവാരണഗമനേ!
ഹരിവല്ലഭമാർപതിനാറായിര-
മരുണാധരിമാരതിസുന്ദരിമാർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അരിച്ചധികംപുനരെട്ടനതാംഗിക
ളുതിലുംസുദരിനീയുംഭാമയും
അതിശയമാകിനഹരികാമിനിമാ-
രതിനൊരുസംശയമില്ലസുശീലേ!
അതിലുംഹന്തനിനക്കുവിശേഷി-
ച്ചുരിസൌഭാഗ്യമിതെന്നുപ്രസിദ്ധം;
ഏനിഹപലരുംപറയുന്നതുകേട്ട-
ങ്ങിനെതന്നെനാമുക്കുംബോധം.
സത്യഭാഷിണിരുഗ്മിണിദേവീയും
സത്യഭാമയുംസംപ്രതിതുല്യം
സത്യസന്ധനാംകൃഷ്ണനുനിങ്ങളിൽ
നിത്യരാഗമൊരുനിക്കുമില്ലാ;
എങ്കിലുംകിമപിസംശയമിപ്പോ-
ളെങ്കലുള്ളതിഹഞാനരചെയ്യാം
മങ്കമാർമണേനിങ്കലുറച്ചൊരു
പങ്കജാക്ഷനെതങ്കുലതാക്കാൻ
സത്യഭാമതാനൊന്നുമുതിന്നിതു
സത്യബുദ്ധിയാംനീയറിയുന്നോ?
ഗൂഢമന്ത്രമോകിമപിയവൾക്കൊരു
ഗൂഢതന്ത്രമൊഉണ്ടതുനൂനം;
പ്രൌഢനാകിയഹരിക്കവൾതങ്കൽ
ഗാഢരാഗമുളവായിതുകാലം;
പാരിനീശനുമേന്നുബലത്തെ
പോരിചൻപൊടുജയിച്ചമുകുന്ദൻ
പാരിജാതമപിഹന്തഹരിച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാരിടത്തിലതുകൊണ്ടിഹപോന്നാ
ലാരുമാരുമറിയാതൊരുടിക്കിൽ
പേരുമാററിഷിധമൊന്നുപകർത്തി
തത്രനട്ടുവളമിട്ടുനനച്ചു
ചിത്രരത്നശിലകൊണ്ടുപടുത്തു
പത്മരാഗരുചിയുംമണവുംബാഹ്യ
പത്മനാഭനുടെഭാമിനിയാകും
സത്യഭാമയുടെമന്ദിരമിപ്പോൾ
സത്യലോകസുരലോകസമാനം.

ഇരക്കുന്നാജനങ്ങൾക്കുനിരക്കുന്നദ്രവ്യമെല്ലാം
തെരിക്കെന്നുദാനംചെയ്യുവാനൊരിക്കലുംകുറവില്ലാ;
ഉരിക്കുഞ്ഞിരണ്ടുവറുമൊരിക്കൽഭുജിച്ചുടകാണ്ടു
മരിപ്പാറായ്കിടക്കുമോരിരുപ്പാളിക്കുട്ടമെല്ലാം
നിരപ്പോടെപാരിജാതത്തരുപ്രൌഢനോടുചെന്നു-
ങ്ങിരക്കുന്നേരമേതൻറെപരക്കുന്നകൊമ്പുകഷ്ടി-
ലിരിക്കുന്നപട്ടംപൊന്നും
പെരുക്കുന്നനെല്ലുംചിത്തും
കൊതിക്കുന്നതെല്ലാംതാഴെ
പതിക്കുന്നതാശുകാണാം
ഉടപ്പാനില്ലാത്തവൻപ-
ട്ടുടുത്തുകങ്കണംകയ്യിൽ
തൊടുത്തുകാതുരണ്ടിലും
കുടുക്കൻപോട്ടകൊണ്ടോരോ
മിടുക്കന്മാർനെല്ലുരിയും
പൊടുക്കെന്നുചാക്കിൽകെട്ടി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നടക്കുന്നുവീട്ടിൽകൊണ്ടെ
കിടക്കുന്നനാരിമാക്കം
കൊടുക്കുന്നുവേണ്ടതെല്ലാം;
കടക്കാരുംപോന്നുവന്നു
തടുക്കാതെദ്രവ്യംവാങ്ങി
ആടക്കംപൂണ്ടങ്ങുമാറി
നടക്കുന്നുസന്തോഷിച്ചു
കൊടുക്കുന്നവേലയെല്ലാ-
മെടുക്കുന്നവക്കുലി
കൊടുക്കുന്നതിനുമേതും
മടിക്കുന്നോരില്ലിക്കാലം
തരുണീകുലമണിഭാമവസിക്കും
പുരമതിൽമരുവിനൊരുരുതരസുരതരു
ധനവസനാടികളെല്ലാംകരുതും
തെരുതെരെയങ്ങുകൊടുക്കുംതാനും
തെരുവുകൾവീടുകൾനാടുകളെല്ലാം
പെരുകിനധനധാന്യാടികൾകൊണ്ടിഹ
പരിപൂർണ്ണാമൃതമായ്വന്നിതുബത
നരവരസുന്ദരിരുഗ്മിണിബാലേ!
ഇത്തരമുരുതരസുരവൃക്ഷത്തെ-
സ്സ്തുചരമിങ്ങിഹകൊണ്ടുചെന്നിപ്പോൾ
പത്തുസഹസ്രവുമാറുസഹസ്രവു-
മുത്തമകാമിനിമണികളിച്ചക്കം
ഉത്തമപുരുഷൻദാനംചെയ്തി-
ല്ലെത്തൊഴിൽകൊള്ളാമായതുപോട്ടെ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എട്ടുവധൂക്കളിലേറാംമുരഹര-
നിഷ്ടയതായൊരുരുഗ്മിണി! നിന്നുടെ
വീട്ടിലെമുറ്റത്തമരുമമത്ത
നാട്ടുനനപ്പാൻനിന്നുടെവല്ലഭ-
നൊട്ടുംകനിവില്ലാഞ്ഞതുകഷ്ടം!
ഹന്തനിനക്കുതരാഞ്ഞതിനേക്കാ-
ളന്തസ്ഥാപമവൾക്കുകൊടുത്തതു;
കൊന്നാതിനേക്കാൾകൊതചിറക്കൽ
ചെന്നുവിളിക്കുന്നതുബഹുദുഃഖം"
ഇത്തരമേഷണിക്കുട്ടിമുനീന്ദ്രൻ
സത്വരമങ്ങുഗമിച്ചൊരുനേരം
ബുദ്ധിക്ഷയവുംപൂണ്ടുരുഗ്മിണി
ക്രുദ്ധിച്ചുവിടെത്തന്നുടെഭവനേ
കതകുമടച്ചുകിടക്കുന്നേരം
കടൽനിറമുടയവനങ്ങെഴുന്നള്ളി

(പദം)

ബന്ധുകാധരിമാർക്കുപ്പുംബന്ധുരാംഗി! വാതൽ
ബന്ധിച്ചുകിടപ്പാനൊരുബന്ധംബാലേ!
അന്തിനേരവുമിരുട്ടുംവന്നുകൂടിനിന്നെറ
അന്തികേശയിപ്പാനല്ലോവന്നുഞാനും;
എന്തിനുകലഹിക്കുന്നുകാല്യാണാംഗി! കൃഷ്ണൻ
എന്തൊരുപിഴചെയ്തിപ്പോളെന്നുചൊൽക
മാരനെറശരങ്ങളേറുമാഴ്കുന്നെന്നുടെചിത്തം
ആരെനെറമാലറിയുന്നുനീയല്ലാതെ
ഛന്തിടഞ്ഞപോർമുലകഠംപുൽകാനല്ലോവന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭന്തിഗാമിനി!നിൻകാന്തൻവാസുദേവൻ
മറുള്ളമാനിനിമാരെക്കൈവെടിഞ്ഞുഞാനും
മുറുംനിന്നോടുരമിപ്പാനല്ലോവന്നു
കുറമെന്തിനിക്കുബാലേ!കുറില്ലാതായ്വന്നു
തെറെന്നുകതകടപ്പാനെന്തുമൂലം?
പാരമുണ്ടുപരിതാപംപങ്കജാക്ഷിബാലേ!
പാരാതെവാതൽതുറക്കുഗ്മിണി!നീ
ഇങ്ങനെമധുരിപുതന്നുടെവചനം
തിങ്ങിനകുലഹത്തോടെകേട്ടഥ
മങ്ങിനമുഖവുംതാഴ്ത്തിയിരുന്നുക-
ലങ്ങിനവചസാരുഗ്മിണിചൊന്നാൾ

(പദം)

"പണ്ടാർകുഴലിമാരെക്കൊണ്ടാടിവിനോദിപ്പാൻ
പണ്ടാരുമേവമില്ലല്ലോപണ്ടാരുമേവമില്ലല്ലോ
അംബുജമധുപാനമാദരിക്കുന്നഭൃംഗം
നിംബത്തെകാംക്ഷിച്ചീടുമോ?
നിർമ്മലാകാര!നിംബത്തെകാംക്ഷിച്ചീടുമോ?
പാരാതെതന്നെപതിനാറായിരംനാരിമാർ
പേരായ്നിനക്കുമുണ്ടല്ലോ
വേദാന്തമൂർത്തേ!പേരായ്നിനക്കുമുണ്ടല്ലോ
പാരിജാതത്തെനൽകിപ്പാലിച്ചുവെച്ചിരിക്കും
വാരിജാക്ഷിഞാനല്ലല്ലോ
വാരിധിവർണ്ണ!വാരിജാക്ഷിഞാനല്ലുല്ലോ;
ദിവ്യസ്ത്രീയോടുകൂടിദിവ്യകുസുമംചൂടി
നിവ്യാജക്രീഡചെയ്താലുംനീരജനേത്ര!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിർവ്യാജക്രീഡചെയ്താലും
സാരങ്ങളായുള്ളൊരുദാരങ്ങൾനിൻവരവും
പാരംകൊതിച്ചുമേവുന്നു
പാരാതെപോകപാരംകൊതിച്ചുമേവുന്നു"

ഭീഷ്മകമകളുടെവചനമിതിങ്ങിനെ
ഉഷ്ണതരമഥകേട്ടമുകുന്ദൻ
ശാന്തിഭവാക്കരുൾചെയ്തുപതുക്കെ
ശാന്തതകിമപിവരുത്തിക്കൊണ്ടഥ
വാതിൽതുറപ്പിച്ചാശ്രുഗൃഹംപു-
ക്കാധിപറഞ്ഞുകളഞ്ഞുതെളിഞ്ഞൊരു
ഭാവമിയന്നൊരുഭാമിനിയോടും
ഭഗവാനത്രശയിച്ചുരമിച്ചു.

ഈവശതകഥപറഞ്ഞുകളഞ്ഞു
ഈവളുടെമുഖമാശുതെളിഞ്ഞു
കൂർമുലകളണച്ചുപുണർന്നു
ഇതിപലവിധലീലതുടർന്നു
രതിരമണൻബാണമിണങ്ങി
മതിമുഖിയുടെകോപമടങ്ങി
മധുമലർഗണമാശുപൊഴിഞ്ഞു
തലമുടിവടിവോടുമഴിഞ്ഞു
പരിചോടുംവീടിനകന്നു
രജനിയതുകഴിഞ്ഞുപുലർന്നു

രജനികഴിഞ്ഞുപുലർന്നൊരുസമയേ
രുചിരസുഖനുകുന്ദൻഭഗവാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിജകൃത്യങ്ങൾകഴിച്ചുഭുജിച്ചുഥ
നിജമണിഭവനേചെന്നുവസിച്ചു
"ഉള്ളിൽനിനച്ചിതുരുമിണിദേവി
ക്കുള്ളിലഹമ്മതികൊണ്ടിഹകിഞ്ചിൽ
ഉള്ളനതാംഗിജനങ്ങളിലതിശയ-
മുള്ളവൾഞാനെന്നുണ്ടൊരുഭാവം.
എങ്കിലതൊട്ടുശമിപ്പിക്കാഞ്ഞാ-
ലെങ്കലൊരുന്നതവരുമിനിമേലിൽ,
എന്നുമനസ്സിലുറച്ചുമുകുന്ദൻ
തന്നുടെവാഹനമാകിയഗരുഡനെ
വിരവൊടുചിന്തിച്ചീടിനസമയേ
ഗരുഡനുമമ്പൊടുവന്നുവണങ്ങി
അരുളിച്ചെയ്തുമുകുന്ദൻഭഗവാൻ
"ഗരുഡാ!വരികസമീപേസുമതേ!
കടലിവനത്തിലിരിക്കുന്നുണ്ടിഹ
കടനവിചക്ഷണനാകിയഹനുമാൻ
മദനാന്തകനുടെബീജമവൻശിവ-
വദനപുരത്തെദഹിപ്പിച്ചൊരുവൻ
രഘുനായകനുടെഭക്തൻമാരുതി
ലഘുതരലംഘിതലവണസമുദ്രൻ
സുഗ്രീവപ്രിയനംഗദസേവ്യൻദ-
ശഗ്രീവന്റെകപോലസ്ഥലമതി-
ലുഗ്രനഖാവലികുലിശകരാളക-
രാഗ്രംകൊണ്ടടിക്കുട്ടിയവീരൻ;
ഞാഞ്ജനാദേവ്യുടെതനയൻനിശിചര

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ങ്ങുനമപ്പൊഴുചെയ്തൊരുവിരൻ;
അക്ഷകുമാരനെവിരവൊടുതന്നുടെ
കക്ഷംതന്നിലമർത്തിഞെരിച്ചുവ-
ധിച്ചുവിചക്ഷണനായുരുവീടിന
മാരുതസുതനുടെവീക്ഷണമായതു
പാരാതിങ്ങുലഘിച്ചീടേണം;
ഭക്ഷനതായഭവാനതിനധുനാ
പക്ഷികുലോത്തമപോയ്വരവേണം.

ഗന്ധമാദനമഹാഗിരിമുകളിൽ
ഗന്ധവാഹനതനുജനിരിക്കു-
ന്നെന്ദ്രവാഹനസഹസ്രബലനുമത
ബന്ധുവാകുമവനാശുവരേണം
മക്കടാധിപനെയിങ്ങുവരുത്താൻ
ദുഷ്കടംതവഭവിക്കയുമില്ല
മല്കൂടാക്ഷമവനാഗ്രഹമുണ്ടതു
നീക്കമില്ലുവരുമിങ്ങുനിനച്ചാൽ;
പണ്ടുരാമനുടെചാരുകടാക്ഷം
കൊണ്ടുമൽപ്രിയനതാംഹനുമാനെ
കണ്ടുകൊൾവതിനുകൌതുകമിപ്പോ-
ളുണ്ടുമേമനസിപക്ഷികുലേന്ദ്ര!
രണ്ടുനാലുദിവസത്തിനകംനീ
കൊണ്ടുവന്നുമമകാട്ടുകവേണം
രണ്ടുപക്ഷമതിനിപ്പുഭവാനെ-
ക്കണ്ടുവെങ്കിലവനിങ്ങിഹപോരും."

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അരുളപ്പാടതുകേട്ടുഗരുഡൻമുകുന്ദന്തന്നെ റ
തിരുപ്പാടേവീണുകുപ്പിസ്തുതിച്ചുസന്തോഷത്തോടേ
ചിറകുംപരത്തിക്കൊണ്ടങ്ങുയർന്നുമാരുതവേഗ
മിയന്നുഗഗനത്തിങ്കൽപരന്നുവടക്കുനോക്കി
പ്പുറന്നുനാടുകാടുംകടന്നുഗന്ധമാദന-
മണഞ്ഞുകീഴ്പ്പോട്ടുനോക്കിയറിഞ്ഞുമാരുതിവീര-
നിരിക്കുംകളികൊണ്ടുല്ലസിക്കുംപ്രദേശത്തുചെ-
ന്നിറങ്ങിയരികേയങ്ങുനിറഞ്ഞവാഴക്കുട്ടത്തിൽ
നിറംചേരുംമണ്ഡപത്തിലിരിക്കുംശ്രീരാമനെമാനെ
സ്മരിക്കുംമാനുഷക്കുള്ളിലിരിക്കുംപാപങ്ങളെല്ലാം
തെരിക്കെന്നുനഷ്ടമാക്കുംകർക്കടകമെന്നുനൂനം
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരുശ്രീരാമനെമാനെ
തിങ്ങിനമോദാൽകണ്ടൊരുനേരം
പതംഗപുംഗവനാകിയഗരുഡൻ
കപികുലപുംഗവനോടരുൾചെയ്തു
"ജനകസുതാപതിഭൂതസഖേ! മണി-
കനകസുകുണ്ഡലമണ്ഡിതഗണ്ഡ!
അനഘമതേ! ശൃണുമാമകവചനം
വിനതാസുതനഹമണ്ഡജവീരൻ
അരുണസഹോദരനധികവിനീതൻ
കരുണാകരനുടെവാഹനഭൂതൻ
അരുണാംബുജദളലോചനനാകിയ
ഹരിയുടെഭൂതൻഞാനിഹവന്നു;
അരുളിച്ചെയ്തനിയോഗിച്ചിതുമാം
കരളിൽകനിവൊടുകാർമുകിൽവർണ്ണൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുരപുരിസമമാംമണ്ഡപാന്തരകതന്നിൽ
സുരുചിരവാസംചെയ്തരുളുന്ന
യദുകുലനാഥൻകൃഷ്ണൻതിരുവടി
സദുവാംശ്രീമദുചരണസരോജൻ
അഞ്ജനതന്നുടെമകനാകുന്നനി
രഞ്ജനഹൃദയനതായഭവാനെ
അഞ്ജനവർണ്ണനുകാൺമാനാഗ്രഹ-
മധികമതുണ്ടെന്നറികയിദാനീം
തൻതിരുവടിതാനെന്നെയയച്ചൂ
ചിന്തിതമെന്തെന്നാക്കുറിയാവൂ
പംക്തിമുഖാലയമാഹകനെദ്ധത-
മന്തികസീമനികൃട്ടിക്കൊണ്ടിഹ
വരികെന്നെന്നെനിയോഗിച്ചിതുഹരി
പെരികെക്കൌതുകമോടിതുകാലം
വിരവൊടുപോന്നീടുകനീകപിവര!
ഹരിവരമരുളുംഹനുമന്നിനക്കും,"

അരുണനുടെസഹജനുടെവചനമതുകേട്ടുടൻ
ആഞ്ജനേയൻകപിശ്രേഷ്ഠൻപറഞ്ഞിതു
"പശുപകുലമതിൽമരുവുമശുഭമണിയാമവൻ
പാർത്ഥനുതേർതെളിപ്പാനിരിക്കുന്നവൻ
തെളിവുമൊരുവെളിവുമവനകമലരിലില്ലെടോ!
വെണ്ണയുംപാലുംകവർന്നുഭുജിപ്പവൻ
അവനുടയഭവനമതിൽവരികചിതമല്ലെടോ
അഞ്ജനാപുത്രനാമിക്കപിശ്രേഷ്ഠനു
വൃഷലികടെവികൃതിബതശിവശിവാമുക്കഹോ!
വീക്ഷണംചെയ്യാൻമനസ്സില്ലതെല്ലുമേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചടുലമിഴിപടലികടെവിടുപണികഠംചെയ്യമ-
ച്ചങ്ങാതിയെച്ചെന്നുകാൺമാൻചിതംനഹി
രഘുനൃപതികുലതിലകനലഘുഭുജവിക്രമൻ
രാമഭദ്രസ്വാമിദേവൻസതൈവമേ
ആവനുടയ ചരണമുകുമലയുഗമാശ്രയം
അന്യരോസ്സേവികയില്ലുഞാനണ്ഡജ!"
മക്കടവരനുടെവാക്കുകഠംകേട്ടട-
നൽക്കടരോഷമിയന്നഥഗരുഡൻ
"നോക്കെടമൃത്തകുരങ്ങച്ചാരേ!
ധിക്കാരംമമകേഠംക്കുതിപ്പോഠം
ശക്രാദികളുംവന്നുവണങ്ങും
ചക്രായുധനെക്കൊണ്ടുഴിക്കും
വക്രാത്മാവേ!നിന്നൊടുകിഞ്ചനാ
വക്കാണിച്ചേമതിയാവിപ്പോഠം
അക്കനുതുല്യമശേഷജഗത്തിലി-
തൊക്കെപ്പൊലിമവരുത്തിയിരിക്കും
വിക്രമജലനിധിവിശ്വജനേശ്വര-
നക്കടൽവണ്ണൻകണ്ണാരിസഖി
മൽകുലദൈവതമദ്ദേഹത്തെനി-
നക്കുഴിപ്പാൻയോഗ്യതയുണ്ടോ?
മക്കടകീടാ!നില്ലെടനിന്നുടെ
മസ്തകമിന്നുതകർത്തേഠാക്കു.
ഉള്ളമരങ്ങടെകായുംകനിയും
തൊള്ളയിലിട്ടുകടിച്ചുള്ളിച്ചുഥ
പള്ളനിറച്ചുമരത്തിലേറി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പല്ലുമിളിച്ചുപുളച്ചുനടക്കും
കള്ളക്കൂട്ടംകപിചപലന്മാർ
മുള്ളുപറഞ്ഞാലതുപൊഴുതുടനടി
കൊള്ളുമെടാമതികലഹംനിന്നെറ
തള്ളലുമുടനേതീരുമശേഷം.
കൊള്ളിവലിച്ചുതലയ്ക്കിട്ടടനടി-
കൊള്ളിക്കുംഞാൻവാലുപിടിച്ചിഹ
തുള്ളിക്കുന്നുണ്ടത്രയുമല്ലിനി
വള്ളികൾകൊണ്ടുവരിഞ്ഞുകിണറിൽ
തള്ളിമറിച്ചോങ്ങുതടികൊണ്ടടലുകൾ
തല്ലിഞെരിച്ചുതടിച്ചകുരങ്ങിനെ-
യെള്ളിനുതുല്യംപൊടിയാക്കാതെ
ന്നുള്ളിൽകോപമടങ്ങുകയില്ല.
തന്നെത്താനറിയാതെടുഷിക്കും
നിന്നെത്താമസിയാതെവധിച്ചു
പന്നഗരിപുവിനുമതിയാകുള്ളൂ
പന്നഗഭ്രഷണപാദത്താണ"
എന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തഹനുമാ-
ൻനെന്നുടെനിധനംചെയ്തതിനിപ്പോൾ
മന്നിലൊരുത്തരുമില്ലിഹപിന്നെ
പന്നഗലോകംതന്നിലുമില്ലാ
വിണ്ണിലുമില്ലെന്നറിയാതെന്നുടെ
ഉണ്ണികയക്കുന്നെന്തിനുപഴുതേ!
കണ്ണനുവേണ്ടിക്കലഹിച്ചാൽനി-
ൻറണ്ണനുതുല്യമതാകുംനീയും.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അണ്ഡജമൂഢ!നിന്നുടെജ്യേഷ്ഠനൊ-
രണ്ഡജനല്ലേസൂയ്മനുസാരഥി?
പൊണ്ണനുതുടയിണയിലകപ്പെടുമുറിച്ചൊരു
വണ്ണൻവാഴകണക്കേരവിയുടെ
തേരുതെളിച്ചുനടക്കുന്നിപ്പൊ-
ളാരുമിതറിയാതില്ലിഹഗരുഡ!
ഊരുവിഹീനൻതന്നുടെതമ്പി-
ക്കുരുമുറിഞ്ഞുകിടപ്പാരായി;
മാരുതിയോടുമുത്തുവരുന്നവ-
രാരുംതോറുമടങ്ങാതില്ലാ;
പോരുംനിന്നുടെപൌരുഷവാക്കുകൾ
ചേരുന്നില്ലിഹചൊരുമിടാനീം
പോരുതുടന്നയയിപ്പാൻമാത്രം
പോരുംഞാനെന്നാഗ്രഹമെങ്കിൽ
ആരംഭിക്കണമാഹവമെന്നൊട്ട
സാരംവെച്ചുപറഞ്ഞതുമതിമതി!
കൊക്കുംമുഖവുംനഖവുംചിറകുമി
നിക്കുണ്ടായുധമമർചെയ്യുതിനെ-
ന്നാൽക്കുലത്തിൽനിനക്കൊരുഹുങ്കുതി
നില്ക്കുംരണ്ടടികൊള്ളുന്നേരം.
മുഷ്ടിശമിച്ചുടനിയൽകണക്കെപ-
റക്കുംനീപടയെന്നെന്നാകിൽ
ദിക്കുജയിച്ചൊരുരാവണവീര-
നിരിക്കുംലങ്കാനഗരംചുട്ട
കരിച്ചുരുകുമനകേട്ടവരാരും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇക്കപിവീരമെതിക്കയുമില്ലാ
ഒക്കെയറിഞ്ഞൊരുപക്ഷിക്കെന്നെയ-
മക്കാമെന്നുമുതിർന്നതുകൊള്ളാം
നിന്നെക്കൊല്ലുകയില്ലാഹനുമാൻ
പിന്നെദ്ദോഷംവരുവതുമൂലം
കിന്നരചാരണസന്നതനീശര-
ന്നന്നുടെനാഥൻശ്രീനാരായണ-
ദേവൻതന്നുടെവാഹനമാകിയ
തപദ്ദേഹത്തെനശിപ്പിച്ചെന്നാ-
ലദ്ദോഷംമമതീരുകയില്ലെ-
ന്നുദ്ദേശിച്ചുപറഞ്ഞിതുഞാനും
സപ്പാശനനായുള്ളൊരുനിന്നുടെ
മപ്പുമടക്കിയയപ്പാനല്പം
സംഗരമിവിടെച്ചെയ്യാംപുന-
രങ്ങപ്പുറമേതുംഭാവവുമില്ലാ."
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരുപവനാത്മജനുടെ
ഭംഗികലർന്നൊരുമൊഴികേട്ടിട്ടും
സംഗരമെതുമല്ലെന്നതുഹന്തവി-
ഹംഗമരാജനുതോന്നീലേതും;
"കേരുതിക്കൊള്ളുടകപികുലകീടാ!
പൊരുതിക്കൊള്ളുടപൊണ്ണത്തടിയാ!
തരുമൃഗമാകിയനിന്നുടെതടിയൊരു
പെരുമലപോലെതടിച്ചുതടിച്ച-
തടിച്ചുതുലച്ചുപിടിച്ചുമിഴിച്ചുമെ-
തിർത്തുവരുന്നസമർത്ഥൻഗരുഡൻ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധൂർത്തപ്പെരുത്തകുരങ്ങച്ചാരേ!
കൂർത്തവളഞ്ഞൊരുകൊക്കിൻമുകളിൽ
കോർത്തുംകൊണ്ടുപറന്നതിരിച്ച-
ക്കോത്ത്യായിനിയുടെസോദരനാകിയ
കീർത്ത്യാവിലസിനസുലളിതകോമള-
മൂർത്ത്യാനന്ദജനാത്ത്യാദിഹരൻ
മുരരിപുഭഗവാൻവാണരുളുന്ന
പുരത്തിൽകൊണ്ടേതാഴ്ത്തുവരാതിഹ
തൽതിരുമുമ്പിൽകാഴ്ചയതായ്ച്ച-
ച്ചന്തരമെന്യേതൊഴുതീടുന്നോൻ"

ഇതഥംപറഞ്ഞുചെന്നയുദ്ധംതുടങ്ങിചാരം
ക്രുദ്ധൻഗരുഡനതിശ്രുദ്ധൻതാനെന്നോവേണ്ടു
ശകുതന്മാരായുള്ളോരുനകുതഞ്ചരേന്ദ്രന്മാരെ
കുത്തിക്കൊലചെയ്താരുശകുതിയിൽപാതിവേണ്ടാ
മരുത്തിൻറപുത്രനാകുംകരുത്തൻഹനുമാനെന്നാ
പരമാത്മാവറിയാതെഗരുഡൻപടതുടങ്ങി;
ചൊടിച്ചുംചിറകുകൊണ്ടടിച്ചും
കൊക്കുകൊണ്ടുകടിച്ചും
വട്ടത്തിൽപാഞ്ഞുങ്ങണഞ്ഞും
വല്ലാത്തവാക്കുപറഞ്ഞും
തങ്ങളിൽകെട്ടിപ്പിണഞ്ഞും
ഭൂഷണംചൊല്ലിപ്പഴിച്ചും
രോഷിച്ചുശ്രുണ്ടികടിച്ചും
പോരാടുന്നേരംകുലുങ്ങി
ഗന്ധമാദനംകലുങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാരിധിനാലുംമുടങ്ങി
മൃഗസഞ്ചാരംനടുങ്ങി
ഭൂചക്രവാളംമടങ്ങീടാതെ
തങ്ങളിൽതുടങ്ങീമുഷ്ടിയുദ്ധങ്ങൾ

അടികളുമിടികളുമടനടനെ
കടിപിടികലശലുമിഹബലടനെ
വടിതടിയൊക്കയുമടവുകളും
പൊടുപൊടെരടിതവുംവിരുതുകളും
കദനവിധങ്ങളൊന്നുപകർന്നിടുന്നു
കളിവിപിനമൊക്കെത്തകർന്നിടുന്നു
മലകടെഗ്രഹകളുംമുഴങ്ങീടുന്നു
കലപുലികളുമേറെകുഴങ്ങീടുന്നു
കലഹരസികൻമുനിരസിച്ചീടുന്നു
കലിതകുതുകമിഹവസിച്ചീടുന്നു

ഭയമുടയവരൊക്കെത്തിരിച്ചീടുന്നു
ഭയമില്ലാത്തവർകണ്ടുരസിച്ചീടുന്നു
വരഗിരിസമമൊന്നുവളർന്നീടുന്നു
പരിചൊടുകയ്യുംകാലുംതളർന്നീടുന്നു
ഗരുഡനുമടമൊന്നുകുറഞ്ഞീടുന്നു
ഗഗനാഭ്രവതിൽനിന്നുപറന്നീടുന്നു.

തെല്ലുകയത്തൊരുമാരുതസുതനുടെ
തല്പകഠംകൊണ്ടുതളർന്നുശരീരം
അല്പൽമുഴുത്തുടനക്ഷണസഹോദര-
നാശ്വപറന്നുതിരിച്ചുതുടങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒന്നുവിളിച്ചരുൾചെയ്തഹനുമാ-
"നെന്നുടെഗരുഡൻഖേദിക്കേണ്ടാ
എന്നെപ്പൊരുതുജയിപ്പാനിപ്പാരിൽ
മന്നിലൊരുത്തരുമതിയാകില്ലാ
എന്നതുകാരണമെന്നൊടുതോഠംതി
നെന്നുടെഗരുഡനൊരുവമതിവേണ്ടാ
ഞങ്ങുപരാക്രമമില്ലാഞ്ഞല്ലിഹ
ഭംഗംവന്നുഭവിച്ചുസഖേ!തവ
തുംഗപരാക്രമനാകിയമനുകുല-
പുംഗവരാമസ്വാമികാടക്ഷം
കൊണ്ടുനമുക്കുവിശേഷതയുള്ളതു
കൊണ്ടുഭവാനുമറിഞ്ഞീടേണം
രണ്ടുവിധംവാക്കില്ലനമുക്കു
പണ്ടുമിദാനീമപിനഹിഭേദം
ഹരുവാമെന്നുടെരഘുകുലനാഥൻ
ഒരുവാക്കിപ്പോഠംചൊല്ലിയയച്ചാൽ
വരുവാൻസംശയമില്ലിങ്ങായതു-
മൊരുവാക്കുദ്ധരിപ്പിക്കേണം!
സജ്ജനസഭയിലിരുന്നരുളുകിലും
ദുർജ്ജനസഭയിലിരുന്നരുളുകിലും
ജനകസുതാപതിയരുൾചെയ്താ-
ലപിടെനാമുക്കുവരാൻകുറവില്ലാ"
ഇത്തരമുള്ളൊരുമാരുതിവചനം
ചിത്തരസത്തൊടുകേട്ടഥഗരുഡൻ
സത്വരമങ്ങുപറന്നുതിരിച്ചു-
ങ്ങുത്തരമുരിയാടാതെഗമിച്ചു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാരണപുരുഷൻവാണരുളീടിന
ദ്വാരാവതിപുരിപുക്കഥഗരുഡൻ
വന്ദനചെയ്തിഹനിന്നൊരുസമയേ
നന്ദകുമാരൻചോദ്യംചെയ്തു:—
"എന്നുടെഗരുഡൻവന്നോബതപുന
രെങ്ങുഹനുമാൻപിറകെവരുന്നോ!
നിന്നൊടുകൂടിവരാതെയിരിപ്പാൻ
സംഗതിയില്ലവനെന്തിഹവൈകി?
മക്കടവരനിഹഗോപുരസീമനി
ലാക്കുന്നെന്തിനുപഴുതിലിരുന്നീം;
വെക്കംവരുവാൻചൊല്ലിടവനെ
ആക്കപിവരനവസരമറിയണ്ടാ"
അഞ്ജനാസഖിയുടെവചനംകേട്ടിഹ
ലജ്ജിതനാകിയവിനതാതനയൻ
അഞ്ജലികൂപ്പിയുണത്തിച്ചാനട-
നഞ്ജനതന്നുടെമകനുടെവചനം
"ഉല്പലലോചന!നിന്തിരുവടിയുടെ
കല്പനഞാൻചെന്നവനൊടുചൊന്നേൻ
അല്പംബഹുമാനിച്ചീലെന്ന.
ല്പപ്രിയവചനമുരച്ചുഹനുമാൻ
നിന്തിരുവടിയെക്കൊണ്ടുഷിച്ചതു
ചിന്തിച്ചാലതികഠിനംകഠിനം
ഹന്തനമുക്കതുണത്തിപ്പാനെളു-
തല്ലമുകുന്ദമുകുന്ദനമസ്സു!
ഇടയില്ലാത്തഭടന്മാരാകുമൊ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രിടയന്മാരുടെനടുവിൽവസിക്കും
മുടിയൻചൊല്ലിയയച്ചിഹവനൊരു
തടിയൻനീയെന്തറിയുംമൂഢാ!
മടവാർചൊല്ലിയവിടുപണിയെല്ലാം
മടിക്കൂടാതെയെടുത്തുപൊറുക്കും
പിടിയാത്തവരൊടുപരിയപ്പെട്ടോ-
രടിയാനല്ലിക്കപികുലവീരൻ
കടിയാപ്പുട്ടികുരയ്ക്കുമ്പോളൊരു
വടിയാൽനിൽക്കുമതല്ലാതെന്തിഹ
വടുവാമവനെപ്പേടിയുമില്ലി-
പ്പടുവാംപവനതനുജനമിപ്പോൾ
കടുതായ്ശബ്ദിക്കുംകുനരിയെ-
ക്കടുവായുണ്ടോപേടിക്കുന്നു?
ചൊല്ലേറുംരാഘവനായകനല്ലാ-
തില്ലാരുടെവഴി നിക്കിഹളവനേ
കല്യാണാകൃതിസീതാരമണൻ
ചൊല്ലിയയച്ചനാലചിടത്തിൽ
ചെല്ലുവരിന്നൊരുസംശയവുംപുന-
രില്ലനമുക്കതുബോധിച്ചാലും!
വല്ലതുമെങ്കിലുമന്യനമുക്കൊരു
വല്ലവശിഷ്ടവെടുക്കയുമില്ല
പുല്ലുംനിന്നുടെസാമിയുമൊക്കും
ചൊല്ലുകനീചെന്നവനൊടിതെല്ലാം
വെണ്ണകുവൻതുടിച്ചുനടക്കും
കണ്ണൻചൊല്ലിയയച്ചവിശേഷം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ണംകൊണ്ടുശ്രുവിക്കയുമില്ലീ-
യണ്ണവതരണംചെയ്തൊരുഥനമാൻ
ങ്ങക്കപിയിങ്ങനെയിന്തിരുവടിയെ
ദ്ധിക്കാരേണപറഞ്ഞൊരുവാക്കുസ-
ഹിക്കാഞ്ഞടിയൻതടിയൻകപിയൊട്ട
വക്കാണത്തിനവട്ടംകൂട്ടി
കൊക്കുംചിറകുമയത്തിച്ചന്നഥ
കൊത്തുംതള്ളലുമടികളുമിടികളു-
മിത്തരമഖിലവിധങ്ങളിലവനൊട്ട
യുദ്ധംചെയ്കയുറഞ്ഞൊരുനേരം
ഉദ്ധതനാകിയമാരുതസുതനൊട്ട
കുത്തുംതള്ളലുമിടിയുംകടിയും
തൊഴിയുംപൊഴിയുംകൊണ്ടടനടിയൻ
മണ്ടിപ്പാന്നിഹഭവനാംപുക്കേൻ
പണ്ടൊരുനാളുമിവണ്ണമൊരവമതി-
യുണ്ടായിട്ടറിവില്ലടിയനു്
പണ്ടാരമുതൽതിന്നുമുടിക്കും
പണ്ടങ്ങൾക്കിതുകേട്ടാൽപരിഭവ-
മുണ്ടെന്നാകിൽതഴയുംകയ്യിൽ
കൊണ്ടുപുറപ്പെട്ടീടുകവേണം
യജമാനന്മാരെങ്ങു? നിന്നുടെ
യജമാനത്വമിതെന്തിനുകൊള്ളാം?
തങ്ങടെസ്വാമിയെയിന്നൊരുമൃത്തു-
രങ്ങച്ചൻമുഷിവാക്കുപറഞ്ഞാൽ
ഏങ്ങനെകേട്ടുപൊറുത്തീടുന്നു?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചങ്ങാതിക്കതുചിതമായ്വരുമോ?
ലന്തക്കുഴലുംവില്ലുംകണയും
കുന്തവുമേന്തിനടക്കുംനിങ്ങടെ
ചന്തംകാണ്മാനല്ലെജമാനൻ
ചോരുംതന്നൊരുപ്പിക്കുന്ന
എന്തെങ്കിലുമൊരുപടയിൽചെന്നുട-
നന്തംവരികിലിതല്ലേനല്ല
അന്തരമില്ലുജീവിച്ചപ്പോഴേ
അന്തവുമുണ്ടുധരിച്ചീടേണം
കക്കടത്തുലമുസ്സുണികളെന്നിവ-
യൊക്കെയെടുത്തുവടയ്ക്കുപുറപ്പെ-
ട്ടുൽക്കടരോഷംമലമുകളേറി-
ട്ടുക്കുകളൊക്കെമുഴക്കിച്ചെന്നാൽ
നാക്കപിടിയെങ്ങനെനിന്നൊരുപ്പു?
വുറുംനിന്നുശരങ്ങളയയ്ക്കാം.
എറുംപിടിയുംകലശലുകൂട്ടാം
കൊട്ടകൊടുക്കാംകൊറുമുടക്കാം
മുറുമവനെറവരാക്രമമപ്പോൾ
ചൊരുംസംശയമതിലില്ലിപ്പോൾ
കുറഞ്ഞുടാതവനെച്ചെന്നിഹ
കുത്തിക്കൊന്നുനമുക്കിഹപോരാം."

ഗരുഡനുടെഭാഷിതംകേട്ടമന്ദസ്മിതം
വിടുവദനപങ്കജേജാതമായീടുടൻ
മുരാരിനനുചിച്ചാ"നെന്തെടാനിന്നുടെ
കുറുളിലൊരുസാഹസമിങ്ങിനിതാനവാൻ?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അസുരസുരസംഘവുംമർത്ത്യസംഘങ്ങളും
അഖിലമൊരുമിച്ചുചെന്നാഹവംചെയ്താലും
അതുലബലവീര്യനാമഞ്ജനാപുത്രന്റെ
വധമിതെളുതല്ലെടോ!വൈനതേയാസഖേ!
മതിമതിമനോഹരമെന്നൊഴിഞ്കഥകണീ
മതിവിഭവശാലിയാംമാരുതിവാനരൻ
രജനിചരഭഞ്ജനൻരാമചന്ദ്രപ്രിയൻ
സലിലനിധിലംഘനൻസാരതേജോമയൻ
സുഖഗതവിഭീഷണൻസുകൃതിസംഭാഷണൻ
അവനൊടുമുത്തനീയാഹവംചെയ്തതും,
അധികമചിരവുകമെന്നൊത്തുകൊൾകസഖേ!
ഇനിയുമൊരെടുപ്പുനീചെന്നുപോന്നിടനേം
വിരവിനൊടുവീണ്ടുമെക്കണ്ടുചൊല്ലീടണം
രജനിചരവൈരിയാംരാമചന്ദ്രൻമുദാ
രചിതസുഖമെന്നൊടുചൊല്ലിവിട്ടഹിതം
ജനഹൃദയരഞ്ജനൻജാനകീവല്ലഭൻ
മനസിജമനോഹരൻമാനഗാംഭീര്യവാൻ
ദശവദനഖണ്ഡനൻധീരകാമന്ദിര
വിശദമെഴുനെള്ളിമേവുന്നുഭൂമാരുതേ!
ഇതികിമപിചൊല്ലിയാലിന്നതന്നെവരും
മതിഗ്രഹനമനോഹരൻമാരുതന്റെമകൻ."

ഏവംകനിഞ്ഞുവാസുദേവനരുളിച്ചെയ്ത
ഭാവംതെളിഞ്ഞുവൈനതേയൻവണങ്ങിമെല്ലെ
പക്ഷിപരന്നുപവ്വക്ഷത്തിന്മീതെചാടി
വിക്ഷിപ്തവേഗമോടെവീരൻഗമനംചെയ്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാരുതിവസിക്കുന്നാരുകടളിക്കാട്ടിൽ
പാരാതിരഞ്ഞിച്ചെന്നുപാരംകനിവിനോടെ
ശ്രീരാമഭക്തൻതന്നെറശ്രീപാദസന്നിധിയി-
ലാരോമൽഭക്തിയോടേനിന്നുപറഞ്ഞീവണ്ണം
"വീരവിജയഗ്രണവീരപവനസുത!
ശ്രീരാമദേവനുണ്ടുദ്വാരാവതിപുരിയിൽ
വിശാവസിച്ചീടുന്നുപാരാതെഴുനെള്ളണം!"
എന്നതുകേട്ടരുൾചെയ്തുഹനുമാ-
"നെന്നുടെനാഥൻരഘുകുലവരനെ
നിന്നുടെകൺകൊണ്ടീക്ഷിതനായൊ?
മുന്നമയോദ്ധ്യയിൽവാണൊരുനാഥൻ
പിന്നെയുമിങ്ങവതീർണ്ണനതായൊ?
ലക്ഷ്മണനുണ്ടൊഭരതനുമുണ്ടൊ?
ലക്ഷണനാംശത്രുഘ്നനുമുണ്ടൊ?
ലക്ഷ്മീഭഗവതിയാകിയസീതയു
മക്ഷിതിപനെറസമീപത്തുണ്ടൊ"
പക്ഷികുലോത്തമനിടമരുൾചെയ്തു
"ലക്ഷ്മണനില്ലാഭരതനുമില്ലാ
ലക്ഷണനാംശത്രുഘ്നനുമില്ലാ
ലക്ഷ്മീഭഗവതിയാകിയസീതയു-
മക്ഷിതിപനെറസമീപത്തില്ലാ"
"ജാനകിയില്ലസമീപത്തങ്കിൽ
ഞാനങ്ങോട്ടവരത്തില്ലിപ്പോൾ
നീയങ്ങോട്ടനടന്നാലുംഹനു-
മാനങ്ങോട്ടവരത്തില്ലുണ്ണി!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹനുമാനിങ്ങനെയുരചെയ്തെന്നതു
മനുകുലവരനോടറിയിച്ചാലും"
ഏന്നതുകേട്ടഥഗരുഡൻതാനും
പോന്നുപറന്നുതിരിച്ചുവിടുന്ന
കാരണപുരുഷൻവാണരുളീടിന
ദ്വാരാവതിപുരിപുക്കഥമെല്ലെ
വന്ദനചെയ്തിഹനിന്നൊരുസമയേ
നന്ദകുമാരൻചോദ്യംചെയ്തു:—
'ഹനുമാനെങ്ങുവിഹംഗമവീരാ?
ഹനുമാനങ്ങുമഹാഗിരിമുകളിൽ
ഇങ്ങോട്ടെന്തു വരാഞ്ഞുഹനുമാൻ?
ഇങ്ങോട്ടവരത്തില്ലഹനുമാൻ
എന്തൊരുസംഗതിയിങ്ങനെപറവാൻ?
എന്തെന്നടിയനറിഞ്ഞതുമില്ല
പരമത്മ്ഥംനീയറിയിച്ചില്ലേ?
പരമാത്മ്ഥംഞാനറിയിച്ചതെ
രഘുപതിയെബ്ബഹുമാനമതില്ലേ?
രഘുപതിയെബ്ബഹുമാനമതുണ്ട്
കല്പിച്ചാലതുകേൾക്കുതായൊ?
കല്പിച്ചാലതുകേൾക്കുന്താനും
അതിനെന്തൊരുവൈഷമ്യമിദാനീം?
അതിനൊരുവൈഷമ്യംകാണുണ്ട്
ആയതുമെന്നോടറിയിച്ചാലും
ആയതുമടിയനണഞ്ഞിച്ചീടാം!
ആയതമിഴിയാളാകിയജാനകി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലക്ഷ്മീഭഗവതിയാകിയസീതാ
രക്ഷോവരരിപുവാകിയനുപനുടെ
അന്തികഭാഗത്തില്ലെന്നാകിൽ
തന്തിരുവടിയെക്കാണുകയില്ലെ-
ന്നന്തരഹീനമുരച്ചിതുഹനുമാൻ"
എന്നതുകേട്ടമുകുന്ദൻതാനു
റാന്നിതുകൊള്ളാമവനുടെഭാവം
"എന്നാലിനിയുമൊരിക്കൽക്കൂടേ
ചെന്നുവരേണംഭാനുകുലേന്ദ്രാ!
ചാരുതയാജനകാത്മജയോടും
ഉചാരകതന്നിൽവസിച്ചീടുന്നു
ശ്രീരഘുനായകനൊന്നതുനമ്മുടെ
മാരുതിയോടുപറഞ്ഞീടുകപോയ്"
"കേല്പനകേൾക്കാൻമടിയില്ലടിയനു
ചിൽപുരുഷോത്തമ!കൃഷ്ണമുരാരേ!
തൽപദപങ്കജമല്ലാതൊരുഗതി
യിപ്പരിഷയ്ക്കില്ലഖിലജഗോശ"
എന്നുപറഞ്ഞുപറന്നതിരിച്ചു
പന്നഗഭൂഷണപക്ഷിശ്രേഷ്ഠൻ.

പങ്കജാക്ഷനതുനേരംതന്നുടെ
മങ്കമാർകളെവിളിച്ചരുൾചെയ്തു
ലങ്കചുട്ടപൊടിയാക്കിനിശാചര
സംഘമപ്പൊഴുമടിച്ചൊരുഹനുമാൻ
ശങ്കരപ്രിയനാശേഷജനങ്ങടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സങ്കടങ്ങളെയൊഴിച്ചുസുഖത്തെ
സംഘടിപ്പതിനുനല്ലസമർത്ഥൻ
ശങ്കവേണ്ടശശിനേർമുഖിമാരേ!
കല്യനാമവനെയിങ്ങുവരുത്താൻ
ചൊല്ലിവിട്ടവിനതാത്മജനേഞാൻ
നല്ലവീര്യബലശാലിഹനുമാ-
നില്ലകില്ലിഹവരുംവിരവോടെ
രാമഭദ്രനുടെനല്ലൊരുമേഘ-
ശ്യാമകോമളമുദാരശരീരം
ഞാനുമൻപൊടുധരിച്ചിടുന്നേൻ
ഭാഗ്യമുള്ളപതിനാറുസഹസ്രം
ഭാര്യമാരിലൊരുപങ്കജഗാത്രി
വേഗമിന്നുജനകാത്മജതന്നുടെ
വേഷമൻപൊടുധരിക്കണമിപ്പോൾ."

നാരായണനുടെകല്പനകേട്ടഥ
നാരികൾപതിനാറായിരമുള്ളതി-
ലൊരുനാരിക്കുംജനകാത്മജയുടെ
തിരുമേനിക്കുസമാനശരീരം
വിരവൊടുഹനുതധരിപ്പാൻകൌശല -
മൊരുതെല്ലുംപുനരുണ്ടായില്ലാ;
പരവശരവരുടെഭാവമതിങ്ങനെ
മുരരിപുഭഗവാൻകണ്ടുചിരിച്ചു
എട്ടുനതാംഗികൾപിന്നെവിശേഷി-
ച്ചൊട്ടുമവക്കൊരുതാഴ്ചയുമില്ലാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നതിലാരുവിലാസിനിമാരൊട്ടു
നന്ദകുമാരനരുളിച്ചെയ്തു:—
"കാളിന്ദിജാംബവതീസത്യാ
കേളിയേറിന ഭാമരുഗ്മിണി
മിത്രവിന്ദയെന്നള്ളൊരുഭാര്യമാ—
രത്രവന്നവണങ്ങുവിനോവരും
നേത്രരാഗമിനിക്കിഹനിങ്ങടെ
ഗാത്രമതുകണ്ടുസുഖിപ്പാൻ
ജാനകിതന്നുടെവേഷമെടുപ്പാൻ
മാനിനിമാക്കിഹകൌശലമുണ്ടോ?
ഞാനാതുകാരണമിംഗുവിളിച്ചു
ആനനമന്യൈതാഴ്ത്തിടുന്നു?
അംഗനമാരവരാരുംചൊന്നാർ
ഞങ്ങൾക്കിനിച്ചാലിന്നിതുമാത്രം
സാധിപ്പാനൊട്ടുതല്ലുമുകുന്ദ!
ബോധിച്ചീടുകതിന്നുമനാതാരിൽ
മനസ്ഥിതവുംചെയ്തുഗ്രഭീഷ്മുക..
നന്ദിനിയോടരുൾചെയ്തുമുകുന്ദൻ
"രുഗ്മിണിബാലേ! മൈഥിലിതന്നുടെ
വേഷമതാശ്രുധരിക്കണമിപ്പോൾ
രഘുനായകനുടെവേഷംഞാനും
ലാഘുതരമുടുധരിച്ചീടുന്നോൻ
വൈദേഹീ!ശൃണുനീയുംവിരവൊടു
വൈദേഹിവടിവാശ്രുധരിക്ക
ഥനുമാനിഹുവരുന്നതിനുള്ളിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തന്നമാറിസ്ഥിതിചെയ്യണമിപ്പോൾ"
ഏവമരുളുകേട്ടഥപുരമുറിതന്നിൽ
ചെന്നകരേറിയിരുന്നവതുക്കെ
കതകുമടച്ചുകണ്ണുമടച്ചു
മായാമിയന്നമനസ്സുമുറച്ചു
ജാനകിതന്നുടെതടമുലതുടയിണ
കടിതടമുദിലസ്സുടതരമുടലുടെ
ഗുണഗണമഹിമാവതുമുടനോത്തും
പേത്തുശരീരംപാത്തുതരത്തിൽ
പണിപലതുംചെയ്താശുകരാഗ്രേ
മണിദർപ്പണമുമെടുത്തഥനോക്കി
കുറിഞ്ഞുവിവന്നുപിറിഞ്ഞുവലഞ്ഞും
ഏഴുതല്ലെന്നമനസ്സിലുറച്ചു
കളമൊഴിരുഗിണികൃതകൃതുരന്നു
വെളിയിൽപോന്നമുകുന്ദസമീപേ
തെളിവില്ലാതവൾമുഖവുംതാഴ്ത്തി
ക്ഷീണമിയന്നുവണങ്ങിച്ചൊന്നാൾ
"നാണക്കേടു നമുക്കുഭവിച്ചു
രാമൻതന്നെറകളത്രമതാകിയ
കാമിനിമണിയുടെവേഷമെടുപ്പാൻ
പലപലയത്നംചെയ്തേനതിനൊരു
ഫലമുണ്ടായതുമില്ലമുരാരേ!
അണുമാത്രംകൃപയുണ്ടെന്നാകിൽ
ഇതുമാത്രംകല്പിച്ചീടരുതെ"
രുഗിണിയിങ്ങനെചൊന്നതുകേട്ടൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിശ്വംഭരനാമംബുജനേത്രൻ
സത്യഭാമയെവിളിച്ചരുൾചെയ്തു
"സത്യഭാഷിണി!നിനക്കുനിനച്ചാൽ
ജാനകിതന്നുടെവേഷമെടുപ്പാൻ
മാനിനി!തവഹികൗശലമുണ്ടോ?
ആമിതെങ്കിലതിസുന്ദരിതെല്ലും
താമസിക്കരുതുകാമിനിമൗലേ"
സത്യഭാമയതുകേട്ടൊരുനേരം
സത്യസാധനൊരുങ്ങിനടന്നു
അങ്ങുചെന്നുജാനകീത്വമുതന്നുടെ
അംഗഭംഗിവഴിപോലെചമഞ്ഞു
അങ്ങുചെന്നുമുകിൽവർണ്ണസമീപേ
ഇന്ദുനിഭമുഖിനിന്നുവണങ്ങി
കാർമുകിൽവർണ്ണനുമപ്പോൾതന്നെ
കാൽകവുംതുക്കയിലെടുത്തു
അമ്പുമെടുത്തുപിടിച്ചുകരാഗ്രേ
വമ്പുപെരുത്തൊരുശാർങ്ഗവീരനെ
അന്തകപുരിയിലയച്ചപുമാനുടെ
ചന്തമിയന്നുശരീരവുമപ്പോൾ.
പക്ഷീന്ദ്രനങ്ങുചെന്നുപവനാത്മജനൊക്കണ്ടു
പക്ഷമിളക്കിക്കൊണ്ടുപറഞ്ഞുസന്തോഷത്തോടെ
"ശ്രീരാമദേവനുണ്ടുസീതാദേവിയുംകൂടി
വീരാ!വസിച്ചീടുന്നുദ്വാരാവതീപുരിയിൽ
പാരാതെപോകനാമുക്കാരോമൽഭക്തിയോടെ"
നാരായണവാഹനനേവംപറഞ്ഞനേരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാരംപ്രസാദിച്ചരുൾചെയ്തഹനുമാനപ്പോൾ
"പോരുന്നതുണ്ടുഞാനുമേതുംസംശയംവേണ്ടാ
അഗ്രേനടന്നാലുംനീയധുനാപക്ഷികുലേന്ദ്രാ!
വ്യഗ്രേതരംഞാനഥപിറകേവരുന്നുണ്ടല്ലോ
ചിറകുള്ളനിനക്കുപറന്നുഗമിക്കാമല്ലോ
ചാരകില്ലാത്തഞാനുടനുനടന്നുണ്ടാവൂ
കാടുംമലയുംകുന്നുംതോടുംകടന്നുദിവസം
വാടിവലഞ്ഞുണ്ടാവുമോരുംകൂടിയേപറയൂ
മുന്നോരീയങ്ങുചെന്നുരാമനോടറിയിക്ക
റിന്നാലെവരുന്നുണ്ടുപിംഗാക്ഷനെന്നീവണ്ണം"
ഹനുമാൻതന്നുടെവാക്കുകൾകേട്ടുവി-
ഹംഗമരാജൻപോറ്റന്നൊരുശേഷം
ശ്രീഹനുമാനൊരുനാടിനാരഃകൊ...
നതിവേഗാലദ്ധാരകപാറി
സീതാസഹിതനതാകിയരവ്വുകുല
നാഥൻതന്നുടെചരണസരോജേ
വീണനമസ്കൃതിചെയ്തുപതുക്കെ
പാണികൾതമ്മെലിയിൽവെച്ചഥകൂപ്പി
വാണികൾകൊണ്ടുണ്ടാവുസ്തുതിചെയ്തു
നാണമൊഴിച്ചിതിമാരുതപുത്രൻ
"രാമഹരേജയരവ്വുകുലനായക!
രാവണനാശന!രാഘവ!ജയജയ!
ജനകതനൂജേ!ദേവിനമസ്തേ
കനകമനോഹരകോമളകായേ!
മനുകുലപുംഗവമാനിനിമണിയേ!"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇത്തരമനവധിനുതിഗിരിമോതീ
ചിത്രവിചിത്രചരിത്രനടാകിയ
സീതാപതിയൊടുയാത്രയുമോതി
പ്രീത്യായാതനുതാഞ്ജനനുമാനും

പവനാജനുംഗമിച്ചൊരുശേഷം
പതഗകുലേന്ദ്രൻവന്നുവണങ്ങി
"ഹനുമാനൊഞ്ചുചിഹംഗമവീരാ"
"ഹനുമാനുണ്ടിഹപിരികെവരുന്നു"
"അയ്യോഭോഷാ! നീയറിയാതെ.
അരുളാതന്നുടെതായറിവാനീം
കണ്ടുപറഞ്ഞുമറഞ്ഞിട്ടിപ്പോൾ
രണ്ടരനാഴികയങ്ങുകഴിഞ്ഞു
മാരുതനോക്കാൾവേഗമതുള്ളോരു
മാരുതസുതനൊജയിപ്പാനിപ്പോൾ
പാരിലൊരുത്തരുമതിയാകില്ലാ
പോരുംവിന്നുടെഗർവ്വുകളെല്ലാം"
എന്നരുൾചെയ്തുമുകുന്ദൻഭഗവാൻ
രാഘവരൂപമുപേക്ഷിച്ചിടനേ
ഉന്നതമായൊരുമണിഭവനാന്തേ
ചെന്നുവസിച്ചിതുവാസവസഹജൻ
ഗരുഡനുമേറെരംഭിസ്യമോടെ
മാരുതസുതനെബ്ബഹുമാനിച്ചു
രഥിഷ്ഠരമുരഥരചരണംകൂപ്പി
ത്തിരുചൈകുണ്ഠത്തെഗമിച്ചു.

രാമാനുചരിതം കാട്ടൻതുള്ളൽ
സമാപ്തം.

—ം—

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

4. സത്യാനുപ്രയംവരം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

മത്തഗജാസുരവീരൻതന്നുടെ
മസ്തകമാശുപിളർന്നമഹേശൻ
മത്തഗജാകൃതിപൂണ്ടുടനേമദ-
മത്തവിലാസരസേനവനന്തേ
തത്തനരസ്തുശകളേബരയാകിയ
തത്തരുണിമണിലലനാളോടെ
തത്തട്ടിരവിഹാരപരൻമധു-
മത്തമധുവ്രതകോകിലവിലസിത-
രത്തദ്വിശിവിലസനദശായാം
തത്തരുണാകൃതികണ്ടരസിച്ചൊരു
ചിത്തജനവനുടെ നിറകേക്കൂടി.
ചിത്തമിളക്കിമറിച്ചടനുടനേ
യത്തൽവരുത്തുവരിത്രസമയേഞാൻ
ഇത്തരമുള്ളിലുറച്ചുശരാവലി
സത്വരമാവധിചൊരിയുന്നേരം
സത്പ്രണത്തെമറന്നുമഹേശൻ
ഉത്തമപ്രണയാമുമയുംക്കൂടി
ചിത്തസുഖേനപുണർന്നരമിച്ചുമ-
ഹത്തരവിഹരണവിലസിതസമയേ
തത്രജനിച്ചൊരുതരുണമഹാകരി-
മസ്തകനാകിനഗണപതിഭഗവാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മത്തമതാപമശേഷമൊഴിച്ചു സ-
മസ്തസമൃദ്ധിവരുത്തിയിരുത്തിവി-
ചിത്തമകത്തിവിടുത്തുദിവരുത്തിവി-
മുകരിനാമുക്കുലഭിപ്പുരിനുള്ളവ-
വിത്രവിചിത്രചരിത്രമുരുക്ക-
രുത്തുചെരുത്തുഹരുതപമുരുതപ-
മിത്രലഭൃതപസുമിത്രബാഹുതപസു-
പുത്രകളത്രസുഖിതപമിടതാക്കവ-
രുത്തുകസതപരമത്തലകുത്തുക.
മാത്തൂരമരുംഭഗവരിഭദ്രേ!
കാത്തരുളീടുകകഥകൾകഥിപ്പാൻ
മാപ്പുവിവാദംമനസിമഹേശ്വരി!
മടികളകരിവരഗാമിനി!വരദേ

ദ്രുതകം.

മംഗല്യാലയമമ്പലപ്പുഴവിള-
ങ്ങീടുന്നഗോവിന്ദനും
ഭംഗ്യാനല്ലൊരുകേളർകോടുമരുമ
ദ്ദേവൻമഹാദേവനും
തുംഗപ്രാഭവശോഭയാവിലസുമെൻ
മാത്തൂർമഹാദേവിയും
രംഗത്തിൽവിലസേണമെങ്കിലടിയൻ
തുള്ളൽക്കുകൊള്ളാവ്വരും.

തുള്ളലിനാശ്രുതുടങ്ങുമ്പോളൊരു
തെള്ളുമുള്ളിലുദിച്ചീടേണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉള്ളജനാങ്ങൾക്കെല്ലാമിതുകൊ-
ണ്ടുള്ളം പിടിതികഴുത്തീടേണം
വെള്ളസ്ഫടികവിശുദ്ധസരസ്സതി
വെള്ളത്തിൽശശിബിംബംപോലെ
ഉള്ളത്തിൽപരിചോടുവിളങ്ങുകി-
ലുള്ളവിധങ്ങളശേഷംതോന്നും
കള്ളമകന്നുകവിതപരിശേഷം
തള്ളിത്തള്ളിവരുന്നുദശായാം
ഉള്ളിൽക്കപടതയുള്ളുഭവംതൊടെ
ടുള്ളുംവിരുതുംവിഷ്ഫലമാക്കാം
കൊള്ളാമിവനടവിദ്യകളൊരു
കോലണിചാത്തനടത്തുന്നേരം
കള്ളന്മാരുടെകൃതികൾകൊണ്ടുമൊ-
രെഴ്പ്പുള്ളംഫലമില്ലെന്നാറിവിൻ
ഉലകുടെപെരുമാളുത്സവമോഷം
വലമൊടുകാമ്മെതിനാദരവോടെ
വലിയൊരുകരിചരഗളമതിലേറി-
ക്കലിതകുതൂഹലമാമ്പടിയോടെ
നിലവിളികൊട്ടംകൊമ്പുംകുഴലും
പലപലമേളംകൂട്ടിനടന്നു-
മ്പലമതിലമ്പൊടുചെന്നുകരേറി
പുലരുന്നേരംഗോപുരസീമനി
പലരുംകൂടിഃസിക്കുംപിക്കിൽ
കലരുംകാഴ്ചകൾകണ്ടുരസിച്ചുഥ
പലരസമവിടെപ്പലജാതികളുടെ
കലഗദ്ഗദനുരസിച്ചുനരേന്ദ്രൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊട്ടംകൂടാതെചിലർപാട്ടംതുടങ്ങിചിലർ
പൂട്ടംനിരക്കെനിന്നുചാട്ടംതുടങ്ങിചിലർ
വാട്ടംവരാതെചിലർതോട്ടൻതുള്ളലുംനല്ല
പാട്ടുംകവികൾവിളയാട്ടംപ്രകടിക്കുന്നു.
കൊട്ടുംകുഴൽവിളികൾക്കൊട്ടുംകുറവുമില്ല
തട്ടുമുകളിൽചിലകൊട്ടുതപ്പിൻറെഘോഷം
വട്ടംകളികൾവലവട്ടംസുവർണ്ണംകൊണ്ടു
പട്ടംകെട്ടിയവാളുംവട്ടപ്പരിശകളും
വട്ടംകൂട്ടിക്കൊണ്ടൊരുകൂട്ടംമണ്ഡിപ്പുകാരും
ആട്ടംതൊണ്ണിമ്മേലേറിച്ചാട്ടംനല്ലൊരമ്മാവ-
മാട്ടംനാരിമാർവിളയാട്ടങ്ങളുംതുടങ്ങി
വാരിക്കുന്നുചിലർവന്നിങ്ങിരിക്കുന്നുചിലർകണ്ടു
ചിരിക്കുന്നുചിലർകൂട്ടംകരിക്കുന്നുചിലരഹ-
ങ്കരിക്കുന്നുചിലരപ്പോൾതിരിക്കുന്നുചിലർമിണ്ടാ-
തിരിക്കുന്നുചിലരങ്ങുവരിക്കുന്നുവിരവോടെ
തുടിപടഹമടിച്ചുതുടങ്ങി
കിടുപിടികൊണ്ടുകുത്തുതുടങ്ങി
കുടുതുഴകളെടുത്തുതുടങ്ങി
കുടപടലമടുത്തുതുടങ്ങി
കൊടികൾവിളങ്ങിപൊടികളുടങ്ങി
പടുരവഭംഗിതടിതിമുഴങ്ങി
ചലമിഴികളുടുത്തുതുടങ്ങി
തലമുടികൾവിടുത്തുതുടങ്ങി
പലപരിഷകയത്തുതുടങ്ങി
മുടുകൾകലുങ്ങിനിലകൾകലങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പലരുമിണങ്ങിക്കലഹിച്ചുപോങ്ങി
പലപാഷികൾതമ്മിലടിച്ചും
തലമുടിയിലണഞ്ഞുപിടിച്ചും
ചിലരിടയിടെകള്ളുകുടിച്ചും
പലപൊടികളിൽവീണുപിടിച്ചും
കണ്ണുമടച്ചുംമണ്ണുതുടച്ചും
കൈകൾപിടിച്ചുംകാലുപിടിച്ചും
ബഹുവിധകൃതികളൊരുമിക്കിൽ
ബഹുസുകൃതികളിതൊരുമിക്കിൽ
ബഹുസുലളിതമതൊരുമിക്കിൽ
ബഹുവിലസിതമിതൊരുമിക്കിൽ
ബഹുവിധവാക്കുംബഹുരസവാസ്തും
മടമുളവാക്കുംവിധമതിശ്ലോഷം
ഉത്സവമുത്തമമുലകുടെപെരുമാൾ
ഉൽസുകമനസാകണ്ടുരസിച്ചുഗ
തൽസഭതന്നിൽവസിക്കുന്നേരം
തൽസവിധത്തൊരുപാഠകവിപ്രൻ
സരസിജനേത്രൻസത്യയെവേട്ടൊരു
സരസകഥാമൃതമതുരചെയ്താൻ
    നാരപതിനാഗജിഭാഖ്യൻകോസല
പുരപതിവിരവൊടുസുഖമേവാണു.
    ചിത്തംതെളിഞ്ഞുനാഗജിത്തന്നുപേരായുള്ള
ശകുനൻനൃപതിഗ്രണയുകുതൻനാടുവാഴുന്നാൾ
നെല്ലുംപണവുംപൊന്നുംതെല്ലുകുറവുമില്ല
പുല്ലുംതനിച്ചുരത്നക്കല്ലുംഭേദമില്ലൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വല്ലന്തിയെന്നുള്ളതുമില്ലന്തിനേരമായാൽ
നല്ലപരമാനന്ദമെല്ലാപ്പരിഷകൾക്കും
രമിച്ചുമനോരാജ്യങ്ങൾലഭിച്ചുകാലങ്ങളാശ്രു
ഗമിച്ചീടുന്നതുമാരുംഗണിച്ചീടുന്നതുമില്ല
സുഖിച്ചുപ്രജകളെല്ലാംവസിച്ചുകോസലരാജ്യം
ലഭിച്ചുസാവ്സമ്പത്തുജ്വലിച്ചുവിളങ്ങുംകാലം
നാഗാജിദര വനനാല്ലൊരുശ്രുഭഗ്രണ-
ലഗ്നവിശേഷമകളുണ്ടായി.
നല്ലൊരുരൂപംനല്ലവിലാസം
നല്ലസഭാവംനല്ലവികാസം
മല്ലായുധപടവില്ലിനവൈഭവം
ചില്ലീവല്ലിമതല്ലിയുഗവും
കല്ലോലിതപടുകടിലകടാക്ഷം
സല്ലാപാമൃതമതിമണീയം
വല്ലവീകാമകളംവാണിപടങ്ങൾ-
മുല്ലസിതാനനശശധരബിംബം
കാണുന്നവരുടെകണ്ണിനുടനേ
മാനന്ദാമൃതമുളവാക്കീടിന
കന്യകതന്നുടെയൗവനകാലം
ധന്യതയാസരവന്നുഭവിച്ചു.
സത്യയെന്നവൾക്കുപേർഅത്യന്തംപ്രസിദ്ധമാസ്
സത്യപ്രതിജ്ഞകനായപൃതപിശനതുകാലം
ഭൂത്യന്നാരോടുംതന്നുമാത്യന്നാരോടുംകൂടി
കൃത്യത്തെവിചാരിച്ചുസത്യപ്രതിജ്ഞചെയ്തു
ഉറപിണക്കമുള്ളകുറന്നാരേഴിനെയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തെറ്റെന്നുപിടിച്ചാശ്ലോകെട്ടുന്നപുരുഷനും
കുറുക്കുഴൽമണിയാംകന്യകയെക്കൊടുക്കാം
മുറുംപണയമിതുകുറവില്ലെന്നുചൊല്ലി
നീളെപ്രസിദ്ധമാക്കിനാളെസഭയംവരമെ-
ന്നാളെയയച്ചങ്ങേഴുകാളയേക്കൊണ്ടുവന്നു
പൂട്ടുകളേഴുണ്ടാക്കിക്കുറുന്നാരേഴിലോയും
പൂട്ടുകളിൽത്തച്ചുകോലാഹലംതുടങ്ങി
കൊട്ടിലുപലപലകൊട്ടിലുമുഴുവാക്കി
കുട്ടിലുംപതിനെട്ടുകെട്ടിലുംനിറച്ചിട്ടു
തട്ടുകൾതോറുംചീനപ്പട്ടുകൾവിതാനിച്ചു
പൊട്ടികൾപൊട്ടകങ്ങൾപെട്ടെന്നുകൊണ്ടുവന്നു
പട്ടാറപൊന്നിൻമണിക്കുട്ടങ്ങൾസജ്ജമാക്കി
പട്ടന്മാർനാനൂരിമാർഭട്ടേരിമാരുംവന്നു
വട്ടങ്ങളോരോടിക്കിടക്കുട്ടിത്തുടങ്ങിവെക്കം.
ഇലകുലവേരുകിഴങ്ങിത്യാദികൾ
പലപല സാധനമിടതിരുത്തി
കലവാരയൊക്കെനിറച്ചുതുടങ്ങി
നിലവാരകെട്ടിനിറച്ചുതുടങ്ങി
ചന്തക്കാരുടെപുരമുറിയെല്ലാം
നോന്തുക്കാക്കുലവന്നുനിറഞ്ഞു
മന്ത്രികളുടെയജമാനന്മാരും
യന്ത്രികളാകിയമേനോന്മാരും
ശന്തക്കാരുമകമ്പടിക്കൂടിനു
ചന്തക്കാരും ചവുട്ടുക്കാരും
വന്നുകുഴലൂകരുന്തിനാടക്കം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തപ്പടിവലനായന്നാരും
ബന്ധുപ്പടകളുമാനകഠകുതിരകഠ
സിന്ധുകണക്കുപരന്നടശായം
സത്യാപാണിഗ്രഹണമഹോത്സവ-
മത്യാഹ്ലാഷമതാരംഭിച്ചു
സത്യക്കുള്ളപിതാത്മശേഷം
സദ്യോണാവുവിധമത്രവരുത്തി
ഉദ്യോഗിപ്പാനാളുകളാവധി
സദ്യോഗേനാനടന്നതുടങ്ങി
വിദ്യകളുചിടക്കാട്ടണമെന്നു
വിപ്രാന്നാരുംവരവുതുടങ്ങി
അത്തക്കാർചിലപാവകളിക്കാർ
പാട്ടക്കാർചിലകൂത്താടികളും
ക്കൂട്ടക്കാർപലവകപുനരന്നാ-
നാട്ടക്കാർപലവീണക്കാരും
തപ്പടിവിരുതന്നാർചെണ്ടക്കാർ
ചെപ്പടിവിദ്യക്കാർതിമിരക്കാർ
കൊമ്പന്നാർചിലർകൊഴലുവിളിപ്പതിൽ
മുമ്പന്നാർപിച്ചതാളുക്കാരും
വമ്പേറീടിനമട്ടുളുവിദ്യയിൽ
വമ്പന്നാരുമിടയ്ക്കുക്കാരും
ഗ്രന്ഥികളുംചിലഗണിതക്കാരും
ബന്ധുതപൈങ്കിനാവൈദ്യക്കാരും
അഭ്യാസികളുംകവിതക്കാരും
സഭ്യന്നാരാരംശാസ്ത്രവിദഗ്ദ്ധരും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാഠകരും ചിലമാരാന്മാരും
നാടകവേദികൾതൻനടുവിടരും
പാടവമോടുംകോസലനൃപനുടെ
നാടകമൊക്കെനിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞു
മഗധമഹീപതി നിഷധമഹീപതി
കൊങ്കണഭൂപതികേകയഭൂപതി
അങ്കണഭൂപതിമാളവഭൂപതി
കർണ്ണാടാധിപനർണ്ണവഭൂപതി
പാണ്ഡ്യകഭൂപതിചേദിമഹീപതി
വത്സമഹീപതികാശിമഹീപതി
അശ്മകഭൂപതിസാലമഹീപതി
കാശ്മീരപതികാഞ്ചനഭൂപതി
നേപാളക്ഷിതിപാലനുമെന്നിഹ
ഭൂപാലന്മാർവന്നിതസംഖ്യം.
വിപ്രനുടെവ്യവഹൃതിയിടെ
ക്ഷിപ്രംവന്നുനിറഞ്ഞതുടങ്ങി
താനിതുകോട്ടോവിസ്മയമിങ്ങനെ
ഞാനിതിൽമുന്നംകേട്ടിട്ടില്ല
കാളകളെക്കെട്ടുന്നവരൊന്നു
കന്യകയെക്കെട്ടാനൊട്ടുതുല്ല
ഗോഷ്ഠികളിങ്ങനെമറ്റൊരുനാട്ടിൽ
കേട്ടറിവില്ലാമുക്കിഹവിപ്ര!
കന്യാവിൻറെസ്വയംവരമെന്നോ-
കാളകൾതൻറെസ്വയംവരമെന്നോ
എന്തൊരുപരിതിനുണ്ടാക്കേണ്ടൂ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്പുതൊരുമോഹമിതാരുടെയുള്ളി
മിണ്ടരുതീവകവാഴ്ത്തുമായത്ത
കണ്ടുരസിച്ചുനമുക്കുവസിക്കാം
കണ്ടാൽപറവാൻകൊവില്ലെന്നതെ
കണ്ടമിവക്കുവിലക്കിപ്പുടാ
കണ്ടമതുഴുവാൻപൂട്ടിക്കെട്ടി
കപ്പോവലിയൊരുനാകുംവെച്ചിഹ
കൊണ്ടാടന്നകലട്ടുവലിപ്പാൻ
കൊള്ളാംകാളകളുത്തുടാതെ
വെച്ചുകഴിപ്പാൻവന്നുപന്മാർ
കാളയെമുന്നംകെട്ടണമെന്നൊരു
കേളിനടത്തിയദേഹംവല്ലവ-
താളിയതല്ലാതെന്തുരചെയ്യാം!
കാളകുഷ്ടിക്കാരന്മാരിൽചില-
രാളായ്വരുമേകാളകഥകെട്ടാൻ
കാളക്കാരനുകന്യാദാനം
കോളായ്വരുമോകോസലവൃത്തം
വമ്പേറീടിനക്രൂരന്മാരുടെ
കൊമ്പേലേറിമരിപ്പാനിപ്പോൾ
മുമ്പതിനായിരമരചന്മാരവ-
രമ്പോടുവന്നാർപെൺകൊതിയന്മാർ
ഉറ്റിനുമുമ്പേകാളകളേഴും
കുറ്റിക്കെട്ടാൻഭാവിച്ചെന്നാൽ
കൂട്ടുമുടങ്ങുംപണവുംകിടയാ
നൂനമെനിക്കുതകൊണ്ടുവിഷാദം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സദ്ര്യകഴിഞ്ഞുപ്രതിഗ്രഹവുംപുനാ-
രദ്ര്യമുക്കുലഭിച്ചെന്നാകിൽ
സത്ര്യയെയവേൾപ്പാൻവന്നാപത്തുവന്നാൽ
ചത്തെങ്കിലുമിങ്ങില്ലാരുഖേദം
നടക്കുവിപ്ര!താൻചെന്നുകടക്കരാജധാനിയിൽ
ങ്ങുടക്കംകൂടാത്തഭാവംഎടുക്കാതിരിക്കുവില്ല
മുടക്കംവേളിക്കുവന്നാലൊടുക്കംഭാഷിച്ചുകൊള്ളാം
കൊടുക്കുംപ്രതിഗ്രഹവുംകടുക്കെന്നുവാങ്ങിക്കൊണ്ടു
നടക്കുന്നദേഹമിപ്പോൾമിടുക്കൊന്നുവദിടം.
പൊടുക്കെന്നുകാളകുത്തിക്കിടക്കുന്നതോഷന്മാരേ
പടിക്കൽചെന്നുനിന്നുവാൽഎടുക്കാമാകുന്നവണ്ണം
പടിക്കൽകാവൽക്കാർവന്നുതടുക്കുമ്പോൾതടികൊണ്ടു
കൊടുക്കുംതാഡനമിംഗുമടക്കംതരിനുമില്ല.
ധരണിസുരന്മാരിംഗിതംപൊതുങ്ങീ-
ലുരചെയ്തുംകൊണ്ടുപചിതശ്ലോകം
നാരവരസഭയിൽചെന്നുസപയംവര-
സരസാരംഭംകണ്ടുവസിച്ചാർ.
കോസലനുപനുടെകല്പനകൊണ്ടൊരു
ക്ഷൂസലുക്കുടാതൊരുനരപാലൻ
പുംഭന്മാരെപ്പൂട്ടിക്കെട്ടാൻ
വിഭ്രമമെനിക്കില്ലെന്നുനാടിച്ചു
ഒറുപുറപ്പെട്ടരങ്ങുംതലയും
കെട്ടിമുറുക്കിത്താന്നുകളിച്ചുത്ര
ക്രൂരന്മാരുടെക്രൂരകളേയും
പൂരിവരംവരുവാനുവണ്ണങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇടയന്മാരതുനേരംകൂടുക-
ളൂടനേചെന്നതുറന്നതുനേരം
തടിയന്മാരാംകാളകളേഴും
ഝടിതിപുറത്തുമിറങ്ങിച്ചാടി
മുക്കറയിട്ടഥകൊന്നുമുയത്തി-
ത്തീക്കനൽനിറമാംകണ്ണുതുറിച്ചു
വക്കാണത്തിനുവട്ടംകൂട്ടിനി-
രക്കെവരുന്നതുകണ്ടൊരുനരപതി
പേടിമുഴുത്തുവിറച്ചുവിയത്തൊട-
നോടിത്തന്നുടെമഞ്ചംകേറി.
മറെറാരുനരപതിചാടിയടുത്തു
കുറവന്മാരിലൊരുത്തനുനേരെ
കയറുമെടുത്തണയുമ്പോളവനുടെ
വയറുപിളർന്നുകിളന്നാൻകുറവൻ.
പാശമെടുത്താൻമറെറാരുനരപതി
നാശമടുത്തതുകാരണമുടനെ
തുള്ളിവരുന്നമഹാപുഷ്ടത്തെ
തള്ളിമറിക്കാമെന്നൊരുമോഹം
ഭള്ളുനടിച്ചുതടിച്ചൊരുമന്നൻ
വള്ളിയെടുത്തുവലത്തുതിരിഞ്ഞു
പുള്ളിക്കുറവനെബന്ധിപ്പാനായ്
ഉള്ളിലുറച്ചുവരുന്നനുപന്തെറ
പള്ളയ്ക്കിട്ടതൊഴിച്ചാൻകുറവൻ
തൊള്ളയ്ക്കിട്ടൊരുകുത്തുംകുത്തി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ക്രൂരന്മാരുടെകൂത്തുമേറുനരാധിപന്മാർ
തോറുതിരിഞ്ഞുചിലർ,ക്രൂരനടന്നുചിലർ
കൂത്തുകൾകൊണ്ടപ്പോഴേചത്തുമരിഞ്ഞുചിലർ
പെണ്ണിൻറെമുലംതൻറെകണ്ണിൻറെഭംഗംവന്ന
മൂക്കുന്നമോഹംകൊണ്ടുമൂക്കുംചിലക്കുപോയി
നാക്കുംകണ്ടിച്ചുവന്നുവാക്കുംപുറപ്പെടാതായ്
ചാക്കുംചിലക്കുവന്നുകാൽക്കുമുടക്കുംചില-
ക്കാക്കുംവശമില്ലിനിപാക്കുന്നതെന്തേപാഴിൽ
നേക്കുന്നവരെക്കൊമ്പാൽകോക്കുംവൃഷഭങ്ങളെ
കോക്കുമ്പോൾതന്നെപേടിവാസ്സുന്നവമ്പന്മാരെ
പൊയ്ക്കോൾകനല്ലനല്ലമൈക്കണ്ണിയാളെനിങ്ങൾ-
ക്കാക്കുംലഭിക്കയില്ലെന്നിത്ഥംദ്വിജന്മാരുടെ
നിന്ദാവചനംകേട്ടമന്ദാക്ഷവുംവഹിച്ചു
വന്നാനുപന്മാരെല്ലാംചെന്നുഭവനംപുക്കു
നഗ്നജിന്നരേന്ദ്രൻറെനന്ദിനിയുടെവേളി
ഭഗ്നമായ്വന്നുലോകഭാഷണമായിത്തീർന്നു
കന്യകാകുലമണിതന്നുടെതോഴിമാരും
ഖിന്നതാഭാവത്തോടെങ്ങനോന്യമുരചെയ്തു
മൂപ്പിലെപ്പക്ഷമെന്തെന്നാരാനുംകേട്ടോനിങ്ങൾ
പാപ്പിച്ചാലത്രനാളുംപാപ്പിക്കാംകന്യാവിനെ
വേൾപ്പിപ്പാനുപൈകിയെന്നുകേൾപ്പിപ്പാനാരുമില്ല
തോല്പിപ്പാൻതുടങ്ങുന്നതാല്പുദ്ധിമില്ലാതവർ
കെട്ടാതെതന്നെപെണ്ണുതരണ്ടെന്നുവരുമെന്നാൽ
കെട്ടല്ലുപരിഹാസംകരുനാളുംതീർച്ചയില്ലാ
കണ്ടാലുംകമ്മദോഷംകനിവില്ലുതന്നുരാനും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പണ്ടാരുംപറയാത്തപണയത്തെപ്പറകയാൽ
കണ്ടിവാർകുഴലിക്കുകണവനായിട്ടൊരുത്തൻ
ഉണ്ടാകയില്ലകഷ്ടംഒരുബന്ധുക്കളുമില്ല
വല്ലാത്തനേരംവന്നുപിറന്നൊരുപെൺകിടാവേ-
ക്കൊല്ലാതെകൊല്ലാനിപ്പോൾതുടങ്ങുന്നുതമ്പുരാന്മാർ
വല്ലാത്തപണയവുംവലിച്ചിട്ടുതമ്പുരാനി-
ന്നെല്ലാക്കുംശകാരിപ്പാൻവഴിവീണവഴിപോലെ
എന്നെവേണെങ്കിലെൻറകന്തംവിഴുങ്ങണംതാൻ
എന്നുള്ളസംസാരമായ്വന്നല്ലോതോഴിമാരെ!
പെണ്ണിനെക്കുറില്ലാത്തകൂട്ടത്തിൽവന്നുചാടീ
ഖണ്ഡിച്ചുപറഞ്ഞീടാംകളിയല്ലാകണ്ടുകൊൾപിൻ
ഇങ്ങനെതന്നിരുന്നുനരയ്ക്കുയുള്ളിക്കുന്നുക
എങ്ങനെഭർത്താവുണ്ടായ്വരവേണ്ടുനാരിമാരെ
കാളകളേഴുംകൂട്ടികയർകൊണ്ടുബന്ധിപ്പാനി-
ന്നാളുണ്ടായ്വരത്തില്ലെന്നറിഞ്ഞാലുംപെണ്ണുങ്ങളെ
താളുംപിഴച്ചുപോയാൽതരമാകയില്ലപിന്നെ
കോളല്ലാതുള്ളമാർഗ്ഗംകൊടുതായിവന്നുവാണു.

മതികെട്ടിങ്ങനെമരുവുംനേരം
മതിമുഖിവാഴ്ത്തുമൊരുദേഹത്തെ
പതിയാക്കീടുകതാനേയായതു
ഗതികെട്ടാൽപുലിപുല്ലുംതിന്നും
ചതിപെട്ടാലതൊഴിപ്പാൻമറൊരു
ഗതിയെന്തെന്നതുതോന്നുന്നീല
അതിയായിട്ടൊരുസങ്കടമിങ്ങനെ
മതിയാംവണ്ണമിവൾക്കുലഭിച്ചു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിധിയുടെകല്പനനീക്കാവതിനി-
ക്ഷിതിയിലൊരുത്തൻമതിയായ്വരുമൊ?
പെണ്ണിനുപത്തുവയസ്സുതികഞ്ഞു
കണ്ണിനുപിരിവുംവന്നുതുടങ്ങി
തലമുടിവടിവിലുരുണ്ടുചുരുണ്ടു
മുലയുംവന്നുകുരുത്തുതുടങ്ങി
അരുവയറുങ്ങുചുരുണ്ടക്കടിതട-
മുരുതരമൊന്നുകനത്തുതുടങ്ങി
തുടകളുരുണ്ടുതടിച്ചുപതുത്തു
അടിമലരിണതുട്ടുതുടെവിലസുന്നു
രണ്ടുകരങ്ങളുമതിമൃദുസരസം
പണ്ടിവളെപ്പോൽമറൊരുകന്യക-
യുണ്ടായീലധരിത്രിയിലെങ്ങും
കണ്ടുംകേട്ടുംകാമശരംഹൃദി-
കൊണ്ടുതറച്ചുവിറച്ചുനപന്മാർ
മണ്ടിവരുമ്പോൾക്രൂരന്മാർനില-
കണ്ടുവിരണ്ടുവിഷണ്ണതയോടെ
കുണ്ഠിതരാം,ചിലർക്രൂരന്മാരൊട്ടു
ശുണ്ഠികടിച്ചുപിടിച്ചിഹകെട്ടാൻ
ഇത്തിരിഭാവിച്ചുടനങ്ങവരുടെ
കുത്തുംകൊണ്ടുമടങ്ങിപ്പോയി.
ഇത്തരമാപത്തുണ്ടാകുന്നൊരു
ദുസ്ഥിതിസൃഷ്ടിച്ചതുബഹുകഷ്ടം!
ഊറക്കാരുടെകല്പനകൂടാതെ-
ന്നരിയാട്ടകിലിഹകുറവുമുണ്ടാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ക്രൂരന്മാരുടെകുത്സകഥകൊണ്ടവർ
കാവുപറഞ്ഞാലുത്തരമുണ്ടോ.

ചമ്പതാളം

തരുണികുലമഖിലമിതിപരവശതകാരണം
തങ്ങളിൽത്തങ്ങളിൽചൊല്ലിനില്ക്കുംവിധൌ
സരസിരുഹനയനനഥസകലപതിമാധവൻ
സത്യാസഹയംവരാഡംബരംകേൾക്കയാൽ
പരിചിനൊടുതിരുമനസികുതുകമുളവാകയാൽ
പാത്ഥനുംതാനുംപുറപ്പെട്ടുമെല്ലവേ
തെളിവിനൊടുവിജയനുടെകരമതുപിടിച്ചുടൻ
തേരിൽക്കരേറിത്തിരിച്ചുനാരായണൻ
കൊടികൾകൂടതഴകളിടകലരുമൊരുഘോഷേണ
കോസലാധീശൻറെരാജ്യംപ്രവേശിച്ചു
നാരകരിപുവരവുമഥവിരവൊടുധരിച്ചുടൻ
നഗ്നജിന്മനവൻനന്നായ്പ്രസാദിച്ചു
പുരിയുടയനികടഭുവിമരുവുമഖിലേശനെ
പൂജിച്ചുവന്ദിച്ചുകൊണ്ടുപോന്നാദരാൽ
മണികനകഘൃണിപടലവിലസിതമതായൊരു
മഞ്ചെവസിപ്പിച്ചുകൂപ്പിനിന്നീടിനാൻ.
വിരവിനൊടുവിജയനഥനരപതിയെവന്ദിച്ചു
വില്ലുംനിലത്തുന്നിനിന്നാൻമഹാരഥൻ
കുതുകമൊടുമുരമഥനചരണയുഗളത്തിനെ
കൂപ്പിപ്പറഞ്ഞിതുകോസലാധീശ്വരൻ
"മമസുകൃതമധികമിഹഫലിതമധുനാവഭോ!
മാധവ!നിൻപാദപത്മസന്ദർശനാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുരിതശതമഖിലമപിമമഖലുരമാപതേ!
ദൂരവേനീങ്ങിഹിശുദ്ധനായേഷഞാൻ
അടിയനൊരുപണയമിഹപഴരിലുരചെയ്കയാൽ
ആധിമാത്രംഫലംസാധിക്കദുഗ്ലടം
മകളുടയപരിണയനമതിവിഷമമായ്വന്നു
മന്നവന്മാരൊക്കെമാറിത്തിരിച്ചിതു
പുരുഷവരനികരമതിലൊരുവനുമഹോ!നാസ്തി
പുംഗവന്മാരെപ്പിടിച്ചുകെട്ടീടുവാൻ
വരദജയമുരമഥനവരമരുൾകഹന്ത!ഞാൻ
വന്ധ്യപ്രതിജ്ഞനായല്ലോരമാപതേ!
സരസിരുഹനയനതവകരുണയരുളീടിനാൽ
സാധിക്കുമിന്നുടൻസത്യാസ്വയംവരം
പരിചിനൊടുതവകരുണപരിണതിലഭിക്കയാൽ
പാഞ്ചാലിയെപ്പണ്ടിവൻവേട്ടഥൽഗ്രനൻ"
മന്ദസ്മിതവുംതൂകിമാധവനരുൾചെയ്തു
"മന്നവ!നിൻനൈകാഗ്ര്യംവന്നിടുമിന്നുതന്നെ
സപ്തവൃഷഭങ്ങളെസ്സതരംപൂട്ടിക്കെട്ടി
സത്യയെവേൾപ്പാൻതന്നേസത്യംഞാനിഹവന്നു
ക്രൂരന്മാരോടുനേത്തുതോറുമടങ്ങിപ്പോയോ-
രുറക്കാരെല്ലാംവന്നു ചുറുംനില്ക്കുവേതന്നെ
ചെറുംശങ്കകൂടാതേതെറെന്നുകാളകളെ
ചുറ്റിപ്പിടിച്ചുകെട്ടിമുറത്തുകളിപ്പിക്കാം.
മാറികൾവന്നുപടയേറെന്നാലവരേയീ
കാറിൻമകൻനൈരതമ്പിപാരാറപോൽപറപ്പിക്കും
നിറയിൽകിടക്കുംനക്രംചീറിയടുക്കുന്നേരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആറിലെക്കഴുനാസ്സ്ഥമാറുവാൻമതിയാമോ
തടിച്ചകാളകളെച്ചെന്നടിച്ചുകൊണ്ടുവരുവാൻ
മടിച്ചുനിൽക്കവേണ്ടാഞാൻപിടിച്ചുകെട്ടുന്നതുണ്ടു്.
മിടുക്കുംശൌര്യവുമേറുംനടിച്ചുശത്രുക്കൾവന്നാ-
ങ്ങടുക്കുന്നനേരമേറുംചൊടിക്കുംനമ്മുടെപാത്ഥൻ
കടുക്കുംവക്കാണത്തിന്നായെടുക്കുംഗാണ്ഡീവംകയ്യിൽ
തൊടുക്കുംബാണങ്ങൾപാഞ്ഞങ്ങടുക്കുംവൈരികളെക്കൊ
ന്നൊടുക്കുംവിശപ്പങ്ങളെല്ലാംതെടുക്കുംനാടുകൾവെട്ടി
ങ്ങടക്കുംഇവനെആരുമടക്കുവാൻഭാവിക്കേണ്ടാ."

ഇത്തരമരുളപ്പാടതുകേട്ടു
സത്വരമരചർകുലോത്തമനേറും
ചിത്തമതാശുകുളുത്തുസുഖത്തോടെ
കൈത്തളിർക്കൂപ്പിവണങ്ങിച്ചെന്നുഥ
മുന്നോക്കാളതിശുകാലാഹലമൊട്ടു
സന്നാഹങ്ങൾതുടങ്ങിപുരങ്ങളിൽ
നിറപരമലരവിലടകളുപൂപം
തറകളിലറകളിലണിമണിദീപം
നിറമെഴുമലർകുലമൊരുമണികുംഭം
തിറവിയഘനതരുകനകസ്തംഭം
കിടുപിടിതുടികടെചടചടരടിതം
നടുടവിടരുടെനടനസുഘടിതം
പൊടുപൊടെവെടികളുമിടിയോടുതുലിതം
തടുലതടവിനനടികടെലളിതം
അരുവയർമണികടെകുരവകളൊരുദിശി
നരവരപടകുടെവിരുതുകളൊരുദിശി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധരണിസുരനികരവരവുകളൊരുങ്ങിശി
തരുണിപുരുഷർകുലവിലസിതമൊരുങ്ങിശി
കുട്ടികളൊരുങ്ങിശിമുട്ടികളൊരുങ്ങിശി
ചെട്ടികളൊരുങ്ങിശിപട്ടികളൊരുങ്ങിശി
തട്ടുകളൊരുങ്ങിശികൊട്ടുകളൊരുങ്ങിശി
കൊട്ടിലുമഥകാട്ടിലുമൊരുകലശല്
നാട്ടിലുമഥവീട്ടിലുമഥകലശലു
പുഷ്ടിബഹളതുഷ്ടിഭവതുശിവശിവ
വിപ്രന്മാരുടെവരവുതുടങ്ങി
വിരവൊടുതമ്മിലുരച്ചുതുടങ്ങി
ഓടുന്നൊന്തിനുതാനിഹവിപ്രാ
കൂടെവരുന്നുഞങ്ങളുമെല്ലാം'
"സത്രംപുരെവരുന്നതിൽമുമ്പെ,
തത്രകടന്നൊരുങ്ങിക്കിലിരിപ്പാൻ
ഓരോരാശിപ്രതിഗ്രഹമുണ്ടാം"
"ആരുതരീഞ്ഞുകണ്ടാലറിയാം
ആരാകുന്നിതുകാളകഥകെട്ടാൻ"
'നാരായണനെന്നുണ്ടിഹകേൾപ്പാൻ'
'മറുള്ളരചന്മാരെപ്പോലെ
മാററിത്തംമുകിൽവണ്ണനുവരുമേ'
'ശിവശിവതാനതുശങ്കിക്കേണ്ടാ
ഭുവനപതിക്കൊന്നരുതാതുണ്ടോ'
കൊച്ചായന്നേകണ്ണനുകന്നിനെ
മേച്ചിട്ടുള്ളൊരുപരിചയമേറും,
ആയതുകൊള്ളാമിക്കാമുകളുടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വക്കാണങ്ങൾസഹിക്കായ്കയുമോ
കൂറന്മാരുടെ കരുമനയോത്താൽ
ഉറക്കാക്കിമൊരമളിഭവിക്കും
നമ്മുടെനിർഭാഗ്യതയോത്തെന്നാൽ
അംബുജനേത്രനുമമളിവരേണം.
ഇപ്പെണ്ണിനെറവിവാഹംമൂലം
വിപ്രന്മാരുനടന്നുവലഞ്ഞു
ഇപ്പോൾകിട്ടുംപണമെന്നിട്ടൊരു
മുപ്പതെടുപ്പിഹവന്നിതുഞാനും
എപ്പൊഴുമിങ്ങനെമണ്ടിനടപ്പാൻ
കെല്പുനമുക്കുകുറഞ്ഞുധരിപ്പിൻ
മുതുവിപ്രന്മാർപണമെന്നോത്താൽ
പുതുവിപ്രൻതാനെന്നൊരുഭാവം
കാശിക്കപ്പുറമെങ്കിലുമിന്നൊരു-
കാശിനുവകയുണ്ടെന്നാൽമണ്ടും
എഴുപത്തെട്ടുവയസ്സുതികഞ്ഞൊരു
കിഴവബ്രാഹ്മണനിതുപോകുന്നു
കൊടുവെയിൽതട്ടിച്ചുട്ടുകഷണ്ടിയിൽ
ഒരുപിടിനെല്ലാൽമലരുപൊരിക്കാം
കൂടയുംനാസ്തിചുമച്ചുമച്ചൊരു
വടിയുംകുത്തിക്കുന്നുകുനിഞ്ഞിഹ
പൊടിയുമണിഞ്ഞിഹവന്നാലിങ്ങൊരു
കാര്യംകിട്ടാതങ്ങുഗമിച്ചാൽ
മുടിയുംചുട്ടവനെന്നുശപിച്ചാൽ
മുടിയുംകോസലരാജ്യവുമതിനാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അപ്പുൻനമ്പൂരിക്കുപണത്തിനൊ-
രല്പവുമാശകുറഞ്ഞിട്ടില്ലതും
ഇപ്പൊഴമൊരുപുത്രൻപണമോത്താൽ
മുപ്പതുവഴിമണ്ടാൻതടവില്ല
കീഴാണ്ടത്തെത്തുലാമാസംപതി-
നേഴാംതീയതിരുവാതിരനാൾ
വേളിമഹോത്സവമുണ്ടെന്നിങ്ങനെ
കേളിനടത്തുന്നതുകേട്ടപ്പൊഴെ
ഞാനുംമൂസ്സുമവിടേക്കെത്തി
സ്നാനവുമല്പ്പവുമാശുകഴിച്ചുടൻ
കൊട്ടിലിൽവന്നുസ്ഥലംവച്ചപ്പോൾ
കേട്ടുപുറത്തൊരുകോലാഹലവും
മാളവരാജകുമാരനെനമ്മുടെ
കാളകഠംകുത്തിക്കാലുമുടക്കി
വേളിയുമില്ലപ്രതിഗ്രഹമുദ്ധം
വേഗംപൊയ്ക്കൊഠംകവനിസുരന്മാർ
അങ്ങനെകേട്ടുഭയപ്പെട്ടോടി-
ത്തങ്ങടെയില്ലംപുക്കടിജന്മാർ
അന്നുഗമിച്ചൊരുഞാനുംമൂസ്സു-
മിന്നുംവന്നുപണംമോഹിച്ച്
ഇന്നത്തെത്തൊഴിലെന്താകുന്നു
കുന്നുഗ്രഹിച്ചെന്നാകിൽകൊള്ളാം
ഇന്നുവിവാഹംനിശ്ചയമെന്നതു
സന്ദേഹംമമതോന്നുന്നില്ല
നന്ദകുമാരനുമജ്ജൂനാനും പുനാ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രെന്നിച്ചിവിടെപ്പണിചെയ്യെന്നാൽ
പടുകൂറന്മാരായിടമെങ്കിലു
മുടനേ ബന്ധിപ്പാൻതടവില്ല
അഷ്ടികഴിക്കാംപണവുംകിട്ടും
യഷ്ടികളെന്തിനമുള്ളിക്കുന്നു
പുഷ്ടികണിക്കിനുരാശിപണം ചില-
വിട്ടിടുന്നതിനില്ലവിചാരം
കോസലമന്നനുചിലവിടുവാനൊരു
ക്ലേസൽതരിനുംകഠിനമുണ്ടാകുന്നില്ല
നമ്മുടെമാറിത്തംകൊണ്ടുരചന-
ധർമ്മംചെയ്യാൻമടിതുടരേണം
പെൺമകളിവിടെയാരുമില്ലല്ലോയിതു
വെണ്മയിലൊന്നുകഴിച്ചുപോവൂ

ഇത്ഥംപറഞ്ഞുകൊണ്ടുപൃത്ഥവീസുരന്മാരെല്ലാം
എത്തിത്തികഞ്ഞിരുന്നുപൃത്ഥവീശന്മാരുംവന്നു
കൂറന്മാർവസിക്കുന്നകൂടകളേഴുംതുറ
തൊറന്നുകൊണ്ടുവന്നുമുറത്തുറപ്പിച്ചുപ്പോൾ
ചിക്കെന്നുകാളക്കാർചെന്നൊക്കവേതുറന്നിട്ടു
അക്കൂറന്മാരുപ്പോൾപൊക്കത്തിൽചാടിവന്നു
വക്കാണത്തിനുപാഞ്ഞടുക്കുന്നനേരംകൃഷ്ണൻ
സപ്തവൃഷഭങ്ങളെസ്സുതാരംബന്ധിപ്പാനായ്
സപ്തവിഗ്രഹംപൂണ്ടുസതാരമെഴുന്നള്ളി
കൂറന്മാരേഴിനേയുംകൂട്ടിബന്ധിച്ചുനിർത്തി
മറാരുംഗ്രഹിച്ചീലമായാപ്രയോഗമൊന്നും
ഏകസചിത്രരൂപനായിനിന്നാരുള്ളിനാൽപിന്നെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലോകനാഥനെറമായാലോകക്കറിഞ്ഞീടാമൊ
ഗോപാലകൃഷ്ണൻതന്റെറൂപസൌന്ദര്യ്യംകണ്ടു
ഭൂപാലപുത്രിക്കുള്ളിലുണ്ടായസന്തോഷങ്ങൾ
വണ്ണിപ്പാനനന്തനുംവൈഷമ്യമെന്നേവേണ്ടൂ
കണ്ണിന്റെറഫലംവന്നുകന്യകാരത്നത്തിനും
പീലിക്കാറണിക്കുന്തലുമഴകിന
നീലാംബുജരുചിതിരുനയനങ്ങളു-
മാലോലാമലചില്ലീലതകളു-
മളികതടേഗോരോചനതിലകവു
മിളകിനമകരാകൃതിമണികുണ്ഡല-
കുസുമോപമതിരുനാസികയുംമുഴു-
സുലളിതബിംബഫലാധരവടിവും
ചന്തമണിദ്യുതിമന്ദസ്മിതവും
ചന്തമെഴുന്നമുഖേന്ദുവിലാസവു-
മുരുഘനനിറമാംതിരുമാറിടമതി-
ലരുണമഹാമണികൌസ്തുഭവുംമുഴു
കരലളിതംവനമാലാഹാരവു
മരമണികിങ്ങിണിപൊന്നുടഞാണും
അരയാലിലപോലുദരപ്രഭയും
തരളിതകങ്കണകരകമലാഞ്ചിത
മുരളീശംഖവിശംകടരുചിയും
കടിതടസീമനിപീതാംബരമ-
ങ്ങടിയോളവുമവലംബിതമങ്ങനെ
പടുമുഴുത്തുടജംഘായുഗളവു-
മടിമലർവടിവുംമണിനൂപുരവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തിരുമുടിതൊട്ടങ്ങടിമലരോളം
തിരുവുടൽകണ്ടഥനരവരനന്ദിനി
മനസിജശരശതമേറുമയങ്ങി-
ക്കനിവൊടുസഖിമാരോടിടകൂടി
കനകാംബുജമലർമാലയുമായി-
ക്കഥമപിചെന്നമുകുന്ദസമീപേ
പൃഥുകടിതടമുടയോരുവിലാസിനി
ലളിതമനോഹരനാകിനവരനരികേ
ഗളമതിൽമാലയുമിട്ടുവണങ്ങി
പുളകിതതനുലതയാമവനിനിനാഥം
അളികുലകളകളസുലളിതവേണീ
കിളിമൊഴിമണിയുടെകരകമലത്തെ
തെളിവൊടുസപദിപിടിച്ചുമുകുന്ദൻ
കളിമുഴുപുഞ്ചിരിതൂകിപ്പരിചൊടു
വടിവിലെഴുന്നരുളീടിനസമയെ
പൃഥയുടെനന്ദനനാകിയവീരൻ
രഥവുംകൊണ്ടഥചെന്നുവണങ്ങി
മതിമുഖിയോടുസമേതൻമാധവ-
നതികുതുകേനരഥത്തേലേറി
കോസലനൃപനൊടുയാത്രയുമരുളി
ഭ്രസുരവരനികരത്തൊടുകൂടി
ഭാസുരവേഷവിശേഷമനോഹര-
നാംസുരകുലപതിയാത്രതുടങ്ങി
കുടയുംതഴയുംകൊടിചാമരവും
പടയുംകുതിരകളാനകളനവധി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കടകാംഗദമണിഹാരകിരീടം
കടർമണിതുടർമണികനകാടികളും
പുടവകൾപട്ടുംമണിമെത്തകളും
തടമുലതടവിനതരുണീകുലവും
പടുതരമാകിനകോസലമന്നവ-
നടനേകുഷ്ണനുനൽകിവണങ്ങി
സ്ത്രീധനമിങ്ങിനെപലവകവാങ്ങി
മാധവനൻപൊടുപാർത്ഥസമേതൻ
സാധുമഹോത്സവഘോഷത്തോടേ
സപദിയെഴുന്നരുളുന്നദശായാം
പട്ടകൾപൊന്നുംപണവുമിതെല്ലാം
തെട്ടകൾകൊണ്ടങ്ങിരുമുടിയാക്കി
കെട്ടിഞ്ഞലയിലെടുത്തുംകൊണ്ടൊരു
കൂട്ടംപെരുവഴിപോക്കബ്രാഹ്മണർ
നാട്ടിൽനടന്നുപ്രശംസിക്കുന്നതു
കേട്ടുനപന്മാർസഹിയാഞ്ഞുനവധി
കൂട്ടംകൂടിക്കോസലനുപനുടെ
കോട്ടപ്പുറമേചെന്നറിഞ്ഞു
തങ്ങളിലങ്ങുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
'നിങ്ങളിതൊന്നുംകേൾക്കുന്നില്ലെ
എങ്ങിഥനമ്മുടെവംഗമഹീശനു
മംഗാധിപതികലിംഗനരേന്ദ്രൻ
കുന്തളഭൂപൻകുരുനരപാലൻ
കുന്തിനരേന്ദ്രനവന്തിമഹീപതി
എന്തിഥനിങ്ങളൊരുങ്ങുന്നോകരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പന്തിക്കാക്കൊരുനാണവുമില്ലാ
കേട്ടവിശേഷമൊരുത്തൻസത്യയെ
വേട്ടഗമിച്ചുതുടന്നിതുപോലും;
"ആരാണവളെവിവാഹംചെയ്കുത്"
"നാരായണനെന്നൊരുവഴികേട്ട"
"നേരായതുപറവാൻമടിയുണ്ടാം
പേരായതുപലതുണ്ടിഹകേൾപ്പാൻ"
"പലപേരുള്ളതുകൊള്ളാമവനുടെ
കലമേതെന്നിഹകേട്ടോതാനിഹ"
"കുലമേതെന്നതുക്ലേശിച്ചുനാൽ
കുലവുംതവിയുംകളകേവേണ്ടു"
"രാത്രികിഴിഞ്ഞവനെന്നാൽനൃപനുടെ
പുത്രിയെവേൾപ്പാറാഹ്തയുണ്ടോ"
"എത്രപകൻതുകാലവിശേഷമ-
തത്രഭവാന്മാരറിയുന്നില്ലെ
ആചാരത്തിനുതാഴ്ചവരുമ്പോഠം
നീചപ്പരിഷകഠംതമ്മയിൽകേറും
ഊണിനുപകയില്ലെന്നാൽശൂദ്രൻ
പൂണുതലൊന്നുകഴുത്തൽപ്പോട്ടം
എന്പ്രാന്തിരിയായ്മറുനാട്ടിൽചെ-
ന്നമ്പലമേറിധ്യാന്തിതുടങ്ങും
ഞാക്കിത്തിരിമാർചോമാരിരിമാർ
പക്കെയുമൊന്നിച്ചഷ്ടിതുടങ്ങും
ഇക്കാലങ്ങളിലുരിയാടാതൊരു
ടിക്കിലിരിക്കിലനത്ഥമതില്ല;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാഴ്ത്തുമിക്കഥ മതിയാക്കാമതി-
നീശ്വരനെന്നൈശാസനയുണ്ടോ"
അപ്പോഴൊരുന്നപന്നരചെയ്താനിഹ
കേൾപ്പാനുണ്ടതുകേട്ടാലറിയാം.
ഇടയന്മാരിലൊരുത്തൻകരിവര-
നടയാൾമണിയുടെവേളികഴിച്ചു
പടയുംകുടയുംകൊണ്ടുതിരിച്ചെ-
ന്നടനാരുവാത്തനടക്കുന്നുണ്ട്
ഓഹോ! മാതുലനെക്കാലചെയ്താരു
ദേഹംതാനവനന്നുതുചേരും
മോഹമവന്നുപെരുത്തുമൂലം
സാഹസമെന്നതുവർദ്ധിക്കുന്നു
ഏന്നാലവനുടെപടയുംകുടയും
ചെന്നുപിടിച്ചുപൊടിച്ചുതകർത്ഥ
കന്ന്യാമണിയെഹരിപ്പതിനിപ്പോൾ
സന്നാഹേനനടപ്പിനശേഷം
ഗോപാലകനുടെമകളായുള്ളവൾ
ഗോപാലന്മാരുമതാമോ
മെച്ചമിയന്നൊരുമണിമാണിക്യം
പിച്ചളവളമേൽചേർപ്പുതുമുണ്ടോ
കാഞ്ചനമാലധരിപ്പാനിന്നുമ-
ഞ്ചാടിക്കിഹസംഗതിവരുമോ
കല്പകലതയൊടുകൂടിവസിപ്പാൻ
കാഞ്ഞിരമരമതുതരമായ്വരുമോ
കെൽപ്പുടനവനെഹരിപ്പതിനീന്നുവി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കല്പമൊരല്പമെനിക്കില്ലറിവിൻ
ഇങ്ങനെവീരവാദംതങ്ങളിലുരചെയ്തു
തിങ്ങിനപടകളുംതങ്ങളിൽവട്ടംകൂട്ടി
വില്ലുംകുലച്ചുംകൊണ്ടുതെല്ലുംമടിക്കൂടാതെ
വല്ലുംകടിച്ചുവലമല്ലുംനടിച്ചുപുന-
രൊട്ടുംകുറക്കൂടാതെകൊട്ടുംവെടിയുമുല-
കെട്ടുംമുഴങ്ങിത്തുടങ്ങിട്ടുപരിചവല
ക്കൂട്ടംനൃപന്മാർവന്നുകോട്ടപ്പുറംനിറഞ്ഞു
കടുത്തുള്ളകോപത്തോടങ്ങടുത്തുകൃഷ്ണനേച്ചെന്നു
തടുത്തുദുർഭാഷണങ്ങളെടുത്തുതുകിത്തുടങ്ങി
നില്ലടകൃഷ്ണാനിന്നുടെകൗശലം
നല്ലടവല്ലിതുവല്ലവനാകിലു-
മില്ലൊരുകില്ലിഹവല്ലവ!നിന്നുടെ
വല്ലഭയല്ലിവളെന്നുധരിക്ക
നല്ലൊരുവംശേവനുപിറന്നൊരു
നല്ലാർകുലമണിരാജകുമാരിയെ
വല്ലാതൊരുകുടിലൻവന്നിങ്ങനെ
കല്യാണത്തിനുകാംക്ഷിച്ചതിനാൽ
വല്ലുകളിരുപതുമെട്ടുംനാലും
എല്ലാമിന്നുതകർത്തീടുംതട-
വില്ലാതുള്ളൊരുപിരുതന്മാർപല
വില്ലാളികളൊരുമിച്ചുവരുമ്പോഠം
മല്ലാടികളെക്കൊന്നപരാക്രമ
മല്ലാതൊരുപിരുതില്ലറിനക്കതു-
മെല്ലാമറിയുമമ്മാവനുമുണ്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊല്ലാൻമടിയില്ലാത്തൊരു മൂഢ!
ചൊല്ലാമിനിയും പൂതനയെന്നൊരു
മല്ലാക്ഷിയെയും വധിച്ചയച്ചൊരു നീ
നല്ലവനോശിച!നരപതിസഭയിൽ
ചെല്ലാനൊരു ചിതമില്ലനിനക്കെടു;
നോക്കെടനീപുനരടവികൾതോറും
ഗോക്കളെമേച്ചുനടന്നവനല്ലെ!
ശാക്കടെക്കൂട്ടുകലങ്ങളുടച്ചും
പാൽക്കൊതിയൻനീപാഞ്ഞുനടന്നും
വെണ്ണകവർന്നുമൊളിച്ചുതിരിച്ചും
പെണ്ണുങ്ങടെമുണ്ടുകൾമോഷ്ടിച്ചും
കണ്ണിൽകണ്ടതുകട്ടുമുടിച്ചൊരു
കണ്ണാനിന്നുടെകപടമിതെല്ലാം
കണ്ടുംകേട്ടുംപെരുവഴിനിന്നെ-
ക്കൊണ്ടുഷിക്കുംജനമേയുള്ളു.
ചെണ്ടക്കാരൊരുകൂട്ടംയഷ്ടികൾ
ഉണ്ടിഹനിന്നെബ്രഹ്മമാനിപ്പാൻ
ആണ്ടികൾചപ്പിയഹസ്സുകഴിക്കും
ചണ്ടികളൊരുവകഗോപാലന്മാർ,
പണ്ടിവനെപ്പോൽമറൊരുമാനുഷ-
നുണ്ടായീലെന്നിങ്ങിനെവാഴ്ത്തി-
ക്കൊണ്ടാടുന്നോരിടയന്മാരെ-
ക്കണ്ടാലുടനടിക്കുട്ടാൻതോന്നും
വേണ്ടാസനമെന്നൊരുതൊഴിലേയിവ-
നുണ്ടായന്നേയറിയുന്നുള്ളു.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏതൊരു ജാതിയിലുള്ളവനെന്നതു-
മേതുമൊരുത്തനുപിടിപാടില്ലാ.
ആയുധവിദ്യയുമഭ്യാസങ്ങളു-
മായതിലക്കറിവാൻവശമില്ല
വീര്യവുമില്ലൊരുശൌര്യവുമില്ലൊരു
കാര്യാകാര്യവിചാരവുമില്ലാ
ധനവുമില്ലജനവുമില്ലിവക്കൊരു
ഫലനവുമില്ലറിനവുമില്ലനല്ലൊരു
ഗുണവുമില്ലപണവുമില്ലബാന്ധവ-
ഗണവുമില്ലതുണസമാനമിങ്ങനെ
സമർത്ഥനെന്നൊരുനടിപ്പുമുണ്ടതി-
ലനർത്ഥമെന്യേവരുത്തുമില്ലിഹ
കിമർത്ഥമിങ്ങനെതിമിർത്തുവന്നിട-
തകർത്തുവന്നതുതടുപ്പതിന്നൊരു
മിടുക്കുമില്ലുണ്ടുനടപ്പിനപ്പൊടു
പടുക്കളെനല്ലുകരുത്തനായവ-
നൊരുത്തനില്ലതിനരുത്തുവന്നൊരു
മരത്തിനല്ലുലുവരുത്തുവാനൊരു
പരുത്തിപോരുമോമരുത്തുതന്മക-
നടുത്തസോദരനടുത്തുഫൽഗുന-
നടുത്തുവാപുനരുരുത്തുനിന്നുടെ
പടുതപ്രഭാവവുമെടുത്തവില്ലിനു
കൊടുത്തനിൻകണമടുത്തുപോവതിനടുത്തുരണഭൂവി
ഇത്ഥംപറഞ്ഞുംകൊണ്ടുയുദ്ധംതുടങ്ങീടുവാൻ
നോത്തുപന്മാരെത്തടുത്തുഗാണ്ഡീവവുമെ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ടുത്തുകോപവുമുള്ളിലടുത്തുവിറവിനോട-
ടുത്തുചെന്നരത്തുപടുതമുള്ളഥൽഗ്രനൻ.
കുടിലന്മാരേ,മതിമതിനിങ്ങടെ
ചടുലതപെരുകിന ചാപലവാക്കുകഥ
പിടിപിടിപിടിയെന്നെത്തിക്കൊണ്ടാൽ
വിടുമുടനിവരിക്കന്യകയെപ്പുന-
രെന്നൊരുമോഹംകൊണ്ടുജനന്മാർ
വന്നവളഞ്ഞുവളഞ്ഞുതുകൊള്ളാം
നന്നിതുനിങ്ങടെദുരഹങ്കാരമ-
തിന്നുശമിക്കുമതോത്തീടേണം
ക്രൂരന്മാരുടെക്രുത്തുകഥകൊണ്ടഥ
തോരുഗമിച്ചസമത്ഥന്മാരുടെ
മാറിത്തംപുനരേവനുമോത്താൽ
മാറിക്കൊൾവാനെളുതല്ലേതും
കുറുനരിലക്ഷംവന്നാലിന്നൊരു
ചെറുപുലിയോടുപിണങ്ങാനെളുതൊ
മുറിമഞ്ചനുരാകിനനിങ്ങടെ
മറിമായംകൊണ്ടെന്തുഫലിക്കും
പൊറുതികെടുപ്പാൻമോഹിച്ചവരുടെ
പൊറുതിപെടുപ്പാനജ്ഞാനനിഹഞാൻ
തുരുതുരെബാണമയയ്ക്കുന്നേരം
തെരുതെരെമണ്ടിയൊളിക്കുംനിങ്ങൾ
കണ്ണൻശകുനിസുയോധനനുംപുന-
രണ്ണവമിവബഹുസഹജന്മാരും
കണ്ണാടാടികളാകിനപാവപല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ണപുരാമരചന്നാരും
ദുഷ്ജനവൃന്ദമശേഷമണഞ്ഞിഹ
ഗർജ്ജനഘോഷംചെയ്തുനിമിത്തം
അർജ്ജുനരുടെശരവഹ്നിയിൽപിണിഹ
ഭഞ്ജനമിന്നുഭവിപ്പാറായി.
ഇജ്ജനമാരെന്നുള്ളവിചാരവു-
മിജ്ജഗരാകിനനിങ്ങഠക്കില്ലാ
ലജ്ജയുമില്ലലഘുതപവുമില്ലാ
സജ്ജനദുർജ്ജനഭേദവുമില്ലാ
പിടിയാത്തവരുടെവികൃതികളംകണ്ടാൽ
മടിയാതവരുടെതലമുടിചുറ്റി-
പ്പിടിയാത്തവനതിഭോഷൻവടികൊ-
ണ്ടടിയാത്തവനതിനേക്കാഠംഭോഷൻ
മുടിയാനൊരുവകനോക്കീട്ടൊരുവക
തടിയന്മാരിവർവന്നിഹചാടി
കടിയാപ്പട്ടികഠംനിന്നുകുരച്ചാൽ
വടിയാലൊന്നുതിരിച്ചാൽമണ്ടും
ചതിയന്മാരിവർകന്യാമണിയിൽ
ക്കൊതിയന്മാരാവ്വന്നതുമൂലം
മതിയാംവണ്ണംമാനക്കേടുക
ളുതിയായിട്ടലഭിച്ചുപോവൂ
ഋഷിജനവന്ദിതനാംഭഗവാനെ
ഋഷിവാക്യങ്ങഠംപറഞ്ഞശാന്നാർ
കൃഷിയിൽകെടുകായ്ങ്ങഠംപിണഞ്ഞൊരു
കൃഷികാരന്മാരെന്നതുപോലെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കഞ്ഞികുടിപ്പാൻവകയില്ലാഞ്ഞവർ
മുഞ്ഞിമയങ്ങിമുടങ്ങിയടങ്ങി
പഞ്ഞികൾപോലൊരുപശയില്ലാതേ
പാഞ്ഞുതളർന്നുനടന്നീടേണം
ആക്കംപറവാൻചിതമല്ലാത്തൊരു
വാക്കുകൾവന്നുപറഞ്ഞൊരുനിങ്ങടെ
നാക്കുകൾകണ്ടിച്ചതുപുനരഗ്നിയി-
ലാക്കിയെരിച്ചുമതിയാവുള്ളൂ
ലാക്കുമുറിച്ചതുപോലേനിങ്ങടെ
മൂക്കുമുറിപ്പാനിന്നിഹഫൽഗുന-
നുക്കുണ്ടെങ്കിലതുംവരുമെന്നു
മുഖ്യന്മാരെബ്ബോധിക്കേണം
ആക്കംപിറന്നവർനിങ്ങളഥോ!കല-
മോക്കുന്നൊഴുതുകുഴപ്പുമിതെല്ലാം
പോക്കുവിളിച്ചരിപുക്കൾവരുമ്പോൾ
പോക്കുകണക്കിനെയോടിയൊളിപ്പ്നും
ഉശിരുള്ളോക്കുപിറന്നോമക്കളു-
മുചിതസ്ഥാനേചേർന്നരമിപ്പൂ
അശ്രുഭന്മാക്കുപിറക്കുനിമിത്തം
പശ്ചാത്തപ്പൊലൊരുവസ്തുതിരിയാ
കിട്ടിയതെല്ലാംഭക്ഷിക്കാമൊരു
പട്ടിക്കുംബഹുമാനവുമില്ലാ
നാടുമുടിപ്പാൻവന്നുജനിച്ചവർ
നാലഞ്ചല്ലൊരുനാല്പതുലക്ഷം
കാടുമുടിക്കുംകപികൾകണക്കെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാട്ടുകളൊക്കെനിറഞ്ഞുചമഞ്ഞു
ഇത്തരമജ്ജനവചനമിതെല്ലാം
സതപരമൻപൊട്ടുകേട്ടുകയത്ഥ
പാത്ഥിവവീരന്മാർപിരയോടേ
പാത്ഥനെനോത്തുരചെയ്തുതുടങ്ങി
ആരുപിറന്നവരെന്നുപറഞ്ഞൊരു
വാക്കുനിനക്കുപിഴച്ചിതുപാത്ഥാ!
നിങ്ങടെകൂട്ടപലർപിറന്നവർ
ഞങ്ങടെകുലമതിലില്ലിഹമൂഢാ!
കന്യകപെറൊരുദേഹം,തന്നുടെ
തമ്പിവിവാഹംചെയ്തൊരുസുന്ദരി
തന്നൊപ്പുണ്ടവനെന്നുജനിച്ചൊരു
തനയൻനിന്നുടെതാതൻപാണ്ഡു
ചേട്ടൻകുരുടനവന്നുസുതന്മാർ
ചിലരുണ്ടായതുമിങ്ങിനെകൊള്ളാം
അനുജൻപിന്നെവിവാഹംചെയ്തി-
ട്ടതിലുണ്ടായവരെവർഭവാന്മാർ
നിങ്ങടെതാതൻനല്ലൊരുസുഭഗൻ
നിങ്ങടെജനനിയുമങ്ങനെതന്നെ
വേളികഴിഞ്ഞെല്ലിനവർതങ്ങളിൽ
മേളിച്ചൊരുസുഖമുണ്ടായില്ല
ഭർത്താവവളെത്തൊട്ടിട്ടില്ലവൾ
ഭർത്താവിനെയുംതൊട്ടിട്ടില്ലാ
മക്കളവൾക്കൊരുനാലഞ്ചുളവായ്
ആരുപിറന്നെന്നാരറിയുന്നു!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാട്ടാളന്മാരൊന്യമറ്റൊരു
കൂട്ടക്കാരുമില്ലാതുള്ളൊരു
കാട്ടിലിരിക്കുംകാലത്തവളുടെ
ഗോഷ്ടികളാരാനറിയുന്നുണ്ടോ?
അന്നുപിറന്നവരെവരുമായതി-
ലന്നൊരുതടിയനൊരാനകണക്കെ
അങ്ങനെയുള്ളവരഞ്ചുജനങ്ങളു-
മിങ്ങൊവന്നുവളന്നൊരുശേഷം
വേളികഴിച്ചാരെവരുമായൊരു
ധൂളിപ്പെണ്ണിനെമടിക്കൂടാതെ
ചേട്ടനുമനുജന്മാർകളുമവളുടെ
പാട്ടിലൊതുങ്ങിവസിക്കുന്നിപ്പോൾ
ചേട്ടന്മുംപുനരില്ലൊരുനാണം
ചേട്ടനുമനുജനുമെല്ലാർക്കുമാക്കും
ഇങ്ങനെയുള്ളൊരുവിജയാ!നിയിഥ
ഞങ്ങടെദോഷംപ്പൊഷിക്കുന്നോ!
തന്നേറപെരിക്കാൽമണ്ണിലൊളിച്ച-
പരന്നേറപെരിക്കാൽകണ്ടുചിരിക്കും
ദുർജ്ജനപടുവാമർജ്ജുന! നിന്നുടെ
ഗർജ്ജനമിതുമതിപോരുംനന്നു
തന്നത്താനറിയാത്തജളന്മാർ
തങ്ങടെഘനമതുതാനേകളയും

"കഃകാലഃകാനിമിത്രാണി
കൊദേശഃകൌവ്യയാഗമൌ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കശ്ചാഹംകാമമേശക്തി-
രിതിചിന്ത്യംമഹമ്മുഹുഃ"

കാലമ്മമശ്രുഭമാനമ്മുടെ
മൂലംഭവിഷ്ണമോസാംപ്രത-
മാലംബനമുളവാമോഅനു-
കൂലംപരദൈവമെനിക്കുപ-
ദേശംഫലസിദ്ധിവരാനിത്ത
ദേശംചിതമായിതുകൊണ്ടൊരു
നാശംലഭിയാതെവരാനവ-
കാശംവരുമോപുനരിന്നാരു
കാശ്ശംകിടയാതെനമുക്കൊരു
മോശംവരുമോഇനിനല്ലപ്ര
കാശംഫലമോധനധാന്യവി-
നാശംബലമോശിവശങ്കര
ആയതുഞാനുംനമ്മുടെപേ-
രായതുമെന്തയ്യോകരുപേ-
രായത്തമാരാകുന്നതുപേ-
രായിരമുള്ളോനെന്നുടെനാ-
രായണനല്ലാതിങ്ങൊരുപാ-
രായണമെന്നുള്ളതുപാ-
രാത്തവനാരാകുംബഹുപോ-
രാത്തവനെന്നല്ലോവരനേ-
രായവഴിക്കൊണ്ടിന്നഥ
ചേരാത്തവഴിക്കോവന്നിഹ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാരാതെസമസ്തംസന്തത-
മോരാതെനടക്കുംയഷ്ടികൾ
തിരാത്തൊരുദുർഘടസങ്കട
പാരാന്നിധിതന്നിലുഴന്നിട്ട-
മാരെങ്കിലുമിങ്ങനെയിതിനുടെ
സാരംപൊരുളെന്നുധരിപ്പിൻ

ഇത്തരമൊരുപരിഭവവചനമുരത്തുമടുത്തുതടുത്തും
സത്വരമഥസകലമഹീപതിചക്രമവിക്രമമോടേ
ഉദ്ധതശരനികരമുതുത്തുമുതിത്തുതകത്തുതിമിത്തു
യുദ്ധാധികമഖിലഭയങ്കരകളകളമത്രതുടങ്ങി
കൊട്ടുകൾപലകുഴൽവിളിനിലവിളിശണ്ഠകളുണ്ടൊരുദിക്കിൽ
വെട്ടുകൾചിലതട്ടുകൾമുട്ടുകൾതടവുകൾമറൊരുദിക്കിൽ
അടികളുമഥപിടികളുമിടികളുമിളകിനപൊടികളുമടനെ
അടിമുടിതടിപൊടിയുമൊരടവുകളുടനടനഞ്ഞൊരുദിക്കിൽ
വില്ലുകളുടെവിളയാട്ടംപടുതല്ലുകളെല്ലുതകർത്തും
കല്ലുകൾമരമൊരുവകമല്ലുകൾവല്ലുകടിച്ചുപൊടിച്ചും
പരിചകളുടെചടചടപടരവമൊരുദിശിപൊട്ടുപൊടെ
കരികടെകടുരടിതവുമടലതിലിടിപൊടിംലടഘടഘോഷം
ചന്തമുടയകുന്തമെടുത്തുപിടിച്ചുകളിച്ചുപുളച്ചും
ദന്തികളുടെദന്തമണച്ചുപിടിച്ചുമടിച്ചുമൊടിച്ചും
തുരുതുരെവരുമുരുതരശരവരനിരകളുമൊരുദിശിബഹളം
നരവരകുലവിരുതുകൾചിലരതുകരുതിനപാണ്ഡുതനൂജൻ
ഗാണ്ഡിവമഥവില്ലുമെടുത്തുകുലച്ചുവലിച്ചുപിടിച്ചും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"പാണ്ഡവനൊടുപടപൊരുവാൻവിരുതുള്ളവരൊക്കെ
(വരേണം
പാണ്ഡവവനമമ്പൊടു ചുട്ടപൊടിച്ചമിടുക്കനെടുക്കും
താണ്ഡവമിഹരണഭുവിവിരവൊടുകാണുവിനരചന്മാരെ"

കുംഭതാളം.

പലപലവിരുതുകൾ പറകയുംചിലതുറകയും
ബഹുഭീഷണഭാഷണവുംപിന്നെ
പരിഭവമുടയൊരുപടകളുംപലകൂടകളും
കൊടിയുംപടവില്ലുകളുംതേരും
കുതിരകളുനവധികരികളുംപുരികളും
നിജപൌരുഷവിരുതുകളുംഎല്ലാം
മതിമതിയുടെകൊതികളുംചിലചതികളും
ഇടമൊക്കയുമിഹവിഫലം
പോരിനുവരികരിഖേടരെങ്ങതിമൂഢരെ
അവിവേകികളായവരെഞാനി
പാരിടമതിലതിവീര്യവുംഭുജശൌര്യവും
രിപുനരചംക്രമവിക്രമവുംഇപ്പോൾ
മാരുതിസഹജനിലേല്ക്കുമൊബലതോൽക്കുമോ
രിപുഖണ്ഡനചണ്ഡനഹംഏറാം
മാരുണശരവരകോടിയുംപരിപാടിയും
പരിചോടിഹകാൺമതുമൂലം
ഇത്തരമതികടുഭാഷണവും
ഇടിയൊടുസമമഗ്ഘോഷണവും
സത്വരമതുമൊരുവകളുഷണവും
സകലമിളകിമണിഭ്രഷണവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉദ്ധതമൊരുദിശിവെട്ടുകളും
ഉരുതരമൊരുവകകൊട്ടുകളും
ഉദ്ധതപെരുകിനമുട്ടുകളും
മുഹുരപികരതലതട്ടുകളും
തങ്ങളിലൊരുദിശിതല്ലുകളും
തടവുകളടവുകളുള്ളുകളും
തിങ്ങിനശരപടവില്ലുകളും
തെരുതെരെയൊരുവഴികല്ലുകളും
കുത്രചിദരികടെചാക്കുകളും
കുഹചനപലപലവാക്കുകളും
ക്ഷത്രിയവരരുടെനോക്കുകളും
ക്ഷണമുടനൊരുദിശിനീക്കുകളും
വിക്രമമൊടുപടക്കുടുകയും
വിരവിനൊടുചിലരുടനോടുകയും
അക്രമമൊരുവകപാടുകയും
അതിശയമൊടുചിലർചാടുകയും
താഡനമൊരുവകകൊള്ളുകയും
തടിമുടിപിടിയൊടുതള്ളുകയും
പാടവമൊടുചിലർതുള്ളുകയും
കടുക്കനെച്ചിലരാടുകയും
കരത്തിലായുധമെടുക്കയും
കടന്നുവെട്ടുകഠംകൊടുക്കയും
കരങ്ങഠംകൊണ്ടതുതടുക്കയും
ഇടയ്ക്കിടെച്ചിലർനടക്കയും
ചിലരിരിക്കയുംചിലർതിരിക്കയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിലർമരിക്കയുംചിലരുരസ്സുയും
കളിക്കയുംചിലരൊളിസ്സുയും
ചിലരിളിക്കയുംചിലർപുളസ്സുയും
ചിലർതെളസ്സുയുംചിലർതുളുക്കയും
ചിലർതളിക്കയുംചിലരടിക്കയും
ചിലർപിടിക്കയുംചിലർപൊടിക്കയും
ചിലർകടിക്കയുംചിലർമടിക്കയും
ചിലർമുടിക്കയുംമധുകുടിക്കയും
ചിലർമരിക്കയുംചിലർതിരിക്കയും
വമ്പുകൊണ്ടുനേത്തടുത്തുവന്നവ –
നമ്പുകൊണ്ടുകോത്തുവീത്തുചീഴുക
തമ്പുരാനകമ്പടിക്കുവന്നവർ
മുമ്പിൽവീണുരുണ്ടുമണ്ണുകപ്പുക
രണ്ടുകാലുരണ്ടുകൈകളുംകണ-
കൊണ്ടുകോത്തുവണ്ടുപോലുഴന്നൊരു
തണ്ടുതപ്പിരണ്ടുനാലുനാഴിക
കൊണ്ടുകണ്ടുകുണ്ടിൽവന്നുചാടുക
വില്ലുകൊണ്ടുതല്ലുകൊണ്ടൊരുത്തനു
വല്ലുമെല്ലുമൊക്കവേതകന്നിതു
കല്ലുകൊണ്ടെറിഞ്ഞുകൊല്ലുക
കില്ലുകന്നുമുഷ്ടികൊണ്ടുകുത്തുക
മുട്ടകൊണ്ടുമുക്കുപോയിവീഴുക
വെട്ടകൊണ്ടുവേഗമോടുമണ്ടുക
പെട്ടുപോയഭ്രമിപാലരെച്ചിലർ
പിടികൊണ്ടുമൂടിയങ്ങെടുത്തൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കട്ടിൽമീതിലിട്ടുകൊണ്ടുകെട്ടുക
വട്ടമിട്ടടുത്തുവന്നുകുത്തുക
വാട്ടമറുവാളെടുത്തുവെട്ടുക
കൂട്ടമോടണഞ്ഞുടൻപിണങ്ങുക

ഇങ്ങനെയുള്ളൊരുസമരാരംഭേ
തിങ്ങിനകോപമിയന്നൊരുപാത്ഥൻ
തുംഗമതാകിനഗാണ്ഡിവചാപം
ഭംഗിയിലാശുകുലച്ചുവലിച്ചുഥ
ബാണമെടുത്തുതൊടുത്തുടനേതിരു-
വാണയുമിട്ടരണങ്ങൾതുടങ്ങി
സായകനികരംകൊണ്ടൊരുനൃപനുടെ
ആയുധമമ്പൊടുനുറുനുക്കി
കായത്തിലൊരുമുറിവെന്നുള്ളതു-
മായവനെങ്കുമതുണ്ടായില്ലാ
നായന്മാരുടെചട്ടകർതൊപ്പികൾ
ആയിരശകലമതാക്കിമുറിച്ചു
കാതിലണിഞ്ഞകുടുക്കൻപോയി
കാതിനുഹാനിഭവിച്ചതുമില്ലാ
കടകംപോയികരംപോയില്ലാ
കടിസൂത്രങ്ങളുഷ്ണീഷംപോയി
കടിതടഭംഗംവന്നതുമില്ലാ
ഉടലിലൊരമ്പുതറച്ചതുമില്ലാ,
വെൺമയിലവരുടെകോപ്പുകളെല്ലാം
എൺമണിപോലെനുറുങ്ങിപ്പായി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അസ്ഥിസമൂഹംകൊണ്ടങ്ങവരുടെ
വസ്തുമശേഷവുമാശ്രുതകർന്നു
ഭഗ്നരഥന്മാരവനീശന്മാർ
നഗ്നന്മാരാന്നാണംകെട്ടുഥ
ഭാവക്ഷയവുംപൂണ്ടുടനഖിലം
ധാവതിചെയ്തുധരണിതലാന്തേ
നഗ്നജിൽപുത്രിതന്നിൽമഗ്നന്മാരായിവന്നു
ഭഗ്നന്മാരായെന്നല്ലനഗ്നന്മാരായിനിങ്ങൾ
നാണയക്കേടുംവന്നുനാണവുംകെട്ടുനല്ലോ
രാണിനുപിറന്നവരല്ലെന്നുംവന്നുനിങ്ങൾ
ഉണ്ണിനുമാത്രംകൊള്ളാമൂഴിക്കുനാഥന്മാരായ്
വാണ്ടിടുന്നെന്തിനയ്യോവല്ലാത്തഭോഷന്മാരെ!
പാണിയിലുള്ളവില്ലുംബാണവുംകളഞ്ഞോരോ
കോനിലൊളിച്ചുകൊണ്ടുവാണീടാമിനിമേലിൽ
പ്രാണങ്ങൾപോയെങ്കിലോപ്രാഭവംപോകയില്ല
ആണല്ലാതവക്കുണ്ടോആയതുസാധിക്കുന്നു
കാളകളെബന്ധിപ്പാനെളുതല്ലാതായനിങ്ങൾ
കോളല്ലാതെകണ്ടോരോഗോഷ്ഠികൾഭാവിച്ചതു
താളമതില്ലാതൊരുമേളക്കാരനെപ്പോലെ
നാളേക്കുമാകാനിങ്ങൾനീളേക്കുമാകാനിങ്ങൾ
വാശിക്കുവന്നുയുദ്ധംഭാവിച്ചുതോറ്റനിങ്ങൾ
കാശിക്കുപൊയ്ക്കൊണ്ടാലുംകശുമലപ്പോഴന്മാരെ!
ക്ലേശിക്കുന്നതെന്തിനല്ലരാശിക്കുപിറക്കാഞ്ഞാൽ
മീശയ്ക്കുവീര്യമൊരുവീശത്തിനില്ലാതാകും (പ്പോൾ
പെണ്ണിൻറുരുപംകണ്ടുകാംക്ഷിച്ചുനിങ്ങൾക്കി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ണിന്നേറമാറിത്തത്താൽകാൺമാനംകൂടെക്കിട്ടാ
പൊണ്ണന്മാരെന്തുമൂലംപോരിന്നുവന്നാതിന്നു
കണ്ണന്നേറവൈരിയുടെകാഠിന്യമറിവാനൊ
ഖാണ്ഡവംചുട്ടെരിച്ചപാണ്ഡവവീരൻതന്നേറ
ഗാണ്ഡീവചാപത്തിന്നേറതാണ്ഡവംഗ്രഹിപ്പാനോ
അയ്യയ്യോഭോഷന്മാരെ!അയ്യയ്യോമൂഢന്മാരെ!
പൊയ്യല്ലനിങ്ങളുടെമയ്യങ്ങളൊന്നുംകൂടാ.
ഇത്തരമുള്ളൊരുവിപ്രന്മാരുടെ
സത്വരപരിഹാസോക്തികൾകേട്ടഥ
ക്ഷത്രിയരെല്ലാംചെവിയുംപൊത്തി
ക്ഷണമിഹധാവതിചെയ്താരുശേഷം
ഭീമസഹോദരനാകിയവിജയൻ
രാമസഹോദരസവിധേചെന്നഥ
താമസരഹിതംതാണുവണങ്ങി
താമരസേക്ഷണനോടുരചെയ്താൻ
"ദേവമുകുന്ദജയജയദേവമുകുന്ദ
കേവലപുരുഷകേട്ടരുളീടുക
കേവലമെൻമൊഴികേശവശൌരേ!—ദേവമുകുന്ദാ
പങ്കജനയനഭവാനുടെകിങ്കരനടിയൻ
ശങ്കവിട്ടവരുന്നനരപതിസംഘമാശ്രുജയിച്ചുരണേ
നിൻകടാക്ഷബലേനവിജയനുസങ്കടാടികൾകിമപി
നഹിനഹി . . . ദേവമുകുന്ദ
അസ്ത്രങ്ങൾപോയിഅവക്കുശസ്ത്രങ്ങൾപോയി
അത്രയല്ലുടക്കുന്നവസ്ത്രങ്ങളുമുംപോയി (മുകുന്ദ
ഗാത്രങ്ങൾമുടക്കീലതുമാത്രമുള്ളൊരുബലാഢ്യം . . . ദേവ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സരസഘനാഭസനാതനസരസിജനാഭ
ചരമവാരിധിതന്നിൽപരിചൊടേവിളങ്ങുന്ന
പുരിതന്നിലകംപുക്കുമരുവുക... ദേവമുകുന്ദ
സത്യാവിവാഹംകാൺമാൻനമുക്കത്യന്തംമോഹം
സത്യസംഗരനാഥ, നിത്യ, നിർമ്മലാകാരാ
നരകമോചനാനളിനലോചനാ
നന്ദനാനന്ദനസുന്ദരാനന ... ദേവമുകുന്ദ
വിരതസന്ദേഹംഹരെകൃഷ്ണാ
വരദ!വന്ദേഹംതരുണമേഘസമാകൃതേ!തവ
കരുണവേണമനാരതംമയി
ചരണപങ്കജമേവതേമമ
ശരണമത്രമമവരണമഴകൊട് ... ദേവമുകുന്ദ

ദ്വാരാവതിപുരിതന്നിൽവസിക്കും
പൌരജനങ്ങളുമംഗനമാരും
സീരവരായുധനാംബലദേവനു-
മാരണവൃന്ദവുമെന്നിവരെല്ലാം
കേളിപരായണനാകിയകൃഷ്ണൻ
വേളികഴിച്ചുസുന്ദരിയോടെ
മേളിതനായിയെഴുന്നരുളുന്നൊരു
കേളിനടന്നതുകേട്ടതിമോദാൽ
മാളികമണിഗൃഹവാടികയുംമേടകയും
കേളിമഹാമണിമണ്ഡപവീഥികയും
കാളിന്ദികേതനമങ്ങാടികളുടെ
പാളികളെന്നിവമന്ദിരമെല്ലാം
പവള്ളികയുംകൊണ്ടുംകനകംകൊണ്ടും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെള്ളപ്പടവകൾപട്ടകൾകൊണ്ടും
വെള്ളരിമലരവിലെന്നിവകൊണ്ടും
വെള്ളക്കുടകൊടികോടികൾകൊണ്ടും
സ്ഫുടതരമഖിലമലംകൃതമാക്കി
പടുപടഹങ്ങളടിച്ചുമുഴക്കി
ഭടജനപടകളുമിടചേന്നൻപൊട്ട
കടലുടെതടമതിൽവന്നുനിറഞ്ഞു
പടവുകൾവഞ്ചികൾവള്ളംതോണികൾ
പടവേറുഞ്ചിലകപ്പലുമെന്നിവ
കടലിലിറക്കിപ്പായുംകെട്ടി
ആടവാനുകളുംതണ്ടുകളുംപുന-
രിടയിൽനെടുത്തകഴക്കോലുകളും
വടിവിലെടുത്തുതുഴഞ്ഞുംകൊണ്ടഥ
ഭടജനമനവധികടലുടെനടുവെ
കടൽനിറമുടയൊരുപുരുഷനകമ്പടി
കൂടുവതിന്നുടനക്കുറപററി
കാടുകൾവെട്ടിവെളുപ്പിച്ചുടനെ
കോടുകളൊക്കെനിറഞ്ഞുഥനിന്നാർ
പാടവമോടുയദുപ്രവരന്മാർ
കോടക്കാർമുകിൽവണ്ണൻമാധവ-
നതികുതുകേനരഥത്തേലേറി
കോസലനുവനൊടുയാത്രയുമരുളി
ഭ്രസുരവരനികരത്തൊടുകൂടി
ഭാസുരവേഷവിശേഷമനോഹര-
നാസുരകുലരിപുയാത്രതുടങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കോടക്കാർമുകിൽവണ്ണൻതന്നൊട്ട്
കൂടിവരുന്നൊരുകന്ന്യാമണിയുടെ
മോടികൾകാണ്മാൻപൌരസ്ത്രീകളു-
മോടിപിയത്ഥവരവുതുടങ്ങി
മാടണിമുലമാരുടനേവെൺകളി
മാടങ്ങളിലുംമണിമേടകളിലു-
മാടലകന്നുകരേറിയിരുന്നിതു
പേടമൃഗീമിഴിമണികളെക്കാണ്മാൻ
താച്ചപ്പൊൺകൊടിമാരവരപ്പോൾ
പൂച്ചക്കുതകുമുറന്നഥനോക്കി-
ച്ചേച്ചിക്കാരൊടുമല്ലാതുള്ളൊരു
ചാച്ചിക്കാരൊടുമരചെയ്യുന്നു:—
നല്ലൊരുപെണ്ണിവൾക്കൊച്ചനുജത്തി
തെല്ലൊരുദോഷംപറവാറില്ലാ
പല്ലുംചൊടിയുംകണ്ണുംമുഖവും
എല്ലാമെത്രയുമതിരമണീയം
കാതുകൾതലമുടിമുലയിണയുംപുന-
രേതുമവൾക്കൊരുകുറവില്ലുറിവിൻ
കൂതിലമോതിരമാത്താലികൾ
ആദരവോടിഹകോപ്പുകളെല്ലാം
കൌതുകമുണ്ടിതുകണ്ടാൽനല്ലൊരു
ജാതകമെന്നേപറവാനുള്ളൂ
മാധവദേവനുമഹിഷിയതാവാ-
നേതുംകുറവില്ലെന്നുധരിപ്പിൻ
തണ്ടാർശരനുംരതിയുംതങ്ങളിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉണ്ടായ്വന്നൊരുചേച്ചുകനെക്കിനെ
വണ്ടാർകുഴൽമണിയാളാമിവളെ-
ക്കൊണ്ടാട്ടീടിനമധുസൂദനനെ-
ക്കണ്ടാൽനല്ലൊരുപരമാനന്ദമ-
തുണ്ടാമഖിലജനത്തിനുമിപ്പോൾ
പണ്ടുള്ളവരിലൊരുത്തനുമിക്കഥ
കണ്ടുസുഖിപ്പാൻകഴിവന്നീലാ
തലയിലെഴുത്തിനുഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ
തരമായുള്ളൊരുപുരുഷനുമുണ്ടാം
തലയുംമുലയുംനന്നെങ്കിലുമൊരു
വിലപിടിയാത്തവർനാമെല്ലാരും
നമ്മുടെനായക്കൊരുതെളിവില്ലാ
ദുർമ്മുഖമല്ലാതില്ലൊരുനേരം
മറെറാരുപുരുഷൻവീട്ടിൽവരുമ്പോൾ
നെറിചുളിച്ചുവിളിച്ചുതുടങ്ങും
കുറവംവരുമതുപേടിച്ചവനഥ
വെറകൊടുപ്പാനിങ്ങെളുതല്ല
കള്ളനവൻമുതലുള്ളതശേഷം
കള്ളുകുടിച്ചുകുടിച്ചുമുടിച്ചു
പള്ളപൊറുപ്പാനില്ലാഞ്ഞവനുടെ
തള്ളയിരന്നുനടന്നീടുന്നു
കാളകൃഷിക്കവനാളല്ലേതും
വാളെല്ലാംപണയത്തിലുമാക്കി;
പാളപിടിച്ചുനടക്കെന്ന്യേയിനി
നാളേക്കൊരുവഴികാണുന്നില്ല.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നതുകേട്ടപറഞ്ഞൊരുനാരീ
എന്നുടെസങ്കടമാരറിയുന്നു;
ഇയ്യിടനമ്മുടെനായർപിണച്ചൊരു
വയ്യാവേലികഠംവളരെവിശേഷം
ആങ്ങോനിപ്പോളെന്നൊടുതെല്ലും
ചങ്ങാതിത്തമതില്ലെന്നല്ല
എങ്ങാനുംഞാൻപോയിമുടിഞ്ഞാൽ
മംഗലമെന്നൊരുഭാവവുമായി
നിച്ചരിയച്ചാരിന്നാളെന്നുടെ
മച്ചിനകത്തുകടന്നഥവന്നു
കച്ചവലിച്ചുതുതീയിലെരിച്ചും
കൊച്ചിറൊവന്നുപിടിച്ചുവലിച്ചും
കൈക്കുപിടിച്ചുംതമ്മിലടിച്ചുമ-
ട്ടുക്കളപുക്കുകലങ്ങളുടച്ചും
തക്കത്തിൽചിലകടിപിടിക്കൂടി
ഉച്ചത്തിൽചിലർക്കുക്കുവിളിച്ചും
കോയിക്കൽചെന്നങ്ങറിയിച്ചു
സ്ഥായിക്കാർചിലരെന്യേവേണ്ടും
കായ്ക്കാതുകേട്ടടനേനാ-
ലായ്പ്പട്ടന്മാരെയയച്ചു.
പട്ടന്മാർവന്നെന്നുടെവീട്ടിൽ
തൊട്ടതശേഷംതച്ചുമുടക്കി
അമ്മാവന്മാർതുമ്പകിളച്ചി-
ട്ടമ്മാത്രംമുതലുള്ളതശേഷം
അമ്മാപാപികൾകൊണ്ടുതിരിച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉമ്മാനില്ലാതായിനമുക്കും
ഊറക്കാരവരെങ്കിലുമങ്ങേ-
ക്കൂറുള്ളോക്കൊരബദ്ധംവന്നു
ചിരികണ്ടച്ചാർചൊന്നതുകേട്ടാൽ
ചിരിയാമെന്നേപറവാനുള്ളൂ
ആങ്ങേക്കൂറെറക്കൊച്ചിളയച്ചി-
ക്കങ്ങേൻപാതിപ്പൂടവകൊടുത്തു
തിങ്ങളിലെട്ടോപത്തോപുത്തനു-
മങ്ങേനവിടെച്ചിലവുമിടിക്കും
ആങ്ങനെവാഴുംകാലംനായ-
ക്കൊരുകായ്മക്ലേശമതായി-
ട്ടിങ്ങുവരാറില്ലെന്നതുകേട്ടി-
ട്ടിന്നലെരാവൊരുമോടിക്കാരൻ
പൊളിയല്ലിതുമിളയച്ചിപ്പെണ്ണിനു
* * * * * ത്തിനുവട്ടംകൂട്ടി
കതകുമടച്ചവരിരുവരുമായി-
പ്പുരയിൽപുക്കുവിനോടിക്കുമ്പോൾ
ചിരികണ്ടച്ചാർ ചുരികയുമായി
പുരവാതുക്കൽചെന്നുകരേറി
ഞ്ഞയതുകേട്ട * * * * *
നായർകിടന്നുവിറച്ചുതുടങ്ങി
പുരമുറിതന്നുടെകോണിൽകാണാം
പെരുതായുള്ളൊരുമങ്ങലിയപ്പോൾ
നായരെയങ്ങുപിടിച്ചുവലിച്ചുവ-
ളായതിനുള്ളിലൊതുക്കിയിരുത്തി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പായുംതുണിയുംകൊണ്ടതുമൂടി-
റ്റുരവശഭാവമടക്കിക്കൊണ്ടവൾ
കതകുതുറന്നാൾപെൺകൊടിതാനു-
മകത്തുകരേറിവെട്ടമെരിച്ചുവർ
വെറിലതിന്മാൻവട്ടംകൂട്ടി
വസിക്കുന്നേരംമങ്ങലിതന്നിൽ
മടിഞ്ഞുകിടക്കും ചങ്ങാതിക്കു
വലഞ്ഞുതുടങ്ങിചീറ്റുമടങ്ങി
വീത്തതിനുള്ളിൽപാറ്റാൻവശമ-
ല്ലാഞ്ഞുപതുക്കെത്തലപൊക്കുമ്പോൾ
ഇളയച്ചീഎടിമങ്ങലിഇളകാ-
നെന്തൊരുകാരണമെന്നിതുചിരികണ്ടൻചോദീച്ചു
കാടൻപൂച്ചകലങ്ങുടച്ചു
പാട്ടപെടുത്തിട്ടന്നതുതീറ്റാൻ
കൊരിയൻപൂച്ചത്തടിയനെഞാനൊരു
ചതിയാലിന്നുപിടിച്ചതിലാക്കി
എന്നാലവനെക്കാണണമിന്നെ-
ന്നന്നായക്കുമനസ്സിലുറച്ചൊരു
തിരിയുംകത്തിച്ചുരിംകചെന്നുട-
നൊരുകൈകൊണ്ടുതുറന്നഥനോക്കി
പൂച്ചക്കാടനുതലമുടിയുണ്ടൊ
പുതുമലർചൂടിനമോടിയുമുണ്ടൊ
വാഴ്ത്തുമെന്നത്തലമുടിചുറ്റി
വലിച്ചുപുറത്തുമറിച്ചുടനവനുടെ
മാറത്തൊന്നുതൊഴിച്ചുതുകൊണ്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാറീലവനുടെകോപംപിടിച്ച
തിരികൊണ്ടവനുടെമീശകരിച്ചു
ചിരികണ്ടച്ചാരെന്നതുകണ്ട-
ങ്ങച്ചികയത്തങ്ങിടയിൽചാടി
കച്ചവലിച്ചുകഴത്തൽകെട്ടി
അച്ചിരികണ്ടനെ അവിടെയിഴച്ചുമ-
റിച്ചുമടിച്ചുപിടിച്ചുമടിച്ചും
അങ്ങനെയുള്ളൊരുകലശലുകൂട്ടീ-
ട്ടങ്ങനെയവിടെപ്പാകംവന്നു
ഇളയച്ചീനീചൊന്നതുകേൾക്കാം
പൊളിയല്ലെന്നെക്കൊല്ലുതിതിനുടെ
പരമാത്ഥത്തെച്ചൊല്ലുകയെന്ന-
ച്ചിരികണ്ടച്ചാരഭയംപുക്കാൻ
ചൊല്ലാമിതിനുടെപരമാത്ഥംഞാൻ
വല്ലാതുള്ളൊരുപൂച്ചത്തടിയനെ
വല്ലകണക്കുംകണ്ണിയിൽപെടുവാ-
നുള്ളൊരുകൌശലമിന്നുണ്ടാക്കി
മങ്ങലിതന്നിൽകണിയുംവച്ചേ-
ച്ചുങ്കുകളിപ്പാൻപോയിതുഞാനും
ഇങ്ങുവരുമ്പോൾകണിയിൽപെട്ടോ
എങ്ങനെയെന്നതറിഞ്ഞതുമില്ലാ
മങ്ങലിതന്നിലനക്കംകേട്ട്
അപ്പോളതുഞാൻമൂടിക്കെട്ടി
ഇങ്ങിനെയിതിനുടെസംഗതിയന്നവൾ
ഭംഗിപറഞ്ഞറിയിച്ചതുകേട്ടഥ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പരമാത്മംതാനെന്നാക്കൊതിയൻ
ചിരികണ്ടച്ചാക്ക്രംബോധിച്ചു
എങ്ങനൊക്കുവാ!താനുംവന്നീ
മങ്ങലിതന്നിൽസംഗതിവന്നു
നായർപറഞ്ഞറിയിച്ചാനപ്പോൾ
മായമിനിക്കില്ലെന്നുടെചേട്ടാ!
മുന്നംഞാനൊരുമുനിയുടെമുന്നിൽ
ചെന്നൊരുമാനിനെവെട്ടിക്കൊന്നൊരു
വേടന്മാരെപ്പോലേനമ്മുടെ
വേടമൃഗത്തെക്കൊന്നതുമൂലം
കോടൻപൂച്ചയതായിപ്പോനീ
മൂഢാ!എന്നുശപിച്ചുമുനീന്ദ്രൻ.

താപസേന്ദ്രനൊടുഞാനുമിരന്നു
കോപമൊഴുകളഞ്ഞരുളേണം
ശാപമോക്ഷമടിയന്നുതരേണം
പാപമൂലമിഹവന്നുഭവിച്ചു
ചിരികണ്ടച്ചാരെന്നൊരുസുന്ദര-
പുരുഷൻഭ്രമിയിലുള്ളവാമിനിമേൽ
കൊച്ചിളയച്ചിയുമദ്ദേഹത്തി-
ന്നച്ചിയതായ്വരുമായതുകാലം
പൂച്ചത്തടിയൻനീയങ്ങവളുടെ
മച്ചിലിരിക്കുംമങ്ങലിതന്നിൽ
എന്നൊരുനാളിൽചെന്നുപതിക്കും
അന്നുനിരീക്ഷണമിക്കുംശാപം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തന്നുടെവേഷവുമന്നലഭിക്കും
എന്നുമുനീശ്വരനരുളിച്ചെയ്തു
എന്നൊരുമാറ്റവുമരുളിമുനീന്ദ്രൻ
വന്നതുകൊള്ളാമിന്നാനാമുക്കും
ചിരികണ്ഠച്ചാരായതുകേട്ടു
ചിരിച്ചുപിടിച്ചുപുണർന്നരചെയ്തു
മുനിവരനിങ്ങനെയരുളിച്ചെയ്താ-
ലിനിയെറതിങ്ങൊരുസംശയമില്പാൾ
അനുജാനീയുംഞാനുംകൂടീ-
ട്ടിവളൊടുമേലിൽകൂടിനടക്കാം
ഇങ്ങനൊരമ്മിൽസമയംചെയ്തുവർ
തങ്ങളിലവിടെച്ചെന്നുപിരിഞ്ഞു
ഇത്തരമോരോകഥകൾപറഞ്ഞും
ചിത്തരസേനമുകുന്ദാഗമനം
കണ്ടുസുഖിച്ചാരംഗനമാരവർ
രണ്ടുവശത്തുംമാളികമീതെ.

* സത്യാസ്വയംവരം
സമാപ്തം.

—*—

---

* ഇതിൽ കഥ അവസാനിച്ചിട്ടില്ല. ഉത്തരഭാഗം രണ്ടാംകളമായിട്ടുള്ളതായറിയുന്നുണ്ട്.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

5. ബാണയുദ്ധം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

പണ്ടുമഹാബലിതന്നുടെസുതരാ-
യുണ്ടായ്നൂറുകുമാരന്മാരിൽ
കണ്ടാലധികഭയങ്കരഗാത്രൻ
കുണ്ഠൻബാണാസുരനെന്നൊരുവൻ
കണ്ടകനൊങ്കിലുമതിശക്തൻതാൻ
കുണ്ഠോത്തരബലബാഹുസഹസ്രൻ
കുണ്ഠീരവമൃഗപടലികൾപോലും
രണ്ടടികൊൾവാൻമതിയാകില്ലാ
അണ്ടർവരൻമുതലഖിലജനങ്ങളു-
മിണ്ടലൊടവനെവണങ്ങിടുന്നു
ആത്തമഹാഭുജവിക്രമമുള്ളവ-
നത്തൽവെടിഞ്ഞുമഹേശ്വരനുത്തമ
ചിത്തകുതൂഹലമോടുമിഴാവും
ശംഖുനടിച്ചുസഹസ്രകരത്താൽ
മുല്ലശരാന്തകനുള്ളുതെളിഞ്ഞി-
ട്ടുല്ലാസേനപറഞ്ഞീവണ്ണം
നല്ലസമത്തനഹോനീയതിനൊരു
തെല്ലുംസംശയമില്ലനിനച്ചാൽ
ചൊല്ലിക്കൊൾകവരംവേണ്ടുന്നതു
കില്ലില്ലതിനതുരുന്നുംഭിഥാൻ
എന്നതുകേട്ടതെളിഞ്ഞുഥനായണൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മന്ദസ്മിതവുംതൂകിച്ചൊന്നാൻ
എന്നേ!വിസ്മയമെന്തൊരുവരമിതു
നിന്നോടിങ്ങുവരിച്ചീടേണ്ടു?
മുന്നംഞാനോകരുതിയതില്ലേ
നിന്നോടൊന്നുവരിക്കണമെന്നും
ഇംഗിതമിങ്ങുവരേണ്ടതുചൊല്ലാം
ഇന്നുഭവാനുംപാവ്തിതാനും
ഭംഗിയൊടെൻഗോപുരവാതുക്കൽ
പുംഗവവാഹന!പുത്രരുമൊത്തു്
പേത്തുനിതാന്തമുറക്കമിളച്ചിഫ
പാത്തീടേണമിതെല്ലാനാളും
ശങ്കവെടിഞ്ഞതുനേരംബാണൻ
ഹുംകൃതിയോടീവണ്ണംചൊന്നതു
പങ്കജശരരിപുകേട്ടിവനുള്ളി-
ലഹങ്കാരംപെരുതുണ്ടതിനിപ്പോൾ
നീക്കുവതിന്നൊരുകഴിവുണ്ടാമതു
നീങ്ങുകയുംപുനരില്ലുനിനച്ചാൽ
നീരജശരരിപുതാനുമിവണ്ണം
നീതിയൊടുംമനതാരിൽകരുതി
നീരജരിപുധരനുള്ളിൽവളന്നൊരു
നീരസമേതുംകാട്ടീടാതെ
ശങ്കരശങ്കരിമാർസുതരോടും
ശങ്കവെടിഞ്ഞഥബാണാസുരനുടെ
കിങ്കരഭാവമിയന്നുനടന്നുഭ-
യങ്കരമാകിനഗോപുരവാതിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശങ്കാമഹീനാംകാന്ത്രനിതാന്തം
തിങ്കൾധരാടികൾവാണിതുപലനാൾ
പലദിനമിങ്ങിനെചെന്നൊരുകാലം
നലമൊടുബാണാസുരനുമതപ്പോൾ
കലിതകുതൂഹലമോടുംശിവപദ-
കമലംക്കുപ്പിയുണർത്തിച്ചിങ്ങിനെ:—
പാണിസഹസ്രമിനിക്കുണ്ടതിനാൽ
കാണിയുമില്ലുപകാരംപാർത്താൽ
ബാണനുസമരമൊഴിഞ്ഞാലുള്ളൊരു
നാണക്കേടെന്തുരചെയ്യുന്നു?
ചിത്തമഹാളജവിക്രമനൊരുവൻ
നോത്തുവരുന്നീലെന്തൊരുകഷ്ടം?
പാർത്താലെന്നൊടുതുല്യനൊരുത്തൻ
പാർത്തലമതിലില്ലാഞ്ഞോമാമക-
ധൂർത്തുകളോർത്തുഭയപ്പെട്ടൊരുദിശി
പാർത്തുവിറച്ചുവസിച്ചീടുകയോ?
നേരത്തൊരുവിക്രമനോടുരണത്തിനു
പാർത്തുകൊതിച്ചുവസിക്കുന്നിഹഞാൻ
നേർത്തിനിനാമ്മിലുമിത്തിരിനേരം
കൂർത്തശരേണകളിച്ചീടേണം
എന്നിവചനംകേട്ടമഹേശ്വര-
നനാതമാകിയകോപമടക്കി
പന്നഗഭൂഷണനന്നവനോടഥ
നന്നായിട്ടരുൾചെയ്തീവണ്ണം
ഉന്നതമാകിയകേതുവിതൊരുനാൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഖണ്ഡിച്ചാശ്രുനിലത്തുപതിക്കും
അന്നൊരുപുരുഷമകുടമഹാമണി
വന്നിഹനിന്നൊടുസമരംചെയ്യും
എന്നല്ലവനിഹനിന്നുടെഹൃംകൃതി
നന്നായിട്ടുശമിപ്പിച്ചീടും
എന്നതുകേട്ടതെളിഞ്ഞിതുബാണൻ
തന്നുടെപുരമതുപുക്കുവസിച്ചാൻ
കൊടിമരമെന്തുമുറിഞ്ഞീടാത്തു
കൊടിയരണത്തിനുവൈകുന്നല്ലോ
ഝടിതിയടിച്ചുമുറിച്ചീടുകയോ
പൊട്ടപൊടെയങ്ങുപൊടിച്ചീടുകയോ
കടുതായുള്ളൊരുസംഗരമതിനിഹ
പടവാംപുരുഷനെന്തുവരാത്തു?
വിരുതേറുന്നവിരോചനപൌത്രൻ
തെരുതെരെയീവകയുള്ളിൽനിനച്ചു
മരുവുംകാലത്തൊരുനാളവർടെ
മകളായുഷയെന്നുള്ളൊരുതരുണി
ശീതളമായൊരുമാളികമുകളിൽ
കോമളയാമവളാളികളോടും
കേളിവിനോദംചെയ്തുസുഖിച്ചവർ
മേളമിയന്നൊരുനിദ്രാവേളയിൽ
നാളീകായുധനോടുസമാനൻ
കോമളരൂപൻശ്യാമളവർണ്ണൻ
നാളീകായതലോചനയാമവ-
ളോടിടചേന്നുശയിച്ചൊരുപുരുഷൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചലമിഴിതന്നെയണച്ചുമാവ്വിൽ
വലമൊട്ടേഗാഢാശ്ലേഷംചെയ്തു
കലിതസുഖേനമുകന്ധരാമൃത
രസമവളുടെപ്പൂടയത്തിരുനൽകി
അരുണാധരിയുമണന്നതുനേരം
കണവനൊയാലിംഗനമിച്ചിച്ചു
ഞാണയുന്നേരംകാണാഞ്ഞവളും
അണയത്തെങ്ങുംതപ്പികരത്താൽ
ഗ്രഹണവാനാമവനണയത്തില്ലാ-
ഞ്ഞകമതിലെല്ലാമാരാഞ്ഞുടനേ
തരുണീമണിയാമവളുടെയുള്ളിൽ
ക്ഷണനേരംകൊണ്ടുളവാമഴലതു
ഫണമായിരമുള്ളവനുമിതോത്താൽ
പണിപണിപറവാനെന്നേവേണ്ടു
സരസിജശരനഥമുഹുരപിമുഹുരപി
ശരനികരങ്ങൾപൊഴിച്ചുതുടങ്ങി
പരഭൃതമൊഴിയതുകൊണ്ടുമയങ്ങി
പരവശഭാവമിയന്നതളന്നു
പരിചൊടുതല്പേവീണുകരഞ്ഞി-
ട്ടരുവയർമണിയാമുഷയതുനേരം
എന്തയ്യോ!ചെയ്തുദോഷംഞാൻ
ചിന്തിക്കിലീവണ്ണമാക്കും
സന്താപമുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ
ഫന്തകഷ്ടമെന്തിവണ്ണമനുഭവ
ബന്ധമിന്നിനിക്കുവന്നുശിവ!ശിവ! (എന്തയ്യോ)

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്തെന്നെറകാന്താ! നീയെന്നെ
സന്താപിപ്പിച്ചീടുന്നേവം
കായ്മമെന്തുന്യായമെന്തുനിന്നുടെ
മോഹമെന്തുസാഹസങ്ങളീദൃശം (എന്തയ്യോ)
മായകൊണ്ടുമറഞ്ഞെവം
ന്യായമോടുഃഖിപ്പിപ്പതു
മായമാശുകൈവെടിഞ്ഞുമാമക-
കായമാശുപുൽവതിന്നുവരികിഹ (എന്തയ്യോ)
യോഗ്യനാംഭവാനീവണ്ണം
യോഗ്യമോചെയ്തീടുനാത്തും
യോഗ്യമിന്നുമാരതാപമെന്നൊട്ടു
തീപ്പതിന്നുഭാഗ്യവാരിധേശുണ (എന്തയ്യോ)
ദുഷ്ടതയോടെന്തീവണ്ണം
കഷ്ടമിന്നുചെയ്തീടുന്നു!
ദുഷ്ടനായീടുന്നനിൻെറ
ചേഷ്ടിതമിതെത്രുകഷ്ടം (എന്തയ്യോ)
കോമ്പകെടോകുസുമേഷോനീ
വീരനെന്നുഭാവംകൊണ്ടോ!
നാരിയാമെന്നെയെയ്യുന്നു
വീരനാകിൽനേരെവന്നുമാനസ-
ചോരനോടുബാണമെയ്കൊൾകിഹ (എന്തയ്യോ)
നാണമില്ലേനാരിതന്നെ
ബാണമെയ്തീടുവാനിപ്പോൾ
കാണവേണമിന്നുഞാനതുംതവ
പാണിവിഭ്രമങ്ങളൊക്കെവിരവൊട (എന്തയ്യോ)

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അംഭോരുഹദളലോചനയാമവൾ
ജൃംഭിച്ചീടിനതാപത്തോടെ
സംഭോഗാദിനിനച്ചുകരഞ്ഞതു
കുംഭാണ്ഡാത്മജകേട്ടടനപ്പോൾ
തെരുതെരെയവിടെസമീപേചെന്നി-
ട്ടരുവയർമണിയുമിവണ്ണംചൊന്നാൾ:—
"എന്തൊരുകാരണമിന്നീവണ്ണം
സന്താപത്തിനസംഗതിയെന്നും
എന്തെങ്കിലുമുരചെയ്യണമെന്നൊട്ട
ചെന്താമരദളലോചനയാളേ!
ചിന്തിതമെന്തുനിനക്കെന്നാലതി-
നന്തരമില്ലതുസാധിപ്പിപ്പൻ
ഉണ്ടോകണ്ടുകിനാവിൽപുരുഷനെ?
ഉണ്ടെന്നാലതുപാകസുശീലേ!
വേണ്ടവിഷാദംചെറുമിദാനീം
ഉണ്ടാക്കാമതിനുള്ളൊരുപായം;
കുണ്ഠിതമെല്ലാമകലെപ്പെടിഞ്ഞി-
ട്ടുണ്ടായൊരുവൃത്താന്തമശേഷം
വണ്ടാർകുഴലാളേ!പറകെന്നോ-
ട്ടുണ്ടാകരുതേമടിയതിരൊട്ടും"

കുന്ദശരക്ഷതമാനസയാകും
സുന്ദരിയാമുഷതാനതുനേരം
ഇന്ദുമുഖീഗിരമേവംകേട്ട
മന്ദാക്ഷിണിമന്ദാക്ഷരമൂചേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"ചിത്രലേഖേ!സഖീ!കേൾക്ക
ആത്രയെൻദുഃഖകാരണം
എത്രചിത്രമൊരുസ്വപ്നംകണ്ടുഞാനിപ്പോൾ
സുന്ദരപുരുഷനേകൻവന്നിവിടെയെന്നരികിൽ
മന്ദമന്ദംതല്പംതന്നിൽചേർന്നുകൊണ്ടവൻ
ഗാഢഗാഢംപുണർന്നിതുത്രുഢമോദമവനെന്നെ
പ്രൌഢനാകുമവൻപിന്നെഗ്ഗൂഢനായ്ചമ
പാരമുണ്ടുപരിതാപംമാരബാണഗണമേറു
നാരിമൌലേ! സഖിഞാനുംഎന്തഹോചെയ്വൂ
ദേഹമെല്ലാംതളരുന്നുമോഹമുള്ളിൽവളരുന്നു
ദാഹവുംവളർന്നിടുന്നു ആഹന്ത!കഷ്ടം!
എന്തുവേണ്ടെന്നറിഞ്ഞീലാ ചിന്തകൊണ്ടുവലഞ്ഞുഞാൻ
സിന്ധുരഗമനേ!തോഴി! ബന്ധുരഗാത്രി"
ഇത്തരംപറയുന്നതിനുത്തരമായ് ചിത്രലേഖാ
സത്വരംചൊന്നതുകേട്ടാലെത്രയുംചിത്രം!
"കളകവിഷാദംകളമൊഴിമൌലേ!
കഴിവുണ്ടാക്കുവനഹമിതിനിപ്പോൾ
കളിയല്ലിഹനിൻവരനെയിടാനീം
കളിവിൽവരുത്തുവനരികേഞാനും
കളഭാഷിണി!നീദുഃഖിക്കരുതേ
കളകളമോഹനകുന്തളജാലേ!"
തെളിവിനൊടിങ്ങിനെചൊന്നടനവളും
കളിപറകല്പേതുലികകൊണ്ടു്
സുലളിതകോമളനാംസുരവരനെ
സരസിജലോചനയെഴുതുന്നേരം,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്ദ്രാകൃതികണ്ടുടനേസുന്ദരി
നിന്ദിച്ചവനല്ലെന്നുരചെയ്താൾ,
ചന്ദ്രനെയെഴുതിയതല്ലെന്നപ്പോൾ
സുന്ദരനാകുംവരുണനെയെഴുതി;
ഭാവംകൊണ്ടല്ലെന്നവൾകാട്ടീ
ഭാമിനിയുടനേനിർഋതിയെയെഴുതീ;
ഭാസുരഗാത്രിയതല്ലെന്നപ്പോൾ
ഭാനുവിനെദ്ധതമെഴുതിമനോഹരി;
സരസിജസംഭവനെപ്പുനരെഴുതീ
സരസിജമിഴിയാളതുമല്ലെന്നാൾ;
സുരലോകത്തെയശേഷവുമപ്പോൾ
സരസപ്പെൺകൊടിയാളെഴുതീട്ടും
അനുസരണംപുനരില്ലാഞ്ഞുടനേ
സുരരിപുവരനെയശേഷവുമെഴുതീ;
ബുദ്ധിയവൾക്കവരാരിലുമപ്പോൾ
ബദ്ധയതല്ലാഞ്ഞുടനേതന്നെ
സിദ്ധനുരഗവരച്ചാർകിന്നര-
കിന്നരുരുഷന്മാരെയുമതുനേരം;
ഗന്ധവ്വന്മാർപലരെയുമപ്പോൾ
ബന്ധുരഗാത്രിയുമെഴുതീട്ടുടനേ,
സിന്ധുരഗമനയ്ക്കുതുകൊണ്ടുള്ളിൽ
അന്ധതതീർന്നില്ലെന്നതുകണ്ടു
ബന്ധുരഗാത്രിയുമുടനേമാനുഷ-
വരനെവരച്ചുതുടങ്ങിതദാനീം.
കുന്തളാഖ്യനുപവീരനുടേയുട-
ലന്തരംഗകുതുകേനവരച്ചു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മന്ത്രിവാജികൾപെരുത്തൊരുമാഗധ-
ഭൂമിപാലനെവരച്ചിത്രകാട്ടി;
ചന്തമേറെയുള്ളവായൊരുചോളൻ
കേരളൻഗ്രഹണമിയന്നകലിംഗൻ
കൊങ്കണേശനെവരച്ചിത്രകാട്ടി..
പുങ്കണേശനെയുമങ്ങിനൊത്തന്നെ,
പാണ്ഡ്യഭൂപനെവരച്ചുമനോഹരി
പാണ്ഡുപുത്രനെയുമാശുവരച്ചു;
കണ്ഡിനാഖ്യനുപവീരശരീരം
മണ്ഡമെന്നിയെവരച്ചിത്രകാട്ടി
മന്നുകൊണ്ടുമവൾതന്നുടെതാപം
തീർന്നതില്ലപുനരെന്നതുകണ്ട
സുന്ദരാംഗിയവൾതൂലികകൊണ്ട
തീർത്തുമെല്ലെയടിവംശമതപ്പോൾ;
കൃഷ്ണമായമഷികൊണ്ടതിവേഗാൽ
വൃഷ്ണിവംശകുലനായകനാകും
ജിഷ്ണുതന്റെരസഖികൃഷ്ണനുടേയുടൽ
തൃഷ്ണയോടവൾവരച്ചുമനോഹരി;
ചേച്ചയുണ്ടിവനുമാകൃതികിഞ്ചിൽ
തീർത്തുരസ്യലിവനല്ലിതുനൂനം
ഓത്തിവണ്ണമിനിയുംചിലത്രുപം
തീക്ഷ്ണമാക്കുതുശീഘ്രമിദാനീം,
എന്നുകേട്ടുപ്രദ്യുമ്നനുടേതനു-
സുന്ദരാകൃതിവരച്ചുമനോഹരി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇന്ദുബിംബമുഖിയാളാമുഷയും
സുന്ദരാംഗമതുപാത്തുപറഞ്ഞു
കുന്ദബാണനിവനെന്നതുചൊല്ലാം
ഇന്നതിന്നുകുറവില്ലുനിനച്ചാൽ;
കാന്തിയേറുമളവാമിവനെന്നുടെ
കാന്തനോടുസമനാകിലുമിപ്പോൾ
ഭ്രാന്തുകൊണ്ടുപറകല്ലാതുകിഞ്ചനാ
കാന്തിഭേദമവനുണ്ടതുനൂനം;
ബുദ്ധിശാലിയതുകേട്ടടനായനി-
രുദ്ധനെജ്ജടിതിരിത്തുകണ്ടു
ബുദ്ധിതന്നിലുടനേ കുളവായൊരു
ലജ്ജകാരണമധോമുഖിയായി-
ട്ടത്രനിന്നുവിരൽകൊണ്ടുവരച്ചു
ചിത്രമെന്നതുമറന്നുടനേമട-
ന്നാഞ്ഞികൊണ്ടവൾ മതിമുമോടേ
ചിത്രമായപതിതന്നുടെരൂപം
ചിത്രമൻപിനൊടടുത്തിതുപുൽകാൻ;
ചിത്രലേഖയുടനോയുരചെയ്താൾ
ചിത്രമെന്നതുധരിക്കമനോജ്ഞേ!
രാഗതാതിപരിതാപമതപ്പോൾ
നാമിമാർമണിതനിക്കുളവായി
ഭോഗവാഞ്ഛരയിഴിഞ്ഞമനസ്സോടേ
ഭാസുരാംഗിമുരുവുന്നതുകണ്ടു
ചിത്രലേഖയുരചെയ്തു "സഖീ!തവ
ദുഃഖമൊക്കെയകലത്തുകളഞ്ഞതി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൌഖ്യമോടുമരുവീടാൻസംഗതി
കൂട്ടുവൻധ്രുവമഹോശൃണുബാലേ!"
എന്നുചൊല്ലിയവർമന്ദതയെന്യേ
സുന്ദരാംഗിനടകൊണ്ടതിവേഗാൽ
ഉന്നതാദ്രികൾകടന്നിതുകാടും
നാടുതോടുകൾമങ്ങളിടങ്ങൾ
ദ്വാരകാനഗരികണ്ടുതെളിഞ്ഞവ-
ളാരുമാരുമറിയാതതുനേരം
ആദരേണഭവനങ്ങളുടേയിട-
കൂടിയപ്പൊടുനടന്നതിവേഗം
ബദ്ധമോദമനിരുദ്ധനുറങ്ങും
ശുദ്ധമായപുരിപുക്കുപതുക്കെ
ബുദ്ധിതന്നിലതികൌതുകമോടനി-
രുദ്ധനോടുടനതികൈക്കലതാക്കി
സിന്ധുരേന്ദ്രവരഗാമിനിയാകും
ബന്ധുകാധരിയാടന്നതിവേഗം
സിന്ധുശായിയുടെപൌത്രനെയപ്പോൾ
ബന്ധുരാംഗിയുഷയോടിടചേർത്തു
കരുണാനിധിമാധവപൌത്രൻ
അരുണാക്ഷിയൊടുംഇടകൂടി
അരുണാധരമാശുനുകർന്നു
പരിണയനവുമേററമിയന്നു
വിരവോടുകുളിച്ചുപുളച്ചു
രസിച്ചുമദിച്ചുവസിച്ചുതദാ;
കളഭാഷിണിതാനതുനേരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തെളിവോടുപുണർന്നതിവേഗം
കുളിർകോമളമാംകുചഭാരേ
തെളിവോടുടൽചേർത്തുനേരം
കളഭങ്ങളണിഞ്ഞുതെളിഞ്ഞു
സുമങ്ങളണിഞ്ഞുവിളങ്ങിധ്രുവം;
കളിവാക്കുപറഞ്ഞുരസിച്ചും
കളിയല്പപടങ്ങളുരച്ചും
തെളിവോടുസുമങ്ങൾധരിച്ചും
കളിവാക്കുപറഞ്ഞുചിരിച്ചും
പരിഹസിച്ചുവസിച്ചുസുഖിച്ചുതദാനീം
നല്ലുവീടികമെല്ലെനകർന്നും
വല്ലുവാധരമിടയ്ക്കുനകർന്നും
രതികലകളിടയ്ക്കുതുടർന്നും
മതിമറന്നുതളർന്നുകുഴർന്നുവളർന്നുഭൃശം
മലർബാണനണഞ്ഞുതുടങ്ങി
മലർകണകൾപൊഴിഞ്ഞുതുടങ്ങി
രതികണവനുകണകളൊടുങ്ങി
അതിവിവശതപൂണ്ടുമയങ്ങി
രതിമുതിർന്നുകിളിർന്നുതളർന്നുഭൃശം;
ചൊല്ലേറുമുഷതന്നോടെല്ലാമീവണ്ണമോരോ
നല്ലുവിലാസമാടിമെല്ലെരസിച്ചുകള -
വല്ലുവലഞ്ഞിരിക്കുവില്ലൻറനന്ദനൻതാൻ
നല്ലുമണിയറയിൽമല്ലാക്ഷിയോടുംകൂടി
മല്ലായുധവിലാസമെല്ലാംനടിച്ചുതത്ര
കല്യൻകമലബാണതുല്യൻമനകണ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശല്യംതീർച്ചിട്ടുള്ളോരല്ലൽകെടുത്തു മതി
വല്ലിയാമുഷയെയാട്ടുമെല്ലെവേദാരങ്ങളെ –
ന്നെല്ലാംപറഞ്ഞുകൊണ്ടുനല്ലപോലെസുഖിച്ചു
നല്ലാർമണിയാമുഷതാനുംകണവനുമായ്

ഇങ്ങിനെപലദിനമങ്ങുകഴിഞ്ഞു
മംഗലരൂപകളാംസഖിവൃന്ദം
കന്നൊഴിയാതെയടുത്തുപതുക്കെ
ത്തങ്ങളിലിങ്ങിനെചൊന്നതുടങ്ങീ;
"ബാലികയാമുഷതന്നെപ്പോവാത്ത
ചാലേധരിപ്പിനിയെല്ലാരും
ബാലികതന്നുടെഭർത്രാവാപങ്കജം
മെല്ലെത്തെളിഞ്ഞുവരുന്നുദിനംപ്രതി (ബാലിക)
പങ്കജകോരകംപമ്പരംവെല്ലുന്ന
കൊങ്കകൾചാർത്തുമവ്വണ്ണംകാണുന്ന (ബാലിക)
പണ്ടൊന്നുംകാണാത്തദ്രവ്യണമുണ്ടിന്നു
കണ്ണേതരമവൾകണ്ണുത്തിൽകാണുന്ന (ബാലിക)
ലീലകൾകോലുവാൻകാലംപുലരുമ്പോൾ
ചാലേനാമങ്ങുചെല്ലുമതുനേരം (ബാലിക)
കട്ടകംതന്നിൽനാമൊട്ടേടംചെല്ലുമ്പോൾ
പെട്ടെന്നുപെട്ടകംപൂട്ടിപ്പോരുന്നു (ബാലിക)
മങ്ങിമയങ്ങിച്ചമഞ്ഞുകാണാമപ്പോൾ
ചഞ്ചാതിതന്നുടെകണ്ണുകൾരണ്ടും (ബാലിക)
രോഗമെന്നിങ്ങനെചൊല്ലുമാറുണ്ടവൾ
രോഗമല്ലേയതുരാഗമത്രേനൂനം (ബാലിക)

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശല്യംതറച്ചിട്ടുള്ളോരല്ലൽകെട്ടുരതി—
വല്ലിയാമുഷയോടുമെല്ലവേദാരങ്ങളെ—
ന്നെല്ലാംപഠഞ്ഞുകൊണ്ടുനല്ലപോലെന്നുകിൽ
നല്ലാർമണിയാമുഷതാനുംകണ്ടുന്നുമാനി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തേമ്പാതെയുള്ളൊരുദന്താംബരങ്ങളും
തെളിഞ്ഞുല്ലോകാണുന്നതേന്തൊഴിതന്നുടെ-
(ബാലിക)
ഇങ്ങിനൊയുള്ളൊരുലാഞ്ഛനാംകാണുമ്പോൾ
എങ്ങിനൊകന്യകയെന്നുപറയുന്നു? (ബാലിക)
ഇനിപോകുന്നതുടെകാമുകനായി-
ട്ടന്യനൊരുത്തനകത്തുണ്ടിപ്പോൾ;
എന്നോചിസ്മയമെങ്ങിനൊവന്നിവ-
നന്നതമതിലുകടന്നിതിനുള്ളിൽ
നമ്മളിതൊരുവരൊടുംപറയാഞ്ഞാൽ
ചെമ്മേവന്നുഭവിക്കുമബദ്ധം;
പക്ഷ്മളലോചനമാരിവണ്ണം
ലക്ഷണമോത്തുനിരൂപിച്ചിട്ട്
അക്ഷതരാകിയരക്ഷികളോടേ
തൽക്ഷണമങ്ങുചൊയ്തതനേരം
രക്ഷികളിവകണ്ടാണനൊടപ്പോൾ
ശിക്ഷയിലങ്ങുപറഞ്ഞാരവം:
"കന്യാഷ്ടകമായൊരുകാമുക-
നന്യനൊരുത്തനകത്തുണ്ടിപ്പോൾ"
ധന്യൻകേട്ടകയത്തതിവേഗം
കന്യാഭവനേചെന്നകരേറി,
പൂതേലുംമുലയാളതുനേരം
പൂതുംപടവുചെടുത്തുനിരത്തി
പൂതായുധസുതനാട്ടംകൂടി
പൂതുംപൊരുളുവസിച്ചിട്ടന്നു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ടുകയ്ത്തിതുബാണൻസ്മരജനൊ-
ടുണ്ടായൊരുകോപത്തോടപ്പോൾ
ശുണ്ഠിച്ചുടനെശരങ്ങൾപൊഴിച്ചതു
കണ്ടുകയ്ത്തുമനോഭവപുത്രൻ
നന്നായിട്ടുശരങ്ങൾപൊഴിച്ചവ-
രൊന്നൊഴിയാതെകുറഞ്ഞൊരുനേരം;
പന്നഗപാശംകൊണ്ടുമുറുക്കി
ഖിന്നനതാമനിരുദ്ധനെയപ്പോൾ
അന്നൊരുപുരമുറിതന്നിലടച്ചു
ഉന്നതബാഹുസഹസ്രൻപോനാൻ
തന്നുടെഭവനേപുക്കതിവേഗം
നന്നായിട്ടുസുഖിച്ചുവസിച്ചാൻ.

ബദ്ധനായുള്ളൊരനിരുദ്ധനെക്കണ്ടനേരം
മുഗ്ധവിലോചനയാംഭ്രതലത്തിൽ
വീണമുരുണ്ടുംപാണിമാറത്തുചേർത്തിട്ടു
ഏണവിലോചനയാളാശ്രുകേണതുനേരം
തൈലത്തിൽകത്തീടുന്നവഹ്നിതന്നിലല്പം
സലിലംതളിക്കുംപോലെവന്നിതപ്പോൾ
ചലലോചനതന്നെറഖേദംമാറീടുവാൻ
പലപലവാക്കുചൊന്നതെല്ലാമപ്പോൾ
ഫലമില്ലാതായിവനുവാരിധിയിൽമേഘം
വരിഷിക്കുംമാരിപോലെയെന്നേവേണ്ടു
നാണിച്ചുമാറാതവൾപിന്നെയുമങ്ങോരോരോ
വാണീവിശേഷങ്ങളെയോതിയോതി
ഏണാങ്കാനനാതന്നെറഖേദവുമൊട്ടുമാറി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാണൊരുകോണിൽനാണിച്ചേണനേത്രാ
പഞ്ജരംതന്നിൽഅനിരുദ്ധനായൊരുനല്ല
കുഞ്ജരവൈരിയെന്നപോലെതന്നെ
അന്ധനായുള്ളോരനിരുദ്ധൻകോപിച്ചുഥ
ബന്ധുവിരോധനായ്നിനകാലം
ഭോജന്മാരെല്ലാവരുംനിദ്രവെടിഞ്ഞുകൊണ്ട
രാജകുമാരൻതന്നെക്കാണാഞ്ഞിട്ട
എങ്ങുപോൽഗമിച്ചവനെത്രകഷ്ടമാര -
മെങ്ങുംഗ്രഹിച്ചീടാതെപോവാനെന്തു?
ഇന്നുവന്നീടുമവനിന്നുവരുമുണ്ണി
ഇന്നുവരുമെന്നേവംചിന്തചെയ്തു
സുന്ദരനാമവനെക്കാണാഞ്ഞിട്ടനല്ല
സുന്ദരിമാരുംദുഃഖസാഗരത്തിൽ
മങ്ങിമയങ്ങിമുങ്ങിപൊങ്ങിവീണുംകൊണ്ട
തുംഗസ്തനങ്ങൾനോക്കിസന്താപിച്ചും
നാലുമാസമീവണ്ണംചെന്നാരെയുമെങ്ങും
ബാലകനെക്കാണാഞ്ഞങ്ങുലോകരെല്ലാം
മാലുമുഴുത്തുമധുരേ ക്ഷിയൊടങ്ങുചെന്ന
ബാലകൻറെവാത്തചൊല്ലിവാഴുംകാലം.
നാരദമുനിവീണയുമായി
ദ്വാരകതന്നിൽപുക്കൊരുനാളിൽ
നാരായണനുംവന്നുവണങ്ങി
സാദരമർഘ്യാദികളുംചെയ്തു
ദ്വാരകവാസികളെല്ലാംനാരദ -
പാദസരോജേവീണവണങ്ങി;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശ്രീനാരദമുനിയപ്പോൾതന്നെ
ശ്രീമാധവനൊടുകല്പിച്ചീവ്യം
ശ്രീപതിനിന്തിരുവടിയുടെപേർത്രൻ
ശ്രീദ്വാരകയതിലിന്നില്ലുഞ്ഞല്ലി
ക്ഷേമംപൂണ്ടുജഗദ്വാസികളൂതി
മോദംകൂടാതേമരുവുന്നു?
ബാണൻസമരങ്കണമതിലവനേ
നാണക്കേടുഭവിപ്പിച്ചാവധി
ക്ഷ്മീണിപ്പിച്ചൊരുകോണിലിരുത്തീ
പ്രാണൻപോകാഞ്ഞതുതൽഭാഗ്യം;
ആദ്യമതായുള്ളക്ഷരഹീനാ-
താക്കിക്കുമാരംസമരേബ്യാണൻ;
അപ്പുരികാത്തുവസിച്ചീടുന്നതു
മുപ്പുരവൈരിയതെന്നറിയണം,
നാരദനിങ്ങനെകല്പിച്ചുടനേ
യാദവരോടേവീണതെറിച്ചു
നാരായണശിവയെന്നുജപിച്ചു,
നേരേമീതെകിളുന്നുനടന്നു
വൃഷ്ണികളെല്ലാവരുമൊരുമിച്ചു
കൃഷ്ണൻതിരുവടിയോടുംകൂടി
ഉഷ്ണിച്ചസുരനെവെലപാനായി
കൃഷ്ണൻതിരുവടിയാത്രതുടങ്ങി.

നരകരിപുനാളിനദളലോചനൻമാധവൻ
നരകടിതൗഘശാന്തിപ്രദൻകേശവൻ
നരജരകളാദിമദ്ധ്യാന്തമില്ലാത്തവൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കരിമുകിലൊടിടയുമൊരുചികുരമൊരുമിച്ചുടൻ;
വിരവിനൊടുനെറുകയിൽകൂടിണ:ഡിച്ചുടൻ
സരസമൊടുനിറമധികമുള്ളപിലിത്തരം
സരസിജവിലോചനൻചേത്തുചിലപുഷ്പം
മധുമഥനനതുപൊഴുതുനെറിത്തടമതിൽ
മഹിതയൊടുഗോപിയുംചേത്തുതിലകവും
ഗളമതിലണിഞ്ഞുതൻമാലഹാരങ്ങളും
തുളസികൃതമാലജാലങ്ങളണിഞ്ഞുടൻ
കരമതിലെടുത്തുശരചാപഖഡ്ഗാദിയും
കരുണാകനമിതകുതുകേനപീതാംബരം
തിരുവുടയുമരയിലതികുതുകമൊടുചേത്തുടൻ
പരിചിനൊടുപൊന്നരഞ്ഞാണമിട്ടുസാ
ദരണനൊടുസഹതരുണതരുണിയുയരുന്നപോൽ
കരുണാനിധിമാധവൻതേരിൽകരേറിനാൻ
മുനികളുടെമാമതിലുംവനിതകടെമാവ്വിലും
കനിവിനൊടുമമമതിയിലുംവിളങ്ങീടുണ
ആനന്ദമുത്തിയെക്കണ്ടുവീരന്മാം
ആനന്ദമോടുകൊണ്ടാടിപ്പുറപ്പെട്ട
ആനതേർകാലാൾകുതിപ്പടകളും
അമിതകരബലമുടയയടുവരുമൊക്കയും
മാനംനാടിച്ചുവർതേരിൽകരേറിനാർ
മഹിമകളൊടുതുപൊഴുതുതെരുതെരെമടിച്ചുടൻ
ആലവട്ടങ്ങളുംവെൺചാമരങ്ങളും
അഴകിനൊടുകൊടിതഴകൊപടലമിവയൊക്കെയും
ചുറുംപിടിപ്പിച്ചുകുറങ്ങാക്കുടാതെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പറവലൊടേറുപടവെട്ടുവതിനായിട്ട
കോട്ടങ്ങൾക്കൂടാതെകണ്ടങ്ങുനേരം
എട്ടടിശിപൊട്ടമളവിട്ടുചെറുഞാണൊലികൾ
ആരവാരങ്ങളുംസിംഹനാദങ്ങളും
അമിതകരബലമുടയയദിവരനിനാദവും
മറുശൃംഗങ്ങൾചക്രങ്ങൾതമ്മിട്ടവും
മധുരതരമൃദുലരസപൂങ്കുഴൽകാഹളം
പെയ്യുമളത്തൊടുകുംഭികൾറാദവും
പെരിയരഥമലറിയുടനിളകുമതിഘോഷവും
നാരദവീണാമനോഹരനാദവും
നരകരിപുകരഗളിതഗ്രണനിനദഘോഷവും
അങ്ങൊട്ടുമിങ്ങൊട്ടുമന്തിയുംതള്ളിയും
ഹരിയുടയപടകളുടെപട്ടരനിനാദവും
അംബുധിശയനത്തമപുരുഷൻഅഖിലജനേശൻ

(കൃഷ്ണൻ

തുംബുരുസനകാദികൾസേവിതനമിതാനന്തൻതാരം
തംബുരുകരന്തന്നിലെടുത്തുകളിച്ചുചിരിച്ചുവിളിച്ചും
പട്ടതപെരുത്തൊരുപടനായകരുടെപടവന്നിങ്ങറിയേ-

(ണം

പടയതിനൊരുകുറവുവരാതെഭരിച്ചുവഹിച്ചീടേണം
നെടുതാകിനകൊടിമരമുകളിൽകൊടികളുശോഭിക്കേണം
പടഹങ്ങളടിപ്പിക്കേണംമതിപടുതകൾകാട്ടീടേണം
പടയുടെയിടകണ്ഭഥഘോഷകപാളിനിരത്തീടേണം
കഠിനതരമുൾത്തടിയുള്ളൊരുകരികൾനിരത്തീടേണം
കല്പകൾകവിണത്തരമെന്നിവകയ്യിലെടുത്തൊരുകാലാൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തെല്ലുംഭയമില്ലാതനവധിവന്നുപരന്നീടേണം
വെള്ളത്തിരതള്ളിവരുന്നതുപോലെപരക്കണമിപ്പോൾ
കള്ളമൊഴിഞ്ഞുള്ളോരുവെള്ളക്കുതിരകളുള്ളതശേഷം
കൊള്ളരുതാതുള്ളോരുധൂളിപ്പടകളകറ്റീടേണം
കള്ളുകുടിച്ചുനകളിക്കുംപൊണ്ണന്മാരിവരാരും
കൊള്ളരുതുപടയ്ക്കിന്നിവരുടെചെള്ളയ്ക്കുടികൊള്ളേണം
ഇത്തരമഖിലേശൻതന്നുടെകല്പനകേട്ടവരെല്ലാം
സത്വരമവ്വണ്ണംപലപലകോപ്പുകൾകൂട്ടിതദാനീം
തിത്തിയിടക്കയുടുക്കുംതിമിലകളം
കത്തുംമദ്ദളമെത്രവിധത്തിൽ
കാളംചെങ്കിച്ചെങ്ങടകളംതിമിലകളം
നീളംകുറയുംകൊമ്പുംകുഴലും
ആമ്പിളിവളയുംതമ്പേറെന്നിവ —
മേളംകൊണ്ടുജഗത്തുമുഴക്കി
ശക്തിപെരുത്തജനങ്ങളെടുക്കും
ശക്തികടുത്തിലമുൾത്തടിവാളും
വേലുംവെൺമഴുഗദയുംകുന്തം
ശൂലംപരശുപരശ്വധവട്ടക
ചക്രംനല്ലശതഘ്നികളുനവധി
വക്രതരംചിലശസ്ത്രസമൂഹം
ചൊട്ടകളംനല്ലുകടുത്തിലചുരികക-
ളീട്ടികളോട്ടളിചാട്ടളിയെന്നിവ
യൊക്കെയെടുത്തുതിരിച്ചുവർതന്നുടെ
ചെക്കന്മാരൊടുകൂടിട്ടൊരുവക
വെക്കംദ്വാരകനഗരിയിൽ നിന്നഥ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിക്കെന്നങ്ങുകടന്നുനടന്നു
പൊടിപടലങ്ങൾകിളർന്നുദിഗന്തം
പൊടിപെടുമാറുടനാർത്തുവിളിച്ചു
വട്ടപ്പരിശതുടയ്ക്കിടമപ്പോൾ
പൊട്ടിജഗത്തുകൾഞെട്ടീടുന്നു
വെട്ടമിടിക്കുസമാനംഘോരം
നിഷ്ഠുരരാത്തുകളിച്ചുപുളച്ചും
ദുഷ്ടന്മാരുനടന്നിടുമ്പോൾ
കട്ടംപൊളിയല്ലുവാരികുലുങ്ങും
അഷ്ടഗജങ്ങടെചെവികളശേഷം
പൊട്ടിയണഞ്ഞുവലഞ്ഞുചമഞ്ഞു.
കളിച്ചുംവീരവാദമുരച്ചുമോരോജനം
വിളിച്ചുംപുളച്ചുഹങ്കരിച്ചുമടിച്ചുടൻ
കഥിച്ചുമോരോകഥരസിച്ചുമതുകേട്ടു
ഭ്രമിച്ചുചിലർപടഭരിച്ചുസന്തോഷിച്ചും;
തടിച്ചുഗജത്തിൻറെകഴുത്തിൽകരയേറി
ചൊടിച്ചുവില്ലുമമ്പുംധരിച്ചുവിരുതന്മാർ;
ചിരിച്ചുരാഗദ്വേഷംജപിച്ചുപരതാരിൽ
സ്മരിച്ചുമുകുദനെകഴിച്ചുബാണയുദ്ധം
തരത്തിലോരോവാജിവരുത്തിത്തരംകണ്ടു
പരത്തിക്കരുത്തന്മാരൊരുത്തരൊഴിയാതെ
തരത്തിൽവില്ലുമമ്പുംകരത്തിലെടുത്തുടനേ
രഥത്തിൽകരയേറിയുരത്തിലാചനാഴി
ധരിച്ചുവിരുതന്മാർമരിപ്പാൻമടിയെന്യേ
തരക്കേടായുള്ളാതെതിരിച്ചുനിന്നിപ്പടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തിരിച്ചുനേരംബാണനിരിക്കുംരാജ്യമെല്ലാം
വിറച്ചുപടകണ്ടുഭ്രമിച്ചുനാടുവാസികൾ
തിരിച്ചുംസംഗരമുള്ളിൽകൊതിച്ചുംചിലർക്കുട്ടരെ
വിളിച്ചുംകാടുകൾതേടിച്ചുരിച്ചുംകാട്ടിൽകരേറി
കളിച്ചുംക്കുട്ടപിരിഞ്ഞുവിളിച്ചുംക്കുട്ടകാർ ചിലർ
ചൊരിച്ചുംകഷ്ടമിതെന്നുവടിച്ചുംകട്ടേടമോടി
തിരിച്ചുംകട്ടകൾതട്ടിപ്പുറിച്ചുംകട്ടകാരങ്ങൾ
തറച്ചുംകട്ടുപേർകണ്ടുചിരിച്ചുംദുഷ്ടന്മാർശൌര്യം
ജപലിച്ചുംകട്ടല്ലുഹാജരാങ്ങൾവലഞ്ഞുതോൽത്താൽ
പടവന്നിങ്ങുകരേറീനാമ്മൂടെ
വടിയിങ്ങോട്ടെടികുഞ്ഞിപ്പെണ്ണേ!
വടിഞാനിവിടെക്കണ്ടില്ലെന്നും
പിടലിക്കൊന്നുതരുന്നുണ്ടെന്നും
പുടവയുടുത്തുഞെളിഞ്ഞുനടന്നാ-
ലുടലുമുറിഞ്ഞുമരിക്കുമിതെന്നും
പാളയമവിടെക്കണ്ടൊരുതടിയൻ
വാളുകളഞ്ഞുതിരിച്ചുനടന്നു
കേളച്ചാരതുനേരംനാമ്മൂടെ
കാളിപ്പെണ്ണുംകൂടിനടന്നു
ഇട്ടിക്കാളിയുമിട്ടിച്ചുരനും
പെട്ടെന്നൊരുടിശിനാക്കിനടന്നു
കഷ്ടമിതെന്നുപറഞ്ഞുംകൊണ്ടു
മട്ടോലുംമൊഴിമാർചിലരപ്പോൾ
കെട്ടിയപുരുഷംകാണാഞ്ഞിട്ടു
കുട്ടവിളിച്ചുകരഞ്ഞുവലഞ്ഞും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുട്ടികളെച്ചിലരെളിയിലെടുത്തും
കുട്ടിപ്പെണ്ണേ!വാപറയട്ടേ
കുട്ടച്ചാരയളെങ്ങുഗമിച്ചു
കുട്ടല്ലുവളുടെതാന്തോന്നിത്തം
കഷ്ടമിതെന്നോപറവാനുള്ളൂ
കൊച്ചിളയച്ചീ!കേട്ടില്ലേനീ
ഈമൃതനുടെപടവന്നുകരേറി
കൊച്ചുകളോടുകളിക്കാംപിന്നെ
നിച്ചിരിയത്തിവെക്കംവാനീ!
കുഞ്ഞച്ചാരെക്കണ്ടില്ലല്ലോ
പങ്ങച്ചാരയളെങ്ങുഗമിച്ചു?
കുഞ്ഞിപ്പെണ്ണിന്നുള്ള * * *
പെണ്ണിനെയന്വേഷിച്ചുനടന്നു
നിത്യവുമിങ്ങിനെയിവിടെച്ചെന്നു
നിച്ചിരിയതപംപുണരാമെന്നും
കൊച്ചുക്കാളിപറഞ്ഞതുനമ്മോ-
ടിച്ചയതില്ലെന്നിപ്പോൾതോന്നി
മാടച്ചാരെന്നുള്ളിലുരുവിരുതൻ
മാടണിമുലമാരോടുംകൂടി
പടിമേലേറിപ്പായുന്നേരം
പടയുടെവിരുതേകേൾപ്പാനുള്ളൂ
പടവന്നപ്പോളോടിയൊളിച്ചാരു
വിടുഭോഷച്ചാരെന്നോവേണ്ടൂ
കടിലാപാംഗികൾതന്നുടെവീട്ടിൽ
വിടുപണിചെയ്തുവസിപ്പാനല്ലാ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തൊരുഫലമില്ലാത്തടിയന്നാരുടെ
തടികൊണ്ടെന്നുധരിക്കേവേണ്ടൂ
കെട്ടിയപന്തലിൽവന്നൊരുദുഷ്ടൻ
കട്ടിക്കവണിമുറിച്ചുനാമുക്കു
കഷ്ടമൊരുത്തനൊടൊന്നുപറഞ്ഞാൽ
പെട്ടെന്നടിക്കുട്ടീടുംതടിയൻ
ചീട്ടിനകത്തൊരുപുരുഷൻവന്നാൽ
പെട്ടുവതിന്നുംമടിയില്ലെന്നും
കട്ടല്ലിങ്ങൊപാടുപെടുന്നതി-
ന്നാരുമതില്ലുപറഞ്ഞെന്നാകിൽ
കുട്ടികൾനാലഞ്ചുണ്ടായിട്ടും
കുട്ടുംമുമുഖമറിയുന്നില്ല
ആങ്ങിനെയുള്ളസമത്ഥനിതാപട
വന്നെന്നുള്ളതുകേട്ടൊരുനേരം
തിങ്ങിനഭീത്യാതെരുതെരെമണ്ടീ-
ട്ടെങ്ങാൻപോയ്മുകണ്ടോനിങ്ങോ
കൊച്ചുകിടാങ്ങളുനാലഞ്ചുണ്ടതി-
ലയ്യോകൊച്ചുകരഞ്ഞീടുന്നു
ഒന്നിനെയെളിയിലെടുക്കാംപിന്നെ
ഒന്നിനെകൈക്കുപിടിച്ചുനടത്താം
പിന്നുള്ളതിനെക്കൊണ്ടൊരുപായം
കണ്ടില്ലേഞാനെങ്ങിനെവേണ്ടൂ
ഇങ്ങിനെപലപലതുംഗസ്സനിമാ-
രങ്ങുപറഞ്ഞുനടന്നുതുടങ്ങി.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മങ്ങാടാ! താനെവിടപ്പോണു?
ഇങ്ങോട്ടേക്കുനടന്നീടുകടോ!
അങ്ങോട്ടീവഴിയാടിച്ചെന്നാൽ
തിങ്ങിനപടയിൽപെട്ടുമരിക്കാം;
കാലിനൊരേന്തുനമുക്കുണ്ടതിനാൽ
ഓടുവതിന്നുംവശമില്ലാതായ്;
പീലിക്കുന്തമെടുത്തൊരുവൻഗ്രഹ
കാലിണവന്ദിച്ചുനടന്നു;
തെക്കൻകുത്തിയെടുത്തൊരുവിദ്വാൻ
വെക്കംതോളിലതേറിക്കൊണ്ട്
ചെക്കനെയങ്ങുമറിഞ്ഞുഥനോക്കി
ചിക്കെനനുകടന്നുനടന്നു;
വില്പുംശരവുമെടുത്തവരരിയെ
ക്കൊല്ലാമെന്നുനിനച്ചിട്ടൊരുവൻ
നല്ലൊരുവിരുതുകൾപലതുംചൊല്ലി-
ച്ചെല്ലുന്നേരംപടകണ്ടായാൾ
വില്ലൊരുകാട്ടിലെറിഞ്ഞൊരുവണ്ണം
മെല്ലെപ്പോന്നിഹഭവനംപുക്കു
നാരായണനുംപടകളുമെല്ലാം
പാരാതവിടെച്ചെന്നുനിറഞ്ഞു
ധീരന്മാരവർബാണപുരത്തിൻ
ഗോപുരസീമനിചെന്നുകരേറി
കണ്ണൻതിരുവടിയൊരുബാണംകൊ-
ണ്ടുന്നതമാകിനകൊടിമരമെയ്തു
മണ്ണിൽമുറിച്ചുമറിച്ചുതുനേരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൊണ്ണൻബാണനുമാണ്ടവിറച്ചു
മതിലുകൾഗോപുരമെന്നിവയെല്ലാം
മതിബലവാന്മാർകുത്തിയുടച്ചതു
മതികലചൂടുമരൻകണ്ടുടനേ
മകനാംശരജന്മാമൊട്ടചൊന്നാൻ
"കേട്ടതിനുനാമിവിടെപ്പാഞ്ഞതി-
മൂഷ്ടതയോടുഭുജിച്ചീടുന്നു
ദുഷ്ടന്മാരാംവൃഷ്ണികൾമൂലം
കഷ്ടംചോരുമുടങ്ങുകയുള്ളൂ;
യോഗ്യതയല്ലിനിനോക്കിയിരിപ്പതു-
മാക്കമൊടേറുപിണങ്ങീടേണം"
ഇങ്ങിനെകല്പിച്ചുടനേതന്നുടെ
പുംഗവകണ്ഠേകേറിശിവൻഹരി
തന്നൊടുചെന്നുപിണങ്ങിത്തങ്ങളിൽ
അങ്ങിനെനിന്നുകുറഞ്ഞൊരുനേരം
ആൺമയിലേറിഷൺമുഖനംപ്ര-
ദ്യുമ്നനൊടേറുശരങ്ങൾപൊഴിച്ചു
ചെറുവലഞ്ഞിതുരുഗ്മിണിനന്ദന-
നേറുതുണച്ചാരുദ്ധവപ്പോൾ
സിന്ധുരമാനവരിപുവായുള്ളോ-
രന്തകവൈരിയുമന്ധകനാഥനു-
മന്ധതകൈവിട്ടുടനേതന്നെ
ബന്ധുരമോടമിയന്നതുനേരം
അസ്ത്രംകൊണ്ടുകളിച്ചുംതങ്ങളി-
ലസ്ത്രവിശാരദരാമവർതമ്മിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഈരേഴുലകിനുകാരണരാകും
വീരനാരവർനേരിട്ടപ്പോ-
ളീരേഴുലകുംഞെട്ടിവിറച്ചു
വാരിധിപൂരവുമൊന്നുകലങ്ങി.
ബാണനണഞ്ഞുടൻസാത്യകിതന്നൊടു
ബാണഗണംപൊഴിച്ചു,കരു-
ക്ഷീണംകൂടാതവൻതാനു-
മതുനേരംപ്രത്യസ്ത്രമെയ്തുനിന്നു
ചൊല്ലിനാൻബാണനോ-
ടുല്ലാസമോടവൻനല്ലസമത്ഥനെടാതട-
വില്ലാതടിതകൎത്തീടുന്നതുണ്ടതിനില്ലവികല്പമേതും
നില്ലെടാവില്ലെടുത്താഹവംചെയ്കിൽനീ
ഇല്ലെന്നുവന്നുകൂടുംദ്ധ-
മില്ലതിനിങ്ങൊരുവല്ലന്തിതെല്ലുമേകോരിശം
മല്ലബാണാരിതൻഭക്തനെന്നുള്ളൊരു
ഡംഭുകൊണ്ടല്ലേഭവാൻ മമ
മല്ലവിലോചനൻതന്നുടെപുത്രന്റെ
പുത്രനെബന്ധിച്ചതും
ചൊല്ലിയന്നോരനിരുദ്ധനെയിന്നുനീ
മല്ലാക്ഷിമൌലിയോടുംകൂടെ
മല്ലാരിതൻമുമ്പിൽവച്ചുവണങ്ങുകിൽ
കൊല്ലാതയയ്ക്കുംനിന്നെ
ഇപ്രകാരംപറയുന്നൊരുസാത്യകി
തന്നോടതിരോഷത്താൽബാണൻ
ക്ഷിപ്രംശരങ്ങൾപൊഴിച്ചതുകണ്ടവ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നപ്രിയംപൂണ്ടതിനാൽ
ബദ്ധരോഷത്തോടരണ്ടുപരിഷയും
ക്രുദ്ധന്മാരായിനിന്നുകൊണ്ടു്
ബുദ്ധിമാന്മാരവർതങ്ങളിലുണ്ടായ
യുദ്ധമതെത്രചിത്രം!
പലരുംപലവിധത്തിൽരണംതുടങ്ങി
മലയുംപത്തുരണ്ടുപുറത്തുമുള്ളോർ
ചലിക്കുന്നുചിത്തംകാണുംജനങ്ങൾക്കെല്ലാം
കലിക്കുന്നുചോരപ്പുഴപലവഴിക്കും
കരുത്തന്മാർഗദകയ്യിലെടുത്തുകൊണ്ടു്
കരുത്തേറുംകരികളെപ്പൊരിച്ചീടുന്നു
കരത്തിൽവാളിളക്കിക്കൊണ്ടടുത്തീടുന്നുചിലർ
കഴുത്തുമുറിച്ചുകലെക്കളഞ്ഞീടുന്നു
ശരങ്ങൾഗളുങ്ങളിടേനടന്നീടുന്നുചില-
രൊരുക്കംനോക്കിപ്പോരിൽകയത്തീടുന്നു
സമരേചീണമരിക്കുംജനങ്ങളെല്ലാ-
മമരസ്ത്രീകളോടൊത്തുരസിച്ചീടുന്നു
കലഹംഭയങ്കരമാ യ്ചമഞ്ഞിതപ്പോൾ
കലഹപ്രിയമുനിയുംരസിച്ചീടുന്നു
മലകളുലഞ്ഞിളകിച്ചമഞ്ഞീടുന്നു
കടൽകലങ്ങീടുന്നുപാരുകുലുങ്ങീടുന്നു
ചിലർ ചിലരോടേറുപിണങ്ങിടുന്നു
ചിലരൊഴിച്ചീടുന്നുചിലർമരിച്ചീടുന്നു
കടകൊടിതഴകളുംമുറിച്ചീടുന്നു
താഴെപ്പതിച്ചീടുന്നുരക്തകുഴച്ചീടുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാളിക്കുളിംകുതംകണ്ടുമടിച്ചീടുന്നു
ചോരകുടിച്ചീടുന്നുഅഹങ്കരിച്ചീടുന്നു
ഭയമുടയവരോടിത്തിരിച്ചീടുന്നു
പാരംഭയമില്ലാത്തവർകണ്ടുരസിച്ചീടുന്നു
മിടുക്കുള്ളവർകഥപാഞ്ഞടുത്തീടുന്നു
ബാണംപൊഴിച്ചീടുന്നുകാണെക്കഴിച്ചീടുന്നു.
വേലായുധനുംപ്രദ്യുമ്നൻമായ്
കോലാഹലമൊടുസംഗരമുണ്ടായ്
വേലുമുറിഞ്ഞതുനേരംസരസം
മേലാസംഗരമെന്നഥവാങ്ങി
ചോറരിനുചലയെടുത്തിതുഞാനും
കൂറാനല്ലിന്നെന്നതുതന്നെ
കൂറാനാംശ്രീനാരായണനോ-
ടേറുപിണങ്ങാനെന്താവശ്യം?
അച്ഛനുമാനസതാരതിലിപ്പോ-
ളിച്ഛാഭംഗംവന്നിട്ടെന്നെ
സച്ഛത്രുമതംമമമേഹംകിരീ-
ട്ടയ്യോവേദനസഹിയായല്ലോ
എന്നുനിനച്ചഥസുന്ദരഗാത്രൻ
പോന്നൊരുദിക്കിലിരിക്കുംനേരം—
കുടവയറേന്തിനഗണനായകനും
കുടവയറുംകൊണ്ടോടിയണഞ്ഞു
ആടലിടപുക്കുശരങ്ങൾതറച്ചി-
ട്ടുതരുതരുതെന്നുതിരിച്ചുനടന്നു
കളിക്കയുംചിലരൊളിക്കയുംചിലർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിളിക്കയും ചിലർപുളസ്സിയും
ചിലർവരിക്കയും മോദമിളസ്സിയും;
ഖേദംപെരുക്കയും പാരംഹസിക്കയും
ആട്ടഹസിക്കയും രണംസ്തുതിക്കയും
ചിലരൊഴിക്കയും ചിലർപഴിക്കയും
പടുതപമുള്ളവർപിടിക്കയും പട
ഭടിക്കയും ഭേരിയടിക്കയും
ആടൽക്കളമൊക്കെപ്പൊടിക്കയും വെട്ടി-
നാടുക്കയും ചിലർതിരിക്കയും
കടുത്തകരിവടമുടസ്സിയും വടി-
യെടുത്തുചിലർതച്ചുതകർക്കയും,
ശരങ്ങൾപലവിധമയസ്സിയും
തലതെറിക്കയും ഉടൽമുറിക്കയും,
പരന്നപടകേട്ടതിരിക്കയും ചോര
പാരന്നുപലവഴിയൊലിക്കയും,
പരന്നകുതിരകൾമരിക്കയും ശരം
നിരന്നുജനമൊക്കെമറക്കയും വില്ലു
മുറിച്ചുരഥികളുമടിക്കയും
പടസ്സുനാശംകണ്ടുകടുത്തകോപംപൂണ്ടു
മിടുക്കനെന്നബാണനടുത്തുകുണ്ഡലൊടു
കടക്കണ്ണും പുരികത്തിക്കൊണ്ടടുത്തുടൻമോദരൻ
എടുത്തുശരംവില്ലിൽതൊടുത്തുപ്രയോഗിച്ചു
കടുത്തമാവിടത്തിൽകൊടുത്താനതുനേരം
തൊടുത്തുചിലബാണംതടുത്തിതസുരരും
പടുത്തോരമ്പൻതനൊക്കെടുത്തദേവൻനരകേതൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തടിച്ചബാണനെന്നുനിനച്ചിടാതെകൃഷ്ണൻ
ചൊടിച്ചബാണങ്ങളെപൊടുക്കെന്നയയ്ക്കുമ്പോൾ
പടയ്ക്കുമിടുക്കെന്നങ്ങടുത്തങ്ങസുരനും
കടുത്തരോഷത്തോടുംമടിക്കാതെയ്തബാണം
തടിച്ചവൃത്രൻതാനുംഅമർത്ത്യനാഥൻതാനും
നടിച്ചുപണ്ടുണ്ടായസമരംകണക്കെയും
ശ്രീപതിനാരായണൻശ്രീദശരഥപുത്രൻ
ശ്രീരാമദേവൻതാനുംവീരനാംരാവണനും
ദാരുണതരംനേത്തുതമ്മിൽപൊരുമ്പോലെയും
ഘോരതരംസമരമുണ്ടായിതതുനേരം
ചൊല്ലേറുംപുരവൈരി
ചൊല്ലിക്കൊണ്ടങ്ങയച്ചുശരനികരം
മൂർത്തടിവാർകുന്തങ്ങൾ
കൽക്കടപരശുപ്രാസവിശിഖം
കൈക്കയെടുത്തതുനേരം
തക്കംനോക്കിച്ചൊരിഞ്ഞസുരേശ്വരൻ
ബാണങ്ങൾവഷ്ടിച്ചു
നാരായണനുംപുനരതുഖണ്ഡിച്ചു
ഖണ്ഡിച്ചുഖണ്ഡിച്ചാ-
ഖണ്ഡലസഹജനുമടുത്തിതതുനേരം
തേരെയ്തുപൊടിയാക്കി
വാരിജനയനൻസനാതനൻകൃഷ്ണൻ
ആശ്വങ്ങൾകൊലചെയ്തു
വിശ്വപ്പെരുമാളുമേയനവ്യക്തൻ
ചൊല്ലിക്കൊണ്ടതുനേരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വില്ലുംകുടയുംമുറിച്ചുതഴപലതും
കൊല്ലാനായതുനേരം
വില്ലുംകുഴിയെക്കുലച്ചുമല്ലാരി
ചെല്ലുമ്പോൾബാണൻറ
മാതാവതിഭീതിപൂണ്ടുവന്നോടി
അംബുജനായനൻതന്നുടെമുൻപിൽ
അംബരമംബരമാക്കീട്ടവളും
നിന്നതുകണ്ടുമുകുദൻതിരുവടി
നിന്ദിച്ചുടനേപിനുതിരിഞ്ഞു
അന്നേരത്തുടനോടിച്ചാടി-
ച്ചെന്നൊരുമുറിയിലൊളിച്ചിതുബാണൻ
പുനാശനഭഗവാനതുനേരം
പരിചൊടുടൻപനിനിമ്മിച്ചുടനേ
തെരുതെരെവീണുവിറച്ചുതുടങ്ങി
കരികാലാൾകുതിരപ്പടയെല്ലാം
വൃഷ്ണികളെല്ലാംപനിപൂണ്ടുടനേ
വീണുവിറച്ചീടുന്നതുകണ്ടു
ഉഷ്ണിച്ചുടനേവൻപനിതന്നെ
കൃഷ്ണൻതിരുവടിയുംനിർമ്മിച്ചു
വിഷ്ണുജ്വരമതുവന്നുതുടങ്ങി
വൻപനിതന്നൊടുസംഗരമപ്പോൾ
തോറുതുടങ്ങിശിവജ്വരമപ്പോ-
ളേറുതടുപ്പതിനാളുതല്ലാഞ്ഞു
പോറുവതിന്നൊരുവരുമില്ലാഞ്ഞു
പോരറിവിളിച്ചുകരഞ്ഞതിവേഗം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാരായണനുടെപാദസരോജേ
അതിനുതിചെയ്കുതിഭയമോടേ
നാഥാമുകുന്ദശൌരേ!പരിപാഹിനാഥാ
മുകുന്ദശൌരേ!നാഥാനീയല്ലാതില്ലേ
പരാശ്രയംപാഥോജനേത്ര!ഭവാൻ
ഭീതിയൊഴിച്ചുപരിപാലിച്ചീടണം
ഭൂമീപതേപുരുഷോത്തമകൃഷ്ണാ (നാഥാ)
അച്യുതാനന്തജയജയജയ!
സരസീരുഹലോചനസച്ചിൽസ്വരൂപ
സനാതനകൃഷ്ണാ
സത്യസ്വരൂപാവിഭോ! (നാഥാ)
താവകപാദയുഗംഗതിമമ
പാവനശീല!വിഭോമാധവ!
നിൻകൃപാവൈഭവംകൊണ്ടെന്റെ
ആധിയുംവ്യാധിയുംനീക്കിരക്ഷിക്കണം—
സർവ്വലോകേശപരാപരവര
ദിവ്യകരശയനസർവ്വസ്ഥിതികരാ!
സച്ചിത്താത്മക! സർവ്വാപാഹിമാം
പാഹിദയാലോ! (നാഥാ)
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരുനുതികേട്ടടനാ
മംഗലമൂർത്തിമധുരിപുഭഗവാൻ
തിങ്ങിനപരവശഭാവമിയന്നൊരു
വൻപനിതന്നഭയത്തെയുമരുളി;
നിന്നീടുന്നതുനേരത്തിങ്കൽ
വന്നിതുപോരിനുവിണ്ടുത്രണനാണൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നീണ്ടുതടിച്ചുള്ളൊരായിര-
മുള്ളതിൽവില്പുംശരവുമെടുത്തു
കണ്ണനയെന്നുദശകണ്ണൻവൈ-
കുണ്ഠൻതന്നൊടുനേർത്തുപോലെ
ആർത്തുതിമർത്തുകളിച്ചുപുളച്ചുട-
നാത്തിവെടിഞ്ഞുപടജ്ജനമോടും
നേർത്തിരുപടവാക്യങ്ങൾപറഞ്ഞതി
ധൂർത്തൻപേർത്തുമടുത്തതുനേരം
"രേരേഗോകുലകീടാനില്ലെട
നേരേനമ്മോടുവാടാപോരിനു
കൂടാരിന്നടവിക്കുതികളുന്നൊട്ട
ത്രുഢാമോദംപോരാടീടുക
നരകനല്ലമുരനുമല്ലവാരണ
മുഖരമല്ലകംസനല്ലിതതിനുമല
മേറെയുള്ളിവിരനെന്നകുതുക;
വിരുതുകളൊരുവകതെരുതെരെവളരുമ-
തഖിലമൊഴിപ്പാൻശരനിരതുരുതുരെ
വരുമതുവീരനെങ്കിൽനേരിനിന്നുസംഗര
ശൂരനാകുമെന്നൊടെയ്യുവിക്രമ-
മൊക്കെയിന്നനിങ്കലെങ്കിലച്യുത!
കരുതിനാന്നപൊരുതുകൊൾകമാധവ!
കൊടിയുംകുടയുംവിരുതുകൊംവടിവിലെടുത്തു
നിന്നുടലടലിൽപൊടിപെടുത്തു
നിന്നുടെതടിതകർത്തുനിന്നമർത്തി
വൈക്കമിഹധടിതികുഴച്ചാരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പിണ്ഡമതാകുവിയ്യുമീഞാനൊരു
ഖണ്ഡമെന്നിയേവെണ്ണതിന്ന
പൊണ്ണനായനിന്നുടെ ചണ്ഡ-
ബാഹുവിക്രമങ്ങളൊക്കെയും
മുന്നിൽനിൽക്കിലോക്കയിന്നസങ്കടം
വന്നുകൂടുമെന്നുധ്രുത്തയാമവേ!
എന്നുപറഞ്ഞുടനെയ്തിതുബാണൻ
കുന്നിടിഞ്ഞുമഴപെയ്യുംപോലെ
പന്നഗശായിയുമതുകണ്ടപ്പോൾ
സന്നാഹത്തൊടടുത്തസുരൻപെ-
യ്യൊന്നൊഴിയാതെതറച്തിതുബാണം
വന്നൊരുകോപംസഹിയാഞ്ഞപ്പോൾ
പേരാൽതന്നുടെവേടുകാംപോലേ
പെരുതായുള്ളകരങ്ങളശേഷം
നാരായണനഖിലേശൻകൃഷ്ണൻ
നേരേനിന്നുമുറിച്തുതുടങ്ങീ
പുരരിപുഭഗവാനതുകണ്ടുടനേ
മുരരിപുതന്നെറസമീപംപുക്കു
അരുതരുതിവനെക്കൊല്ലരുതെന്നു
തെരുതെരെയരുളിച്ചെയ്താനപ്പോൾ
കരുണാകരനുടെപാദസരോജേ
ശരണംചൊല്ലിവണങ്ങിമഹാഗ്രണി-
നിധിയായീടിനഭഗവാൻഗണപതി
ജനകൻസ്തുതിചെയ്തിടമതുനേരം
"കൃഷ്ണമുകുന്ദ!മുരാന്തക!മാധവ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജിഷ്ണുമുഖാമരവന്ദിതകേശവ!
ജിഷ്ണുസഖേ!ജഗദീശമനോഹര!
വൃഷ്ണികുലോത്തമ!വിശ്വംഭരജയ!
കൃഷ്ണപയോദനിഭാംഗവിലോചന!
തൃഷ്ണാതരളിതചിത്തമുനീനാം
തൃഷ്ണാശാന്തിദവിഗ്രഹഭഗവൻ!
വിഷ്ണോജയജയ!വിശ്വസ്ഥിതികര!
തവ്വചരണാംബുജചിന്താപരിവൃത
നിശ്ചലബുദ്ധിമഹാബലിതനയൻ
മച്ചരണാച്ചനകാരണതോഹൃദി
തൽകൃതദോഷമശേഷമിദാനീം
വിസ്മരണംചെയ്തിപ്പരിപാലയ!
ഭക്തപരായണദീനദയാലോ!"
കാലാന്തകനുടെകല്പനയിങ്ങിനെ
കോലാഹലമൊടുകേട്ടടനപ്പോൾ
നീലക്കാർനിറമൊത്തമുകുന്ദൻ
കാലോചിതതരമരുളിച്ചെയ്തു;
"തവ്വൽഭക്തനതാമിവനിനിമേലിൽ
മൽഭക്തനതായ്വന്നീടട്ടേ!
മിഞ്ചിനപാണികഠനാലുംകൊണ്ടഥ
നിൻചരണങ്ങൾപണിഞ്ഞിഹപാശ്വേ
കിഞ്ചനഭീതിഭവിക്കാതനിശം
സഞ്ചിതമോദംവാണീടട്ടേ"
നാരായണനുടെകല്പനയിങ്ങിനെ
മാരാന്തകനുംകേട്ടതെളിഞ്ഞു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാരാതടിമലർവീണുവണങ്ങി
ഘോരേപുരിപുക്കുടനോവാണു;
ശുദ്ധനതാമനിരുദ്ധൻതന്നെ
ബദ്ധാനന്ദംഉഷയൊടുകൂടി
മുദ്ധവിലോചനഥസ്സാനൽകി
ബുദ്ധിയിൽമോദമിയന്നുവണങ്ങി
ദേവദേവദയാനിധേ!ദനുജാന്തകാ! പരിപാഹിമാം
വേദസാരമനോഹരാനന!മോദശീലനമോസ്തുതേ
ആദിയിൽമകരാകൃതിമഴകോടുപൂണ്ടുനിരാമയം
ചാരുകുമ്പകളേബരധര!ലോകനാഥ!നമോസ്തുതേ!
കോലകോലമിയന്നകേശവനീലലോലവിലോചന
മാലശേഷമൊഴിച്ചുപാലയ!പത്മനാഭ!നമോസ്തുതേ!
നരകനാശനാദുരിതഹരമൃതിഭവഹരകരുണാനിധേ
നാരസിംഹമഹാകൃതീധര!ദേവപാഹിനമോസ്തുതേ
പണ്ടുമൂവടിയായളന്നുഭയങ്കരംഭുവനത്രയം
ഭ്രമികാന്തമനോഹരാ!ഭുവനൈകനാഥനമോസ്തുതേ!
പരശുധരവടിവായതുംദശരഥനന്ദനനായതും
പരമപുരുഷനാതായതുംബലദേവനായുളവായതും
വൃഷ്ണിവംശകുലോത്തമപുരുഷോത്തമായനമോസ്തുതേ
ദുഷ്ടകമ്മമഹോഭയാനൊടുഷ്ടനായിഹചെയ്കയും
കഷ്ടവാക്കുപറഞ്ഞതുംശരമിട്ടടക്കിയയച്ചതും
ഒക്കെനിന്തിരുമേനിതന്നെക്ഷമിക്കിലേഗതിയുള്ളുമേ
നിഷ്കളങ്കനിരാമയാനിഖിലേശനിർമ്മമനിർമ്മല
നാളിൽനാളിൽവരുംവിപത്തുകളൊക്കെയങ്ങുകളഞ്ഞുടൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാളികേക്ഷണനിത്യവുംവരമേകണംകരുണാനിധേ
നിസപരിൽപ്രിയനീരജാനനസത്യരൂപനമോസ്തുതേ
മാധവാമധുരാധരാമധുകൈടഭോന്മഥനാവിഭോ!

ഈവണ്ണംസ്തുതിചെയ്തബാണനോടതുനേരം
ഈരേഴലകിന്നീശൻകാവ്വണ്ണനരുൾചെയ്തു
ബാണാ! വരികനല്ലവണ്ണംവരുംനിനക്കു
പൊണ്ണന്മാർവൈരികളാൽഭംഗമുണ്ടാകയില്ല
ശ്രീമഹാദേവൻതന്നെശ്രീപാദങ്ങളുംകൂട്ടി
ശ്രീമാനായിവിടത്തിൽശോഭയിൽവാഴുനീയും;
ശ്രീപതിഃയവംകല്പിച്ചുമോദത്തോടുകൂടെ
ശ്രീസുതാത്മജനോടുംശ്രീസമയുഷയോടും
ശ്രീമദ്ദ്വാരകാപുക്കനേരംജനങ്ങൾജയ
ശ്രീയോടുമൊരുമിച്ചുവാണുസുഖിച്ചിതപ്പോൾ.

ബാണയുദ്ധം ഓട്ടൻതുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

6. സന്താനഗോപാലം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

വെള്ളിക്കുന്നിലമർന്നൊഴുന്നഭഗവാൻ
വെള്ളപ്പൂങ്കാഭയും
വെള്ളംനല്ലൊരുവെള്ളെരുക്കിവജട-
യ്ക്കുള്ളിൽസദാചൂടുവാൻ
ഏള്ളോളംതിരുവുള്ളമെന്നിലധുനാ
തുള്ളക്കഥയ്ക്കേകുവാൻ
കിള്ളിക്കുർശ്ശിയമന്നദേവമനിശം
കള്ളംവിനാഭാവയേ.

സന്തതിധനധാന്യാദിസമസ്തം
ചിന്തിച്ചതുപോലാശുകൊടുക്കും
സന്താനഗോപാലകഥയതുകഥനീയം;
അതിമോദത്തോടരചെയ്യാമതു
മൽകൃതികൾക്കൊരുചിഴവന്നാലും
സൽകൃതിയെന്നിഹവരുവാനായി
സുകൃതികളാകിയകൃതികളെയിന്നനു-
മസ്കൃതിചെയ്തെന്നെല്ലാവരെയും;
വികൃതിപറഞ്ഞുനടക്കുംപുഞ്ജനാ
നികൃതികൾക്കൊണ്ടൊരുകുസലുമില്ല;
നാരായണനുടെകഥപറയുമ്പോ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ളോരോഷ്ട്യംവന്നെന്നാലും
പോരായ്മകളില്ലെന്നതുകൊണ്ടോ
ധീരതയുള്ളിൽവളർന്നീടുന്ന
കാരണപുരുഷനാകിയഭഗവാ-
നാരണപൂജിതനതിസുകുമാരൻ
കാരുണ്യാലയനാ ച്യുതനജ്ജുന-
സാരഥിഭക്തപ്രിയനാംകൃഷ്ണൻ
ഈരെണ്ണായിരവുംപുനരെട്ടം
മാരങ്ങളുതാംതരുണികളോടും
മാരകയെന്നമഹാപുരിതന്നിൽ
സൈരംവാണരുളീടിനകാലം
ശതമുഖമുഖസുരവന്ദ്യൻകൃഷ്ണൻ
വിരവൊടുമയമേധംചെയ്വാനായ്
ചിതമൊടുയജനപുരാഭികഥതീർത്തി-
ട്ടതിനുപ്രയത്നംചെയ്തുതുടങ്ങി;
ജ്യേഷ്ഠനതാംബലഭദ്രരൊടുംപരി-
തുഷ്ടന്മാരാംവൃഷ്ണികളോടും;
ഇഷ്ടന്മാരിൽശ്രേഷ്ഠനതായയു-
ധിഷ്ഠിരസോദരനാംസഖിയോടും
എട്ടംനിജപതിനാറായിരവും
മറ്റോൽമൊഴിമാർപെറുളവാകും
എട്ടുസഹസ്രംമക്കളൊടുംപരി-
തുഷ്ട്യാഗേഹംപുക്കതിമോദാൽ
സദ്യശ്രമിപ്പാനായിതദ്ധാടികഥ
തദ്ദിശിപാകെനാവായയച്ചു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശ്ലാഘ്യതപൈരുകിനമാമുനിവരരുടെ
യോഗ്യതപോലെയിരുത്തിയഥാവൽ
യാഗത്തിന്നായ്വന്നൊരുനരവര-
യോഗത്തോടുമിരുത്തിമുകുന്ദൻ;
അന്തണവരരുമസംഖ്യംവന്നി-
ട്ടന്തികസീമ്നിയിരുന്നുതുടങ്ങി
അടിതിരിഞാക്കിത്തിരിചോമാതിരി-
പട്ടേയ്മ്പ്രാൻനമ്പൂതിരിയും
പട്ടന്മാരുംകുട്ടികളൊരുവക
വട്ടംപറവാൻകാലംപോരാ
മറുംപലപലസാധുജനാങ്ങൾ-
മറ്റാരുംക്ഷണമാത്രത്തിനകം
ചുറ്റുംവന്നുനിറഞ്ഞുശശിയുടെ
ചുറ്റുംനക്ഷത്രങ്ങൾകണക്കെ;
ഏറാംഘോഷിച്ചുങ്ങിനെജഗതീ-
പോററിയുമവിടേനിന്നരുളുമ്പോൾ
തത്രസമീപത്തുള്ളൊരുഭൂസുര-
സത്തമനുംപുനരന്തർജ്ജനവും
ഏത്രകൊതിച്ചിട്ടുണ്ടായ്വന്നൊരു
പുത്രൻചത്തുപിറന്നുധരായാം
അത്തലൊടടിജവരനുംതന്നുടെ
ഹസ്തതലത്തിലെടുത്തുകുമാരം
ഉത്തമപുരുഷപദാംബുജസേവക-
നത്തമമാകിനവക്ഷസിതാഡി-
ച്ചുത്ഥിച്ചിലിവണ്ണംശിവശിവ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പത്തിരുനൂറുവിലാപിച്ചിട്ട
ചിത്തവിഷാദാൽചൊന്നാനപ്പോൾ.

പദം.

ഹന്തഹന്ത!മുരാന്തകബന്ധുരാംഗളയാരാശേ
ബന്ധമെന്തെനിക്കിവണ്ണംസംഭവിപ്പാനും
വിപ്രകർമ്മംപിഴയാതെകിൽബിഷാംശമണയാതെ
ചിൽപുരുഷാച്ചനസേവലുബ്ധമാക്കാതെ
കൃഷ്ണകൃഷ്ണ!എന്നല്ലാതെതൃഷ്ണയെന്യേയെന്മനസ്സിൽ
വൃഷ്ണിവംശശിഖാമണേ!ചിന്തയില്ലമേ,
പാലയകൃപാലയലോകാലയഗുണാലയമാം
വേലയില്ലഭവാനോത്താൽപാലനഞ്ചെയ്വാൻ
ഇത്ഥംദുഃഖിച്ചുപുനരുത്ഥാനംചെയ്തുവിപ്രൻ
പുത്രനെയുമെടുത്തുപ്രസ്ഥാനംചെയ്തുശീഘ്രം
പേത്തുശയിച്ചുദുഃഖമോത്തുശരീരംപാരം
നേത്തുംആനനംപാരംവീത്തുംകണ്ണുനോടുക-
യത്തുംകണ്ണുനീരൊട്ടവാത്തുംകൈകൊണ്ടുകൂടേ
തോത്തുംഭായ്മേടെടുഃഖമോത്തുംപാരാതെയാത്ര
പേത്തുംപറഞ്ഞുശീഘ്രമാത്തനായ്പുറപ്പെട്ട
സത്യസപത്രുവനാംശ്രീകൃഷ്ണന്റെറമുമ്പിൽകൊണ്ടായ്
സത്വരംവച്ചുനിജപുത്രനെയുമദ്ദേഹം
നിരക്കുംപന്തിയിൽചെന്നങ്ങിരിക്കുംനിമ്മലന്മാരാ
യിരിക്കുംമാലോകക്കുള്ളമെരിക്കുംകന്മഷത്തെസം-
ഹരിക്കുംമാലോകർമറുള്ളവക്കുംഗ്ലഥമാനസ-
മിരിക്കുംശോകവഹ്നിയിൽദഹിക്കുംബ്രാഹ്മണനെന്നു
നടിക്കുമാറെല്ലാവരുംനടിക്കുംകൈകൊണ്ടുമാറ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ത്തടിക്കുംപേടിയാംവണ്ണമിരിക്കും കച്ചകൾകൊണ്ടു
നടുങ്ങുംപാഞ്ഞടുമിങ്ങുംനടക്കും ഉണ്ണിയെമാറ-
ത്തെടുക്കുംകണ്ണനുകൊണ്ടെക്കൊടുക്കുംകാൽത്താ
രിൽവീണു
കിടക്കുംകാലിണകെട്ടിപ്പിടിക്കും ഉണ്ണിടെജീവൻ
കിടയ്ക്കുംപിന്നുള്ളഭാവംനടിക്കുംഭ്രസുരൻതന്റെ
തിടുക്കമിങ്ങിനെകഷ്ടം!
തുഷ്ടമാനസരാകുംഭ്രസുരരെല്ലാവരും
ഞെട്ടുമാറുരചെയ്തിടിവെട്ടുംനാദംപോലെ
"പാരംപരവശമാമെൻപീഡകൾ
നേരംപോക്കാൻതിന്നുനിനക്കും
മരണമടുത്തപുമാനുടെശ്വാസവി-
കാരംകണ്ടുരസിക്കുംപോലെ
നാരികൾനാലഞ്ചുണ്ടല്ലോതവ-
പുത്രന്മാരുംമൂന്നാലില്ലെ?
കക്ഷമാനസഞ്ഞങ്ങളുമിങ്ങനെ
ദുഃഖിച്ചിട്ടുകിടപ്പാറെന്നോ?
എണ്ണുകിലെത്താതുള്ളോരുനിന്നുടെ
പെണ്ണുങ്ങൾക്കുപ്രതിപ്രതിയനവധി
ഉണ്ണികളുംപെണ്ണുങ്ങളുമുള്ളതി-
ലൊന്നിനുമില്ലാസൌഖ്യക്കേടും
കണ്ടാലമ്പതുമറുപതുമൊരുദിന-
മുണ്ടാകുന്നുനിനക്കുസുതന്മാർ
കൊണ്ടാടിക്കൊണ്ടവരെപ്പരിചൊടു
കണ്ടുരസിച്ചുംകൈകളിലാക്കി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ണനതിന്നുവസിച്ചീടുംവൈ-
കുണ്ഠാ!നിന്നുടെനാട്ട്യംകൊള്ളാം.
വിപ്രന്മാരുടെദുഃഖംകണ്ടാൽ
ഉൾപ്പൂവിങ്കൽകൃപയില്ലാത്തൊരു
ദുഷ്ടഭവേനീയേറെഞെളിഞ്ഞാൽ
ക്ഷിപ്രംനിന്നെശപിക്കുംഞാനും?
കുഴലുവിളിച്ചുരസിപ്പാൻകൊള്ളാം
തോഴിയെവിളിച്ചുനടപ്പാൻകൊള്ളാം
ചേലകഠകട്ടുനടപ്പാൻകൊള്ളാം
പാലുകവന്നുഭുജിപ്പാൻകൊള്ളാം
അംഗനമാരെയൊളിപ്പാൻകൊള്ളാം;
ഇങ്ങിനെയുള്ളതിനൊക്കെക്കൊള്ളാം;
പാർത്ഥിവധർമ്മംതിരിയാതുള്ളൊരു
ധൂർത്തമതേ!യീവണ്ണംരാജ്യ-
ത്താർത്തിവളർന്നുകാണുമവസിച്ചാൽ
കീർത്തികളുംതിരമായിത്തീരും.

നാട്ടിലിരിക്കുന്നൊരുനാനാജനത്തിന്റെയും
പാട്ടിലിരിക്കുംദ്രവ്യംപാടേകരസ്ഥമാക്കി
വീട്ടിലിരുന്നോരോരോഗോഷ്ഠികഠകാട്ടംനിന്നെ
ആട്ടിക്കളവാനുമീനാട്ടിലാരുമില്ലല്ലോ!

അന്യായംപലതിങ്കുനെബ്രാഹ്മണ-
നന്യായംവരുത്തിച്ചെയ്കിട്ടും
മന്നവവരനതിനുത്തരമായി-
ട്ടൊന്നുംതന്നേയുരിയാടീലാ;
പിന്നതുപണ്ടുവിഷണ്ണന്മാരായ്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിന്നുചടഞ്ഞുമഹാജനമെല്ലാം
എന്നേവീസ്മയമെന്നുവിചാരി-
ച്ചന്യോന്യംചിലവാക്കുതുടങ്ങി:—
ഈരേഴലകിനുവേരായ്മരുവിന
നാരായണനുംനരനുംകൂടി
പാരാതിവിടെയിരുന്നരുളുമ്പോൾ
നേരേവന്നൊരുഭ്രസുരനിങ്ങിനെ
ചേരാതുള്ളതുചൊന്നതുനല്ലൊരു
നേരായ്വരുമോയെന്നുംചിലരു';
നീരസമേതാൻകാട്ടീട്ടുണ്ടോ
സാരസനാഭനൊടെന്നുംചിലരു';
മാരണമേവതകൊല്ലുകയോപല
ബാലകമരണമിതെന്നുംചിലരു';
മാരണമേവതകൊല്ലുന്നതിനുനി-
വാരണമുണ്ടോഎന്നുംചിലരു
കൂട്ടികഥചത്താലിവിടെക്കോബത
കെട്ടിക്കൊണ്ടുവരേണ്ടുശവത്തെ
ഭ്രസുരവരരുടെ ചുടലക്കളമോ
ഭാസ്വരമാമീദ്വാരകനഗരം?
ഒരുമല്ലിതുമല്ലുങ്ങിനെയല്ല
മതിസംശയമതുനിശ്ചയമാക്കാം
ആറുംരണ്ടുംചത്തസുതന്മാ-
രാരേക്കാട്ടിസ്സംശയമാററി
ബലഭദ്രാജ്ജുനനാളികളാലൊരു
ഫലമില്ലാതായ്വനെന്നുംചിലർ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പലരുംപലവിധമുരചെയ്യുന്നതു
ബലവുംകേട്ടിട്ടുരിയാടീലാ

കുലിശായുധസമനാകിയഭൂപതി-
കുലമണിമകുടമഹാമണിവിജയൻ
കുലിശംപോലെകഠോരവചസ്സുകൾ
കലശലൊടിങ്ങനെകേട്ടദശായാം
വളരുംകോപമടക്കരുതാഞ്ഞുക-
തളിരുംക്കൂടെവിറച്ചുതുടങ്ങി;
വളറുംതോട്ടിയുമാടരിയാതൊരു
കളഭംനിന്നമദിക്കുംപോലെ
ബലവീര്യാംബുധിവിജയൻനിജകുച-
ചിലയുംകയ്യിലെടുത്തുപതുക്കെ
പലപലവിരുതുകളവിടെനടിച്ചു
ഫലനജനാമമഹരനാകിയവിജയൻ
ദുഃഖംപൂണ്ടുകിടക്കുംദ്വിജനെ
കൈക്കുപിടിച്ചെഴുനേല്പിച്ചുടനെ
ഭക്തിയൊടേദ്വിജവരനെത്തൊഴുതുസ-
ശക്തിനടിച്ചുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി:—

ദുഃഖംകൊണ്ടുള്ളതുപോരുംമേലിൽ
സൌഖ്യംവരുത്താൻഞാൻപോരും
ഇക്കഥാകേട്ടിട്ടുമാരുമിളകാതെ
നിൽക്കുന്നതെന്തിതുധിക്കാരമല്ലയോ (ദുഃഖം)
ഇന്നിയൊരുണ്ണിയുണ്ടാകുമെങ്കിൽ
വന്നുരക്ഷിച്ചുതരുന്നോൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പന്നഗഭ്രഷണകാരുണ്യംകൊണ്ടിപ്പോൾ
ഒന്നുംനമുക്കുകഴിയാത്തതില്ലഹോ! (ദുഃഖം)
പാരംപരിതാപത്തോടെയുള്ള
ഗീതുകളിങ്ങനെകേട്ടാൽ
പൂതുകുലത്തിൽപിറന്നവളന്നൊരു
പുരുഷനേതുംസഹിക്കയില്ലേതുമേ! (ദുഃഖം)
പാത്തലമൊക്കെനിറഞ്ഞൊരെന്റെ
കീർത്തികഥകേട്ടിട്ടില്ലയോ?
മൂർത്തികഥമൂന്നാംമറുപക്ഷത്തായാലും
രക്ഷിപ്പൻബാലമെൻറച്യുതനാണുഞാൻ (ദുഃഖം)

ഇത്തരമുള്ളൊരുവാക്കുകഥകേട്ടുക-
യത്തുപറഞ്ഞുടനജ്ജുനനോടേ
"മതിമതിനിന്നുടെഗർവ്വുകളെല്ലാം
ചതിവുകളുംഞാനറിയുംമൂഢാ!
ക്ഷിതിപതിമാരുടെദുസ്സാമർത്ഥ്യം
ക്ഷിതിസുരവരരൊട്ടുകൂട്ടുകയില്ല;
അക്കടൽവണ്ണ്നമഗ്രജനുംപുന-
രിക്കണ്ടാളുകഥമറുള്ളവരും
ദുർഘടമാകിയകായ്മതെന്നുനി-
നച്ചിട്ടവരാൽസാദ്ധ്യവുമല്ല:
ആനപിടിച്ചാലിളകാത്തൊരുതടി
ശാപവിനാകൊണ്ടുഗമിക്കായ്വരുമോ
ഊറക്കാരനമ്മാരാംനിങ്ങളെ
നൂറുവരാട്ടിപ്പായിച്ചുന്നു"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉറ്റാരംകൊണ്ടൊരുഫലമില്ലാതെ
തോറുമടങ്ങാനെന്തൊരുബന്ധം?
ഏണവിലോചനയാളാംനിന്നുടെ
മാനിനിയെപ്പിടിപെട്ടസഭായാം
ദീനതയെന്നിയെടുത്തുസനന്നവ-
മാനമതോരോനോചെയ്തുപോൽ
നാണംകൂടാതവിടെവസിച്ചതു
മാണുങ്ങൾക്കിഹയോഗ്യമതാമോ"
ആക്ഷോണീസുരനാഥനിവണ്ണമ-
ധിക്ഷേപിച്ചുപറഞ്ഞതുകേട്ട
വീര്യപരാക്രമശാലിയതായകി-
രീടിയുമപ്പോളേവംചൊന്നാൻ:—
"കഷ്ടംഭ്രസുരനിത്ഥമുരപ്പാ-
നൊട്ടുംമടിയില്ലാത്തതുമെന്തേ
കേട്ടിട്ടില്ലേഭ്രസുരനെൻറവി-
ചേഷ്ടിതമൊട്ടുമറിഞ്ഞിട്ടില്ലേ
മാരുതനന്ദനസോദരനായമ-
ഹാരഥനർജ്ജുനനെന്നറിയേണം
കാട്ടാളാകൃതിപൂണ്ടൊരുഹരനൊടു
കാട്ടിയഘോരപരാക്രമമെല്ലാം
കിട്ടിനമുക്കിഹപാശുപതാസ്ത്രം
ഒട്ടുംഭിജ്ഞവരഃകേട്ടിട്ടില്ലേ?
പാഞ്ചാലഭ്രപാലനൊടേറുര-
ണംചെയ്തുശ്രുജയിച്ചുപിടിച്ചുഥ
കെട്ടിയെടുപ്പിച്ചുന്നടെഗ്രതവിനാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പുഷ്ടകുതൂഹലമക്ഷിണചെയ്തു;
വമ്പന്മാരാംഭൂപതിമാരവർ
ഡംഭംകാട്ടിഞെളിഞ്ഞുങ്ങവരുടെ
ഝംഭത്തരവുംവമ്പത്തരവും
കൊമ്പത്തരവുംമുമ്പത്തരവും
പിമ്പിട്ടാശ്രമടക്കിദ്രൌപദി
തൻപാണിഗ്രഹണോത്സവകാലേ
യന്ത്രംഭിതപാവേളികഴിച്ചതു-
മന്തണനാഥാ!കേട്ടിട്ടില്ല
യാദവകേളിയതെന്നമഹാവിധി
മാധവിഹരണംകേട്ടിട്ടില്ല?
സുരലോകേചെന്നമരാരികളാം
അരിയന്നിവാതകകവചന്മാരേ
വിരവിൽവധിച്ചടനവരെവരിച്ച
വിവശമൊഴിച്ചപുരിയിലയച്ച
കേൾക്കടിജേന്ദ്ര!വിരാടന്യപനേറപ-
ശ്രുക്കളെയൊക്കെഹരിച്ചതുമൂലം;
ഭീഷ്മദ്രോണകൃപാചാര്യന്മാർ
ഭീഷ്മപരാക്രമരാമവർപലരും
പോരിനുവന്നവരോടുപിണങ്ങി
ധീരതയോടടനവരുമടങ്ങി;
അപ്പുശ്രുവുന്ദമശേഷംവീണ്ടി-
ട്ടുഴ്വിവീവരനാശ്രുകൊടുത്തു;
ഭാരതമാകിനപോരതിലേററം
ധീരതപൂണ്ടമഹീപതിമാരെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തേരതിലേറിയെതിർത്തുജയിച്ചോരു
വീരൻവിജയൻഞാനറിയേണം;
ലോകാധിശനാകിയഭഗവാൻ
ശ്രീകൃഷ്ണപ്രിയനാഥമറിയേണം
തന്റെ വലിപ്പം താൻ പറയരുതതു
കൊണ്ടുമിതിങ്ങറിയാഞ്ഞിട്ടല്ലാ
ധാത്രീസുരരുടെദുഃഖംകാൺമതു
ക്ഷത്രിയഭ്രപക്ഷചിതവുമല്ല
അതിനുശ്രമിച്ചാലവരെദുഷിപ്പതു-
മനുചിതമയിതവഭുവനസുരേശാ!
സംശയമൊട്ടുംവേണ്ടമഹീസുര-
വംശപരാക്രമപൊയ്പ്പോണ്ടാലും!
പത്താംതനയനെരക്ഷിപ്പൻഞാ-
നിത്ഥംചൊല്ലിയസത്യഗിരംമേ
വ്യർത്ഥമതാകിലരക്ഷണവുംബത-
പാർത്തിരിയാതതിനുടനേഞാനും
കയ്യിലിരിക്കുംഗാണ്ഡിവമോടും
തിയ്യിൽചാടിഭഹിച്ചീടുന്നേൻ,
സത്യംഗുരുവരചരണത്താണ
സത്യംപൂവ്വജപാദത്താണ
ശ്രീഗാണ്ഡിവമാംചാപത്താണ
ശ്രീകൃഷ്ണൻശ്രീപാദത്താണ
നിശ്ചയമായിടമുഠംക്കൊണ്ടാലും
സജ്ജനനാഥാ!പൊയ്പ്പോണ്ടാലും"
മേദുരമജ്ഞാനവാക്കുകളിങ്ങനെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആദരവോടഥകേട്ടൊരുവിപ്രൻ
ദുർജ്ജനരിപുവാംപാർത്ഥൻതടഞ്ഞൊട്ടു
വിപ്രൻതാൻപുനരരുളിച്ചെയ്തു: —
അറിവില്ലാതെഞാൻവല്ലതുംപറഞ്ഞുപോയെ
നിരിക്കിലും
അറിവുള്ളോരുഭവാനുള്ളിൽകരുതിവെക്കല്ലേ.
സജ്ജനവന്ദിതനായോരർജ്ജുനാ!നീയെന്യേമറു
ഇജ്ജനത്തിനാരുമൊരുശരണവുമില്ലേ;
പുത്രന്മാരൊമ്പതുംക്ഷിപ്രംചത്തുപോയദുഃഖം
കൊണ്ടു
ഇപ്രകാരംദുർഭാഷണംചെയ്തുപോയേൻഞാൻ;
എന്നതുകൊണ്ടൊന്നുമിന്നുമനവ!നിന്നകതാരിൽ
കന്മഷങ്ങൾതോന്നരുതേറിമ്മലുത്തേ!
ക്ഷീണവചസ്സുകളോരോന്നിങ്ങിനെ
കേണുപറഞ്ഞുതുകേട്ടുകിരീടി
പാണിതലംകൊണ്ടുദ്ദേഹത്തെ
താണുതലോടിപ്പുനരതിസദയം
പോണംഭ്രസുരനീയെന്നങ്ങൊരു
വാണിയുമൻപൊടുയാത്രപറഞ്ഞു;
മണ്ണിൽമരിച്ചുമലന്നുകിടക്കുമൊ-
രുണ്ണിയെവേഗാൽകോരിയെടുത്തൊരു
വണ്ണംയാത്രപറഞ്ഞെല്ലാരും
ഉന്നതഘ്രാണനിധിയാത്രതിരിച്ചു;
വില്വാനായിക്കൊണ്ടുഗമിച്ചുമ-
രുപ്പാവക്കിഹവിപ്രചോരാഞ്ഞാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അപ്പൊഴതുടനേതിരിയെക്കൊണ്ടുഗ-
മിപ്പാൻഭാവിച്ചെന്നകണക്കേ;
അരനാഴികകൊണ്ടില്ലത്തെത്തി
തെരുതെരവേഗമകായിൽപുക്കു
ഉടകക്രിയവിധിയെല്ലാംചെയ്തി-
ട്ടുടനോതന്നുടെകാന്തസമീപേ
പരിതാപേനാവിമൂർഛിതയായി-
ട്ടരിയാടാതെകിടക്കുംപതിയെ
തരസാകോരിയെടുത്തുമനോഹര-
ലീലാമന്ത്രവുമാശ്രുതുടങ്ങി;
'ഖേദംമതിമതി!മതിമുഖി!നീയിനി
മോദിച്ചിട്ടുടനെഴുനീറാലും
നാഥേ!നമ്മുടെകാര്യമിതെല്ലാം
സാധിപ്പാനൊരുയോഗംവന്നു;
പൊയ്യല്ലെന്നുടെഭാഷകണ്ടി-
ട്ടയ്യോ!കഷ്ടമിതെന്നുപറഞ്ഞു
കയ്യേറാനിക്കാര്യംനമ്മുടെ
കയ്യുക്കുള്ളൊരുപാത്ഥനമിപ്പാൽ.
ചൊന്നതിനിന്നൊരുനീക്കംവന്നാൽ
മന്നവവരനതിനുടനേതന്നേ
കയ്യിലിരിക്കുംഗാണ്ഡിവമോടും
തീയിൽചാടിദഹിക്കുമിദാനീം;
നമ്മുടെസുകൃതവിശേഷംകൊണ്ടു
മന്നാവവരനുടനിങ്ങനെചെയ്തു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നന്നായിവിടെവസിച്ചാലുംനീ
മന്ദതപഴുതെവൃഥാഫലമല്ലോ"
ശാന്തിടവാക്കതുകേട്ടൊരുനേരം
കാന്തയുമാശ്രുതെളിഞ്ഞുഴനീറു
കാന്തനുമായിട്ടോരോരോവൃ-
ത്താന്തംതമ്മിലുരച്ചുതുടങ്ങി:—
"കേണ്ണനെയുണ്ടോകണ്ടെങ്ങാനും?
കണ്ണനെയുംഞാനവിടെക്കണ്ടു;
ഉണ്ണിയെയുണ്ടോകണ്ടുമുകുന്ദൻ?
ഉണ്ണിയെയുംഞാൻകാട്ടിമുകുന്ദം
കല്പനയെന്തെല്ലാമുണ്ടായി?
കല്പനയൊന്നുംഞാൻകേട്ടില്ലാ;
കാരണപുരുഷൻമിണ്ടാത്തതിനുടെ
കാരണമെന്തെന്നുണ്ടോകാന്താ!
കാരണപുരുഷൻമിണ്ടാത്തതിനുടെ
കാരണമെന്തെനാക്കറിയാവൂ?
ബലഭദ്രാദികളെന്തുപറഞ്ഞു?
ബലഭദ്രാദികളൂരിയാടീലാ;
പാത്ഥനുടേചരിതംകേൾക്കട്ടേ:
പാത്ഥനുടേചരിതംകേട്ടാലും!
ഹേഹേ!പാത്ഥനിതിന്നെളുതാമോ?
ഓഹോപാത്ഥൻപോരുമിതിന്നു
കുന്തീസുതനുടെസത്യത്തിന്ന-
ങ്ങന്തരമുണ്ടായ്വരുമോനാഥ!
കുന്തീസുതനുമരിപ്പാനുണ്ടോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ാന്തുപിടിച്ചുശിരസ്സിലെഴുത്തു"
ാനിശ്ചലപുരയന്നാരായിട്ടവ-
രച്യുതപൂജകൾചെയ്തവസിച്ചും
ഹരാരുടെനാമവിശേഷമുരച്ചും
അവരുടനവിടെവസിച്ചസുഖേന
ഏവംകഴിഞ്ഞെല്ലാരുംമേവുന്നകാലമങ്ങു
ഭാവംതെളിഞ്ഞുതത്രഭ്രസുരൻപത്നിയോടും,
തോന്നമിയന്നോരോവിശേഷങ്ങൾചോദിച്ചപ്പോൾ
ഭയാന്വാർമെയ്വലിതാവംശാനുരുളിച്ചെയ്തു;
അങ്ങിനെവളരുന്നിവസംചെന്ന-
ങ്ങംഗനമണിമാർഗർഭവുമലിക്കുന്നു
പത്താംഗർഭവുമുണ്ടായ്വന്നു
പത്താംമാസവുമുതിക്കുന്നു
ഭ്രസുരവരനന്താപമിയന്നു
കുറതിസുതനെക്കൊണ്ടിഹവരുവാൻ
സത്വരമങ്ങുഗമിച്ചുനരവര-
പത്തനസീമാവിചെന്നിഹകണ്ടു.

പദം.

"ഇന്ദ്രാത്മജാ!ഇതുകേൾക്കമനോഹര
സാന്ദ്രവചനമിങ്ങിന്നു-
ചന്ദ്രാനനയോൽഭ്രത!പോരികൊരൈകാതെ
മന്ദിരേമോദമോടും.
സൂതിസമയമടുത്തവിടെയെൻകൂടപ്പോന്നീടു-
കൂടലർകാലനാംകൃഷ്ണന്റെമുമ്പിന്നു (കുറി
ഭവിഷ്യസമയമിപ്പോൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അതിശ്രൂരാ! മറന്നിതോപോകുന്നാംവൈകാതെ
മാനസേമോദമോടെ!
അയ്യോയെൻമാനിനിതാനേവസിക്കുന്ന
പൊയ്യല്ലേപാത്രിവേന്ദ്രാ! കരു-
കലുഷംകൊണ്ടുവളരുംപരിതാപം
നന്ദസുതപ്രിയകേൾ;
കൂടലർകാലനാംകൃഷ്ണനോടുംനിന്നെറ
കൂടിപ്പിരനോരോടുംഇന്ന
കൂടിപ്പുറപ്പുനീതേരിൽകേറുക
പാടവശാലിൻവിഭോ!

എന്നുള്ളവാക്യംകേട്ടനന്നായ്തെളിഞ്ഞുവീരൻ
അഗ്രജപാദാംബുജംവ്യഗ്രതവിട്ടുക്കുപ്പി
ഭീമപാദാരവിന്ദംഭീമമാംഭക്തിയോടും
താണുതൊഴുതു നിജമാതൃപാദാംബുജവും
സോദരന്മാരെനന്നായാശ്ലേഷംചെയ്തുകൊണ്ടു
"ഖേദംകൂടാതെവാഴുസോദരന്മാരേ! നിങ്ങൾ
പാഞ്ചാലരാജകന്യേ! വന്നാലുമരികത്തു
വാഞ്ചല്യംകൂടാതെനിമാതാവോടൊത്തുപാർക്ക
ഭദ്രേ! വരികശ്രുതേ! ഭദ്രംഭവിച്ചീടുക!
ഭദ്രംഞാൻദ്രുസുരൻറെവത്തനേഗമിക്കുന്നു;
നിന്നുടെസോദരൻറെകാരുണ്യമുണ്ടെന്നാകിൽ
കണ്ടീടാമല്ലെന്നാകിൽകണ്ടതുകായ്മതന്നെ"

എന്നുപറഞ്ഞുപുറപ്പെട്ടുനിജ
മന്ദതവിട്ടുപരാക്രമശാലി,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പോരികവിപ്രാപക്ഷനമ്മുടെ
പോരുകൾകിഞ്ചനകാട്ടുന്നുണ്ട്
എന്നുപറഞ്ഞുരഥമതിലേറീ-
ട്ടന്നതഗ്രണനിധിയാത്രതിരിച്ചു:
പൂച്ചവിടഞ്ഞെച്ചാടുകയുംപല-
ടുഗ്രുകുറുംപുനരങ്ങിനൊക്കുണ്ട്:
വാഗ്രുതുരങ്ങുഗമിച്ചീടാംപുറ-
രീശപരവിധിപോലൊത്തുവരട്ടെ
എന്നുപറഞ്ഞുനടന്നുകടന്നു
മദ്രിരസീമനിചെന്നുകരേറി:
ഗഭവിലാപവുമങ്ങുതുടങ്ങി
വിപ്രാംഗനമാർവരവുതുടങ്ങി
ഈശപരേ സവകൾചെയ്യുന്നു ജഗ-
ദീശപരനാമംചൊല്ലുന്നുചിലർ!
സാശ്രയമാകെന്നോരുനുപുവിബു-
ധേശപരനാടിടയവാഴ്ത്തുന്നുചിലർ
തൽഗ്രഹവിലഗതിപാക്കുന്നുചിലർ
നിഴലടിനോക്കിയളക്കുന്നുചിലർ
വിരലുകൾകൊണ്ടുപിടിക്കുന്നുചിലർ
മാറിടമാശ്രുതലോടുന്നുചിലർ
ഭേഷജവരമെത്തേടുന്നുചിലർ
വേരുമുറിപ്പാനോടുന്നുചിലർ;
ഘോഷമതിങ്ങനെകേട്ടതദാമ-
ഘോഷസുതാരിസഖൻവിജയൻതാൻ
ഗാണ്ഡിവചാപമുടൻകുലമൂട്ടി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തൂണിയിലമ്പുനിറച്ചഥകെട്ടി
തൂണ്ണംകൈച്ചുരടഴകൊടുകെട്ടി
പാണ്ഡവനംശരക്കൂടംകെട്ടി
ഭൂതലവാസികളാകവെഞ്ചെട്ടി
ഭൂമിയുമൊന്നുവിറച്ചഥഞ്ഞെട്ടി
ഉമ്പരിൽമുമ്പൻഗാംഭീര്യാംബുധി
ഉമ്പർകുലാധിപതനായൻവിജയൻ
ഉടനുടനോരോചുറുഞ്ചാണൊലിയിട്ടു
ഇടിനിനാദങ്ങൾവിറച്ചഥഞ്ഞെട്ടി
ഉറവറില്ലത്തിനകത്തുപുറത്തൊരു
ടത്തുകരത്തിൽധനുസ്സുമെടുത്തുര -
ടത്തുകരത്തിലുതാരമുറുക
ന്തുത്തുപെരുത്തശരത്തെയുമേന്തി
ഭൂരന്തകഭടരെവിരോധിച്ചുഴകോ
ടനണനാലനൊരക്ഷിക്കണം;
ഏവമുറച്ചുകിരീടിവസിച്ചു
ഹീസുരമാനിനിയുംപ്രസവിച്ചു
അതിശയമായൊരുസുതനുണ്ടായത്തു
വധുകുലമണിമാർനോക്കിയിരിക്കെ
ഹാഹാ!കഷ്ടം!കഷ്ടം!ശിവശിവ!
ദേഹത്തോടുമറഞ്ഞകുമാരൻ

"ഹന്തഹന്ത!മരിച്ചകുമാരകൻ
എന്തുചെയ്തുഞാനൊന്നൊരടൈവമേ!
കുന്തിനന്ദനൻതന്നുടെസത്യവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഹന്തപാഴിലുണ്ണാമറഞ്ഞല്ലോ
പാത്രമല്ലയോഇല്ലത്തിരിക്കുന്ന
വാത്സ്യയേതുമറിഞ്ഞതുമില്ലയോ?
കമ്മതോഷമിതെന്നുടെജാതകം
നിർമ്മലൻപാത്രൻതന്റെപരാക്രമം
രുന്നമിപ്പോഴറിക്കാഞ്ഞതെന്നുടെ
കമ്മദോഷമതെന്നോപറയാവൂ:
മുന്നമൊന്നുമേയീവണ്ണംകണ്ടതി-
ല്ലെന്നൊവഞ്ചിച്ചുപോയായോബാലകൻ
അയ്യോബാലക!എന്തുനീയിങ്ങിനെ
മെയ്യോടെമറയുന്നകുമാരക!
കുഞ്ഞയെങ്കിലുംകേൾപ്പാനില്ലായിതു
നിശ്ചയംകൃഷ്ണൻതന്നുടെമായകം
കൃഷ്ണാങ്ങുകൃപയേതുമില്ലാഞ്ഞാൽ
ജിഷ്ണുഭാവിച്ചാൽസാധിക്കുമോകായ്മം?
കൃഷ്ണകൃഷ്ണ!മുകുന്ദ!മുരാന്തക!
പത്മനാഭ!പരപുരുഷോത്തമ!"

മാനിനിമാരുടെമുറവിളികേട്ടഭി-
മാനികിരീടിമഹേന്ദ്രതനൂജൻ
എന്തിതിവാഞ്ഛകൾചെവിപാക്കുമ്പോൾ
അന്തണനോടിവരുന്നതുകണ്ടാൻ
നിർദ്ദയമാനസനാകിയഭ്രസുര-
നാജ്ഞനനോടുപറഞ്ഞവയെല്ലാം
ഇജ്ജനമെങ്ങിനെചൊല്ലീടേണ്ടൂ
ഉജ്ജയമുണ്ടിസ്സഭയിൽപറവാൻ:

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"പാത്ഥാ! ശൃണുപടുധൂർത്താ! നിന്നുടെ
വാർത്താപൈഭവമതിശയമോർത്താൽ;
ശശികുലജാതനുപൻഞാനെന്നും
ശചിരമണനൊരസുതൻഞാനെന്നും,
ചൊല്ലിഞ്ഞെളിഞ്ഞുപറഞ്ഞതുനേരെ-
ന്നെന്നുള്ളത്തിൽനിനച്ചതബദ്ധം;
അതിമാനവുമതിവൻപുംമുൻപും
തവമാനസമതിലമ്പുംഡംഭും
ചൊന്നവലിപ്പമതെവിടെപ്പോയി?
മന്നവരിൽജള! ഹീനജളാഗ്ര്യ!
തണ്ടുംതപ്പിനടക്കുംനിന്നൊട്ട
പണ്ടേഞാൻവന്നരചെയ്തിട്ടാ?
എന്നുടെമക്കൾമരിച്ചൊരുദുഃഖം
നിന്നൊടുഞാൻവന്നരചെയ്തിട്ടാ?
സത്യംചെയ്തതുമെന്തിനൊടാ! നീ
മദ്ര്യംസവതുടങ്ങീട്ടുണ്ടോ?"
പേയാമീവകടുഷിവചനംപല
ഭ്രയോഭ്രയോഭവനസുരേശൻ,
വായിൽതോന്നിയതഖിലമുരച്ചു
കായത്തിൽകൊതിവിജയനൊഴിച്ചു;
ചേതസ്സിൽപുനരേവമുറച്ചു
ശ്രീകൃഷ്ണൻഉഡമെന്നെയൊഴിച്ചു!
ഹാ! കഷ്ടം.പോരായ്മഭവിച്ചു;
കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവമാനോക്തികൾ
കേട്ടുസഹിപ്പാനെളുതല്ലുതും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കായത്തോടേ നിജവരബാലക-
മായത്തോടെകൊണ്ടുതിരിച്ചതു
ന്യായത്താലല്ലെന്നതുനൂനമു-
പായത്താലെന്നാകിലുമുടനേ
പോയെത്തീടിനദേശത്തോളം
പോയിത്തിരവൻകൊണ്ടിഹവരുവൻ!
ഏവമുറച്ചുകിരീടിവസിച്ചു
ദേവവരാത്മജനതിനശ്രുമിച്ചു

ആംബരായണമഹാസ്ത്രതവിദ്യാ-
ഡംബരേണകപികേതനവീരൻ,
ധർമ്മരാജപുരിനോക്കിനടന്നു
ധർമ്മജാനുജനുമീഷലകന്നു;
കണ്ണുടച്ചുധർമമിഴിക്കുമിടയ്ക്കാ-
ഖണ്ഡലാത്മജനുമന്തകദേശേ
ചെണ്ടുത്തളവുകാലഭടന്മാർ
നിന്നുതങ്ങളിലിവണ്ണമുരച്ചാർ:—
"ഏവനിന്നൊരുനരൻപടുധീരൻ
ഏകനായധികചാരുശരീരൻ
പ്രേതനായകപുരിക്കുവരുന്നു
ഭീതിഭാവമവനുള്ളിലകന്നു;
ചെന്നുകൊണ്ടിഹവരാതെയൊരുത്തൻ
ഇന്നുവന്നതുമതിവവിചിത്രം?
അസ്ത്രയുദ്ധങ്ങളൊടുമശ്രുമമിപ്പോൾ
ആയവൻവരുവതാശ്രുതടുപ്പൻ"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നാറച്ചുബതകാലഭടന്മാർ
നിന്നാചാപവിശിഖാദികളോടും

അടുത്തുഗോപുരദ്വാരമത്ര്യായകസൂനു
എടുത്തുഗാണ്ഡീവചാപംകുലച്ചുപൂണിയുമേന്തി
ധിമന്തീംധിംധിമന്തീദംതകത്തുഞാണൊലിപാത്ഥ
അമന്സംഭ്രമംപൂണ്ടങ്ങുഴന്നാരന്തകദ്യുതർ; (ൻ

ഹുങ്കാരോദയചെറുഞാണൊലിയും
ശംഖാരവവുംകേട്ടകൃതാന്തൻ
നമ്മുടെതനയസഹോദരനാകിയ
വെൺമതികുലമണിശക്രതനൂജൻ;
അവനുടെശംഖദ്ധ്വനിയതുനിണ്ണയ-
മവനെവിരോധിച്ചാസ്ഥിൻവെറുതെ
ഗോഷ്ഠിക്കവനൊടുകലഹിക്കാതെ
കൂട്ടിക്കൊണ്ടിഹവരുവിൻവിരവിൽ;
അന്തകശാസനകേട്ടനവരും
കുന്തീസുതനെക്കൊണ്ടിഹവരുവാൻ
നരനോടവരുൾപൊരുൾചെയ്തിതുദന്തം
സുരനാഥജനംക്ലുപ്തികൃതാന്തം
വിരവിലനുഗ്രഹമരുളിമുദായമ-
നരുളിച്ചെയ്തുകപിദ്ധ്വജനോടു
"കിമതോഉണ്ണിധനഞ്ജയ!വരുവതി-
നെന്തൊരുകാരണമുരചെയ്താലും!"
ഹരിസഖനാകിയഹരിസുതനപ്പോൾ
യമവചനംകേട്ടിദമുരചെയ്തു:—

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"മതിമതിമഹാമതേ!മാധുര്യവാക്കുകൾ
ചതികളിഹചെയ്തതുമത്ഭുതമോക്കിലോ
ധരണിസുരവരനുടയബാലകൻതന്നെഞാൻ
ധരണീസുരാലയേകാത്തുനിൽക്കുംവിധൌ
മമചരതശരനികരക്കുടങ്ങൾതേടിച്ചു
ചാരത്തുബാലനെക്കൊണ്ടിങ്ങുപോന്നതും
അമരവരതനയനാരമെന്നൊയോക്കാഞ്ഞിലെ-
ൻറഗ്രജൻതന്നെറിചിന്തചെയ്തീലയോ?
മധുമഥനനാഖിലജഗദീശനാംകൃഷ്ണന്റെ
കാരുണ്യപീയൂഷമുണ്ടുനാമുക്കുറാ!
തരികമകരതളിരിലുകൊട്ടുകുമാരനെ
താലുയ്യുമാമെന്നൊഗംഭീരസത്യവും
ഓർത്തുകൊള്ളുല്ലാഞ്ഞിലന്തകനാന്നുള്ള
ധൂർത്തുപോക്കീടുവാൻപാർത്ഥൻമടിക്കുമോ!
"ഭൂരികാതിരത്തൊരുഭൂസുരബാലന്മാരെ
വാരാതെൻപത്തുപേരെചോരിക്കൊണ്ടുപോന്നു;
പത്താംതനയനെഞാൻരക്ഷിച്ചുകൊടുപ്പാനായ്
സത്യവുംചെയ്തുകൊണ്ടുപത്തനോവസിക്കുമ്പോൾ
ചിത്തഭയംകൂടാതെപൃത്ഥിസുരസുതനെ
ആർത്തുകൊണ്ടുപോന്നതെത്രയുംധിക്കാരമായ്
ആയതിനിന്നറിന്റെനാശംവരുത്തുവാനായ്
ആശുഞാൻവന്നതെന്നുകൂശാതെകേട്ടുകൊൾകാ
ശുദ്ധനാംപാർത്ഥനെന്നുആർത്തിശങ്കിക്കേണ്ടാ
പക്ഷേരണത്തിന്നായിപക്ഷങ്ങൾകൂട്ടുവാനായ്
കുന്തീനന്ദനനെന്നുകേട്ടിട്ടില്ലയോഭ്രുവാ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അന്തകവൈരിഞാനും അന്തരമെന്നോവേണ്ടൂ
കുത്തുള്ളശരംകൊണ്ടുപോക്കളന്തന്നിൽനിന്നെറ
ധൂർത്തുകളവാനിന്നുപാർത്ഥൻമടിക്കയില്ലാ."
ഇത്തരമുള്ളൊരുവിജയൻതന്നുടെ
അത്തൽമുഴുത്തൊരുവാക്കുകൾകേട്ട
ആധിപിടിച്ചുവിയർത്തുകൃതാന്തനു-
മാദരവോടങ്ങരുളിച്ചെയ്തു:—
"എന്തൊരുഭ്രഷ്ടുരനെന്തൊരുബാലക-
നേതൊരുദിക്കിനുകൊണ്ടുതിരിച്ചു
ഹേതുവതെന്തിതുവരുവാനെന്നും
ഏതുമറിഞ്ഞിട്ടില്ലേഞാനും;
മത്തടരാരുംപോയിട്ടില്ലാ
മൽപുരിയിൽകൊണ്ടന്നിട്ടില്ലാ
നിന്നെക്കബളിപ്പിച്ചാരാണ്ടതി-
നെന്നൊടുകോപിച്ചാൽഫലമുണ്ടോ?
അങ്ങാടീത്തോറെറനാലിങ്ങതി-
നമ്മയൊടെന്നപഴഞ്ചൊല്ലൊത്തു;
സംശയമുണ്ടെന്നാകിലഹോരിപു-
വംശപരന്തപപോരികകൂടെ"
എന്നുപറഞ്ഞുതുറന്നിതുയമനും
തന്നുടെവൻനരകൌഘകവാടം
പാപംചെയ്തൊരുജീവനെയിങ്ങനെ
ദുഃഖിപ്പിപ്പതുകണ്ടുകിഠിടി;
കണ്ടാലുമോരോമഹാപാപികൾകിടക്കുന്നു
കണ്ണുമറുത്തുകൊണ്ടുകുണ്ഠിതംപ്രാപിക്കുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവസംബ്രഹ്മസഭവുംകേവലമടക്കിക്കൊ-
ണ്ടാരോമൽപൂമേനിയായുള്ളൊരുകാന്തയോടും
സാദരംപുലരുന്നമൂഢന്മാരുടെതന്ര-
താഡനംചെയ്തുകൊണ്ടുവാട്ടിവലച്ചീടുന്ന
കള്ളുകുടിക്കുംനായന്മാരുടെ
വള്ളുസ്സിട്ടുകൊടുക്കണകണ്ടു;
വള്ളികഠംകൊണ്ടുവരിഞ്ഞതുകണ്ടു;
പാശംകൊണ്ടുമുറുക്കണകണ്ടു;
പിന്നെപ്പലപലജീവനെയിങ്ങിനെ
ഭണ്ഡിപ്പിപ്പതുകണ്ടജ്ഞാനം,
അസ്ഥലമഖിലംപാത്തുകിടീടി
നാസ്തികമാരനതോത്സാഴൽതേടി,
താതൻപാടവുമാശ്രമിച്ചു
ഖേദാദികളഖിലങ്ങളൊഴിച്ചു
അവിടെയുമില്ലെന്നുടനെവിധിച്ചു
ദിക്പാലാഷ്ടകളുവനാംപുരു
തത്രതിരഞ്ഞുംകാണാഞ്ഞതിനാൽ
നാണംകെട്ടമനസ്സുമടങ്ങി
മാനംകെട്ടമഹീന്ദ്രതനൂജൻ,
നിശ്ചയമായിമനസ്സിലുറച്ചു
അച്യുതനെന്നെയുപേക്ഷിച്ചെന്നു;
മൽചരിതംപുനരഗ്നിയിൽവീണു-
ഹിച്ചൊരവസ്ഥഗ്രഹിച്ചീടേണം
ഏവംനിജമനതാരിലുറച്ചു
ദേവവരാത്മജനതിനുശ്രമിച്ചു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അനവധിചിരകാലമുത്തിരിച്ചു
മനമതിലതിശയഭക്തിയുറച്ചു;
ആശ്രുകളിച്ചവിഭ്രതിധരിച്ചഖി-
ലേശപരേറിജഭക്തിയുറച്ച
ഇന്ദ്രനാശ്രുവതത്തിയുയത്തി
ലലനാവടയുംപുനാരതിശയമോടെ
അഗ്രജനാകസഖായനതായാ-
രഗതിയെവിടൊടുവികിൻനടുവേ
കുത്തിചടുത്തുചുഴന്നവിളുന്നവ-
നാശ്രയമാശ്രുത്തോളമുയത്തി
ദിക്പതിമാരെപുരാരാധിച്ച-
ങ്ങവനിയെപുനാവലത്തംവച്ച
ശരവുംശരധിശായനസമ്മുഗ..
കരതലപരിചോടെഴുലിചെയ്യ
ദേവകദംബവരിഷ്ടാധികനാം
പാവകദേവനൊടായറിയിച്ച.

"പാഹിധനഞ്ജയ! പാതമദന്നായ
പാഹിധനഞ്ജയമയമിഹഭഗവൻ
തപ്തനായതപാവസമേതം
തപ്തിയതെതൊടുചാടുന്നൻഞാൻ"
എന്നതടക്കിയെന്നവിളിച്ച
വനിടെനാടുവെചന്നവതിപ്പാൻ
ആങ്ങിനുങ്ങിയമൻകതിച്ചജ-
നങ്ങൾക്കനാവധിടയുമുറച്ച;
ഉണ്ണിസമേതയജനാരികുത

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുണ്ണാറിഞ്ഞാൻജിണ്ണജസമയം
ആയ്യാ!കഷ്ടംനന്മുടെപാത്ഥൻ
തീയിൽച്ചാടിദഹിക്കുമിദാനീം;
പേടിമുഴത്തൊരുഭാവത്തോടെ
കാടിജനാട്ടാനരിമതിമേളാൽ
മഞ്ഞപ്പട്ടുടകുത്തുകിഴിഞ്ഞും
മഞ്ഞീരധരിതരുപൊഴിഞ്ഞും
കാടിവലഞ്ഞുംവാഡികുഴഞ്ഞും
വാടിയുലഞ്ഞുംമാടിവിളിച്ചും
വിജയാ!വിജയാ!യെന്നുവിളിച്ചും
ഞാനതേസാരാസനമെന്നുപറഞ്ഞും
വിജയൻവാനിയിൽവീഴുംമുൻപേ
തൽസാകൂടെന്നുവിടിച്ചുമുകുദൻ
മുൻപോൽകീട്ടുകുതിച്ചുപാത്ഥൻ
പിൻപോൽകീട്ടുതിരിഞ്ഞുദ്രുവീണ
അപ്പോഴത്തെയവസ്ഥകിനച്ചാ-
ലത്ഭുതമെന്നേപാവാനുള്ളൂ!
വിശ്രമമോടുപോരാടുന്നേരം
തൽഗിണിവരനൊക്കാൻമറായി
ശ്രീളാവിവശതപൂണ്ടുകിടിടി
കാളാഭാംഗനൊചിന്നാവണങ്ങി
തൊണ്ടുവിറച്ചുംനെഞ്ചുവിറച്ചും
മിണ്ടുന്നുതാതെവിയത്തുതളർന്നും,
അണ്ടർവരാതുജനിണ്ടൽമുഴുത്തത
കണ്ടുഭയാനികാർമുകിൽവർണ്ണൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പുഞ്ചിരിപൂണ്ടിദമരുളിച്ചെയ്തു;
"നിഞ്ചരിതംബഹുവിസ്മയമോത്താൽ!
കുന്തീകുമാരകാ!നീഎന്തിനാസ്സ്വാണ്ടീവണ്ണം
ഛന്നവിനച്ചചെയ്തതന്ധകാരോദയമോ?
ചെന്തീയിൽവീണദേഹംവെന്തുമരിപ്പാനൊരു
ബന്ധംഭവിച്ചീടുവാൻകാരണമെന്തുപാത്ഥ!
ബുദ്ധിതെളിഞ്ഞുകേൾക്കതടിധമായെല്ലാം
സിദ്ധിടമാക്കിയഞാൻപ്രസ്താപകാരിയായോ
ഭാരതായോധനത്തിൽതേരതിലേറിനിൻറെ
വീര്യവുംപൂരിപ്പിപ്പാൻസാരഥിയായില്ലേഞാൻ?
പോരിനായാരംഭിച്ചവീരന്മാരുമായ്നേരേ
ലോഭിച്ചനേരത്തുനീതേരിൽപരിപതിച്ചു
അനേരംമോഹന്തീർത്തുനാന്നായുപദേശിച്ച
തന്നൊരുപനിഷത്തുമിന്നുമറന്നുപോയോ?
ലോകങ്ങളേഴരണ്ടുംകീഴ്മേൽമറിപ്പതിന്നു
മാകുലമില്ലചിത്തേമേവിചാരിച്ചീടുമ്പോൾ,
ഭൂസുരബാലപരിപാലനാവീരവാദ-
ഹേതുവതെന്നോടുപറയാഞ്ഞതെന്തുപാത്ഥ!
പൃഥ്വീസുരേശൻതൻറെപുത്രകുമാരന്മാരിൽ
പത്തിലൊരുത്തനെവീകാത്തുതരുന്നേനെന്ന-
സത്യവചനമിന്നുവ്യർത്ഥമായ്വന്നതിന്നു
ബുദ്ധിക്ഷയവുംവേണ്ടാചിത്തഖേദവുംവേണ്ടാ
പുത്രകുമാരന്മാരുമൊത്തുധരിത്രീദേവ
സത്തമനാസ്സ്വാണ്ടക്കൊടുത്താലുമജ്ജുന!നീ
ദാഹകർമ്മത്തിനിന്നുമോഹമുണ്ടായതുനിൻ-
സാഹസമെന്നല്ലാതെഹാ!ഹാ!പറഞ്ഞീടാമോ."

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇതിമാധവഗിരമമരാധിപസുത-
നതിമാധുര്യ്യസമേതംശ്രുതപാ
നതപാമുരരിപുചരണസരോരുഹ-
മുകുതപാഭിമസഹോദരനേവം
കരുണാകരതവതരുണാരുണസമ-
ചരണാംബുജയുഗമാധാരംമമ
പിഴകളശേഷമൊഴിച്ചരുളേണം
അടിയനെയാത്തുക്ഷമിച്ചീടേണം
മുട്ടീടുന്നീയഗനിജപാലയിൽ
പെട്ടീടുന്നഹരേപരിതാപം
മുട്ടീടുന്നവിവേകവുമകമേ
വ്വണ്ണിവംശജ! ജഗദീശമുരാരേ!
ഇതിനരപതിഗിരമഖിലംകേട്ട
അതിമോദേനചിരിച്ചുമുകുന്ദൻ
അഗനിജപാലയിലുണ്ണമകന്നു
ശക്രതനൂജനുദിഖേമകന്നു
ടാരുകനാംനിജസൂതനൊരാസ-
താരകമേകരുതീജഗദീശൻ;
രഥവുംകൊണ്ടഥവന്നവനുംനിജ-
പടവുംവന്ദിച്ചുളവുതദാനീം
നരനൊടുസഹിതംനാരായണനും
വിരവിനൊടത്ഭുതരഥമതിലേറീ
ട്ടംബരമാശ്ശ്വേയാത്രതുടങ്ങിജ-
വംബുഹൃദുരമകന്നുതുടങ്ങി
രവിമണ്ഡലവുംശശിമണ്ഡലവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധ്രുവമണ്ഡലവുംതാഴെക്കാണായ്
വിബുധാധിപപുരിനിശാനായകപുരി
നവഖേചരഗതിസുരദീർഘികയും
കല്പകവൃക്ഷംപുഷ്പോദ്യാനവു-
മണ്ഡികളംകനകാചലശിഖരം
ഏറെത്താഴത്തെത്താഴെ
ദൂരേദൂരേകാണായ്വന്നു;
ലോകാലോകവുമങ്ങുകടന്നു
മാഹാക്രൂരിരുളാധിമുഴുത്തു
കൺകാണാഞ്ഞുമുടർകമലേശ
മുഖംകാണാഞ്ഞുവലഞ്ഞുകിടി
ശക്രതനൂജനുദുഃഖമൊഴിപ്പാൻ
വിക്രമശാലിജഗൽഗുരുകൃഷ്ണൻ
ചക്രപരായണനുൾക്കമലോദിഭു
ചക്രത്തെപ്പരിശീലനംസ്മൃത്വാ
ലോകൈകാഞ്ചിതദിവ്യാകൃതിജഗ-
ദേകാശീതസുദർശനചക്രം
തുണ്ണമുടിച്ചുകോപമൊഴിച്ചു
പാണ്ഡവനുള്ളിൽവിഷാദമൊഴിച്ചു
പുത്രവിനാശനപുത്രനൊടൊത്തുജ-
ഗത്രയനായകനത്രവിനാളാൽ
എത്രയകന്നിതുപദ്ധതിളംമ-
തിത്രിദശേശജനോർത്തുരുതെറ്റു;
യോജനദൂരമൊരൻപതിനായിര-
മനവധിക്കൂടീട്ടപ്പുറമായിതു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒരോത്തരമിടമരുളിയനേര-
ത്തേറിയളരമകന്നിതുതേരും
ശ്രീപാൽക്കടലുടെതിരയടിനാദം
താപാൽകേട്ടമഹാത്ഭുതജാതം
വൈണ്ണവരൂപമഹാത്ഭുതപൂർണ്ണസു-
ഖസ്ഥലമോഹനനാഗ്രത്തുടെ
ചെന്നണയുമ്പോളമ്പൊടുകണ്ടു
സുന്ദരമബ്ജേതേജോനിലയം;
ശ്രീകണ്ഠാദിനിഷേവിതമാംഹരി
വൈകുണ്ഠംജഗദേകമനോജ്ഞം
ക്ഷീരാണ്ണവമതിൽനാഗാധിപനുടെ
ചാരുഫണാഞ്ചിതമണിവരതല്പേ
നാരായണനധിവാസംകണ്ടുമു-
രാരികിരീടിയൊടരുളിച്ചെയ്തു;
കണ്ണെതിരമിതുകണ്ടീടുകവൈ-
കുണ്ഠപുരംപുരുഷോത്തമവാസം,
എന്നുപറഞ്ഞുഥനദസുതോപിപു-
രന്ദരനന്ദനനോടുസമേതം
സുന്ദരമതിൽനിന്നുമ്പൊടിറങ്ങിജ-
ഗന്നിലയസ്ഥലമാശ്രുവണങ്ങി;
അതിമോദത്തൊടുനോക്കുന്നേരം
അതിശയമനവധികണ്ടുതുടങ്ങി;
കനകക്കൊടിമരമുയരെക്കണ്ടു
ഖഗസത്തമസുനിവാസംകണ്ടു;
ഹേമസമാനശയപ്രഭകണ്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സോമസമാനമതിൽപ്രഭകണ്ടു;
നവരത്നോജ്ജ്വലപരിഭാസുരമാം
സുരവർദ്ധിതസോപാനംകണ്ടു;
ഹരിപദഭക്തജനത്തെക്കണ്ടു
സുരമുനിമാരെയുമഴകൊടുകണ്ടു;
ഓരോതരമവർസേവകൾകണ്ടു
നാരദമുനിയെവിശേഷാൽകണ്ടു;
മേരുസമാനകിരീടംകണ്ടു
ചാരുഗളോന്നതമാലകൾകണ്ടു;
പുഷ്പോദ്യാനവിശേഷംകണ്ടു
ഝഷപ്പടജാലവിലാസംകണ്ടു;
പീതാംബരമാമുടുപുടകണ്ടു
പാടാംബുജയുഗമഴകൊടുകണ്ടു;
ലക്ഷ്മീദേവിയെയരികേകണ്ടു
അക്ഷ്മാപതിയുടെവാസംകണ്ടു;
ശ്രീവൈകുണ്ഠവിശേഷമുരപ്പാ-
നാകാംക്ഷിതമെന്നാകിലുമിപ്പോൾ
ആവുന്നതിനേമോഹിക്കാവൂ
ഭാവിച്ചാലെല്ലുതല്ലുതുരപ്പാൻ;
നരനൊടുസഹിതൻനാരായണനും
ഹരിചരണാംബുജമാശ്രയണങ്ങി
ഭ്രമാഭഗവതിമാരൊടുകൂടി
ആമോദേനവസിച്ചരുളുന്നൊരു
ഭഗവദ്ഭവനവിലാസംകണ്ടു
പെരുകിനഭക്ത്യാസംസ്തുതിചെയ്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുരഹരനരന്തതിഗിരമിതിഖിവിധം
ഹരികരുണാകരനരമഖിലശൻ
ശ്രുത..ാകൃതപാമുദ്ധസ്മിതമിദ-
മുക്തപാമധുരമനോഹരവാക്യം
"രാമസഹോദര! ഭീമസഹോദര!
ഹേമമപാരുകുമാരന്മാരേ!
ഭൂതലവാസംസുഖമല്ലേതവ?
സാധുജനത്തിനുമിഹവിങ്ങൾക്കും
കുന്തീനന്ദനടശ്രുരസുതാടികയ്ം
തുണ്ടാസുഖമൊടുവാഴുന്നില്ലേ!
മുസലിക്കുംതവജനനിക്കുംമന-
മൊരുമിക്കുന്നയടിപ്രവരക്കും
ഉപജനകനുമുപമാതാവിനും
തവസുഖവാസമതല്ലേകുന്തി!
നിർമ്മലഹൃദയാ!വിജയാ! നമ്മുടെ
ധർമ്മതനൂജനു സുഖമോവാസം
മാരുതസുതനുംമാദ്രീസുതരും
ശൂരജസോദരിതവമാതാവും
കുശലസമേതനിവാസരതല്ലേ?
വിശദമതേശതമന്യൂതനൂജ!
ശത്രുഹരായുധചിത്തരസോദയ-
നിത്യസുഖേനവസിക്കുന്നില്ലേ?"
ഇതിമധുസൂദനനതിമധുരോദയ-
മുചിതകുതൂഹലമുരുളചെയ്യുമ്പോൾ
ഭക്തിനിറഞ്ഞുവഴിഞ്ഞുപൊഴിഞ്ഞനു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൂകൃതമുവാചജഗൽപതികുണ്ഡൻ!
"കുശലംസകലംകരുണാജലധേ!
കുശലമതില്ലരമറിയുന്നില്ലേ
നിന്തിരുവടിയറിയാതഖിലാശയ!
കിഞ്ചിടുദന്തംനഹിനഹിഭൂവനേ"
കുന്നംപറവാൻതോന്നാതേബത
നിന്നുകിഴിടിമുകുന്ദസമീപേ;
അന്നേരംമധുകൈടഭനാശൻ
അന്യോന്യാദരമരുളിച്ചെയ്തു;
"ഉർവ്വീതലപരിതാപഹരാ!തവ
ദുർവ്വാരബലചരിതവുമവരം
സർവ്വിശ്രേഷ്ഠമശ്രേഷ്ഠമറിഞ്ഞേൻ
വസുദേവാത്മജവിജയന്മാരേ!
നിങ്ങളെയുള്ളൊരുവാത്സല്യംപുനാ-
രിങ്ങുമുഴുത്തുഭവിച്ചതുമൂലം,
ഇരുവരുമെന്നടെമുമ്പിൽവരേണം
പരിഭവരഹിതംകണ്ടിടേണം
അതിനൊരുപെരുവഴിഞാനിഹകരുതി
ക്ഷിതിസുരസുതരെക്കൊണ്ടിഹപോന്നു
ഇന്നവരുംബതനിങ്ങളുതുംപുനാ-
രെന്നുനിനച്ചുവസിച്ചിതുഞാനും
പത്തുകുമാരരെയൊത്തവനീസുര-
സത്തമനാശുകൊടുത്തുസുഖേന
മന്ദമതിമാരൊടനുഗ്രഹവുംബാഹ്യ
സംപ്രതിവാങ്ങിവസിച്ചീടുകപോന്തു"

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അതുകേട്ടളവഥതൊഴുതുനിവന്നള-
വതികൌതുകമിഹകാണായ്വന്നു;
പൃഥ്വീസുരനുടെപത്നികുമാരരു-
മത്രകളിച്ചുവസിച്ചീടുന്നു;
അച്ഛൻമക്കളെയെന്നാകണക്കേ
ആശ്ശ്വയ്യംബഹുമായാസഹിതം
വാഞ്ഛാരാസാകമൊരുണ്ണിയെഭഗവാൻ
ചാഞ്ചാടിച്ചുകളിപ്പിക്കുന്നു
പോക്കാക്കെക്കെയെന്നുപറഞ്ഞു
വിരലുപിടിച്ചുനിവൃത്തികുമാൻ
ഇതിച്ചിതിച്ചതിലിതിലെന്നുപറഞ്ഞു
വിരലുകൾചെന്നുപിടിച്ചുനിവർത്തും
കൌസ്തുഭമാശുപിടിച്ചുവലിച്ചു-
കഴുത്തിലുടൻകരയേറിയിരുന്നും
മടിയിൽപുക്കുസുഖേനശയിച്ചും
മകരക്കാതിലകണ്ടുരസിച്ചും
വിടുവിടമുട്ടകൾകുത്തിറാടന്നും
ഫണിവരതല്പവിണമറിഞ്ഞും
വലുസാധികമാംവചനമുരത്തും
കലിതരസേനകളിച്ചുരസിച്ചും
തുക്കെകൊണ്ടുപിടിച്ചുമുറുക്കി
ശീഘ്രംനിറുകയിലാഘ്രാണിച്ചും
ലക്ഷ്മീഭഗവതിപത്നാംതനയനെ
യാശ്ലേഷിച്ചുകുചങ്ങൾകൊടുത്തു
ഭൂവനീദേവിയുമവനുടെപൂവ്വജ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാമരയോടഥതാലോലിച്ചും
ബാലകലീലാവിലസിതമഥവശ്യ
പാലകിരീടികയംകണ്ടുരസിച്ചും
പുഞ്ചിരിപൂണ്ടുപരൻപുരുഷൻപുന-
രഞ്ചിതത്രുപൻതെല്പുബഭാഷേ
"വിശ്രുതി വിപ്രകുമാരന്മാരേ
പശ്യതമുരഹരവിജയന്മാരേ!
പത്തുശിശുക്കയംക്രമത്തെയുമവരുടെ
നിത്യവളച്ചുവയസ്സുകളുംബത
ഉണ്ണികളെപ്രതിപരിപാലിച്ചുട-
നുണ്ണാജാക്ഷനുമിടമരുവംചെയ്തു;
സുഖമായങ്ങുഗമിച്ചുവസിപ്പിൻ!
സുകുമാരാകൃതിമാരേ! നിങ്ങയം
നിങ്ങയംക്കുന്നനമമ്മയുമുണ്ടു
നിങ്ങളെയോർത്തുവിലാപിക്കുന്നു;
എന്നതുകൊണ്ടിനിവൈകാതവരെ
ചെന്നഥകണ്ടുവരേണമിദാനീം."

മധുകൈടഭാരിതൻറെമധുരമാംവാക്കുകേട്ടു
അധികസന്താപത്തോടുംകരയുന്നബാലകന്മാർ
പൊഴിയുന്നകണ്ണുനീരുംകരയുന്നമാനസവും
പതറുന്നഖേദത്തോടെപറയുന്നിതോരോതരം
വിയക്കുന്നദീർഘശ്വാസംപിളർത്തുന്നചുണ്ടുരണ്ടും
തളരുന്നുപാരവശ്യംപറയുന്നിതോരോതരം
ജനകജനനിമാരുംഇവിടെയുണ്ടല്ലോഞങ്ങൾ-
ക്കിനിയതൊരമ്മനമ്മെഅറിയുന്നില്ലുല്ലോഞങ്ങൾ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒരുനാളുംപോകയില്ലെന്നരചെയ്യുനാഥൻതന്റെ
തിരുമുഖംനോക്കിനോക്കിക്കരയുന്നബാലകന്മാർ
മഹിമാഭഗവതിമാരത്തുകണ്ടുട-
നഴമോടേനസമാശ്ലേഷിച്ചു
ദുഃഖമൊഴിച്ചുടമരുളിച്ചെയ്തു
മക്കളെ!യങ്ങുഗമിക്കസുഖേന,
നിങ്ങൾക്കച്ഛനമ്മമ്മയുമുണ്ടു
നിങ്ങളെയോർത്തുവിചാപിക്കുന്നു
പിതൃമാതാക്കളെദുഃഖിപ്പിക്കരു-
തതിദോഷംവരുമതിനുണ്ണികളെ!
എന്നതുകേട്ടുകുമാരന്മാർക്കുട-
നൊന്നുപകുന്നുചമഞ്ഞുസ്വഭാവം;
ഞങ്ങളുള്ളവരെക്കണ്ടീടേണം
ഞങ്ങൾക്കങ്ങുഗമിച്ചീടേണം
അച്ഛനമ്മമ്മയുമുള്ളടത്തേ-
ക്കിക്ഷണമിപ്പൊളയച്ചീടേണം
മായാമയനാംനാരായണനുടെ
മായാവൈഭവമതിശയമോർത്താൽ
നിശ്ചലമാനസനാകിനഭഗവാൻ
കുട്ടികളോടിടമരുളിച്ചെയ്തു:—
എങ്കിൽസുഖമായങ്ങുഗമിപ്പിൻ
സങ്കടമുള്ളിലശേഷമൊഴിപ്പിൻ
കാജസ്സോടേചെന്നുടനവരുടെ
തേജസ്സോടലയിക്കുകനിങ്ങൾ;
ഇടമരുൾചെയ്തഥഭ്രയോഭ്രയോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിരവൊടുതഴുകിയനുഗ്രഹമേകി;
യാത്രയയച്ചുമുകുന്ദൻകൃഷ്ണനു-
മാസ്ഥയൊടദ്വിജപാലന്മാരെ
തേരതിലേറിയുഴറൊടുവേഗാൽ
ദ്വാരകതന്നിലിറങ്ങിവിളങ്ങി
ധരണീസുരനുടെഭവനേചെന്നാ-
ക്കരുണാകരനുടെവചസാവിജയൻ
പൃഥ്വീദേവനെയാശ്വസിപ്പിച്ചു
അപ്പൊഴുതുംകൃതമായിശകാരം
വേണ്ടാപരിഭവഗിരമിനിദ്വിസുര-
നിണ്ടലശേഷമൊഴിപ്പതിനായി
പങ്കജനായനൻശ്രീകൃഷ്ണൻവ-
ന്നങ്കണസീമനിരുവീടുന്നു;
മുറ്റത്തോളംവരികഭവാനിഹ
കുറ്റംപറവാൻപിന്നെയുമാമേ;
എന്നതുകേട്ടുപുറത്തുമിറങ്ങി
മന്നിടദേവൻമഹിഷീസഹിതൻ
ശ്രീധരദേവനുമിദമരുൾചെയ്തു
ദ്വിസുരനാഥനൊടയിഹ്രണരാശേ!
മൃത്യുവേചിച്ചസുതന്മാരെത്തവ
പത്തിനെയുംബതപശ്യമഹാത്മൻ!
ഒന്നിനെവിജയൻരക്ഷിച്ചതുമതിൽ-
മുന്നേപോയവരൊമ്പതുപേരും
കണ്ണൊള്ളുകതവപുത്രരെയതിസുഖ-
മാണ്ണൊള്ളുകതവനിത്യനിവാസം;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നരുൾചെയ്തുഥനാനദജനാശ്രുപു-
രന്ദരജാതൻതന്നുടെകയ്യാൽ
നന്ദിച്ചൻപൊടുനന്ദനശകം
മന്നിടദേവനുനൽകിപ്പിച്ചു
മേദിനിദേവനുമാനിനിയോടും
മോദമുടിച്ചതുചൊല്ലാവല്ലേ
അത്ഭുതമത്ഭുതമെന്നുമഹാജനാ-
മുല്ലലനേത്രനൊവാഴ്ത്തീടുന്നു;
ആലിംഗനമവർ ചുംബനമങ്ങവ-
രാവോളമവർചെയ്തീടുന്നു
അവനീസുരനുംരമണീസഹിതം
കമലാകാമുകവിജയന്മാരെ!
മക്കൾമരിച്ചൊരുദുഃഖനിമിത്തമി-
നിക്കുടവിച്ചൊരതിഭ്രമമൂലം
ദുഷ്കൃതവചനമുരത്തവചെയ്യാം
സൽകൃതമെന്നോബോധിക്കാവൂ;
ഭ്രൂസുരവരനുടെശീലമിതെന്നോ
ചേതസിവിങ്ങാതിരുപിക്കാവൂ;
ആത്തകുതൂഹലമോടവനാപ്പാൽ
വാഴ്ത്തിമുദാനകവിജയന്മാരെ
മേദിനിതന്നിൽമാനിനിയോടും
സാദരമത്രസുഖിച്ചുവസിച്ചു;

സന്താനഗോപാലം ഓട്ടന്തുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

7. ഗോവർദ്ധനചരിതം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

ധരണീഭാരമൊഴിപ്പാൻ ദേവകൾ
കരുണാകരനാം നാരായണനൊടു
പരിതാപങ്ങളുണർത്തിയ മൂലം
പരമാനന്ദശരീരിമുകുന്ദൻ
പരിചൊടു ദേവകിതന്നുടെസുതനായ്
ധരണിയിൽവന്നവതാരംചെയ്തു
പിരിയാതഗ്രജനാകിനരാമൻ
തിരുവടിയോടുംസഖിമാരോടും
പരിതോഗോകുലമതിൽവിളയാടി-
ട്ടുരിതോഷവുമുളവാക്കിജനാനാം
സുരജനകായ്മനിമിത്തംകൈതവ-
നരശിശുഭാവാൽവളരുംകാലം
ഉന്നതഭാഗ്യഗുണാംബുധിനന്ദനം-
മന്നയശോദാദേവിതനിസ്സ്വം
തന്നുടെസുതനെന്നോർത്തുടനാംപ്രതി
വന്നൊരുസമ്മതമെന്തുരചെയ്വൂ.
നന്ദാദികളാംഗോപകുമാരരൊ-
ടൊന്നിച്ചാരോലീലകൾചെയ്തും
സാന്ദ്രാനന്ദംമുരളിയുമൂതി-
സ്സുന്ദരമൂർത്തിചസിച്ചുളവൊരുനാൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നവദാരികളാംപശുപാലന്മാ-
രിന്നുപ്രീതിവരുത്തുവതിന്നാ-
യൊന്നിച്ചൊരുമഖമാരംഭിച്ചതി-
നൊന്നൊഴിയാതേകോപ്പുകളൊക്കുട്ടി
പുല്ലും ചമതകളുംമേലരിവിറകും
നല്ലവെളുത്തരിപുഷ്പാടികളും
ചൊല്ലേറുന്നൊരുനറുനൊശക്കര
എള്ളുംകടലിപ്പഴവുംതേനും
എല്ലാമീവകയോരോടിശിടിശി
മെല്ലെവരുത്തിനിരക്കെക്കൂട്ടി
പുല്ലാംബുജളനായാൻകൃഷ്ണനി-
തെല്ലാംകണ്ടറിയാത്തകണക്കേ
നാല്ലൊരുസമയേനവദാരികളോട
മെല്ലെയണഞ്ഞിടമരുളിച്ചെയ്തു
ഹന്തഭവാന്മാരുച്ചനുമൊരുചി-
ച്ചെന്തൊരുകായ്മനിമിത്തമിതോനീം
അന്തരമെന്യേപലവകകോപ്പുകളും
സന്തതമിവിടെവരുത്തീടുന്നു
ഹന്തകഥിക്കാമെങ്കിൽചൊല്ലുക
ചിന്തിച്ചറിയാനാളല്ലിഹഞാൻ
അന്ധനാരായുള്ളകിടാങ്ങൾ-
ക്കെന്തിതറിഞ്ഞിടുന്നുമനസ്സിൽ
ചിന്തിക്കുന്നുഭവാന്മാരെങ്കിൽദു-
രന്തംനമ്മുടെചാട്യംപുഴതേ
തന്നുടെമകനുടെവാക്കുകളിങ്ങനെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നന്ദൻകേട്ടമനസ്സുതെളിഞ്ഞു
മന്ദംമടിയിലിരുത്തിത്തഴുകി
മന്ദസ്മിതമൊടിവണ്ണംചൊന്നാൻ.
പുന്നാഗവരാളി—മുറിയടന്ത.
കടൽവണ്ണാ!തവായകണ്ണകേൾക്കമേവാചം
കമനീയഗുണനിലയാ
എന്നുണ്ണിക്കിടാവാകുംനിന്നോടുപറയാതെ
ഒന്നുമില്ലിതിനുന്നുനന്നായിധരിച്ചാലും (കടൽ)
വൃഷ്ടിക്കുടാതെസസ്യപുഷ്ടികൾഭവിയ്ക്കുമോ
കഷ്ടംമാനുഷരെല്ലാംനഷ്ടപ്പെട്ടഴലുന്നു (കടൽ)
പുല്ലുംവെള്ളവുംനല്ലപല്ലവാടികളൊന്നു-
മില്ലാതെപശുക്കളുട്ടംവല്ലാതെവലയുന്നു (കടൽ)
എന്നതുകൊണ്ടുനമ്മൾനന്നായിയജിക്കേണം
ഇന്ദ്രനംപ്രസാദിച്ചുതന്നീടുംവരമെല്ലാം (കടൽ)
ആട്ടെനിങ്ങനെപറഞ്ഞതുകേട്ടുചി-
രിച്ചുകൃഷ്ണനരുൾചെയ്തുപതുക്കെ
വാച്ചമൂഢരുരചെയ്തുപോലെ
നിറച്ചുനിങ്ങനെപറഞ്ഞതുചിത്രം
ചേച്ചിയില്ലിതിനുചെറുമിനിക്കൊരു
നിശ്ചയംമനസിവന്നതുമില്ലാ
മന്നിടത്തിൽമഴപെയ്യിക്കുന്നതു
മിന്നുനെന്നിഹകഥിച്ചതുകൊള്ളാം
മന്ദനായവനുമിക്കഥനേര-
ല്ലെന്നതന്നെയറിയാംമനതാരിൽ
ഇന്നുകാട്ടുകയില്ലുംമലതോറും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിന്നിടുന്നൊരുതരുക്കളശേഷം
ഇന്ദ്രനായ്ബലികൊടുപ്പതുമാക്കം
മുന്നമെങ്ങുമൊരുകേളിയുമില്ലാ
സവ്വസമ്മതമദ്ദുഷ്ടബലത്താ-
ലുവ്വിതന്നിൽമഴപെയ്തീടുന്നു
ഗവ്വുകൊണ്ടുപറയുന്നതുമല്ലിതു
നിവിഡാടമതുവേണ്ടതുചൊല്ലാം
ഗോകുലമല്ലോകുലധനമായതു
ഗോപജനങ്ങൾനാമുക്കെല്ലാക്കം
ആകുലമതിനുഭവിയ്ക്കുമ്പോൾനാ-
മാകെപ്പരവശരായിത്തീരും
നല്ലൊരുജലവുംപുല്ലുംതളിരുക-
ളില്ലെന്നാകിൽപശുകുലമുടനെ
അല്ലൽമൂഴുംജീവനകാരണ-
മെല്ലാവക്കുംഭോജനമല്ലോ
ചൊല്ലേറുന്നൊരുഗോവർദ്ധനഗിരി-
യെല്ലാനാളുംപശുവൃന്ദത്തിനു-
തെല്ലുംകുറവുവരാതുണാടിക-
ളുല്ലാസേനകൊടുത്തിടുന്നു
അരുവികളിതന്നിലെജലമൊരുദിവസം
പിരികിൽപരവശമീപശുവൃന്ദം
പെരുകിനദിഷ്ടമൃഗങ്ങളിൽനിന്നൊരു
പരിഭവവുംപുനരില്ലിവിടത്തിൽ
ജീവനപൂത്തികൊടുക്കുന്നവനെ
കേവലമേവനുമച്ചിക്കേണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സേവിക്കാതെടിനാംപ്രതിഃഗാക്കൾ-
ക്കാവശ്യപ്രദനാകനിമിത്തം
ഭാവിഃക്കണ്ടതിനേതുംവിമുഖത
സേവിക്കേണ്ടതുമവനെത്തന്നെ
ഗോവദ്ധനഗിരിയത്രേനമ്മുടെ
ശ്രീവദ്ധിപ്പാൻകാരണഭൂതൻ
എന്നതുകൊണ്ടീപവ്വതരാജനു
നന്നായിട്ടൊരുബലിനാൾകേണം
വന്നപടാത്ഥംപഴുതാക്കീടാ-
തിന്നേതുടതുകുപവ്വതയാഗം
തന്നുടെമൂത്ഥ്യാഗോവദ്ധനഗിരി
വന്നുമഹവിഭാഗമുമിഹവാങ്ങും
മന്ദൻഞാനീചൊന്നതശേഷം
നന്നെന്നുള്ളിൽതോന്നുന്നെങ്കിൽ
സന്നാഹങ്ങൾതുടങ്ങുവിനതിനാ-
യന്നേരത്തറിയാംപരമാത്ഥം
അന്ധതകൊണ്ടുജഗല്പതിഞാനെ-
ന്നന്തഗ്ഗ്വംവാസവനുള്ളതു-
മന്തരമെന്യേകളവാനൊരുവഴി
ചിന്തിച്ചംബുജനാഭനിവണ്ണം
സന്ധിച്ചരുൾചെയ്തതനവധിയുക്തികൾ
ഹന്തമുടക്കീവാസവയജ്ഞം
സന്തോഷിപ്പിച്ചദ്രിമഖത്തിനു-
മെന്തൊരുചിത്രമുറപ്പിച്ചവരെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നന്നിപ്പുറത്തുതന്നുനന്ദാദിഗോപവൃന്ദം
നന്ദിച്ചുസംഭാരങ്ങളൊന്നിച്ചെടുപ്പിച്ചുടൻ
ചെന്നുഗോവർദ്ധനാദ്രിസന്നിധൌമഖത്തിൻറെ
സന്നാഹംപലവിധമൊന്നൊന്നായാരംഭിച്ചു
ഒരുനാളുംകാണാതുള്ളുഗിരിരാജമഖംകാൺമാൻ
തരസാപോകണമെന്നുകുതിഗോപികമാരും
നിറയെഭ്രഷണമണിഞ്ഞൊരുമിച്ചുപുറപ്പെട്ടു
തരസായശോദയോടുഗിരിസാനുവിങ്കലെത്തി
കൊണ്ടൽനോവ്ണ്ണനിപ്പോൾമപണ്ടില്ലാതൊരുയാഗ-
മുണ്ടുതുടങ്ങീട്ടെന്നുകണ്ടുവർചൊല്ലിക്കേട്ട
കണ്ടുകൊള്ളുവാനുള്ളിലുണ്ടായസന്തോഷത്താ-
ലിണ്ടലറിയാതാശ്രമണ്ടിമഹീസുരന്മാർ
കുണ്ഠതയെന്യേചെന്നുവേണ്ടക്രിയകളെല്ലാം
കൊണ്ടാടിക്കഴിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടുടനുദ്യോഗിച്ചു
ഉത്തമപുരുഷൻറെചിത്തമറിയുംമുനീ-
സത്തമന്മാരുംപലരെത്തിയചിടെയപ്പോൾ
പാത്തലവാസികളാംമർത്ത്യന്മാരനവധി
ചിത്തമോദേനവന്നുപാർത്തുമഖത്തെക്കാൺമാൻ
ആർത്തിനാശനൻജഗന്നാർത്തികൃഷ്ണൻറെമായാ
വിസ്താരംനിരൂപിച്ചാലെത്രയുംചിത്രമത്രെ.
ചിലമുനികൾകുളിച്ചുജപിച്ചു
പലക്രിയകളുമങ്ങുകഴിച്ചു
നലമൊടുമറയോതിരസിച്ചു
കുലഗിരിവരമന്ത്രമുരച്ചു
കുംഭതാളംബലിച്ചുജകളെന്നിവ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബഹുവിധവിധികൾതുടങ്ങിയുംബത-
വാങ്ങിയുംചിതമായവർചെയ്തചിതം
ചലമിഴികളശേഷമൊരുങ്ങി
പലപുതുമകളോടുമിറങ്ങീ
ബലിവിധിയതുകണ്ടുതുടങ്ങീ
അലർശരനുടെകീർത്തിവിളങ്ങീ
അതിമോഹനമവരുടെയനുപമഗുണഗണശീലവും
ശുഭശീലവുംകൂടിലേക്ഷണവീക്ഷണവും
മഖവിധിയതുകണ്ടുമിരുന്നും
സഖിമാരൊടുസപദിനടന്നും
സുഖമിടയിടെലീലതുടന്നും
പരിതോഷവിധങ്ങൾപകർന്നും
ഗിരിന്ദ്രബലിയതുകണ്ടാപ്രഭൃതികളു-
മന്ദമോദംചെയ്യുന്നാളവിൽ
മഹേന്ദ്രജാലത്തിലുമിതുനാന്നെ-
ന്നുപേന്ദ്രനവരെബോധിപ്പിപ്പാൻ
നിനച്ചുമാനസതാരിലുപായവു-
മുറച്ചുമായാമൂർത്തിവസിച്ചു
ഉരച്ചുമന്ത്രപുരസ്സരമദ്രിയെ
വരിച്ചുബലിനാൾകുന്നൊരുസമയേ
ധരിച്ചുതാനേപവ്രതവേഷം
ധരിച്ചുചെന്നാസ്സദസിസമക്ഷം
ഗ്രഹിച്ചുമോദാൽതന്നുടെബലിയതു
തിരിച്ചുപോനാഥസപദിമറഞ്ഞു
കടത്തൊരത്ഭുതമിങ്ങനെകണ്ടു-
വടുത്തുനിന്നമഹാജനമെല്ലാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തടുത്തുദാമോദരനൊടുചൊല്ലിയ
പടുതപശാലികൾഗോപതിമാരും
പെരുത്തവിശപാസേനവിചിത്രം
വിചിത്രമിങ്ങനെപണ്ടൊരുനാളും
കരുത്തരാൽഭവികണ്ടിട്ടില്ലീ-
ത്തരത്തിലുണ്ടോമറെറാരുയാഗം!
നമസ്കരിപ്പിൻഗോവർദ്ധനഗിരി
നമുക്കുദൈവംസംശയമില്ലാ
മിടുക്കനുണ്ണികൃഷ്ണൻചൊല്ലിയ-
തൊടുക്കമത്രേസാധിച്ചുള്ളു.
എടുത്തിവണ്ണംവാഴ്ത്തിബ്ബലിയതി-
നടുത്തദക്ഷിണയുംബഹുചെയ്തു
മുകുന്ദനുംബലദേവൻനന്ദനു-
മമന്ദമോദാൽഗോപന്മാരും
പുരന്ദരശ്രീവിളയുംഗോകുല-
മമന്നുനിജനിജഭവനംപുക്കാർ.
അന്നുമഹേന്ദ്രൻദേവകളോടും
വന്നുസുധമ്മയിൽവാഴുംകാലം
തന്നുടെയാഗത്തിന്നുവിഭംഗം
നന്ദതനുജൻചെയ്തതറിഞ്ഞു
വന്നൊരുകോപാൽകണ്ണുകളായിര-
മൊന്നുചുകന്നുതുറിഞ്ഞുമറിഞ്ഞു.
ഒന്നുവിറച്ചുകറുത്തമുഖത്തോടു
നിന്നൊരുദേവകളോടരുൾചെയ്തു
"കഷ്ടംകഷ്ടംഗോകുലവാത്തുകൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കേട്ടറിയുന്നോനിങ്ങളിദാനീം
ധൃഷ്ടന്മാരാംനന്ദാദികളെ
ദുഷ്ടൻകൃഷ്ണൻചൊല്പിമയക്കി
വട്ടംകൂട്ടിയയാഗമശേഷം
മുട്ടിച്ചെന്നെയുമവമാനിച്ചു
ദുഷ്ടാചാരംചെയ്തയഥേഷ്ടം
ഗോഷ്ടികൾപലതുംകാട്ടീടുന്നു
കെട്ടിക്കാരാഗൃഹമതിൽനിത്യവു-
മിട്ടുകിടക്കുംമേഘപ്രവരരെ
വിട്ടുവരുത്തുകവേഗാലിവിടെ
ഗോഷ്ടംജലമയമാക്കീടേണം
ഇഷ്ടിമുടക്കിയതിന്നുടെപകരം
വൃഷ്ടികൾകൊണ്ടിഹതീർത്തീടേണം.
നടക്കുംമേഘങ്ങൾചെന്നു-
ങ്ങെടുക്കുമബ്ധിയിൽവെള്ളം
കുടിക്കുംഗോകുലേവഷ്ം
തൊടുക്കുംഗോരസപാത്ര-
മുടയ്ക്കുംസസ്യങ്ങളെല്ലാം
മുടക്കുംസഞ്ചാരമാശ്ശം
മുടക്കുംവീടുകളെല്ലാ-
മടയ്ക്കുംമിന്നലുചേർന്നോ-
രിടക്കുംകൂരവെന്നിയേ."

ലക്ഷ്മീതാളം.

"അന്നേരംഗോപന്മാർ
നന്ദാത്മജനുംപടയ്ക്കുവരുമെങ്കിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വരുത്തിയൈരാവതത്തെ
ഇരുത്തിഞാനേറിവരും
കരത്തിലെടുത്തുനല്ല-
തരത്തിൽപൊരുതുയമ-
പുരത്തിൽനന്ദാത്മജനെ
ഇരുത്തികോപശാന്തിയെ
വരുത്തിക്കീർത്തിയെപാരിൽ
പരത്തീടുവൻനിയതം
കണ്ണനാക്കവമാനംവന്നേ
ബഹുമാനമെന്നതുളവാകു.

"തുടങ്ങീയാഗവുമിങ്ങുമുടങ്ങിഅതുകണ്ടിങ്ങു
മടങ്ങിനാമെല്ലാമിപ്പോളടങ്ങിപ്പാത്തീടിൽനമ്മെ
വണങ്ങീടാതനുദിനംവണങ്ങീമാനുഷരെല്ലാം
ഇണങ്ങീയാഗങ്ങൾമേലിൽമുടങ്ങുമെന്നറിഞ്ഞാലും
വിട്ടാലുംവിനാതീപ്പാൻ
കുട്ടംമടിയാതെമേഘനിവഹത്തെ"

മമ്മതാളം.

സംഭൃതബഹുരോഷമിവണ്ണം
ജംഭനിഷൂദനവാക്യം
സംഭ്രമമൊടുകേട്ടനടന്നതിലുമ്പർസമൂഹമശേഷം
മുമ്പേബഹുകാരാഗൃഹമതിൽശൃംഖലയിട്ടുകിടക്കും
വമ്പേറീടിനമേഘപ്രവരരെ
യമ്പൊടുവിട്ടാനുടനേ
ഉലകഖിലമഴിപ്പതിനോത്തുമൊ-
രലസതയില്ലാത്തവർപോന്ത്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പലപലനദിജലധികളിൽ
ജലമനവധിസപദികടിച്ചും
കുലശിഖരികൾപോലെതടിച്ചു
കറുത്തുമിനുത്തൊരുമൂർത്ത്യാ
പൊലിമയൊടുടനംബരസീമനി
പൊങ്ങിനിരക്കെക്കാണായ്
അഞ്ജനഗിരിപലതായ്മുകളിൽ
പാഞ്ഞുനടക്കുംപോലെ
മഞ്ഞുനിറമൊടുമുകിൽമാലകൾ
വന്നുനിറഞ്ഞൊരുനേരം
പൊടിപടലമൊടൊത്തകൊടും-
കാറടിയുടെകൊടുമകളേൽക്കിൽ
പൊടിയുംദുഗ്ധമക്ഷികൾചെവികളു-
മടയുംപുനരടികേളാൽ
പ്ലുതയാംബുദനിവഹേഭാസ്കര-
നൊളിവായതുകണ്ടപ്പോൾ
കളിയല്ലുതമസ്സുനിറഞ്ഞൊരു
വെളിവില്ലുധരിത്രിയതിൽ
കരിരാജകരങ്ങൾകണക്കെ
ചൊരിഞ്ഞൊരുധാരാവർഷം
പരിതോടിശിഗോകുലസീമനി
വാരിദനിരകൾചൊരിഞ്ഞും
തെരുതെരെനിരവധിചാരിയും
വാരികൾധരണിനിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞുവഴിഞ്ഞഥ
അരനിമിഷത്തിൽപുരികളുമാഴികൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പെരുകിഞ്ജലുപ്തമായിടിഗന്തം
കരകനിപാതാൽകാലികളെല്ലാം
കരചരണങ്ങൾമുറിഞ്ഞുവലഞ്ഞു
അരണകളാലിപ്പുഴമതുതിന്നു്
മരണംപ്രാപിച്ചാക്കെയൊടുങ്ങീ
ഗിരിവിപിനങ്ങളിൽമരുവീടുന്നൊരു
കിരികളുമാനകൾകരടികൾപുലിയും
തെരുതെരെവാരിയിലൊഴുകിനശിച്ചും
പുരകളേശഷംമുഴുകിനശിച്ചും,
പെരികെവളർന്നതരുക്കളുമെല്ലാം
മുരടുപറിഞ്ഞുപതിച്ചുനിരാക്കെ
കരുമനായിങ്ങനെപലതുംവന്നതു
പറവാനരഗപതിക്കുംവിഷമം
അച്ചികൾനായന്മാരുംവീടുമൊ-
ഴിച്ചുടനോടിക്കുന്നുകൾതോറും
കൊച്ചുകിടാങ്ങളെമടിയിലിരുത്തി
വിറച്ചുകയച്ചുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി: —
കണ്ടുചാരേവലുതായിട്ടൊരു
ചെണ്ടുപിണഞ്ഞതറിഞ്ഞില്ലേതാൻ
മണ്ടിപ്പോരുന്നോരത്തന്നുടെ
പണ്ടെയുള്ളൊരുതാലിക്കുട്ടം
കൊണ്ടിഹപോന്നില്ലയ്യോവീട്ടില-
ത്തുണ്ടാകള്ളൻകൊണ്ടുഗമിച്ചോ?
ഇണ്ടലിനിക്കുനിനയ്ക്കുന്തോറും
ഉണ്ടാക്കാൻഞാനാളല്ലിനിമേൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ടപ്പോളുപറഞ്ഞതുനേരം
വേണ്ടിനിമോഹംതാലിയിലേതും
വെള്ളംകോരിപ്പോയില്ലെങ്കിൽ
കള്ളൻകൊണ്ടുഗമിച്ചുനൂനം
കള്ളംകാട്ടികണ്ടജനങ്ങളൊ-
ട്ടുള്ളധനങ്ങൾപിടിച്ചുപറിക്കും
കള്ളികളുടെമുതലിങ്ങനെപോണം
കള്ളത്തൊഴിലുകളുടെഫലമത്രെ
പരമതിനെന്തിനുദുഃഖിക്കുന്നു
പുരുഷന്മാരിറിയുംപലരുണ്ടാം
തരുമവരിനിയുംപൊന്നുംപണവും
തരമായിനിയുംതീപ്പിച്ചീടാം
പരനാരികളാംനിങ്ങൾക്കെല്ലാം
പരധനജീവനമല്ലോധർമ്മം
ചിരുതേകോപിക്കരുതേവെറുതേ
പെരുതേറിന്നുടെധൂളിത്തങ്ങൾ
നിന്നുടെതോഴിഇട്ടിക്കാളി-
പ്പെണ്ണുന്നവളുടെഭവനേചരിവാൻ
ഇന്നലെരാത്രിയിൽമഴചൊരിയുമ്പോൾ
ചെന്നുകരേറിയുടച്ചുയിൽഞാനും
കുപ്പയുമൊളിയുംകേൾക്കാതങ്ങുവി-
റച്ചുപുറത്തുകിടക്കുന്നേരം
വന്നൊരുസരസനുറക്കറവാതിലു-
മന്ദംമുട്ടിവിളിച്ചുതുടങ്ങി
ഇട്ടിക്കാളിയുമപ്പോളുറങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ട്ടക്കഥയേതുമ്പോധിച്ചീല
മുഷ്ണാലത്താലവളുടെഗ്രണങ്ങോ-
ഷക്കാരൻകുഞ്ഞിട്ടിയുണർന്ന
തെരുതെരെവാതിലുമുട്ടുന്നതുകേ-
ട്ടുരിയാടാതെപത്തുക്കെയിരുട്ടിൽ
പരിചൊടുകതകുതുറന്നൊരുകോണിൽ
തരവുംപാത്തഥനിന്നിതുവിരുതൻ
ഗാത്രംമഴയിൽനനഞ്ഞതശേഷം
തോത്തിയുണക്കിധൂർത്തൻകേളൻ
പാത്തിടാതേകട്ടിൽകരേറി-
ട്ടാത്തിപിടിച്ചുപുണർന്നയഥേഷ്ടം
സരസിജമുഖിഞാൻമുന്നംചൊല്ലിയ-
പിരിയൻവളയിതുമേടിച്ചാലും
ഉരിയാടാതെകിടക്കുന്നെന്തിനു
പരിഭവമൊക്കെക്കള കുസുശീലേ!
ഇരുടൻകുഞ്ഞിട്ടിപ്പിതുപോലെ
കരമതിച്ചില്ലൊരുപൊന്നുംപണവും
വരികയുമില്ലവനീയിടെയെങ്ങും
വരികിലുമാട്ടിക്കളയണമുടനേ
വിരസതയെന്യേതുടരുകവേഗാൽ
സരസിജശരനുടെലീലകഠംബാലേ!
പറഞ്ഞുകേട്ടഥകുഞ്ഞിട്ടിയുമതു
ചെറുമനസിപൊറുക്കാത്തതിനാൽ
ചീറിച്ചെന്നഥകുടുമപിടിച്ചു
ചുറവിലിച്ചുഥതാഴത്തിട്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തെറ്റെന്നവനുടെചെവിയുമറുത്തു
പറ്റെച്ചെത്തീകൂട്ടമയുമുടനേ
മാറ്റിയെമാറത്തിട്ടുതൊഴിച്ചു
മാറ്റിത്തംപലതെന്നേവേണ്ടു
കൂറന്മാരുടെകലശലുകേട്ടു
മുറുമുണന്നിക്കാളിയുമപ്പോൾ
തെറിപ്പോയെന്നോത്തുടനോടി
ത്തെറുവതിന്നായ്ഭാവിച്ചപ്പോൾ
നല്ലകുടുംബക്കാരാനീയ്യീ
വല്ലാത്തവളൊടുചേന്നതുകൊള്ളാം
നില്ലനജാ!കുഞ്ഞീട്ടിയിവളെ
ക്കൊല്ലുന്നതേനീമാറുകവേഗാൽ
മതിമാൻനീയ്യിക്കാളിയൊടിനിമേൽ
മതിയാക്കേണംബന്ധുതയെല്ലാം
ശ്രുതിസാഹസമരുതെന്നുവിലക്കീ
കഥമപികുഞ്ഞിട്ടിയെവശമാക്കി-
ട്ടൊരുമിച്ചമ്പൊടുമറൊരുവീട്ടിൽ
തരസാചെന്നുകിടന്നുപുലർന്നു
കുമരിയൊടവളുംപിരിയൻവളയതു
വിമുഖതയെന്യേവാങ്ങിക്കൊണ്ടു
മമതമുഴുത്തുവസിച്ചെന്നിപ്പോ-
ളുമയന്തരിക്കാളിപറഞ്ഞു
അതുകൊണ്ടത്രേഞാൻപറയുന്നു
മതിമോഹത്താൽനിങ്ങൾക്കെല്ലാം
ഞതിയായിട്ടുള്ളുമുകുന്ദപിണയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മതിമതിചിരുതേദുസ്സാമർത്ഥ്യം
ഇങ്ങിനെതങ്ങളിലവർപറയുമ്പോ-
ളുണ്ണൊരുകിഴവിപറഞ്ഞുതുടങ്ങീ
നന്നേലിക്കുകടിഞ്ഞ ൽഗർഭം
സംഗതമായിതുപത്താംമാസം
എങ്ങുംമാറാതുള്ളൊരുമഴയിതീ-
ലെങ്ങിനെപേറുകഴിച്ചീടേണ്ടു
വിറകുംവേതുംമഞ്ഞളുമുള്ളിയും
ചെറുകടുകെന്നിവകൊണ്ടുവരാനും
തിരമുള്ളാളുകളുണ്ടെന്നാലും
പുറമേപോവതിനെളുതല്ലേതും
എന്തൊരുകാരണമെന്നുടെമകനേ!
സന്തതമിങ്ങനെമഴപെയ്കീടാൻ
എന്തെങ്കിലുമൊരുകാരണമുണ്ടിതു
ചിന്തിച്ചെന്നൊടുചൊല്ലീടേണം
അമ്മപറഞ്ഞതുകേട്ടഥമകനും
ചെമ്മേചെവിയിൽച്ചെന്നുപറഞ്ഞു
നിർമ്മായംഞാൻകേട്ടവിശേഷമി-
തമ്മയൊഴിഞ്ഞുഗ്രഹിക്കരുതാരും
നന്ദാളികളിവിടാരംഭിച്ചാ-
രിന്ദ്രമഖത്തെമുടക്കീകൃഷ്ണൻ
എന്നതുകൊണ്ടതിവൃഷ്ടിഭവിച്ചു
എന്നൊടുഗ്രഥം ചിലരുപറഞ്ഞു
അതുനേരത്താവൃദ്ധപറഞ്ഞു
മതിമതികാരണമിതുമാത്രം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചതിവേറുന്നകിടാവാംകൃഷ്ണൻ
മതിയായ്വരുമതിനെന്നുമുറയ്ക്കും
വല്ലാമക്കളിലില്ലാമക്കളി-
തെല്ലാവക്കുംസമ്മതമല്ലോ.
എന്നതുകേട്ടഥമകനുരചെയ്തു
നന്ദാത്മജനതിമാനുഷനത്രേ
ഇന്നിതിനൊരുകഴിവുണ്ടാക്കീടും
സന്ദേഹംചെറില്ലിതിനമ്മേ!
കന്നിച്ചീവകപലതുംതങ്ങളിൽ
മന്ദതയോടുകഥിച്ചുതുടങ്ങി
രോഷമിയന്നമഹേന്ദ്രനവേഗാൽ
തോഷിപ്പിക്കണമെന്നുനിനച്ചു
ഘോഷിച്ചംബുദനിരകൾചൊരിഞ്ഞുമി-
ടിത്തീവീണുഗൃഹങ്ങൾമഹിച്ചും
ഝടിതിരങ്ങളെരിഞ്ഞുപതിച്ചും
ഇടിവെട്ടേറുപശുക്കൾമരിച്ചും
കിടുകിടെമിന്നലുകണ്ടുവിറച്ചും
ഉൽക്കകൾമിന്നിവരുന്നതുകണ്ടി-
ട്ടാകരളിൽബഹുഭീതിവളർന്നും
ഒക്കെജ്ജലമയമായൊരെടത്തും
നില്പ്പാരുതാഞ്ഞുപകച്ചുനടന്നു
ഗൃഹഭരണത്തിനുകൂട്ടിയവട്ടവു-
മഹഹഗൃഹങ്ങളുമൊഴുകിനശിച്ചു
ബഹുവിധമുള്ളപശുക്കൾജലത്തിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുഹുരപിമുങ്ങിപ്പൊങ്ങിവലഞ്ഞും
വലുതായ്വന്നവിപത്തുപൊറാഞ്ഞൊരു
നിലവിളിയായിത്തിന്നതുനേരം
അലസതപൂണ്ടപ്പശുപന്മാരുടെ
കലവുംനന്ദനുമൊരുമിച്ചവിടെ
ചലമിഴിമാരൊടുകൂടിയണഞ്ഞഥ
ബലദേവാനുജനോടുരചെയ്തു.
ഇന്ദിശ—മുറിയടന്ത.

പാലയപാലയകൃഷ്ണ!
ബാലക!നിഞങ്ങളെയും
കാലികളെയുംവൈകാതെപാലിച്ചീടേണം
കഷ്ടമിപ്പോളതിവൃഷ്ട്യാവിഷ്ടപങ്ങൾകുഴങ്ങുന്നു
ഗോഷ്ഠവാസികളുമെല്ലാംനഷ്ടരാകുന്നു
ഇടികൊണ്ടവന്നുവീണിട്ടുള്ളകെടുതിനീയുംകണ്ടില്ലയോ
ഝടിതിഘോഷമെന്നിൽവന്നുകൊടിയസന്താപം
ഇന്ദ്രനെത്തെളിയിച്ചുഞാനുമന്ദമായിട്ടാഗ്ര്യമെന്നോ
കനിറിയാവതുമല്ലാവന്നവൈഷമ്യം
പശുകുലത്തിനുംനിങ്ങൾക്കു—
മശുഭമെല്ലാംകളഞ്ഞാശു
കുശലമേകീടണംകൃഷ്ണാപശുപാലകാ!
പാഹിപാഹിദയാസിന്ധോ!
ദേഹിസൌഖ്യംദീനബന്ധോ!
സാഹസംപേർപെടുത്താലുംമോഹനകീർത്തേ!

പങ്കജനേത്രൻനന്ദാദികളുടെ
സങ്കടമിങ്ങിനെകേട്ടുതെളിഞ്ഞു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശങ്കവെടിഞ്ഞിദമരുളിച്ചെയ്തു
ശങ്കരനാണിതുസത്യംകേൾപ്പിൻ
ദുർമ്മദമോടിന്നമരാധീശൻ
നിർമ്മര്യ്യാദംകോപിച്ചാലും
നമ്മൊടുതരസാബലിവാങ്ങീടിന-
വന്മലയുണ്ടുനമുക്കുസഹായം
അമ്മയുമച്ഛനുമഖിലജനങ്ങളു-
മുന്മേഷത്താടാധികരാകളവിൻ
എന്നരുൾചെയ്തുമുകുന്ദൻതിരുവടി
ചെന്നഥഗോവർദ്ധനഗിരിവരനെ-
ഞ്ഞനുടെകയ്യിലെടുത്തുസലീലം
മന്ദമുയർത്തിസ്സുപതിപിടിച്ചു
അന്നേരംപശുപാലകരുംപശു
വൃന്ദവുമതിനുടെകീഴചെന്നു
നന്ദാത്മജനെച്ചുറ്റിവസിച്ചു
മറ്റുപിഡകളൊക്കെമനസ്സിൽ
നിറഞ്ഞുകൌതുകമെല്ലാവർക്കും
കണ്ടതയെന്യേഗോവർദ്ധനഗിരി
കൊണ്ടൊരുകുടയുളവാക്കിമുകുന്ദൻ
ഇണ്ടലകറ്റിസ്സകലജനാനാം
പണ്ടേതിലുമതിസുഖമായ്വന്നു
വലുതായുള്ളൊരുഗോവർദ്ധനഗിരി
അലസതയെന്യേകയ്യിലെടുത്ത-
ന്നിലയിളകാതെവസിയ്ക്കുന്നതുക-
ണ്ടലസാക്ഷികളംപശുപന്മാരും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഈശപരബുദ്ധ്യാകേശവനിൽബഹു
വിശ്വാസത്തോടുകൂടെച്ചെന്നു
വിശേശശരനുടെമായയിൽമുഴുകീ-
ട്ടച്ഛൻനന്ദനുമമ്മയുമപ്പോൾ
കൊച്ചുകിടാവിനുപീഡവരായ്വതി-
നീശ്വരനോയ്ബഹുനേച്ചുകഥംനേൻനു
കരുകൈകൊണ്ടാഗ്ഗിരിയെയുയത്തീ-
ട്ടരികിൽവരുന്നൊരുഗോക്കളെമെല്ലെ
മറുകൈകൊണ്ടുചൊറിഞ്ഞുതലോടി-
പ്പരമാനന്ദംനിന്നുമുകുന്ദൻ
ഇഷ്ടന്മാരാംഗോപന്മാരൊടു
തുഷ്ടിവരുംപടിവെടികഥംപറഞ്ഞു
കുട്ടിനിനിങ്ങളെടുറ്റുനിൻഞാൻപോ-
യഷ്ടികഴിച്ചുവരാമിങ്ങുടനെ
ഇട്ടീടരുതേനമ്മളുശേഷം
മൊട്ടുകഥംപോലെങ്ങൊടിപ്പോകും
ധൃഷ്ടവചസ്സുകഥംകേട്ടശിശുക്കടെ
കൂട്ടംകയ്മുയത്തിച്ചെന്നു
ഒപ്പംതാങ്ങിയനേരംകൃഷ്ണനു-
മല്പംകയ്യതുമെല്ലെയയച്ചു
അപ്പാവലിയൊരുമലയുടെകനമി-
ത്തെടുപ്പാൻഞങ്ങൾക്കെളുതല്ലേതും
ചെപ്പടിവിദ്യക്കാരൻനിന്നോ-
ടല്പംനില്പാനരുതിതിലാക്കും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുഷ്ടാഭവമുരചെയ്താൽഫലമെ-
ന്തിപ്പണിപാരംദുഷ്ടമത്രേ
മുലകുടിമാറാത്തുള്ളോരുബാലൻ
മലകരത്താരിലെടുത്തെന്നുള്ളതു
ഉലകതിൽമുന്നംകേട്ടറിയുന്നി-
ല്ലുലമലമാക്കിയാംമറിമായം
വലയിക്കാതിനിഞങ്ങളെയെല്ലാം
മലനീതന്നെയെടുക്കമുകുന്ദാ!
ശിശുജനവാക്കുകളിങ്ങനൊകൈതവ-
ശിശുവാംകൃഷ്ണൻകേട്ടതെളിഞ്ഞു
കുശലതയോടാഗിരിയെയുയർത്തി-
പ്പശുപശുപാലരെമോടിപ്പിച്ചു
അതിപുഷ്ടശ്യാമയമറിയാതിങ്ങനെ
മതിമുഖിമാരുംഗോപന്മാരും
ക്ഷിതിതലവാസികളുമറുള്ളവരും
പ്രതിദിനമവിടെവസിച്ചുസുഖിച്ചു.
കാട്ടുകയുംചിലരാടുകയുംചിലർ
മുഹുരുടനടിപിടിക്കൂടുകയും
പാട്ടുകയുംചിലരാടുകയുംചിലർ
പടുതയൊടഥവിളയാടുകയും
ചാടുകളുംചിലവീടുകളുംബഹു
ചതുരഹ്രണമുടയമാടുകളും
വാതുകളുംചിലവാദികളുംബഹു
കവിജനമൊടുവിബുധാദികളും
തേടുകയുംകരുതീടുകയുംഹൃദി
തിറമൊടുഹരികഥപാടുകയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാട്ടക്കുറിഞ്ഞി—ചമ്പ.

മഴയുടയൊരഴിമതികഠകിമപിനിനയാതവർ
മത്തരായ്ത്തത്രപാഞ്ഞാരിത്ഥമേഴനാളം
നളിനിയുടെരമണനഥതെളിവിനൊടുകാണായി-
നന്നായ്ത്തെളിഞ്ഞുദിഗന്തങ്ങളൊക്കെയും
മുരമഥനനവനിചരമവനിയതിൽവച്ചങ്ങു
മുന്നോക്കണക്കേയുറപ്പിച്ചുകേശവൻ
ആയതമിഴിയാളായയശോദയു-
മായാസംമകനരുതെന്നോത്ഥഥ
കായക്ലേശംതീരുവതിന്നായ്
പായസവുംപാൽവെണ്ണകളെന്നിവ
പ്രായമകന്നൊരുപുത്രസ്നേഹാ-
ലായകണക്കുകൊടുത്തുപുണർന്നു
നന്ദനുമുടനേകൃഷ്ണനെവേഗാൽ
മന്ദംമടിയിലിരുത്തിത്തഴകി
ഇന്നിവനുടെയീസാഹസകർമ്മം
നിന്നവരെല്ലാംകാങ്കനിമിത്തം
വന്നീടരുതൊരുനാവിൻദോഷവു-
മെന്നനിനച്ചതിനായിലലാടേ
നന്നായ്ഗോമയതിലകവുമിട്ടു
മന്ദമുഴിഞ്ഞുപശുവിൻവാലാൽ
മണിമന്ത്രാദികഠകൊണ്ടുംസുചിരം
പണിപെട്ടീടിനരക്ഷകഠചെയ്തു
ഞണിയിച്ചെറെശ്ലോകമുതൽക്ഷണ-
മവനവനവധിദാനംചെയ്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗോപികമാരും ഗോപന്മാരും
ശ്രീപതിതന്നുടെ ചുറ്റും ചെന്നു
ആപദിഞ്ഞങ്ങളെ രക്ഷിച്ചിങ്ങിനെ
താപമകറ്റുകയാൽ തവമേലിൽ
മംഗലമഖിലം മേന്മേൽ വരുമൊരു
ഭംഗം വരികയുമില്ലൊരടിത്തും
മംഗലശീലാ! നീ വിളയാടുക
ഞങ്ങടെ ഭവനം തോറും നിത്യം
അംഗവുമീവിധമായിപ്പലവിധ-
മിങ്ങിനെ വാഴ്ത്തിത്തെളിവൊടു നിന്നു
അത്തലുവന്നതൊഴിപ്പാനവിടേ-
ക്കെത്തിയ ലോകരശേഷവുമപ്പോൾ
ഉത്തമപുരുഷനെ വാഴ്ത്തിത്തങ്ങടെ
പത്തനനിരകളിലങ്ങുഗമിച്ചു
ആമോദിച്ചുഥ പശുപന്മാരും
ഭാമയശോദാനന്ദാദികളും
ക്ഷേമം പെരുകിന ലോഷേവിംവൊടു
രാമോദരനുടെ ലീലകൾ കണ്ടും
കോമള മുരളീനാദം കേട്ടും
ശ്യാമളതിരുവുടൽ നോക്കിം സിച്ചും
ആമയമെന്നൊരു കഥയറിയാതെ
കാമിതലാഭത്തോടുവസിച്ചു
ശതമഖനതുപൊഴുതധികഭയാൽ
പതിയമനമൊടുപരവശനായ്
പരമപുരുഷനുടെ പരിഭവത്തെ
പരിചൊടുകളയണമിതികരുതി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുരുചിരകനകകലശശിലയിൽ
സുരനദിയിലെജലമരനിമിഷാൽ
സുരകരികരംതന്നിലെടുപ്പിച്ചുടൻ
സുരഭിയെവിരവൊടുനടത്തിക്കൊണ്ടു
ധരണിയിൽവിരവൊടുവിറച്ചിറങ്ങീ
ശരണമെന്നടിയിണപണിവതിന്നായ്
മനമതിൽമദമുടനുടനകന്നു
വിനയബഹുമതികളിടകലർന്നു
പിഴകൾപലതുമതിശയനാൽമതി
തൊഴുവതിനിഹമമകഴിവരുമോ
മുഹുരപിപലവുകഴുതിനിനച്ചു
ഹഹനയനജലമപിതൊഴിച്ചു
രഹസിഹരിയുടയയരികൽചെന്നു
ബഹുലഭയമൊടടിമലരിൽവീണു.

ലക്ഷ്മീതാളം.

അന്നേരംസുരഭിമുദാ
ചെന്നുപുരുഷോത്തമന്റെരസവിധമതിൽ
നിന്നീടാതുരുമോദാൽ
നന്നായ്ചൊരിയുംചുരന്നപാൽകൊണ്ടു
നന്ദിപ്പിച്ചഭിഷേകം
നന്ദാത്മജമസ്തകത്തിലവഠംചെയ്തു
അന്നുമുതൽക്കുണ്ടായി-
ത്തിന്നുഗോവിന്ദനെന്നുതിരുനാമം
സുരതടിനീതീർത്ഥത്താൽ
സുരകരിവരദംകഴിച്ചിതഭിഷേകം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുരപതിയുംപുനരുടനേ
സുഖമൊടെഴുന്നേറുനിന്നുസ്തുതിചെയ്തു

മോഹനം—മുറിയടന്ത.

ഏകസപത്രുപാനമസ്തേകൃഷ്ണാ!
ലോകത്രയേശപരശൌരേ!
നാകപ്രഭുതപംനടിച്ചുഞെളിഞ്ഞുഞാനാഗസ്സു
ചെയ്തവയൊക്കെക്ഷമിക്കണം (ഏകസപ)
മന്ദമതിയാകമൂഢംബോധ-
മെന്നിഃയണാൻപ്രതിക്കൂലം
ഒന്നുചെയ്താലുംപൊറുത്തുരക്ഷിപ്പതി-
നന്ന്യൊരുവനുമില്ലെന്നറിയണം (ഏകസപ)
മാസനായീടുമിനിക്കുനിത്യ-
മാശയശുദ്ധിവരുത്തി
ക്ലേശമൊഴിച്ചരുളേണംവരമതി-
നാശ്രുതരുന്നതിനഷതൊഴുന്നഹം (ഏകസ-൧)

ശ്ലോകം.

വൃത്രാരാതിവണക്കമോടടിയിൽവി-
ണിത്ഥംപുകഴ്ന്നീശനെ
ഉത്ഥായാഥവലത്തുവച്ചുമുടിയിൽ
ബദ്ധാഞ്ജലിസ്സാദരം
ഭക്ത്യാകാൽത്തളിരാത്തുനിൽക്കുമളവിൽ
പ്രീത്യാജഗന്നാഥനൊ
ഭക്ത്യുത്ഥംപൊഴിയുംഗിരാസുരഭിയുംസ്തോത്ര-
ങ്ങൾചെയ്താൾചിരം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മോഹനം—മുറിയടന്ത

നാഥാ!ഹരേ!കൃഷ്ണാ!നാഥാ!ഹരേ
പാരംവളർന്നിന്ദ്രമിഭാരമൊഴിപ്പതിനായ്
നാരായണൻതാനിസാക്ഷാൽപാരിലവതരിച്ചു (നാഥാ)
ഗർത്തത്തിൽകിടക്കുന്നോരർക്കൻചവിട്ടുമ്പോ-
ളുർവ്വിയിൽജനനിയ്ക്കുണ്ടുഭവിക്കുമോകോപം (നാഥാ)
കന്നൽമിഴിശങ്കിച്ചുനിന്നോടപേക്ഷിക്കുന്നു
മന്ദരയാംഭക്തിവന്നീടേണംനിമ്പാദേ (നാഥാ)
എന്നതുമൂലംഭവാൻവൃന്ദാരകാധിപനോ-
ടന്നായമാശ്രിച്ചുഎന്നേയുമയയ്ക്കേണം (നാഥാ)

കരുണാകരനാംമാധവനപ്പോൾ
സുരഭിയെമെല്ലെത്തഴുകിക്കൊണ്ടു
ശരണാഗതനാമിന്ദ്രനെനോക്കി
ചെറുചിരിയോടിദമരുളിച്ചെയ്തു
വരികരികാമുരനാഥ!മഘോനോ!
നിരുപമഗുണഗണഭാഗ്യപയോധേ!
സുരജനബാധിതയേറുമിനിയ്ക്കാരു
പരിഭവമിന്നുഭവാനുകടന്നൊരാ
വരുവാൻകാരണമില്ലനിനച്ചാൽ
പരിചോടുകരുതുകമാനസതാരിൽ
പരമൊരുകായ്മംസംഗതിയുണ്ടതു-
മറിവാനായഹമുരചെയ്തീടാം
സർവ്വജനാത്മനിമുടയവനെന്നൊരു
ഗർവ്വംമാനസിഭവാനുതുടങ്ങി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗീർവ്വാണാധിപ! ഞാനതറിഞ്ഞു.-
ട്ടീവഴിയൊക്കെവരുത്തിപ്പോട്ടി
ഗർവ്വംവളരുകിലാരെന്നാലും
ദുർവ്വിധമോരോന്നാരംഭിക്കും
ആവഴികണ്ടാൽനിന്ദിച്ചീടും
സർവ്വജനങ്ങളുമടനേതന്നെ
ശർവ്വനനേരായുള്ളമുനീന്ദ്രൻ
ദുർവ്വാസസ്സുംപണ്ടൊരുകാലം
ദുർവ്വൈരാത്മജനാഭാഗനാതാ-
മുർവ്വീപതിയെയാടുകാരണമെന്നേ
നിർവ്വൈരങ്ങൾതുടങ്ങിവലഞ്ഞൊരു
ഗർവ്വുനിമിത്തമിതറിയുന്നില്ലേ
എന്നതുപോലേയിന്നുഭവാനും
വന്നീടരുതെന്നോത്തുകളവാൻ
ഇന്നിതൊഴിലുതുടങ്ങീഞാനും
വന്നുഭവാനുംശാന്തിമനസ്സിൽ
എന്നാൽത്രിദിവേചെന്നുഭവാനി
എന്നെയുമുള്ളിൽമറന്നീടാതെ
സാന്ദ്രസുഖേനവസിച്ചാലുംതവ
വന്നീടുംമൽഭക്തിയുമധികം
നന്ദിനിമാതാവേസുരഭീനീ
ഇന്ദ്രനൊടുംചെന്നമരപുരത്തിൽ
വൃന്ദാരകജനവാഞ്ഛിതമൊക്കെയു-
മൊന്നൊഴിയാതെകൊടുത്തുവസിപ്പൂ
നന്ദാത്മജനുടെയനുമതിവാക്കുക..

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ളിന്ദ്രനിവണ്ണംകേട്ടുതെളിഞ്ഞു
നന്ദിനിസുരഭിയൊടൊന്നിച്ചുടനെ
മൂന്നുവലത്തുംവെച്ചുവണങ്ങീ
മന്ദംവിടയുംവാങ്ങിക്കൊണ്ടു
ചെന്നമരാപുരിപുക്കുയഥേഷ്ടം
സാന്ദ്രസുഖേനവസിച്ചുസതതം
മംഗലശീലൻകൃഷ്ണൻതിരുവടി
ഇംഗിതവേദികൾസഖിമാരോടും
തുംഗഗുണാംബുധിയഗ്രജനോടും
സംഗതരായന്വാടിയിലനിശം
മംഗലദേവതതന്നുടെകാന്തൻ
ഭംഗ്യാകളിവിളയാടിവസിച്ചു.

ഗോവർദ്ധനചരിതം കാട്ടൻതുള്ളൽ

സമാപ്തം.

—•—

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

8. ശ്രീകൃഷ്ണലീല

ശീതങ്കൻതുള്ളൽ.

ശ്രീമഹാദേവനുംപാർവ്വതീദേവിയും
ശ്രീമദാനന്ദസച്ചിത്രുപൻമുകുന്ദനും
ശ്രീമഹാഭാരതിയുംഗണനാഥനും
ശ്രീമഹീദേവനാംമൽഗ്രുരുനാഥനും
സോമസൂര്യാദിഗ്രഹാഗ്രേസരന്മാരു-
മാമയധ്വംസിധന്വന്തരിമൂർത്തിയും
സാമവേദാദിവേദങ്ങൾമൂന്നുംഘന-
ശ്യാമളാകാരനാംവേട്ടയ്ക്കൊരുമകൻ
കാമദാതാഭ്രതനാഥനുംനമ്മുടെ
കാമാനുകൂലംതുണച്ചരുളേണമേ!
വെള്ളിശൈലോദരംപോലെവിശുദ്ധമ-
ഞ്ഞുള്ളത്തിലീശനെച്ചിന്തചെയ്തീടുകിൽ
വെള്ളത്തിരപോലെസാധുസാഹിത്യമെ-
ന്നുള്ളസമ്പത്തുടൻവന്നടിക്കുംദൃഢം;
കള്ളത്തൊഴിലുംകനത്തോരസൂയയും
ഇല്ലുംമനക്കാമ്പിലുള്ളജന്തുക്കളെ-
ക്കൊള്ളിക്കരുതൊടുത്തുമെന്നല്ലൊരു
കൊള്ളിക്കുപോലുംബഹുമാനമില്ലഹോ!
കണ്ടതുംകേട്ടതുംകെട്ടുകൊണ്ടന്നതാൻ
ഉണ്ടാക്കിയോരുപ്രബന്ധമെന്നിങ്ങനെ,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ടടിക്കിൽച്ചെന്നുചേരുന്നദുഷ്ടവി-
കണ്ടകന്മാരൊസ്സുമക്ഷത്തൊരേടത്തു
കണ്ടുപോയെങ്കിൽകളിച്ചുണ്ണാമാടി
കൊണ്ടുതന്നംഗംവിശുദ്ധമാക്കീടണം;
രണ്ടുമൂന്നക്ഷരജ്ഞാനമുള്ളോക്കിത്തു
കണ്ടുസഹിക്കയില്ലെങ്കിലുമെന്തോന്നു
ചേണ്ടുനിരൂപിച്ചുകണ്ടാൽകവിതപങ്ങൾ
കൊണ്ടുസൽകീർത്തിയുണ്ടാക്കാൻമഹാപണി
കവിചൊല്ലിപ്പലിപ്പിപ്പാനെളുതല്ലെങ്കിലുംനമ്മെ-
ക്കവിയുന്നകവിതക്കാർകവികെട്ടിച്ചമച്ചത്തം,
ചെവികൊണ്ടുവഴിപോലെശ്രവിക്കുമ്പോളിവനുള്ളിൽ
കവിയല്ലവികാരത്തിൽവികാരംവന്നുകൂടീടും
അവിവേകമെന്നുതീരുംഇവൻക്കുടെപ്രയോഗിച്ചാൽ
രവിയോടൊക്കുമോമിന്നാമിനുങ്ങെന്നുള്ളജന്തുക്കൾ
ഭവിച്ചുനജനിക്കുന്നജനങ്ങൾക്കൊക്കെയുംമോദം
ഭവിപ്പാനുള്ളവസ്തുക്കൾപലതുണ്ടെങ്കിലുംനല്ല
കവിതാചാതുര്യമുള്ളകവിവാണിപ്രയോഗത്തെ
ശ്രവിക്കുന്നസുഖംപോലെചെവിക്കുപിന്നൊയെന്തുള്ളു
കുറവുംകുറവുംനോക്കിപ്പുറവാറുണ്ടൊരുപ്പുട്ടം
തുറുകണ്ണുംമിഴിച്ചുമുഖഭാഗേവസിക്കുന്ന
മറിവുംമായവുമെല്ലാംമറിച്ചുവെച്ചുകൊണ്ടെല്ലാം
അറിയുന്നാജനമെന്നുപുറമേഭാവവുംകാട്ടി
താമേലേറിനിന്നേറരംനിറമേറുംസഭാതന്നിൽ
ഇറങ്ങിസ്സല്ലക്ഷ്യമായചൊല്ലിത്തുടങ്ങുംപുരുഷൻതന്റെ
കവചാവരണംകണ്ടുനിറഞ്ഞുള്ളിച്ചസൂയകൊ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ണ്ടുറഞ്ഞുചാടിയോരോന്നുപറഞ്ഞുഭത്സനഞ്ചെയ്തു
കുറഞ്ഞൊരുവിശേഷത്തെയറിഞ്ഞൊരുജനംകുറവം
പറഞ്ഞെങ്കിലതുകൊണ്ടൊരുതരിമ്പുംകുണ്ഠിതമില്ല
അറിയാത്തമഹാമൂഢൻതെറിവാക്കുപറയുമ്പോൾ
എറിഞ്ഞുകാലൊടിക്കുമെന്നറിഞ്ഞുകൊൾവതിനെല്ലാരും
അനന്തനൽപുരംതന്നിൽഅനന്താഭ്ഗ്വീകാന്തൻ
അനന്തേപള്ളികൊള്ളുന്നോരനന്തൻശ്രീപത്മനാഭൻ
അനന്തബ്രഹ്മതത്ത്വത്തിൽഅനന്തഭ്രതനാമെൻറ
ഘനന്തദ്രാങ്മഹാപാപേഘനന്തള്ളിതുണയ്ക്കുണം
തിരുവട്ടക്ഷരങ്ങൾക്കുപൊരുളുമെന്നുടെപോററി
തിരുവട്ടാറുവാണീടുംആദികേശവ!പാഹിമാം
ഹരിതൊട്ടമ്പതുമൊന്നുംഅക്ഷരാത്ഥക്കടലിൻറ
കരപററാഞ്ഞുഴലുന്നുകവികുലങ്ങളശേഷമേ!
കരുണാവാരിരാശേനിൻചരണാംഭോരുഹേവന്നു
ശരണംചൊല്ലിയെന്നാകിൽസാരവേദികളായ്വരും;
കാണാട്ടുകരനാട്ടിലിയലുമീശ്വരന്മാരും
വേണാട്ടുകരനാട്ടിലിയലുമീശ്വരന്മാരും
ചേണാന്നീടിനദക്ഷിണോത്തരബിംബരിനാട്ടിൽ
കാണാകുന്നൊരുദേവാധീശന്മാർകളുമ്പിന്നെ,
അമ്പലപ്പുഴെവാഴുംഅരവിന്ദാക്ഷനുമെൻറ
വമ്പിച്ചപരബ്രഹ്മസത്രുപികഥവഴിപോലെ
സമ്പന്നപ്രകാശത്തെവരിച്ചുവഞ്ചിരാജൻറ
സമ്പത്തിന്നനുകൂലംപ്രകാശിച്ചുവിളങ്ങുന്നു
പാത്താലത്തുതം!ബാലമാത്താണ്ഡക്ഷിതീന്ദ്രൻറ
വാത്താവൈഭവമെല്ലാമോത്താലറതമിതല്ലുതും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാത്താണ്ഡപ്രതാപൻശ്രീമാത്താണ്ഡാവനീചന്ദ്രൻ
മാത്തുരംബികേ!നമ്മെക്കാത്തുകൊൾകനീമായേ!
ക്ഷോണിതലേശുചീന്ദ്രാഖ്യ പുണ്യസ്ഥലേ
വാണരുളീടുന്നദേവൻകൃപാനിധി
സ്ഥാണുനാഥസ്വാമിനമ്മുടെഭാരതീ
താണുപോകാതെനികത്തിടവേണമേ
കഷ്ടം!കലിയുഗംവന്നുമൂഢ്ഢിക്കയാൽ
ദുഷ്ടദുർജ്ജന്തുക്കളേറിമഹിതലേ
ഇഷ്ടിലോപംകൊണ്ടുപുഷ്ടിലോപംവന്നു
തുഷ്ടിയില്ലെന്നല്ലനഷ്ടിപിടിപെട്ടു
കഷ്ടിചിഷ്ട്യാനമുക്കഷ്ടിയെന്നാകയാൽ
തുഷ്ടിയില്ലാതെയോരെഷ്ടിയായ്വന്നിതു;
മുട്ടീവ്രതങ്ങളുംചട്ടികലങ്ങളും
കെട്ടിപ്പൂറപ്പെട്ടചെട്ടിച്ചിമാർചിലർ
ചട്ടിത്തലച്ചിമാർഅഷ്ടിക്കുമേഹിതി
നാട്ടിലോരോതരംകൂട്ടമിട്ടങ്ങിനെ
കഷ്ടമയ്യോചോറുകിട്ടമെന്നോത്തിട്ടു
നഷ്ടരാരിദ്ര്യമികഷ്ടകർമ്മത്തിനു,
പെട്ടന്നുകാരണമായതിനുംപിന്നെ
ദുഷ്ടനായുള്ളകലിയുടെജൃംഭണം;
സ്വർണ്ണങ്ങളെന്നൊരുജാതിയുംസൃഷ്ടിച്ചു
പെണ്ണുങ്ങളെന്നൊരുജാതിയുംസൃഷ്ടിച്ചു
വർണ്ണങ്ങളുംകണ്ണുമൊട്ടുള്ളദേഹമീ-
വണ്ണമനർത്ഥങ്ങൾക്കുണ്ടുനിർമ്മിക്കയാൽ
ഏറ്റമുന്നസംസാരവാരിധിയിൽചാടി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നീന്തുന്നമത്സ്യങ്ങൾക്കേറാൻതരംവരാ.
ഭ്രാന്തോനിനക്കെന്നുചോദ്യാനുകൂലമാം
താന്തോന്നിഭാവമീരണ്ടുകൊണ്ടുംവരും;
സപർണ്ണത്തിലാഗ്രഹംകൊണ്ടുള്ളനത്ഥങ്ങൾ
വർണ്ണിച്ചുബോധംവരുത്തുന്നതുണ്ടുഞാൻ;
അർണ്ണവത്തിൽകപ്പലോടിച്ചൊരോതരം
വർണ്ണത്തിലുള്ളവർവാണിഭംചെയ്യുന്നു;
രൊട്ടകൊണ്ടേററംകനത്തോരിരുമുടി-
ക്കെട്ടുംതലയിൽചുമന്നുപുറപ്പെട്ട
തെറെന്നുമണ്ടുന്നസൂകരംനാലഞ്ചു
കിട്ടുമെന്നാഗ്രഹംകൊണ്ടഞ്ചൊരോതരം;
രാജകായ്യങ്ങളെക്ലേശിക്കയെന്നൊരു
വ്യാജംനടിച്ചുസമസ്തസാധുക്കളെ
തേജോവധംചെയ്തുവിത്തമാഞ്ജിച്ചുകൊ-
ണ്ടാജീവനാന്തംപൊറുക്കുന്നിതുചിലർ;
ചുങ്കസ്ഥലങ്ങളിൽച്ചെന്നുപഥികരെ-
ക്കിങ്കരന്മാർകളെക്കൊണ്ടുമറിപ്പിച്ചു
സങ്കടപ്പെട്ടുകിട്ടുന്നധനംകൊണ്ടു
മങ്കമാർവീടുപുലർത്തുന്നിതുചിലർ
ചെക്കനെക്കൊണ്ടുതൻസഞ്ചിയെടുപ്പിച്ചു
ചിക്കനെഃച്ചുന്നുചികിത്സയുംകല്പിച്ചു
കല്പനത്തിനുംകഷായത്തിനുംകാനനേ
നില്പുന്നവേരുകളൊക്കെപ്പറിപ്പിച്ചു,
തക്കത്തിലെണ്ണയുംനെയ്യുംപൊടികളും
മിക്കവാറുംതന്നേറപുസ്തകത്തിൽകണ്ട-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തൊക്കെപ്രയോഗിച്ചുപട്ടംപണങ്ങളും
കൈക്കലാക്കിക്കൊണ്ടുപോകുന്നിതുചിലർ
ആട്ടങ്ങളാടിനടക്കുന്നിതുചില-
ക്കൂട്ടംജനാംധനാംമോഹിക്കകാരണം
പാട്ടുകാരുംചിലമദ്ദളക്കാരരും
കൂട്ടുകാരുംകുടക്കാരുംപ്രധാനിയും
പെട്ടിയെടുക്കുമുരത്തജനങ്ങളും
കുട്ടിപ്പുരദേശിമാരുംശ്രീശ്രുക്കളും
രെട്ടുതപ്പുംകുഴൽക്കാരരുംതംബൂര
ഘട്ടിവാദ്യംപലവില്ലുംവടികളും;
ചെപ്പുകൊണ്ടാണയുംചുട്ടിച്ചെരട്ടയും,
ചപ്പുചിപ്പുംകെട്ടിയേറിപ്പുറപ്പെട്ട
മുപ്പുരംനാല്പുരമാളുകളൊന്നിച്ചു-
മല്പംധനമുള്ളവനേറപുരംപുക്കു
കെട്ടുമിറക്കിയജമാനനേതെന്നു
കേട്ടറിഞ്ഞുകേറിപ്പുരംപുക്കു
നാട്യംപറഞ്ഞങ്ങിളക്കിക്കളിക്കാറ-
രുട്ടുപുരയിൽസ്ഥലംവസ്തുമാകവേ
പെട്ടിവരുന്നതുകണ്ടാൽചിലജനം
കൊട്ടിക്കുതകങ്ങടച്ചുവെന്നുംവരും
അഷ്ടിമാത്രംകൊടുത്തങ്ങയയ്ക്കുംചിലർ
കഷ്ടിച്ചുകേളികൊട്ടിച്ചുവെന്നുംവരും
ആട്ടങ്ങളിൽകൃഷ്ണനാട്ടംശ്രുഭംരാമ-
നാട്ടംതുടങ്ങിയാൽകോട്ടംവരുംദ്ധ്രുവം;
ചുട്ടിയുംകുത്തിട്ടുശ്രീവവേഷവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കെട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടപൊട്ടിച്ചിരിക്കയും
കൊട്ടിക്കലാശംചവിട്ടിച്ചിരിക്കയും
ചട്ടിച്ചമുഞ്ഞിവിയത്തൊലിക്കയും,
കെട്ടിച്ചമഞ്ഞുജടായുപുറപ്പെട്ട
വട്ടത്തിലോടിപ്പുറന്നുകളിക്കയും,
യുദ്ധപദങ്ങളുംതങ്ങളിൽഘോഷിച്ചു
യുദ്ധംപിടിച്ചുവലഞ്ഞുപലവിധം
എത്രയുംപാരംബലക്ഷയംവന്നടൻ
ഛത്രമെടുക്കുംവെളിച്ചംതുടങ്ങിയാൽ;
വിത്തത്തിലാഗ്രഹംവന്നുപതുക്കവേ
ചിത്തത്തിലുൾപ്പുക്കുദുഃഖങ്ങളിങ്ങിനെ;
തത്തൽപ്രകാരംവരുത്തുന്നതൊക്കെയും
തത്പംവിചാരിക്കിലീശ്വരൻതേറുകളി
മാനിനിമാരിൽഭ്രമിക്കുംപുരുഷനു
മാനക്ഷയംവന്നുകാണുന്നതില്ലയോ?
ദീനതാഭാവവുമത്ഥനാശങ്ങളും
സ്ഥാനവിനാശവുംപ്രാണാവസാനവും
കാമാത്തികൊണ്ടുഭവിക്കുന്നദോഷങ്ങൾ
കാണ്മാനുമുണ്ടഹോകേൾപ്പാനുമുണ്ടഹോ
അന്തഃപുരങ്ങളിൽഗൂഢംവസിക്കുന്നൊ-
രന്തഞ്ജനങ്ങളെക്കണ്ടുകാമിച്ചുചെ-
ന്നന്തിനേരങ്ങളിൽദോഷപ്പെടുത്തുകൊ-
ണ്ടന്തകൻവീട്ടിൽപിരുന്നിന്നുയാത്രയും
പ്രേമാതിരേകമയോഗ്യസ്ഥലങ്ങളിൽ
കാമാത്തികൊണ്ടുഭവിക്കുന്നപുരുഷൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശ്രീമാനതെങ്കിലുമാരോഹണോപരി
ശ്രീമാധവായനമോയെന്നടിപെട്ടം;
ശ്രീരാമകൃഷ്ണാഹരേ!പത്മനാഭേശ!
നാരായണാനന്ദ!നാളികലോചനാ!
കാരുണ്യമൂർത്തേ!കടാക്ഷിച്ചരുളേണ-
മാരംഭമൻപോടുപൂർണ്ണമായീടുവാൻ
സാരമായുള്ളകഥാഭാഗമൊന്നുഞാൻ
പാരാതെചൊല്ലിപരബ്രഹ്മരൂപിയെ
സ്സെപരമാംവണ്ണംമനസ്സിലാക്കീടുവാ-
നാരോമലാഗ്രഹിക്കുന്നുമാലോകരേ!

അക്കാലംദേവകൻറെമകളായദേവകിയെ
ചൊൽക്കൊണ്ടവസുദേവൻവേട്ടകൊണ്ടാനൊരുദിനം
ഉഗ്രകോപംകംസനുമായ്തേരിലേറിഗ്ഗമിക്കുമ്പോൾ
കോപക്കായിതൊരുവാക്യമാകാശമതിൽനിന്നു:
"കേട്ടാലുംഭോജരാജൻ!ദേവകിക്കുപിറന്നൊരു
എട്ടാമൻസുതൻനിന്നെപ്പെട്ടന്നുകൊലചെയ്യും,
ഒട്ടേറെവിചാരിച്ചോ"യെന്നുള്ളവചനത്തെ
കേട്ടപ്പോൾകുപിതനായ്കംസനുംഭഗിനീടെ
ചാട്ടറാതലമുടിപിടിപെട്ടുവലിച്ചുങ്ങു
വെട്ടാനായ്തുടന്നപ്പോൾവസുദേവൻവചനത്താൽ
കട്ടുള്ളിൽപരിപാകമവനുണ്ടായതുമൂലം
പിട്ടേച്ചുഗമിച്ചുങ്ങുവിരവോടേപുരംപുക്കു;
ദേവകിക്കുഞ്ഞതുകാലംപിറന്നോരുസുതന്മാരെ
കേവലംപോയാറുപേരെക്കംസനപ്പോൾകൊലചെയ്തു;
ആവൽക്കേഴാമതുംഗർഭംധരിച്ചപ്പോൾമുകുന്ദൻറെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിയോഗത്താലുടൻമായാഭഗവതിയെഴുന്നള്ളി
എട്ടത്തങ്ങുരോഹിണിക്കുമകനായിജ്ജനിപ്പിച്ചു
പൊട്ടക്കെന്നങ്ങൊശോദയ്ക്കുമകളായിത്താൻപിറന്നാൾ
വിശാലാക്ഷനരുളാലോചസുദേവനാത്തനേരം
യശോദേടെസമീപത്തുകിടത്തിനാൻമുകന്ദനെ
യശോദേടെമകളെയുംനിശയിങ്കലെടുത്തങ്ങു
കൃശോദരിദേവകിടെസമീപത്തുംകിടത്തിനാൻ;
കട്ടക്കെന്നുകംസനപ്പോൾ എട്ടത്തൊരുശിലതന്മേൽ
തുടിപ്പാനായ്ടനാപ്പോളവൾചാടിദ്ദിവംപുക്കാൾ.
"അമ്പാടിതന്നിൽപിറന്നവളരുന്ന
വൻപനാംനിന്നെക്കൊലചെയ്വതിന്നിഹ
കമ്പമകന്നൊരുബാലകനെന്നതും
അൻപോടുചിന്തിക്കകംസ! ജളമതേ!"
ഇത്തരമൊന്നരുൾചെയ്തുഭഗവതി
സത്വരമങ്ങുമറഞ്ഞൊരനന്തരം
ചിത്തത്തിലത്തൽപെരുത്തൊരുകംസനും
പത്തനംതന്നിലകംപുക്കുതന്നുടെ
ചിത്തത്തിനൊത്തൊരുമന്ത്രിജനങ്ങളെ
എത്തിച്ചുകാര്യവിചാരംതുടങ്ങിനാൻ:—
"എല്ലാവരുംനിങ്ങൾമെല്ലെവിചാരിച്ചു
നല്ലോരുമാർഗ്ഗങ്ങൾചൊല്ലേണമെന്നോടു
വല്ലാതെവന്നൊരുശല്യംമനക്കാമ്പി
ലുല്ലാസമാറുന്നതെല്ലാംകരഞ്ഞുടോ!
ചൊല്ലേറുമെന്നെയുംകൊൽവാൻപിറന്നപോൽ
മല്ലിനാനല്ലവിരുതനാംബാലകൻ:

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചൊല്ലീടുന്നേകന്യകതന്നുടെവാക്കുകൊ
ണ്ടെല്ലാഭവാന്മാർധരിക്കേണമാദരാൽ
ഗോക്കളെമേച്ചുനടക്കുന്നകൂട്ടത്തിൽ
ഒക്കവേധിക്കാരമേറീടുമാറായി
ഗോകുലംതന്നിൽവളരുന്നപോലവൻ
ചൊൽക്കൊണ്ടദേവകിക്കാശ്രയംപോലവൻ
ലോകത്തിനൊക്കെയുമീശ്വരൻപോലവൻ
ഇക്കണ്ടനമ്മൾക്കൊരന്തകൻപോലവൻ;
അന്തണൻക്കൊക്കെയുംബന്ധുവാകുന്നപോൽ
അന്തമില്ലാത്തബലമുണ്ടുപോലവ-
നെന്തെന്നുമേതെന്നുമില്ലാത്തജന്തുക്കൾ
അന്തികേചെന്നങ്ങവനെത്തൊഴുന്നപോൽ,
എന്തിനിക്കംസനെന്നില്ലാജനങ്ങളും
സന്തതംനമ്മെദുഷിച്ചുനിൽക്കുന്നപോൽ
പന്തണിക്കൊങ്കമാരൊക്കെയക്കുഞ്ഞിനെ
ചിന്തിച്ചുസന്തോഷമോടിരിക്കുന്നപോൽ;
തന്തയാരെന്നതുംതള്ളയാരെന്നതും
എന്തുപേരെന്നതുംകേട്ടതുമില്ലഞാൻ
ചിന്തിക്കയാലിന്നുസന്താപമെന്നുള്ളി-
ലന്തമില്ലാതോളമേന്തിച്ചുമകയാൽ
അന്തകൻതന്നെജയിപ്പാൻവിരുതുള്ള
മന്ത്രികളല്ലോഭവാന്മാരുമൊക്കവേ
ബന്ധുക്കളാകുന്നനിങ്ങൾനിനച്ചുകൊ-
ണ്ടന്ധതപമേറുന്നകുഞ്ഞിനെച്ചെന്നൊട്ട-
ത്തന്തകൻവീട്ടിൽവിരുന്നായച്ചുന്നുടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിന്തയിൽസന്തോഷമേറാരംവരുത്തുവിൻ!"
ഇത്തരംകംസനരുൾചെയ്തതിന്നുട-
നത്തരമായിട്ടൊരുത്തനണഞ്ഞിപ്പു
"തിരുമനമതിലിന്നുപരിതാപമരുതേതും
അരികളെക്കൊലചെയ്വാനടിയങ്ങൾമതിയാകും
തിരുവുള്ളംതെളിവോടൊന്നരുൾചെയ്താലതുപോരും;
വിരുതുള്ളോരസുരന്മാർപലരിങ്ങുവിലസുമ്പോൾ
ഉലകിങ്കലെവനിന്നുകലഹിപ്പാൻതുനിയുന്നു?
ചിലശങ്കതുടങ്ങേണ്ടാകുലുങ്ങാതെവസിച്ചാലും!
അടിയങ്ങൾമടിക്കാതെപടക്കോപ്പുമിളക്കിക്കൊ
ണ്ടടുക്കുമ്പോൾനടുങ്ങേണംകടുക്കെന്നീയുലകെല്ലാം;
സമരത്തിന്നടുക്കുമ്പോളമരന്മാർപറന്നീടും;
കമലസംഭവൻതാനുംകമലത്തിലൊളിച്ചീടും,
സുരപതിപുരങ്ങളിൽമരുവുന്നജനങ്ങളെ-
ത്തരസാചെന്നമർത്താനിന്നടിയൻതാനൊരുവൻപോം"
കടുക്കെന്നിങ്ങനെയൊരുമിടുക്കനങ്ങുരച്ചപ്പോൾ
കടന്നമറൊരുവൻതാൻനൃപനോടങ്ങുണർത്തിച്ചു
"അടിയനുംതുടങ്ങുന്നതിരുമനസ്സറിയിപ്പാൻ
വടിവോടെതിരുവുള്ളംതെളിഞ്ഞങ്ങുധരിച്ചാലും
പലരുണ്ടെന്നതുവന്നാൽപലവാക്കുംപറഞ്ഞേക്കും
ഫലമേതുമതുകൊണ്ടുവരത്തില്ലെന്നറിഞ്ഞാലും
പലവാക്കില്ലടിയനെന്നിതുബോധിച്ചരുൾചെയ്യണം
കലഹത്തിൻകരുത്തെല്ലാംഫലംകൊണ്ടങ്ങറിയിക്കാം
തനിച്ചോരിന്നുനെപ്പോലുംപിടിച്ചിങ്ങുവരുത്തിടാം
കനക്കേടുവരുത്തീടാംധനംനന്നായ്‌ലഭിച്ചീടാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മനുജേശൻനിരൃതിക്കുമനുവാദംവരുത്തീടാം
വരുണനെവരുത്തീടാംമരുത്തിനെത്തടുത്തീടാം
തിരവാങ്ങിധനദനെപരിചോടങ്ങിരുപ്പിക്കാം
പരമേശൻതിരുവടിയിരുന്നാല്ലേനടക്കുന്നു?
കരുകാശ്രമവങ്കനുലഭിക്കില്ലാനുമുക്കിപ്പോൾ
അലങ്കാരമവനെല്ലാമെലിമ്പുംചാമ്പലുംപാമ്പും
തലയോടുമെല്ലുമെല്ലാംനല്ലവെള്ള ച്ചാരമായി
മലങ്കാട്ടിൽനടക്കുന്നുമലയേറിക്കിടക്കുന്നു
ബലംകെട്ടമുതുകാളയതുകൊണ്ടൊരുഫലമില്ലാ
വിലകാണാച്ചുരക്കിങ്ങുവരുത്തീടുന്നതുംപാഴിൽ
രവിതൻേറകിരണങ്ങൾതണുപ്പിച്ചുചമച്ചീടാം
അടിയൻപേടിയെന്നുള്ളതറിഞ്ഞിട്ടില്ലൊരിക്കലും
വൻപനാകുംഭവാനുടെശത്രുവായിട്ടൊരുബാലൻ
അമ്പാടിയതുതന്നിൽജനിച്ചതുനിനച്ചിട്ട
കമ്പവുംഭവിക്കേണ്ടതിരുമനാതാരിലൊട്ടും
അൻപോടേതിരഞ്ഞീടാംഅറിഞ്ഞാശ്രുഷനിച്ചീടാം.
കൈതവംപെരുത്തൊരുകുത്തിനെക്കൊലചെയ്വാൻ
പൂതനയ്ക്കൊരുപ്പെട്ടംവിരുതുണ്ടെന്നാറിഞ്ഞാലും!
ചേതസിതെളിവോടെയവളെയങ്ങയച്ചാലും!
ഏതുംസംഭ്രമംവണ്ടാസാധിക്കുംകായ്മമെല്ലാം!"
ഇത്തരമവരുടെവാക്കുകേട്ടോരനന്തരം
ചിത്തതാർതെളിവോടേഭോജരാജനരചെയ്തു
എത്രയുംസുഖമായിനമുക്കെന്നുധരിച്ചാലും
ചിത്തത്തിൽകിളുന്നുശ്രുതളിത്തുപൂന്തുകാച്ചീടും
അത്തൽപാടപംനിത്യംപിഴുതങ്ങുകളകയാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എത്രയുംസുഖമായിനമുക്കെന്നുധരിച്ചാലും
ശത്രുവിനെക്കൊലചെയ്വാൻവിരുതേറുംപൂതനയെ
യാത്രയാക്കാംമടിയാതെഗോകുലത്തെക്കുറിച്ചിപ്പോൾ;
അന്തിയുംവന്നടുത്തല്ലോചിന്തയെല്ലാംമതിയാക്കാം
മന്ത്രിവീരന്മാരുമെല്ലാംപിരിഞ്ഞാലുംമടിക്കാതെ;
ചിന്തയെല്ലാമിനിദ്ദൂഷംകുറിവാളിൽകഴിച്ചീടാം
ചിന്തിതംപൂതനയ്ക്കന്നൊരുത്തണംമടിയാതെ
ഇത്ഥമെല്ലാമരുൾചെയ്തുകംസനന്തഃപുരംപുക്കു
ബദ്ധരാഗംകാന്തമാരോടൊത്തുലീലയ്യാരുന്നവട്ടേ
മന്ത്രികളുമതുനേരംമന്ത്രശാലയിൽനിന്നിറങ്ങി
ചന്തമോടതങ്ങൾതങ്ങടെവീടുകളിലകംപുക്കു
കനലിൽചുട്ടെടുത്തോരുകനകച്ചങ്ങലപോലെ
ദിനകരനുടെബിംബംതുടുതുടെനിറംതേടി
ചരമപർവ്വതത്തിൻറെമുകളിലെഴുന്നള്ളി
പരിചോടസന്ധിപ്പാനുമടുത്തുകാണായിവന്നു
വിരിഞ്ഞതാമരപ്പൂക്കൾപിരിഞ്ഞങ്ങിനെക്കൂമ്പുന്നു
വിരഞ്ഞുചക്രവാകങ്ങൾകരഞ്ഞങ്ങിനെയാടുന്നു;
നിറഞ്ഞാശുവിളക്കുകൾപിരിഞ്ഞങ്ങിനെവിളങ്ങുന്നു
തരുണിമാർവീടുതോറുംതരംതോക്കീട്ടൊരുക്കൂട്ടം
തരുണന്മാർനടക്കുന്നുതരമല്ലെന്നൊഴിക്കുന്നു;
തനിച്ചവേശ്യമാരെല്ലാംകുറിച്ചനായരെത്തന്നെ
നിനച്ചുംകൊണ്ടകച്ചൂടന്തികച്ചങ്ങിനെവസിക്കുന്നു
കളർമുലത്തടങ്ങളിൽകളഭങ്ങൾതഴുകുന്നു
കളിവീടൻവീടുതോറുംകളിച്ചോടിനടക്കുന്നു,
കുസുമങ്ങളുരുക്കുന്നുകുറുനിരാറുക്കുന്നു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ക്കുറിക്കുട്ടമരയ്ക്കുന്നകാറുതട്ടിവെറുക്കുന്നു
പെട്ടകങ്ങൾതുറക്കുന്നുവെട്ടടയ്ക്കുമുറിക്കുന്നു
കട്ടികളെയുറക്കുന്നുപാട്ടിൽവന്നുറയ്ക്കുന്നു,
കാമുകന്മാർനടക്കുന്നുകാമനെന്നുനടിക്കുന്നു,
കാമിനിമാർപടിയ്ക്കൽപോയ്യാവലായിക്കിടക്കുന്നു
മണിമച്ചിൽകടക്കുന്നുപണമെന്നുങ്ങെടുക്കുന്നു
പിണക്കത്തെന്നടിക്കുന്നുപെണ്ണിനായികൊടുക്കുന്നു
പടിക്കൽചെന്നൊരുധൂളിനടക്കുന്നുഭടന്മാരെ
കടക്കണ്ണിനുനകൊണ്ടുകടക്കാമെന്നുരയ്ക്കുന്നു
ഇനിക്കെന്റെപട്ടരച്ചാമെന്നുകേടില്ലൊരിക്കലും
തനിച്ചാനായരെൻവീട്ടിൽപിരിയാതെയിരിക്കുന്നു
കനക്കേടുവരുമിന്നാക്കഴുവേറിയറിഞ്ഞെന്നാൽ
മനസ്സില്ലായ്കയുമല്ലെന്നൊരുധൂളിപറയുന്നു
നടക്കാവിൽപകൽകണ്ടപെണ്ണുതന്റെവീടുതേടി
പടിതോറുംനടക്കുന്നുവിളിച്ചുംകൊണ്ടൊരുഭോഷൻ
പണംമേടിച്ചുവളടെവീട്ടുകാണാഞ്ഞൊരുപച്ച-
പ്പുരേശിമൂട്ടിലിപ്പുരിതാപാൽനടക്കുന്നു;
കറിച്ചുനായരെത്താഞ്ഞുവെറുത്തുംകൊണ്ടൊരുനാരീ
പുറത്തോട്ടങ്ങിടയിടെമറിഞ്ഞങ്ങിനെയൊക്കുന്നു
രാത്രിയിലുള്ളവിശേഷങ്ങൾചൊല്ലുവാൻ
പാത്രമാകുന്നീലപാത്തുകണ്ടാലത്തും
നേത്രമോരായിരംനൽകീലിനിക്കതി
ധൃത്തനായുള്ളശതപത്രസംഭവൻ.
വെട്ടമടുത്തപ്പൊളെട്ടുദിഗന്തങ്ങൾ
പൊറംതെളിഞ്ഞുവെട്ടീനകാണായി;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചട്ടറതാമരമൊട്ടവിരിഞ്ഞതിൽ
പെട്ടൊരുവണ്ടുകളോട്ടംതുടങ്ങിനാർ;
കാട്ടുവിളക്കുകൾകെട്ടുതുടങ്ങിനാർ
മുട്ടാതെശംഖൊലികേട്ടുതുടങ്ങിനാർ
നാട്ടുവഴികളിൽകെട്ടുമെടുത്തൊരു
കൂട്ടംജനങ്ങൾനടന്നുതുടങ്ങിനാർ
ചെട്ടികളങ്ങാടികൊട്ടിത്തുറക്കുന്നു
പെട്ടികൾപട്ടകൾപെട്ടെന്നെടുക്കുന്നു
ദിഷ്ടനാംകംസനുംപെട്ടെന്നെഴുന്നേറു
ഇഷ്ടജനങ്ങളോടൊത്തുവിചാരിച്ചു
പോതകന്മാക്കൊരുയാതനാഭവാൻ
പൂതനതന്നെവിളിച്ചൊന്നരുൾചെയ്തു;
"പൂതനേ!നീയുംമടിക്കാതെചെന്നുടൻ
ഭീതിയുണ്ടാക്കുവാൻഹേതുവാകുന്നൊരു
പോതകന്തന്നെറപുരത്തിലകംപുക്കു,
കൈതവംകൊണ്ടവധിച്ചുവരികെടോ!"
എന്നരുൾചെയ്തൊരുനേരത്തുപൂതനാ,
നന്നായ്മെളിഞ്ഞുതൊഴുതുപുറപ്പെട്ടു,
ചെന്നവളമ്പാടിതന്നിലകംപുക്കു
സുന്ദരീവേഷംചമഞ്ഞുനിന്നീടിനാൾ;
ആച്ചിമാരന്നേരമൊക്കെപ്പുറപ്പെട്ടു
കൊച്ചിനെക്കാൺമാൻനടന്നുതുടങ്ങിനാർ;
നിച്ചിരിയിച്ചിരിനെറിയുണ്ണാച്ചിയും
താച്ചിയുംനേച്ചിയുമിട്ടിച്ചീയച്ചിയും
കുഞ്ഞിയുംകൊഞ്ഞാണ്ണംകുഞ്ഞിമാണിക്കവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുഞ്ഞുമാതേവിയുംകുഞ്ഞുകല്യാണിയും
നാണിയുംനീലുവുംതാലുവുംമാലുവും
മാധവിലക്ഷ്മിയുംകാളിയുണ്ണ്യാലിയും
എന്നതുടങ്ങിയുള്ളച്ചിമാരൊക്കയും
നന്നായകംപുക്കുനിന്നോരനന്തരം
സുന്ദരനാകുംയശോദാകുമാരനെ
ച്ചെന്നുടൻമേടിച്ചുകൊഞ്ചിത്തുടങ്ങിനാർ;
പുഞ്ചിരിക്കൊഞ്ചലുഞ്ചുംതിരുമുഖം
തേഞ്ചൊരിവായ്മലരുംചാരുഹാസവും
ചഞ്ചലമായിവിലസുംതിരുമിഴി-
ത്തഞ്ചവുമഞ്ചിതമായൊരുഭാവവും
കായാംപുതന്നുടെകാന്തികലരുന്ന
കായവുംമായമില്ലാത്തവിലാസവും
ആയിരംകാമദേവന്മാരുടെകാന്തി
ആയതെല്ലാമുരുക്കൂട്ടുന്നശോഭയും
ചെന്തളിരൊത്തൊരുപാണിപാദങ്ങളും
ചന്തത്തിൽവന്നുപരന്നൊരുകുന്തലും
സന്തോഷമോടങ്ങുകണ്ടുഗോപികളും
ഹന്ത!ഹന്താനന്ദവാരിയിൽമുങ്ങിനാർ.
തുക്കാലുരണ്ടുംകുടഞ്ഞുകളിക്കുന്ന
ത്സ്ക്കാമ്മുകിൽവണ്ണനെക്കണ്ടുഗോപിമാർ.
തുക്കൈകൊരണ്ടുംപിടിച്ചുപതുക്കവേ
വെക്കംമുലയുംകൊടുത്തുതുടങ്ങിനാർ.
ഉണ്ണീമകനേ! കരഞ്ഞീടരുതെടോ?
കണ്ണുനീരയ്യോപൊഴിക്കുന്നതെന്തിനു?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അമ്മിഞ്ഞതന്നായ്ക്കുടിച്ചുകൊൾകെ!നിൻറെ
അമ്മയാകുന്നഞാനെന്നറിഞ്ഞീടുനീ
ഇങ്ങുവന്നീടുനീയിങ്ങുവന്നീടുനീ
ഞങ:ളെക്കുടെയവ.ഗ്രഹിക്കേണമേ
ഇങ്ങിനെയോരൊരോഗോപാലനാരിമാർ
തിങ്ങിനഃമാഭേനമേടിച്ചുമേടിച്ചു
മംഗലത്രുപനാംഗോപാലബാലനെ-
ഭംഗിയോടങ്ങുലാളിക്കുംശാന്തരേ
പൂതനനല്ലൊരുസുന്ദരീവേഷമായ്
കൈതവക്കുഞ്ഞിനെച്ചെന്നുമേടിച്ചവൾ
അംഭോജമൊട്ടിനൊഞെട്ടിക്കുമക്കുച.
കുംഭംപതുക്കവേബാലനുനൽകിനാൾ,
അംഭോജലോചനനപ്പോളവളുടെ
ഗംഭീരമായുള്ളഭാവംകളഞ്ഞവൾ,
ജംഭാരിമന്ദിരംതന്നിലുളവായ
രംഭാടികളോടുകൂടിച്ചുമഞ്ഞുള്ള
സംഭോഗമൊക്കെയനുഭവിക്കേണമെ-
ന്നമ്പോടിതൊക്കെമനസ്സിലുറപ്പിയാൽ,
തൻകാലുമെല്ലെക്കുതിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ
തൻപ്രാണനേയുംവലിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ
ബന്ധുരമായുള്ളവേഷംവെടിഞ്ഞവൾ
അന്ധകാരത്തിനോടൊത്തശരീരമായ്
സന്ധുക്കളേറെരംതളർന്നുവരികയാൽ
അന്ധതപൂണ്ടങ്ങലറിത്തുടങ്ങിനാൾ;
ഹാഹാ!കുമാരക!മോചിക്ക!മോചിക്ക!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശ്രീകൃഷ്ണലീല.

പൂതനാതന്നുടെ ജീവിതമൊക്കയും
ഏതുംമടിക്കാതെ ഗോപാലബാലകൻ
വീതശങ്കം കുടിച്ചീടിനാനന്നേരം
ഉർവ്വീതലത്തിൽ മലച്ചിതു രാക്ഷസി.

P. 391

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മോഹനീയാകൃതേ! മൃഗുകംമോചിക്ക
ഭീതിയാലിത്തരംവാവിട്ടലറുന്ന
പൂതനതന്നുടെജീവിതമൊക്കയും
ഏതുംമടിക്കാതെഗോപാലബാലകൻ
വീതശങ്കംകുടിച്ചീടിനാനന്നേരം
നീരദംപോലെകറുത്തുതടിച്ചതി-
ക്രൂരയായുള്ളനിശാചരിതന്നുടെ
ഘോരഘോരങ്ങളാമാത്മസ്വരങ്ങളാൽ
പാരിടമൊക്കെക്കുലുങ്ങിച്ചമഞ്ഞിതേ
സർവ്വേശ്വരന്റെകൃപകൊണ്ടേപൂതനാ
നിർയ്യാണവുംവന്നുവാനോർപുരിപുക്ക
ഉവ്വശിമേനകരംഭാദിയൊന്നിച്ചു
നിവ്യാജമോദംസുഖിച്ചുവാണീടിനാൾ
പർവ്വതംപോലെകനത്തശരീരവു-
മുർവ്വിതലത്തിൽമറിഞ്ഞൊരനന്തരം
സർവ്വജനങ്ങളുമാരോരോരോടിക്കിന്ന
കാർവ്വർണ്ണനെത്തിരഞ്ഞാശ്രുവരുംവിധൌ
ചാലവേപൂതനതന്നുടെമാറത്തു
കാലുംകുടഞ്ഞു ചിരിച്ചുകളിക്കുന
ബാലനെക്കണ്ടുമുക്കത്തുകയ്യുംവെച്ചു
നാലുഭാഗത്തുംനിറഞ്ഞുനിന്നീടിനാർ;
വന്നയശോദയുംചെന്നകുമാരനെ
മന്ദമെടുത്തുമുലയുംകൊടുത്തവൾ
നന്ദനോടൊന്നിച്ചുനന്ദാലയംതന്നിൽ
നന്നായ്തെളിഞ്ഞുസുഖിച്ചുവാണീടിനാൾ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൂതനാതന്നുടെദേഹംമഹിപ്പിച്ചു
പൂതമാക്കീടിനാൻനന്ദനുംമന്ദിരം
ജാതമോദംവസിച്ചീടുന്നനാളൊരു
ദ്ദിതനെക്കംസനയച്ചാനൊരുദിനം;
കൂടലർകീടകനാകാശമാർഗ്ഗേണ
ചാടിവന്നാനവൻബാലനെക്കൊല്ലുവാൻ,
ചാടായിവന്നവൻബാലന്റെമേനിമേൽ
ചാടാൻതുനിഞ്ഞങ്ങുരുണ്ടടുത്തീടിനാൻ
ചാടായതേയുള്ള ചാടായിവനില്ല
ചോടുകൊണ്ടക്കുഞ്ഞുതട്ടിത്തകർക്കയാൽ
ചാടൊരുനൂറായ്ത്തകർന്നോരനന്തരം
പേടികലർന്നൊരുകംസഭ്രപാലനും
തെറ്റെന്നുബാലന്റെയറംവരുത്തുവാൻ
മറ്റൊരസുരനെയാത്രയാക്കീടിനാൻ
കാറരായിവന്നൊരുമാറലർകീടകൻ
ചുറുംചുഴലിയായ്വീശുംദശാന്തരേ
അറമില്ലാതെകൊടുംകാറടിക്കയും
കാറുകുഴലിമാർപേടിച്ചുമാറിയും
ചുറുംമരങ്ങളുംപൊട്ടിവീണീടുന്നു
മുറുംപൊടിഞ്ഞുപൊടിക്കുട്ടമംബരേ
പററിപ്പരന്നുയർന്നുകാണായ്വന്നു
മുറുംചവറിലചുററിപ്പറക്കയും
മുറുംമരങ്ങളിൻചോട്ടിൽപ്പതിക്കയും
ഘോരംചടചടാഘോഷമുറയ്ക്കയും
മാറത്തുനിന്നുംധൂളിപറക്കയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊറംവിലോചനങ്ങൾക്കുഭവിക്കയും
കൊറവാർവേണിമാർചിത്തംവിറയ്ക്കയും
കാറിനെക്കണ്ടുകുമാരൻരസിക്കയും
കാറിൻനടുവിലൊത്തുറനാംഭാനുവൻ
തെറ്റെന്നുകുഞ്ഞിനെച്ചെന്നെടുത്തപ്പോഴേ
മാറലർകീടനുയന്ത്രംതുടങ്ങിനാ-
നാറംവരാനുള്ളകാലമടുക്കയാൽ.
കുഞ്ജരാകാരനൊരുകണ്ടത്തിലാക്കുഞ്ഞു
കുഞ്ഞുകൈകൊണ്ടുമുറുക്കിത്തുടങ്ങിനാൻ
കുഞ്ജനാഭനൊരുകനംപൊറുക്കായ്കയാൽ
അഞ്ജനസന്നിഭദേഹൻനിശാചരൻ
കൊല്ലാനൊരുമ്പെട്ടമത്തിപ്പിടിച്ചൊരു
മല്ലാരിതന്നുടെശല്യംമുഴുക്കയാൽ
തിണ്ണംതൊഴിച്ചുകുണ്ണതുറിച്ചുകു
പൊണ്ണൻമലപോലെവീണാൻമഹീതലേ
പാരപ്പുറത്തുചത്തുവീണിടുന്ന
പോരദ്ദനുജനൊരമാത്തുബാലനും
കാറൊത്തകുന്നിൻമുകളിൽവിളങ്ങുന്ന
കായാമ്പുതന്മലർപോലെവിളങ്ങുമ്പോൾ
അമ്മയുംബാലനെച്ചെന്നങ്ങെടുത്തുടൻ
നന്മവരുവാൻതിരുനാമമോതിനാൾ;
ദുഷ്ടയെസ്സേവിച്ചിരിക്കുന്നകാലത്തു
ഗർഗ്ഗനാംമാമുനിതാനുമെഴുന്നള്ളി
അർഭകബാഹ്യവാംരോഹിണിപുത്രനു
നിർഭയസംശയംരാമനെന്നോതിനാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പിന്നെയശോദാകുമാരനുകൃഷ്ണനെ-
ന്നുള്ളോരുനാമംവിളിച്ചെഴുന്നള്ളിനാൻ;
കോമളന്മാരായരാമനുംകൃഷ്ണനും
പ്രേമാതിരേകമേവക്കുമുണ്ടാമ്പടി
ആമോദമോടെവളർന്നുതുടങ്ങിനാർ
സീമയില്ലാതൊരുലീലയുംതേടിനാർ
നന്ദജൌസുന്ദരൌസുന്ദരീനന്ദനൌ
മന്ദഹാരപരൌമണ്ഡിതമന്ദിരൌ
സന്ദിതശേഖരൌസാന്ദ്രലീലാപരൌ
ഗോനാഥ്രഭാസപരൌഗോധൂളിധൂസരൌ
ഗോപാലമേളിതൌഗോപികാലാളിതൌ
നീലകേശാഞ്ചിതൌകാവ്ണ്ണശോഭിതൌ
ആച്ചിമാർചെന്നൊടുത്തിച്ചയോടപ്പോഴേ
പിച്ചനിത്തിച്ചിലപിച്ചകളിപ്പിച്ചു
അച്ഛനമ്മയുംവന്നുചിരിപ്പിച്ചു
ഇച്ഛയ്ക്കുചേരുന്നപിച്ചക്കളികളും
പച്ചവാഴപ്പോളകൊണ്ടുചമച്ചുതും
ആച്ചിമാർകൊണ്ടന്നുമെല്ലെക്കൊടുക്കയും
കാച്ചിയപാലുംപഴവുംഗ്രഹിങ്ങളും
പാച്ചോറുമെല്ലാമവക്കുകൊടുക്കയും
നിച്ചിലുമിങ്ങിനെരോഹിണീപുത്രനും
അച്യുതൻതാനുംകളിച്ചുമേവീടിനാർ;
വെണ്ണയുംപാലുമിരിക്കുന്നടിക്കിലാ-
ക്കണ്ണനേറുകണ്ണുകൾചേർത്തുതുടങ്ങിനാൻ;
ഒട്ടുവെളുക്കെപ്പൊളുമ്മയുംബാലനാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തെറെന്നകാലുംമുഖവുംകഴുകിച്ചു
തെറെന്നഭസ്മക്കുറിയുമണിയിച്ചു
കാലേച്ചിലമ്പുകഠംചാലെയുറപ്പിച്ചു
നാലഞ്ചുവട്ടംതഴുകിക്കനിഞൊടേ
പീലിത്തിരുമുടിതന്നിലുംചുംബിച്ചു
ചാലേവരുന്നോരുചങ്ങാതിമാരോടു
താലോലിച്ചുങ്കുകളിപ്പാനയയ്ക്കുയും
അഞ്ചാറുനാഴികചെല്ലുന്നനേരത്തു
പഞ്ചാരക്കുട്ടിക്കലന്നൊരുചോറുമായ്
ചഞ്ചലനേത്രനെക്കാണാഞ്ഞുമാതാവു
കൊഞ്ചിവിളിച്ചുങ്കുനീളെനടക്കയും;
പിന്നെയുമുണ്ണികഠംചങ്ങാതിമാരോടു-
മൊന്നിച്ചുമുറാത്തിരുന്നുകളിക്കയും
കണ്ണൻചിരട്ടയിൽപൂഴിനിറച്ചിട്ടു
കണ്ണംതുളച്ചുങ്കയത്തിപ്പിടിക്കയും
മണ്ണുപൊഴിയുന്നകണ്ടുരസിക്കയും
മണ്ണിൽകരംകൊണ്ടുനീളെവരയ്ക്കുയും
കൊച്ചുകരംരണ്ടുംകുത്തിപ്പൊടിതന്നിൽ
പൂച്ചക്കരണംമറിഞ്ഞുകളിക്കയും
മെച്ചത്തിൽനല്ലൊരുപൂഴിച്ചോറുണ്ടാക്കി
കൊച്ചുകഠംക്കെല്ലാംവിളമ്പിക്കൊടുക്കയും
അച്ചെളിമേളിച്ചുമേനിവിയക്കയും
കച്ചകൊണ്ടുച്ചിമാർചെന്നിട്ടുതുക്കയും
മച്ചിലൊളിച്ചുചിലരങ്ങുപാക്കയും
മെച്ചംതിരഞ്ഞുകണ്ടുച്ചുത്തിലാക്കയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

താച്ചനുംകൊച്ചനുംകൊച്ചിട്ടികേളനും
കോന്നനുംചന്നനുംകുഞ്ഞുനാരാണനും
രാമനുംതാമനുംകേളനുംകേലനും
കോരനുംകോറിയുംകോന്തനുംകോന്തിയും
ചുണ്ടനുംകുണ്ടനുംപങ്ങനുംകുങ്ങനും
ഇട്ടിയുണ്ണാമനുംഇട്ടുണ്ണിരാമനും
ചാത്തനുംചാത്തുവുംശങ്കരൻശങ്കുവും
ഈച്ചരൻപൂച്ചരൻകാക്കരൻശേഖരൻ
ചാകരൻചേകൂരൻചാരനുമെന്നിവർ
മുപ്പത്തുരണ്ടുകിടാങ്ങളോടൊന്നിച്ചു
കെല്പോടുമെല്ലെക്കളിപ്പതിന്നന്തികേ
കെല്പോടവരോടൊരുമിച്ചുരാമനും
കൃഷ്ണനുംചെന്നേസുഖിച്ചുമേവീടിനാർ
പെണ്ണുംപാലുമിരിക്കുംമുറികളിൽ
ഉണ്ണിയേയാട്ടക്കണ്ണുമിട്ടുനോക്കുന്നിതു
പാലുംനവനീതമെല്ലാമിരിക്കുന്നൊ-
രാലയന്തന്നിലകത്തെഴുന്നള്ളിയും
നാലുഭാഗത്തുംമറിഞ്ഞങ്ങുനോക്കിയും
മേലാഞ്ഞുതാനേപുറത്തെഴുനള്ളിയും
അമ്മകളിപ്പാൻഗമിച്ചോരനന്തരം
ചിന്മയൻചെന്നൊരകത്തുപുക്കീടിനാൻ
കിങ്കിണീജാലംകിലുങ്ങുന്നശങ്കിച്ചു
തൻകരംകൊണ്ടങ്ങുപൊത്തിപ്പിതുക്കവേ
കയ്ത്തലംകൊണ്ടുറിയെത്തായ്ക്കുകാരണം
ചിത്തത്തിൽനല്ലൊരുപായംനിനച്ചുടൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മത്തുംകണകൊണ്ടുപാൽനിറഞ്ഞീടുന്ന
പുത്തൻകുടത്തിനിട്ടൊന്നുകുത്തീടിനാൻ
തിണ്ണംപൊഴിയുന്നകാച്യപാലൊക്കയും
കിണ്ണത്തിലാക്കിക്കുടിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ
പെണ്ണുങ്ങളോടിവരുന്നതുകണ്ടിട്ടാ-
ക്കണ്ണനുംപിന്നിലൊളിച്ചുനിന്നീടിനാൻ
ഉണ്ണി!യിതെന്തെന്നുരയ്ക്കുന്നവരോടു
കണ്ണൻമുഖന്താഴ്ത്തിനിന്നുചൊല്ലീടിനാൻ
പൂച്ചവന്നിക്കുടംതട്ടിയുടച്ചതി-
ന്റെറാച്ചകേട്ടിട്ടുഞാനിപ്പോൾവന്നേയുള്ളൂ
നിങ്ങൾക്കസൂക്ഷ്മമില്ലാഞ്ഞാൽവരുന്നതി-
ന്നിങ്ങേതുമാവതില്ലെന്നുധരിച്ചാലും!
ഇത്രപൊക്കത്തിലിന്നീയുറിതൂക്കിയാൽ
ഇപ്രകാരമിനിമേലിലുമുണ്ടാകും
ഉത്തരത്തിൽനിന്നുപുച്ചചാടുന്നതു
നിത്തീടുവാൻമേലാപൊക്കമേറീടിനാൽ
കള്ളങ്ങളിങ്ങനെയോരോന്നുരചെയ്തു
മെല്ലെച്ചിരിച്ചുതിരിച്ചുമുകുന്ദനും
മല്ലുമിഴിമാരെവഞ്ചിപ്പതിന്നായി
കല്യാണരൂപൻമുതിർന്നുതുടങ്ങിനാൻ
എല്ലാരുമോരോരോകോട്ടിന്നുപോയപ്പോൾ
മെല്ലെക്കടന്നാനൊരാലയംതന്നിലും
മറൊരുബാലന്റെറതോളിൽകരയേറി
തെററന്നൊട്ടുത്തുടൻവെണ്ണഭുജിക്കുമ്പോൾ
ചോന്നങ്ങടിയിൽനിന്നീടുന്നബാലനു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒട്ടുംകൊടാഞ്ഞവനിട്ടേച്ചുമണ്ടിനാൻ
ചാടുവാൻമേലാഞ്ഞുകണ്ണുനിറഞ്ഞുപിടി-
ച്ചാടിയുഴന്നുനിന്നീടുന്നബാലകൻ
കേഴുന്നകേട്ടിട്ടുബാലനെച്ചെന്നുടൻ
ചാലേപിടിച്ചുങ്ങിറക്കിനിർത്തീടിനാൾ
ശിക്ഷിപ്പിടിച്ചുനിന്നാടീടുവാനിന്നു
ശക്യമായെങ്ങിനെവന്നുകുമാരകാ!
ഏവംയശോദപറഞ്ഞതുകേട്ടപ്പോൾ
ബാലൻമുഖംതാഴ്ത്തിനിന്നുചൊല്ലീടിനാൻ
അമ്മേഉറിയിലെന്തെന്നുനോക്കീടുവാൻ
ചെമ്മേപിടിച്ചുയന്ത്രനിന്നോനഹം
ഇമ്മായമൊന്നുമറിഞ്ഞതുമില്ലുഞാൻ
നിൻമുലയാണപൊളിയല്ലുചൊല്ലുന്നു
പാലിൽകൊതിയിനിക്കില്ലെന്നറികനീ
പാലെന്നുചൊല്ലുന്നതെന്തെന്നറിഞ്ഞില്ല
ബാലതകൊണ്ടുഞാൻകണ്ടുനിന്നോയുള്ളു
പാലിന്നുകൈപ്പോപുളിയോമധുരമോ
എന്തെന്നുഞാനറിഞ്ഞിട്ടില്ലൊരിക്കലും
പാലുപാലെന്നതുകേൾക്കാമതെന്തെന്നു
നോക്കാൻകരയേറിഞാനെന്നറികനീ,
കൊള്ളരുതിക്കുടംതന്നിലെപ്പാലിന്നു
കള്ളംപറകയല്ലമ്മബോധിക്കണം
ഉള്ളിലുണ്ടൊന്നുവെളുത്തുരുണ്ടങ്ങിനെ
തള്ളിനടക്കുന്നതെന്തെന്നറിഞ്ഞില്ല
നന്നായടിച്ചുവെണ്ണുയ്ക്കുകാരണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വന്നിതെന്നാത്രേനമുക്കതോന്നീടുന്നു
എന്നുള്ളബാലന്റെവാക്കുകേട്ടമ്മയും
നന്നായ്ച്ചിരിച്ചുമുലകൊടുത്തീടിനാൾ
ആച്ചിമാർവീട്ടിലൊളിച്ചുഴന്നള്ളിയും
നിച്ചലുംവെണ്ണയുംപാലുംകവന്നിട്ടു
പൂച്ചുക്കുനൽകിയുംപിള്ളക്കുനൽകിയും
ഇച്ഛയാവോളംകുടിച്ചുനടക്കയും
നല്ലകലങ്ങൾകുടങ്ങളുടയ്ക്കയും
മെല്ലവേകിണ്ടിയെടുത്തങ്ങൊളിക്കയും
വല്ലവിമാരോടരുതാത്തുള്ള
വല്ലായ്മകാട്ടിത്തുടങ്ങിനന്ദാത്മജൻ
ഗോപീജനങ്ങളുംഗോപാലബാലന്റെ
രൂപവുംശീലവുംലീലാകടാക്ഷവും
മന്ദഹാസങ്ങളുംശൃംഗാരഭംഗിയും
മഞ്ജുളമാകുന്നസല്ലാപലീലയും
അങ്കണംതന്നിൽകളിക്കുംകളികളും
കങ്കണജാലംകിലുങ്ങുംകരംവീശി
ശങ്കവെടിഞ്ഞുനടക്കുംപ്രകാരവും
കണ്ടുരസിച്ചുകൊണ്ടപ്രിയമൊന്നുമ
മിണ്ടാൻവശമില്ലാഞ്ഞൊന്നുഴന്നീടുന്നു
ബാലന്റെചാപല്യമെല്ലാംദിനംപ്രതി
ചാലവേഏറിഏറിട്ടുഭവിച്ചിതേ
പോവതുപോയിട്ടുപിന്നെവിചാരിക്കി-
ലേവനുമില്ലഫലമെന്നറികനീ!
ദേവകിപ്പൈതൽതൻകാടടക്കീടുവാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവിയായുള്ളോരെശോദയെപ്രാപിച്ചു
ഗോപാലനാട്ടിലുള്ളാച്ചിമാരൊക്കെയും
ആവലാതിപ്രകാരംപറഞ്ഞീടിനാർ,
സ്വാമിനിയേതുമറിയാഞ്ഞതന്നെയോ
കാമിനിമാരുടെസങ്കടമൊക്കെയും
പുത്രന്റെശീലങ്ങളെത്രയുംകഷ്ടമെ-
ന്നത്രപരക്കെപ്പറയുന്നുസജ്ജനം
ഇത്രപോയ്മൂച്ചിച്ചുതീരുവാൻനിങ്ങളും
മിത്രങ്ങളുംകൂടിലാളിക്കകാരണം,
ലാളിക്കനന്നല്ലകുഞ്ഞുങ്ങൾക്കെന്നൊരു-
കേളിയുണ്ടായതുംഞങ്ങൾചൊല്ലേണമോ?
തല്ലുകൊണ്ടങ്ങുവളരുന്നബാലകർ
നല്ലവണ്ണമെല്ലാർജ്ജനങ്ങളുംചൊല്ലുന്ന
വല്ലാത്തമക്കളിലില്ലാത്തമക്കളി-
ന്നെല്ലാംപരക്കവേചൊല്ലുന്നതില്ലയോ?
തായാട്ടപാരംപെരുത്തുള്ളകുഞ്ഞുങ്ങൾ
ഈനാട്ടിലൊട്ടേറെയുണ്ടെന്നിരിക്കിലും
ഈയുണ്ണിയെപ്പോലെമറൊരുബാലനെ
ചൊല്ലുവാണ്ടഗോപികളെങ്ങൾകണ്ടിട്ടില്ല
ഞങ്ങളെല്ലാവരുംവെവ്വേറെവെവ്വേറെ
വെണ്ണയുംപാലുംകൊടുക്കുന്നുനിത്യവും
അന്നേരമൊക്കെപ്പിണഞ്ഞുകളഞ്ഞവൻ
പിന്നെക്കൊതിയൻചതിപ്പാനൊരുമ്പെട്ട
തിങ്ങുമൊരേടത്തുവയ്പ്പാനെളുതല്ല
മങ്ങലീ, തുതാ, കലങ്ങൾ, കുടങ്ങളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചങ്ങാതിമാരൊരുക്കൂട്ടമവനുണ്ടു
ങ്ങങ്ങിനൊതന്നെയവരുംതുടങ്ങുന്നു,
നല്ലവട്ടംകൂട്ടിയെന്നെറഗോപാലികേ!
എല്ലാരുംനാട്ടിനുപോകാൻകഴിവന്നു
ഗോരസംവിറുനടക്കുംജനങ്ങൾക്കു
നീരസമായിച്ചമഞ്ഞീപ്രവൃത്തികൾ;
പാട്ടനെൽകിട്ടാനുമില്ലാജനങ്ങൾക്കു
കൂട്ടുചെങ്ങാതവുംകുലിച്ചേവമില്ല
കെട്ടിയിരിക്കുംമുതലുമില്ലൊട്ടുമേ
ചെട്ടികളെപ്പോലെകച്ചോടവുമില്ല
എങ്ങുംപ്രതിഗ്രഹംപോലുംലഭിക്കയി-
ല്ലുംഗാനമാക്കുഞ്ഞങ്ങൾചൊല്ലേണമോ
ശാന്തിവന്നീലതപസ്സുചെയ്തീടുവാൻ
ശാന്തിചെയ്വാനുമേഞങ്ങൾക്കെളുതല്ല
എന്തിജ്ജനങ്ങൾക്കുമേലിൽപ്പൊറുതിയെ-
ന്നെല്ലാംവിചാരിച്ചുചൊല്ലുകമ്മെല്ലവേ
മോരുവില്ക്കുന്നിടയമറെറാന്നുഞങ്ങൾക്കു
ചേരുവോന്നല്ലെന്നതില്ലെന്നറിയുന്നു
മാരുതൻപോലുംകടക്കാത്തമന്ദിരേ
ഗോരസംവെച്ചാലുമിപ്പോൾഫലമില്ലാ
ആരുമറിയാതെവന്നുനിൻനന്ദനൻ
ചോരണംചെയ്യുന്നുനിത്യവുംനിത്യവും
അന്നേരമങ്ങൊരുഗോപിചൊല്ലീടിനാൾ
അന്യായമല്ലാതെനിന്മകനില്ലെടോ!
അമ്മയുംവേണ്ടീട്ടിരുന്നാഴിപ്പാലുഞാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാച്ചിയൊരുകിണ്ടിലാക്കിപതുക്കവേ
പച്ചിലകൊണ്ടതിൻവാകെട്ടിവീട്ടിലെ
മച്ചിലുംവച്ചടച്ചിങ്ങുപോന്നീടിനേൻ
കൊച്ചുവന്നെല്ലാംപിണച്ചുകൊണ്ടായതിൽ
പച്ചവെള്ളംനിറച്ചുപോയീടിനാൻ;
അച്ഛനത്താഴംകഴിഞ്ഞുവന്നൊക്കയും
നിച്ചലത്തെപ്പോലെനന്നായ്ചെലുത്തിനാൻ
പച്ചവെള്ളംചുവച്ചീടുന്നതെന്തെടി
കാച്ചാതെവെച്ചുനീയെന്നെച്ചതിച്ചിതോ
പെട്ടന്നിവണ്ണംകയത്തച്ഛനാക്കിണ്ടി
വെട്ടത്തുകൊണ്ടന്നുകെട്ടഴിച്ചീടിനാൻ
കള്ളിയായുള്ളനീവെള്ളംകുടിപ്പിച്ചോ?
കൊള്ളാമെടീനിന്റെകള്ളങ്ങളിങ്ങിനെ
ഉള്ളൊരുഘോഷമുണ്ടാക്കിച്ചമച്ചുരി-
ക്കള്ളനാണെന്നങ്ങൊരുത്തിചൊല്ലീടിനാൾ
അപ്പോൾകടന്നൊരുഗോപിചൊല്ലീടിനാൾ
ഇപ്പട്ടിയെന്തെല്ലാംചെയ്യുന്നുനിന്മകൻ
അപ്പാട്ടെവീട്ടിലെക്കാളക്കിടാവിനെ
കട്ടവൻനമ്മുടെവീട്ടിലുംകെട്ടിനാൻ
അപ്പാട്ടെആച്ചിമാർകാളയെക്കാണാഞ്ഞു
കെല്പോടുനീളെത്തിരഞ്ഞുവരുന്നേരം
അപ്പൊഴതെന്നുടെവീട്ടിലെക്കാളയെ
നില്പുതുകണ്ടവർനന്നായ്കുലമ്പിനാർ
വീട്ടുകാർതങ്ങളിൽകട്ടതുടങ്ങിയാൽ
മേല്പോട്ടുനാട്ടിൽപൊറുക്കുന്നതെങ്ങിനെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുഷ്ടതയോന്നിയാലെന്തിഴജനങ്ങൾക്കു
നഷ്ടിപിടിപ്പാനടുക്കയോകാരണം
ഉരുഷ്ടിക്കുമുട്ടിയാൽവന്നിരന്നീടുവിൻ
കട്ടതുടന്നാൽതരമല്ലൊരുവരും
ഇത്തരമൊന്നുകയത്തുപറഞ്ഞുതി-
നുത്തരമായിട്ടുണ്ടാനുമുരചെയ്തു;
എന്തിനുറിങ്ങളീവണ്ണംപറയുന്നു
ചിന്തിച്ചതുചുടെയല്ലുണ്ടാനിക്കഥാ
കട്ടിപ്പുണ്ടാനൊന്നുപട്ടാംഗചേരുവാൻ
മുട്ടോളംമുക്കിത്തെളിവാൻകുറവില്ലാ
കോയിക്കലോത്താൽകുറവില്ലിനിക്കേടാ'
കോപിക്കിലേതുംഫലമില്ലറിയേണം
തോൽപ്പിപ്പതിനുമെളുതല്ലറിങ്ങൾക്കു
തോൽപ്പിടിയുണ്ടിനിക്കെന്നുബോധിക്കണം,
ഇങ്ങിനെതമ്മിൽതട്ടത്തുംപിടിച്ചടൻ
ഞങ്ങളെല്ലാരുമുഴലുന്നനേരത്തു
അപ്പൊരുപിള്ളയുമായിട്ടനിന്മകൻ
അപ്പാതെവന്നങ്ങുനിന്നുചാപ്പീടിനാൻ
"ആച്ചിമാർതങ്ങളിൽതച്ചുപിണങ്ങേണ്ട
ഈച്ചനാണിച്ചതിഞാനാണുചെയ്തത
കാളസ്യടയവർകാളയെക്കൊണ്ടുനീ
ചീളെന്നുപോയാലുമെന്നരുൾചെയ്തിതു;
പുഞ്ചിരിക്കൊഞ്ചലുംതുകിനിന്നീടിനാൻ
പഞ്ചബാണോപമനാകിനനിന്മകൻ
വഞ്ചനമെല്ലാമടക്കുന്നഞങ്ങളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കിഞ്ചനാദേഷവുംതഞ്ചുന്നതില്ലെടോ!
ചേതങ്ങളിങ്ങിനെവന്നാലുമെന്നുടെ
ചേതസ്സിലില്ലൊരുകോപമൊരിക്കലും
മറെറാരുഗോപിചെന്നപ്പോൾമുകുന്ദന്റെ
കുറങ്ങളോരോന്നുചൊല്ലിത്തുടങ്ങിനാൾ
കോലംകണക്കിനെശീലമെന്നിങ്ങിനെ
മാലോകർചൊല്ലുന്നതെല്ലാംപൊളിയത്രെ
കാലിക്കിടാവിനെക്കാലത്തുചെന്നിവൻ
ചാലവേവിട്ടുകുടിപ്പിക്കകാരണം
പാല്പുകറ്റപ്പാൻകുറഞ്ഞുകാണുന്നഹോ..
പാലികമാരത്തുംകണ്ടുപൊറുക്കുന്നു
കൂട്ടിൽകിടക്കുംപശുക്കളെയൊക്കെയും
കൂടതുറന്നിവൻകാട്ടുപുക്കീടുന്നു;
കാടുകാട്ടുംവിധംവെവ്വേറെചൊല്ലുവാൻ
പാടുംപോരാനമുക്കെന്നറിഞ്ഞാലും!
ഇന്നലെക്കൊണ്ടുകൊണ്ടന്നൊരുമങ്ങലി-
ന്നാസ്സുരിച്ചതിൽപാലുകാച്ചീടുവാൻ
കൊള്ളാമിതെന്നോത്തടുപ്പത്തുവെച്ചതിൽ
വെള്ളംനിറച്ചിങ്ങുപോന്നിരുന്നീടിനേൻ
കള്ളംപെരുത്തൊരുനിന്മകൻവന്നതിൻ
പള്ളയ്ക്കുകൊള്ളികൊണ്ടൊന്നുതുളച്ചതിൽ
തുള്ളിയിളച്ചുപോന്നിരുന്നീടിനാൻ
വെള്ളംപൊഴിയുന്നകണ്ടതേയുള്ളൂഞാൻ
കള്ളംപറകയല്ലെന്റെഗോപാലികേ!
കോടക്കാർവർണ്ണന്റെകാടുകളൊക്കെയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചേടീജനത്തോടുകൂടിനടക്കുന്നു;
പാഠകംചൂഠകംതാഠകമെന്നിവ
പാടേയെടുത്തിങ്ങുകൂടെയോടിക്കുന്നു
ചാടുതകത്തോരുനമ്മുടെകുഞ്ഞിന്റെ
നാടകംപാരംകടുത്തന്നതേവേണ്ടു
ഈവണ്ണമുള്ളോരുനാരീജനത്തിന്റെ
ആവലാധിപ്രകാരംകേട്ടേശോദയും
കേവലമൊന്നുചിരിച്ചുപതുക്കവേ
ഭാവംതെളിഞ്ഞുപറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൾ,
പെണ്ണുങ്ങളെല്ലാരുമൊന്നുബോധിക്കണം
കണ്ണന്റെശീലംകപടമെന്നാകിലും
ഉണ്ണിയേശിക്ഷിപ്പതിന്നുഞാനാളല്ല
തിണ്ണംതിരണ്ടൊരുമോടംമുഴക്കയാൽ,
മണ്ണുകുടങ്ങളുടഞ്ഞതിനൊക്കെയും
തിണ്ണംപിലതരാംമേടിച്ചുകൊള്ളുവിൻ
എന്നുപറഞ്ഞവർനാരിമാരെക്കൊക്കയും
പൊന്നുംപണവുംപുടവയുംനൽകിനാൾ
നന്നായ്തെളിഞ്ഞവർനന്ദകുമാരനെ
നന്ദിച്ചുവന്ദിച്ചുവീടുകളിൽപുക്കാർ
കണ്ണനൊരുദിനംപുഴിച്ചോറാടുമ്പോൾ
മണ്ണുഭുജിച്ചുന്നുകേട്ടങ്ങുശോദയും
കണ്ണുംചുവപ്പിച്ചുകോപിച്ചുചൊല്ലിനാൾ
ഉണ്ണീചിതംചിതംദുസ്സഹംദുസ്സഹം!
വെണ്ണഭുജിച്ചാലുംപാലുകുടിച്ചാലും!
കണ്ണൻപഴത്തൊയുംചോറുംഭുജിച്ചാലും!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉണ്ണീവയറുനിറയാഞ്ഞുകൊണ്ടുനീ
മണ്ണുഭുജിക്കുന്നുകഷ്ടമിതെത്രയും!
വാതുറന്നീടുനീയേതുംമടിക്കാതെ
കൈതവമെന്നൊടുകൂടാകുമാരകാ!
മാതാവിവണ്ണംകയർത്തുപറഞ്ഞപ്പോൾ
പോതകൻവായുംതുറന്നുനിന്നീടിനാൻ
അപ്പോഴൊരുത്തുതംകണ്ടതുവാഴ്ത്തുവാൻ
സപ്താധിരാജനുംകെല്പില്ലനിർണ്ണയം
പൂഴവേകൃഷ്ണന്റെവായിലാമാതാവു
പൂഴിനോക്കാനായ്തുനിഞ്ഞൊരുനേരത്തു
ഉൗഴിതലമൊക്കെവെവ്വേറെകാണായി
ആഴികളേഴുംനിറഞ്ഞുകാണായി
ഇന്ദ്രനെക്കാണായിചന്ദ്രനെക്കാണായി
വൃന്ദാരകന്മാരെയൊന്നിച്ചുകാണായി
മന്ദാകിനീതടംമന്ദാരവാടിയും
മന്ദവാത്സ്യാഹരിചന്ദനവൃക്ഷവും
ഉർവ്വശീമുമ്പായനാരീജനങ്ങളും
ഗർവ്വിതന്മാരായദാനവവീരരും
സർവ്വാപദേവകൾസർവ്വമുനികളും
സർവ്വേശ്വരനായവിഷ്ണുവുംബ്രഹ്മനും
ശർവ്വനുംവിഘ്നനുംപാർവ്വതീദേവിയും
പോരറിതൻക്രൂരനുംഭ്രൂതവൃന്ദങ്ങളും
അറമില്ലാതൊരുപാതാളരന്ധ്രവും
മറുംപലവിധംതെറ്റെന്നുകാണായി
യാദവന്മാരെയുംകംസനെത്തന്നെയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തന്നെയുംതന്നുടെചങ്ങാതിമാരെയും
മണ്ണുതിന്നീടുന്നകണ്ണനെത്തന്നെയും
ചണ്ഡമാംഭ്രതവേതാളവൃന്ദത്തെയും
തിണ്ണംനിരഞ്ഞുകണ്ടുപേടിച്ചവൾ
കണ്ണുമടച്ചുതിരുനാമമോതിനാൾ
ഉണ്ണി!പൊടുക്കനേവാമുക്കീടുനീ
വിണ്ണവർനാഥനേ!വാമുക്കിടുനീ
കാരുണ്യവാരിധേ! വാമുക്കീടുനീ
ചാരുനീലാപതേ!വാമുക്കീടുനീ!
അമ്മേടെസങ്കടംകേട്ടോരുനേരത്തു
കൽമഷനാശനൻവാമുക്കീടിനാൻ
അമ്മിഞ്ഞതന്നാലുമെന്നചൊല്ലിക്കര-
ഞ്ഞമ്മമടിതന്നിൽചെന്നമേവീടിനാൻ
മാതാവൊരുദിനംതൈർകടഞ്ഞീടുവാൻ
വീതാന്യകായ്മംതുനിഞ്ഞൊരുനേരത്തു
പീതാംബരൻചെന്നുതായാട്ടുകാട്ടുമ്പോൾ
ഏതുംമടിക്കാതെവാരണംചെയ്കയാൽ
ഡിംഭൻകയത്തൊരുകോലുമെടുത്തിട്ട
കുംഭത്തിനിട്ടൊന്നുപൊട്ടിച്ചനേരത്തു
ഗംഭീരകോപിയായ്മാതാവെഴുന്നേറു
സംഭ്രമത്തോടുപാഞ്ഞടുത്തീടിനാൾ
നില്ലെടാപൈതലേ!പായുന്നതെന്തിന്നു
നല്ലതിനല്ലനീയിന്നുതുടങ്ങുന്നു
എന്നുപറഞ്ഞവൾചെന്നുപിടിപെട്ട
ഖിന്നതയോടെകരഞ്ഞുനിന്നിടുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബാലനെക്കൊലുകൊണ്ടോങ്ങുന്നനേരത്തു
കോലൊരു നൂറുകീറായിവീണീടിനാൻ
സംശയംകൂടാതെപാശമെടുത്തിട്ടു
കേശവൻമേനിക്കുചേത്തൊരുനേരത്തു
പാശത്തിനൊട്ടുമേനീളമില്ലാഞ്ഞിട്ടു
പാശഖണ്ഡങ്ങളെയേച്ചുടൻബാലനെ
ആശുകെട്ടീടുവാനായിത്തുനിഞ്ഞിട്ടും
പാശമെത്താഞ്ഞുയാൽഖേദിച്ചുഗോപികാ
ആശയസന്താപമൊട്ടുവളർന്നിട്ടു
ക്ലേശിപ്പതുമതിയാക്കേണമെന്നുള്ള
കേശവലീലയിൽപെട്ടുമോഹിച്ചിട്ടു
തെറ്റെന്നരലുതന്നോടുകെട്ടീടിനാൾ
വിഷ്ണുപാധീശനെത്തെറ്റെന്നൊശോദയും
ഉരഗശായിയാംകൃഷ്ണനരലാശ്രുവലിച്ചുംകൊ-
ണ്ടരികത്തുമരുവുംരണ്ടുരുതാങ്ങളായുള്ള
മരുതുകളിടയിൽചെന്നിരുപാടുമത്തപ്പോൾ
തെരുതെരെമുറിഞ്ഞുമരുതുകൾനിലംവീണ
പരിചോടേതകത്തപ്പോളിരുപേരുപുരുഷന്മാ-
രരികത്തിന്നെഴുനേറുപരിചോടേകരംകൂപ്പി
മുരവൈരിചരണാന്തേചിരംവീണുനമിക്കയും
തിരുനാമമുരചെയ്തുപരിതോഷംലഭിക്കയും
പുരതശ്ശോഭിതരൂപപരമാത്മാനിനസ്സ്തുയും
മനുജാതന്നടിച്ചോരുദനുജനാശനമേവം
മനതാരിൽകനിവോടിജ്ജനത്തെനീതുണയ്ക്കുണം
ധനദന്റെതനയന്മാരടിയങ്ങളിരുപേരും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശ്രീകൃഷ്ണലീല.

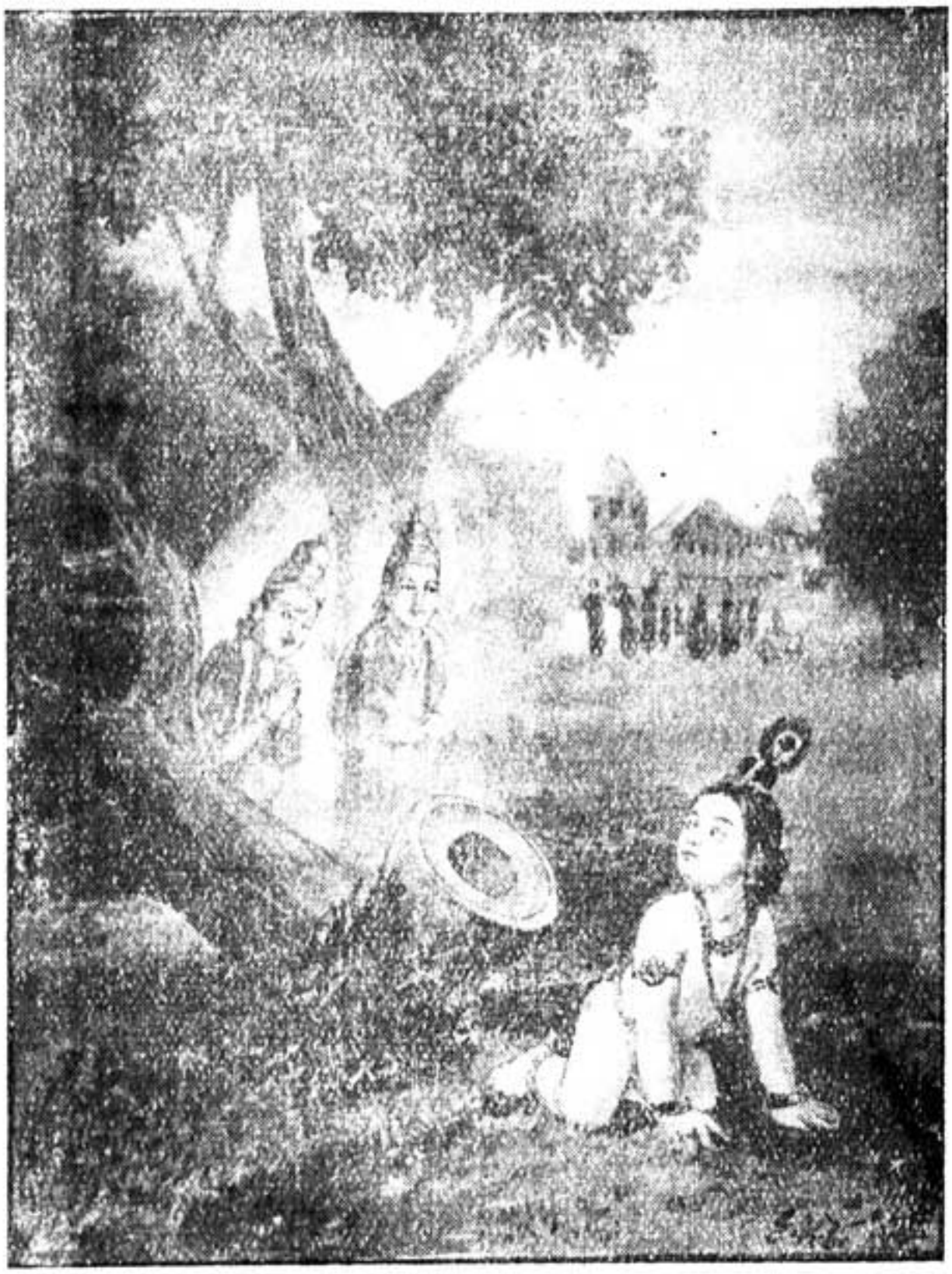

ഉരഗശായിയാംകൃഷ്ണനരലാശ്രുവലിച്ചുംകൊ–
ണ്ടരികത്തുമതുവുംരണ്ടുതരങ്ങളായുള്ള
മരുതുകളിടയിൽചെന്നിരുപാട്ടമത്തപ്പോരം
തെരുതെരെമുറിഞ്ഞതുമതുകുംനിലംവീണു.

P. 408.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുനിശാപബലംകൊണ്ടുമരങ്ങളായ് ചമഞ്ഞുപോയ്
ഇരുപേരിലൊരുവനുനളകൂബരനെന്നപേർ
മണിഗ്രീവനാപരനുമനുഗ്രഹംലഭിച്ചിപ്പോൾ
ഉദഗ്രശാപവാക്കിൻറെ ഉഗ്രതശമിക്കയാൽ
പരിചോടിഞ്ജനങ്ങളെജനകൻറെസമീപത്തേ-
ക്കനുവദിച്ചയക്കേണംദനുജനാശനാദേവാ!
ഇതിബ്രഹ്മകുദനെസ്തുതിചെയ്തുവിരവോടെ
വിധിചേരുംപടിചോയിനിധിപതിസുതന്മാരും
അതുകാലംനാദഗോപൻഅഥബന്ധുക്കളുമായി
അതികൌതുഹലത്തോടെസുഖിച്ചുവാഴുന്നനാളിൽ

കൃഷ്ണലീല ശീതങ്കൻതുള്ളൽ

സമാപ്തം

52 *

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

9. കാളിയമർദ്ദനം

ശീതങ്കൻതുള്ളൽ.

പെണ്ണുങ്ങളൊക്കവേകണ്ടങ്ങുനില്ക്കുവേ
കണ്ണൻജനനിതൻമുന്നിലെഴുന്നള്ളി
കണ്ണീന്നുതിണ്ണംപൊഴിഞ്ഞുവിണീടുന്നാ
കണ്ണുനീരോടെയരുളിത്തുടങ്ങിനാൻ
മേലിലിനിക്കിനിക്കാലിക്കിടാങ്ങളെ
പാലിക്കയെന്നതെളുതാകയില്ലമ്മേ!
ബാലനേറവാക്കുകളീവണ്ണംകേട്ടപ്പോൾ
നിലക്കുഴലാളുംമെല്ലവേചോദിച്ചു:
ഉണ്ണി!നിനക്കെന്തു സങ്കടമെന്നതു-
മെന്നോടുചൊല്ലുകയേതുമടിയാതെ
എന്നതുകേട്ടുചിരിച്ചരുളീടിനാൻ
നന്ദകുമാരകനമ്മയോടീവണ്ണം;
"കുന്നിനെമേച്ചുവനത്തിൽനടക്കുമ്പോ-
ളൊന്നൊഴിയാതെയിപ്പെണ്ണുങ്ങളൊക്കവേ
വന്നുടനെന്നുടെചുറുംനിറഞ്ഞുടൻ
നിന്നോരോവാക്കുകളെല്ലാമുരയ്ക്കുന്നു
എന്നതുമല്ലമ്മേമെല്ലെയിപ്പെണ്ണുങ്ങ-
ളെന്നെപ്പിടിച്ചുടൻകൈക്കൊണ്ടമർത്തുന്നു;
നന്നാക്കനത്തമുലകളാൽമാവിടം
തന്നിലണച്ചുപിടിച്ചുമുറുക്കുന്നു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇത്തരമെന്നെപ്പിടിച്ചമക്കുന്നതി-
നുത്തരംചോദിപ്പതിനുഞാൻപോരുമോ
എന്നതുകൊണ്ടുഞാനെന്നാംവനങ്ങളിൽ
കന്നുമേപ്പാനായ്ഗമികില്ലനിശ്ചയം,"
കോടക്കാർവർണ്ണൻറവാക്കുകൊണ്ടുകേട്ടു
പേടിച്ചുതങ്ങളിൽനോക്കിത്തുടങ്ങിനാർ
കോമളശിലൻമുകുന്ദനൊരുദിനം
രാമനെക്കൂടാതെചങ്ങാതിമാരുമായ്
താമസംമെന്നിയേഗോക്കളെയുംമേച്ചു
താമരക്കണ്ണൻവനത്തിലെഴുന്നള്ളി;
കാളിന്ദിതന്നുടെതീരത്തുചെന്നാങ്ങു
കേളിയുമാടിനടക്കുന്നനേരത്തു
മേളംകലർന്നശിശുക്കളുംഗോക്കളും
കാളിന്ദിതന്നിലിറങ്ങിത്തുടങ്ങിനാർ
കാളിയനെന്നമഹോരഗംതന്നുടെ
കാളുന്നകത്തുന്നഘോരവിഷത്തുടെ
ചീളുന്നയമ്പുതടത്തേലടിച്ചീടു-
മോളങ്ങൾതള്ളിമറിഞ്ഞുവരുന്നേരം
നീളെപ്പരന്നീടുംകാറുകളോടിട
മേളിച്ചധൂളികൾമേനികളിൽതട്ടി
കാളിന്ദീതീരത്തുമോഹിച്ചുവീണതു
കാളാംബുദാഭൻമുകുന്ദനുകാണായി
പിന്നെയുമോരോന്നുസൂക്ഷിക്കുമപ്പൊഴേ
മുന്നിലനേകംവിശേഷങ്ങൾകാണായി;
തീരത്തുനിൽക്കുംമരങ്ങൾനിരക്കവേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പേരോളമൊക്കെക്കരിഞ്ഞുതുടങ്ങുകാണായി;
ദൂരത്തുനിന്നുടൻദാഹിച്ചണയുന്ന
ഘോരമൃഗങ്ങൾമരിച്ചുതുടങ്ങുകാണായി;
പക്ഷികളുംബരമാശ്വേപാക്കുമ്പോൾ
പക്ഷംകരിഞ്ഞുമരിക്കുന്നകാണായി;
വൃക്ഷങ്ങളിൽപിടിപെട്ടൊരുപാവകൻ
തൽക്ഷണംനിന്നാങ്ങുകത്തുന്നകാണായി;
ദാഹിച്ചുവന്നൊരുദേഹികളൊക്കവേ
മോഹിച്ചുവീഴുന്നസാഹസംകാണായി;
ദേഹികുലങ്ങടെദേഹംതളർന്നപ്പോൾ
ഹാഹാ!മഹീതലേവീഴുന്നകാണായി;
കുംഭിവരന്നാരുമമ്പോടുവന്നുടൻ
തുമ്പികരങ്ങളുങ്ങംഭസ്സിലാക്കുമ്പോൾ
സംഭ്രമത്തോടെമറിഞ്ഞുവീണങ്ങിനെ
ഗംഭീരനാദംമുഴക്കുന്നകേൾക്കായി
തിംകളിൽകളിക്കുന്നപരൽമീനങ്ങളുമെല്ലാം
തെരുതെരെമരിച്ചുങ്കുരുതന്നിലണയുന്നു;
പരിചോടുമുതലകൾപരിതാപംസഹിയാഞ്ഞു
കരകേറിധരണിയിൽപലതരമുരുകുന്നു
പെരുവഴിനടക്കുന്നപുരുഷന്മാരൊരുമിച്ചു
സരസമാംജലന്തന്നിലിറങ്ങിക്കൌതുകത്തോടെ
കരംകൊണ്ടുവിംവിനോടെടുത്തങ്ങുകുടിക്കുമ്പോൾ
തിരിഞ്ഞങ്ങുജലന്തന്നിൽപതിക്കുന്നുമരിക്കുന്നു
ഉരഗപുംഗവൻതന്റെഗരളത്തിൻവിളയാട്ടം
തരമെല്ലാംകറഞ്ഞോന്നുകറയ്ക്കുണ്ടുമാറിക്കയ്യേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധരണിയിൽമരുവുന്നനരന്മാക്കംപശുക്കൾക്കും
പരിതാപംവരുത്തുന്നകരുത്തനാമുരഗത്തെ
പരിചോടങ്ങമർത്തണംമദമെല്ലാംകുറയ്ക്കേണം
ഉരത്തപാമ്പിനെക്കൊൽവാൻപരുത്തോരുവടി
(വേണം
മനുജനാശനനിത്ഥംമനതാരിൽനിരൂപിച്ചു,
കനിവോടുകടാക്ഷംകൊണ്ടനുഗ്രഹിച്ചതുനേരം
മനുജന്മാർപശുക്കളുംശിശുക്കളുംമൃഗങ്ങളും
കാന്തസംഭ്രമംതീർത്തൊരിക്കാലത്തൊഴുന്നേറു
തടംതന്നിൽമരുവുന്നകടമ്പിന്റെമുകളേറി
കടൽപോലെമറിയുന്നതടിനീവാരിയിൽചാടി
കടൽവർണ്ണൻമടിയാതെകിടന്നങ്ങുകളിക്കയും
ചെടിനെന്നജലംതന്നിൽപൊടുപൊടെയടിക്കയും
പടുരോഷംതുടിക്കയുംതിരതള്ളിക്കടക്കയും
ശഠനാകുംകാളിയനെത്തിരഞ്ഞങ്ങുനടക്കയും
വിരവിനൊടടുക്കയുംവിരുതുകഠനടിക്കയും
തെരുതെരെത്തിരതള്ളിക്കരതന്നിലടിക്കയും
ഝടഝടരവംകൊണ്ടുകരയെല്ലാമിടിക്കയും
വിടവികഠംപൊഴിഞ്ഞാശുതടിനിയിൽപതിക്കയും
തടമെല്ലാമിടിയുന്നുമലകളുമടരുന്നു
കടൽനാലുംകുലുങ്ങുന്നുകടൽവർണ്ണൻതെളിയുന്നു
ജലകണംപെരുകുന്നുജലജങ്ങൾപിടിരുന്നു
വിലമെല്ലാംതകരുന്നുജലമെല്ലാംനുകരുന്നു.
കാളാഹിരാജനാംകാളിയൻനല്ലൊരു
കേളിക്കിരിക്കുമൊരുൾക്കടമായൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഘോഷങ്ങൾകണ്ടോരോടിക്കിതയ്ക്കുന്നു
കേട്ടോരനന്തരം ചിക്കുന്നു ചിക്കുന്നു
കണ്ണുകലങ്ങിമറിഞ്ഞൊരുടിക്കിലാ-
ക്കണ്മിഴിച്ചുമ്മാറുനോക്കിത്തുടങ്ങിനാൻ,
ഇക്കണ്ടജന്തുക്കളൊക്കെ ബ്ഭയപ്പെട്ടു
പെക്കംനടന്നുഗമിക്കുന്നതെന്തുവാൻ?
ആക്കപ്രഭയെജയിക്കുന്നകാന്തിക..
ളുക്കരെയൊക്കെജ്വലിക്കുന്നതെന്തുവാൻ
ഇക്കടൽപോലെയിരിക്കുന്നകാളിന്ദി-
യൊക്കെക്കലങ്ങിയലയ്ക്കുന്നതെന്തുവാൻ?
വിക്രമമേറുന്നനക്രങ്ങളിങ്ങിനെ
പൊക്കത്തിൽചാടിനടക്കുന്നതെന്തുവാൻ?
പെട്ടെന്നുകാളിയനിത്തരംചിന്തിച്ചു
മെട്ടിഗന്തരംപൊട്ടമാറിങ്ങിനെ
പൊട്ടിച്ചിരിക്കയുംതട്ടിവിളിക്കയും
ദൃഷ്ടിചുവക്കയുംഞെട്ടിവിറയ്ക്കയും
വട്ടംതികഞ്ഞൊരുക്കൂട്ടമിരിക്കുന്ന
മട്ടോൽമൊഴിമാക്കുതൃഷ്ടിവരുത്തുവാൻ
ഒട്ടുംചുരുക്കാതെതട്ടിപ്പുവാക്കുക-
ളൊട്ടേറെയങ്ങുപറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ;
"അംഭസ്സിൽവാഴുന്നകുംഭീനസേന്ദ്രന്റെ
ഗംഭീരമായുള്ളജൃംഭാവിശേഷങ്ങൾ
അംഭോധിരാജനുംസംഭ്രമംനൽകുന്ന
സംഭിന്നനാകുന്നഹുംഭാരിതന്നുടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുംഭിപ്രധാനനുംകുമ്പിട്ടുമേവുന്ന
ശംഭുവാംദേവനുമംഭോജരാജനും
സംഭാവനംചെയ്തുസംഭവിപ്പിക്കുന്ന
വമ്പുകൊണ്ടിജ്ജനംജൃംഭിച്ചിരിക്കുന്ന
ഡിംഭജനങ്ങളുമമ്പോടുവന്നെന്റെ
മുമ്പിൽക്കളിക്കുമാറായിച്ചമഞ്ഞിതോ?
ആരിന്നുനമ്മുടെനേരെയടുത്തുകൊ-
ണ്ടോരോവിരുതുകൾകാട്ടുന്നതിങ്ങിനെ?
ഘോരമാമെന്റെവിഷജ്വാലതട്ടുമ്പോ-
ളീരേഴുലോകവുംഭസ്മമായീടണം;
മുക്കണ്ണനീശന്റെരുദ്രക്കണ്ണിൽനിന്നുഞ്ഞു-
വെക്കുംജ്വലിക്കുന്നതീക്കനൽക്കട്ടകൾ,
ഇക്കണ്ടലോകങ്ങളൊക്കെത്തിപ്പതി-
നുക്കോടിക്കൂടെപ്പുരക്കെപ്പുറപ്പെട്ട
തെക്കുംവടക്കുംകിഴക്കുംപടിഞ്ഞാറു-
മൊക്കെപ്പിടിപെട്ടപൊക്കത്തിൽനിന്നുഞ്ഞു
ചിക്കെന്നുതട്ടിത്തകർക്കുന്നഘോഷത്തോ
ടൊക്കുംനിനയ്ക്കുമ്പൊളിക്കാളിയന്തന്റെ
ഉൾക്കുള്ളുവൻവിഷത്തീക്കനൽക്കട്ടകൾ-
ളാക്കുംസഹിപ്പാനരുതെന്നതൊക്കവേ
കാക്കാതെവന്നിങ്ങുനോക്കുന്നതെന്തെടാ?
നോക്കെടാനിന്നെഞാനാക്കംകെടുത്തിന്നു
വെക്കംകടിച്ചുടലാകെപ്പിടിപെട്ട
ആക്കാത്മജന്തന്റെരുക്കാല്ക്കുലാമ്മാറു
രുക്കാഴ്ചവച്ചിങ്ങുചിക്കെന്നുപോരുവൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വെള്ളത്തിൽനിന്നൊരുകള്ളനെന്തിങ്ങിനെ
തള്ളിക്കടന്നാങ്തുള്ളിത്തുടങ്ങിനാൽ,
വെള്ളക്കുടപിടിച്ചുള്ളംതെളിഞ്ഞുടൻ
വെള്ളക്കയങ്ങളിൽപള്ളികൊള്ളുന്നാനാം,
തൊള്ളപൊളിച്ചങ്ങിളക്കാതിരിക്കുമോ?
തള്ളിക്കടംവിഷത്തുള്ളിശരമാരി-
കൊള്ളുന്നനേരത്തുതുള്ളലുംപോയ്നിന്നെറ
തള്ളലുംതീരുമേകള്ളവുംമാറുമേ
ആയിരമുള്ളഫണങ്ങളിലൊന്നുകൊ-
ണ്ടായിരംകോടിജനത്തെഫണിപ്പതി-
നായരനാഴികവേണ്ടായിനിക്കയ്യോ
ഞായമല്ലെന്നിട്ടടങ്ങുന്നുഞാനെടാ,
തായാട്ടുവന്നിങ്ങുകാട്ടിത്തുടങ്ങിയാ-
ലായോധനത്തിനുകോപ്പിടുംകാളിയൻ;
മായംവെടിഞ്ഞുങ്ങടുക്കുന്നനേരത്തു
നായീച്ചകൊണ്ടുഫലംവരത്തില്ലെടോ
പോയാലുമുടനീകാളിന്ദിതന്നിലി-
ത്തോയത്തിൽവന്നുകളിച്ചാലിളപ്പെടും
കായമുടക്കിച്ചമപ്പതിനുള്ളൊരു
തായംനമുക്കേറുമുണ്ടെന്നറികനീ
വൃദ്ധനെന്നാകിലുംക്രുദ്ധനെന്നാകിലും
മത്തനെന്നാലുംകരുത്തനെന്നാകിലും
യുദ്ധത്തിനെത്തുമ്പൊളിദ്ധനെന്നാകിലും
ബദ്ധനെന്നാകിലുംസാദ്ധ്യനെന്നാകിലും
വിത്തേശനാകിലുംപൃതഫീശനാകിലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സർവ്വേശനായപരമേശനാകിലും
അക്ഷപദത്തിലടുത്തജനങ്ങളെ
ഭക്ഷിപ്പതിന്നിന്നുസന്ദേഹമില്ലെടോ!
അണ്ണാവംപോലെയലസ്സംജലങ്ങളിൽ
തിണ്ണംപൊഴിക്കുന്നപൊണ്ണത്തടിയനെ
കണ്ണുകൊണ്ടുഞാൻനോക്കുന്നനേരത്തു
വെണ്ണീറാമതിനില്ലകിഞ്ചിത്തുമേ
കണ്ണുകളായിരമുണ്ടെന്നുചിന്തിച്ചു
വിണ്ണവർനാഥനുമൊട്ടുംഞെളിയേണ്ട
കണ്ണുരണ്ടായിരംനീണ്ടഫണങ്ങളിൽ
കണ്ണുഭയങ്കരമുണ്ടിങ്ങറികനീ;
എങ്ങുംവിഷജ്വാലകൊണ്ടുജഗത്ത്രയ-
മിങ്ങുദഹിപ്പതിനേതുംപണിയില്ല.
ഇങ്ങിനെയാരോജളതപംപാഞ്ഞവ-
നംഗനമാരെഫലിപ്പിച്ചനന്തരം
ഉച്ചണ്ഡമാംഫണമണ്ഡലമൊക്കവേ
ഉച്ചത്തിലങ്ങുയർത്തിപ്പിടിച്ചങ്ങിനെ
കൊച്ചുഗോവിന്ദനെപാഞ്ഞടുത്തീടിനാൻ
മെച്ചത്തിലോടുന്നവഞ്ചികണക്കിനെ
കുന്തങ്ങൾപോലെകഠിനങ്ങളായുള്ള
ദന്തങ്ങളന്തരംകൂടാതെതങ്ങളിൽ
സന്തതംതട്ടിയിടയുന്നനേരത്തു
ചെന്തീക്കനല്ക്കട്ടപൊട്ടിത്തെറിക്കയും
പന്തിനിന്നിപ്പിടിച്ചുഫണമണി-
കാന്തിപടലങ്ങളൊക്കെജ്വലിക്കയും,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏന്തിക്കളിക്കുംവിഷപ്രഭാവങ്ങളും
ചിന്തിവല്ലാതെജലത്തിൽവസിക്കയും
കോപാൽ ചിരിക്കയുംകോട്ടംകൊടുക്കയും
ഗോപാലബാലരൊച്ചെന്നുതടുക്കയും
മൂഢതതേടുന്നുകാളിയന്തന്നുടെ
രൂഢബലേയമാംകമ്മങ്ങളൊക്കവേ
ഗാഢാഭിമാനിയാംകൃഷ്ണൻതിരുവടി
പ്രൌഢതയോടേസഹിച്ചുനിന്നീടിനാൻ.

ഉരഗേശനതുനേരത്തുരംകൊണ്ടങ്ങടുത്താശു
ഹരിതന്റെതിരുമേനിതെരുതെരെപ്പിടിപെട്ട
ങ്ങടിതൊട്ടുമുടിയോളംതിരുവുടൽകെട്ടുപെട്ട
പുഷ്ടകോപാൽമുഴക്കിക്കൊണ്ടട്ടഹാസംമുഴക്കിനാൻ
ശംനായപടവേനീയടക്കംകൂടാതെവന്നു
മിടുക്കുകാട്ടുകമൂലംമടക്കംവന്നതിന്നിപ്പോൾ,
കടക്കാമോനിനക്കെന്റെതടിനീമന്ദിരംതന്നിൽ
ങ്ങടക്കമെന്നട്ടുന്മോഹംതുടങ്ങാതെങ്ങടിയ്ക്കുനായ്
കടുകോപംകാട്ടാവുന്നകടംപാമ്പിൻപടുതപങ്ങൾ
ഒടുക്കമില്ലൊരിക്കലുംവടിവോടെധരിച്ചാലും
പെരുത്തകാളിയൻവീരനിരിക്കുന്നപുരംതന്നിൽ
ഒരുവനുംവരുമാറില്ലറികനീയെടാഭോഷാ
ഉരഗനാഥനാമെന്റെഗരളാഗ്നിസഹിപ്പാനും
നരന്മാക്കുംസുരന്മാക്കുമെളുതല്ലെന്നറിഞ്ഞാലും!
തനിക്കുള്ളബലംമുമ്പിൽനിറയ്ക്കുണംമനക്കാമ്പിൽ
തനിക്കൊത്തജനത്തോടേപിണക്കത്തിനടുക്കാവു
തനിക്കാവുന്നവരോടുമെതിർത്താലതിരേകം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കനക്കേടുജനിച്ചീടുംപരിഹാസംതുടങ്ങീടും"
ഇതിബഹുപരുഷമായ്പലതരമുരയ്ക്കുന്നേരം
ചതുരസുന്ദരമായതിരുവുടൽകടിക്കയും
ആതിമോഹബലത്താലെപരമാത്മനിനാച്ചീല
വിധിബലമൊഴിക്കാമോഭുവനത്തിലൊരുവനും
ആതുകാലംഗോകുലത്തിലിരിക്കുന്നാനന്ദഗോപൻ
സുതനെക്കാണായ്കകൊണ്ടുപരിതാപംമുഴക്കയാൽ
ചിതമല്ലാശകുനങ്ങൾപലവിധംകാൺകകൊണ്ടും
ഹിതന്മാരെവിളിച്ചുവിലാപിച്ചുപറയുന്നു
ഭവനംതന്നിൽഗമിച്ചാരുതനായനെക്കണ്ടില്ലല്ലോ
ദിനമൊന്നുകഴിഞ്ഞതുനിനയ്ക്കാതെയിരിക്കാമോ
ദിനകരനസ്തമിപ്പാനടുക്കുമ്പോൾനടയെല്ലാ-
ദ്ദിനംതോറുംപശുക്കളെതെളിച്ചിങ്ങുവരുമല്ലോ
അശനത്തിൻവകയൊന്നുംവനത്തിലില്ലതുമൂലം
വിശന്നുതളർന്നൊരുദിശിചെന്നുകിടക്കയോ
വിശപ്പൊട്ടുംപൊറുത്തുടാശിശുക്കൾക്കതുകണ്ടാലും
ഭൂശംഖേദംനമുക്കുള്ളിൽവളരുന്നുനിനച്ചാലും!
നടപ്പാനങ്ങുതാഞ്ഞിട്ടടവിയിൽകിടക്കയോ?
കടുവാവന്നിടക്കൂടികടിച്ചുതിനിച്ചിതോ!
കടുത്തകണ്ടകംകാലിൽകൊണ്ടുകേറിക്കിടക്കയോ
നെടുത്തപാമ്പുകൾചെന്നുകടിച്ചുവലിക്കയോ
ചിലശങ്കവളരുന്നുമനതാരിലിനിക്കിപ്പോൾ
ഫലാക്കൂടാതിരുന്നിങ്ങുവിലാപിക്കുന്നതുംപാഴിൽ
പലാക്കൂടിത്തിരയേണംകടിയാതെശിശുക്കളെ
പലവഴിതിരയേണ"മെന്നുമനസി പറഞ്ഞപ്പോൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തെരുതെരെപ്പുറപ്പെട്ടജനനിയുംസഖിമാരും
പരിജനമഖിലവുംജനകനുംബലന്താനും
തിരഞ്ഞുതുടയുമുനേടെതടന്തന്നിലടുത്തപ്പോൾ
പരിചോടെമുകുന്ദനെജലന്തന്നിൽപലർകണ്ടു
ഉരഗേശൻപിടിപെട്ടവരിഞ്ഞുകിടക്കുന്നു
ഹരിയെന്നുനിരൂപിച്ചുകരകയുംതൊഴിക്കയും
ധരണീമണ്ഡലന്തന്നിൽവീണുരുണ്ടുകിടക്കയും
തിരന്നിൽചെന്നുചാടാനൊരുമ്പെട്ടങ്ങടുക്കയും
മുരവൈരീതുണയ്ക്കേണംപുരവൈരീതുണയ്ക്കേണം
ഹരിപ്രിയതുണയ്ക്കേണംഗണപതിതുണയ്ക്കേണം
നരന്മാരുംതുണയ്ക്കേണംഗുരുക്കന്മാർതുണയ്ക്കേണം
വിരവോടങ്ങൊരുമിച്ചുകരംകൂപ്പിത്തൊഴുകയും
മരിക്കാറായ്തുടങ്ങുന്നപുരവാസിജനങ്ങളെ
പരിചോടേബലഭദ്രനൊഴിഞ്ഞള്ളിത്തടുക്കയും
പരഗുരുവുപദേശമിവയെല്ലാംപലവിധം
ഹരികണ്ടുകരുണയുംമനതാരിൽനിറകയാൽ;
ഉടലൊന്നുകുടഞ്ഞപ്പോളുരഗവുംകെട്ടഴിഞ്ഞു
വടിവോടെജലന്തന്നിൽകിടന്നാനപ്പടുഭോഷൻ
വടിവോടങ്ങെഴുനേറുവാസുദേവൻതിരുവടി
ഫണിതന്റെഫണങ്ങളിലടിമലർകൂടിവച്ചു;
തുടങ്ങിനാനതുനേരംപടുതയോടൊരുനൃത്തം
ചെടുചെടെഫണങ്ങളിലടികൊണ്ടങ്ങടിക്കുന്നു.

ചെമ്പചെമ്പടപഞ്ചകാരികകണ്ണരാഗമടന്തയും
കുംഭകാരികലക്ഷ്മിഭൈരവിമായയാലടിയേകവും
താളമീവകകാലുകൊണ്ടുചവിട്ടിനിന്നാടിക്കയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാളിയമർദ്ദനം.

വടിവോടങ്ങെഴുനീറ്റ വാസുദേവൻ തിരുവടി
ഫണിതന്റെ ഫണങ്ങളിലടിമലർ കടിവെച്ചു
തുടങ്ങിനാനതുനേരം പടുതയൊടൊരുനൃത്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മേളമോടിടകൂടിനല്ലൊരുഭാവവുംമുദ്രഹാസവും
ഇന്ദളംപുനരിന്ദിശാസുപടീരനാട്ടനളത്തയും
വീരതാക്കിതശാരിഗൌരികാനകുറിഞ്ഞിയുമിങ്ങിനെ
ഇത്തരംപലരാഗമാലകഠംഗീതവുംബഹുഗായകൻ
സതരംമുരളീമുഖേനവിളിച്ചുനിന്നുകളിക്കയും
നറുംപീലികലരുന്നതിരുമുടിയഴിയുന്ന
കുറുനിരവിറയ്ക്കുന്നനറുമലർകൊഴിയുന്ന
കവളിണവിളങ്ങുന്നകടകങ്ങൾകിലുങ്ങുന്ന.
ഉടയാടകിഴിയുന്നുടഞ്ഞാണമഴിയുന്ന
തുടരണ്ടുമിളകുന്നുവനമാലതളരുന്ന
ഘനമോദംവളരുന്നുചിലമ്പുകഠംവിലസുന്ന
കരുക്കുട്ടംസുരസ്ത്രീകളൊരുമിച്ചുപുറപ്പെട്ട
സുരപുരംനിറഞ്ഞങ്ങുപരിചോടെവരുന്നേരം
സരസമാംവചനങ്ങളരചെയ്തുവസിക്കുന്നു;
തരുണിമാരുടെനാമംതമ്മിലങ്ങുവിളിക്കുന്നു,
ചിത്രലേഖേ!പരികെടോ! ചിത്രമാംതാണ്ഡവംകാ
ൺമാൻ
പത്രലേഖേനടന്നാലും!ചിത്രമദ്ധ്യാസിതമല്ലോ
വൃത്രവൈരിപുരങ്ങളിൽസത്രമേറുന്നതിൻമുമ്പേ
തത്രചെന്നങ്ങുറയ്ക്കേണംനേത്രമോദംവരുത്തേണം
ഉവ്വശിയ്ക്കുംമേനകയ്ക്കുംഗർവ്വുപാരംമനക്കാമ്പിൽ
പവ്വതാരിക്കനുരാഗംസവ്വദാഞങ്ങളിലത്രേ
സവ്നാരികളെപ്പോലെനിർവ്വിശങ്കംകണ്ടകാഴ്ച
യ്ക്കുവിനോക്കിപ്പുറപ്പെട്ടാൽതരമല്ലെന്നൊരുഭാവം
തിലോത്തമയ്ക്കൊരുനേരംകലഹന്തീരുമാറുണ്ടോ?

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പലനാരികളെക്കണ്ടാൽതലനോവുംതുടങ്ങീടും
വലയങ്ങൾചമച്ചാലുംതലമുടിവിടിത്താലും
മുലകളിൽപലതരംമലയജമണിഞ്ഞാലും
വലയങ്ങൾചിലപൊന്നുംചിലമുകൾധരിച്ചാലും
കരിക്കലുംനെഞ്ചുരങ്ങിച്ചലംഭാവംവരുന്നില്ലാ;
കളകണ്ഠീ!കളിയല്ലാകളഭങ്ങളണിഞ്ഞാലും!
കളഞ്ഞാലുംകളിയെല്ലാംകളികാൺമാൻനടന്നാലും
കളമൊഴികളേനിങ്ങൾവിളയാട്ടംതുടങ്ങൊല്ലാ
ലളിതനാംമുകുന്ദന്റെകളിയങ്ങുകഴിഞ്ഞീടും,
കാമസേനയ്ക്കൊരുനേരംകാമുകന്മാർതരംപോര
താമസിക്കാനരുതെന്നുഹേതുവെന്നുംവന്നുകൂടി
താമരക്കണ്ണനെയിപ്പോൾകാൺമതിന്നുംവിധിയില്ല
വാമഭാവംമനതാരിൽകാമിനിക്കുജനിക്കയാൽ;
രംഗവല്ലീ!ഇങ്ങുവാനീഭംഗിനോക്കിനടക്കാതെ
ഭംഗമേതുംവരികില്ലുഞങ്ങളോടുകൂടിനിന്നാൽ
അംഗമൊട്ടുചിതംനിന്റെപിംഗളാക്ഷീ!നടന്നാലും
മംഗലാംഗൻമുകുന്ദനുമംഗജാജ്ഞിവരുത്തേണം
പിണ്ണിൽമേവീടുന്നപെണ്ണുങ്ങളൊക്കവേ
തിണ്ണംവിളങ്ങുന്നകണ്ണനെക്കാൺകയാൽ
കണ്ണിനാനന്ദംമുഴുത്തുമുകുന്ദനെ
വണ്ണിച്ചുതമ്മിൽപറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാർ:
"രംഭേ!ധരിക്കുധരിത്രീതലത്തിങ്ക
ലംഭോരുഹത്തിന്റെഭാഗ്യമൊട്ടല്ലെടോ!
അംഭോജനാഭനെപ്പോലുംജയിച്ചീടു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മംഭോജനേത്രനോടൊന്നിച്ചുനല്ലൊരു
സംഭോഗമാട്ടവാൻസംഗതിവന്നിതേ
രംഭോരുമാരാകുമമ്പാടിതന്നിലു-
ള്ളംഭോജനേത്രമാർതൻഭാഗ്യവുംതഥാ
അംഭോജകോമളമായതിരുമുഖ-
മമ്പോടുകണ്ടുകണ്ടങ്ങുരസിക്കയും;
രംഭാദളംപോലെശീതളമാംദേഹ-
മിമ്പംകലർന്നുപുണർന്നുരമിക്കയും;
വമ്പനാംനമ്മുടെതമ്പുരാനായുള്ള
ജംഭാരിദേവനുപോലുമൊരുദിനം
കുമ്പിട്ടുപോരുവാൻകിട്ടാതിരിക്കുന്ന
തൻപാദപത്മങ്ങൾരണ്ടുംകനക്കവേ
കമ്പംവെടിഞ്ഞുതടവുന്നുനിത്യവും
കുംഭികുംഭത്തിനുദ്ധംഭടക്കുംകുച-
കുംഭങ്ങളിൽചേപ്പുതിന്നുംകഴിവരും
അംഭോജയോനിക്കുകുറില്ലുനമ്മളിൽ
അമ്പാടിതന്നിലല്ലുല്ലീജനിപ്പിച്ചു
ഉമ്പർകോൻനാട്ടിൽജനിച്ചതുകൊണ്ടിങ്ങു
സാംപ്രതമെന്തുനമുക്കുഫലമെടോ?
അമ്പിളിച്ചൂടുന്നതമ്പുരാൻനല്ലൊരു
ചെമ്പകബാണനെച്ചുട്ടെരിച്ചീലയോ?
ഇപ്പോളുതെത്രയുംനന്നെന്നുതോന്നുന്നു
അപ്രിയമൊന്നുംനമുക്കില്ലുമേനകേ!
അപ്പടിചെയ്കില്ലയെങ്കിലാമന്മഥൻ
ഇപ്പോളിളപ്പെട്ടിരിക്കേണ്ടിവന്നേനെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അംബുജനേത്രനാംഗോപാലബാലന്റെ
ബിംബാധരാമൃതംനന്നായ്നുകർന്നുടൻ
ചുംബിച്ചുമോദേനമേവുന്നഗോപനി-
തംബിനിമാരെത്തൊഴേണംതിലോത്തമേ!
പാലാഴിമങ്കതൻകൊങ്കപുണരുന്ന
ബാലഗോപാലന്റെമന്ദഹാസങ്ങളും,
ആലോലമാംവനമാലാവിലാസവും
ഹേലാരുക്കുലംമുരളീനിനാദവും;
ബാലാക്കശോഭമാമംബരാഡംബരം
കോലുന്നഖേലനംതന്നുടെഭംഗിയും
കണ്ടുകണ്ടേറെറംമനംകുളുങ്ങീടുന്നു
തണ്ടാർശരന്റെശരങ്ങൾതറയ്ക്കയാൽ
ഇണ്ടൽപെരുകുംസുരാംഗനാവൃന്ദത്തി-
നുണ്ടായസംഭ്രമംകണ്ടാൽമനോഹരം
തുംഗമാംകാളിയൻതന്റെഫണമണി-
രംഗംമുകളേറിനാടകമാടുന്ന-
മംഗലരൂപനാമിന്ദിരാകാന്തന്റെ
ശൃംഗാരലീലകൾചൊല്ലുവല്ലേതുമേ
നിർണ്ണയമിങ്ങിനെദേവൻജനാർദ്ദനൻ
ദുർഗ്ഗമനായൊരുകാളിയാധിപനെ
മർദ്ദനംചെയ്യുന്നനേരത്തവൻവിഷം
മർദ്ദിച്ചുമോഹിച്ചുവീണമഹീതലേ
ഭർത്താവുതന്റെഫണങ്ങളിലിങ്ങിനെ
നൃത്തമാടീടുന്നകൃഷ്ണനെക്കണ്ടേറെറ-
മാത്തിതേടീടുന്നനാഗിജനങ്ങളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാത്തറിഞ്ഞാശ്രവണങ്ങിത്തുടങ്ങിനാർ
ചിത്തദയാനിധേ!കാത്തരുളേണമേ
കീർത്തിപെരുത്തൊരുമൂർത്തിയല്ലോഭവാൻ
ധൂർത്തരോടെന്നിയേധൂർത്തുകാട്ടീടൊല്ല
ഭർത്താവിനെബ്ബവാനോർത്തുകൊള്ളേണമേ
ആമ്പൊടെൻഗാഢനകീർത്തിനൽകേണമേ
പൂർത്തിദോഷത്തിനാൽകീർത്തിഗോത്തീടമേ
സന്താപഹാരിണംസന്താനകാരിണം
ചിന്താനിവാരണംസിന്ധുരഭാരിണം
ദേവോപകാരിണംദേചാരിവൈരിണം
ദേഹാനുകാരിണംദേഹിസംസാരിണം
വനജാലചാരിണംവനമാല്യഭാരിണം
മനുജാനുകാരിണംമനുജാപകാരിണം
ജനാതാപഹാരിണംജനാദോഷഹാരിണം
ജനമോദകാരിണംജടന്തംടന്തംഭജാമോഭവന്തം
സ്മരന്തംഭവന്തംദ്രുഢന്തംമുനീനാ-
മനന്തംകരാന്താപഗാന്തേചരന്തം
ദുരന്തംവരന്തംവ്യളന്തേരമന്തം
ഇന്ദിരാനായക!വന്ദേസുന്ദരീവല്ലഭവന്ദേ!
തുന്ദിലാഡംബരവന്ദേചന്ദ്രബിംബാനനവന്ദേ
അപരാധമൊരുനേരംനിരൂപിച്ചില്ലടിയങ്ങൾ
അവതാരമതുമില്ലാകൃപാസിന്ധോനിനച്ചാലും
യാഗമൊന്നുംമുടക്കീല,നാഗരാജനൊരുനാളും
രാഗമൂലംസതിമാരേക്കൊതിച്ചെങ്ങുംനടന്നീല
ഗ്രഹണമുള്ളപരിഷ്കൃതുണസ്ഥാതെയിരുന്നീലാ
ഭവനാത്തിലൊരുദോഷംളജഗേശൻനിനച്ചീല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭവനനായക! നീയിന്നിവനെക്കാത്തുകൊള്ളേണം
ഭവാനല്ലാതൊരുഗതിയില്ലെഞങ്ങൾക്കൊരുനേരം
സ്തുതികേട്ടുതെളിഞ്ഞാശ്രുമുകുന്ദനുമതുനേരം
മതിയിനിനിന്നുത്തമെന്നുമതിതന്നിലുറപ്പിച്ചു
അതിമോദംകാളിയനേറഫണത്തിൽനിന്നിറങ്ങി
ണ്ടതിദീനംനാഗരാജംകൃപയോടേകടാക്ഷിച്ചു (കൊ-
അതുനേരംദീനമെല്ലാംശമിച്ചാശ്രുനാഗരാജൻ
നുതിചെയ്തുപല വട്ടമെഴുന്നേറുനിന്നനേരം
കരംകൊണ്ടുവിരവിങ്കലുരഗന്റെശരീരത്തെ
ഹരിതന്നെതടവിക്കൊള്ളുവനോടങ്ങരുൾചെയ്തു
ഉരഗനായകകേൾക്കവിരവോടുഗിരംനിന്റെ
ഗരളംകൊണ്ടൊരുവനുംപൊറുതിയില്ലറിഞ്ഞാലും
പ്രാണികൾക്കുപ്രാണനല്ലോജലമെന്നുധരിച്ചാലും
പ്രാണനാശംവരുത്തുന്നുകഷ്ടമെന്നേപറയാവൂ
പലതരംപറഞ്ഞിട്ടുംഫലമില്ലകാളിയാഹേ
ജലത്തെനീയുപേക്ഷിച്ചുഗമിച്ചാലും! മടിക്കാതെ
അരുളപ്പാടതുകേട്ടുകാളിയനുംഭാര്യ്യമാരും
അതുലമാംപട്ടുപൊന്നുംതരിവളനാഗരത്നം
കടിസൂത്രംതുടർമണികടതഴആലവട്ടം
കടകങ്ങൾനൂപുരങ്ങളെന്നുവേണ്ടാപലവിധം
ഹരിക്കായിക്കൊടുത്താശ്രുതിരിച്ചാരംബുദ്ധിമദ്ധ്യേ
പരിചോടേരമണകംപുക്കുവാണാർസുഖമോടേ
പരിചോടേകരതന്നിലെഴുന്നള്ളിഭഗവാനും
പരിഖേദംകളഞ്ഞാശ്രുതഴുകിനാൻജനകനും
ഉരുതരമോദമോടേജനനിയുംബലന്താനും
പരമാത്മാവെന്നുപുൽകിപുരവാസിജനങ്ങളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സന്ധ്യയുംവന്നങ്ങടുത്തോരുനേരത്തു
സന്തോഷമോടേമഹീസുരന്മാരുടൻ,
കാളിന്ദിതന്നിൽകുളിച്ചുംകുളിച്ചും
പുളച്ചുംമുളച്ചുള്ളകൌതുകത്തോടങ്ങു
സന്ധ്യാവിധികൾകഴിച്ചുതുടങ്ങിനാർ,
ചെന്താമരാക്ഷനെച്ചിന്തിച്ചുചിന്തിച്ചു
നന്നായ്ചരിഞ്ഞങ്ങുറങ്ങിത്തുടങ്ങിനാർ
നന്ദനംവൃന്ദവുംചെന്നോരടവിയിൽ
അന്നേരമങ്ങൊരുകാട്ടുതീയങ്ങിനെ
കാട്ടിലൊരുവിധംപാട്ടിലുറങ്ങുന്ന
കാട്ടുമൃഗങ്ങടെക്കൂട്ടങ്ങളൊക്കവേ
ഞെട്ടിയുണർന്നടനോട്ടംതുടങ്ങുന്ന
കഷ്ടംചിലതതിൽപെട്ടുമരിക്കുന്നു;
മുട്ടകളിട്ടുംപെട്ടന്നുനല്ലൊരു
പോട്ടിൽകിടക്കുന്നകാട്ടുമൂഷ്പ്പട
ചുട്ടൊരുനേരത്തുകുട്ടികളെചിലർ-
കെട്ടിപ്പിടിച്ചുങ്കുകാട്ടിൽനടക്കുമ്പോൾ
കാട്ടുതീവന്നടനാട്ടിപ്പിടിപെട്ട
മുട്ടകളൊട്ടുംപൊട്ടിത്തെറിക്കയും
പെട്ടെന്നുതിയ്യിലുംപെട്ടവലകയും
കുട്ടൊട്ടൊഴിഞ്ഞാശ്രുവട്ടംനടക്കയും
സതരതരമത്തമതംഗജകടതടപുടമദഗന്ധം
ഉദ്ധതപരിണദ്ധമഹാനലകടുതരചടചടബഹളം
ഭൃംഭിതമതിസംഭൃതചക്രലശരഭകരഭയുശല്യാ
കംപിതകപിമുഖ്യമൃഗാദികദശ്ധദഹനകരുകരിതം
ഭ്രൂഭിനൊവനപാവകനമ്പൊടുകാടുകളിടക്കുടിയുടൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തിങ്ങിനവിപിനേപിടിപെട്ടപൊട്ടിയവിടപിനിരയും
തങ്ങളിലുലഞ്ഞുമലഞ്ഞുഥഡടിതിദഹിച്ചൊരുനേരം
മന്ദമഥവൃന്ദവുമൊക്കെയുണർന്നുഭയത്തൊടുകൂടെ
പുരുഷോത്തമനൊടുവിളിച്ചുകരത്തുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ചിന്മയ! ഭയമുണ്ടുജവേ ഭവസുരവരവന്ദിതനാഥാ!
നന്ദതനയസുന്ദരലോചനപാലയ! പാലയ! ശൌരേ!
വൃന്ദമഖിലമാശ്രുദഹിപ്പതിനഗ്നിതിമത്തുവരുന്നു
ഏന്തൊരുവിധംവേണ്ടുവതെന്നിഹചിന്തയണ്യസ്മ
(രമൂത്തേ
സന്തതസുഖഭജനപരായണകിന്തവവശമല്ലാത്തു?
ഇത്തരമഥഭീതികലന്നൊരുഗോപകസംഘമശേഷം
സത്വരമവനത്തിനുണർന്നവനത്തിലിരുന്നമുകുന്ദൻ
കത്തിയെഴുംപാവകനെപ്പുനരെത്തിയെടുത്തുവിഴുങ്ങി
മിത്രസുഖത്തോടുംരാത്രിമമിച്ചുസുഖിച്ചുവസിച്ചു
കാട്ടതീയൊക്കെശ്ശമിച്ചോരനന്തരം
കൂട്ടമിളകിപ്പുറപ്പെട്ടചെന്നുടൻ
ഗോഷ്ഠമകത്തുകടന്നിട്ടഭ്രസുര-
ഗോഷ്ഠരോടൊത്തുസുഖിച്ചുമേവീടിനാൻ
ശ്രീവാസുദേവനുംശ്രീബലഭദ്രനും
ശ്രീനന്ദഗോപനുംഗോപീജനങ്ങളും
ശ്രേയസ്സിനോടേവസിച്ചിതുകൊണ്ടു
ഭ്രേയാപിലോകേഭവിച്ചിതുമംഗലം.

കാളിയമർദ്ദനം ശീതങ്കൻ തുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

10. ഔഷധകർമ്മവിധി

ശീതങ്കൻതുള്ളൽ.

മാത്രയുരാലയംതന്നിൽമരുവുംമംഗലാകാരേ
കാത്തുകൊൾകമാമികേളീകളുരീവാസിനികാളീ
ഓത്തുറാലിവനിന്നെരുരുപോലെപുകഴ്ന്ന
ഓർത്തുകണ്ടറിവാറുമൊരുവൻശകുനല്ലേതും
കുത്തുംപാട്ടുമെന്നുള്ളകുതുകക്രീഡനങ്ങളിൽ
കുത്തുംഭീഷണഘോഷംകൂടിലന്നാർതുടങ്ങുമ്പോൾ
കൂടെഭീഷണംചൊൽവാൻകുറവിങ്ങുവരുന്നേരം
മൂഢന്മാർപരിഹാസമുടനേകെട്ടിയുണ്ടാക്കും
വാടാതെപ്രയോഗിപ്പാൻസഹസാവന്നതുകൊള്ളാം
പ്രൌഢന്മാരുടെമുന്നിൽപ്രകടിപ്പാനൊരുപണി
മൂഢന്മാർമതിയാമോമുഷിഞ്ഞുപോമതുകേട്ടാൽ
ഗാഢസ്നേഹമുള്ളോരുഗുരുവിൻറെകൃപകൊണ്ടേ
മൂഢതപൊഴിഞ്ഞീടുമുനിമാക്കെങ്കിലുംനൂനം
തന്നുടെഗുരുക്കന്മാർതന്നിഷ്ടദൈവതമെന്നു
തന്നെത്താനറിയുന്നതനുമാന്മാർധരിയ്ക്കുന്നു
ധന്യന്മാരവരെന്നുധരിയ്ക്കുണമതല്ലാതെ
നിന്ദ്യന്മാരവരെന്നുള്ളതിനുസംശയമില്ലാ
മറുള്ളജനങ്ങൾക്കുമനതാരിലനുരാഗം
പറുന്നപ്രബന്ധങ്ങൾപരിചോടേപ്രയോഗിച്ചാൽ
ചെറുംഭൂഷണമില്ല ചതുരന്മാർപ്രസാദിയ്ക്കും
തോറുകൊൾകയില്ലെങ്ങുംതെളിവോടെവിനോദിക്കും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊറുംകിട്ടുമെല്ലാടംകൊതിയുള്ളജനങ്ങൾക്കു
മുറുമുകുതിയുംനൽകുംമുകിൽവർണ്ണൻമുരാരാതി
തെറെന്നുമുകുന്ദന്റെതെളിവേറുംകഥാശേഷം
മറെറാന്നും നിനയ്ക്കാതെമനസാകേട്ടുകൊണ്ടാലും
പങ്കജാക്ഷൻപതിനാറായിരത്തെട്ട
മങ്കമാർമൌലിമാണിക്കരത്നങ്ങടെ
കുങ്കുമാലേപനംകൊണ്ടുമനോജ്ഞമാം
കൊങ്കകൾമാറ്റിലണച്ചുപുണർന്നതൻ
വെങ്കളിമാടങ്ങൾതോറുംമഹാനന്ദ-
സങ്കുലക്രീഡാവിശേഷണസന്തതം
തൻകഴൽപങ്കജംസേവിപ്പവരുടെ
സങ്കടംതീർത്തുസുഖിച്ചുമേവുംവിധൌ
ഹുംകൃതിക്കാരൻമഹാപാപിപൌണ്ഡ്രകൻ
ശങ്കകൂടാതെമുരാരാതിദേവനോ-
ടങ്കംപൊരുതുവാനാഗ്രഹംകൊണ്ടൊരു
കിങ്കരനെപ്പറഞ്ഞങ്ങുവിട്ടീടിനാൻ
വൻകടൽതന്നുടെമദ്ധ്യേവിളങ്ങുംവി-
ശങ്കടമാകുമാദ്വാരകാമന്ദിരേ
പങ്കജലോചനൻവാണരുളുംവേഗേ
ശങ്കാവിഹീനംകടന്നുചെന്നീടിനാൻ
കിങ്കരൻതാനവൻദാനവാരാതിത-
ന്നംഘ്രിപത്മദ്വയംവന്ദിച്ചുനിന്നുടൻ
തങ്കലേപ്രാഭവത്തോടേമുകുന്ദനോ-
ടെങ്കിലോകേട്ടാലുമെന്നരുണത്തീടിനാൻ,
വാരിൽപ്രവീരനാംപൌണ്ഡ്രകാഖ്യൻനൃപൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പോരിൽപരാക്രമിവീരചൂഡാമണി
ഭൂരിപ്രതാപവാൻഭൂലോകവാസവൻ
വൈരിലോകാരണ്യഘോരദാവാനലൻ
വിശ്വസമ്പത്തിനാൽവിത്തേശസന്നിഭൻ
ചീർത്തഗാംഭീര്യേണരത്നാകരോപമൻ
മൂർത്തിസൌന്ദര്യേണതണ്ടാർശരോപമൻ
കീർത്തികൊണ്ടജ്ജനശ്രീരാമസന്നിഭൻ
പാർത്തലംതന്നിലെപ്പാർത്ഥിവന്മാർവന്ദ്യ
പോർത്തലംതന്നിലണഞ്ഞുപിണങ്ങുവാൻ
നേർത്തുകൊണ്ടാർത്തുതകർത്തുവരുംവിധൌ
കൂർത്തുമൂർത്തുള്ളബാണങ്ങൾകൊണ്ടംഗങ്ങൾ
കോർത്തുധരിത്രിയിലിട്ടുരുട്ടിപ്പൊടി
പ്പാർത്തുകൊണ്ടണിയിച്ചുചമയങ്ങൾ
ചേർത്തുകൃതാന്തന്റെമന്ദിരത്തിൽചെന്നു
പാർത്തുകൊൾവാനയയ്ക്കുന്നുപലകുറി
ഇക്കാലമിക്ഷിതിപാലന്റെവൈരികൾ
ദുഷ്കാലമെന്നുറച്ചുമാറിത്തല
പൊക്കാതെകൊണ്ടൊളിച്ചുമിഴുംനട-
ന്നൂക്കാമ്പിലാത്തിപിടിച്ചുമുതലുള്ള
തൊക്കവേവിറുതന്നഷ്ടിയ്ക്കുനാസ്തിയാ-
യെഷ്ടിക്കുതുല്യരായ്പുഷ്ടിക്കുവേണ്ടീട്ടു
വിഷ്ടിത്തമോരോന്നുക്കാട്ടിഫലിക്കാഞ്ഞു
വട്ടിയുംകൊട്ടയുംചട്ടികുലങ്ങളും
കെട്ടിച്ചുമന്നുകൂട്ടിൽനടക്കുന്ന
കാട്ടിയഗോഷ്ഠികളെല്ലാമബദ്ധമി-
പ്പാട്ടിൽക്കിടന്നുതിരിഞ്ഞുതൽപ്രാണനീ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൂട്ടീടിങ്ങുള്ളനാൾനമ്മുടെപണ്ടുള്ള
വീട്ടിൽകടപ്പാൻതരംവരത്തില്ലെന്നു
തങ്ങളിൽതങ്ങളിൽമന്ത്രിക്കയുംചിലർ
തങ്ങളിൽത്തങ്ങളിൽചത്തുമറികയും
ഇങ്ങിനെശത്രുരാജാക്കളെനാട്ടിൽനി-
ന്നങ്ങൊരുടിക്കിലേപ്പാട്ടിക്കളഞ്ഞേരം
രാജരാജാധിരാജാധിരാജൻമഹാ
രാജൻമമസ്വാമിപൌണ്ഡ്രകക്ഷോണിപൻ
വീതസന്ദേഹമിസ്സന്ദേശവാക്യങ്ങ-
ളോരുന്നുകേട്ടുകൊണ്ടാലുംമഹാമതേ!
ആഴികളേഴുമകപ്പെട്ടുകാണാകു-
മൂഴികൾക്കൊക്കവേനായകൻപൌണ്ഡ്രകൻ
പാഴിൽപ്രഭവെന്നുഭാവിച്ചിരിക്കാതെ
കോഴകൊണ്ടുനാമുക്തനീടുകിൽ
ആഴിക്കുമദ്ധ്യത്തിലത്രമാത്രംമതിക്കിൽ
വാഴുന്നനിന്നോടുചോദ്യമില്ലിങ്ങനെ
രോഷതപമൊന്നുംതുടങ്ങാതെമാളിക-
ത്താഴത്തുമുണ്ടുംവിരിച്ചുശയിക്കയും
ആയുധംകൊണ്ടങ്ങുകമ്പടിക്കൂട്ടുന്നാ
ചായരെക്കൊണ്ടുനടക്കാതിരിക്കയും
ആയുധശ്ശാപ്പുകളേതാനുമുണ്ടെങ്കി-
ലായതെല്ലാംകൊടുത്തിങ്ങൊട്ടയയ്ക്കയും
കുത്തുചില്ലുകുടയുംകുതിരയും
കുത്തുംമണിദീപയഷ്ടിയുംപുഷ്ടിയും
ഇത്യാദിരാജചിഹ്നങ്ങളെക്കൈവെടി-
ഞ്ഞത്യാദരംനമ്മുവന്നുസേവിക്കയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇക്കണ്ടകിങ്കരന്മാരെക്കണക്കിനെ
വക്കത്തിലഷ്ടികഴിച്ചങ്ങുപാക്കയും
മസ്സൂണ്ണിമാർപതിനായിരത്തെട്ടിൽ
വക്ത്രത്തെല്ലുള്ളപെണ്ണുങ്ങളെത്തിര-
ഞ്ഞൊക്കവേനമ്മുടെശാസനാകേൾപ്പതി-
നല്പംവികല്പമില്ലെങ്കിൽകനക്കവേ
കപ്പവുംതന്നുപൊറുക്കാംനിനക്കിനി
ക്കപ്പലുംപാറുംപിടിപ്പമിത്യാദികം
കെല്പോടുമണ്ടുംമരക്കലക്കട്ടങ്ങ-
ളെപ്പേടിമിങ്ങുള്ളപണ്ടാരമാസ്വത്തും
മുപ്പറവിത്തുപാടെന്നുള്ളതുംനമു-
ക്കൊപ്പിച്ചുകൊണ്ടുബോധിപ്പിയ്യുംവേണം
ഇപ്രകാരംതാനടങ്ങിയൊതുങ്ങിയ-
ങ്ങപ്രിയംചെയ്യാരിരുന്നുകൊണ്ടെങ്കിൽനീ
മൽപ്രസാദത്തിനുപാത്രമാമല്ലെങ്കി-
ലപ്പാടെടുത്തുമറിയ്ക്കുമീപ്പൌണ്ഡ്രകൻ
പൊയ്യല്ലകൃഷ്ണാമഹാമൂഢനായുള്ള
നീയ്യല്ലവാസുദേവൻമഹീമണ്ഡലേ
വാസവപ്രൌഢസമ്പന്നനാംപൌണ്ഡ്രകൻ
വാസുദേവൻമഹാവിഷ്ണുസത്രുപവാൻ
കങ്കണാലംകൃതംനാലുബാഹുക്കളും
ശംഖുചക്രംഗദാപത്മചിഹ്നങ്ങളും
ശ്രീവാസമായുള്ളവക്ഷസ്ഥലേമമ
ശ്രീവത്സകൌസ്തുഭംവന്യമാലാഭരണം
ഉദ്ഭവപുണ്ഡ്രംമകരാകൃതികുണ്ഡലം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഊർദ്ധ്വഭാഗേനല്ലപൊന്നുംകിരീടവും
പീതാംബരംരത്നകാഞ്ചീകലാപവും
ശീതാംശുഭാസ്കാരാകാരനേത്രങ്ങളും
ലക്ഷ്മിയുംഭ്രമിയുംപാർശ്വഭാഗങ്ങളിൽ
പക്ഷീന്ദ്രനുംഫണിരാജനനന്തനും
വെള്ളിശൈലംപോൽവെളുത്തോരനന്തനാം
പള്ളിമെത്തക്കുമുകളിൽഞാനെപ്പൊഴും
പള്ളികൊള്ളുന്നുമൽപാർശ്വഭാഗങ്ങളിൽ
പുള്ളിമാൻകണ്ണിമാർഭ്രമിയുംലക്ഷ്മിയും
മുന്നമേപൌണ്ഡ്രകശ്രീവാസുദേവന്റെ
ചിഹ്നങ്ങളൊക്കവേകണ്ടുമോഹിച്ചുനീ
സന്നാഹമീവണ്ണമാക്കിച്ചമച്ചതും
നന്നുനന്നെത്രയുംകള്ളത്തൊഴിലുകാം
നമ്മോടുകൂടുകില്ലെന്നുബോധിക്കനീ
നിമ്മരിയാടപ്രയോഗങ്ങളിങ്ങനെ
ശങ്കകൂടാതെനീതങ്കലുണ്ടാക്കിയ
ശംഖചക്രാദിയാംചിഹ്നങ്ങളൊക്കവേ
എങ്കഴൽപ്പങ്കജേകൊണ്ടുവച്ചുകൊ-
ണ്ടെന്നെപ്രദക്ഷിണംവച്ചുവണങ്ങുകിൽ
ഇക്കാലമെങ്ങാനിരുന്നുപൊറുത്തിട്ടു
മുക്കാലരിഷ്ടുവകയെഴുതിത്തരാം
ഇക്കാരിയക്കാക്കിതുംസമ്മതമല്ല
പോക്കായയയ്യുനെമെന്നിവക്കാഗ്രഹം
ശപഥങ്ങളെക്കെട്ടിഭരിക്കയെന്നാകിലും
ഗോക്കളേമേച്ചുചരിക്കയെന്നാകിലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാക്കയാട്ടീടുവാനെങ്കിലുമെന്നിക്ക-
ലാക്കേണമെന്നുണ്ടുനമ്മുടെമാനസേ
കാട്ടിൽപശുക്കളെമേച്ചുനടക്കുന്ന
കൂട്ടത്തിലേക്കുപ്രധാനിയായുള്ളനീ
കാട്ടിക്കിടക്കുന്നഗോഷ്ഠിത്തരങ്ങളെ
കേട്ടാൽച്ചിരിക്കാതിരിക്കാവതല്ലെടോ
വെണ്ണയുംപാലുംകവർന്നുഭക്ഷിക്കയും
പെണ്ണുങ്ങളോടടികൊണ്ടുകിടക്കയും
സമ്മാനമേകുവാനുറുത്തിയോ-
രമ്മാമനെപ്പിടിപെട്ടവധിക്കയും
നിന്മരിയാദങ്ങളിങ്ങിനെചൊന്നാരു
മുമ്മതിയാകുന്നനിന്നെപ്രഹരിച്ച
നമ്മുടെനാട്ടിൽനിന്നാട്ടിക്കളയാതെ
നന്മവരികയില്ലെന്നുണ്ടൊരുമതം
പൌരുഷംകൊണ്ടുപരക്കെപ്പുകഴ്ന്നൊരു
പൌണ്ഡ്രകവാസുദേവൻഞാൻമഹാരഥൻ
വീരനാമെന്നോടുനേർത്തുനില്പാനിഹ
പാരിടംതന്നിലൊരുത്തരുമില്ലെന്നു
വിണ്ണവർനാട്ടിലെപ്പെണ്ണുങ്ങളുംകൂടെ
വർണ്ണിച്ചുനമ്മെശ്രമിച്ചുവാണീടുന്നു
ഖണ്ഡിച്ചുതന്നേകഥിക്കാംവൃഥാവന്നു
ഖണ്ഡിച്ചുതോറുമടങ്ങിത്തിരിക്കാതെ
നമ്മുടെകാൽപിടിച്ചാശ്രയിച്ചീടുവിൻ
നമ്മോടുമത്സരിച്ചീടുന്നമൂഢരെ
ന്നാണങ്ങൾകൊണ്ടുവരാക്രമിപ്പാൻപാരി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലാണുങ്ങളാരാനുമുണ്ടെങ്കിലിന്നുതൽ -
പ്രാണനുങ്ങളിൽക്കൊതിയെല്ലാംവെടിഞ്ഞൊരു
ക്ഷീണങ്ങൾകൂടാതെവന്നടുത്തീടുവിൻ
ബാണനേറബാഹുക്കളെയുമിച്ചൊരു
ബാണങ്ങളുംകൊണ്ടുവാടാശാനിന്നെ
നാണംകെടുത്തങ്ങയച്ചില്ലയെങ്കിൽഞാ -
നാണായ്നടക്കുന്നതില്ലുഗോപാലകാ
പ്രാണാഭിലാഷമുണ്ടെങ്കിൽമടിയ്ക്കരു -
തേണാക്ഷിമാർപതിനാറായിരത്തെയും
ചേണാൻപൊന്നുംപണങ്ങളുംനിന്നുടേ
കാണായവസ്തുക്കളൊക്കവേകൊണ്ടുനീ
പൊല്ലാണ്ടപൌണ്ഡ്രകവാസുദേവൻതന്നേറ
തൃക്കാല്കൽവച്ചുവലംവച്ചുവന്ദിച്ചു -
ളക്കാതെനില്പ്പാംനിനക്കെങ്കിലിക്കാല -
മൊക്കെക്ഷമിക്കാംനമുക്കെന്നാനിന്നോടു
കെല്പുപറവാൻമഹാരാജനോന്നോടു
കല്പിച്ചയച്ചിതുവമ്പനാംപൌണ്ഡ്രകൻ
സന്ദേശവാക്കുകൊക്കുത്തരം ചിന്തിച്ചു
സന്ദേഹമെന്യേപറകഭവാൻതന്നെ
യിന്നാലതുംചെന്നുണർത്തിച്ചുകൊള്ളുവ -
നെന്നാലതല്ലാതെമറെന്തുസാദ്ധ്യവും
ഇത്തരംഭൂതൻപറയുന്നവാക്കുകൾ -
ക്കുത്തരംഞാൻഞാൻപറഞ്ഞീടവേണമെ -
ന്നദ്ധതന്മാരായവൃഷ്ണിവിരന്മാരു -
മത്യന്തരുഷ്ടരാംമന്ത്രിശരന്മാരു -

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മൊക്കവേവന്നഭൂതന്റെ പുഴലവും
തിക്കിക്കടന്നങ്ങുനിന്നോരനന്തരം
തൃക്കാൽവണങ്ങുന്നസാത്യകിവീരനെ
തൃക്കണ്ണുകൊണ്ടുകടാക്ഷിച്ചുമാധവൻ
ചിക്കെന്നുതാണുതൊഴുതുമുകുന്ദനെ
ത്തക്കത്തിൽനിന്നുപറഞ്ഞിതുസാത്യകി
ധിക്കാരമേറുന്നഭൂതാ!വരികനീ
സല്ക്കാരയോഗ്യംകഥിയ്ക്കുന്നുസാത്യകി
ചൊല്ക്കൊണ്ടപൌണ്ഡ്രകൻകല്പിച്ചവാക്കിന്നു
നീക്കംവരുത്തുവാനാക്കുള്ളപൌരുഷം
കപ്പവുംകൊണ്ടുവരുന്നുണ്ടുഞാൻനിന-
ക്കപ്പവുംതിന്മാൻതരുന്നുണ്ടുഞാനെടാ
അപ്പൌണ്ഡ്രകൻതന്റെമസ്തകംഖണ്ഡിച്ചു
കൊല്പ്പോടുകല്പ്പലടിച്ചുപൊടിച്ചുതി
ന്നുള്ളിൽകിടക്കുംതലച്ചോറെടുത്തൊരു
വെള്ളിക്കിടാരത്തിലിട്ടുവറുത്തുകൊ-
ണ്ടപ്പമാക്കിത്തിന്നുറങ്ങുമെത്തീറുവാ-
നല്പംവികല്പംനമുക്കില്ലകിങ്കരാ!
പാരായതൊക്കവേപാലനംചെയ്യുന്ന
നാരായണസ്വാമിദേവന്റെവിഗ്രഹം
വാരാകരാമലശ്യാമളംകോമളം
പേരായിരത്തിന്നുമാശ്രയംശാശ്വതം
ശ്രീവാസമന്ദിരംശ്രീവത്സശോഭിതം
ശ്രീവത്സകൌസ്തുഭശ്രീവന്യമാലികം
ശ്രീപാഞ്ചജന്യാസ്ത്രകൌമോദകീചക്ര

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചാപാളിലാഞ്ഞരിതശ്രീപാണിപങ്കജം
ശ്രീപാദപങ്കജംക്ലുപ്തുംജനത്തിന്റെ
പാപാന്ധകാരസംഹാരമായുള്ളൊരു
ത്രുപാമൃതത്തെപ്പരിഹസിപ്പാൻമര-
പ്പാവയെപ്പോലെകരങ്ങൾനാലുണ്ടാക്കി
വേഷവുംകെട്ടിച്ചമഞ്ഞങ്ങുതുള്ളുന്ന
മോഷണക്കാരനാംഭോഷന്റെറടുവ്വാദ
ഘോഷങ്ങളൊക്കവേദ്ദൂഷണമെന്നല്ല
ശേഷമുള്ളോക്കുപരിഹാസമായ്വരും
പട്ടിണിപെട്ടങ്ങുമിങ്ങുംനടക്കുന്ന
പട്ടിയ്ക്കുതാടിയുംമീശയുംദംഷ്ട്രയും
കെട്ടിച്ചമയിച്ചുകേസരിമേവുന്ന
കാട്ടിൽഗിരിമുകളേറിയിരുത്തിയാൽ
ചേട്ടയ്ക്കുകണ്ടത്തിൽനിന്നുകണ്ടീരവ-
ശ്രേഷ്ഠന്റെഘോരനാദംവരുത്താവതോ?
വേഷത്തിനൊത്തോരുശബ്ദംപുറപ്പെടാ-
ബൌബൌയിതെന്നൊരുശബ്ദംപുറപ്പെടും
മത്തമാതംഗപ്രവീരന്റെമസ്തകം
കുത്തിപ്പിളർന്നുകിളർന്നുചാടീടുന്ന
രക്തംകുടിച്ചുതടിച്ചുതകർത്തുകൊ-
ണ്ടുത്തുംഗകോപംകലർന്നസിംഹത്തിന്റെ
കണ്ഠത്തിൽനിന്നുമുഴങ്ങിപ്പുറപ്പെടും
കണ്ഠവിഛീനമാംനാദംകണക്കിനെ
ശബ്ദംപുറപ്പെടീച്ചീടുമോചൊൽകനീ
എച്ചിലുംചപ്പിക്കിടക്കുന്നപട്ടിതാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിച്ചരീയപ്പട്ടിപുച്ഛവുംതറുകൊ-
ണ്ടോടുന്നപട്ടിതന്നൊച്ചകേട്ടാലൊന്നു
പേടിച്ചുപട്ടിയ്ക്കുമാറിത്തമേവരൂ
പുള്ളിപ്പുലികൾവരിയൻപുലികളും
പൂച്ചക്കിടാങ്ങളുംകണ്ടാലൊരുവിധം
എന്നാൽപ്പുലികളോടങ്കംപൊരുതേണ-
മെന്നുള്ളമോഹമീപ്പൂച്ചയ്ക്കുചേരുമോ
കൊക്കുംചിറകുംനഖമുമുണ്ടല്ലോപ-
റക്കുന്നകൂട്ടത്തിൽഞാനുംഗരുഡനോ-
ടൊക്കുമെന്നുള്ളോരുമോഹംവിനച്ചുടൻ
കാക്കമെല്ലെച്ചെന്നുമറ്റൊരുകാകനേ
ത്തകത്തിലങ്ങുവിളിച്ചുചോദിച്ചിതു
ചൊൽക്കൊണ്ടതാക്ഷ്ര്യനുനമ്മളെക്കാളേറ
മുൽക്കൃഷ്ടമുണ്ടെന്നുകേൾക്കുന്നതെന്തേടോ
ഭോഷ്ക്കുന്നതന്നെനുമുക്കുതോന്നീടുന്നു
ഭോഷ്ക്കല്ലടോമഹാധനവൻപതത്രീശ-
നാക്കുമവനെജയിച്ചുകൂടാസഖേ!
സപ്തലോകത്തുപറന്നുചെന്നുടേവ-
വജ്രത്തെയൊക്കെജ്ജയിച്ചുമഹാബലൻ
ശക്രന്റെമന്ദിരേചെന്നങ്ങമൃതിനെ
കട്ടുലാക്കിക്കൊണ്ടുപോന്നുപോലുംപുരാ
എന്തെടോകൂവ്വാപഴങ്കഞ്ഞിയെക്കാട്ടി-
ലെന്തുവിശേഷമമൃതിന്നുചൊൽകെടോ
വമ്പനാംകാരിയക്കാരന്റെവീട്ടില-
കംപുക്കുട്ടക്കളത്തന്നിൽക്കരേറിഞാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അച്ചിമാരെല്ലാമൊളിച്ചുനായക്ക
വച്ചിരിപ്പുംപഴങ്കഞ്ഞിയുംവെറുമേ
കച്ചകൂടാതെഞാൻകൊക്കിലാക്കിക്കൊണ്ടു
മെച്ചത്തിൽമാറിപ്പറന്നിങ്ങുപോരുവൻ
അച്ചിമാരെച്ചിലുംകൊണ്ടുവരുന്നോര-
മുച്ചത്തിൽനിന്നുപറന്നുചെന്നങ്ങിനെ
നിച്ചിലുംനിച്ചിലുമെച്ചിലുംകൊത്തിട്ടു-
ജിച്ചുകൊണ്ടച്ചിമാരെച്ചതിപ്പുണ്ടഞാൻ
വിണ്ണവർനാഥനെപ്പോരിൽജയിച്ചിടു-
മണ്ഡജാധീശനെക്കാട്ടിൽസമത്ഥൻ
പെണ്ണുങ്ങളെച്ചതിക്കുട്ടിടുവാനൊരു
ണ്ടെന്നുമില്ലാരുകാകൻമഹാരഥൻ
അക്കണക്കായ്വന്നുസംസാരമിക്കണ്ട
ഡിക്കാരികൾക്കൊരുവാലുംതലയുമി-
ല്ലിന്നതേവന്നുസമക്ഷത്തുചൊല്ലാവു
എന്നൊരുതെല്ലുംവിചാരമില്ലാതായി
അക്കുനട്ടിക്കുനാരോരത്തെഴാറു
ചക്കയെന്നായിരംമന്ത്രംജപിച്ചുടൻ
ചൊൽക്കൊണ്ടകായ്ക്കുത്തിനായിപ്പുറപ്പെട്ടു
തക്കത്തിലിപ്പുരംപുക്കുനീനിന്നുടെ
മാറിത്തമോത്താലിതിങ്ങനെസംഗതി
മാറിവയ്യാനിനിസ്സാധിക്കയില്ലെടോ
മാറലർമന്നനാംപൌണ്ഡ്രകൻതന്നുടെ
ക്രൂരകാരൻമഹാമൂഢനായുള്ളനീ
നൂറെട്ടുകൂട്ടംവിധംപറഞ്ഞെങ്കിലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തോറുമടങ്ങിശ്ശമിയ്ക്കുംഫലംവര്ത്ത
കട്ടമേതാമസംക്കൂടാതെചൊന്നാനി
ദുഷ്ടനാംപൌണ്ഡ്രകൻതന്നോടുകൽപ്പിക്ക
യിട്ടനാൾക്കിപ്പുറംകപ്പംതരാനുള്ള
വട്ടവുംകൂട്ടിവരുന്നുണ്ടുവിവരം
വട്ടങ്ങളെന്തെന്നുചോദിച്ചുകേട്ടീലെ
വട്ടപ്പരിശകൾകുന്തംവവ്വാവും
ചട്ടയുംതൊപ്പിയുംചാപശരങ്ങളും
വട്ടസംതോമരംഭിണ്ഡിപാലങ്ങളും
അന്തമില്ലാതുള്ളലക്ഷക്ഷൗഹിണികൾ
ചന്തമേറീടുന്നചാട്ടകുന്തങ്ങളും
ഒന്തിപ്പടകൾകുതിപ്പടകളും
പന്തിനിരക്കുന്നകാലാൾപ്പടകളും
അന്ധകന്മാർവൃഷ്ണിയാദവന്മാർവിരം
കുന്തിഭോജന്മാർകുരുകുലമുഖ്യരും
സിന്ധുപ്രമാണംപുരുഷരിൽമുമ്പുള്ള
സാത്യകിവീരൻസമർത്ഥൻമഹാരഥൻ
അർജ്ജുനൻതന്നുടെശിഷ്യനാകുന്നതാൻ
ദുർജ്ജനധ്വംസനംചെയ്വാൻവിശാരദൻ
പുത്തൂരെരുത്തനായുടെപൌണ്ഡ്രകപ്പാഴനെ
പോത്തുപന്തനിലടുത്തുതടുത്തുടൻ
ചൂത്തുമുത്തുള്ളശരംകൊണ്ടവനുടെ
മുത്തിതകുത്തുവധിച്ചുപതിപ്പിച്ചു
കീർത്തിയുംകൊണ്ടിങ്ങുപോരുന്നതുണ്ടുഞാൻ
പാർത്തിരിയ്ക്കുന്നുപാരണയ്ക്കുചിലർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കപ്പംകൊതിച്ചങ്ങിരിക്കുന്നവൻപൊടി
കപ്പുന്നതുംകണ്ടുകൊൾകനീകിങ്കരാ
ഇത്ഥംപറഞ്ഞയയ്ക്കുന്നതൊഴിക്കുവി-
കല്പംതരിമ്പില്ലുഗോവിന്ദനാണെ ഞാൻ.

മദ്ധ്യതാളം.

സാത്യകിയുടെവചനമിങ്ങനെ
കേട്ടഥപൌണ്ഡ്രകഭൂപതൻ
സാദ്ധ്വസരസമുള്ളിലുദിച്ചു
വിയത്തുശരീരമശേഷം
യാത്രയുമഥചൊല്ലിനടന്നു
തുടൻകടന്നുസമുദ്രം
രാത്രിയുമൊരുപകലുംകൊണ്ടുവ-
ന്നുചപുരത്തിലണഞ്ഞു
പാർത്ഥിവനുടെപടതളിർചെന്നു
വണങ്ങിവിശേഷമശേഷം
പാർത്ഥനുടയശിഷ്യനുമത്തു
മവികലമങ്ങറിയിച്ചു
വാർത്തകളതികഠിനമതപ്പൊടു
കേട്ടഥപൌണ്ഡ്രകഭ്രുവൻ
ചീർത്തകലഹകലുഷതപൂണ്ടു
കയർത്തുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
അന്ധകയദുവൃഷ്ണിസമൂഹ-
മശേഷമതൊന്നൊഴിയാതെ
അന്തകപുരിപുക്കുവസിപ്പതി-
നിന്നിഹസംഗതിക്കൂടീ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അന്ധതപെരുകിടിനാകൃഷ്ണനവനുടെമക്കളുമെല്ലാം
ബന്ധുജനത്തിനുകത്തുകടന്നുകിടന്നുഴലേണം
പ്രതിഭടനുടെപടകളുമുടനുട-
നിടിപാടിയാക്കണമിപ്പോൾ
അതിപടുതരശരവരനികര
മുതിർത്തുതിമത്തരണാന്തേ
ചടിപടകളുമൊരുവകതുടരൺ-
മതിനൊരുമടിപുറംതില്ലാ
കതിരവനിഹതിമിരമൊഴിപ്പതി-
നൊന്തൊരുഖണ്ഡമിടാനീം
കോട്ടകളിഹ ചുഴലവുമന്പൊട
മാട്ടിയുറപ്പിക്കേണം
കോട്ടമരുതതുകിടപിനമുക്കിഹ
കൊത്തളമാവധിവേണം
വാട്ടമതിനുമഹദ്ഗഹിനഹിവാടകിടങ്ങുകൾവേണം
ചേട്ടകളുടെവായിനുമുന്നമിതൊക്കെയൊരുക്കീടേണം
കാശ്മീരപരമവനുടെപടകളുമഖിലമൊരുങ്ങിവരേണം
മാഗ്കലിയനനവധിചക്രമെടുത്തുചോരിഞ്ഞീടേണം
കാശ്രുവണവുമരികുലല്ലുണ്ണുമിഹബഹുകരുതീടേണം
ക്ലേശമതുചിലവിട്ടുവതിനിഹകേശവനോടുപിണങ്ങാൻ
വെടിവെയ്പതിനുടമരുന്നുകളാരുവകതിക്കല്ലുകളും
ഗഡിതിവരഞ്ഞിസപത്രുപിയ്ക്കുണമൊരുടികുന്നുകണക്കെ
പടവെട്ടുംനരനുന്മാക്കിഹപുകയിലകുഴൽകുറുപ്പും
കൊടുതാക്കിടുകെഞ്ചാവെന്നിച ചളിവെരുത്തിടണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചട്ടികളുംകലവുംകുടവുംവട്ടികളുംകൊട്ടകളും
പട്ടികളുംകുട്ടികളുംബഹുപാളയമതിലധികതരം
ചെട്ടികളുംകോമട്ടികളുംകൊങ്ങിണിപട്ടന്മാരും
കൊട്ടിലുമിറകെട്ടിപ്പുരിചൊടവാണിഭമപിതുടരേണം
ശത്രുകുലഭയങ്കരമാകിനഭീരങ്കിത്തോക്കുകളും
കൊത്തളമതിലേറിരുന്നുനിറച്ചുടനുണ്ടകളിട്ടും
പത്തറുപതുവിചുഴലവുമൊടുവച്ചുനിരത്തീടേണം
പത്തിരുപതുമുപ്പതുമാളുകൾകാത്തിരുപാത്തീടേണം
കൂടലർകുലമവനിരന്നുപരന്നുവരുന്നൊരുനേരം
കൂട്ടണമിരുപൊടിപൊടെവെടികളുംമിടിയുടെകലശലു-
(പോലെ
വാടകളുടെനികടതടത്തിൽവന്നവർപറയുന്നേരം
മേടകളുടെമുകളിലിരുന്നുംചിലവെടിവെച്ചീടേണം
ആനകളുടെമസ്തകമന്മുകൾകൊണ്ടുപിളർന്നീടേണം
സേനകളുടെതടിപുനരടിമുടിവെട്ടിനുറുക്കീടേണം
ആനകപടഘാടികളനവധികൊട്ടിമുഴക്കീടേണം
പാനകമധുമാംസംകടിച്ചുകുടിച്ചുഥപടതുടരേണം

കാരികതാളം.

ഇതിബഹുവചനംപുനരതിമധുരചനം
ക്ഷിതിതലപതിപൌണ്ഡ്രകനതിശയകുപിതൻ
പലവിധമുരചെയ്തൊരുഥലമതുവരുവാൻ
നലമൊടുബഹുമന്ത്രികളുവിടമുതിർന്നു
പലപലദിശിപലപലപാളയമിട്ടു
മലകടെനടുവേചിലവാടികൾകെട്ടി
ജലമയമൊരുപന്തികിടങ്ങുകഴിച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിലകളിലരികേപലകന്നചാച്ചു
ചെല്ലനാടിച്ചുചിലർമണ്ടിനാടന്നു
പല്ലുകടിച്ചുചിലർപാഞ്ഞുതുടങ്ങി
വില്ലുകുലച്ചുങ്ങിനൊതെല്ലുവലിച്ചും
നല്ലശരംകയ്യിലെടുത്തുതൊടുത്തും
ഖഡ്ഗമെടുത്തൊന്നുപിടിച്ചുകളിച്ചും
മുഗ്ദ്ഗരത്തുലായുധവർഗ്ഗമെടുത്തും
ചട്ടയുമിട്ടായതുകെട്ടിമുറുക്കിപ്പല
ചട്ടമൊരുക്കിപ്പലരവിടെനിറഞ്ഞു
കൊട്ടുമുഴക്കിപ്പടവെട്ടുവതിനുതുള്ളാരു
വട്ടവുമിട്ടങ്ങണിയിട്ടുനിരന്നു
പുരുഷകാരമനവധിപരിഷകൾകൂടിചിരവൊട്ടു
പരുഷകോപമുടയൊരുനരവരനഗരേ
പരിചിറൊട്ടുപലദിശിപരിശവാളുമവരവർ
കരുതിവന്നുഹഹ്ലവിധമിവിടെയുറച്ചു
കാത്രുശമനവൻതന്നുടെകല്പന
യ്ക്കാരുമൊരുത്തൻമുത്തുനിന്നീടുമോ
തേരുംകുതിരകളാനപ്പടകളും
ചേരുന്നവട്ടങ്ങൾകൂട്ടിപ്പടയ്ക്കനം
പോരിന്നുവെക്കംമുതിന്നുനിന്നീടിനാർ
പാരിൽപരക്കുംപുരുഷകാരങ്ങളും
വൈരിപ്പടവരുംദിക്കുനോക്കിക്കൊണ്ടു
വാരിധിതുല്യംനിരന്നുനിന്നുമുദാ

രണ്ടാം കളം.

ദ്വാരകാമന്ദിരേവാണരുളീടുന്ന
വീരമൂർദ്ധാമണിശ്രീവാസുദേവനും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധീരഗംഭീരമാമന്ധകക്ഷുബ്ധവും
നീരന്ധ്രമാംവിധംവ്യാപ്തിവ്വരുങ്ങളും
കാരിയക്കാരുംമേനോക്കിയാറുവരും
ഭൂരിസൈന്യാഭടന്മാരുംപ്രഭുക്കളും
ഭേരിയുംകൊട്ടിപ്പടയ്ക്കുപുറപ്പെട്ട
വാരിധിവേഗേനലംഘിച്ചനന്തരം
നാടുംനഗരവുംനാനാദിഗന്തവും
കാടുംമലകളുംതോടുംപുഴകളും
വീടുംവിലംഘിച്ചപൗണ്ഡ്രകൻതാൻമരു-
വീടുംകുശരാജ്യത്തെപ്രവേശിച്ച
കോട്ടയ്ക്കുചുറ്റുംപുരുഷകാരംചെന്ന
കോട്ടംവരാതെവളഞ്ഞുറപ്പിച്ച
പാളയമിട്ടുവടക്കോട്ടുകൊട്ടിച്ച
നീളുക്കടനാങ്കുകൊള്ളയിട്ടീടിനാർ
വൃത്തുളംകെട്ടിപ്പടുത്തുപൊക്കിടന്ന
കൊരുമുളംതല്ലിരുത്തുകുത്തുങ്കുകംപൂക്ക
കൽത്തളംതന്നിൽകിടന്നങ്ങുറങ്ങുന്ന
മുള്ളുക്കാരനെചെന്നുതൊഴിക്കയും
ചിത്രാലയങ്ങളുംസത്രാലയങ്ങളും
മിത്രാലയങ്ങളുംക്ഷത്രാലയങ്ങളും
വിദ്യാലയങ്ങളുംമദ്യാലയങ്ങളും
സദ്യാലയങ്ങളുദ്യാനവാടിയും
ഗോത്രാലയങ്ങളുംപാത്രാലയങ്ങളും
ക്ഷേത്രാലയങ്ങളുംവേത്രാലയങ്ങളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാടകാഗാരവും ചടികാരംഗങ്ങളും
ഘോടകാഗാരവും ഹാടകാഗാരവും
ശവശ്യാലയങ്ങളും വെങ്കളിക്കാടവും
വൈശ്യാലയങ്ങളും വൈശ്യാലയങ്ങളും
മണിയറകളുണിയറകളും പണിയറകളും തുണിയറകളും
വിട്ടുവിട്ടുനടവിട്ടുപടവിട്ടുപടവിട്ടു
കെട്ടുപതിനെട്ടുവർഗ്ഗത്തട്ടുചിലകൊട്ടിലുകളും
കട്ടിലും മെത്തയും മേറും പലവിധം
ചട്ടം പൊടിച്ചും കരിച്ചും പൊടിച്ചുമ-
ങ്ങൊട്ടും മടിയാതെ സർവ്വം നശിപ്പിച്ചു
പട്ടണം പാടമുടിച്ചുതുടങ്ങിനാർ
പെട്ടെന്നയാദവന്മാരും ഭടന്മാരു
മൊട്ടല്ലുകാലാഹലം മഹാസംഗരേ
വെള്ളത്തിരപോലെ തുള്ളിക്കളിച്ചുടൻ
തള്ളിക്കരുന്നാ വെള്ളക്കുതിരകളും
കൊള്ളയിട്ടിടുന്നാ പുള്ളിക്കിടാങ്ങിടെ
ത്തള്ളിക്കടന്നാങ്ങുതുള്ളിത്തകർക്കയും
പള്ളിമാടങ്ങളിൽകൊള്ളിവച്ചുനോ-
മുള്ളിൽകിടക്കുന്നാ പുള്ളിമാൻകണ്ണിമാർ
തുള്ളിപ്പിടിച്ചുമിയച്ചുമാക്കണ്ണാർ
ത്തുള്ളികൊണ്ടംഗനാനച്ചുമനക്കാമ്പി-
ലുള്ളോരുസങ്കടംസംവദിച്ചിടുവാ..
നുള്ളപടുതരാനാമുക്കില്ലതൈവമേ!
വെള്ളപ്പുങ്കുകൊണ്ടുള്ളപുരങ്ങളും
വെള്ളിപ്പുരങ്ങളും പൊന്നമ്പുരങ്ങളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൊള്ളിക്കിരയാക്കിനില്പാനൊരേടവും
കൊള്ളിക്കരുതാതെവന്നുകൂടിതദാ
ഇപ്രകാരംപുരംതന്നിൽക്കടന്നുള്ള
വിപ്രകാരങ്ങളെക്കണ്ടുസഹിയാഞ്ഞു
ക്ഷിപ്രംപുറപ്പെട്ടുപൌണ്ഡ്രകക്ഷ്മാപാല
നപ്രമേയപ്പടക്കുട്ടവുംകോട്ടകം
കപ്പുറംചാടിപ്പടതുടങ്ങിടിനാ-
രത്യന്തമാഘോഷഘോഷകോലാഹലം

അടുത്തസേനാകടകത്തിൽകടുത്തുകോപവുംമാർഗ്ഗം
തടുത്തുനിന്നുടൻവില്ലുമെടുത്തുബാണജാലത്തെ
തൊടുത്തുകൂസൽകൂടാതെകൊടുത്തുസംപ്രഹരങ്ങൾ
പിടിച്ചുംചിലർകടിച്ചുംചിലർ
പൊടിച്ചുംചിലരടിച്ചുംതടി
പൊടിച്ചുംഭുവിപിടിച്ചുംപൊടി
തുടച്ചുംചിലർമരിച്ചുംചിലർ
തിരിച്ചുംചിലർചിരിച്ചുംപരിഹസിച്ചുംചിലർകളിച്ചും
(ചില-
രൊളിച്ചുംചിലർവിളിച്ചുംചിലർതെളിച്ചുംചിലർമതിച്ചും
(ചിലർ
വധിച്ചുംചിലർവിധിച്ചുംചിലർമടിച്ചുംചിലർനാടിച്ചും
(ചിലർ
വടിച്ചുംഭയമുടിച്ചുംമതിമുടിച്ചുംമൊഴിപറഞ്ഞുംചില-
രുറഞ്ഞുംഉശിർകുറഞ്ഞുംബതമറിഞ്ഞുംചിലർമറഞ്ഞും
(ചിലർ
ഇത്ഥംമുഴുത്തൊരുയുദ്ധപ്രപഞ്ചത്തിലെത്തുംപടജ്ഞാനം
(ത്തുംമറിഞ്ഞുമ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ങ്ങുത്തുംഗഘോഷംപെരുത്തുംമനസ്സിൽക-
രുത്തുള്ളവീരൻകയത്തുംകണകൊണ്ടു-
തിത്തുംകനക്കെത്തിമത്തുംകടന്നങ്ങു-
തിത്തുംതകത്തുംതിമിത്തുംബഹുവിധം
വില്ലുംമുറിഞ്ഞുപോയെല്ലുംതകർന്നുപോ-
ല്ലുംതകർന്നുപോയ് ത്തല്ലുംതലക്കിട്ടു
തെല്ലുംപിഴക്കാതെകല്ലുംമരങ്ങളും
പല്ലുംതകർന്നങ്ങുചെല്ലുംമിടുക്കരേ
ക്കൊല്ലുന്നമല്ലന്റെവില്ലുംപിടിച്ചോടി-
ച്ചുല്ലാസമോടേമടിക്കുന്നിതു ചിലർ
കാത്രുശരാജനുംകാശിരാജേന്ദ്രനും
തേരുമ്മലേറിപ്പുറപ്പെട്ടുവേഗേന
ഘോരബാണങ്ങൾതൊടുത്തുപ്രയോഗിച്ചു
വീരവാദങ്ങൾപറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാർ
ആരെടാപൌണ്ഡ്രകപ്രൌഢനാമെന്നോടു
നേരിടാമെന്നുമോഹിക്കുന്നുമ്മത്തേ!
പാരിടംതന്നിലിടപ്പൌണ്ഡ്രകാധീശനെ
പോരിൽജയിപ്പതിന്നാരുമില്ലാദ്ധ്രുവം
മോരുംദധിപുതുവെണ്ണയുംക്ഷീരവും
ചോരണംചെയ്യുന്നഗോപാലബാലന്റെ
മാരണത്തിന്നുള്ളകാലയോഗത്തിന്റെ
കാരണംനമ്മുടെനാട്ടിൽവന്നിങ്ങിനെ
വാരണംചെയ്തുനീവാരണപ്പന്തിയും
തോരണംഗോപുരമെല്ലാംനശിപ്പിച്ചു
തീരണംനിന്നുടേസംസാരമിക്കാല-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മീരണംതന്നിലിളപ്പെട്ടംനീശരാ!
വാസുദേവൻഭവാനല്ലെടോകേശവ
വാസുദേവൻകുശാധിപൻപൌണ്ഡ്രകൻ
വാസുദേവാകാരചിഹ്നങ്ങൾപൌണ്ഡ്രക
വാസുദേവാംഗേഷുകണ്ടുകൊൾകഭവാൻ
ശംഖചക്രംഗദാശാർങ്ഗവുംനാന്ദകം
പങ്കജംവക്ഷസിശ്രീവത്സകൌസ്തുഭം
ആണ്ഡജാകാരമായുള്ളൊരുകുണ്ഡലം
ആണ്ഡജാധീശനായുള്ളൊരുവാഹനം
പെണ്ണങ്ങൾരണ്ടുണ്ടുലക്ഷ്മിയുംഭ്രമിയും
എണ്ണങ്ങളുല്ലാമിറിയുണ്ടുമാധവാ
അച്യുതാനീയെൻറകോപ്പുകളാകവേ
വച്ചുകെട്ടിച്ചമഞ്ഞിങ്ങിനെറമ്മോടു
മെച്ചംപിടിച്ചുപിണങ്ങുവാൻവന്നോരു
പിച്ചക്കളിത്തൊഴിലൊച്ചപ്പെടാളധം
കച്ചിൽകൊണ്ടുണ്ടാക്കിനെല്ലുകാത്തിടുവാൻ
വച്ചിരിക്കുന്നോരുകോലംകണക്കിനേ
വച്ചുകെട്ടിച്ചമഞ്ഞിങ്ങിനേതുള്ളുന്ന
കൊച്ചുഗോപാലൻെറടുമ്മോഹമത്ഭുതം
അച്ചിമാരെഫലിപ്പിയ്ക്കുാമിതുകൊണ്ടു
ചിത്സച്ചരൂപൻഭവാനല്ലെന്നുനിർണ്ണയം
മച്ചിനിടമൊക്കെമല്ലാടപങ്കജേ
വച്ചുകുമ്പിട്ടുപോയിക്കൊൾകയാടവാ!
ഇത്തരംദിവ്യാക്ഷരത്തോരുഭ്രപനോ-
ടുത്തരംസാത്യകിവീരൻപറഞ്ഞിതു:—

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സവ്വാധിനാഥനാംശ്രീവാസുദേവനെ
ദുവ്വാക്കരയ്ക്കുന്നദുബ്ബുദ്ധിമൂഢന്റെ
ഗവ്വാഭിമാനംശമിപ്പിപ്പതിനുഞാൻ
സവ്വാത്മനാപോരുമെന്നുബോധിയ്ക്കുനീ
ആട്ടത്തിലിശ്വരന്മാരുടെവേഷവും
കെട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടപിള്ളരെപ്പോലെയീ
യഷ്ടിതമോടേമരംകൊണ്ടുകൈവെച്ചു
കെട്ടിക്കിരീടവുംപോട്ടകൊണ്ടിങ്ങിനെ
കുട്ടംമടിയ്ക്കാതെറോരിട്ടവന്നുതേ-
ത്തട്ടമ്മലേറിക്കളിയ്ക്കുന്നദുർഭഗാ
കിട്ടംതലയ്ക്കിട്ടതല്ലെന്നതല്ലിനു
വെട്ടംതരുന്നുണ്ടുകണ്ടുകൊൾകശഠാ
കണ്ടെത്തിയെന്നാകിലിപ്പോഴേനിന്നുടെ
കണ്ണത്തിലമ്പുതറച്ചുമറിച്ചിടാം
കണ്ടത്തിലിട്ടുപിരട്ടുന്നതുണ്ടെന്നു
കണ്ടത്രെഞാനിന്നുവന്നുകേറിയിനി-
ക്കണ്ടുകൊണ്ടാലുംപ്രയോഗങ്ങളെന്നോടു
കൊണ്ടുകൊണ്ടാലുംപ്രഹരങ്ങളൊക്കവേ
പണ്ടുപണ്ടുള്ളോരുവൈരങ്ങളൊക്കെയും
രണ്ടുക്ഷണംകൊണ്ടുതീർക്കുന്നതുണ്ടുഞാൻ
തണ്ടുതപ്പിത്തരംകാട്ടുന്നാരിങ്ങളെ
ക്കൊണ്ടുകപ്പിയ്ക്കുന്നതുണ്ടുഞാൻഭ്രമേണ
കൊണ്ടുവന്നിട്ടമുണ്ടങ്ങുകപ്പംതരാൻ
വേണ്ടുന്നവസ്തുക്കളൊക്കെക്കനക്കവെ
തണ്ടുമാപ്പുമാശുംകൊണ്ടങ്ങുകാലനാർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ടച്ചനുംവന്നുപാക്കനഗോപുരേ
മിണ്ടാതെതോക്കിനകത്തിരിയ്ക്കുന്നരം-
ണ്ടുണ്ടപ്പഴങ്ങളെത്തിന്മാൻതരുന്നുണ്ടു
പണ്ടങ്ങുകംസന്റെകണ്ണംമുറിച്ചൊരു
പണ്ടാരവമുണ്ടുകൊണ്ടുവന്നിട്ടുഞാൻ
കുന്തംകടുത്തിലചക്രങ്ങൾശൂലങ്ങ-
ളന്തമില്ലായുധക്കൂട്ടങ്ങളെന്നതിൽ
ഏതെന്തൊന്നുകൊണ്ടങ്ങുകപ്പംതരേണ്ടുഞാ-
നെന്തെങ്കിലുംതരാമായുധത്താണമേ
കപ്പംകൊതിക്കുന്നകശ്മലൻനീമണ്ണെ
കപ്പുന്നതുംകണ്ടുകൊള്ളേണമെല്ലാരും
ചൊൽപൊങ്ങുമീശ്വാന്മാരെടുഷിക്കുന്ന
ടുഷ് പ്രഭോ! ടുർമുഖ മൂഢാടുരാശയാ
അന്തരംകൂടാതെനിന്നെപ്പിടിച്ചുഞാ-
നന്തകൻവീട്ടിൽപുലിക്കൂട്ടിലാക്കുവൻ
ചന്തവുംനിന്റെചമയങ്ങളുംകണ്ടു
സന്തുഷ്ടനായ്യുരുംധ്മരാജാവുടൻ
ഇത്ഥംപറഞ്ഞാശുവില്ലുംകുലച്ചുടൻ
യുദ്ധംതുടങ്ങിമടങ്ങാതെസാത്യകി
ക്രുദ്ധനാംപൌണ്ഡ്രകൻതാനുംതനിച്ചൊരു
വൃദ്ധനായുള്ളൊരുകാശീനരേന്ദ്രനും
രണ്ടുമഹാരഥന്മാരുംശരങ്ങളെ
ക്കൊണ്ടുടൻസാത്യകിവീരന്റെവിഗ്രഹേ
വഷ്ംതുടന്നോരുനേരംമുരാരിയ്ക്കു
കഷ്ംമുഴുത്തുകലങ്ങിത്തുക്കണ്ണുകൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉച്ചണ്ഡമാത്താണ്ഡമണ്ഡലത്തെക്കാളു-
മുച്ചപ്രകാശപ്രഭാവങ്ങളേറ്റോരു
തുച്ചക്രമമ്പോടുവന്നമുകുന്ദന്റെ
തുക്കയ്യിലാമ്മാറുകാണായിതൽക്ഷണം
വക്രനാംപൌണ്ഡ്രകാഖ്യന്റെഗളാന്തരേ
ചക്രംപ്രയോഗിച്ചുചക്രായുധൻക്രുധാ
ചക്രപ്രഹാരേണഭിന്നനാംപൌണ്ഡ്രകൻ
ശക്രലോകത്തെഴുമിച്ചയഥാസുഖം
വാസുദേവൻഞാനിതെന്നുഭാവിച്ചോരു
വാസനാശക്തിപ്രഭാവംനിമിത്തമായ്
ഭാസുരശ്രീവിഷ്ണുലോകംപ്രവേശിച്ചു
വാസംലഭിച്ചുസുഖിച്ചുമേവീടിനാൻ
മോഹംനിമിത്തമെന്നാകിലുംമാനസേ
സോഹംമുകുന്ദൻമുകുന്ദനെന്നിങ്ങിനെ
വിഷ്ണുസ്വരൂപംസ്മരിക്കയാൽപൌണ്ഡ്രകൻ
വിഷ്ണുസായുജ്യംലഭിച്ചുമനോഹരം
കേട്ടോടുവൈരംമുഴുക്കകൊണ്ടെങ്കിലു-
മെപ്പോഴുമീശ്വരധ്യാനംമുടങ്ങാതെ
യുൾപ്പൂവിലുണ്ടെങ്കിലല്ലാജ്ജനങ്ങളും
ചിൽപുരുഷാന്തകംപ്രാപിക്കുമുത്തമം
കാശിരാജാവിന്റെരമസ്സകംഖണ്ഡിച്ചു
കാശിരാജ്യത്തെച്ചെന്നേറിനുസുദർശനം
കേശവദ്വേഷിയാംപൌണ്ഡ്രകക്ഷ്മാപന്റെ
ദേശവുംനാടുംനഗരങ്ങളൊക്കവേ
നാശംവരുത്തിപ്രകാശമാക്കിപ്പുരി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ക്ലേശങ്ങളെല്ലാമൊഴിച്ചുലോകങ്ങൾക്ക-
ധീശനായുള്ളോരുവാസുദേവൻതന്റെ
ദേശംപ്രവേശിച്ചുവുണ്ണിവീരന്മാരു-
മാശയംതന്നിൽപ്രമോദപ്രപഞ്ചപ്ര-
കാശംപുകഴ്ന്നുകൊണ്ടാനന്ദസന്ദോഹ-
മാശുസംഭ്രതമാംവണ്ണംസുഖിച്ചുലോ-
കേശനോടൊന്നിച്ചുവാണുശുഭംശുഭം.

കാശീമന്നവൻതന്റെകാമിനിമാരുനേരം
കാശീമന്ദിരംതന്നിൽക്കളിയാടിനടക്കുമ്പോൾ
കാശീമന്നവൻതന്റെകാന്തമസ്കംവന്നാ-
കാശേനിന്നടൻവീണകാമിനിമാരുടെമുമ്പിൽ
ഹേമകുണ്ഡലംകൊണ്ടുവിളങ്ങുന്നമുഖാംഭോജം
ഭൂമീമണ്ഡലേവന്നുപതിച്ചീടുന്നതുകണ്ടു
കാമിനിജനങ്ങൾക്കുകരളിൽഭീതിശങ്കാടി
കാതയ്മുളവായികളിയെല്ലാമുപേക്ഷിച്ചു
കാന്തിഗൗരവംകൊണ്ടുംകമനീയതപങ്ങൾകൊണ്ടും
കാന്തന്റെമുഖമെന്നുകരളിൽനിശ്ചയംവന്നു
അന്ധാളിച്ചുഴലുന്നോരലസാപാംഗിമാരെല്ലാ-
മന്ധാരിനിരത്തോടെയഴൽപൂണ്ടുകരയുന്നു.

ഹാഹാമഹാരാജരാജീവലോചനാ
ഹാഹാമഹീലോകസന്താപമോചനാ
ഹാഹാമഹീപാലലോകൈകസുന്ദരാ
ഹാഹാമഹാവീരകാശീപുരന്ദരാ
ഞങ്ങളെയെല്ലാമുപേക്ഷിച്ചുഹോഭവാ-
നെങ്ങുപോയിടിനാനേകാന്തവല്ലഭാ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സംഗതിക്കൂടാതെസംസാരമോചനം
സംഭവിപ്പാനെന്തുബന്ധംമഹാമതേ!
അംഗനമാരായഞങ്ങളെക്കൈവെടി-
ഞ്ഞങ്ങൊരുടിക്കിൽഗമിച്ചൊരുകാരണം
മംഗലാകാരാഭവാൻറെവിനാശവും
മംഗല്യഹാനിഞങ്ങൾക്കുംകനക്കവേ
ഇങ്ങനെവന്നുഭവിച്ചുപോവാനെന്തു
സംഗതിഹാഹന്തഹാഹന്തദൈവമേ!
രാകാശശാങ്കനെക്കാളുംമനോജ്ഞമാ-
മേകാന്തസുന്ദരംനിൻറെമുഖാംബുജം
ആകാശമാർഗ്ഗേണവന്നുഭ്രമണ്ഡലേ
ആപതിച്ചീടുവാനെന്തുമൂലംവിഭോ!
ആഴിക്കുമൂഴിക്കുമീശനാക്കിക്കൊണ്ടു
വാഴിക്കുമീശ്വരൻനിൻറകളേബരം
പാഴിൽകളയിച്ചതെന്തിനായ്യോമനം
കേഴിക്കുമാറാക്കിഞങ്ങളെക്കൊണ്ടുനീ
പുഴിക്കുമീതിലീവണ്ണംമുഖാംബുജം
വീഴിക്കുമെന്നുള്ളതയ്യോകിനാവിലും
കീഴിൽകഴിഞ്ഞതനാളോത്തില്ലുഞങ്ങളി-
ത്തോഴികുലത്താണഭോഷ്കുല്ലദൈവമേ
തണ്ടാർശരാകാരനായുള്ളകാന്തൻറെ
കണ്ണാനന്തഭിന്നമാമനാനാംഭോരുഹം
കണ്ടാധിപൂണ്ടൊരുവണ്ടാർകുഴലിമാർ
കണ്ടാരരാഗേണകേണാരൊരുവിധം
പണ്ടാക്കുമീവണ്ണമുള്ളോരവസാന

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുണ്ടായറിവില്ലതോഴിമാരേഥന്ത
കണ്ടാലുമയ്യോമുഖങ്ങൾനാലുള്ളോനെറ
വേണ്ടാസനംമഹാദുഷ്ണംദുഷ്ണം
പാതകംചെയ്തുപിറന്നോരുനമ്മുടെ
ജാതകത്തിൻറെമഹാദോഷമിങ്ങനെ
ജാതമായ്ടുവാൻബന്ധംനമുക്കെടോ
കാതരാക്ഷീമണിമാരേവരികെടോ
എന്തിന്നുജീവിച്ചിരിക്കുന്നുനാമിനി-
ച്ചെന്തീയെരിച്ചതിൽചാടിമരിക്കയോ
ടന്തീന്ദ്രനെക്കൊണ്ടുകുത്തിച്ചുചാകയോ
ചിന്തിച്ചുചൊല്ലുവിൻനല്ലാർമണികളേ!
ആണുങ്ങളായിപ്പിറന്നുനാമെങ്കിലീ
പ്രാണങ്ങളെത്യജിപ്പാനെന്തുദുഷ്കടം
ബാണചാപങ്ങളുംകൊണ്ടങ്ങുശത്രുക്കൾ
വാണിരിക്കുംദിക്കിലെത്തിപ്രയോഗിച്ചു
തന്നുടെജീവനെക്കൈവെടിഞ്ഞീടുവാ-
നൊന്നുകൊണ്ടുംപരാധീനമില്ലേതുമേ
പെണ്ണുങ്ങളോത്താലസാദ്ധ്യമക്കായ്മമീ
വണ്ണംകരഞ്ഞിട്ടിരിക്കയേയുള്ളുനാം
വേശ്യമാരെപ്പോലെജീവിക്കനന്നല്ല
വാഴ്ത്തുതെന്നാലുംശരീരംത്യജിക്കണം
ഈശ്വരാനുഗ്രഹമില്ലാത്തനമ്മളെ-
ക്കശ്മലൻകാലനുംകൈവെടിഞ്ഞാനഹോ
ഭൂമിയിൽവീണുരുണ്ടുകരയുന്ന
കാമിനിമാരുടെശബ്ദങ്ങളിങ്ങനെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആകണ്ണനംചെയ്തകാശീശനാദ്യനൻ
വേഗേനവന്നകുമാരൻസുദക്ഷിണൻ
അച്ഛന്റെമസ്തകംകണ്ടുവിഷാദിച്ചു
മൂർച്ഛിച്ചുവീണുവിഷാദിച്ചെഴന്നേറ്റു
കോപംകലന്നുപകൻശരീരവും
ചാപംകരത്തിലെടുത്തുകുലച്ചുടൻ
അച്ഛനാണമ്മയാണായുധത്താണഞാ-
നിച്ചതിചെയ്തൊരുകൂടച്ചർപാഴന്റെ
കണ്ണംശരംകൊണ്ടുകണ്ടിച്ചുമസ്തകം
കണ്ടത്തിലിട്ടുഞാൻപന്തടിച്ചീടുവൻ
കണ്ടുകൊണ്ടാലുംജനനിമാരൊക്കവേ
കുനിതമെല്ലാംവെടിഞ്ഞുപാത്തീടുവിൻ
രണ്ടരനാഴികയ്ക്കുള്ളിലാക്കള്ളന്റെ
കണ്ഠംമുറിച്ചിങ്ങുകൊണ്ടുപോന്നീടുവൻ
ആണിന്നുതന്നോപിറന്നുള്ളഞാനൊന്റെ
പ്രാണനിക്കൂട്ടിൽകിടക്കുന്നകാലത്തു
ഇക്കണ്ടവൈരികൾക്കാക്കുമാക്കുംതല
പൊക്കുവാൻയോഗംവരുത്തുന്നതല്ലെഞാൻ
വംശപ്രകൃഷ്ടതപമേറുംസുദക്ഷിണൻ
സംശയംകൂടാതെതാതഘനതാപിന്റെ
വംശംമുടിക്കാതടങ്ങുമോലോകപാ-
ലാംശമല്ലോമഹാക്ഷത്രിയന്മാർദ്ധം
ഇത്ഥംപറഞ്ഞങ്ങുനിൽക്കുന്നനേരത്തു
സത്വരംവേടിച്ചുമണ്ടിവരുന്നൊരു
ചെക്കനംവെട്ടരുംകാരിയക്കാരന്റെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മക്കളുംമറുള്ളകമ്പടിക്കൂട്ടവും
ഒക്കവേവന്നങ്ങുവന്ദിച്ചുണർത്തിച്ച
തൽക്കഥാവൃത്താന്തമുണ്ടായതിങ്ങിനെ
കേശവൻപൌണ്ഡ്രകക്ഷ്മാപനെക്കൊന്നതും
കാശിരാജാവിൻെറകണ്ണംമുറിച്ചതും
കാത്രുശരാജ്യങ്ങളെല്ലാംനാശിച്ചതും
ഭീരുക്കളൊക്കവേമണ്ടിത്തിരിച്ചതും
വാരിജലോചനൻകൃഷ്ണൻജയിച്ചുടൻ
ദ്വാരകാമന്ദിരംതന്നിൽഗമിച്ചതും
പാരാതിതൊക്കവേകേട്ടസുദക്ഷിണൻ
പാരംവിയത്തുവിചാരിച്ചുമാനസേ
കൂടലർപാഴരെസ്സംഹരിച്ചീടുവാൻ
കൂടപത്രംചെയ്തതിനേചിതംവരു
ഗ്രൂഢമായുള്ളപ്രയോഗങ്ങൾകൊണ്ടുഞാൻ
മൂഢരെക്കൊന്നുമുടിച്ചീടുവൻദൃഢം
ദുർമ്മന്ത്രവാദങ്ങൾചെയ്വാൻവിരുതുള്ള
കർമ്മിഷ്ഠബ്രാഹ്മണരെയെല്ലാംവരുത്തിഞാൻ
കർമ്മങ്ങൾചെയ്യിച്ചുകാലാരിദേവനെ
ശർമ്മംവരുത്തിപ്രസാദംലഭിച്ചുടൻ
നിർമ്മരിയാദങ്ങൾചെയ്തുശത്രുക്കടെ
നിർമ്മൂലനാശംവരുത്തുന്നതുണ്ടുഞാൻ
ഇത്ഥംവിചാരിച്ചുറച്ചുസുദക്ഷിണൻ
മൃത്യുഞ്ജയാരാധനത്തിന്നുവേണ്ടുന്ന
തത്തൽപദാർത്ഥങ്ങളെല്ലാംസചുരുചിച്ചു
ധാത്രീസുരേശ്വരന്മാരെവരുത്തിനാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആഭിജാത്യാദിഗുണങ്ങൾകൊണ്ടെത്രയും
ശോഭിതന്മാരായബ്രഹ്മസുരന്മാർനിങ്ങൾ
ആഭിചാരക്രിയകൊണ്ടുമഹേശ്വര-
നാഭിമുഖ്യംവഴിപോലെവരുത്തണം
സംഹാരരുദ്രൻപ്രസാദിച്ചുടൻവൈരി
സംഹാരമൻപോടുചെയ്തീടുവാനൊരു
സംഹാരദേവതാരൂപത്തെവൈകാതെ
സംഭവിപ്പിപ്പാൻപ്രയത്നംതുടങ്ങുവിൻ
നമ്മുടെകാര്യംവരുത്തുന്നവിപ്രനു
നമ്മുടെരാജ്യത്തിലദ്ധ്വംതരുന്നുണ്ടു
മന്മതമീവണ്ണമാകുന്നുനിങ്ങൾക്കു
സമ്മതമെങ്കിൽക്രിയതുടങ്ങീടുവിൻ
കാശീശപുത്രന്റെവാക്കുകേട്ടപ്പൊഴേ
ശിശീമഹാകഷ്ടമെന്നാങ്ങതിൽചിലർ
രാശിപ്പണംകിട്ടുമെന്നാലതിങ്കലും
ക്ലേശിക്കയെന്നേവരുയെന്നതിൽച്ചിലർ
രാജ്യാദ്ധ്വലാഭംകൊതിക്കുന്നതാനിന്നൊ-
രാജ്യാഹുതിയ്ക്കുതുടങ്ങുന്നതൊട്ടുമേ
യോഗ്യമല്ലെന്തെടോമ്മന്ത്രവാദിയ്ക്കു
പൂജ്യതപമില്ലാതെപോമെന്നതിൽചിലർ
നല്ലതെന്നാകിലുംതീയ്യതെന്നാകിലും
വല്ലതുംചെയ്യാംപണംകിട്ടുമെന്നാകിൽ
ഇല്ലത്തുപാരംപരാധീനമഷ്ടിയ്ക്കു
നൊല്ലെത്തുമഞ്ചുമാസത്തിലിപ്പുറം
ക്ഷേത്രങ്ങളിൽചെന്നുശാന്തിചെയ്താലുത്ര

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാത്രംലഭിക്കുമിക്കാലമതിന്നുഞാൻ
പാത്രമല്ലാതെയായ്വാതംപിടിപെട്ട
ഗാത്രംമുടങ്ങിക്കിടപ്പായ്വരുംക്രമാൽ
മൂത്രകൃച്ഛ്രത്തിൻറെടണ്ഡവുംതെല്ലുണ്ട
മൂത്തനമ്പൂരിക്കുമൊട്ടുംസുഖമില്ല
നേത്രരോഗംകൊണ്ടിളയനമ്പൂരിക്ക
രാത്രിപകലുംതിരിച്ചറിവാൻമേലാ
കാശിരാജ്യംപാതികിട്ടുമെന്നാകിൽഞാൻ
വാശിപിടിക്കാതെവാഴ്ത്തുതെന്നാകിലും
ക്ലേശിക്കയെന്നാങ്ങുറച്ചുതനിക്കതി-
ന്നാശയില്ലെങ്കിൽഗമിച്ചുകൊൾകഭവാൻ
ദുർമ്മന്ത്രവാദങ്ങൾചെയ്താൽതനിക്കുള്ള
കർമ്മങ്ങളൊക്കവേഭംഗംവരുംദൃഢം
ധർമ്മംപിഴയ്ക്കുന്നധാത്രീസുരന്മാക്ക
ധർമ്മമില്ലെന്നാല്ലസർവ്വംനശിച്ചുപോം
അദ്ധ്വര്യുംതരാമെന്നുപറഞ്ഞുതു
മുദ്ധതമാക്കുംമഹാലുബ്ധൻസുദക്ഷിണൻ
തോണികടന്നാൽതുഴകൊണ്ടുപിന്നെയ-
ന്നാണിയമുള്ളതുതാനറിഞ്ഞീലയോ!
കാര്യംലഭിച്ചാലൊടുക്കംതറിയ്ക്കുന്നു
കാര്യുപോലുംതരാകാശിരാജാത്മജൻ
എന്നെപ്പറഞ്ഞുവൻവഞ്ചിച്ചുവെന്നാകി-
ലെന്നുടെമന്ത്രവാദത്തിൻറെശക്തിയാൽ
സംശയംകൂടാതെകാശിശപുത്രൻറെ
വംശമെപ്പേരുമേഭസ്മമാക്കീടുവൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൂടപത്രംകൊണ്ടുകായ്ങ്ങൾതീക്കുന്ന
മൂഢന്റെവംശംമുടിഞ്ഞുപോംനിശ്ചയം
തങ്ങൾചെയ്കിക്കുന്നുമ്മന്ത്രവാദങ്ങൾ
തങ്ങൾക്കുതന്നെവിനാശമുലംധ്രുവം
ഇത്ഥംപരസ്പരംമന്ത്രിച്ചുനിൽക്കുന്ന
പൃത്ഥ്വീസുരേശപരന്മാരോടപിന്നെയും
സാമദാനങ്ങളെക്കൊണ്ടുസുദക്ഷിണൻ
താമസിയ്ക്കാതങ്ങനുസരിപ്പിച്ചിതേ
ഭ്രമിദേവന്മാർകുളിച്ചുവന്നാദരാൽ
ഭ്രമിയിൽകുണ്ഡംകുഴിച്ചുതീയ്യിട്ടുടൻ
ഹോമംതുടങ്ങീജപംതുടങ്ങീത്രു-
നാമമന്ത്രാഹുതികർമ്മംതുടങ്ങിനാർ
ചണ്ഡമായുള്ളൊരുമന്ത്രപ്രഭാവേന
കുണ്ഡത്തിൽനിന്നുപുറപ്പെട്ടവേഗേന
മൃത്യുഞ്ജയൻതന്റെഭൃത്യനായുള്ളൊരു
കൃത്യാഗ്നിദേവതാമൂർത്തിഭ്രതേശപരൻ
ചെമ്പിച്ചകേശവുംതാടിയുംമീശയും
വമ്പിച്ചവക്ത്രവുംവക്രദന്തങ്ങളും
ചെമ്പരുത്തിക്കുസുമംപോലെകണ്ണുകൾ
ചെഞ്ചിടാഭാരവുംഘോരനാദങ്ങളും
കാട്ടുതീപാറിജ്വലിക്കുംമഹാഗ്നിയെ-
ക്കാട്ടിൽക്കിളന്നൊരുഹേവിസ്സാരവും
താലങ്ങൾപോലെഒടുത്തകരങ്ങളിൽ
ശൂലങ്ങൾചക്രങ്ങൾഭിണ്ഡിപാലങ്ങളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാലുഭാഗങ്ങളിൽഭ്രാതജാലങ്ങളും
നാനാപ്രകാരേണകാളിയുംകുളിയും
തീക്ഷ്ണമാംവട്ടത്തുറുകണ്ണിൽനിന്നാശു
തിക്കനൽക്കട്ടകൾപൊട്ടിത്തെറിയ്ക്കയും
രൂക്ഷമാമുച്ചത്തിലട്ടഹാസങ്ങളും
രൂപമീവണ്ണംപ്രകാശിച്ചുവാനിയിൽ
അത്യന്തഭീഷണാകാരനായുള്ളോരു
കൃത്യാമഹാനലൻഭ്രാതവൃന്ദങ്ങളും
ഘോരനാദങ്ങൾമുഴക്കിപ്പുറപ്പെട്ടു
ദ്വാരകാമന്ദിരംതന്നിൽപ്രവേശിച്ചു
പൊട്ടുന്നഗോപുരപ്രാസാദസൌധങ്ങൾ
ചുട്ടെരിച്ചാർത്തുതകർത്തുതിമിർത്തുടൻ
പൊട്ടിച്ചിരിയ്ക്കയുംവേഗേനസാലങ്ങൾ
വെട്ടിപ്പിളക്കയുംകണ്ടുഭയപ്പെട്ടു
ദ്വാരകാവാസികൾതാൻചന്ദ്രമുകുന്ദനെ
പ്പാരാതെവന്ദിച്ചുണർത്തിച്ചുവാർത്തകൾ
മൃത്യുംപൊരുതിക്കളിക്കുന്നഗോവിന്ദ-
നോത്രംകുലുങ്ങാതെദന്ദസ്മിതംതൂകി
തൃക്കാൽവണങ്ങിസ്സമീപത്തുനില്ക്കുന്ന
ചക്രത്തെയൊന്നുതൃക്കണ്ണാൽമാധവൻ
അക്കായുധപ്രഭാജാലംജയിച്ചോരു
തല്ക്കാലതേജോവിശേഷപ്രകാശേന
ചക്രായുധശ്രേഷ്ഠനംഭോജനേത്രന്റെ
തൃക്കാൽവണങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ടതൽക്ഷണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കത്തിജ്വലിക്കുന്നകൃത്യാഗ്നിമൂർത്തിയോ
ടെത്തിപ്പിടിപ്പാനാടുത്തോരുനേരത്തു
കുണ്ഠിതംപൂണ്ടുവിരണ്ടുപുറകോട്ട
മണ്ടിത്തിരിച്ചിതുകൃത്യാമഹാബലൻ
പേടിച്ചുമണ്ടുന്നകൃത്യയെത്തത്രനി-
ന്നോടിച്ചുപിമ്പേനടകൊണ്ടുചക്രവും
കൃത്യാമഹാഗ്നിയുംഭ്രതവൃന്ദങ്ങളും
ഭീത്യാപലായനംചെയ്തുകാശീശനേറ
പത്തനംനാടുമങ്ങാടിയുംവാടിയും
കൊത്തളംകോട്ടയുംകൊട്ടിലുംമേടയും
തൽക്ഷണംചുട്ടെരിച്ചക്ഷീണകോപാൽസു-
ദക്ഷിണൻതന്നെയുംഭസ്മമാക്കീടിനാൻ
തൽക്ഷണംകൊണ്ടങ്ങുസർവ്വംദഹിപ്പിച്ച
ശ്രീക്ഷണസ്വാമിയെച്ചെന്നുചുറ്റീടിനാർ
ഉത്തമന്മാരിലീദുർമ്മന്ത്രവാദപ്ര-
വൃത്തികളൊന്നുംഫലിയ്കയില്ലെന്നല്ല
തങ്ങൾക്കുതന്നെവിനാശംഭവിക്കുമെ-
ന്നിങ്ങിനെകണ്ടുഗ്രഹിയ്കണമേവരും
സുപ്രഭാവംമഹാചക്രംസുദർശനം
തൽപ്രദേശേനിന്നുവെക്കംനടകൊണ്ടു
സപ്രഭുമാധവൻവാണരുളീടുനാ
സുപ്രദേശത്തെപ്രവേശിച്ചുസാദരം
അപ്രമേയൻറവാരിജങ്ങളെ
ക്ഷിപ്രംവണങ്ങിസ്സുഖേനമേവീടിനാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിപ്രപ്രിയൻവിഭുശ്രീവാസുദേവനും
തൽപ്രജാവർഗ്ഗവുംദ്വാരകാമന്ദിരേ
തൽപ്രിയാവൃന്ദവുംതൽപുത്രവൃന്ദവുമ
സൽപ്രസാദോജ്വലംവാണയഥാസുഖം
അപ്രകാരംവാഴുമീശ്വരൻഞങ്ങൾക്കു
സുപ്രസാദംവരുത്തണംസുമംഗലം.

പൌണ്ഡ്രകവധം ശീതങ്കൻ തുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

11. നൃഗോപാഖ്യാനം.

ശീതങ്കൻ തുള്ളൽ.

———

ഏണാങ്കചൂഡന്റെ ബന്ധുവായുള്ളൊരു
ബാണാസുരേന്ദ്രനെപ്പോരിൽജയിച്ചുടൻ
ബാണന്റെ പുത്രിയായുള്ളൊരുഷയുടെ
പാണിഗ്രഹമനിരുദ്ധനാടക്കാണ്ടുടൻ
ഉല്ലാസമോടേകഴിപ്പിച്ചുഗോചിര-
മെല്ലാരുമങ്ങൊക്കുമാറതുകാരണം
മല്ലാക്ഷിമാരോടുകൂടിക്രതാത്മാവാം
മല്ലാരിദേവൻവസിച്ചരുളീടിനാൻ
മന്ത്രണ്ണിമാർപതിനായിരത്തെട്ടു
മെക്കെപ്പുതുപ്പുത്തുപെറുവളഞ്ഞാരു
മക്കളെസ്സുഖമാലാളിച്ചുമേളിച്ചു-
മക്കടൽവണ്ണൻരസിച്ചുവസിച്ചിതു
ന്നായിരംപിന്നുപതിനായിരം
പേരായിനാപ്പുത്രംപിന്നൊരുനാപ്പുത്രം
നാരായണൻരുന്നെനദാനന്മാർവേദ-
പാരായണാദിവിദ്യാവിശേഷങ്ങളാൽ
ഈരേഴുലോകപ്രസിദ്ധരായിടിനാ-
രീരേഴുമമ്പതുംപിന്നൊക്കലാവിദ്യ
കന്നൊഴിയാതെകണ്ടഭ്യസിച്ചീടിനാ-
രെന്നുവേണ്ടാമഹാഭാഗ്യവാന്മാരവർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പത്തുനൂറുണ്ണികൾക്കുടിക്കളിപ്പതി-
ലൊന്തുപുറപ്പെട്ടകാടുപുക്കീടിനാർ
ലന്തപ്പഴംനല്ലമാമ്പഴംതേമ്പഴം
ചന്തത്തിൽനില്ക്കുംനാരകാവൽപ്പഴങ്ങളും
ചക്കപ്പഴങ്ങളുമാഞ്ഞിൽപ്പഴങ്ങളു-
മൊക്കെത്തിരഞ്ഞുവിരഞ്ഞുനടക്കയും
പൊക്കത്തിലുള്ളമരങ്ങളേറിച്ചിലർ
തക്കത്തിലൊക്കെക്കുലുക്കിവീഴിക്കയും
കാട്ടിൽനില്ക്കുംമഹാമൃതവൃക്ഷത്തിൻറെ
ചോട്ടിൽപൊഴിയുന്നമൃതഫലങ്ങളെ
ത്തെണ്ടിപ്പലവഴിമണ്ടിത്തിരികയും
കണ്ടിൽപതിക്കയുംശ്രുണ്ടികടിക്കയും
മുണ്ടിൽപെറുക്കിസ്വരൂപിച്ചുമാമ്പഴം
കണ്ടിച്ചുതമ്മിൽവകുത്തുകൊടുക്കയും
കണ്ടിരിക്കുന്നവനാണ്ടികൊണ്ടേറുകഠം
കൊണ്ടുപൊറുക്കാഞ്ഞുശണ്ഠയിട്ടുംതടി
കൊണ്ടടൻതങ്ങളിൽതാഡനംചെയ്കയും
കണ്ടകംകാൽകളിൽകൊണ്ടുകരിക്കിട-
ന്നിണ്ടൽപെടുന്നതുകണ്ടുചിരിക്കയും
ആണ്ടിചപ്പിച്ചിലഞ്ഞുമിംഗുംവരോ
മണ്ടിക്കിതച്ചുംപറിഞ്ഞുവിണുംചിലർ
നാലഞ്ചുമാമ്പഴംമുണ്ടിൽപൊതിഞ്ഞൊരു
ബാലൻപതുക്കെപ്പടലിലൊളിച്ചുവ-
ച്ചുണ്ടൊരുദിക്കിൽപഴംപെറുക്കീടുവാ-
നുണ്ടൊട്ടുമണ്ടിത്തിരിച്ചാരനന്തരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ടങ്ങുനില്ക്കുന്നമറൊരുനാലകൻ
മുണ്ടോടുകൂടവേമാമ്പഴംമോഷ്ടിച്ചു
കാണ്മവോന്നൊക്കവേവൃളിമ്പ് ഭുജിച്ചുടൻ
മുണ്ടിലങ്ങണ്ടിനിറച്ചുപൊതിഞ്ഞതു
മുന്നമിരുന്നാംപടലിലൊളിച്ചുവ-
ച്ചുണ്ണുദിക്കിന്നതിഥിചുമണ്ടീടിനാൻ
അപ്പോൾതാനടേത്തവൻവന്നുതൻമുണ്ടെടു-
ത്തപ്പോൾകൊണ്ടുനടകെട്ടഴിച്ചീടിനാൻ
മുണ്ടിന്നകത്തൊരുമാമ്പഴമില്ലുവ-
ത്തണ്ടിയല്ലാതെമറൊന്നുമകാണായ്തു
ദുർമ്മതികടിച്ചുപകാരംതടഞ്ഞിനാൻ
ചണ്ഡികളാരെന്നെറമാമ്പഴംകട്ടതു?
ചെണ്ടകൊട്ടിച്ചൊരുകള്ളനെറമുഞ്ഞിക്ക
രണ്ടുതൊഴിക്കാതടങ്ങുകില്ലിന്നുഞാൻ
രണ്ടില്ലുപക്ഷമീദുഷ്ടനൊക്കൊണ്ടുഞാ-
നണ്ടിചപ്പിക്കുന്നതുണ്ടുകണ്ടീടുവിൻ
അപ്പനാണെന്നുമയാണെന്നൊച്ചതിച്ചൊരു
കൊച്ചിനൊത്തല്ലിപ്പതംവരുത്തീടുവൻ
മോഷണംചെയ്കുവാനാരെന്നറിയാതെ
ദൂഷണംചൊല്ലുന്നതെന്തുതാനിങ്ങിനെ?
ഇക്കണ്ടകശ്മലക്കുഞ്ഞുങ്ങളില്ലാതെ
തസ്കരർമറാരുമല്ലെന്നുനിർണ്ണയം
കട്ടില്ലുഞാനൊന്നുകൊരിമൽമുക്കുവാ-
നൊട്ടുംമടിനാമുക്കില്ലെന്നൊരുശിശു
അങ്ങിനെചൊന്നാൽകണക്കല്പവെള്ളത്തിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുങ്ങിവന്നെല്ലാരുമാണയിട്ടീടുവിൻ
ഉള്ളത്തിലേതുംവികല്പമില്ലാത്തവൻ
വെള്ളത്തിൽമുങ്ങുന്നതെന്തിനെന്നോംചിലർ
തുമ്പുമടങ്ങുവാനീബാലപ്പുങ്ങാം
വമ്പുപിടിക്കേണമെന്നാങ്ങതിൽചിലർ
ഇച്ചെയ്തമോഷണംഞങ്ങളില്ലെന്നുചെ-
ന്നച്ഛന്റെരുക്കാൽപിടിച്ചുചൊല്ലീടുവൻ
ആണ്ടികൾകൊണ്ടുചെന്നാച്ചനെക്കാട്ടുന-
തുണ്ടുഞാനപ്പോളറിയാമവസ്ഥകൾ
നിങ്ങളെത്താതൻനിരക്കെപ്പിടിച്ചുടൻ
ചങ്ങലക്കീഴാക്കുമെന്നാറിഞ്ഞീടുവിൻ
തങ്ങൾക്കുമാമ്പഴംതടിപ്പെറുക്കുവാൻ
സംഗതിക്കൂടാതെസത്ഭാവമാൻഹോ
ചെങ്ങാതികൊണ്ടന്നമാമ്പഴംമോഷ്ടിച്ച-
നങ്ങാതെതിന്നുമുടിക്കുന്നമൂഢരേ
നിങ്ങളെക്കുറംവരുത്തിപ്പുരത്തിൽനി-
ന്നാങ്ങിക്കീടുന്നതുണ്ടുഞാൻകണ്ടുരേ
നില്പൈടാസത്ഭാവമേറുംനിനക്കിട്ടു
തല്പിടാനത്തംകാവില്ലെങ്ങൾക്കു
വല്ലാത്തവാക്കുപറയുന്നപാഴനെ
കൊല്ലാതെകൊല്ലണമെന്നുണ്ടുശാസ്ത്രവും
ബാലനെന്നാകിലുമിവണ്ണമുള്ളിടു-
ശ്ശീലങ്ങൾകാട്ടിപ്പുറപ്പെടുതുടങ്ങിയാൽ
തൈലവുംതേപ്പിച്ചുകല്പംചുമപ്പിച്ചു
വൈലത്തുനിർത്തിത്തടുക്കവേണംദൃഢം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉഗ്രപ്രതാപോ. ലോകപ്രസിദ്ധനാ-
മഗ്രസേനക്ഷോണിപാലന്റെരാജ്യത്തിൽ
അഗ്രജന്മാരോടനുജൻകലഹിച്ചു
മഗ്രജൻതമ്പിമാരോടുകലഹിച്ചും
അക്കണക്കുള്ളോരധികാരമിക്കാല-
മിക്കണ്ടനമ്മൾക്കുസംഭവിച്ചീടിനാൽ
വല്ലാത്തകൂട്ടമിയാദവന്മാരെന്ന
തെല്ലാജ്ഞാനങ്ങളംഭിഷണംഘോഷിക്കും
അല്ലാതിതിനൊരുകായ്മംവരുവതി-
നില്ലനമുക്കെന്നറിചിൻശിശ്രൂക്കളെ
നമ്മുടെകൂട്ടത്തിലുള്ളപരിഷകൾ
തമ്മിൽപിണങ്ങിത്തുടങ്ങുന്നനേരത്തു
മമ്മങ്ങൾനോക്കുന്നശത്രുക്കൾവന്നിങ്ങു
ചെമ്മേതലയിൽകരേറീടുമൊക്കവേ
ചേട്ടനെപ്പാട്ടിലാക്കിക്കൊണ്ടനുജനെ
കൂട്ടത്തിൽനിന്നുപുറത്തിറക്കുംചിലർ
ചേട്ടനൊക്കൊല്ലിപ്പതിന്നങ്ങനുജനെ
പാട്ടിലാക്കിക്കൊണ്ടുവന്നാകുംചിലർ
മുറ്റിവെസ്സുവിച്ചുറിൽക്കുംനമ്മളെ
തോല്പിക്കുമിപ്പോളിളമയുംകൂട്ടവും
ആങ്ങിനൊയുള്ളോരുകാലങ്ങളിൽനമു-
ക്കെങ്ങിനെനാട്ടിൽപൊറുക്കേണ്ടുബാലരേ
തങ്ങളിൽതങ്ങളിൽതാഡനംകൂട്ടുവാൻ
നിങ്ങൾക്കൊരുമടിയില്ലെന്നുവന്നൊരു
സംഗതിയുണ്ടിപ്പോളനാത്മങ്ങൾമേല്പോട്ട

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തിങ്ങളിൽതിങ്ങളിലേറിയേറിടുമേ
എന്നതുകൊണ്ടുപറഞ്ഞുകലഹിക്ക
നന്നല്ലനമ്മുടെക്കൂട്ടത്തിലിങ്ങിനെ
ലക്ഷ്മീസഹായനാംനമ്മുടെതാതനു
ലക്ഷത്തറുപതിനായിരമെൺപത്തും
മക്കളുണ്ടായവർതമ്മിൽകലഹിച്ചു
വക്കാണമേല്പ്പുന്നോരമിട്ടിക്കുകൊ
തെക്കുംവടക്കുംകിഴക്കുംപടിഞ്ഞാറു
മൊക്കെപ്പടനിലമായ്വരുംനിശ്ചയം
ഇക്കണ്ടയാളിവന്നാക്കുംപ്രഭുക്കൊക്കു-
മിക്കാര്യമെത്രയുംദുർഘടമായ്വരും
ഓർക്കണക്കാകുമെന്നാളുഗ്രനാമഗ്രജൻ
വിക്രമമേറുംബലഭദ്രരാമനീ-
പ്രക്രമംകണ്ടുസഹിച്ചുവാഞ്ഞുകോപിച്ചു
കണ്ണുംചുവപ്പിച്ചുബന്ധുംകലിപ്പുയും
തിണ്ണംകരത്തിലെടുത്തുപുറപ്പെട്ടു,
മദ്യപാനംകൊണ്ടുമത്തനായുള്ളത്തി
ലുദ്യോഗമേറുംകിളന്നുവളന്നുടൻ
മക്കളെന്നുള്ളമമതാപംനിറാക്കാതെ
വെക്കംതലയ്ക്കിട്ടതല്ലിത്തകർത്തുകൊ-
ണ്ടൊക്കവേസംഹരിച്ചീടുംശിശുക്കളെ
മല്ലുലഭ്ധാപംസംവരുത്തീടരുതെടൊ
മത്സരംകൂടാതിരുന്നാലുമന്യോന്യ-
വത്സലതാപംപൂണ്ടുവത്സരാണാംശതം
മിത്രപുത്രവാനരമൂർത്തിയാംതാതന്റെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സത്വരമുപവിശ്യവിശ്രുതമിപ്പോൾ കൊ-
ണ്ടാശു മാരുംപിണങ്ങാതെയഥാസുഖം
ദ്വാരകാമന്ദിരംപ്രാപിച്ചുകൊൾകെടോ
ഘോരമടിച്ചതുംമാമ്പഴംതിന്നാതും
ചേരുന്നാതെന്യേതുടങ്ങാതടങ്ങുവിൻ!

മമ്മതാളം.

ഇത്തരമതിലറിവുള്ളവർ ചിലർവന്നുപറഞ്ഞൊരുനേരം
ഉത്തരമുരചെയ്തുശിശുക്കളുമുത്തമമിദമിതിധീരം
സത്വരതരമടവിതടങ്ങളിലവിരളകളകളാരവം
ചിത്തകമലമതിസുഖരസമൊടുചിരമുരുതരപരിതോഷം
കലകളുമഥ പുലികളുമാകാംവന്നികാംചെന്നായ്ക്കളുട്ടം
മലകളിലിഹമഹിഷസമൂഹവുമാവധിവനമൃഗജാലം
പലവകചിലമയിലുകാംകുയിലുകാംമുയലുകളെന്നിവസ
(കലം
റാലമൊടുവിളയാടുകപാടുകചാടുകപാടവമോടെ
സംഭൃതബാലമുടയൊരുകേസരിസരഭസമോടിയടുത്തും
കുംഭികളുടെകുംഭതടങ്ങളിടിച്ചുപൊടിച്ചുതകർത്തും
ജൃംഭിതകടുകണ്ഠരവത്തൊടുമടനഥചോരകുടിച്ചും
സംഭ്രമമൊടുസകലമൃഗങ്ങടെസംഘ്രമതൊക്കെമുടിച്ചും
ഇങ്ങിനെബഹുകലശലിയന്നൊരുകാടകാംകണ്ടുരസിച്ചും
തിങ്ങിനവനവല്ലിഗൃഹത്തിലകത്തുകടന്നുവസിച്ചും
തങ്ങളിലതിഹിതമൊടുപലപലവാക്കുപറഞ്ഞുഹസിച്ചും
ഭംഗിപെരിയഹരിസുതരമ്പൊടുവാഭവിചടിവിൽനടന്നു
രണ്ടുഹരികുമാരന്മാരഥകുഹചനചെന്നൊരുസമയേ
കണ്ടുപെരിയകൂപവുമവിടെക്കണ്ടിതുകൌതുകമോടേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ടകശതമുള്ളൊരുവള്ളികൾപുല്ലുകളെന്നിവയാലെ
കണ്ടറിവതിനാതിവൈഷമ്യമതെങ്കിലുമായവർകണ്ടു
കണ്ടറിവതിനതികതുകേനകുനിഞ്ഞുഥനോക്കുന്നേരം
കുണ്ഠിതമൊടുകണ്ടിലരണ്ടുവിരണ്ടുവിശന്നുതളർന്നും
മണ്ടിനടന്നൊട്ടുകിടന്നുമുരുണ്ടുവിരണ്ടുവരണ്ടും
രണ്ടുകരവുമാശുകുഴഞ്ഞുമിഴഞ്ഞുമൊരാകൃതികണ്ടു
എന്തൊരുമുതുജന്തുവിതിങ്ങിനെവന്നുകിണറ്റിൽചാടി
എന്തിതിനുള്ളജിപ്പതിനിതിലിത്തുള്ളിജലംപുനരില്ലാ
ഹന്തവലിയൊരോന്തുകണക്കിനെതോന്നുമൊരാകൃതിക

(ണ്ടാൽ

ഞാന്തരമിത്തനുചിനഹിശിവശിവജന്തുവിനെന്തൊരുശ

(രണം

ഇതിനുടെടുരിതംബതവിധിയുടെചരിതം
ഗതിപുനരിവനെന്തിത്ഥഗതമിവനഖിലം
പാപമിതെന്തിങ്ങിനെകൂപനിപാതം
താപസകൃതമാകിനശാപമിതോവാൻ
ആപദിപതിതംപശിതാപവുമധികം
കൂപമതിൽപരവശമെന്തൊരുകഷ്ടം
മാറിയെവിരവൊടുകരകേറിപ്പിടുന്നതുബാഹ്യ
നേറിനമുക്തിനിത്ഥസംഗതിവരുമോ
നൂറെട്ടേകാദശിനോറവനുടെഫലമതി-
ലേറംഫലമിതിനെക്കേറിയയച്ചാൽ
നന്ദജതനയന്മാരനവധിജനമുള്ളതി-
ലൊന്നിനുമൊരുകൂപയിലുന്നവരാരോ
തിന്നുമുടിപ്പതിനൊരുവുന്ദമിതയ്യോഭുവി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വന്നുപിറന്നാരതിമന്ദജളന്മാർ
എന്നൊരുപരിഹാസവുമിന്നിഹവരുമായതു
ന്നൊരുനയഹാനിനമുക്കുടനുളവാം
മന്ദതപെരുകീടിനനന്ദനനയസന്തതി
ന്നിന്ദയ്ക്കൊരുഭാജനമെന്നോയ്ക്കുമഹോ
നമ്മുടെകൂട്ടത്തിന്നഹമ്മതിയുണ്ടെന്നതു
സമ്മതമിപ്പോളതിദുർമ്മദമൂലം
ധർമ്മമതെന്തെന്നുധർമ്മമതെന്തെന്നുമൊ-
രിടവലമില്ലാത്തവനെന്തിനുകൊള്ളാം
പട്ടിണിയിട്ടിങ്ങിനെപൊട്ടക്കിണറിൽബത
പെട്ടുവലഞ്ഞിടുമൊരോന്തിനൊവെക്കം
കെട്ടിക്കരകേറുകിലൊട്ടല്ലിഹനമ്മുടെ
കൂട്ടത്തിനുഹ്രണമതുചേട്ടനറിഞ്ഞോ
ഇത്തരമുചൊയ്തുടനുത്തമപുരുഷാത്മജ-
സുഞ്ജകളവരൊക്കെയുമെത്തിനിമന്നു
സത്വരമവരോന്തിനൊയിങ്ങുകരേറുവതി-
നൊത്തുപ്രയത്നവുമുടനത്രതുടങ്ങി

രണ്ടുനാലുണ്ണികൾകൂടിപ്പുതുക്കവേ
മുണ്ടുകൾകൊണ്ടുവന്നൊക്കെകെട്ടിക്കരം
കൊണ്ടുപിടിച്ചുങ്കുകണ്ടുകുപംതന്നി-
ലിണ്ടൽപൂണ്ടേറെരംവിരണ്ടീടുമോന്തിനെ
കണ്ടിൽനിന്നാശുകരേറുവാനാഗ്രഹം
കൊണ്ടുവളരെപ്രയത്നങ്ങൾചെയ്തതു
കൊണ്ടുംവച്ചിക്കാഞ്ഞുകുന്തുങ്ങളൊക്കെവ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുണ്ഠിതംപൂണ്ടങ്ങുമാറത്തടിച്ചുവൈ-
കുന്നാമട്ടുനൊച്ചുന്നതൊഴുതുനി-
ന്നുണ്ടായവാർത്തകളെല്ലാമുണർത്തിച്ചു
രണ്ടായിരംകുമാരന്മാരടിയങ്ങൾ
പണ്ടാരുമിങ്ങനെചെല്ലാത്തവല്ലാത്ത
കുണ്ടകക്കാട്ടിലകംപുക്കൊരന്ത്ര
കണ്ടൊരുവിസ്മയംകേട്ടരുളീടണം
ഇണ്ടൽപൂണ്ടേറെരംവിശന്നുതളർന്നൊരു
കുണ്ടുകൂപത്തിൽകിടന്നങ്ങുഴലുന്ന-
തുണ്ടൊരുജന്തുതാനെന്തുചെയ്യാമഹാ
കുണ്ടാലൊരോതെന്നുതാന്നാനങ്ങപ്പോ-
പ്പുണ്ടത്തെയിങ്ങുകരേറുവാനാഗ്രഹം
കൊണ്ടെത്രമണ്ടിച്ചുപൊണ്ണത്തടിയനേറ
കണ്ണത്തിലേല്പിച്ചുപാശംകടിച്ചുടൻ
കണ്ടിച്ചുമണ്ടിത്തിരിച്ചുമഹാശാൻ
കേട്ടുപോയെന്നാകിലന്നങ്ങൊരേടത്തു
മൂട്ടിലുംവിട്ടിലുംചോർകിട്ടുകില്ലഹാ
കാട്ടിലെങ്ങാനുമപ്പൊട്ടക്കിണറിനേറ
ചോട്ടിൽകിടക്കുംവരട്ടോന്തിനെച്ചെന്ന
കെട്ടിക്കരേറുവാൻമുട്ടിച്ചുമണ്ടിച്ചു
കൂട്ടികഠക്കുംവന്നുതട്ടിമാറിത്തവും
പട്ടിണിയിട്ടുകൊണ്ടൊട്ടുനേരംപണി-
പ്പെട്ടതുംപാഴിലായൊട്ടുമില്ലസങ്കടം
കഷ്ടമിക്കൂട്ടത്തിനൊട്ടുംവരേണ്ടത-
ല്ലിഷ്ടംലഭിക്കാതെപെട്ടെന്നുപോന്നതും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുഷ്ടകർമ്മങ്ങളെപ്പൂവ്വജന്മങ്ങളിൽ
ചെട്ടന്നുചെയ്കകൊണ്ടിജ്ജനമിങ്ങനെ
പൊട്ടക്കിണറ്റിൽപതിച്ചുമഹാപാപി
കഷ്ടമല്ലെന്നുവരുത്തിവയ്ക്കാമിദം
കുട്ടംകവർന്നുമഹാനീചജാതിയെ-
ത്തൊട്ടുംതുടർന്നുംനടന്നോരുദുർഭഗൻ
കഷ്ടിച്ചുകൃത്യംകഴിക്കുംകുടുംബികൾ
ക്കഷ്ടിമുടക്കിപ്പിടിച്ചുബന്ധിക്കയും
പുഷ്ടിയേറീടുന്നരാജ്യങ്ങളൊക്കവേ
നാഷ്ടിപിടിപ്പിച്ചുനാടുമുടിക്കയും
താന്തോന്നിയായിനടന്നൊരുജീവനി-
ന്നോന്തായിവന്നുകിണറ്റിൽപതിച്ചതും
എന്തൊന്നുചെയ്യാംനമുക്കിന്നുമൂഢന്റെ
സന്താപമോർത്താലൊഴിക്കാവതല്ലഹോ!
താൻചെയ്തസൽക്കർമ്മദുഷ്കർമ്മമൊക്കവേ
താനനുഭവിക്കെന്നോവരുട്ടുഡം
കാന്താരക്കുഴികിടന്നുകാലാന്തരെ
ശാന്താഫലനായെങ്കിലീശ്വരാനുഗ്രഹാൽ
ശാന്തനായിത്തിരിച്ചിങ്ങുപോരാമുടൻ
ഇപ്രകാരമരുൾചെയ്തുമുകിൽവർണ്ണ-
നപ്രദേശത്തെഴുന്നള്ളിമെല്ലവേ
അപ്പൊഴുതുണ്ടുഗക്ഷോണിപാലന്റെ
വിപ്രശാപാഗ്നിശമിപ്പാനാടുക്കയാൽ
ശ്രീപതമനാഭനുംമക്കളുംകൂടവെ
ക്ഷുപത്തിനരികേചെന്നൊരനന്തരം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ടാലുമച്ഛനെന്നീവണ്ണമുണ്ണികൾ
കാണിച്ചുപാണികൾകൊണ്ടുപതുക്കവേ
ചിൽക്കാതലായുള്ളവാസുദേവൻവലം
തൃക്കൈകിഴപ്പോട്ടുനീട്ടിവിളിച്ചിതു
പൊക്കത്തിലാമ്മാറു ചാടിവീണിടിനാ-
നക്യകലാസവുംതൃക്കൈതൊടുംവിധൌ
ഓന്തുരുപംവെടിഞ്ഞുത്രയുംനല്ലൊരു
കാന്തിപ്രഭാവപ്രകാശംവിളങ്ങുന്നു
രാജസപുരുപംധരിച്ചുനിന്നിടിനാ-
നാജാനുബാഹുക്ഷമാവല്ലഭൻനൃഗൻ
പത്തരമാറുള്ളതങ്കത്തിനൊക്കുന്ന
തത്തടംഗങ്ങൾക്കുചേരുന്നകോപ്പുകൾ
പൊന്നുംകിരീടംകടകംതരിവള
മിന്നുംമണിശ്രോണിസൽകുണ്ഡലങ്ങളും
വീരവാളിപ്പട്ടുടുത്തുകടിതടേ
ചേരുന്നപൊന്നരഞ്ഞാണങ്ങളിങ്ങനെ
ഹാരങ്ങൾമാറിടംതന്നിൽപതക്കവും
സാരങ്ങളാകുംപവിഴദാമങ്ങളും
യത്നങ്ങൾക്കൂടാതെസംഭവിക്കുംദിവ്യ-
രത്നങ്ങൾകൊണ്ടുള്ളമാലാശതങ്ങളും
മാണിക്യവൈഡൂര്യവജ്രാദിയോഗേന
പാണിസ്ഥചേരുന്നഭ്രഷാവിശേഷവും
വിപ്രശാപത്തിൻറമോക്ഷംലഭിയ്ക്കയാ-
ലിപ്രകാരം പ്രകാശിച്ചുഭൂപാലകൻ
അച്യുതസ്വാമിയെച്ചെന്നുപ്രദക്ഷിണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വമ്പുവണങ്ങിവീണുതിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ
കാനക്കുറിഞ്ഞിരാഗത്തോടിടചേർത്തു
ഗാനംതുടങ്ങീമടങ്ങാതെമന്നവൻ
ആനന്ദമൂർത്തേകൃപാവാരിധേവിഭോ
ഗോപാലഗോവിന്ദശൌരേനമോസ്തുതേ
ഇരേഴുലകെന്നുപേരാംമരത്തിൻെറ
നാരായവേരായനാരായണഹരേ
പേരായിരംതന്നിലുള്ളോരുനീപണ്ടു
പേരാലിലയിൽശയിച്ചീലയോചിരം?
പാരായവൻകടൽപേരായസംസാര
കാരാഗൃഹത്തിൽകിടക്കുംമനുഷ്യരെ
പാരാതെബന്ധനംവേർപെടുക്കുംഭവാ-
നാരാധനംമാത്രമൊന്നുചെയ്തീടിനാൽ
നേരായവണ്ണംഭവത്സപത്രുപംകനി-
ഞ്ഞോരായ്കകൊണ്ടുള്ളപോരായ്കകാരണം
ഘോരമാംമുഖമുണ്ടാകുന്നുഞങ്ങൾക്കു
സാരമാംഭക്തിവിശ്വാസമില്ലായ്കയാൽ
പണ്ടുഹയഗ്രീവനെന്നൊരുദൈത്യേന്ദ്ര-
നുണ്ടായിപോലുംമഹാപാപികശ്മലൻ
വണ്ടുകണക്കെക്കറുത്തൊരുവിഗ്രഹം
കണ്ടുപേടിച്ചുവിറയ്ക്കുന്നുദേവകൾ
വിണ്ണവർനാടുംപിടിച്ചടക്കിനല്ല
പെണ്ണുങ്ങളേയുംകരസ്ഥമാക്കിഗ്രഹൻ
പുണ്ഡരീകോത്ഭവൻവാണരുളീടുന്ന
പുണ്യസ്ഥലത്തേക്കുചെന്നാനൊരുദിനം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ണുമടച്ചുവസിക്കുംവിരിഞ്ചനെ
ക്കണ്ടൊരുകണ്ടകൻമിണ്ടാതെചെന്നുടൻ
നാലുമുഖങ്ങളിൽനിന്നുപതുക്കവേ
നാലുവേദങ്ങളുംമോഷ്ടിച്ചുമണ്ടിനാൻ
ദീനാനുകമ്പിഭവാനതുകാരണം
മീനായ്പിറന്നങ്ങവന്റെകളേബരം
ഭേദിച്ചുനിഗ്രഹംചെയ്തുവിരിഞ്ചനും
വേദങ്ങൾകൊണ്ടുപോന്നാശുനൽകീലയോ?
വാസുദേവാഭവാൻപാലാഴിയിൽപണ്ടു
വാസുകിയെപ്പാശമാക്കിബന്ധിച്ചുടൻ
മന്ദരപർവ്വതംമന്തുമാക്കിക്കൊണ്ടു
മന്ദേതരംദേവദൈത്യവൃന്ദങ്ങളെ
രണ്ടുവശത്താക്കിനിത്തിഗിരീന്ദ്രനെ
ക്കൊണ്ടുസമുദ്രംകലക്കിച്ചനേരത്തു
താണുഗമിച്ചോരുമന്ദരംതാങ്ങുവാൻ
താനൊരുകൂർമ്മസ്വരൂപംധരിച്ചാശു
കർക്കശമാകിനപൃഷ്ഠാസ്ഥികൊണ്ടദ്രി
പൊക്കിനിത്തീലയോചക്രപാണേഭവാൻ?
ധാത്രിയെക്കട്ടൊരുദുഷ്ടാസുരേന്ദ്രനെ
പ്പോത്രിയായ്ചെന്നുവധിച്ചീലയോഭവാൻ?
സപ്തലോകത്രലോകപാതാളലോകങ്ങ-
ളെല്ലാംമുടിക്കുംഹിരണ്യകശിപുവെ
സംഹരിച്ചീടുവാൻഘോരഘോരംനര-
സിംഹാകൃതിപൂണ്ടുവൈകുണ്ഠനാംഭവാൻ
സിംഹനാദംകൊണ്ടുവിശ്വംമുഴക്കിച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രംഭാസാദൃശ്യമൊത്തുള്ളൊരു പിടിപെട്ട
താഡിച്ചുതമ്പടിതന്നിൽ പതിപ്പിച്ചു
പേടിച്ചുപാരംവിറയ്ക്കുന്നാമുനിയുടെ
മാറിടംകുത്തിപ്പിളർന്നുകുടംചോര-
കോരിക്കുടിച്ചുമദിച്ചീലയോഭവാൻ?
ഉണ്ണിയായ്ച്ചെന്നമഹാബലിതന്നൊടു
മണ്ണിൽകുറഞ്ഞൊന്നിരന്നുമേടിച്ചുടൻ
അപ്പാടുനിന്നുവളർന്നുജഗത്ത്രയം
വപ്പുസമസ്തംഹരിച്ചീലയോഭവാൻ?
പിന്നൊപ്പരശ്രീരാമാഖ്യനായ്ചെന്നുടൻ
മന്നിൽപിറന്നുവളർന്നുപത്തുക്രമേ
കാത്തവീര്യാർജ്ജുനാഖ്യനായുള്ളൊരു
പാർത്ഥിവന്മാരെക്കുറുമാമഗ്നിയിൽ
മുഴുവേഴുപട്ടമായ്ച്ചുട്ടെരിച്ചീലയോ
സർവ്വേശനായുള്ളവാസുദേവാഭവാൻ?
സൂര്യവംശത്തിങ്കൽവന്നുപിറന്നഥ
ശ്രീരാമഭദ്രനാമപ്രഭയൻഭവാൻ
ഭാര്യാപഹാരിയായിടുന്നരാവണ-
വീര്യവാനെക്കൊലചെയ്തീലയോഭവാൻ?
ഇത്തരമുള്ളപരമാർത്ഥമൊക്കവേ
ചിത്തരംഗത്തിൽപ്രകാശിച്ചുമേവിഭോ
സത്യംനമ്മുടെവിപ്രശാപത്തിന്റെ
വിസ്തരംകേട്ടരുളേണംദയാനിധേ!
എത്രയുംപണ്ടുപണ്ടുണ്ടായവൃത്താന്ത-
മത്രമാത്രംചുരുക്കിക്കഥിക്കാമഹം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മന്നിടംതന്നിൽ നൃഗനെന്നപേരായ
മന്നവൻഞാൻപുരാനാടുവാണീടിനാൻ
ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങളിൽചൊല്ലിക്കിടക്കുന്ന
ധർമ്മങ്ങളൊക്കവേചെയ്തുഞാനാദരാൽ
ധർമ്മംമനുഷ്യർക്കുസംഭവിപ്പാനുള്ള
കർമ്മങ്ങളെല്ലാംമുടങ്ങാതെചെയ്തുഞാൻ
ഗോദാനഭൂദാനവസ്ത്രദാനങ്ങളും
മോദാനുകൂലമാമന്നദാനങ്ങളും
സ്വർണ്ണവുംവെള്ളിയുംരാശിയുംചക്രവും
വർണ്ണാനുരൂപംവളരെക്കൊടുത്തുഞാൻ
നാട്ടിൽപലപലകോട്ടിൽകിടക്കുന്ന
കാട്ടുമുക്കാൽവട്ടമൊക്കെപ്പണിയിച്ചു
അയ്യഞ്ചുപൂജയുംപാൽപ്പായസങ്ങളും
നെയ്യുംനിറച്ചുള്ളദീപവുംമാലയും
തിങ്ങളിലയ്യഞ്ചുഘോഷിച്ചുസദ്യയും
ചിങ്ങമാസത്തിൽതിരുവോണപൂജയും
കുംഭമാസത്തിൽകൊടിയേറുമീവണ്ണ-
മഘലംതോറുംതുടങ്ങിച്ചുഞാൻപുരാ
ഉച്ചയ്ക്കുമന്തിക്കുമെത്തുംദ്വിജന്മാക്ക
ളച്ചുവിളമ്പുവാനണ്ണാവിമാരെയും
കല്പിച്ചുനല്ലഭരിപ്പുകാരന്മാരെ
ഒപ്പിച്ചുകൊള്ളേണമൂട്ടുള്ളവിടത്തിൽ
ഇപ്പുസ്തകത്തുംകുറിനാലുമങ്ങനെ
പച്ചടിചാറുംപരിപ്പുമങ്ങോലോല
വൻപുരിതാളുകുംക്കുട്ടുകറികളും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വേപ്പിലക്കട്ടിയുംമാങ്ങനാരങ്ങയും
ഉപ്പുംമുളകുംകണക്കിനുചേക്കാതെ
കയ്യുണ്യമില്ലാത്തവിപ്രരെക്കൊണ്ടുമ-
ടപ്പള്ളിവയ്പിക്കരുതെന്നുകല്പന
കല്പിച്ചുവച്ചുകൊണ്ടേനടിയനും
അർദ്ധരാത്രിയ്ക്കുവരുന്നവക്കത്താഴ-
മുദ്ധപമാക്കീടരുതെന്നുമുറപ്പിച്ചു
നിർദ്ധനന്മാരുടെവീടുംകുടുംബവും
വർദ്ധനചെയ്കുനാടുരക്ഷിച്ചുഞാൻ
വസ്ത്രമില്ലാത്തോക്കുവസ്ത്രംകൊടുക്കയും
മരുന്നുമില്ലാത്തോക്കുമരുന്നുകൊടുക്കയും
ശാസ്ത്രമില്ലാത്തോക്കുശാസ്ത്രമുണ്ടാക്കുവാൻ
ശാസ്ത്രിപട്ടന്മാർപലരെവരുത്തിഞാൻ
അഗ്രഹാരങ്ങളുംതീർത്തുകൊടുത്തവ-
ക്കാഗ്രഹമെല്ലാമറിഞ്ഞുനാംകീടിനാൻ
നാട്ടിലിരുന്നുപാരുക്കുംപ്രജകളെ
പാട്ടിലാക്കിക്കൊണ്ടുപാലനംചെയ്കയാൽ
വീട്ടിൽപരാധീനമാക്കുമില്ലാകടം
വീട്ടിച്ചുകൊള്ളുന്നുവിത്തംകൊടുത്തുഞാൻ
വിത്തുകൂലിയ്ക്കുംവകയില്ലയെങ്കിൽകൊ-
ടുത്തുവാഴിയ്ക്കുമാകയെന്നുങ്ങളൊക്കവേ
വിത്തിരട്ടിപ്പാട്ടംനെല്ലുമളപ്പിയ്ക്കു
മിത്തരംനമ്മുടെരാജ്യരക്ഷാവിധം
ചുങ്കപ്പണംവേണ്ടമുപ്പുറയുംവേണ്ട
കിങ്കരന്മാർക്കൊരുകാശുംകൊടുക്കേണ്ട

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മങ്കമാർവീട്ടിൽഭടന്മാരകംപുക്ക
ശങ്കകൂടാതെശകാരിച്ചുവെങ്കിലോ
ആരോഹണത്തേലവരെക്കരേറുവാ-
നാരോടുമൊന്നുവിചാരിക്കയില്ലുഞാൻ
നെല്ലുംപണവുംസ്വരൂപിച്ചുവച്ചുകൊ-
ണ്ടില്ലുത്തിരിക്കുന്നവിപ്രൻവഴിപോക്കർ
മെല്ലെന്നവന്നുകേറുമ്പോൾതരിനുചോ-
റില്ലെന്നുചൊല്ലുകില്ലെന്നല്ലനല്ലൊരു
സല്ലാപമോടേസമസ്തസമ്മാനങ്ങ-
ളെല്ലാമനുഷ്ഠിക്കുമക്കാലമിങ്ങിനെ
നെല്ലുംവിലയുണ്ടുകൊള്ളുന്നവർക്കൊരു
തെല്ലുംകെടുകായ്മയില്ലെന്നുനിർണ്ണയം
നെല്ലുവിലകുറച്ചുവിറ്റീടിനാൽ
കൊല്ലുമിത്തമ്പുരാനെന്നുള്ളഭീതികൊ-
ണ്ടെല്ലാജ്ജനങ്ങളുംനോവ്വുഴിയല്ലാത്ത
വല്ലാത്തമാഗ്രംതുടങ്ങുമാറില്ലുഹാ
കണ്ടാലുഴകുള്ളപെണ്ണുങ്ങളെച്ചെന്നു
കണ്ടാൽകൊതിക്കുന്നകശുമലന്മാർചില-
രുണ്ടായ്വരുമതുകൊണ്ടൊരുവൈഷമ്യ-
മുണ്ടാകയില്ലെന്നുകണ്ടുകൊൾകഭവാൻ
വേണ്ടാസനംമനക്കാമ്പിലുണ്ടെങ്കിലും
മിണ്ടാനെളുതല്ലവരോടൊരിക്കലും
രണ്ടുകരത്തിലുംവാളുംപരിചയും
കൊണ്ടുനടക്കുന്നകിങ്കരന്മാർകളെ
ക്കണ്ടുഭയപ്പെട്ടുമുണ്ടിനേരംസംസാര-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മണ്ടാകയില്ലുതുകൊണ്ടുംമഥാസുഖം
പത്തുമാറുംമഹാദാനങ്ങൾചെയ്തുഞാൻ
സത്തുകൾക്കേറംപ്രസാദംവരുത്തിനേൻ
ക്ഷേത്രങ്ങൾവെൺമാടമാക്കിപ്പണിയിച്ചു
പാത്രങ്ങൾവേണ്ടുംവിധങ്ങളിലുണ്ടാക്കി
സത്രംതുടങ്ങിച്ചുസപ്തഭ്രമണ്ഡലേ
സത്രാശനന്മാക്കയാഗങ്ങൾചെയ്തുഞാൻ
ദുർജ്ജനത്തെള്ളെയാട്ടിക്കളഞ്ഞുഞാൻ
സജ്ജനത്തെസ്സമീപത്തുവരുത്തിഞാൻ
ഇജ്യാംചെയ്തകായ്ങ്ങൾക്കുകാത്തവീ-
ര്യാർജ്ജുനൻപോലുംശരിയല്ലമാധവ!
അങ്ങിനെനാംപണ്ടുനാടുവാഴുന്നനാ-
ളെങ്ങുമൊരുത്തക്കുമല്ലലില്ലേതുമേ
കള്ളുകുടിയ്ക്കുന്നകശ്മലന്മാരില്ല
ഭള്ളുനടിക്കുംഭടക്കൂട്ടവുമില്ല
കട്ടമുടിയ്ക്കുന്നകശ്മലന്മാരില്ല
ദുഷ്ടരെപ്പോറുന്നദുർമ്മുഖന്മാരില്ല
തള്ളയ്ക്കുതിന്മാൻകൊടുക്കാതെതന്നുടെ
പള്ളയ്ക്കുപുഷ്ടിവരുത്തുന്നവരില്ല
ഉള്ളത്തിലുന്മേഷമില്ലാത്തവരില്ല
വെള്ളത്തിൽമൂത്രംപൊഴിക്കുന്നവരില്ല
കള്ളനൊന്നാകെള്ളാതുനാമങ്ങളുമില്ല
മുള്ളനെന്നാകെള്ളാതസംസാരവുമില്ല
തൂക്കുപുകയിലപാക്കുംനിനച്ചുതൻ
തോക്കുപണയത്തിലാക്കുന്നവരില്ല

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ആക്കുംസഹിക്കാത്തവാക്കുംപലവിധം
ഭോഷ്ക്കുപറഞ്ഞുനടക്കുന്നവരില്ല
ഓക്കുന്നനേരംവെറുക്കുന്നദുഷ്ടതി
തീക്കുന്നദുഷ്ടവിവൃന്ദങ്ങളുമില്ല
നേക്കുന്നവൈരിയോടേല്ക്കുന്നനേരത്തു
തോല്ക്കുന്നതൊണ്ടപ്രളക്കളുമന്നില്ല
നാക്കിന്നുനല്ലതുതാൻതന്നെഭക്ഷിച്ചു
പാക്കുംമഹാപാപിമാനുഷന്മാരില്ല
ഗോക്കളെവിറുലഭിക്കുംപണത്തിനു
ശപാക്കളെക്കൊണ്ടുവളക്കുന്നവരില്ല
തക്രവുംപാലുംവിലകുറച്ചങ്ങിനെ
വിക്രയംചെയ്യുംനിരീശപരന്മാരില്ല
വക്രംപറഞ്ഞുചതിച്ചുകൊണ്ടഞ്ചൊറു
ചക്രമെന്നാകിലുംവാങ്ങുന്നവരില്ല
നാരിയെച്ചൊല്ലിസ്സമസ്തംമുടിക്കുന്ന
കാരിയക്കാരെന്നപേരുള്ളവരില്ല
വൈരിയെപ്പേടിച്ചൊളിച്ചുനടക്കുന്ന
ഭീരുക്കളാകുംഭടന്മാരുമന്നില്ല
വിപ്രരെക്കണ്ടാലെഴുന്നേറുനില്ക്കാത്ത
ദുഷ്ടഭൃക്കന്മാരൊരുത്തരുമന്നില്ല
കെട്ടിത്തലയ്ക്കുൽപണംവെച്ചുകൊണ്ടുതാ-
നഷ്ടിക്കിരന്നുനടക്കുന്നവരില്ല
മറുമുള്ളോക്കൊരുവറുംകൊടുക്കാതെ
കൊറുംകഴിച്ചുതിരിക്കുന്നവരില്ല
തെറുവളത്തുമാതാവിൻറകോപ്പുകൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിറുകളുത്രംപുലത്തുന്നവരില്ല
അച്ചിയെച്ചെന്നുതരംകെടുത്തീടുന്നാ
നിച്ചിരിയന്നാരുമാരുമില്ലക്കാലം
അച്യുതശ്രീപാദപത്മംമനസ്സുറ-
പ്പിച്ചുഭജിക്കാത്തനീരസന്മാരില്ല.
ഇപ്രകാരേണഞാൻനാടുരക്ഷിച്ചുകൊ-
ണ്ടുംപ്രമോദേനവാണീടുന്നകാലത്തു
വിപ്രശാപത്തിനുസംഗതിവന്നുപോ-
യപ്രസംഗത്തെപ്പറയുന്നതുണ്ടുഞാൻ
ഉത്തമബ്രാഹ്മണന്മാരെക്ഷണിച്ചുമൽ.
പത്തനാംതന്നിൽവരുത്തിട്ടിനോടിനേ
ഭക്ത്യാപദാംബുജക്ഷാളനംചെയ്തുഞാൻ
ഭക്ത്യാമഹാപ്രീതിയുണ്ടാക്കിമെല്ലവേ
പത്തുസഹസ്രംപശുക്കളെക്കൊടുത്തു
പത്തരമാറുള്ളകാഞ്ചനംകൊണ്ടുടൻ
കൊമ്പുകൾരണ്ടുംകളമ്പുനാലുംപൊതി
ഞ്ഞിമ്പമോടെപശുദാനംതുടങ്ങിനേൻ
അമ്പതുനൂറുംപശുക്കളെപ്രത്യേക-
മൻപോടുമേടിച്ചുഗ്രഹിച്ചാദരാൽ
സമ്പന്നമോദംനിജാഗ്രഹാരങ്ങളെ
സംപ്രാപ്യമേവുന്നഭ്രസുരന്മാരവർ
നിത്യവുമിത്ഥംമുടങ്ങാതെഗോദാന-
കൃത്യംവഴിപോലെചെയ്തുപോരുംവിധൌ
ഏകദിജേന്ദ്രനുദിത്തയായപശു
വേഗേനപോന്നിങ്ങുനമ്മുടെമന്ദിരേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മറുള്ളഗോക്കളിൽക്കൂടിനിന്നീടിനാൾ
മുറുംഗ്രഹിച്ചീലഞാനുമെൻഭൃത്യരും
പിറെന്നാൾഞാനപ്പശുവിനെക്കൊണ്ടന്നു
മറെറാരുവിപ്രനുസല്ക്കരിച്ചീടിനേൻ
അന്നേരമോടിക്കിതച്ചുകോപിച്ചുവ-
ന്നെന്നോടുരചെയ്തുമാറമഹീസുരൻ
നമ്മുടെഗോവിനെമറെറാരുവിപ്രനു
സമ്മാനമായിക്കൊടുത്തതുനന്നൊടൊ
നിമ്മരിയാങ്ങേൻകാട്ടുന്നനിന്നുടെ
ധർമ്മങ്ങളെത്രയുംവിസ്മയംവിസ്മയം!
കന്നിനെത്തന്നെപലർക്കൊടുക്കുമാ-
റെന്നുള്ളസംസാരമിന്നുകല്പിച്ചുനീ
നന്നുനന്നായ്സഹസ്രംപശുദ്വാനാ-
മൊന്നിനെക്കൊണ്ടുനീസാധിക്കുമിക്കുറും
ആർക്കുവേണ്ടിട്ടുനീഗോദാനമെന്നുള്ള
മാർഗ്ഗംതുടങ്ങിമഹാലുബ്ധനിങ്ങിനെ
ഭക്ഷാപഹാരമെന്നുള്ളൊരുപാപത്തി-
നുത്തരമില്ലെന്നറിഞ്ഞുകൊൾകഭവാൻ
ചിത്താജ്ജവംനിനക്കില്ലായ്കകൊണ്ടുനീ
പത്താൽനരകാന്ധകൂപേപതിച്ചുപോം
ഇത്തരംനമ്മൈശ്യകാരിച്ചവിപ്രനോ
ടുത്തരംചൊല്ലുവാനില്ലായ്കകൊണ്ടുഞാൻ
അന്നുപശുവിനെമേടിച്ചവിപ്രനെ-
ച്ചെന്നുവണങ്ങിപ്പറഞ്ഞേനൊരക്ഷരം
ഈവണ്ണവിപ്രനുമുന്നംകൊടുത്തൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗോവന്നുകൂട്ടിലകപ്പെട്ടപോകയാൽ
സംഭ്രമംകൊണ്ടുഞാനാഗോവിനെത്തന്നെ
സംപ്രദാനംചെയ്തുവിപ്രനിസ്സ്വോ
ആപത്തുനെഞ്ചുവാനിങ്ങോട്ടുതന്നാലു-
മാവശ്യമുള്ളപണംതരുന്നുണ്ടുഞാൻ
ഒന്നിനുവേണ്ടിസഹസ്രംപശുക്കളെ
പ്പൊന്നണിയിച്ചുതരുന്നുണ്ടുഭൂസുരാ
എന്നതുകേട്ടാടിജനുമുരചെയ്തു
തന്നതങ്ങോട്ടുതരികയില്ലേഷഞാൻ
ബ്രഹ്മസ്വഗോവിനെപ്പിന്നെക്കൊതിക്കുന്നു
ജിഹ്മസ്വഭാവംചിതമല്ലുമന്നാവാ!
ആയതിന്നായിരംഗോദാനമെങ്കില-
ങ്ങായാൽക്കുതന്നെകൊടുത്തുകൊൾകഭവാൻ
ഇങ്ങോട്ടുതന്നോരുഗോധനത്തെത്തിരി-
ച്ചുങ്ങോട്ടുമേടിപ്പുസാധിക്കയില്ലെടോ
ഇങ്ങിനെഖണ്ഡിച്ചുരച്ചോരുവിപ്രനോ-
ടെങ്ങിനെഗോവിനെമേടിപ്പുവേണ്ടുഞാൻ
ഏകദേനപിന്നെയുംമറേടിജേന്ദ്രനേറ
പാടേവണങ്ങിപ്പറഞ്ഞേനഹംവിഭോ!
ആങ്ങപ്പുശ്രുവെന്നറിയാതകണ്ടുഞാ-
നങ്ങേനരോനവുംചെയ്തുപോയേനഹോ
കന്നുപറഞ്ഞാലുമദ്ദേഹമാപ്പുശു
തന്നുടെകയ്പ്പെന്നയപ്പുയില്ലാദ്ധഗം
ദുർമ്മുഖംകാട്ടുന്നദുന്നിലക്കാരനെ
സ്സുമ്മതിപ്പിപ്പാനെളുതല്ലുഭൂസുര

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാട്ടിൽകിടക്കുംകടുവായിനെച്ചെന്നു
കാൽപിടിച്ചെന്നാൽകടിക്കാതിരിയ്ക്കുമൊ?
കാച്ചിത്തിളപ്പിച്ചപാലിൽകഴകിയാൽ
കാഞ്ഞിരക്കായിൻറെകയ്പുശമിയ്ക്കുമോ
പോത്തുകൾവെട്ടുവാൻപാഞ്ഞടുക്കുന്നേര-
മോത്തുകേൾപ്പിച്ചാലൊഴിഞ്ഞുമാറീടുമോ
ആങ്ങനൊഴികഴിവുണ്ടാക്കവേണമെ-
ന്നങ്ങോട്ടുഞാനപേക്ഷിക്കുന്നഭ്രസുരാ :
വാശിയുള്ളന്തണനോകിയഗോവിനെ
ക്ലേശിക്കവേണ്ടഭവാനുംമഹാമതേ
ആശയ്ക്കുചേരുന്നപോലെപകരമ-
ങ്ങായിരംഗോക്കളെക്കൂടെത്തരാമഹം
ആയതുകൊണ്ടങ്ങൊഴിന്നുള്ളുകഭവാ-
നായതിന്നഞ്ജലിക്കുറ്റിത്തൊഴുന്നുഞാൻ
താണുതാണിങ്ങിനെയാചിക്കുമെന്നോടു
താഴ്ച്ചകൂടാതങ്ങുരചെയ്തഭ്രസുരൻ
നമ്മുടെഗോവേനമുക്കവേണ്ടുമഹാ-
ദുർമ്മതേനിന്നുടെധാഷ്ട്യംവൃഥാഫലം
ലക്ഷംപകരംപശുതരാമെന്നാനിൻ
പക്ഷമെന്നാലുംനമുക്കവേണ്ടാശാ
യാഗത്തിനൊന്നരണ്ടാടുവേണ്ടുന്നതി-
നായിരംഗർഭംകൊണ്ടുചെയ്യാവതൊ
വേഗേനനമ്മുടെഗോവിനെത്തന്നാലു-
മാവേശമൊന്നുംതുടങ്ങെണ്ടടോന്യഗ!
പൊന്നുകൊണ്ടെന്നുടെദേഹത്തുമൂടുവാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പോരുംപോലതിനില്ലൊരുസംശയം
രണ്ടുനാളരികിലുമിങ്ങാശയില്ലേതു
മെന്നുടെഗാവിനെക്കിട്ടിയെന്നാൽമതി.
പത്തുലക്ഷംപശുദാനങ്ങൾചെയ്താലും
പത്തുനൂറമ്പലംചെമ്പടിച്ചാലും
പത്തായിരംകുളംവെട്ടിപ്പൂട്ടിയാലും
പന്നഗാവുതോറുംനടക്കാവുവെപ്പിച്ചു
സത്രങ്ങൾനീളെത്തുടങ്ങിച്ചുവെങ്കിലും
മരുവസ്ത്രാദിദാനങ്ങൾചെയ്താലും
വിപ്രനോടപ്രിയംചെയ്യുന്നാപുരുഷൻ
ക്ഷിപ്രംനശിക്കുമെന്നോർത്തുകൊൾകഭവാൻ
ശ്രുതിയില്ലാതുള്ളബുദ്ധിയിൽകാംക്ഷിക്കു-
മുദ്ധിനമുക്തിനൽസിദ്ധിക്കയില്ലെടോ
വദ്ധിക്കവേണംധനമെങ്കിലുള്ളതി-
ലദ്ധിച്ചുദാനധർമ്മങ്ങൾചെയ്തീടണം
ശ്രുദ്ധിക്കവേണ്ടനീശുദ്ധബീജന്നാക്കു
ബുദ്ധിക്ഷയംവരുന്നേരംകുലത്തിന്റെ
വൃദ്ധിക്കുഭംഗംഭവിക്കുമെന്നല്ലിനി
സിദ്ധിക്കുകുന്നനേരംകൃതാന്തന്റെ
ഭൃത്യപ്പുരിഷ്കർവന്നുപിടിപെട്ടു
മൃത്യുപാശംകൊണ്ടുകണ്ഠത്തിൽബന്ധിച്ചു
കത്തുന്നതീയിലുംകല്ലിലുംമുള്ളിലും
കുത്തുള്ളപാറപ്പുറത്തുമിഴച്ചുകൂ
മൂർത്തടികൊണ്ടങ്ങടിച്ചുകത്തുടൻ
പത്തനേകൊണ്ടുചെന്നെത്രയുംഘോരമാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഖഡ്ഗശൂലങ്ങളെക്കൊണ്ടുകണ്ടിക്കയും
മുൽഗരംകൊണ്ടുശിരസ്സിലടിക്കയും
ചെന്നുകിടാരത്തിലിട്ടുവറുക്കയും
വനുള്ളിലന്തിയെക്കൊണ്ടുകുത്തിക്കയും
കുണ്ടുകിണാറിൽപിടിച്ചുമറിക്കയും
വണ്ടുകൃമികളുംതേളുംതവളയും
ഞണ്ടുംനിറഞ്ഞുള്ളദുർഗ്ഗസ്ഥലങ്ങളിൽ
കൊണ്ടുചെന്നങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടുമോടിച്ചു
രണ്ടുഭാഗേനിന്നുവജ്രബാണങ്ങളെ-
ക്കൊണ്ടുപ്രഹരിച്ചുദേഹാന്തകക്കയും
ഭിന്നമാമംഗമമൃതെളിച്ചാശു
പിന്നെയുംജീവനുണ്ടാക്കിച്ചമച്ചുടൻ
പിന്നെയുംപിന്നെയുംദുഃഖങ്ങളിവണ്ണ-
മൊന്നൊഴിയാതെവരുത്തുംകരുത്തുള്ള
കിങ്കരന്മാരുചിന്തിച്ചുസർവ്വദാ
ശങ്കരസ്വാമിയെസ്സേവിച്ചുകൊള്ളാതെ
ഹംകൃതിക്കാരനായുള്ളിൽകനത്തോട-
ഹംകൃതിവർദ്ധിച്ചുപോയാലൊടുക്കത്തു
സങ്കടംവന്നനുഭവിക്കുമന്നേരമീ
കുങ്കണംകുണ്ഡലംകൈവിരൽമോതിരം
തങ്കപ്പുതക്കംതരിവളകാഞ്ചിയും
കുങ്കുമംചന്ദനംകസ്തൂരിയുംനല്ല
മങ്കമാരോടുള്ളശൃംഗാരലീലയും
കൊങ്കപുണരുവാനുള്ളോരുമോഹവും
എന്നുള്ളവസ്തുക്കളൊന്നുംഫലിക്കയി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ല്ലെന്നുധരിക്കനീ ഭൂപാലകശ്രേഷ്ഠാ!
എന്തിനാനേകംപറഞ്ഞിട്ടുകാരിയം
പെൺതിങ്കൾമുഖനെഭക്തിയില്ലാത്തനീ
അന്തണശ്രേഷ്ഠനാമെൻപശുവിനെ
അബ്ധിപ്രവേശംപിടിച്ചുകൊടുക്കയാ -
ലന്തരംഗത്തിൽകപടമുള്ളോരുനീ
അന്ധകൂപത്തിൽപതിച്ചുപോകചിരം
താനേതാന്നിയായിത്തുടന്നോരുകാരണ -
മോന്തായ്കിനാനകിണറിൽകിടക്കനീ
പത്തുനൂറായിരംവത്സരംഘോരമാ -
പത്തുമനുഭവിച്ചന്ധകൂപാന്തരേ
ഒത്തൽപിണഞ്ഞുവലഞ്ഞുകിടക്കുമ്പോ -
ളെത്തുമവിടത്തിലകളാഗോവിന്ദൻ
ഉത്തമപുരുഷൻതൻപാദസ്പർശം
മെത്തുമന്നേരത്തുശാപമോക്ഷംവരും
ഇത്ഥംശപിച്ചുഗമിച്ചുമഹീസുരൻ
ചിത്തംവിറച്ചുകുതിച്ചുകിണറിൽഞാൻ
വാഴ്ത്തെന്നാകിലുംവല്ലന്തിതീരുവാ -
നീശപ്രസാദമുണ്ടാകകാരണാൽ
ശാശ്വതബ്രാഹ്മണപ്രീഭവാൻനമ -
ക്കാശപാസമിപ്പോൾവരുത്തിയല്ലോവിഭോ!
മല്പാപമെല്ലാമൊഴിച്ചുകൊണ്ടെന്നെനീ
സല്പാത്രമാക്കിച്ചമച്ചുകാരുണം
തല്പാദപങ്കജേചരുവാൻകാരുണ്യ
മെപ്പോഴുമുണ്ടാകവേണംരമാപതെ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മമ്മതാളം.

പെരുകിനബഹുഗുണഗണമുടയൊരുസുമതിനൃഗനരപാ-
(ലൻ
തെരുതെരെമുരഹരനുടതിരുവടിവടിവിൽവണങ്ങിവ
(ണങ്ങി
പരിചൊടുനിജപരവശചരിതമിതൊക്കയുമങ്ങറിയിച്ചു
പരിണതിശുഭമനുഭവമനുപമമതിസുഖമാശുലഭിച്ചു
നരവരനുടകരകമലങ്ങൾപിടിച്ചുപുണർന്നമുകുന്ദൻ
പലവചനവുമരുളിമൃദുസ്മിതരുചിനിന്ദിതകുന്ദൻ
സുരനരമുനിചിനാതപദാംബുജറാഖിലജഗദ്ധതരുകുന്ദൻ
നിരുപമനിജചരിതമഹാനിധിഗുണഗണനാദിതനന്ദൻ
നിജപുരമതിലതിസുഖമോടരസിച്ചുവസിക്കനരേന്ദ്രാ
ദ്വിജവരരുടെഹിതമഖിലപൂരയരുചിരതരനാനചന്ദ്ര
ഭുജബലകുലധനജനസന്തതിസുകലവിശേഷമശേഷം
പ്രജകളുടയരഞ്ജനമതിലിഹഭവതുമഹാപരിതോഷം
പടുരസമൊടുമടുമലർമിഴികടെചടുലകടാക്ഷവിലാസം
തടമുലതടമൂടുപടക്കൊടിതുടയിണചടുമൊഴിഹാസം
തുടുതുടെമുടിചൊടിയുടെവടിവുകളടിമലരുടയവികാസം
കടിലതയൊടുതലമുടിനിരിലവുമുടലുരുഗുണവാസം
കളികളിലുടനചിരളമിളകിനതളവളകളുകളരോഷം
ഒളിമിഴികളുമളികിളികയിൽമൊഴിലളിതമനോഹരവേ
(ഷം
കുളിർമതിയുടെവെളുവെളെവിലസുമൊരുവികുലരുചിപരി
(വേഷം
തെളിവൊടുമനമിളകുമനാഥരുചിയനാധിജനപരിതോ
(ഷം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചതിപെരുകിന ചലമിഴിമണികളിച്ചതിരതിഹിതമതിലേ (൭൦
മതിഹ്രണഗണമുടയൊരുപുരുഷനൊരുവകവികൃതികളു (ണ്ടാം
രതിപതിയുടെശരനിചയംവൊട്ടുകരളിലുതല്പുന്നേരം
ഞതിപരവശമെരിപൊരിപെരുകിന ചരിതവുമിടകൂടീടും
മൃതുപകിട ചതുരംഗാദികളൊരുവകമൂഢവിനോദം
യാതുപരകപണയവുമതികടുശാതയുമിടകൂടുമഹോ
കൈതവമതിലധികതരംവരുമാതുരഭാവവുമുണ്ടാം
ദ്രിതലപതിമാക്കുമനുചിതമെന്നുധരിക്കനാരേന്ദ്ര!
വിരവൊടുനിജപുരവരമാശുഗമിച്ചുരമിച്ചുവസിക്ക
നരവരനുഗമൃതരിപുവിക്രമശക്രസമാനസമുദ്ധേ
പെരുകിനാശ്രുദമവിടെവരുംതവപേശലഗുണഗണരാശേ
നിരുപമതമഭകൃതിഗുണേനവിമുകതിയുമുപരിസുഭദ്ര!
ശമിച്ചുശാപവുംഭ്രുവൻനമിച്ചുകൃഷ്ണനെഗേഹേ
ഗമിച്ചുസാരംതരുമിച്ചുവാണൊരുനേരം
കളിച്ചുകാനനേനിന്നഥകളിച്ചുംകൌതുകാലപൊട്ട
പുളച്ചുംമേവിനമക്കളെവിളിച്ചുതന്നരികത്തിഹ
വരുത്തിമാധവൻതന്നുടെപുരത്തിൽപോവതിന്നപൊട്ട
റടന്നുകാടുകഠംതോടുകഠംകടന്നുപാരകപുക്കഥ
വസിച്ചുവാസുദേവൻബഹുരസിച്ചുമക്കളോടിക്കഥ
പറഞ്ഞുധർമ്മസാരംപുനരിഞ്ഞുസഞ്ചരിക്കുന്നവർ
കറഞ്ഞുകുത്സിതന്മാരിഥനിറഞ്ഞുസത്യമെന്നുള്ളതു
മറഞ്ഞുമാഴ്കുമെന്നുള്ളതുമറിഞ്ഞുമക്കളെമനുത-
മറിഞ്ഞുകൊഠംകെടോതതുമറഞ്ഞീഭ്രുവൻറസൽക്കഥ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശ്രുവിക്കുംമാനുഷന്മാക്കനുഭവിക്കുംസുഖസമ്പത്തിതു
ചെവിക്കുംസൌഖ്യമെന്നാമ്പൊടുഭവിക്കുംഭദ്രവാക്കല്ലിതു
ധരിക്കുംബ്രാഹ്മനുംശിവനുമിരിക്കുംമന്മഹതാടികം
ധരിക്കുംബ്രാഹ്മണന്മാരിഹചരിക്കുംടിക്കിനെപ്പോലും
സ്മരിക്കുംസജ്ജനങ്ങൾക്കുപകരിക്കുംസുഖസമ്പത്തുകൾ
മരിക്കുംനേരായാളുകൾതിരിക്കുംദേവലോകത്തിൽ
കരിക്കൽബ്രാഹ്മണദ്രവ്യംഹരിക്കുംദുഷ്ടഭക്ഷണാ-
ൽതിക്രൂരംനരകത്തിൽപതിക്കുമെന്നറിഞ്ഞാലും
കടുക്കുന്നതണദ്രവ്യമടക്കുംദുർജ്ജനത്തെപ്പാ-
ഞ്ഞടുക്കുംകാലദൂതന്മാരെടുക്കുംപാശവുംദണ്ഡും
കടുക്കുംതാഡനംനാനാടുന്നാടുക്കുംകാൽകരംതല്ലി
മുടക്കുംമൂഢരെച്ചെന്നുപിടിക്കുംമുഞ്ഞിയുംമൂക്കും
കടിക്കുംകായവുംതല്ലിച്ചുപാടിക്കുംമുഷ്ടികൊണ്ടു
ങ്ങിടിക്കുംസിംഹനാദംകൊണ്ടിടിക്കുള്ളോരഹംഭാവം
മുടക്കുമെത്രയുംപാരംചൊടിക്കുംപല്ലിനുംപിന്നെ
ച്ചൊടിക്കുംഭംഗമുണ്ടാകുംമിടുക്കുംവീര്യവുമൊന്നും
നടക്കില്ലന്തകൻവന്നുകടക്കുന്നേരമെല്ലാക്കും
മടക്കുംവന്നുപോമാരുമടക്കാല്ലന്തണദ്രവ്യം
പൊടുക്കെന്നന്തണന്മാക്കുകടക്കണ്ണുചുവക്കുമ്പോ-
ളൊടുക്കുംവന്നുപോമേറുംമിടുക്കുള്ളഭയാന്മാക്കും

കോപംകലന്നൊരുഭ്രമീസുരേന്ദ്രന്റെ
ശാപംലഭിച്ചൊരുഭ്രപാലകൻന്നുഗൻ
പാപംമഹാകുണ്ടുകൂപംപ്രവേശിച്ചു
താപത്തെനൽകീടുമാപത്തനുഭവം
പ്രാപിച്ചുവൃത്താന്തമിക്കണ്ടുപിള്ളമാ-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

രുള്ളവണ്ണംഗ്രഹിച്ചീലയോചൊല്ലുവിൻ
ഉള്ളത്തിലാക്കംകപടമരുതെന്നേറ
പിള്ളമാരൊക്കെഗ്രഹിക്കേണമിക്കഥാ
തള്ളലുംതടയാട്ടമേറുന്നനിങ്ങടെ
തുള്ളലിക്കാലംഫലിക്കയില്ലേതുമേ
തള്ളമാരെക്കൊണ്ടുകണ്ണീർകുടിപ്പിച്ചു
കൊള്ളാതിരിക്കേണമെൻപിള്ളമാരഥോ
കള്ളത്തൊഴിലുള്ളകൂട്ടമീനിങ്ങളെ-
ന്നെള്ളോളവുംശങ്കയില്ലിങ്ങുബാലരേ
ഉള്ളത്തിലേഭയംകൊണ്ടത്രഞാനിന്ന
മുള്ളുപറയുന്നതെന്നുബോധിക്കണം
പത്തുനൂറാളുകളല്ലെനേറപിള്ളമാ-
രൊത്തുകണ്ടാലൊരുലക്ഷത്തിലപ്പുറം
കയ്യുംകണക്കുംകരുത്തുംഗ്രഹിതവും
മെയ്യിനേറപുഷ്ടിയുംബുദ്ധികൌശല്യവും
നെയ്ക്കൂട്ടുവാനിവക്കൊക്കവേവെവ്വേറെ
പയ്യിനെക്കൊണ്ടുകൊടുത്തിട്ടുമുണ്ടുഞാൻ
ചേട്ടനേറസേവയുണ്ടായതുമൂലമീ-
ച്ചേട്ടകഠിക്കാരെയുംശങ്കയില്ലൊട്ടുമേ
മൂപ്പിലേക്കല്പനകൂടാതൊരേടത്തു
പാപ്പിക്കപോലുംനമുക്കവയ്യാദ്ധ്രുവം
ഒന്നുമാത്രംപറഞ്ഞേക്കാമൊരേടത്തു
ചെന്നുകലശലുണ്ടാക്കാതിരിക്കണം
ബ്രഹ്മസ്വമാത്മാംകരസ്ഥമാക്കീടൊലാ
ധർമ്മസ്വരൂപംനിരൂപിച്ചുകൊൾകെടോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടേജയംവരുനിർണ്ണയം
ധർമ്മത്തിനൊക്കവേവേദംപ്രമാണവും
വേദങ്ങൾനാലിന്നുമാധാരമായതോ-
വേദിയന്മാർതന്നെയെന്നതുനിശ്ചയം
എന്നതുകാരണംവേദിയന്മാർകളെ
വന്ദിച്ചുതന്നെവസിക്കണമേവരും
വിപ്രനോടപ്രിയംചെയ്യുന്നമാനുഷൻ
ക്ഷിപ്രംനശിക്കുമെന്നോർത്തുകൊള്ളണമ
ഇപ്രകാരംനൃഗൻഭൂപതിക്കുള്ളൊരു
വിപ്രശാപത്തിനുസംഗതിവന്നതും
ദേവേന്ദ്രനായതുംദേവകളായതും
ദേവാരിവൈരിയാംദേവേശനായതും
മുക്കണ്ണനായതുംനാനുഖനായതും
അക്ഷചതുർദിഗ്രഹങ്ങളായുള്ളതും
കക്ഷേവിടുസുരശ്രേഷ്ഠനെന്നുള്ളതെൻ
മക്കളേ!നിങ്ങൾധരിക്കേണമാദരാൽ
കാരിയക്കാരെന്നുപായിവരികെടോ
നാരിയെക്കാമിച്ചുനാട്ടിൽനടക്കാതെ
കാമിയംകൊണ്ടത്രമാത്രംവിചാരിച്ചു
നേരായമാർഗ്ഗത്തിലാക്കേണമൊക്കവേ
കാലത്തെഴുന്നേറുനോക്കുന്നാനേരത്തു
കാലത്തിലന്നംകണികണ്ടില്ലെന്നാകിൽ
നാലത്തരുണിയെത്തല്ലിപ്പുറത്താക്കി
വൈലത്തുനിത്തിത്തടുക്കുന്നവമ്പന്റെ
ശൈശവപ്രതാപങ്ങളേറമത്ഭുതം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കായ്ത്തിനെത്തുന്നനേരംമടക്കവും
ആരേപ്പുലത്തുവാനിക്കുട്ടമിങ്ങിനെ
കാരിയക്കാരെന്നുപേരായ്നടക്കുന്നു

ചെക്കനുംപട്ടരുംപെട്ടകംപെട്ടിയും
പക്കലുള്ളോരുവെള്ളിപ്പിടിക്കത്തിയും
ഒക്കവേകെട്ടിപ്പുറപ്പെടുംനേരത്തു
ശക്രനെക്കാളുംപ്രഭുതപംതനിക്കെന്നു

മയ്യുണ്ണിമാരെഫലിപ്പിപ്പതിന്നുതാ-
നക്കണക്കുണ്ടുനടക്കുന്നനേരത്തു

വക്കാണമേശുവാൻവൈരികഠവന്നൊരു
ടിക്കിൽക്കടന്നുവെടിതുടങ്ങുംവിധൌ

അക്കാരിയക്കാരനെങ്ങെന്നറിഞ്ഞീല
തെക്കോട്ടുപോയോവടക്കോട്ടുപോയോചെ-
റുക്കനേയുംവേണ്ടപട്ടരേയുംവേണ്ട
മക്കളെയുംവേണ്ടമറാരെയുംവേണ്ട
ജീവനെക്കിട്ടിയാൽപോരുമെന്നിങ്ങനെ

ധാവനംചെയ്യുന്നമന്ത്രിക്കുമന്നവൻ
അഷ്ടിക്കുവേണ്ടുന്നചോറുംകറികളും
പട്ടിക്കുരുട്ടിക്കൊടുത്തെങ്കിലുത്തമം
തള്ളയ്ക്കുനേരേവരുന്നൊരുവഹ്നിയെ

പ്പിള്ളയെക്കൊണ്ടുതടുക്കുമന്നേരമെ
ന്നുള്ളപഴഞ്ചൊല്ലുപാഴിലായീടുമോ
കൊള്ളാമിതെല്ലാമനത്ഥംവരുത്തുവാൻ
എല്ലാവരുംപാരുമായതുതീപ്പതി-
ന്നില്ലാസമെന്നുള്ളതാക്കംനഹിനഹി

ഇപ്പോളധികാരിയായിട്ടൊരുത്തനെ
കല്പിച്ചൊരടഞ്ഞുവിട്ടുവെന്നാലവൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അക്കരക്കാരെപ്പിഴപ്പിച്ചുരാശിയും
ചക്രവുംനെല്ലുംകരസ്ഥമാക്കിക്കൊണ്ടു
പൊക്കംപിടിപ്പിച്ചുയസ്സുംപ്രജകളെ-
പ്പൊക്കണംകെട്ടിക്കുമേവനൊന്നാകിലും
രണ്ടുപണംകയ്യിലുള്ളപുരുഷനെ
ക്കൊണ്ടുപലതരംശിക്ഷകളിപ്പിക്കും
ഉണ്ടായതൊക്കെപ്പിടുങ്ങുമെന്നല്ലൊരു
രണ്ടായിരത്തിന്നുസാധനംവാങ്ങുവോൾ
കണ്ടങ്ങളൊക്കവേകണ്ടെഴുതിക്കൊണ്ടു
പണ്ടാരമാക്കികൃഷിയുംതുടങ്ങിച്ചു
പണ്ടാരുമോക്കാത്തപാട്ടമയ്യാണ്ടയു-
മുണ്ടാക്കിനെല്ലളപ്പിച്ചുസചുരുപിച്ചു
തമ്പുരാന്നാക്കൊരുകാശുകൊടുക്കാതെ
തൻപുരംതന്നിലങ്ങാക്കിപതുക്കവേ
വിറുപിരിച്ചുകൊണ്ടച്ചിവീട്ടിൽചെന്നു
പറുമാച്ചങ്ങതേമങ്ങാതവൾക്കങ്ങു
കൊറിനുംകോപ്പിനുമൊക്കെച്ചിലവിട്ടു
മുറുംമുതലുള്ളതെല്ലാംമുടിച്ചുടൻ
മറുള്ളമാലോകരോടിരന്നങ്ങിനെ
കൊറുംതിരഞ്ഞുനടക്കുമാറായ്വരും
കുറങ്ങളൊന്നോക്കിപ്പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയാ-
ലറമില്ലേതുംമതിമതിദൂഷണം
ഇപ്പറഞ്ഞീടുന്നദോഷങ്ങളൊന്നുമ-
കപ്പെടാതേകണ്ടിരിക്കേണമെങ്കിലൊ
വിപ്രവയ്ന്നാർക്കിലത്യന്തഭക്തിയും
വിശ്വാസവുംബഹുമാനവുംദാനവും
അപ്രിയംചെയ്യാതിരിക്കയുംനല്ലൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സുപ്രിയമെന്തെന്നറിഞ്ഞുസേവിയ്ക്കയും
ഇപ്രകാരംഗ്രഹണംചെയ്കകൊണ്ടാൽനമു-
ക്കപ്രമേയൻമഹാവിഷ്ണുവിശേഷപരൻ
ക്ഷിപ്രംപ്രസാദിയ്ക്കുമെന്നാൽവരേണ്ടുന്ന
തെപ്പുരുമാശ്രുലഭിക്കുംശുഭംശുഭം
ആപത്തുകൂടാതിരിയ്ക്കണമെങ്കിലോ
ശ്രീപതമനാഭനെസ്സേവിച്ചുകൊള്ളുവിൻ
ശ്രീകാന്തനുംനല്ലഭ്രമിദേവന്മാരു-
മേകസത്രുവുമെന്നോർത്തുകൊണ്ടീടുവിൻ
വിഷ്ണുസന്ദർശനംകൂടാതെപോയനാൾ
വിപ്രസന്ദർശനംചെയ്കകൊണ്ടാൽമതി
ബ്രാഹ്മണൻദൈവതംമുന്നുജാതിക്കുമ-
ബ്രാഹ്മണക്കുംമഹാബ്രാഹ്മണൻദൈവതം
ബ്രാഹ്മണാരാധനംകൊണ്ടുശുഭംവരു
ബ്രാഹ്മണക്ഷത്രാദി നാലുവർഗ്ഗത്തിനും
ബ്രഹ്മനുംവിഷ്ണുവുംശ്രീമഹാദേവനും
ബ്രാഹ്മണന്മാരിൽവസിച്ചരുളീടുന്നു
ബ്രാഹ്മണന്മാരുടെവന്ദനമായവർ
മുന്നുപേക്കുംപ്രിയമാണെന്നുസമ്മതം
നന്ദനന്മാരേധരിച്ചാലുമിങ്ങനെ
നന്ദഗോപാത്മജൻനാരായണൻപരൻ
നന്നായരുൾചെയ്തന്നുടെഭാരകാ
മന്ദിരംതന്നിൽവസിച്ചരുളീടിനാൻ
നന്ദനന്മാരോടുകൂടിനാരായണൻ.

നൃഗമോക്ഷം ശീതങ്കൻതുള്ളൽ
സമാപ്തം.

——

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

12. ധേനുകവധം.

ശീതങ്കൻ തുള്ളൽ.

അക്രൂരടിച്ചുവരുംവിധൌകൃഷ്ണനും
വെക്കമെഴുന്നോരുബാലകന്മാരുമാ-
യുഗ്രനിവേറുംബലഭദ്രനുമായി
ഗോക്കളെമേപ്പാൻവനത്തിടംനാഴുന്നള്ളി
സല്ലക്ഷണംചൊല്ലിക്കളിച്ചുരസിച്ചുടൻ
നല്ലുസുമങ്ങളണിഞ്ഞുവനാന്തരേ
മിക്കതുമോടക്കുഴലുംവിളിച്ചുങ്ങു
നില്ക്കുന്നനേരത്തുചാരത്തുകാണായി
ശ്രീദാമാവെന്നൊരുഗോപാലനപ്പോഴേ
മോദേനചെന്നവൻദാമോദരനോടു
സാദരമേവംപറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ
സോദരനായബലദേവൻതന്നോടും: —
"ബാലകന്മാരിതുബോധിച്ചുരുളണം
താലവനമുണ്ടരികത്തനവധി
നീലനിറംതേടുംനല്ലഫലങ്ങളു-
മാലസ്യംതീക്കുന്നശീതജലങ്ങളും
മാലോകക്കേതുംഫലമില്ലുതുകൊണ്ടു
കാലനെപ്പോലെയൊരുത്തനിരിപ്പുയാൽ
താലവനത്തിൽസുഖിച്ചുവസിക്കുന്നു
ചാലവേധേനുകനെന്നൊരുദാനവൻ
ഗർദ്ദഭന്തന്നുടെവേഷംചമഞ്ഞവൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഗർജ്ജനംചെയ്യുവനത്തിൽനടക്കുന്ന
ദുർമ്മനായൊരുവനെപ്പിടിപെട്ട
മർദ്ദനംചെയ്യാനൊരുത്തനെക്കണ്ടീലാ
ശാർദ്ദൂലരാജനെത്തന്നെയുംധേനുകൻ
മർദ്ദുരത്തെപ്പോലെകൊന്നുതിന്നീടുന്ന
നിർദ്ദയനായൊരുവനെനിനച്ചാകിൽ
ദുർദ്ദിനമായിച്ചമയുംനമുക്കെല്ലാം
കൂട്ടത്തിലേറുംനെജന്മാരുണ്ടവർ
ക്രോഷ്ടാവിൻവേഷംധരിച്ചുനടക്കുന്ന
ദുഷ്ടരെക്കൊണ്ടിഹതാലവനംതന്നിൽ
ശിഷ്ടജനത്തിന്നടപ്പാൻവശമില്ല
കൂട്ടത്തിലുള്ളകുനരിക്കൂട്ടത്തെ
കൂട്ടിക്കൊണ്ടോടിനടക്കുന്നുധേനുകൻ
കൂട്ടാക്കുകില്ലവൻകാട്ടുമൃഗങ്ങളെ
കൂട്ടിപ്പിടിച്ചുകടിച്ചുപൊടിയ്ക്കുന്ന
നാട്ടുപെരുവഴിതന്നിൽനടക്കുമ്പോഠം
ആട്ടിപ്പിടിക്കുന്നുപാന്ഥജനങ്ങളെ
നാട്ടിലുംപീട്ടിലുംമുട്ടെനടക്കുന്നു
പാട്ടിലിണങ്ങുന്നക്രോഷ്ടാക്കളുമായി
കാട്ടിലിരിക്കുന്നകേസരിവീരരെ-
ക്കാട്ടിലവനുബലമുണ്ടുനിർണ്ണയം
കാട്ടിയതൊക്കെയുംകാണുന്നുനാംനമു-
ക്കാട്ടിക്കളവാനോശക്തിയില്ലേതുമേ"—
ശ്രീരാമാവിന്നുടെവാക്കുകഠംകേട്ടപ്പോഠം
ശ്രീകൃഷ്ണൻജ്യേഷ്ഠനോടാശുചൊല്ലീടിനാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"താലഫലങ്ങൾപറിച്ചുകുറവറ
ബാലജനത്തിൻറെതുപ്പിവരുത്തണം
കാലംകളയാതെപോകനാമഗ്രജാ!
കാലികളേയുംതെളിക്കുവിരവോടെ"
ബാലവീവണ്ണമരുൾചെയ്തസാദരം
താലാങ്കനോടുംപശ്ചുപജനത്തോടും
കാലുകളോടുമിടചേന്തുചെന്നുടൻ
താലവനത്തിലകംപുക്കനന്തരം
താലങ്ങളൊക്കെപ്പിടിച്ചുകുലുക്കിയും
ലീലയ്യചേരുന്നാവാക്യമുരയ്ക്കയും
താലഫലങ്ങൾതളച്ചുകുടിയ്ക്കയും
താലമൂലങ്ങളിൽചെന്നുകിടക്കയും
കോലൊടിച്ചുരോമരത്തെലടിക്കയും
ഹേലയാകൂക്കിവിളിച്ചുകളിയ്ക്കയും
ബാലന്മാരിങ്ങനെതാലവനംപുക്കു
കോലാഹലങ്ങൾതുടങ്ങുംദശാന്തരേ
കാരികതാളം
ഗർദ്ദഭനുവാകിനുധേനുകനുഗ്രൻ
ഗർജ്ജനമതുകേട്ടൊരുനരമുദഗ്രം
മർദ്ദിതജനമുന്നമിതൊരുമുഖാഗ്രം
മർദ്ദളമിഹഘോരാരാവസമഗ്രം
പടുതരസടഘടമതികടുകടരടനം
ചടചടരവതരളിതവികടിതഭുവനം
ഉഗ്രതരമുഖമുരുതരഖരഖുരനികരം
കടുഗളപുടവിഗളിതഘുരുഘുരുകരവം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നിജവപുരിതമതിഘനമതിതരപരുഷം
നിജനിജനിപതനഭയപരിഗതപുരുഷം
നിജഗൃഹഹതഗിരിതടമതിരഭവികൃതം
നിജജനയുതമപഹതകൃതബഹുനികൃതം
കുനരികടെക്കൂട്ടവുമൊക്കെയിളക്കി
കുപടലുകൾ ചാടിനടന്നുകലുക്കീ
കുകുറെയൊരു ചാട്ടവുമോട്ടവുമാക്കി
ചെറുവക ചിലകുട്ടികൾകാട്ടിലുടക്കീ
പടകളുമിടക്കുടിനടന്നുതുടങ്ങി
പൊട്ടപൊടെയൊരുഘോഷമുടിച്ചുതുടങ്ങീ
പൊടിപടലവുമങ്ങുനിറഞ്ഞുതുടങ്ങീ
സ്ഫുടതരഗിരികന്ദരമൊന്നുമുഴങ്ങീ
ചിലവകനിജപല്ലുകടിച്ചുതുടങ്ങി
ചിലവകനിജമല്ലുവടിച്ചുതുടങ്ങീ
ചിലവകപലകല്ലുപൊടിച്ചുതുടങ്ങീ
വനതലമതുനേരമുലഞ്ഞുതുടങ്ങീ
വനമൃഗമതിഘോരമലഞ്ഞുതുടങ്ങീ
വനഗജകുലക്കൂട്ടവുമൊക്കെവിടുങ്ങീ
വനചരജനഹുംകൃതിഘോഷമടങ്ങീ
പനകടെയിടയിൽചിലക്കൂട്ടമിറങ്ങീ
പനകളിലുടനപ്പൊടുപാഞ്ഞുതുടങ്ങീ
ഘനതരമൊരുകൂട്ടമടുത്തുതുടങ്ങീ
ഘനരവമൊടുചെന്നുതടുത്തുതുടങ്ങീ
ഉരുതരനഥധേനുകനാനവനപ്പോൾ
തെരുതെരെയുടനോടിയടുത്തുതുടങ്ങീ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കൂനരികളെയൊക്കെവിളിച്ചുതുടങ്ങീ
കാവശുതിനിയെന്നമുരച്ചുതുടങ്ങീ
നടകളുമടനടങ്ങുകടഞ്ഞുതുടങ്ങീ
പട്ടതരമഥവാലുമെടുത്തുതുടങ്ങീ
കടുരവമൊടുചാടിനടന്നുതുടങ്ങീ
പടകളൊടിടകൂടിയടുത്തുതുടങ്ങീ
ഫലധരനതുനേരമടുത്തുതടുത്തും
ഫലമതുകരതാരിലെടുത്തുപിടിച്ചും
പലവകപശുപാലകജാലമരത്തും
ഫലകുലമതുമൊക്കെയെടുത്തുപിടിച്ചും
ഉരുതരബലനാംഖരനായതുനേരം
കൂനരിനികരത്തൊടരത്തുതുടങ്ങി
പെരുകിനനരമണ്ഡലഖണ്ഡനമിപ്പോൾ
പരിചൊടുതുടരാനൊരുകാലമടുത്തു
സരഭസമിവരോടുപിണങ്ങണമിപ്പോൾ
പെരുകിനാമടിമൊക്കെയടക്കണമിപ്പോൾ
തെരുതെരെയൊരുക്കൂട്ടമടുക്കണമിപ്പോൾ
ചിരതരമുടൽചെന്നുകടിക്കണമിപ്പോൾ
വനതലമതിൽവന്നതിധൃഷ്ടതയോടെ
പനകളുമിചരാശുകുലുക്കിയുലച്ചാർ
ഘനതരഫലജാലമശേഷമുടച്ചാർ
പുനരപിജലപൂരമെടുത്തുകുടിച്ചാർ
ഘടഘടരവമോടുകടന്നുനടന്നാർ
പൊടിപൊടിവനമൊക്കെയിളക്കിഞെളിഞ്ഞാർ
ഉടനുടനിഹനമ്മുടെമുന്നിലണഞ്ഞാർ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചടചടചടിനെന്നു ചവിട്ടിവളഞ്ഞാർ
ഉടലുകളൊടിവോളമടിച്ചുമറിപ്പിൻ
കടുതരമപിവാലുകൾകൊണ്ടുകൊടുപ്പിൻ
പിടരികളിടനോക്കിയടുത്തുകടിപ്പിൻ
തുടതുടയിടകൂടിനചോരകുടിപ്പിൻ
ദൃഢതരമഥജംബുകുവുന്ദമൊടിത്ഥം
ശാമതിരിഹധേനുകവീരനുരത്തു
പുനരപിബലഭദ്രനെനോക്കിയുരത്താൻ
പലവിധമിതിദാനവനായകരുത്തൻ.

പഞ്ചാരി.

വല്ലതിനല്ലിഹനിങ്ങടെമല്ലുകളെന്നറിവിൻ
കില്ലതുമില്ലിനിയിങ്ങിഹകൊല്ലുവനെന്നഖിലം
അല്ലലുമില്ലിഹകിഞ്ചനവല്ലുവബാലകരേ
എല്ലുകൾതല്ലിയൊടിപ്പതിനില്ലൊരുകില്ലുധുനാ
കണ്ടതുകാട്ടിനടക്കണചണ്ടികൾനിങ്ങളഹോ
പണ്ടൊരുനാട്ടിലുമിങ്ങിനെകണ്ടിലഞാനപരം
തൊണ്ടരിൽമുമ്പരതാകിനകണ്ടജനങ്ങളുമായ്
കണ്ടവനത്തിൽനടന്നിഹമണ്ടിയടുത്തതിനാൽ
ചെണ്ടവിണഞ്ഞതുനിങ്ങളുകണ്ടിലബാലകരേ
തെണ്ടിനടന്നനടന്നൊരുകുണ്ടിൽമറിഞ്ഞുവൃഥാ
നീണ്ടുവളഞ്ഞൊരുപല്ലുകൾകൊണ്ടുകടിച്ചുധുനാ
തണ്ടലൊടിപ്പതിനുണ്ടൊരുകൌതുകമിങ്ങറിവിൻ
താലവനത്തിൽവിളങ്ങിനധേനുകദാനവനെ
കാലനുമുണ്ടിഹപേടിയതന്നുറിഞ്ഞിലയൊ
താലഫലങ്ങൾകൊതിച്ചുടനോടിനടന്നവരും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബാലജനങ്ങളുമൊക്കെപ്രഹന്തനശിച്ചുമുധാ
ചണ്ഡനരാവലിഖണ്ഡനപണ്ഡിതനാംദനുജൻ
ചണ്ഡതയോടിഹകാനനമണ്ഡിതതാലവനാന്തരതാണ്ഡ
വചണ്ഡനഹം

നിഷ്ഠുരധേനുകനൊന്നതുകേട്ടൊരുനേരമുടൻ
എട്ടുദിഗന്തരമമ്പൊടുഞെട്ടണമെന്നറിവിൻ
എട്ടുകുലാചലമിപ്പൊഴെമുട്ടിയടത്തിടുവൻ
കട്ടമിനിക്കിഹചേതസിഞെട്ടലുമില്ലറിവിൻ
ധേനുകപാലകനെന്തിഹധേനുകനോടുടനേ
ദീനതപിട്ടരണത്തിനുപാഞ്ഞണയുന്നബലാൽ
ഞാനിഹമാനവകീടകമൊക്കെയടക്കിടുവാൻ
കാനനസീമനിവന്നിതുമാനുഷബാലകരേ!
മമ്മതാളവും ലക്ഷ്മീതാളവുംകൂടി
നില്ലുങ്ങെടമൂഢാനിന്നെറമല്ലെന്നൊടുകൂടാനല്ലേ
മല്ലുഗജത്തൊടുപടപൊരുതീടിനധേനുകളാനവനാണിതു
ഞാനറികാ

ആരെന്നുടെനേരേനില്പാർപോരുന്നതുരേരേധീര
ഘോരമടുത്തുടനടിപൊടിയാക്കുവനൽക്കടവിക്രമധിക്കൃത
ശക്രനഹം

ചണ്ഡംമമതുണ്ഡംകണ്ടോപിണ്ഡീകൃതമുണ്ഡംയുദ്ധേ
ദണ്ഡമടുത്തൊരുയമഭടമണ്ഡലകന്ധരകുന്തനസന്തത
കുന്തമുഖം

നില്പാതിതുചൊല്പാമെന്നെറഹല്പോഹലമെല്ലാമിപ്പോൾ
നല്പരണത്തിനുമിരുതുപെരുത്തൊരുശത്രുജനത്തിനെയെ
ത്തിയമത്തിടുവൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജംഭാന്തകനോടുംചെന്നാലമ്പോടവനോടുംനല്ല
വല്ലഭമാരുടെതലമുടിചെന്നുപിടിച്ചുവലിച്ചുകളിച്ചുപുളച്ചി
ടുവൻ

കംസൻതിരുവമ്പൻനല്ലഹിംസയ്ക്കാരുമുമ്പൻഎന്നൊ
ത്താലവനത്തിനുകടിപതിയാക്കിയതെന്നതുമൊന്നിഹമ
ന്ദനറിഞ്ഞീലയോ

മമ്മതാളം.

സംഭൃതഭയജംഭനിഷൂദനകുംഭിചടുചടരടിതം
സംഭൃതനളസംഭ്രമകാരിണിജൃംഭിതഭടചടരടിത-
സ്തംഭിതമദശംഭ്രമഹാവൃഷഭജനിതഖനനനിനാദേ
ഡിംഭനികരഡംഭനിചാരിണിതുംഭിതവനീതരുധരണേ
ചണ്ഡമനുജഷണ്ഡകളേബരഖണ്ഡനരതടിതിതനയേ
മുണ്ഡകബളരുണ്ഡഗികുണ്ഡനപണ്ഡിതതരസമരപരേ
അണ്ഡജകുലമണ്ഡിതശോണിതഖണ്ഡപിഹിതമഹി
വലയേ

പിണ്ഡിതഭുജദണ്ഡിവിരോധിനിതാണ്ഡവമഹമിഹരമ
ഉദ്ധതമതിധേനുകദാനവനിത്ഥമുരത്തതുനേരം (യേ
സതപരമഥരാമനുമുത്തരമിത്തരമരുളിച്ചെയ്തു
മത്തതയൊടടുത്തൊരുനിന്നുടെശകുതികളൊക്കെ
യെടുത്താൽ

ചിത്തകുതുകമെത്തുമിനിക്കിഹദുർദ്ധരയുദ്ധരസത്താൽ
ഭാഷണമിതുഭൂഷണമായ്വരുമെന്നതുഭോഷ!നിനച്ചാ
ഭീഷണികളുമേഷണികളുമിഹനിന്നുടെഭീഷണവാക്കും
രോഷണജനതോഷണമാകിന സംഗരഘോഷമടുത്താൽ
മോഷണപരദൂഷണമാംതവസാരമശേഷമടങ്ങും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭാരുണമടവോരണസാരനിവാരണകാരണഭ്രതം
പൈരിണിഭണവിക്രമകാരിണിചാരുമതുദ്ധതസാരം
ചോരണരതഭീരുജനാങ്ങളിലൊന്നുമിതല്ലനിനച്ചാൽ
തീരണമിനിനിന്നുടെതള്ളലുമെന്നൊടടുത്തതുമൂലം
ഇങ്ങിനെയവർതങ്ങളിലമ്പൊടുരത്തുപെരുത്തൊരുകോ
തിങ്ങിനമടമോടുരണത്തിനുതുടങ്ങിയടുത്തുതുടങ്ങീ (പം
തങ്ങളിലിടപാഞ്ഞുമടിച്ചുമിടിച്ചുമെടുത്തുമറിച്ചും
തുംഗതതടവുന്നമരങ്ങളുമങ്ങുപറിച്ചുപിടിച്ചും
ഭൂതലമതുനേരമശേഷമലച്ചുവിറച്ചുതുടങ്ങീ
ഭീതിയുമടിപെട്ടമൃഗങ്ങളുമോടിനടന്നുതുടങ്ങീ
ഭൂധരകുലമൊക്കെയുമമ്പിലിടിഞ്ഞുപൊടിഞ്ഞുതുടങ്ങീ
ഭൂരുഹവാകൊമ്പുകളൻപൊടുതമ്മിലിടഞ്ഞുതുടങ്ങീ
അപ്പൊഴതതിഷ്ഠിതനാംബലഭദ്രനണഞ്ഞതിഘോരം
കെല്പൊടുപടതേടിനധേനുകരാനവനെപ്പിടിപെട്ട
ഉത്തടമൊരുതാലമരത്തൊടടിച്ചുതടിച്ചുശരീരം
മുപ്പതുമുറിയാക്കിവനത്തിലെറിഞ്ഞുകളഞ്ഞഥനിന്നാൻ
വന്നൊരുകൂനരികളെയൊക്കെയുമൊന്നൊഴിയാതെ
ഹനിച്ചാൻ
ചെന്നഥപശുപാലകജാലമൊടങ്ങിടകൂടിവസിച്ചാൻ
ഉന്നതബലവിക്രമമിങ്ങിനൊകണ്ടൊരുദേവകളെല്ലാം
ഇന്ദ്രനുമതിസമ്മതമോടിടകൂടിമിച്ചുവസിച്ചു
അംബരചാരസുന്ദരിമാരഥ്രജൃംഭിതകൌതുകമോടെ
അംബരതലമൊക്കെനിറഞ്ഞുടനൊത്തൊരുകൂത്തുതുടങ്ങീ
അംബുജളേചനനാകിനകൃഷ്ണനുമഗ്രജനോടും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നന്നൊഴിയരുതെന്നുചൊല്ലുസുഖിച്ചുടനൻപൊടുഗോക്കളേമേ
ആക്കനമുടനസ്സമനത്തിനുകാലമടുത്തൊരുനേരം (ചുംബ
നൽക്കനകനിറംതടവീട്ടുഥപശ്ചിമദിക്കിലണഞ്ഞു
ഗോക്കളൊടിടചന്മുകുന്ദനുമമ്പൊടുബാലകരോടും
അഗ്രജനൊടുമാശ്രുനടന്നുനിജാലയമങ്ങെഴുനള്ളി
സുന്ദരവരനാകിനനന്ദജനമ്പൊടുനിലയംമന്ദം
മന്ദചലിതകങ്കണസംകുലമോടുകടന്നൊരുനേരം
സുന്ദരികളുമൊന്നിച്ചുനവധിവന്നുനിറഞ്ഞുതുടങ്ങീ
സുന്ദരതരവാക്കുകളും ചിലരങ്ങുപറഞ്ഞുതുടങ്ങീ
കാടുമുഴുവനോടിനടന്നുടനുണ്ണികളെന്തിനുപാഴിൽ
പാടുപെടുന്നെന്തുമൃഗങ്ങടെകൂട്ടമിതെന്നതുപോലെ
മാടുകളുടെധൂളിയണഞ്ഞൊരുമോടികളിങ്ങിനെകണ്ടാൽ
ആടലധികമുണ്ടിഹഞങ്ങടെമാനസതാരിലമന്ദം
നിണ്ടധികമിരുണ്ടുചുരുണ്ടൊരുകൊണ്ടകഠംവണ്ടുകഠം
പോലെ
കണ്ടപൊടിയിലിട്ടുപിരട്ടിമുഷിക്കണതെന്തൊരുകഷ്ടം
തണ്ടലർശരനിണ്ടൽപെട്ടുപുതിനുള്ളൊരുകോമളരൂപം
കണ്ടതുമതിയെന്നതൊരിയ്ക്കലുമില്ലകതാരിൽനമുക്കു
കാഞ്ചനമണികങ്കണകിങ്കിണിനല്പൊരുപൊന്നരഞാണം
കാഞ്ചിവലയഹാരഗണങ്ങളുമോതിരമെന്നിവയെല്ലാം
അഞ്ചിതമിതണിഞ്ഞുവിളങ്ങിനനിങ്ങടെഭംഗിവിശേഷം
പുഞ്ചിരികളുമൊക്കെനിനച്ചിഹഞങ്ങൾക്കിനങ്ങൾകഴിച്ചു
ധേനുകരാജാധിപനൊക്കൊലചെയ്തുതുഞ്ഞങ്ങളുകേട്ടു
ധേനുകപരിപാലനശാലികളുമ്പൊടുവന്നുപറഞ്ഞു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാനനതലവാസിജനത്തിനുചിതലശേഷമകന്നു
പീനമധുരതാലഫലങ്ങളുമങ്ങുലഭിപ്പാറായി
ബഹുതരമിതിയുവതിജനങ്ങളുമവിരളരസമതി സരസം
ബഹുമതിയൊടുമതിതരരതിയൊടുമുടനുടനുപചിതകുതുകം
ബഹുവിധശിതമനസിജശരശതപരവശതകളൊടുമുടനേ
ബഹളമധുരമുരചെയ്തുപൊടുനിജനിജമാപുരഗാരം

ധേനുകവധം ശീതങ്കൻതുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

13. ധ്രുവചരിതം

ശീതങ്കൻതുള്ളൽ.

ഇമ്പംകലർന്നുള്ളുവിഷ്ണുഭക്തനാമതിൽ
മുമ്പനായുള്ളധ്രുവന്റെചരിതത്തെ
വമ്പിച്ചവിദ്വജ്ജനങ്ങളെല്ലാവരും
അമ്പോടുകേട്ടിന്നനുഗ്രഹിക്കേണമേ!
ഏത്രയുംധന്യനായുള്ളമനുവിന്റെ
പുത്രനായിട്ടൊരുമന്നവനുണ്ടായി
ഉത്താനപാദനെന്നിങ്ങനെളിക്കകം
പത്തുംപുകഴ്ന്നോരുനാമമുടയവൻ;
ചിത്തോരുകാരുണ്യമൂത്തിയാംമന്നവൻ
പാത്തലംതന്നിലെമത്ത്യജനങ്ങളെ
ആത്തിശമിപ്പിച്ചുകീർത്തിവളർപ്പിച്ചു
പാത്തലംതന്നിലക്കീർത്തിനടത്തിച്ചു
ധൂർത്തരെയെല്ലാമമർത്തുവാനീശ്വര-
വാർത്തകളെപ്പോഴുമോർത്തുധനങ്ങളെ
പേർത്തുസമ്പാദിച്ചുനേർത്തുവരുന്നോരു
പാർത്ഥിവരാടിയാംശത്രുജനങ്ങളെ
ക്രൂരശരംകൊണ്ടുമൂർത്തികർത്തൃടു
നാർത്തിപിടിപ്പിച്ചുപാർത്തലേയോടിച്ചു
കാൽത്തളിർക്കുപ്പുന്നപാർത്ഥിവന്മാരിൽനി-
ന്നാത്മങ്ങൾമേടിച്ചുനർത്ഥംശമിപ്പിച്ചു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അത്ഥിജനത്തിനുമത്ഥംകൊടുത്തുട-
നാത്തിയുംതീർത്തുകൃതാത്ഥതകല്പിച്ചു
മാത്താണ്ഡതുല്യനാംമാത്താണ്ഡപുത്രജൻ
ധാത്രീവരോത്തമൻധാത്രീപരിത്രാണ-
മെത്രയുംചിത്രമായത്രചെയ്താൻനല്ല
ക്ഷേത്രംപണിയിച്ചുപാത്രങ്ങൾതീപ്പിച്ചു
വട്ടത്തിലോരോകുളങ്ങൾകുഴിപ്പിച്ചു
വെട്ടിപ്പിടിപ്പിച്ചുനാട്ടുവഴികളിൽ
നാട്ടുകല്ലിട്ടുനടക്കാവുവയ്പിച്ചു
കാട്ടിലോരോവഴിവെട്ടിത്തെളിപ്പിച്ചു
ഊട്ടുവാനോരോരോകോട്ടിലുംകല്പിച്ചു
കൂട്ടുവാനുള്ളതുമൊട്ടുംകുറയാതെ
ഊട്ടിൽപ്പതിനെട്ടുകൂട്ടംകറികളും
നാട്ടിലിരിക്കുന്നപട്ടന്മാക്കുംപിന്നെ
മുട്ടാതെനിത്യവുമൂട്ടതുംകല്പിച്ചു
പട്ടണംതോറുമങ്ങാടികൾകെട്ടിച്ചു
ചെട്ടിത്തെരുവുകൾപട്ടാണിവീടുകൾ
മുട്ടിപ്പുരകളുംതട്ടാക്കൂടികളും
നാട്ടിൽപതിനെട്ടുകെട്ടുള്ളവീടുക-
ളൊട്ടല്ലുവനൊരുകോടിപണിയിച്ചു
ചട്ടങ്ങളിങ്ങനെകൂട്ടിക്ഷിതിതലേ
ദിഷ്ടരെശിക്ഷിച്ചുശിഷ്ടരെപ്പാലിച്ചു
പുഷ്ടിയക്കാലത്തുപുഷ്ടമായുണ്ടായി
നിഷ്ഠയേറുംപിജശ്രേഷ്ഠരെക്കൊണ്ടുടൻ
ഇഷ്ടിയുംചെയ്തിച്ചുധർമ്മത്തിനാത്തരാ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കമ്മങ്ങളാകവേനിമ്മിച്ചഭ്രതലേ
ശമ്മംവരുത്തുന്നനിമ്മലൻഭ്രപതി
ധമ്മസചിവന്മാരോടങ്ങൊരുമിച്ചു
ധമ്മാസനത്തേലിരുന്നരുളീടിനാൻ,
മേനോക്കിയാറ്റുനംസേനാപതികളും
മാനമേറീടുന്നമന്ത്രിപ്രവരനും
ടീനമകന്നുള്ള നാനാജനങ്ങളും
ഛാനിക്കുടാതെസുഖിച്ചുവാണീടിനാർ
അച്ചിങ്ങപീച്ചിങ്ങപാവയ്ക്കുകോവയ്ക്ക
കാച്ചിലെന്നിത്തരംകെട്ടിയെടുപ്പിച്ചു
കാഴ്ചവെച്ചൻപോടുതുക്കാൽവണങ്ങുന്ന
വീഴ്ചയെന്യേലോകവാസികളൊക്കയും
മന്നവൻതന്നുടെമന്ദിരംതന്നുള്ളിൽ
ചെന്നിച്ചുകൂടുന്നപൊന്നംപണങ്ങളും
മന്നിൽവിളയുന്നധാന്യരത്നങ്ങളും
ഉന്നതമാകിനൊരാപ്പടകളും
മന്നിൽപ്പുരക്കുംകുതിരപ്പടകളും
മിന്നുംമിടിലുംമിടുകുമണിയുന്ന
കന്നൽമിഴികളുമന്യജനങ്ങളും
ചേണാൎന്നലക്ഷ്മീനിവാസങ്ങളിങ്ങനെ
കാണുന്നതേതുംസഹിയാഞ്ഞുവിത്തശ_
നുണ്ണില്ലുറക്കമില്ലെന്നല്ലമെല്ലവേ
ണാണിച്ചുകേണങ്ങൊളിച്ചുവാണീടുന്ന
ംഗുണാക്ഷിമാരുടെവക്ത്രങ്ങൾകാങ്കയാൽ
ഏണാങ്കനാഗ്ഗാട്ടൊളിച്ചുനടക്കുന്നു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാണാതെജന്മംകഴിക്കേണമെന്നോർത്തു
താണമേഘങ്ങളിൽനൃണനടക്കുന്നു;
മാളികാസൌധംമുകളേറിമേവുന്ന
കാണിനേരമൊരിടത്തുകാണുന്നീലാ;
ഉത്താനപാദന്റെപത്തനംതന്നില-
ങ്ങുത്തമസ്ത്രീകടെന്നുത്തപ്രയോഗവും
മട്ടളക്കാരുടെകത്തുംകലാശവും
കൂത്തിനിണങ്ങുന്നതിത്തിപ്രയോഗവും
വൃത്തിക്കുചേരുംപ്രവൃത്തിപ്രസംഗവും
മംഗലമാകുംമൃദംഗശബ്ദങ്ങളും
തുംഗങ്ങളായുള്ളരംഗങ്ങളിൽപുന-
രംഗനാമാരുടെസംഗീതഭംഗിയും
ശൃംഗവരങ്ങളിൽശൃംഗാരലീലയും;
തുംഗഹർമ്മ്യങ്ങളിലംഗജക്രീഡയും
കാളംകടന്തുടിചേങ്കിലയുംനല്ല
മേളന്തകിലുംമുരശ്രുംകലാവിദ്യാ
പാഠകന്മാരുടെപാഠകംനാടകം
ചേടകന്മാരുടെചാടകടന്തുടി
ഖിദച്ഛാത്തിന്റെഗദ്യങ്ങൾപദ്യങ്ങൾ
സദ്യോവരുന്നോരുസദ്യോഗസമ്പത്തു
സദ്യോഗൃഹങ്ങളിലുദ്യാനലീലക-
ളുദ്യോഗമോടുടൻപദ്യാദിലേഖനം
മദ്യാലയങ്ങളിൽമദ്യപാനോത്സവം
സദ്യഗൃഹങ്ങളിൽവാദ്യപ്രയോഗവും
ഗ്രന്ഥികളോരോരോദിക്കിനുവന്നടൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സന്തതമന്നവൻമുനിലിഖനോരോ
ഗ്രന്ഥങ്ങൾനോക്കിവായിച്ചുപൊരുൾപറ-
ഞ്ഞന്തരംകൂടാതെകാലംകഴിക്കയും
മാലതീമാധവംശാകന്തളംപിന്നെ
ബാലരാമായണംകർപ്പൂരമഞ്ജരി
മാളവികാഗ്നിയുംമിത്രാംബുരാശിയും
മേളംകലന്നൊരുമുദ്രികാരാക്ഷസം
മല്ലികാമാരുതംനല്ലുധനഞ്ജയം
കല്യാണസൌഗന്ധികംപ്രിയദർശിക
വേണിസംഹാരംപ്രബോധചന്ദ്രോദയം
ഭാണംപ്രഹസനംപിന്നെരത്നാവലി
ഉത്തരരാമചരിതംനാളോദയം
ഇത്തരംനാടകംകൂടെവായിക്കയും
മാഘംകിരാതാർജ്ജുനീയവുംനല്ലൊരു
മേഘസന്ദേശംരഘുവംശവുംപിന്നെ
ചൊൽക്കൊണ്ടനൈഷധംനീലകണ്ഠോദയം
സൽകൃതമാംബാലഭാരതമെന്നിവ
കാവ്യങ്ങളുംചിലവായിച്ചുകൊൾകയും
കാവ്യപ്രകാരംവിചാരിച്ചിരിക്കയും;
കൌർമ്മപുരാണവുംവിഷ്ണുപുരാണവും
വാൽമീകിരാമായണംമഹാഭാരതം
അദ്ധ്യാത്മരാമായണംഹരിവംശവും
ശുദ്ധമാംശ്രീഭാഗവതംവിശേഷിച്ചു
സ്കാന്ദംപുരാണവുംവായുപുരാണവു-
മെന്നതുടങ്ങിപുരാണംപഠിക്കയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രക്രിയാകൌമുദീസിദ്ധാന്തകൌമുദീ
പ്രക്രിയാമഞ്ജരീകാശികാവൃത്തിയും
പ്രക്രിയാസാരവുംനല്ലമനോരമാ
പ്രക്രിയാസർവ്വസ്വവുംപദമഞ്ജരി
ധാതുവൃത്തിശബ്ദകൌസ്തുഭഭ്രേഷണം
ധാതുപാഠംനല്ലശ്രുധാശ്രുവൃത്തിയും
ദുഷ്കടവൃത്തിയുംവൃത്തിരത്നംപിന്നെ
ദുഷ്കടമായുള്ളവാക്യപദീയവും
ധർമ്മവൃത്താദിയാംവ്യാകരണങ്ങളെ
ധർമ്മിയാംമന്നവൻവായിച്ചുകേൾക്കയും;
ഇത്ഥംസുഖിച്ചുരസിച്ചുവാണിടു-
മുത്താനപാടനരണ്ടുണ്ടുഭാര്യമാർ
ഉത്തമശീലയായുള്ളസുനീതിയും
ചിത്താഭിരാമയായുള്ളസുരുചിയും
രണ്ടുപേരോടുമൊരുമിച്ചുഭൂപതി
തണ്ടാർശരോത്സവമാടിവാണീടിനാൻ;
കണ്ടാലധികംമനോജ്ഞമാരായുള്ള
കൊണ്ടൽക്കുഴൽമണിമാരെപ്പിരിഞ്ഞുടൻ
കാണിനേരമ്പോലുമുത്താനപാടനു
വാണീടുവാനൊട്ടുതല്പരതെയുംവന്നു;
കാണാതിരിക്കയുംപ്രാണൻത്യജിക്കയും
ക്ഷോണീപതിക്കുരണ്ടുംസമംതന്നെ
ഊണുമുറക്കവുംവേണമെന്നില്ലിഹ
നാണമെന്നുള്ളതുംതാണുപതുക്കവേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഖിന്നൊക്കുമാരാമിവരോടൊന്നിച്ച
കോണിലൊരുണിമച്ചിലിരിക്കയും.
രണ്ടുപേരെയുംമടിയിൽകിടത്തീട്ട
കൊണ്ടൽക്കുനിരചിക്കിവിടുക്കയും
കൊണ്ടാടിയോരോരോമാലചൂടിക്കയും
തണ്ടാർശരങ്ങളെക്കൊണ്ടുമോഹിക്കയും
ഇങ്ങനെനാലഞ്ചുമാസംകഴിഞ്ഞപ്പോ-
ളുംഗനമാക്കിരുവക്കുംകുനിക്കയേ
തങ്ങളിൽസൌഭാഗ്യമത്സരംവർദ്ധിച്ച
മങ്ങിത്തുടങ്ങിവിനോദങ്ങളൊക്കയും
ചിക്കനനുജത്തിയായസുരുചിയെ
നോക്കുന്നനേരത്തുചീറുമജ്യേഷ്ഠത്തി
ജ്യേഷ്ഠത്തിയെപ്പിന്നെനോക്കിയെന്നാകിലോ
പെട്ടെന്നനുജത്തിതാനുംകയത്തിട്ടും
രണ്ടുപെണ്ണുങ്ങളെക്കൂടിവേട്ടാലുള്ള
ചെണ്ടത്തമിങ്ങിനെകണ്ടാലുമേവരും
രണ്ടുകളത്രത്തെയുണ്ടാക്കിവെക്കുന്ന
തണ്ടുതപ്പിക്കസുഖമില്ലൊരിക്കലും
രണ്ടുപക്ഷംമനക്കാമ്പിലാഭോഷനെ
കണ്ടുകൂടാതെയാമില്ലൊരുസംശയം,
രണ്ടായിരംപണംകിട്ടുമെന്നാകിലും
രണ്ടുവിവാഹമെളുതല്ലുനിർണ്ണയം
രണ്ടാമവളാംസുരുചിതൻപാട്ടിലാ-
യണ്ടർകോൻതുല്യനാംധ്രുപതിചിന്തയും
തുഷ്ടിയോടായവിധംചൊല്ലുന്നതേനുപൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുട്ടാക്കയുള്ളൊന്നുകണ്ടുസുനീതിയും,
കുട്ടേറെയുണ്ടായൊരിണ്ടൽശമിപ്പിച്ചു
കേട്ടീലകണ്ടീലഞാനെന്നടങ്ങിനാൾ;
അക്കാലമുണ്ടായിഗർഭമിരുവക്ക്-
മക്കൾപുത്രാത്മജൻനന്നായ്പ്രസാദിച്ചു
വെക്കംപ്രസവിച്ചിരുവക്കുമോരോരോ
പുത്രരുമുണ്ടായിതെത്രയുമത്ഭുതം!
മൂത്തവളായസുനീതിതൻനന്ദന-
നുത്താനപാദൻധ്രുവനെന്നുപേരിട്ട
മറവൾപൊറസുതനുത്തമനെന്നു-
മേറെപ്രസിദ്ധമായുന്നുജഗത്ത്രയെ
കുറമകന്നുള്ളകുറക്കുഴലിമാ-
രറമില്ലാതുള്ളസന്തോഷമോടുടൻ
ആറുനോറുണ്ടായബാലകന്മാരെയും
തെറന്നനന്നായ്വളർത്തുതുടങ്ങിനാർ
അപ്പോളുടുക്കളക്കാരൻമനോജ്ഞനാ-
ങ്ങപ്പവുംവാത്തുരണ്ടുകുഞ്ഞുങ്ങൾക്കും
ഒപ്പംപകുത്തുവച്ചൊരുനേരത്തു
കെല്പോടനുജ്ഞചെന്നെടുത്താകവേ
അപ്പംചെലുത്തിനാൾതാനുംമകനുമാ-
യല്പവുംമറേക്കുമാരനുനൽകാതെ-
അപ്പത്തിലേതാനുമല്പമായ്ശേഷിക്കി-
ലപ്പാടെടുത്തങ്ങുകൂപ്പയിലാക്കിടും;
വത്സനുംപാലുംപഴംപഞ്ചസാരയും
മൽസുതന്മാക്കിരുവക്കുംകൊടുക്കുനീ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മത്സരമേതുംതരമല്ലവല്ലഭേ!
കുത്സിതംകാട്ടാതിരിക്കേണമെന്നിദം;
ഉത്സാഹമോടരുൾചെയ്യുംനരേന്ദ്രനെ
ഭത്സിക്കയുംചെയ്തുമേറുംസുരുചിയും
ഉൽസുകനാകുമൊരുത്താനപാദനു
വാത്സല്യമുണ്ടാകകൊണ്ടങ്ങവളുടെ
ദുസ്വഭാവംശമിപ്പിപ്പാനെളുതല്ല
തത്സപത്നീപുത്രനാമുത്തമനിൽരമിക്കയാൽ
വത്സരംമൂന്നതികഞ്ഞില്ലുകഞ്ഞിനു
മത്സരംപാരംസുരുചിതുടങ്ങുന്നു
ചിത്സപത്നീപുത്രൻമുകുന്ദൻചിരംനമ്മുടെ
വത്സനെപ്പാലിച്ചുകൊള്ളേണമെപ്പൊഴും
മുറുംരമാകാന്തനെന്നേനമുക്കൊരു
കുറാരുമില്ലെന്നുറച്ചുസുനീതിയും
അറാമില്ലാതുള്ളഭക്തികൈകൊണ്ടവൾ
പോറിയെത്തന്നെഭജിച്ചുതുടങ്ങിനാൾ;
വേറെവിളിച്ചുസുരുചിതൻപുത്രനു
ചോറുകൊടുപ്പാൻതുടങ്ങുന്നനേരത്തു
കുറിയാത്തകുമാരൻധ്രുവൻതാനു-
മേറെപ്രസാദിച്ചുമണ്ടിവന്നീടിനാൻ;
ദുഷ്ടയായുള്ളവളപ്പൊഴേഴുനേരു
കഷ്ടംകതകടച്ചങ്ങിരുന്നീടിനാൾ.
പെട്ടെന്നുബാലകൻനിന്നുകരയുന്ന
കേട്ടാലവൾക്കൊരുകോട്ടമില്ലേതുമേ!
മാറവൾചെന്നതെങ്ങുമെടുത്തുകാച്ചിലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മാറരിമുലയുംകൊട്ടുത്തുതുടങ്ങിനാൾ;
"ചെറുംകുമാരക!നിന്നുടെതാതന്റെ
കുറവല്ലേതുമിതെന്നുബോധിക്കനീ
കുറുകാരില്ലാതെതീന്നൊരുനമ്മളെ
പോറുവാനീശ്വരൻതന്നെകുമാരക!
മാറരിത്തമുള്ളോരുനീയുമിന്നെന്റെവ-
യറ്റിൽപിറന്നുപറഞ്ഞാൽഫലമില്ല;
മറ്റൊരേടത്തുപിറന്നുനീയെങ്കിലി-
ന്നേറംസുഖിച്ചുവളരാൻകുറവില്ല
മറ്റൊരുത്തന്റെമകനായ്പിറന്നെങ്കിൽ
മുറുമീദുഃഖങ്ങളൊന്നുംവരുത്തില്ലാ;
കൊറിനിയില്ലെങ്കിലുംകുറുള്ളവരോട്ട
ചീറരംതുടങ്ങിയാൽവാഴില്ലപെണ്ണിനു
പെറരാവുഞാനെന്നുപാരംകൊതിക്കുന്ന
കുറക്കുഴലിമാരേറമുണ്ടിന്നാട്ടിൽ,
പെറരപിള്ളയ്ക്കൊരുസങ്കടംകൂടാതെ
പോറുമിന്നേറംദരിദ്രനെന്നാകിലും
ഏറരംകയക്കുംസുരുചിതന്നോടുഞാൻ
തോറുകൊണ്ടുരുദിവസംകഴിക്കുന്നു
നീറിൽകിടക്കുന്നനക്രംകുന്നക്കിനെ
ചീറിയടുക്കുന്നുനിന്നോടുമെന്നോടും
ആറുമില്ലോരോന്നുചിന്തിച്ചുകാണുമ്പോൾ
മുറുംവിഷാദംകലരുന്നുമാനസേ
കുറരംവരുത്തിപ്പുറത്തിറക്കുംമുമ്പേ
കുറരാരുടിക്കിന്നുമാറുകെന്നാവിറി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പട്ടിണിയിട്ടുകിടന്നുവെന്നാലുമി-
ന്നാട്ടിലിരുന്നുപൊറുപ്പാനൊട്ടുതല്ല;
പട്ടണംതോറുമിരന്നുകൊള്ളാമതിൽ
കിട്ടുന്നതുകൊണ്ടഷ്ടസുകഴിച്ചിടാം
മുട്ടുന്നനേരത്തുതൈവംതുണയാകു-
മൊട്ടുമതിനൊരുസന്ദേഹവുമില്ല;
മറവനുപ്പോലെയെന്നെയുമെന്നവൻ
വേട്ടുവെന്നെല്ലാംപറഞ്ഞാൽഫലമില്ല;
പെട്ടെന്നൊരുത്തിതൻഭാഗ്യവിശേഷങ്ങൾ
കിട്ടുമോമറൊരുത്തക്കുമതുപോലെ,
കട്ടിലുകണ്ടുചമിച്ചാൽകണക്കല്ല
കിട്ടുമെന്നാകിലുമാഹന്തുടങ്ങൊവൂ;
കട്ടുംകനിവില്ലുകാന്തനെന്നാലവൾ
കാട്ടുന്നതൊക്കയുംഗോഷ്ടിയെന്നേവരൂ;
സൃഷ്ടാവുറങ്ങുന്നശിരസ്സിൽവരച്ചതി-
ന്നൊട്ടുംപിഴവരികില്ലെടാബാലക!
മുട്ടാതെനീയുംമുകുന്ദനെസ്സേവിച്ചു
തുഷ്ടിവരുത്തുവാനായിത്തുടങ്ങുക;
വിഷ്ടപവാസികൾക്കെല്ലാമവൻതന്നെ
തുഷ്ടിയുംപുഷ്ടിയുമഷ്ടിയുംനൽകുന്നു;
ഇഷ്ടിചെയ്താലുടൻഷ്ടിയുണ്ടാകുന്നു
ഇഷ്ടജനത്തെവിശിഷ്ടമാക്കീടുന്നു;
കഷ്ടകാലംനാമുക്കാശ്രുവാങ്ങീടുവാൻ
നിഷ്ഠുരമാകുംതപസ്സുചെയ്തീടുക"
ശ്രുദ്ധനാംബാലനോടവമുരചെയ്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചിത്തഖേദംശമിപ്പിച്ചാൽസുനീതിയും
ഉത്താനപാദന്നവല്ലഭമാരുടെ
വൃത്താന്തമിങ്ങനെകേട്ടവർകേട്ടവർ
പത്താനംതോറുമിരുന്നുപറഞ്ഞുകൊ-
ണ്ടാത്തകോലാഹലംനാട്ടിൽപരത്തിനാർ;
ആമ്പലംതോറുമ്പലിക്കപ്പുരകളി
ലൻപോടുകൊറുംകഴിച്ചവനാകവേ
നമ്പൂതിരിമാരുമെന്പ്രാന്തിരികളു-
മമ്പലവാസികളല്ലാതെയും ചിലർ;
ഇമ്പംകലർന്നുമുറുക്കിയങ്ങിക്കഥാ-
രംഭംതുടങ്ങിനാരിങ്ങനെതങ്ങളിൽ
"കേട്ടില്ലയോനിങ്ങളുത്താനപാദന്റെ
വീട്ടിലെകോലാഹലങ്ങളിതൊന്നുമേ
ജ്യേഷ്ഠത്തിയുമനുജത്തിയുംതങ്ങളിൽ
ചട്ടികലങ്ങളുംകൂടെപ്പകുത്തുപോൽ
മുട്ടിച്ചുമഞ്ഞുപോലുത്താനപാദനി-
ജ്യേഷ്ഠകഥക്കൊട്ടുമടക്കമില്ലാഞ്ഞയാൽ
കുട്ടുമീസ്ത്രീകളെവിശ്വസിപ്പാൻമേലാ
ദുഷ്ടതയേറുമവക്കെന്നുനിശ്ചയം;
കേട്ടുകൊൾവിൻനിങ്ങൾവണ്ടൊരുചെട്ടിക്കു
പെട്ടോരനർത്ഥമൊരുത്തിനിമിത്തമാ-
ണക്കഥകേൾക്കണമെങ്കിലതൊട്ടു ചു-
രുക്കിപ്പറഞ്ഞറിയിക്കാംമടിക്കാതെ:
പടിഞ്ഞാറെക്കടൽത്തന്റെതടന്തന്നിൽവിളങ്ങുന്ന
കനകപട്ടണമെന്നുപ്രസിദ്ധമാംനഗരത്തിൽ;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അനവധിധനങ്കൊണ്ടുധനദനെജ്ജയിച്ചീടും
ധനവാനായൊരുചെട്ടികനിവോടെവസിക്കുമ്പോൾ
തനിക്കൊത്തസുഖമെല്ലാമനുഭവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ
മനക്കാമ്പിലൊരുവേളികഴിക്കേണമെന്നുറച്ചു,
വസുഭ്രുതിയെന്നുപേരാംമണികാരച്ചെട്ടിതന്റെ
വസുലക്ഷ്മിയെന്നുപേരാംമകളേയുംവേട്ടകൊണ്ടാൻ
ഭുവനത്തിലൊരുപെണ്ണുമവൾക്കുപ്പോലെതിരില്ല
നവമായയൌവനവുംവന്നുമെല്ലെയകംപുക്കു;
ഇരുണ്ടഗ്രംചുരുണ്ടുള്ളതലമുടിയടിയോളം
വടിവോടേമാറുതിങ്ങിമുലകളുംവന്നുപൊങ്ങി!
തുടുതുടെവിലസുന്നചൊടികളുംനല്ലുപല്ലും,
ചടുലമാംകടാക്ഷവുമിടയിൽമന്ദഹാസവും
കടകംകാഞ്ചിയുംമാലാവിളങ്ങുംകുണ്ഡലം താഴി
തരിവളയിവയെല്ലാംസരസമങ്ങണിഞ്ഞാശു
തരമായതരുണിയെപ്പരിചാടുലഭിക്കയാൽ
പരിതോഷാന്വിതനായിപുരമുറിയകംപുക്കു
പരിമളമിളകിനപനിരികുറിക്കുട്ടും
സരസമാംകുസുമങ്ങളിവയെല്ലാമണിഞ്ഞാശു
കരിവരനടയാളുംതരുണിയോടൊരുമിച്ചു
പരവശതരനായിധനദത്തനെന്നചെട്ടി;
സുരതത്തിന്നൊരുമ്പെട്ടചിരകാലമവളുമാ-
യൊരുനേരംതരുണിയെപ്പിരിയാതഞ്ഞൊരുമിച്ചു;
പരമസുന്ദരിയായവസുലക്ഷ്മിയൊടുംകൂടി
സരസനാംധനദത്തൻരസിച്ചുവാണിരിക്കുമ്പോൾ
നാട്ടിന്നധിപതിയായുള്ളരാജാവു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കേട്ടുധനദത്തവൃത്താന്തമൊക്കവേ
ചെട്ടിച്ചിതന്നുടെപാട്ടിച്ചായ്നമ്മുടെ
ചെട്ടിധനദത്തനാണവനാലിനി
കപ്പലോട്ടത്തിനിന്നാരുമില്ലെന്നല്ല
വട്ടംചിതമല്ലവാണിഭംനാസ്തിയാം
അങ്ങാടിപാടേമുടങ്ങിക്കിടന്നുപോ-
മങ്ങവനിപ്പോളപേക്ഷതുടങ്ങിയാൽ
പുങ്കങ്ങളില്ലാതെയായാൽനമുക്കതു
സങ്കടമായിച്ചമയുംപതുക്കവേ
എങ്കിലവനൊവരുത്തുവിനെന്നാങ്ങു
കിങ്കരന്മാരെപ്പറഞ്ഞയച്ചീടിനാൻ;
കിങ്കരന്മാരതുകേട്ടുവാങ്ങാതെയ-
ശ്ശങ്കവെടിഞ്ഞുപറഞ്ഞാരവനോട
കാമപരവശനായധനദത്ത-
നായതുകേട്ടവിഷാദോനചിന്തിച്ചു;
കാമിനിമാരിൽമണിയാകുമെന്നുടെ
ഭാമിനിയോടവിഹിതയോഗമെള്ളതല്ല,
നാമിനിക്കപ്പൽകയറിത്തിരിക്കുമ്പോൾ
താമരലോചനസ്ത്രീരത്നമെന്തിനു?
താമസവുംപുനരൊട്ടുവരുണ്ടാകും
ഭൂമീപതിക്കിഷ്ടമെന്തിതുതോന്നുവാൻ?
എന്നിവചിന്തിച്ചുഖിന്നൻധനദത്തൻ
വന്നൊരുകമ്പടിക്കാരോടുകൂടവ
ചെന്നതിരുമുമ്പിൽവന്ദനവുംചെയ്തു
നിന്നതുനേരത്തരുൾചെയ്തുമന്നവൻ:

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"തിരുമുടിവാണിടുമെല്ലാംമതിയാകും
ചതുരാതിയെന്നിപ്പോളെല്ലാരുംചൊല്ലുന്ന
തിങ്ങാനമുറ്റുമൊരുചെണ്ണിനുംകൊണ്ടുനാം
നന്നായിരുന്നാൽമതിയാധനാഢ്യത്ത!
കല്പനകേൾക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലിപ്പോഴേ
കപ്പലോട്ടത്തിന്നുകോപ്പുകൂട്ടീടുക
കെല്പോടുവേണ്ടുംചരക്കുകേറീടുക!
ഇപ്പോളടങ്ങാലാചെട്ടീ!ധനാഢ്യത്ത!
ഭോഷ്കുകളിച്ചിങ്ങിരുന്നാലതുകൊണ്ടു
മുഷ്ണമായിച്ചമയുംപെരുക്കവേ
യോഷ്ണാമണിയായചെട്ടിപ്രകാരണം
ശേഷിയില്ലാതെഭവിക്കൊലാനീവൃഥാ"
ഇത്തരംമനോവൻതന്നുടെകല്പന -
സ്സുത്തരമില്ലെന്നുറച്ചുധനാഢ്യത്തൻ
സതാരംകോപ്പുകൂട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട
പത്തനംപുക്കുതൻഭാമിനിതന്നൊടു
യാത്രയുംചൊല്ലിക്കരഞ്ഞുവിരഞ്ഞേറ -
മാത്തനായുണ്ണുനീർവാർത്തുവാർത്തങ്ങിനെ
പോന്തുംപുണർന്നതിഭിച്ചാൻപണിപ്പെട്ട
മോന്തുംകളത്രത്തെപോന്തുംവഴിതന്നിൽ
പാന്തുംനയനാംബുവാന്തുംതുണികൊണ്ടു
തൂന്തുംമനക്കാമ്പുകുന്തുംമനോധൈര്യം
നേന്തുംപരിതാപംചിന്തുമവളുടെ
പോന്തുംമുഖംചിന്നെപ്പാന്തുംവിലാസങ്ങൾ
ധൃത്തനാംകാമൻറെക്കുത്തശരംകൊണ്ടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കുത്തും പൊടിതന്നിലാത്തും നടകൊണ്ടാൻ
ഇങ്ങനെ കപ്പൽകരേറിധരാദത്തൻ
തിങ്ങിനശോകമോടാക്കടൽമാഴ്കുമേ
അങ്ങൊരുദിക്കിന്നുപറ്റീട്ടുമെല്ലുവേ
ചങ്ങാതിമാരുമായ്ചേർന്നുവാണീടിനാൻ;
മാടണിക്കൊങ്കയാളായവസുലക്ഷ്മി
മാടംകരേറിത്തനിക്കുള്ളതോഴിമാ-
രോടുമൊരുമിച്കുടിപ്പതുക്കവേ
ആടിക്കളിച്ചുസുഖിച്ചുവാഴുന്നനാൾ
ചോടുമെടുത്തൊരുകൂട്ടംഭടജനം
ഓടിനടക്കുന്നമോടികാണ്കവാൾ
വാടാതെചേടിയോടിങ്ങനെചൊല്ലിനാൾ:
"കണ്ടുവനെന്നൊരുനായരങ്ങാടിയിൽ
മണ്ടിനടക്കുന്നകണ്ടാലുമിന്നെടീ!
കണ്ടാലഴകുള്ളകണ്ടുവനെക്കണ്ടു
മണ്ടുംനിതാന്തമത്തണ്ഡാർശരന്താനും
കൊണ്ടാടിനീചെന്നുകൂട്ടിവമെല്ലുവേ
കൊണ്ടുപോന്നാലുംമടിക്കാതെഗ്രഹമായ്"
എന്നതുകേട്ടൊരുതോഴിപുറപ്പെട്ടു
ചെന്നങ്ങവൻചെവിതന്നിലറിയിച്ചു
സുന്ദരിയായുള്ളചെട്ടിച്ചിതന്നുടെ
മന്ദിരംതന്നിൽവരണമെന്നിങ്ങനെ
ചേടനാംകണ്ടുവനപ്പോളരചെയ്തു
കൂടുകയില്ലിങ്ങുനേരമില്ലിന്നെടീ
ചോറിനിക്കില്ലാഞ്ഞുചാടെടുക്കുന്നുഞാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പൊടീപകിടികളൊന്നുംതുടങ്ങേണ്ട
കൂടാതെപോകയില്ലിന്നുഞാനെന്നവഠം
കൂടെഞാൻപോരികില്ലെന്നുകണ്ടച്ചനും;
കൂടിയാട്ടംകുറെയുണ്ടായിതങ്ങളിൽ
കൂടിത്തിരിച്ചുകൊതിയനെന്നോവേണ്ട
മാടംകരേറിയപ്പെണ്ണിനെക്കണ്ടപ്പോ-
ളാടൽപിടിപെട്ടുകണ്ടച്ചനായക്കു്
മേനികിടുകിടിനെന്നുവിറയ്ക്കുന്നു
മേനികേടായുള്ളഭാവംനടിക്കുന്നു
മാനിയാംകാമന്റെബാണംതറയ്ക്കുന്നു
മാനനിതന്നിൽമനക്കാമ്പുറയ്ക്കുന്നു
പണ്ടിങ്ങനെയുള്ളതണ്ടാർമിഴികളെ
കണ്ടച്ചനാമവൻകണ്ടിട്ടുമില്ലഹോ!
തൊണ്ടിപ്പഴമൊത്തചുണ്ടുരണ്ടുംകണ്ടു
കൊണ്ടാടിമിണ്ടാതെനില്ക്കുന്നനേരത്തു
ധൃഷ്ടതയേറുംവസുലക്ഷ്മിയാമവഠം
യഷ്ടിയെപ്പാട്ടിൽപിടിച്ചങ്ങിരുത്തിനാഠം;
തൊട്ടനേരത്തവൻഞെട്ടിത്തുടങ്ങിനാൻ
ചെട്ടിച്ചിയൊട്ടുമേകൂട്ടാക്കിയുമില്ല;
എണ്ണയെടുത്തവഠംതേപ്പിച്ചിതന്നേര-
മെണ്ണവഴിഞ്ഞുവൻകണ്ണുകലിക്കുന്നു
എണ്ണയെന്നുള്ളതുകേട്ടിട്ടുമില്ലാത്ത
പൊണ്ണൻകുളിപ്പാനൊളിച്ചുമണ്ടീടിനാൻ
വെക്കംകുളിച്ചുവരുമ്പൊളിങ്ങായവഠം
പാൽകഞ്ഞിവച്ചുവിളമ്പീട്ടുപാക്കുന്നു,

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പാല്പുഞ്ഞിയെല്ലാംവിരവിലിരുനാഴുമു
മൂക്കോളമങ്ങു ചെലുത്തിത്തുടങ്ങിനാൻ
ഇങ്ങൊരുവേണ്ടുന്നതെല്ലാമറിഞ്ഞുവി-
ച്ചങ്ങവനുംസുഖമോടുവാണീടിനാൻ
രണ്ടുമാസംകഴിഞ്ഞപ്പോളുടൻനല്ല
തണ്ടുതപ്പീടുന്നചെട്ടിയുംകപ്പലും
വേണ്ടുന്നപൊന്നുംപണവുമെടുപ്പിച്ചു-
കൊണ്ടുവന്നുധനാഢ്യനാംകണ്ടകൻ;
കണ്ടച്ചനപ്പോളൊളിച്ചുമണ്ടീടിനാൻ
തണ്ടാർമിഴിക്കുങ്കുണിതവുമായി;
കണ്ടാവുയെന്നോത്തുവന്നൊരുചെട്ടിയെ
കണ്ടപ്പോളിണ്ടലുണ്ടായിതുപെണ്ണിനു
വേണ്ടാതെയുള്ളുചിരിയുംകളികളും
കണ്ടാലറിയാത്തമൂഢനോടൊന്നിച്ചു
രണ്ടുനാളെട്ടിരസംകഴിഞ്ഞന്നു
കണ്ടച്ചനോയുംവരുത്തിത്തുടങ്ങിനാൾ.
കണ്ടജനങ്ങൾപാഞ്ഞുതുടങ്ങിയ-
ത്തണ്ടാർമിഴിയുടധൂളിത്തമൊക്കയും
കട്ടനടക്കുന്നകണ്ടച്ചനായതു
കിട്ടിയതിൽപിന്നെനന്മുടെചെട്ടിച്ചി-
കെട്ടിയചെട്ടിയെക്കൊട്ടിപ്പുറത്താക്കി
ദുഷ്ടത്തിയായുള്ളചെട്ടിച്ചിപ്പെണ്ണിനു
ചെട്ടിയാരെന്നതുംകേട്ടുകൂടാതെയാന്ത്
കഷ്ടമെന്നിങ്ങിനെമാലോകർചൊല്ലുന
കേട്ടീലയെന്നവൾവച്ചിരുന്നീടിനാൾ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അക്കാലമതുമൊരുനാളിൽപതുക്കവേ
അക്കൻമറഞ്ഞൊരുനേരത്തുകണ്ടച്ചൻ
ഉഠക്കൊണ്ടുചെട്ടിയുറങ്ങുന്നതുംപാത്തു
തക്കത്തിലങ്ങൊരുകാട്ടിലിരുന്നിതു
അപ്പോളവിടെയുണ്ടെത്രയുംദുഷ്ടനായ്
കപ്പാൻനടക്കുന്നുപോലൊരുമാനുഷൻ;
അപ്പുരമാത്മന്യുപതിബോധിച്ചാശു
കല്പിച്ചുകിങ്കരന്മാരോടുകൊല്പുവാൻ
കിങ്കരന്മാരതുകേട്ടുതിരഞ്ഞങ്ങു
ശങ്കകൂടാതെവനത്തിലകംപുക്കു
കണ്ടച്ചനായരുണ്ടപ്പോളൊരേടത്തു
മിണ്ടാതെകണ്ടിതുചിന്തിച്ചിരിക്കുന്നു.
കൊള്ളാമിതുതന്നെകള്ളനെന്നോർത്തവർ
വള്ളികൾകൊണ്ടങ്ങവനെയുംകെട്ടിനാർ
ചിക്കന്നതച്ചുകൊന്നച്ചത്തിലാത്തുടൻ
പൊക്കത്തിലുള്ളമരത്തിൻറകൊമ്പത്തു
തൂക്കിയക്കിങ്കരന്മാരുംപോടകൊണ്ടാർ;
അന്നേരമച്ചെട്ടിനന്നായുറങ്ങുമ്പോൾ
വന്നാൾവസുലക്ഷ്മികണ്ടനെപ്പുൽകുവാൻ
അങ്ങവനപ്പോൾമരത്തിൻറകൊമ്പത്തു
തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്നകണ്ടവൾദുഃഖിച്ചു
പറിപ്പിടിച്ചുമരക്കൊമ്പിലേറീട്ടു
തെറ്റെന്നകെട്ടഴിച്ചങ്ങിറക്കീട്ടടൻ
കെട്ടിപ്പിടിച്ചുകരഞ്ഞുകൊണ്ടുഴുവം
കെട്ടിപ്പുണർന്നുകിടക്കുന്നനേരത്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വേതാളമെന്നൊരുദേവതവന്നുടൻ
പ്രേതത്തിനുള്ളിൽമനുഷ്യനായ്തുള്ളിനാൻ;
പുക്കൊരുവേതാളമപ്പോഴപ്പെണ്ണിന്റെ
മൂക്കുംകടിച്ചുങ്ങുചാടിത്തിരിച്ചുടൻ
ഒക്കെയുംകണ്ടുമിണ്ടാതെനിൽക്കുന്നൊരു
ധിക്കാരിയാംകള്ളനേതുമിളകീല
ആരുമറിയാതെകെട്ടിയചെട്ടിതൻ
ചാരത്തുചെന്നവൾചോരയുംതൂകിനാൾ
ദുഷ്ടനാംചെട്ടിയെൻമൂക്കുകടിച്ചെന്ന
കഷ്ടമയ്യോചെന്നുവാവിട്ടലറിനാൾ,
ചെട്ടിയുംഞെട്ടിയുണർന്നിരുന്നീടിനാൻ
കഷ്ടമിതെന്തൊരുവിസ്മയമിങ്ങിനെ?
കേട്ടവർകേട്ടവരോടിച്ചെന്നൊരുനാരു
കഷ്ടമെന്നിങ്ങനെചെട്ടിയെക്കെട്ടിനാർ;
കെട്ടിയകെട്ടിയോനായയിച്ചട്ടിക്കു
കെട്ടിയപെണ്ണിന്റെമൂക്കുകടിക്കാമോ?
വെട്ടംതുടങ്ങിയനേരത്തുകോയിക്കൽ
നാട്ടിലുള്ളാളുകളൊക്കെസചിവുപിച്ചു
കൂട്ടംതുടങ്ങിയചെട്ടിയെവെട്ടണം
കെട്ടിയപെണ്ണിന്റെമൂക്കുകടിച്ചില്ലേ?
പിടികൂത്തിക്കവന്നീടവേണമേ
കൂടിയലോകരുംരാജാവുമിങ്ങനെ
കൂടിവിചാരിച്ചിരിക്കുന്നാനേരത്തു
കൂടിപുരുഷാരംപിന്നെയുംപിന്നെയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാട്ടുകൾ മുറ്റാട്ടുകൾ വീട്ടുകൾ വാടുകൾ കോട്ടുകളെല്ലാം
നാടുകളിതുപോലൊരുവിസ്മയമിങ്ങനെകേട്ടൊരുനേരം
പാടേയിളകിനടന്നുനടന്നുടനാടുനിറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ശൌര്യമതേറിനനായന്മാരുടെമീശവിറച്ചുതുടങ്ങി
കായ്മയിതൊക്കെയുമിവിടെവരുത്തണമെന്നുമുറച്ചുതുടങ്ങി
നാരികളുടെമുക്കുകുടിക്കുംഭോഷന്മാരുടെനേരേ
ആരുമിളക്കാഞ്ഞാലെന്തിനിമേലിൽവരാത്തതുപാർത്താൽ
എത്രയുമൊരുകലിയുഗകാലമിതിങ്ങനെനിന്ദമുഴുത്തി-
ട്ടിത്രചപലതയാകിനഗോഷ്ഠികൾകാട്ടുകചിതമെന്നാമോ
ഇത്രരസംനാരികൾതന്നുടെമുക്കിന്നുണ്ടോകഷ്ടം
ഇത്രയുമല്ലിനിമേലിൽതമ്മിൽകൊന്നിഹതിന്നുതുടങ്ങും
അച്ചികളിനിയാതൊരുപുരുഷന്മാരൊടിണങ്ങുകയില്ല
കച്ചകൾപുടവാടികൾവേണ്ടതുകൊണ്ടുകൊടുത്തെന്നാലും
ഇച്ചതിപടകാട്ടുംകൂട്ടമിതെന്നവർകരുതിക്കൊള്ളും
നിച്ചരിയച്ചെട്ടിപിണച്ചൊരുഭൂഷണമെങ്ങുതുലയ്ക്കുന്നു
നമ്മുടെധനമിത്തച്ചെട്ടിക്കിങ്ങിനെമുക്കുകടിപ്പാൻ
ദുർമ്മദമൊടുബുദ്ധിപകച്ചുഭവിപ്പതിനെന്തവകാശം?
പെൺമണിവസുലക്ഷ്മിനിമിത്തമനേകമനർത്ഥമടുത്തു
സമ്മുകളൊക്കെനശിപ്പതിനുള്ളൊരുപെരുവഴികൂടി;
അങ്ങിനെവരുമിങ്ങിനെപലരുംപലവിധമങ്ങറിയിച്ചാർ
ഇങ്ങൊരുപിഴയില്ലെന്നുധനദനുമനുരചെയ്തു;
അച്ചികളായതുകൊണ്ടുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ഇച്ചതിമുകൾകേൾക്കണമംഗനമാരേ!
ഇങ്ങിനെചിലപാപികൾചെയ്തുതുടന്നാൽ
ഇങ്ങുപൊറുതിക്കൊരുവകയില്ലാതെയുമാം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പെണ്ണിനുപലദൂഷണമുണ്ടെന്നാലും
പൊണ്ണനവനുടമുക്കുകടിച്ചീടാമോ?
ഇഷ്ടമില്ലാഞ്ഞാലവളെവേണ്ടായെന്നുമൊഴിക്കാം
ദുഷ്ടതകാട്ടീടരുതെന്നുറിയരുതോ
നമ്മുടെനായക്കുടനീചകയില്ലാ
നമ്മോടുകോപിച്ചകലങ്ങളിടയ്ക്കും
പുരമുറിയതിലുരിയാടാതെകിടക്കും
വിരവിലിനിക്കിട്ടോന്നങ്ങുകിടയ്ക്കും
കൊച്ചിനെവന്നാശ്രുപിടിച്ചുപറിക്കും
കച്ചകൾപുടവാളികൾചുട്ടുകരിക്കും
അല്ലാതവനങ്ങതുതോന്നുകയില്ല
വല്ലാതൊരുദുരിതമിതിങ്ങിനെവരുമോ?
മല്ലാക്ഷികളിങ്ങിനെപലരുംകൂടി
ച്ചൊല്ലുന്നൊരുഘോഷവുമങ്ങൊരുളിക്കിൽ
അന്തണരതുകേട്ടുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
സന്തതമതുപാടിനടന്നുതുടങ്ങി;
ഇങ്ങിനെയെല്ലാപ്രജകളുംരാജാവു-
മങ്ങുവിചാരിച്ചുനില്ക്കുന്നതുനേരം
ഉണ്ടായവൃത്താന്തമൊക്കയുമാക്കള്ളൻ
വന്നുപറുക്കവേനന്നായുണർത്തിച്ചു;
"കള്ളമില്ലേതുമേനമ്മുടെചെട്ടിക്ക
കള്ളമെല്ലാംവസുലക്ഷ്മിക്കിരിക്കുന്നു;
ഉള്ളവൃത്താന്തങ്ങളെല്ലാമടിയനേറ
ഉള്ളിലുണ്ടാരുമറിയാസ്സ്യയുംവേണ്ട;
തമ്പുരാൻതന്നുടെഭൃത്യജനങ്ങളിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുമ്പരായുള്ളൊരുകമ്പടിക്കാർവന്നു
കൊന്നാരടിയനെന്നോത്തുകൊണ്ടിന്നലെ
മന്നനായുള്ളൊരുകുണ്ടച്ചനായരെ
കൊന്നുമരംതന്നിലേറിത്തിരിച്ചിങ്ങു
പോന്നുഭടന്മാർകുറഞ്ഞൊന്നുചെന്നപ്പോൾ
മന്ദുവിടെയിയ്യാളുടെഭാര്യയും
വന്നുമരംതന്നിലേറിയപ്രേതത്തെ
ഖിന്നതയോടേയിറക്കിവെച്ചമ്പോടു
നന്നായ്പുണർന്നുഖേദിക്കുന്നനേരത്തു
വേതാളമെന്നുള്ളദേവതവന്നുടൻ
പ്രേതത്തിനുള്ളിൽകടന്നുതുള്ളുംവിധൌ
കെട്ടിപ്പിടിച്ചുകരഞ്ഞുചുംബിച്ചിത-
ച്ചെട്ടിച്ചിയത്യന്തസന്താപമോടുടൻ
പുക്കൊരുവേതാളമപ്പോളവളുടെ
മൂക്കുകടിച്ചുപരമാത്മമിങ്ങനെ
കണ്ടുഞാനേറുംസമീപത്തൊടേടത്തു
മിണ്ടാതെപേടിച്ചൊളിച്ചിരുന്നീടിനേൻ
നോക്കിയെന്നാകിലോകാണാമവൻവായിൽ
മൂക്കിരിക്കുന്നതുഭോഷ്ട്ടല്ലിതൊന്നുമേ!
ഇത്തരംകള്ളന്റെവാക്കുകേട്ടപ്പൊഴ-
ച്ചത്തശവത്തെയുംകൊണ്ടന്നുനോക്കിനാർ;
ചുണ്ടുരണ്ടുംവിടർത്തുനോക്കുംവിധൌ
കണ്ടുവസുലക്ഷ്മിതന്നുടെമൂക്കതിൽ
ഉത്തമനാകുംമഹീപതിവീരനും
ചെട്ടിക്കുവേണ്ടതുനഠംകിവിട്ടീടിനാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദുഷ്ടത്തിയായുള്ളചെട്ടിച്ചിപ്പെണ്ണിനെ
തച്ചുപൊട്ടിച്ചുങ്ങുനാടുംകടത്തിനാൻ
ഇങ്ങിനെയുണ്ടായിപണ്ടൊരവസ്ഥയെ-
ന്നിങ്ങൊരുകേളിയുണ്ടായൊരുകാരണം
അംഗനമാക്കുതിടുഷ്ടതയെത്രയു-
മെങ്കുമൊരേടത്തുവിശ്വസിച്ചാൻമേലാ
ഉത്താനപാദന്റെവൃത്താന്തമിങ്ങിനെ
പത്തനംതോറുംപറഞ്ഞുമേവുംവിധൌ
ഉത്താനപാദനാംഭ്രപാലനുംതന്റെ
ചിത്തത്തിനൊത്തസുരുചിയാംഭാര്യയും
ഉത്തമനെന്നപേരായുള്ളപുത്രനും
സത്തുക്കളായുള്ളവിപ്രേശ്വരന്മാരും
ഒത്തുസുഖിച്ചുവാഴുംവിളങ്ങീടു-
മാസ്ഥാനമണ്ഡപംതന്നിലൊരുദിനം
സഭാസ്ഥതയോടേവസിക്കുന്നനേരത്തു
ചെന്നാനവിടെധ്രുവനെന്നപേരായ
നന്ദനൻതാനേകളിച്ചുചിരിച്ചുടൻ
മന്നവൻതന്റെമടിയിൽക്കയറി
മന്ദമാമോദമോടങ്ങിരുന്നീടിനാൻ
തണ്ടാർമിഴിയാംസുരുചിയപ്പോളതു
കണ്ടുകയർത്തുപറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൾ:
"വേണ്ടാകുമാരകിതയാട്ടകാട്ടിയാൽ
കൊണ്ടുപോകമന്നരുടതല്ലെന്നറികനീ
കണ്ടകഞ്ഞുങ്ങൾക്കുവന്നകരേറുവാ..

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നണ്ടാക്കിവച്ചോരുമൺകോലമല്ലെടോ
പണ്ടാരമായുള്ളസിംഹാസനങ്ങളിൽ
പണ്ടാരുമേവന്നുകേറുമാറില്ലപോൽ
ചെണ്ടകൊട്ടിപ്പാൻവിധിയുള്ളവർചൊല്ല-
കൊണ്ടല്ലയോവന്നുകേറിനീബാലക!
കണ്ടാൽ പ്പുറവാൻമടിയില്ലിനിക്കതി-
ന്നിണ്ടലുണ്ടായാൽതരിമ്പുംഫലമില്ല;
വേണ്ടാത്തകാട്ടന്നകള്ളക്കുഴിയനെ
കൊണ്ടുപോയ്നാടുപ്പുറംകടത്തീടുവാൻ
പണ്ടാരമാംമുതൽതിന്നുമുടിക്കുന്ന
ചണ്ടികൾക്കൊട്ടംമിടുക്കുമില്ലാതെയായ്
ആണങ്ങളുണ്ടെങ്കിലിപ്പോൾമടിക്കാതെ
പ്രാണൻകളഞ്ഞീടുമിക്കുഞ്ഞുതന്നുടെ
നാണംകെടുത്തയപ്പാനിങ്ങൊരുത്തനെ
ക്കാണേണ്ടിരുന്നതിരുമ്പിലഞ്ചുസാ
ഉൗട്ടുപുരയിലങ്ങൂട്ടുക്കുംവിധൌ
കട്ടല്ലകമ്പടിക്കാരുടെസംഭ്രമം
കൂട്ടുവാൻപോരാഞ്ഞുഗവ്വിച്ചനമ്മുടെ
പട്ടരെദ്വിഷണംചൊല്ലുന്നജ്യേഷ്ഠകഥ
അഷ്ടിയെന്നല്ലാതെമറൊരുസംസാര-
മിഷ്ടമില്ലാതെയായ്കഷ്ടമിതെത്രയും
നാട്ടിലുണ്ടാകുന്നനർത്ഥങ്ങളൊന്നുമേ
കേട്ടാലതുകൊണ്ടുകോട്ടമില്ലാതെയായ്
എന്തൊരുകഷ്ടമീബാലനെത്താഡിച്ചു
ചന്തംകെടുപ്പാനൊരുത്തനുംകെല്പില്ല;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

താന്തോന്നിയായിത്തുടങ്ങുന്നിവനോട-
മെന്തെന്നുചോദിപ്പാൻരാജാവെളുതല്ല
മാനിനിയായുള്ളഞാനിനിപ്പാരാതെ
ഹീനനാംബാലനെശിക്ഷിക്കയുംചെയ്യും
ആനക്കുഭ്യംനൃപനില്ലെങ്കിലുംമമ
മാനഭംഗംസഹിക്കെന്നുവരികില്ല
മന്നവൻതൻെറമടിയിൽമടിക്കാതെ
വന്നുകേറുവാനെന്തെടാസംഗതി
നിന്നുടെതുള്ളയുംനീയുംവന്നാകി-
ലിന്നുതന്നെപുറത്താട്ടിയിരുക്കുവൻ!
ദുർഭഗതൻെറവയറിൽപിറന്നുള്ളൊ-
രർഭകനാകിയനിന്നുടെയോരോരോ
സൽഭാവമിങ്ങിനെകാൺകയാലെന്നുള്ളി-
ലുത്ഭവിച്ചീടുന്നുകോപമെന്നോക്കൂനീ!
അച്ഛനെത്തന്നെയുംക്ഷുദ്രാക്കയില്ലുഞാൻ
കൊച്ചുകുമാരനെന്നോക്കയുമില്ലിനീ
അച്ഛൻമടിയിൽനിന്നാങ്ങിറങ്ങിടായ്കി-
ലച്ഛനാണിന്നുഞാൻതച്ചിറക്കീടുവൻ!
ഇത്ഥരമോരോളുഷിവാക്കുരച്ചുടൻ
ക്രുദ്ധയായുള്ളസൂചിയെഴുനീറു
സത്വരംബാലനെത്താഡിച്ചിറക്കിനാ-
ളുത്തരംചൊൽവാൻനൃപനുമെളുതല്ലാ;
അത്തൊഴിൽകണ്ടൊരുനേരംപതുക്കവേ
സത്തുക്കളെല്ലാംവിഷാദിച്ചുമാറിനാർ;
ഉത്താനപാദനുമനോരമുള്ളുത്തി-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ലത്തൽമുഴുത്തുവിയത്തിതുടേഹവും
ചിത്തെവെറുത്താൽഫലമെന്തവളിലു-
ങ്ങത്യന്തമായുള്ളകാംക്ഷയിരിക്കവേ
അന്നേരമേറവംവിഷണ്ണനാകുംധ്രുവൻ
ഖിന്നതയോടേകരഞ്ഞുവിരഞ്ഞുപോയ്
തന്നുടെപെറമാതാവാംസുനീതിതൻ
മുന്നിലാബാലകൻവീണകേണീടിനാൻ;
എന്നണ്ണിയെന്തിനുവീണകേണീടുന്നു?
എന്നോടവസ്ഥകളെല്ലാംപറകനീ
നിന്നുള്ളിലിവണ്ണമുണ്ടായശോകത്തി-
നിന്നെന്തുബന്ധംവിരവോടുരചെയ്ക
കണ്ണുനീരയ്യോപൊഴിക്കുന്നതെന്തുനീ?
മണ്ണിൽവീണിങ്ങിനെകേഴുന്നതെന്തഹോ
ഉണ്ണീമകനേ!വിഷാദംകളകനീ
ഭണ്ഡമെന്തെന്നതുമെന്നോടുകേൾപ്പിക്ക
ഈവണ്ണമമ്മതൻവാക്കുകൾകേട്ടവ-
നീവാത്തയെല്ലാമറിയിച്ചുമെല്ലവേ.
ജനകന്റെമടിയിൽചെന്നിരിപ്പാൻഞാൻതുടങ്ങുമ്പോൾ
ജനനിയാംസുരുചിവന്നതിരേകംകോപമോടെ
മനുജേന്ദ്രസഹിയാത്തവചനങ്ങളുരചെയ്തു
കനിവില്ലാതുകൊണ്ടെന്നെമടിയിൽനിന്നിറക്കിച്ചു
മടിയിങ്കൽകരേറുവാനവടെപുത്രനോയാവൂ
മിടുക്കില്ലാത്തിനിക്കിപ്പോളുരുതുപോലെന്നവന്നു
ഉടയവരിനിക്കില്ലുന്നപനെന്റെതാതനല്ല
പിടിപാടുനമുക്കില്ലാതായിവന്നയിതുകാലം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മടിക്കുടാതിനിക്കിട്ടൊന്നടിച്ചാളങ്ങിളയമ്മ.
പിടച്ചുങ്ങുപുറംതള്ളിവരുത്തികുറവുംപിന്നെ
കടക്കണ്ണംചുവത്തിട്ടുപറഞ്ഞവാക്കുകഥംകേട്ടാൽ
നടുങ്ങിപ്പോമകതാരിൽകനിവുള്ളജനമെല്ലാം
ജനകനിത്തഴിൽകണ്ടിട്ടേതുമൊന്നുംപറഞ്ഞില്ലാ;
ജനകനുമതുതന്നെപക്ഷമെന്നവേസ്ഥവന്നു
ജനത്തിനുംധനത്തിനുംകാട്ടിനുംനാട്ടിനുംപിന്നെ
ഗൃഹത്തിനുംബന്ധമില്ലാനമുക്കെന്നുംചൊല്ലുടി;
ഇവയെല്ലാംപറഞ്ഞിട്ടുനമുക്കെന്തുഫലമിപ്പോൾ
ഭവനത്തിലിരുന്നിട്ടുപോറുപ്പാനുമെളുതല്ല
സുതനുടെവചനങ്ങൾകേട്ടനേരംസുനീതിയും
സുതനോടങ്ങുരചെയ്തുപരിതാപംശമിപ്പിപ്പാൻ
മകനേനിന്നോടുമുന്നംപറഞ്ഞില്ലേതാനുമെല്ലാം
പകയുള്ളജനത്തോടുകൂടിവാണാൽസുഖമില്ല
വകയില്ലാതിരിക്കുന്നദൂഷണങ്ങളുളവാക്കാൻ
പകൽപോരാപരുവാനിന്നിവരുടെകൈതവങ്ങൾ
സകലഗാത്രനാംവിഷ്ണുഭഗവാനേപരിചോടു
അകതാരിലുറപ്പിച്ചുകൊൾകബാലമടിക്കാതെ
അകലുഷമായനല്ലവനംതടിഗ്മിച്ചാലും
അകലുംനിന്നുടെശോകംസുഖവുംമേലിലുണ്ടാകും
ജനനിതന്നുടെവാക്കുകനിവോടേകേട്ടനേരം
മനക്കാമ്പുകുളുത്താശ്രുപുറപ്പെട്ടുധ്രുവന്താനും
ഘനമായവനംപുക്കുനടന്നാനന്തരംഗത്തിൽ
മനുജനാശനൻതന്നെറചരിതങ്ങളുരചെയ്തു
മനസാകർമ്മണാവാചാനിനച്ചുവന്ദനംചെയ്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കനിവോടെതിരുനാമമുരചെയ്തുനടക്കുമ്പോൾ
മുനികളുംബഹുമാനിച്ചനുസരിച്ചുടക്കുന്നു
കനികളുംഫലമൂലമെന്നിതെല്ലാംകൊടുക്കുന്നു
വിനയമാടിയായുള്ളഗുണംകണ്ടുവിസ്മയംപൂ-
ണ്ടനവധിമോദമോടേധ്രുവൻതന്നെസ്തുതിക്കുന്നു;
ഭവനത്തെവെടിഞ്ഞാശുഭവനത്തെനിനയാതെ
ഭവനത്തിൽവസിക്കുന്നോക്കവനത്തെവരുത്തുന്നോ-
രവനെത്തന്നെചിന്തിച്ചിട്ടാവനത്തിൽനടന്നോരോ
ദിവസത്തെക്കഴിക്കുന്നുസുവനത്തിൽചരിക്കുന്നു
മരത്തിൻറെറിഴൽതോറുംതരംനോക്കീട്ടിരിക്കുന്നു
കരുമ്പാറപ്പുറമേറിച്ചരിഞ്ഞാശുകിടക്കുന്നു;
തരിമ്പുംപേടിക്കുടാതെരാപ്പകലുംകഴിക്കുന്നു
വെളുക്കുമ്പോളെഴുന്നേറുതെളിഞ്ഞുള്ളനലിതനിൽ
കുളിച്ചുകൊണ്ടവനൊട്ടുമിളകാതെനടക്കുന്നു;
മലകടെഗുഹകളിൽപുലികടെരവംകേട്ടാൽ
കുലുക്കമില്ലുകതാരിലലയ്ക്കാതെനടക്കുന്നു;
ഋതുകാലമൊരുനാളിലതുലമായൊരുകാന്തി
മതിതന്നെറപ്രഭപോലെവിടിതമംബരംതന്നിൽ
അതിയായിവിളങ്ങുന്നതരചനന്ദനൻകണ്ട
ശാരദചന്ദ്രനുദിച്ചുപൊങ്ങുന്നിതോ?
ക്ഷീരാബ്ധിതാനേയുയർന്നുകാണുന്നിതോ
ഐരാവതംവന്നിറങ്ങിത്തുടങ്ങിതോ
ഹാരങ്ങൾകോരിച്ചൊരിഞ്ഞുതുടങ്ങിതോ
ചാരുഗംഗാജലംതാനുവരുന്നിതോ
താരങ്ങളെല്ലാംപൊഴിഞ്ഞുകാണുന്നിതോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിരനാംബാലനീവണ്ണംനിരൂപിച്ചു
ദുരവേമേല്പോട്ടുനോക്കിനില്ക്കുംവിധൌ
ചാരത്തുകാണായിവീണയുംകൈക്കൊണ്ടു
നാരദമാമുനിമെല്ലെവരുന്നതു;
ശ്രീരാമഗോവിന്ദ!ഗോപാലവൈകുണ്ഠ!
നാരായണ!കൃഷ്ണ!വിഷ്ണോമുരാന്തക!
കാരുണ്യവാരിധേ!ശൌരേ!ജനാർദ്ദന!
ക്ഷീരാബ്ധിശായിൻഹൃഷീകേശകേശവ!
സീതാപതേ!സത്യഭാമാപതേ!ഹരേ!
പീതാംബരാനന്ദലക്ഷ്മീപതേവിഭോ!
രാധാപതേമാധവാംഭോജലോചന
സാധാരണശ്രീദശ്രീമൻനമോസ്തുതേ
ഇത്തരംനല്ലതിരുനാമമെപ്പോഴും
ഭക്തിയോടേവീണകൊണ്ടുലോഷിക്കയും
ചിത്തംതെളിഞ്ഞുമൂന്നുലോകത്തിലും
നിത്യംനടന്നുദിവസംകഴിക്കയും,
അമ്മുനിപുംഗവൻകണ്ടജനങ്ങളെ
താമസിൽപിണക്കിച്ചമച്ചുരസിക്കയും,
കണ്ടിലകേട്ടിലയെന്നുനടിക്കയും
കണ്ടവരെക്കൊണ്ടുചെന്നകൊട്ടിക്കയും
കൺമുനകാട്ടിക്കലഹമുണ്ടാക്കയും
നന്നയിലേഷണിക്കൂട്ടിനടക്കയും
യുദ്ധമുള്ളേടംതിരഞ്ഞുനടക്കയും
ശുദ്ധിപുതിന്നുപായങ്ങൾനിനയ്ക്കയും
ബുദ്ധിമുട്ടുമ്പോൾപ്രസാദിച്ചുനല്പൊരു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ശുദ്ധമാശ്ലംനരന്നാക്കുകൊടുക്കയും
ഇങ്ങിനെകാലംകഴിക്കുന്നനാരദൻ
തിങ്ങിനമോദമോടങ്ങെഴുന്നള്ളിനാൻ;
ധന്യനായോരുധ്രുവനെന്നബാലന്റെ
മുന്നിൽവിന്നോവമരുളിത്തുടങ്ങിനാൻ:—
എന്തെടോബാലകാത്ഭുതമായുള്ളൊരു
കാന്താരമണ്ഡലംതന്നിൽനടക്കുന്നു,
ബന്ധുക്കളാരുംനിനക്കില്ലയോഹന്ത!
സന്താപകാരണംചൊല്ലുകമെല്ലവെ
ടന്തിശാർദ്ദൂലങ്ങളന്തികേകാൺകയാ-
ലന്തരംഗേയമില്ലയോചൊല്ലുനീ?
നിൻതാതനാരെടോ?നിൻതായുമാരെടോ?
സന്തോഷമോടതുംചൊല്ലുകമെല്ലവേ,
കുന്നുംമലകളുംകാടുംകുഴികളും
കൊന്നുതിന്നീടുംമൃഗങ്ങൾസർപ്പങ്ങളും
ഞെന്നിച്ചുകൂടുന്നകാടുകൾപണ്ടെനീ
കണ്ടറിഞ്ഞിട്ടുമില്ലല്ലോകുമാരക!"
എന്നതുകേട്ടൊരുനേരംധ്രുവൻമെല്ലെ
വന്ദിച്ചുമാമുനിതന്നോടണഞ്ഞിച്ച
"ഉത്താനപാദന്റെപുത്രനാകുന്നഞാ-
നുത്തമകീർത്തേധ്രുവനെന്നുനാമവും.
ഉത്തമയാകുംസുനീതിയെൻമാതാവു
സത്യമെല്ലാമുണർത്തിക്കാംമഹാമുനേ!
നിത്യംസുരുചിമാതാവിനടിയന്റെ
വൃത്തികൾചേർച്ചയല്ലെന്നവരികയാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉത്താനപാദനാമപ്പനരസങ്കടം
ചിത്തത്തിലുണ്ടാകരുതെന്നുകല്പിച്ചു
നാടുംനഗരവുമെല്ലാമുപേക്ഷിച്ചു
കാടുവാഴുന്നൊരിങ്ങനൊസംഗതി
കൈടവൈരിതൻകാരുണ്യമുണ്ടെങ്കി
ലാടചിലില്ലതുമേകാടുംനഗരമാം"
ഇത്തരംബാലന്റെവാക്കുകൾകേട്ടതി-
നുത്തരംനാരദൻസാരമരുൾചെയ്തു;
"സതരംനാരായണന്റെപാദാംബുജം
ചിത്തത്തിലുറപ്പിച്ചുകൊൾകനീബാലക!
ആത്തൽനീങ്ങിടുവാനിതുനന്നായിട്ട
വേറുമൊന്നില്ലതിന്നുബോധിക്കനീ:
ലോകനാഥൻപരൻലോകൈകകാരണൻ
ലോകരക്ഷയ്ക്കുവൻദീക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു
ആകുലന്മാരുടെശോകമകറ്റുവാൻ
ആകുവേമാധവൻതന്റെചരിത്രങ്ങൾ:
മീനാന്പിരന്നുഹയഗ്രീവനാകിയ
ദാനവപ്രൌഢനെപ്പണ്ടുവധിച്ചതും,
താനൊരുകൂർമ്മരൂപത്തെദ്ധരിച്ചുടൻ
താണൊരുമന്ദരംപൊക്കിയെടുത്തതും,
ഘോരനായുള്ളഹിരണ്യാക്ഷനെപ്പൂരാ-
വാരാഹരൂപണചെന്നുടൻകൊന്നതും
വീരനായുള്ളഹിരണ്യകശിപുവി
നാരസിംഹാകൃതിപൂണ്ടുപിളർന്നതും
വാമനനായിമഹാബലിതന്നോടു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭ്രമിടയല്ലാമേയളന്നമേടിച്ചതും
മിത്രവംശേരാമചന്ദ്രനായിപ്പുരാ
രാത്രിഞ്ചരേന്ദ്രന്റെകണ്ണംമുറിച്ചതും
പുണ്ണിവംശേബലഭദ്രനാകുന്നതും
കൃഷ്ണനാകുന്നതുംബുദ്ധിയാകുന്നതും
മന്നാചന്തരങ്ങളിലിങ്ങനെരൂപങ്ങൾ
പിന്നെയുംപിന്നെയുംനിവ്വഹിക്കുന്നതും
സന്ന്യാസിമാക്കുമോക്ഷംകൊടുക്കുന്നതും
ധന്യജനങ്ങൾക്കുപുഷ്ടിനൽകുന്നതും
ശത്രുകുലങ്ങളെസ്സംഹരിക്കുന്നതും
ഇത്രിലോകങ്ങളെക്കാത്തുകൊള്ളുന്നതും,
സത്രാശനന്മാക്കുനായകനായതും
സത്രങ്ങടെഫലദായകനായതും
സ്ഥാവരമായതുംജംഗമമായതും
കേവലംവിഷ്ണുതാനൊന്നുബോധിക്കുനീ;
ഈവണ്ണമുള്ളത്തിലോർത്തുകൊണ്ടാലിനി
ഈവകടുഃഖങ്ങളുണ്ടാകയില്ലെടോ!
ഈരേഴലകെന്നപേരായഭാരുവിൻ
നാരായവേരായനാരായണസ്വാമി
ഞരായദേവനിന്നോരായ്കമൂലമി-
പ്പാരായവങ്കടൽപോരായടുഃഖത്തി-
ലോരായിരക്കോടിപോരാമനുഷ്യരു-
മോരോവിധങ്ങളിൽവീണടുഃഖിക്കുന്നു;
മാനുഷന്മാരുടെമോഹങ്ങളോരോന്നേ
ഞാനുരചെയ്യുന്നുകേൾക്കുനീബാലകാ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കിട്ടുംപണമെങ്കിലിപ്പോൾമനുഷ്യർക്ക
ദുഷ്ടതകാട്ടുവാനൊട്ടുംമടിയില്ല;
കിട്ടിയതൊന്നുംമതിയല്ലുപിന്നെയും
കിട്ടിയാലുംമതിയല്ലുരാഗ്രഹം;
രണ്ടുപണംകിട്ടുമെന്നുകേട്ടാലവർ
മണ്ടുംപതിനെട്ടുകാതമെന്നാകിലും;
കിട്ടിയാലപ്പൊഴേകണ്ടപെണ്ണുങ്ങൾക്ക
കൊണ്ടുപോയ്ക്കൊടുപ്പാനുംമടിയില്ല;
ഭോജനത്തിനുംപ്രഥനത്തിനുംപിന്നെ
രാജസേവയ്ക്കുംരാഗ്രഹംലോകർക്ക
രാജാവിനെച്ചെന്നുസേവിച്ചുനിൽക്കയും
വ്യാജംപറഞ്ഞുപലരെച്ചതിക്കയും
കൈക്കൂലിമെല്ലെപ്പിടുങ്ങുവാനല്ലാതെ
ഇക്കാരിയക്കാരനാക്കില്ലുവാബ്രഹ്മാവും
മുക്കിൽവിരൽതള്ളിനിൽക്കുന്നവരെയും
നോക്കുവാൻപോലുമവസരമില്ലുപോൽ;
എത്രയുംദുഃഖമാംരാജസേവാടികൾ-
ക്കെത്രജനമുണ്ടതിനുതുനിയുന്നു
ശ്ലോകങ്ങളുണ്ടാക്കിയാലിന്നുനമ്മുടെ
ശോകങ്ങൾതീരുമെന്നെല്ലാംനിരൂപിച്ചു
ശ്ലോകംചമയ്ക്കുംപടങ്ങളുംനിർമ്മിക്കു-
മേകൻരുരാഗ്രഹംകൊണ്ടതുചെയ്യുന്നു;
പട്ടുകിട്ടുമ്പൊഴുംസന്തോഷമില്ലുവ-
നൊട്ടുപണംകൂടെമുമ്പേനിനയ്ക്കുയാൽ
വീരവാളിച്ചേലകിട്ടിയെന്നാകിലോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പോരാത്തതിവളുകിട്ടുവാനാഗ്രഹം
പാരിലോരോജനംദ്രവ്യമുണ്ടാക്കുവാൻ
ഓരോരോവിദ്യകഠംകാട്ടുന്നസന്തതം;
ആട്ടംപഠിക്കുന്നുപാട്ടംപഠിക്കുന്നു
കൊട്ടുപഠിക്കുന്നുപാട്ടസാധിക്കുന്നു;
മുട്ടാതെകച്ചകെട്ടുന്നുചിലർനിന്നു
വെട്ടുംതടയുംചടിയുംപയറുന്നു;
വായുനകൊണ്ടുഫലിപ്പുവിക്കാലമെ-
ന്നായതിന്നുംചിലരുണ്ണുംപിടിക്കുന്നു
ആയുധംവേണമെന്നാൽപണംകിട്ടുമേ
നായുധവിദ്യയ്ക്കുരുവൻതുനിയുന്നു
വിദ്യകഠംമറുള്ളതെല്ലാംവൃഥാതന്നെ
വൈദ്യംപഠിക്കണംദ്രവ്യമുണ്ടാക്കുവാൻ
കാരസ്കരാദ്യുതംഗ്രൽഗ്രൂതികൃതകം
ചേരുന്നനൈകളുമെണ്ണപൊടികളും
സാരമായുള്ളുഗ്രളികയുംകൊണ്ടുചെ-
ന്നോരോവിധംചണംകൈക്കലാക്കീടുന്നു
മന്ത്രവാദംപഠിക്കുന്നുചിലർപിന്നെ
മന്ത്രങ്ങളോരോന്നെഴുതിക്കൊടുക്കുന്നു
മന്ത്രികളോടുമരചരോടുംചെന്നു
മന്ത്രിച്ചുപട്ടംവളയുംപറിക്കുന്നു
ജ്യോതിഷശാസ്ത്രംപഠിച്ചുവർമിക്കുന്നു
പാതിരാജ്യംകൈക്കലാക്കാൻതടവില്ല
ജാതകംനോക്കീട്ടുവർപറഞ്ഞീടുന്നു
കൈതവംകൊട്ടിക്കൊടുക്കുംപലവസ്തു;

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

"ജ്യോതിഷക്കാരനുംമന്ത്രിവാദിക്കുമ-
ച്ചാതുയ്മേറുന്നവൈദ്യനുംവേശ്യയ്ക്കും
ഏതുംമടിയ്ക്കാതെവേണ്ടതുനൽകുവാൻ
ഭൂതലവാസികൾക്കില്ലൊരുസംശയം
മറുള്ളവിദ്യകളെല്ലാംപണിപ്പെട്ട
പറഞ്ഞുകൊണ്ടുനടക്കുന്നാഭോഷക്ക്
കൊറുമാത്രംപോലുമെങ്ങുംകഴിവരാ
മറുള്ളതോപിന്നെയൊട്ടുംനിനയ്ക്കേണ്ട"
നീറിലെപ്പോളയ്ക്കുതുല്യമാംജീവനെ
പ്പോറുവാനത്രദുഃഖിക്കുന്നുമാനുഷർ
ആറുമില്ലോരോന്നു ചിന്തിച്ചുകാണുമ്പോൾ
മൂറുംദുരാഗ്രഹമെന്നേപറയാവൂ;
കാണുന്നതൊന്നുംപരമാത്മമല്ലെന്നു
കാണിനേരംബോധമില്ലുമനുഷ്യർക്കു;
ഉണ്ണുമുറക്കവുംകൊണ്ടുദിവസങ്ങൾ
പോണതുമാക്കുംമനക്കാമ്പിലില്ലേടോ
കാണത്തിനില്പുത്തുവേണ്ടുംപരാത്മാക്കൾ
കാണാഞ്ഞൊരുത്തനുഴന്നുനാടക്കുന്നു;
കാണപ്പുടവത്തരങ്ങളെടുപ്പുതി-
ന്നോണച്ചുരക്കുവന്നില്ലെന്നൊരുവിധം
പ്രാണനോടുംകൂടിവാഴുന്നനാണൊങ്കി-
ലേണമിഴിയാർക്കുവേണ്ടുതുനൽകുവാൻ
ആടലില്ലുതുംചിഷുവിനാകംപുറം
പീടപണിയിക്കുമെന്നാഞ്ഞൊരുവിധം:
കേട്ടതിൽത്താൽമതിമാളികയുണ്ടിനു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മോടിറക്കാൻപണമില്ലെന്നൊരുവിധം;
കണ്ടേടമൊട്ടുള്ളടിക്കിൽക്കടിയിരു-
ന്നുണ്ടുകൊള്ളാമെന്നാരുത്തന്റെവാഞ്ഛിതം;
കെട്ടുചമട്ടമെടുത്തുനടന്നിട്ടു
വീട്ടിലുള്ളോരെപ്പൊറുപ്പിക്കയുംചിലർ;
കിട്ടുന്നതെല്ലാംകളത്രത്തിനേകീട്ടു
പട്ടിണിതന്നേകിടക്കുന്നിതുചിലർ;
പട്ടംപണങ്ങളുംകെട്ടിവച്ചുംകൊണ്ടു
നാട്ടിലുള്ളാൾകൾതേടുന്നിതുചിലർ
പട്ടരോടേറുംകടംകൊൾകകാരണാൽ
പട്ടരെക്കണ്ടാലൊളിക്കുന്നിതുചിലർ;
മായാസചിവിയാംനാരായണൻതന്റെ
മായാസമുദ്രത്തിൽമുങ്ങിയുംപൊങ്ങിയും;
പ്രാണേയസവ്വജനങ്ങളുംദുഃഖിക്ക-
നായവസ്ഥാന്തരം ചിന്തിക്കബാലക!
നാനാജനങ്ങൾജനിച്ചുംമരിച്ചും
നാനാവിധങ്ങൾമനിനച്ചുംസുഖിച്ചും
കാരോരോടിക്കിൽചരിച്ചുംചിരിച്ചും
കാരോരോഭാവംനടിച്ചുംതടിച്ചും
മദ്യമാംസാദികൾകടിച്ചുംപൊടിച്ചും;
ഉദ്യോഗംമോടേമുടിച്ചുംമടിച്ചും
സാധുജനാത്തോടടുത്തുംകടുത്തും
സാധനമാരോനൊടുത്തുംകൊടുത്തും,
സംസാരദുഃഖംസഹിച്ചുംവഹിച്ചും
കംസാരിനാമംജപിച്ചുംരസിച്ചും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സൽസ്വഭാവങ്ങൾകൊച്ചുമറച്ചും,
ദുസ്സ്വഭാവങ്ങൾനിറച്ചുംവിറച്ചും
സുന്ദരിമാരെത്തിഞ്ഞുംവിരഞ്ഞും
മന്ദതയോടെകരഞ്ഞുംപറഞ്ഞും
കണ്ടിതമെല്ലാംകളഞ്ഞുംതെളിഞ്ഞും
തണ്ടാർശരത്താൽവലഞ്ഞുംപിണഞ്ഞും
ഗർവ്വാഭിമാനംതിളച്ചുംപുളച്ചും
സർവ്വാചെന്നുകുളിച്ചുംചിരിച്ചും
ദിഗന്തേനടന്നുംഗൃഹത്തിൽകടന്നും
സുഖിച്ചുകിടന്നുംസുഖത്തോടിരുന്നും:
ജഗത്തില്പരന്നുംപിണക്കംവളർന്നും
മനോരുചിതിന്നുംഹിതന്മാരിതെന്നും
സുതന്മാരിതെന്നുംസുമന്ത്രങ്ങളെന്നും
ചരിത്രങ്ങളെന്നുംവിചിത്രങ്ങളെന്നും
സാരങ്ങളെന്നുംവിസാരങ്ങളെന്നും
വിനോദങ്ങളെന്നുംമനസ്സിൽനിനയ്ക്കയാൽ
കാണുന്നതൊന്നുംപരമാത്മമല്ലെന്നു
കാണിനേരംബോധമില്ലാമനുഷ്യർക്കു
വേണുവീണാദികൾകൊണ്ടുപലനേര-
മാണറക്കംകൊണ്ടുംതൻപിണക്കംകൊണ്ടു-
മേണാക്ഷിമാരുടെകേളീരസംകൊണ്ടും
ആയുസ്സുപോകുന്നതാക്കുംനിനവില്ല;
കായംനശിക്കുമെന്നുള്ളതുമോക്കില്ല
കായാംപൂവർണ്ണനെച്ചിന്തിക്കയുമില്ല
മായാബ്ധിതന്നിൽമുഴുകിക്കിടക്കയാൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേഹം മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്നു ഭോഷാദൃം
മോഹത്തിനേതുംകുറവില്ലുബാലക!
ദേഹമെന്നുംതന്റെ ദേഹിയെന്നുംപല
സാഹസംചിന്തിച്ചുതന്നേനടക്കയും
ജ്ഞാനംമനസ്സിലുദിക്കുന്നനേരത്തു
ഞാനെന്നഭാവംനശിക്കുംകുമാരക!
ആനന്ദമുണ്ടാംമനക്കാമ്പിലേറെറവും
ഞാനെങ്കിലിപ്പോൾഗമിക്കുന്നിതുശിശോ!
ഇപ്രകാരംനാരദമുനിയുംനല്ല
സൽപ്രകാരംപറഞ്ഞാശ്വബോധിപ്പിച്ചു
ആഭമാറ്റുത്തിങ്കലൂടേപുറപ്പെട്ടി-
തുൾപ്രമോദംകലന്നാശ്വകുമാരകൻ
സത്യസച്ചരുപനിൽ ചിത്തമുറപ്പിച്ചു
ശുദ്ധമായുള്ളിവനപ്രദേശത്തിങ്ക-
ലുത്തമമാകുംയമുനാതടേനിന്നു
സതരമങ്ങുതപസ്സുചെയ്യുംവിധൌ;
വീണാധരനായനാരദമാമുനി
ക്ഷീണനാമുത്താനപാദനെപ്രാപിച്ചു
വാണീവിശേഷങ്ങൾകൊണ്ടങ്ങവനുടെ
പ്രാണനെരക്ഷിച്ചുഴനാരുളീടിനാൻ
മോദമോടക്കാലമങ്ങുധ്രുവൻതാനു
ദാരിമാസംകഴിവോളമൊരുപോലെ
സാദരംമുമ്മൂന്നുവാസരംകൂടുമ്പോ-
ളേതാനുമോരോഫലങ്ങൾഭുജിക്കയും,
രണ്ടായമാസത്തിലാറാമുവാസരേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ണുതുറക്കെവിട്ടുപത്രംഭുജിക്കയും
മൂന്നായമാസത്തിലൊമ്പതാംവാസരേ
നന്നായ്ക്കുറച്ചുജലപാനമാക്കിനാൻ
നാലാമതാംമാസിപന്തിരണ്ടാംദിനേ
ബാലാനിലന്മാത്രമാഹാരമാക്കിനാൻ
അഞ്ചാമതായുള്ളമാനസത്തിലമ്പാല-
നഞ്ചാതെസംപരിത്യജിച്ചീടിനാൻ
പഞ്ചാത്മകമായദേഹത്തിലുംവായു-
സഞ്ചാരമെല്ലാമടക്കിവാണീടിനാൻ
ഏകപാദംഭ്രമിതന്നിലുറപ്പിച്ചു
ലോകമീരേഴുംമനസ്സിലാവാഹിച്ചു
ലോകനാഥൻവിഷ്ണുതാനെന്നുകല്പിച്ചു
ശോകമോഹാദികളെല്ലാമുപേക്ഷിച്ചു,
കാമവുംക്രോധവുംരാഗവുംദ്വേഷവും
സാദ്ധ്വസവുംസ്വേദവുംദാഹമോഹാദിയും
രോഗാവരോഗവുംവേർപെടുത്തീടിനാൻ
ഘോരമായുള്ളൊരുനിഷ്ഠയുറച്ചപ്പോ-
ളീരേഴുലോകവുമൊന്നുഭയപ്പെട്ടു
മാരുതസഞ്ചാരമെല്ലാമടങ്ങുക
കാരണംമാരുണമായദശാന്തരേ
കൊത്തിച്ചമച്ചമരപ്പാവകാംപോലെ
മത്ത്യജനങ്ങൾക്കിളക്കമില്ലാതെയായ്
പത്തനംതോറുമിരിക്കുംജനങ്ങടെ
വൃത്താന്തമെത്രയുംചിത്രമായ്ത്തന്നിതു;
നിത്യകർമ്മങ്ങളുമെങ്ങുമില്ലാതെയായ്

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധാത്രീതലത്തിലെവാഴ്ത്തുകളുത്തമം
ഉണ്ടിരിക്കുന്നവൻവായുംതുറന്നങ്ങു
മിണ്ടാതിരുന്നാരുമുയുംകൈക്കൊണ്ടു;
കണ്ടിരിക്കുന്നവൻകണ്ണുംതുറന്നൊരു
തണ്ടികപ്പാവയെപ്പോലിരുന്നീടുന്നു
മുണ്ടുടുക്കുന്നവൻരണ്ടുകരംകൊണ്ടു
മുണ്ടുംഞൊറിഞ്ഞുപിടിച്ചുനിന്നീടുന്നു
തണ്ടെടുത്തുംകൊണ്ടുമണ്ടുന്നവനൊരു
കുണ്ടിൽമറിഞ്ഞുകിടന്നാൻതടിപോലെ
മുങ്ങിക്കിടക്കുന്നുവെള്ളത്തിലും ചിലർ
പൊങ്ങുന്നതിൻമുമ്പുവായുശമിക്കയാൽ
എണ്ണുംതപ്പുന്നവരപ്പാടിരിക്കുന്നു
കണ്ണെഴുതുന്നവരങ്ങിനെപാക്കുന്നു,
കഞ്ഞികോരിക്കുടിപ്പാൻതുടങ്ങുന്നവൻ
മുഞ്ഞിയുംതാഴ്ത്തീട്ടനങ്ങാതിരിക്കുന്നു
പാട്ടുപാടുന്നവർകയ്യുംചെവിക്കൽവ-
ച്ചൊട്ടുവായുംപിളർന്നങ്ങിനെനിൽക്കുന്നു
മദ്ദളംകൊട്ടുന്നവിദ്വാൻകഴുത്തിലാ-
മദ്ദളമിട്ടുകൊണ്ടങ്ങിനെനിൽക്കുന്നു
പറവിളിക്കുംകുഴൽക്കാരനന്നേരം
തെറ്റെന്നുകാലുംകവച്ചുനിന്നീടുന്നു
എത്രയുംവിസ്മയംസർവ്വജനങ്ങളും
ചിത്രമെഴുതിയപോലെകാണാകുന്നു
ധാത്രീതലത്തിലെധർമ്മവുംകർമ്മവും
ധാത്രീപതികടെടാവുംമാറ്റാവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വിപ്രജനത്തിന്റെവേദവും ശ്രുതാനവും
ക്ഷിപ്രംനശിച്ചിതുകീർത്തിയുംപൂർത്തിയും
വൈശ്യാജനത്തിന്റെകേളിയുംമേളവും
വൈശ്യജനത്തിന്റെനാണിഭംവാണിഭം
ശൂദ്രജനത്തിന്റെവീര്യവുംശൌര്യവും
ശൂന്യമായക്കാലമെന്നേപറയാവൂ
ഇഷ്ടിയില്ലാഞ്ഞിട്ടുവേകാഠക്കൊക്കെയും
പുഷ്ടിയില്ലാതെയായ്അഷ്ടിയില്ലാതെയായ്
പുഷ്ടിയില്ലാതെയായ്വൃഷ്ടിയില്ലാതെയായ്
കഷ്ടമിതെല്ലാംപറഞ്ഞാലൊടുങ്ങുമോ?
ഇന്ദ്രനുമഥചന്ദ്രനുമക്നിനുമഗ്നിയുമമരന്മാരും
മന്ദനുമരവിന്ദജനിന്ദുജനക്ജനസുരന്മാരും
ശുക്രനുമതിവിക്രമമേറിനകാലനുമരുണൻവരുണൻ
ശക്രനുടേവടകളുമിടവകുമന്ത്രികളോതിക്കാനും
അഷ്ടകരികളഷ്ടവസുക്കളുമഷ്ടഫണീന്ദ്രന്മാരും
സപ്തമുനികൾസപ്തമരുത്തുകൾസപ്തഹരിക്കന്മാരും
യക്ഷമുനികൾകിന്നരചാരണസാദ്ധ്യവിദഗ്ദ്ധന്മാരും
വൃദ്ധമുനികളിത്തരമനവധിവാനവവൃന്ദംകൂടി
മുരഹരനുടെചരണസരോരുഹമുടനേനമനംചെയ്വാൻ
തെരുതെരെയൊരുപരിഷകളവരവരവിതമവശതയോടെ
അഹമഹമിതുപായണമുടനിതുപായണമരിയിക്കേണം
ബഹുഭയമിതുകുറയണമിഹവൃദ്ധനെന്നുപലക്കുംബോധം
പാൽക്കടലുടെതടവിപുലതരചടചടഘോഷത്തോടേ
വാക്കുകളിവപലതരമുരചെയ്തമരകളാശ്രമനിറഞ്ഞു
ജയ!ജയ!പുരുഷോത്തമ!മാധവകേശവ!വാമനശൌരേ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ജയ! ജയ! ജഗദീശപരിശ്രുതവിശപമഹാഗ്രണസിന്ധോ!
ജയ! ജയ! നരപാലനലോലവിശാലസുശീലനമസ്തേ!
ഇതിബഹുതരസ്തുതിവചനങ്ങളനേകമുരത്തുസുരന്മാർ
ദിതിസുതരിപുചരണയുഗത്തവണങ്ങിവണങ്ങിനിതാ
(ന്തം,
അതിതരമതിപരവശഭാവമൊടങ്ങവർനിന്നദശായാം,
കൃതുകമൊടുടനഖിലചരാചരനാഥനണന്നരുൾചെയ്തു,
'മതിമതിമതിഖേദമമന്ത്യന്നാരേ!
ഗതിപുനരതിനണ്ടിഹകണ്ടിഹുഞാനും
പരിചിനൊടിഹനിങ്ങടെദുഃഖമിതെല്ലാം
ചിരതരമതിടുസ്സഹമെന്നറിയേണം
ധ്രുവനുടനിയമാഗ്നിയെരിഞ്ഞുതുടങ്ങി
ധ്രുവമവനതിമാനുഷനെന്നറിയേണം
ശിവശിവ! ശിശുവെങ്കിലുമെത്രസമർത്ഥൻ
നവനവമൊരുഭക്തിയുമെത്രവിചിത്രം!
കുവലയദളലോചനനത്ഭുതശീലൻ
അവനഹമുടനിന്നവരങ്ങൾകൊടുക്കാം
പരിണതഗുണശാലികൾനിങ്ങൾഗമിപ്പിൻ!''
മുരഹരവചനങ്ങൾനിശമ്യതദാനീം
സുരകുലമുടനാശ്ശിശമിച്ചുഗമിച്ചു
പരിചിനൊടുനിജമന്ദിരമെത്തിരമിച്ചു
ഉരുതരമതികൌതുകമോടുവസിച്ചു.
മായാസത്രുപിയാംനാരായണൻജഗ-
ന്നായകൻതന്നുടെവാക്കാമാകിയോ-
രായിരംപത്രമുള്ളോരുഗരുഡന്റെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കായംതടവിക്കരംകൊണ്ടുമെല്ലവേ
കണ്ണത്തിലാമ്മാറുകേറിക്രമേണവൈ-
കുണ്ഡലോകത്തിങ്കൽനിന്നുപുറപ്പെട്ട
രണ്ടുഭാഗത്തുംനിറഞ്ഞുമുനികളും
കണ്ടുകൊണ്ടെത്തുന്നഭക്തജനങ്ങളും
തുംബുരുതന്നെൽതിരുനാമമോതുന്ന
തുംബുരുനാരദനെന്നുള്ളടിച്യുരും
അംബുജവാസിയുംവാണിയുംക്ഷോണിയും
അംബരചാരികൾതന്നുടെക്കൂട്ടവും
ത്ര്യംബകൻതാരംഗിരീന്ദ്രതനുജയും
തമ്മിലലങ്കാരമായിപ്പുറപ്പെട്ട
മന്നവബാലകൻകണ്ണുമടച്ചുനി-
ന്നുതപസ്സുചെയ്കീടുംപ്രദേശത്തു
ചെന്നുമധുകാനനാന്തേമുരാന്തകൻ
നന്നായ്പ്രസാദിച്ചുനിന്നരുളീടിനാൻ,
പാഞ്ചജന്യദ്ധ്വനികേട്ടുധ്രുവൻമുദാ
കിഞ്ചനനേത്രംതുറന്നുനോക്കുംവിധൌ
നെഞ്ചിൽനിനച്ചവണ്ണംകാൺകകൊണ്ടുരോ-
മാഞ്ചഹർഷാശ്രുക്കൾപൂണ്ടുനിന്നീടിനാൻ;
ആറുമാസംതപംചെയ്തൊരുബാലകൻ
ഏറിയകൌതുകത്തോടുമുരാരിയെ,
കുറുളവായിപ്രസാദിച്ചവൃത്താന്ത-
മീരേഴുലകിലുംപാടുന്നസജ്ജനം;
അപ്പോൾധ്രുവനാംനരേന്ദ്രകുമാരകൻ
തല്പാദപങ്കജേവീണുകൂപ്പീടിനാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തല്പരമാത്മമറിഞ്ഞുപുകഴ്ത്തുവാൻ
കെൽപ്പുകരകയാലാനന്ദമഗ്നനായ്
ഉൾപ്പൂവിലാകുലംതേടിനിൽക്കുന്നതും
ചിൽപ്പുമാൻബോധിച്ചുമന്ദസ്മിതംതൂകി,
തല്പാണിപത്മേവിളങ്ങുന്നശംഖുകൊ-
ണ്ടപ്പോളവനെറകപോലസ്ഥലങ്ങളിൽ
ആദരവോടൊന്നുതൊട്ടോരുനേരത്തു
മോദംകലന്നൊരുബാലകൻദേവേന്ദ്ര-
സോദരനായമുകന്ദനെവന്ദിച്ചു
വേദാത്മസാരംസ്തുതിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ:
"വന്ദേജഗല്പതേ!വന്ദേവിയല്പതേ!
വന്ദേഹരില്പതേ!വന്ദേമരുല്പതേ!
വന്ദേരമാപതേ!വന്ദേദയാനിധേ!
വന്ദേമഹാപുരുഷ!വന്ദേഗുണാനിധേ!
സൃഷ്ടികർത്താവായിവാഴുന്നതുംഭവാൻ
പുഷ്ടികർത്താവായിവാഴുന്നതുംഭവാൻ
ഇഷ്ടിഫലത്തെവരുത്തുന്നതുംഭവാ-
നിഷ്ടമാത്രാവെന്നുകേൾക്കുന്നതുംഭവാൻ,
തുഷ്ടിഫലത്തെവരുത്തുന്നതുംഭവാൻ;
വിഷ്ടപാലംബനമാകുന്നതുംഭവാൻ
മായകൾകൊണ്ടുവലയ്ക്കുന്നതുംഭവാൻ;
ആയതുപിന്നെയൊഴിക്കുന്നതുംഭവാൻ,
ആയതമായുള്ളധാത്രീതലംഭവാൻ,
വൃക്ഷങ്ങളായിവസിക്കുന്നതുംഭവാൻ,
പക്ഷികളായിപ്പുറക്കുന്നതുംഭവാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പുല്ലുകളായിക്കിളുക്കുന്നതുംഭവാൻ
കല്ലുകളായിക്കിടക്കുന്നതുംഭവാൻ
നല്ലുകമ്മങ്ങൾതുടങ്ങുന്നതുംഭവാൻ,
വല്ലാതെയാക്കിച്ചമയ്ക്കുന്നതുംഭവാൻ
ഇല്ലുങ്ങളെപ്പൊറുപ്പിക്കുന്നതുംഭവാൻ
ചെല്ലുങ്ങളെല്ലാംനിറയ്ക്കുന്നതുംഭവാൻ;
അഷ്ടിക്കുവേണ്ടതുനൽകുന്നതുംഭവാൻ
പട്ടിണിതന്നേകിടത്തുന്നതുംഭവാൻ;
മുട്ടിപ്പതിന്നുതുടങ്ങുന്നതുംഭവാൻ
മുട്ടുനന്നേരത്തുനൽകുന്നതുംഭവാൻ;
വെട്ടത്തുകാണാതിരിക്കുന്നതുംഭവാൻ
ചട്ടറവസവ്വേശനാകുന്നതുംഭവാൻ
കാടുന്നതുംഭവാനാടുന്നതുംഭവാൻ;
വിശ്വത്തിലുള്ളപദാർത്ഥസാദ്ധ്യങ്ങളിൽ
വിശ്വനാഥാ!ഭവാനെന്നുഞാനെപ്പോഴും;
വിശ്വസിച്ചീടുന്നുവിശ്വാസവാരിധേ!
വിശ്വൈകബന്ധോ!നമസ്കാരമോസ്തുതേ"
സ്തോത്രങ്ങളിങ്ങനെകേട്ടുപ്രസാദിച്ചു
പത്രീശവാഹനനന്താനുമരുൾചെയ്തു:—
"ധാത്രീശനന്ദന!ഖേദംകളകനീ
ധാത്രീതലംനിനക്കെല്ലാമധീനമാം;
വിക്രമമേറുംലഭിക്കുംനിനക്കെടോ!
ചക്രവർത്തിത്വവുംവന്നുകൂടുംദൃഢം;
ശുക്രബൃഹസ്പതിമാരോടൊരുമിച്ചു
ശക്രലോകേവസിപ്പാനുംകഴിവരും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മുപ്പതിനായിരംദിവ്യസംവത്സരം
കെല്പോടുരാജ്യവുംവാണുസുഖിക്കനീ
അപ്പുറംദേവലോകത്തിലങ്ങെത്രയു-
മൽഭുതമാംപദംകിട്ടുംനിനക്കെടോ!
പുല്ലുമിത്രമിയുമുള്ളോരുനാളിലും
ചൊല്ലാൻദിക്കിലിരിക്കുമെന്നല്ലെടോ?
എല്ലാപ്രപഞ്ചംനശിക്കുന്നകാലത്തു
മില്ലവിനാശംനിനക്കുമദ്ദിക്കിനും
ധാത്രിയിൽവാഴുന്നകാലംതവാനുജ-
നുത്തമൻനായാട്ടിനായിപ്പുറപ്പെടും;
എത്തിപ്പിടിപെട്ടയക്ഷപ്രധാനികൾ
കുത്തികൊലചെയ്യുമെന്നുബോധിക്കനീ
പെട്ടെന്നുപുത്രവിയോഗംസഹിയാഞ്ഞു
കാട്ടാതിയിൽപിണചാവുംസുരുചിയും"
ചട്ടങ്ങളിങ്ങനെയെല്ലാമരുൾചെയ്തു
തൊട്ടതലോടിധ്രുവനെവഴിപോലെ
വേണ്ടുംവരങ്ങളുംനൽകിപ്പുതുക്കവേ
തണ്ടാരിൽമാനിനികാന്തൻമറഞ്ഞപ്പോൾ,
ഇണ്ടലകന്നുസുനീതികുമാരകൻ
കുണ്ഠതരംപുരംപുക്കുവാണീടിനാൻ.

ഇതി ധ്രുവചരിതം ശീതങ്കൻതുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രഹ്ലാദചരിതം.

ശിതങ്കൻതുള്ളൽ.

ലോകനാഥനാഥയായലോകനാഥേപാഹിമാം
ലോലലോചനേസുവേണിവാണിദേവിപാഹിമാം
അമലകമലഹൃദയവാസേകമലപാണേപാഹിമാം
കമലസദൃശവദനേമായേവിമലേദേവിപാഹിമാം
സകലദിതിജദനുജമനുജബോധത്രുപേപാഹിമാം
ദനുജാദിതിചെയ്തകുടജഗിരിനിവാസേപാഹിമാം
വചസാമടിയനഭയമരുൾക പാഹിപാഹിമാം
കൃഷ്ണമുകുന്ദമുരാരെപാഹിവൃഷ്ണികുലേശചരശൌരേ
കൃഷ്ണമതിയായൊരെന്നിൽഭവാൻതൃഷ്ണപൂണ്ടീടുകനാഥ

(കൃഷ്ണ

മാരാരിമുമ്പായദേവന്മാരുംആരാഞ്ഞറിഞ്ഞുതൊഴുന്ന
നാരായണസ്വാമികൃഷ്ണന്തന്റെ
മരതകാകൃതിപൂണ്ടതിരുവുടൽമുഴുവനടിയനുമനസിതോ

(ന്നുക—കൃഷ്ണ

അക്ഷികണ്ണുശായിയായഭവാൻലക്ഷ്മീഭഗവതിയോടും
ശിക്ഷയിൽവന്നതുണ്ടോപ്പാനായി
പക്ഷിവാഹനചരണസരസിജമിക്ഷണംഭക്തികരുതിനേനി

(ഹ—കൃഷ്ണ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചാരുപാദയുഗംസേവിപ്പോരിൽ
കാരുണ്യമേറുകയാലെ
ചേരുകവേണംമനസ്സതിന്നുകരുണതരുവതിനടിയനിഹ
ഹരുപവനപുരമതിൽമരുവുമീശ്വരകൃഷ്ണമുകുന്ദ
വല്ലകണക്കിലുംഞാൻചൊല്ലുന്നവാക്കിന്നൊരു
തെല്ലുംപിഴവരാതെകല്ലോലമെന്നപോലെ
നല്ലവണ്ണമുടിപ്പാനുല്ലാസത്തോടുംകൂടി
മെല്ലെന്നനുഗ്രഹിക്കകല്യാണൊലയേദേവി
മല്ലാരികൃഷ്ണൻകഥാസല്ലാപത്തെക്കാളൊന്നു
നല്ലതില്ലെന്നതിന്നുനല്ലോർപറഞ്ഞുകേട്ടു
വല്ലാതമോഹമതിനില്ലുസാമർത്ഥ്യമെന്നാൽ
നല്ലകഥയിലല്ലോചെല്ലുനുബുദ്ധിയെന്ന-
ങ്ങെല്ലാരുംനിരൂപിച്ചുനല്ലതെന്നാക്കിത്തിപ്പാൻ
മല്ലാരിസേവയിങ്കലുല്ലാസത്തോടുംകൂടി-
ട്ടുള്ളഭ്രസുരന്മാരുമല്ലാതെയുള്ളവരും
നല്ലപോലെയെനിക്കുകല്യാണംനൽകുവാനാ-
യെല്ലാവരെയുമിതാപെറ്റവെറെവണങ്ങുന്നേൻ.

വെള്ളക്കുറികളുംപുള്ളിമാനുംനല്ല
വെള്ളവുംവെണ്മഴുവുംധരിച്ചുംകൊണ്ടു
വെള്ളിമലയതിൽദേവിയോടുംപള്ളി
കൊള്ളുന്നനാഥനായുള്ളമഹേശ്വരൻ
ഉള്ളംതെളിവോടുകാത്തുകൊണ്ടീടുവാൻ
കള്ളംകളഞ്ഞുനമസ്കരിക്കുന്നുഞാൻ
വെള്ളംനിറഞ്ഞുസകലലോകങ്ങളും
ഉള്ളിൽപ്രവേശിച്ചകാലത്തതിങ്കുന്നു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തള്ളിയലയ്ക്കുന്നകല്ലോലസംഘത്തി-
നുള്ളിൽശയിക്കുന്നനാഥന്റെഭക്തരാ-
യുള്ളജനങ്ങളിൽമുമ്പുള്ളപ്രഹ്ലാദ-
നെന്നുള്ളബാലകൻതന്റെചരിത്രവും
എല്ലാജനത്തെയുംകാത്തുരക്ഷിക്കുന്ന
മല്ലവിലോചനൻതന്നുടെലീലയും
തെല്ലുസംക്ഷേപിച്ചുചൊല്ലുവാനായ്മന-
സ്സുല്ലസിച്ചീടുന്നതെന്നാൽനമുക്കതു
എല്ലാവരുംകഥചൊല്ലുന്നതുകേട്ടു
ചൊല്ലാമതുപോലെയെന്നല്ലുവാഞ്ഛിതം
കല്യാണവാരിധിതൻകഥതന്നിലു-
ള്ളില്ലാസമല്ലാതെയൊന്നല്ലുകാരണം
ചൊല്ലിയന്നോരുസഭയതിൽകിഞ്ചന
ചൊല്ലിപ്പഫലിപ്പിപ്പതിനെന്റെവാക്കിനു
വല്ലഭമില്ലാത്തമൂലമബദ്ധങ്ങൾ
വല്ലതുംവന്നുഭവിപ്പാനെളുപ്പമാം
വല്ലതെന്നാകിലുംസൽക്കഥചൊല്ലിയാൽ
നല്ലതെന്നോർത്തുക്ഷമിക്കേണമേവരും
കല്യാണവാരിധേ!കൃഷ്ണ!കൃപാനിധേ!
കല്യാണമെന്നിൽവരുത്തേണമീശ്വരാ.

എങ്കിലോമുന്നംജഗന്നിവാസൻമലർ
മങ്കതൻകൊങ്കപുണരുന്നമാധവൻ
എങ്കലുള്ളോരുകളങ്കമൊഴിക്കുന്ന
സംക്രന്ദനാനുജൻപങ്കേരുഹേക്ഷണൻ
തങ്കലോഭകൃതക്ലേസങ്കടവങ്കടൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

തങ്കരകേറുന്നശങ്കരസേവിതൻ
തങ്കിങ്കരരാംജയവിജയന്മാരെ
വൻകോപമോടുസനകാദികൾശപി-
ച്ചങ്കുരിച്ചീടിനതാപംനിമിത്തമാ-
യ്പങ്കജാക്ഷൻതാനവരോടുചൊല്ലിനാൻ
കിങ്കരന്മാർനിങ്ങളെങ്കലെദോഷമാ
തങ്കംവരാതുരുഷ്ടിമൂകൊണ്ടീടുകിൽ
ശങ്കവേണ്ടാവന്നുജന്മനാനിങ്ങളു
മെങ്കലേചേന്നീടുമില്ലൊരുസംശയം
ഈശ്വരവാക്കുകളിങ്ങിനെകേട്ടട-
നാശ്വാസമാണ്ടവർരണ്ടുംപേരുംതദാ
കാശ്യപമാമുനിതന്നൈരതനായരായ്-
ക്കാശ്യപിതന്നിൽദിതിസുതരായതിൽ
കനുഹിരണ്യകശിപുവെന്നുംപിന്നെ
യന്യൻഹിരണ്യാക്ഷനുമെന്നുപേരുകൾ
മന്ദേതരമവർചെയ്തപരാക്രമ-
മിന്നുപറവതിനാളല്ലനന്തനും
പാണിതന്നുള്ളിൽഹിരണ്യാക്ഷനാദരാൽ
ക്ഷോണിയെയുംകൊണ്ടുപാതാളലോകത്തു
വാണൊരുകാലംപരൻപുമാനീശ്വരൻ
ശ്രോണിയായ്ചെന്നവൻതന്നെവധിച്ചുടൻ
ക്ഷോണിയെത്തേറാറമേൽവെച്ചുകൊണ്ടന്നതി-
ക്ഷീണംകളഞ്ഞുരക്ഷിച്ചുപരിഭവ
ക്ഷീണതമൂലംഹിരണ്യകശിപുവും
മാധവനെയുംപരിപന്ഥികളെയും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബാധകൂടാതെയുപദ്രവിച്ചീടുവാൻ
വേധാവുതൻകൃപകൂടെവേണമെന്നു
ബോധിച്ചതിന്നുതുനിഞ്ഞാനവൻതദാ
മന്ദരപർവ്വതേചെന്നുതപസ്സുചെ-
യ്തുന്നവിധാതാവുവന്നുപ്രത്യക്ഷനായ്
നിന്നുചൊന്നാൻനിനക്കുവേണ്ടുംവരം
തന്നുകൊള്ളാമെന്നുകേട്ടോരനന്തരം
നന്നായ്തൊഴുതവൻനന്ദികലർന്നുടൻ
മന്ദമന്ദംവിധാതാവിനോടുചിവാൻ.

വേധാവേഭവാനെനിക്കഭീഷ്ടത്തെതരുന്നാകിൽ
ബാധയാരാലുംകൂടാതാധികളൊഴിക്കണം
ബാധിച്ചീടൊലാമൃത്യുഭവൽസൃഷ്ടഗണങ്ങളാൽ
സാധിക്കാതിരിക്കേണംപതിനെട്ടായുധത്താലും
ബോധിക്കവിപക്ഷങ്ങൾപലതുണ്ടൊന്നിലുംമൃത്യു
ബാധിക്കാതിരിക്കേണംബലംപാരംമുഴക്കേണം
ചോദിച്ചാനിവയൊക്കെബോധിച്ചുവിധാതാവും
കാതിനാൻനിനക്കൊക്കെസാധിക്കുംഗമിച്ചാലും

ഇത്ഥംവിധിതന്നനുഗ്രഹംകൈക്കൊണ്ടു
ചിത്തകൌതൂഹലംപൂണ്ടുവന്നാളരാൽ
ഉത്തമനാകിയഭാർഗ്ഗവാനുജ്ഞയാൽ
ഭൃത്യരോടൊന്നിച്ചുപത്തുനവാണുടൻ
അത്യുഗ്രനാമവൻചെയ്കപരാക്രമം
അത്യന്തകഷ്ടംപറഞ്ഞാലൊടുങ്ങുമോ?
വൃത്രാരിമുമ്പായദേവോത്തമന്മാക്ക_
മത്തൽപ്പെടുത്താൻകുലസ്ത്രീജനത്തിനും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉത്തമകർമ്മിസമൂഹത്തിനുംഉചിത
സത്തമന്മാക്കുംവരുത്തിനാൻഭൂഷണം
സത്തമരായവർപത്തനേവാഴ്കിലും
തത്രചെന്നത്തൽക്കൂടാതെവധിച്ചങ്ങു
തത്തത്സമസ്തപദാർത്ഥങ്ങളൊക്കയും
പത്തനവുംതൻകരസ്ഥമാക്കുംദൃതം
ചട്ടങ്ങളിങ്ങനെയെന്നല്ലവൻപിന്നെ
വിഷ്ണുപംമൂന്നുംകരസ്ഥമാക്കീടിനാൻ
വിഷ്ണുപേശംഭജിച്ചിഷ്ടലാഭേനസ-
ന്തുഷ്ടരായ്മേവുന്നശിഷ്ടമുനിജനം
ഞെട്ടംഹിരണ്യാക്ഷരംകേട്ടുവെങ്കിലോ
കട്ടല്ലവനുടെകഷ്ടകർമ്മംതുലോം.
വിഷ്ണുപേശൻഞാനിതിനില്ലസംശയ-
മിഷ്ടിഭാഗങ്ങളിനിക്കുതന്നീടണം
പുഷ്ടഭക്ത്യാജപിച്ചീടേണമെൻനാമ-
മിഷ്ടലാഭമവക്കെന്നാലകപ്പെടും
നാരായണനുടെനാമംജപിക്കൊലാ
മാരാരിനാമവുമുച്ചരിച്ചീടൊലാ
ആരെങ്കിലുംജപിച്ചീടുന്നതാകിലോ
ചേരുന്നനാവരിഞ്ഞീടുവനേഷഞാൻ
ധീരൻഹിരണ്യകശിപുതാൻചെയ്തതു
നേരേപറവതിനാളല്ലുഞാനഹോ
നാരായണഹരേപാഹിമാംപാഹിമാം
പാരേഴുണ്ടിനുംനാഥാമുരാന്തകാ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഇത്തരമവനത്തൽപെടുത്തുജഗത്തുകളൊക്കയുമപ്പോ
സതപരമഥസത്തമദേവകൾഭൃത്യസമൂഹത്തോടും (ൽ
ഉത്തമമുനിമാരൊടുമൊത്തുടനോത്തിനനാഥനുമായി
ഉത്തമപുരുഷംപ്രതിഗതപാതൈത്യജമത്തലുംചൂ
മധുരിപുരിതിവിധിയൊടുമധുരമുവാച
പരവശതകളുള്ളതശേഷമൊഴിക്ക
കരബലനിധിനാശമടുക്കെയടുക്കും
സുരപതിയുടെപരവശമൊക്കെനശിക്കും
സുരരിപുവരസുതനുടെഭക്തിനിമിത്തം
നരഹരിവടിവാശുധരിച്ചുഹനിക്കും
സരസിജഭവപോകപുരംപ്രതിവാഴ്ക
മുരരിപുവുടെതിരുമൊഴിയിങ്ങിനെകേട്ട
നിജനിജപദമാശുഗമിച്ചുവസിച്ചു
അക്കാലമക്രമിയായഹിരണ്യന്റെറ
മക്കളിൽമൂത്തവൻവിഷ്ണുഭക്തോത്തമൻ
കല്ഹാരപുഷ്പമൃദുഗാത്രനായുള്ളൊ-
രാഹ്ലാദശാലിയാംപ്രഹ്ലാദബാലകൻ
ഉറവരായുള്ളബാലകരുംപിന്നെ
മറുള്ളദൈത്യബാലന്മാരുമൊത്തുടൻ
കുറമറിടുംഭൃഗുസുതന്മാരുടെ
ചുറുമിരുന്നുടനേറരംകുതൂഹലാൽ
അറമില്ലാതുള്ളവിദ്യകളൊക്കയും
തെറുക്കുടാതഭ്യസിക്കുംദശാന്തരേ
അത്യന്തബുദ്ധിമാന്മാരവരേവരും
അത്തൽക്കുടാതെപഠിച്ചുസമസ്തവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

സത്തമന്മാരാമവരിൽവച്ചെത്രയും
ഉത്തമനാകിയപ്രഹ്ലാദബാലകൻ
ഉത്തമപുരുഷസകതിപുരൈവതാൻ
ചിത്തത്തിലാക്കിവച്ചീടുകകാരണം
സിദ്ധിച്ചഭക്തിയങ്ങുൾത്തടേവച്ചതിൽ
ശ്രദ്ധയാകുംവളമിട്ടുമുളപ്പിച്ചു
തുഷ്ടജ്ഞാനനമ്പുവേത്രുന്നിപ്പടന്നിതു
ജ്ഞാനങ്ങളാകുന്നപത്രസംഘങ്ങളും
ധ്യാനങ്ങളാകുന്നപുഷ്പസമൂഹവും
മോക്ഷമാംപകപംഫലിയ്ക്കുംലതയ്ക്കൊരു
വൃക്ഷമായ്വന്നിതുപ്രഹ്ലാദബാലകൻ
വിഷ്ണുഭക്ത്യാലയിച്ചീടുകകാരണം
വിഷ്ണുജഗൽസർവ്വമെന്നുതേറീടിനാൻ.
കൃഷ്ണകൃഷ്ണ!ഹരേ!നാരായണജയ
വിഷ്ണോജയജഗന്നാഥജയജയ!
ബാലനീവണ്ണമുറപ്പിച്ചുവാണൊരു
കാലമദ്ദൈത്യൻഹിരണ്യകശിപുതാൻ
ബാലകൻതന്നെവിളിച്ചുമടിയിൽവ-
ച്ചോലോലവീഴുന്നഹർഷാശ്രുധാരയാ
ക്ഷാളനംചെയ്തുടൻചുംബിച്ചുമുദ്നി
ലാളനശീലനാംബാലനോടു ചിവാൻ
ബാലാഭവാനിത്രനാളുംമെനക്കെട്ടു
ചാലേപഠിച്ചുള്ളവിദ്യകളുള്ളതിൽ
മേലേവിശേഷമാംവിദ്യയെന്തെന്നതും
നേരേപറകകുമാര മടിക്കാതെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബാലകൻലീലയെടിഞ്ഞുമന്ദേതരം
കാലിണകൂപ്പിത്തൊഴുതുചൊല്ലിടിനാൻ
ലോലായതാക്ഷനാംവിഷ്ണുതൻഭക്തിയിൽ
മേലേമറൊന്നില്ലുഞാൻകണ്ടതിലഹോ
പാരംമനസ്സിലുറച്ചുനമുക്കതു
നേരേധരിക്കതിരുമനസ്സിൽഭവാൻ
ധീരതപൂണ്ടവൻചൊന്നതുകേട്ടതി-
ക്രൂരനാംദൈത്യൻപിടിച്ചുതള്ളീടിനാൻ
പാരംപണിപ്പെട്ടെഴുന്നേറുബാലനും
നാരായണപാഹിയെന്നുകൈകൂപ്പിനാൻ
കർക്കശൻദാനവൻക്രുദ്ധിച്ചുബാലനോ-
ടിക്കണക്കോനിൻറെബുദ്ധിമഹാജളാ
നോക്കെടാബാലകനിന്നുടെദുഷ്ടവാ-
ക്കുകളെല്ലാംമതിമതികൂമ്മല
നീക്കമില്ലാതെൻവിരോധിയായുള്ളൊരു
പാൽക്കടൽവർണ്ണനോനിന്നുടെനായകൻ
നോക്കുനോക്കെന്നുപറഞ്ഞുകോപിച്ചവൻ
പാത്തുട്ടഹ്രസുതന്മാരോടുചൊല്ലിനാൻ
ഉഠിക്കാമ്പിലോരോമതങ്ങൾധരിച്ചുട-
നിക്കണക്കേയിവൻതന്നെപ്പഠിപ്പിച്ച
ധിക്കൃതിയേറുന്നനിങ്ങളെല്ലാവരും
മൽക്കരദണ്ഡംസഹിക്കുമോചൊല്ലുക
വാക്കുകേട്ടീദൃശംകേട്ടഭയപ്പെട്ട
കാല്ക്കൽതൊഴുതുനിന്നാശുചൊന്നാരവർ
ഇപ്പോളിവൻചൊന്നവാക്കുകളൊക്കയു-

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പ്രഹ്ലാദചരിതം.

ധിക്കൃതിഃയരുന്ന നിങ്ങളെല്ലാവരും
മൽക്കരദണ്ഡം സഹിക്കുമോ ചൊല്ലുക.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മെപ്പൊഴതെങ്കിലുംകേട്ടീലിതിൻകീഴിൽ
ഇപ്പാരിലേറാമഗതികളാരംഞങ്ങ-
ളല്പമെന്നാലുംപരിപ്പിച്ചതല്ലിതു
ഏറുന്നകോപങ്ങളിങ്ങനെകാൺകയാൽ
നീറുന്നുമാനസംപൊയ്യല്ലുമന്നവാ
ആരാൻപറഞ്ഞതുകേട്ടതോകശ്മലൻ
നേരേധരിക്കവിൻനേരറിഞ്ഞീടുവിൻ
വാരണംചെയ്യണംപാരംപ്രഹരിച്ചു
തീരണമീവിധംകാണരുതിന്നിമേൽ
പോകണംപോകണംബാലകംകൊണ്ടുപോ-
യാകുന്നവണ്ണംപഠിപ്പിച്ചുകൊള്ളുവിൻ
ഇത്തരംകേട്ടവർസത്വരംബാലനോ-
ടൊത്തുപുറത്തുപോന്നത്തലോട്ടംതദാ
ഉത്തമബാലകനോടുചോദിച്ചവ-
രിത്തരംനിന്നെപ്പഠിപ്പിച്ചതാരെടോ!
ചിത്തത്തിലുള്ളതോമറൊരുത്തൻനിന്നെറ
ചിത്തത്തിലാക്കിസ്ഥിരിപ്പിച്ചതോയിതു
സത്യംപറകെന്നുകേട്ടതിനുത്തരം
സത്യവന്മാരാമവരോടുചൊല്ലിനാൻ
ഭാവനാരൂപനാംവിഷ്ണുവിൻമായയാ
ഭാവനാഭേദങ്ങൾതോന്നുന്നിതനവധം
മായാമയൻമമാചായ്യൻജഗൽഗുരു
തോയാകരവാസിയായനാരായണൻ
ഏവംപറഞ്ഞുമുമ്പുംപ്രവൃത്തിച്ചു-
മീവണ്ണമുള്ളോരുബാലകൻതന്നുടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഭാവംപകരുവാനോരോവിധംക്രൂര-
ഭാവംനടിച്ചുശിക്ഷിച്ചുമുനിസുതർ
അടിക്കുംനിൻതലയ്ക്കിട്ടങ്ങിടിക്കുംപല്ലുകൾതല്ലി
ത്തകർക്കുംകാലുകൾരണ്ടുമൊടിക്കുംനിന്നുടെദേഹം
പൊടിക്കുംഭൂമിയിലുള്ളപൊടിക്കുംപാത്രമാക്കീഞാ-
നിഴയ്ക്കുംപാരമെന്നല്ലാകെഴിക്കുംഹിംസയുംപക്ഷേ
പാടവമേറുംമുനിസുതരിങ്ങനെ
ആടലോടുംശിക്ഷചെയ്തുത്രിവഴ്ഗവും
പാഠമാക്കിപ്പഠിപ്പിച്ചുരവരന്നു
ഘാടവശാലിയിവനെന്നുറച്ചുടൻ
കൈടഭവൈരിതൻഭക്തനെക്കൊണ്ടുപോയ്
പേടിക്കൂടാതെവണങ്ങിനാർതൈത്യനെ.
പേടിയുംമോടിയുമില്ലാത്തബാലനെ
മാടിവിളിച്ചരികത്തിരുത്തിത്തദാ
ലാളനാശ്ലേഷാദിചെയ്തുചോദിച്ചിതു
ബാലാപഠിച്ചതിൽനല്ലതെന്തെന്നുചൊൽ
വിഷ്ണുതൻഭക്തിയിൽമേലെമറൊന്നില്ല
കൃഷ്ണനാരായണഏന്നവൻപിന്നെയും
തൃഷ്ണപൂണ്ടിങ്ങനെചൊൽകേട്ടുമാനവൻ
ഉൾനിച്ചുഭേസിച്ചുചൊല്ലിനാനെന്തിദം
മൽക്കരതാഡനത്തിങ്കൽഭയപ്പെട്ട
ടിക്കുകളിൽപാക്കുതെന്നുറച്ചുടൻ
പാൽക്കടലിൽപുക്കൊളിച്ചവനെത്രയും
ശക്തനെന്നാരൊടൊചൊല്ലിക്കൊട്ടത്തതും?
അക്രമമിങ്ങനെപുത്രനെത്താന്നിച്ച

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധിക്കാരികളായനിങ്ങളെല്ലാവരും
ഇക്കാലമില്ലാതെയാക്കുന്നതുണ്ടുഞാൻ
നിശ്ചയിച്ചാലതിനില്ലപക്ഷഭയം
ഇത്ഥംപറഞ്ഞതിക്രുദ്ധനായ്നില്ക്കുന്ന
ദൈത്യനോടത്തൽപൂണ്ടാശുചൊന്നാരവർ
ഭുവനനായകാവീരാഅവനാശീലനാംനാഥാ
ഇവരാരുംഗ്രഹിച്ചതല്ലിവനിച്ചൊല്ലിയവാഞ്ഛാ
മതിയിങ്കലിതുമുന്നംസ്ഥിതിയുള്ളതറിഞ്ഞാലും
ചതിയല്ലപറയുന്നുപിതാവാണസത്യമത്രെ
കരുപോതുംനിരൂപിച്ചാൽതരമില്ലെങ്ങളാലെന്നു
തിരുവുള്ളമതിലാവാൻപറയുന്നിന്നടിയങ്ങൾ
തിരുമേനിയൊഴിച്ചിന്നൊരുഗതിയില്ലചൊല്ലാം
പരമാത്മനിതെന്നതുകരുതിപ്പാലയനാഥാ!
ഏവംപറഞ്ഞതുകേട്ടോരനന്തരം
ഭാവംപകർന്നുഹിരണ്യകശിപുവും
ദൈവാനുകൂലമേറുന്നോരുബാലനെ
ദൈവംമറന്നുകൊണ്ടിങ്ങിനെചെയ്തവ
ഏവനുംചൊല്ലുവാനാവതല്ലാത്തതു
ദേവദേവ!ഞാൻപറഞ്ഞാലൊടുങ്ങുമോ
ഭക്ത്യാപിഞാനിന്നിതുപറയുന്നതിൽ
വ്യക്തിപോരാതെവന്നാലുംപിഴയ്ക്കിലും
ഭക്തപ്രിയ!ഭവാൻകാത്തുകൊള്ളേണമേ
മുക്തിപ്രദ!പാർത്ഥിപാർത്ഥിനാരായണ!
വാളിൽപരിചയമേറുന്നഭൃത്യനെ -
ത്യാദികൾചൊടുകല്പിച്ചുപ്പാപ്പിച്ചിതു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ബാലനെക്കൊണ്ടുപോയ്ക്കൊല്ലുവിനെന്നുടൻ
വാളുംകൊടുത്തുപറയഞ്ഞയച്ചീടിനാൻ
ദുഷ്ടനാംദൈത്യനീവണ്ണംപറഞ്ഞങ്ങു
വിട്ടതുനേരംമഹാജനമൊക്കവെ
കഷ്ടമാഹന്തകഷ്ടംകഷ്ടമിങ്ങിനെ
ശിഷ്ടരായുള്ളവർചൊല്ലിനിന്നീടിനാർ
കേട്ടുകേട്ടങ്ങുലോകേവസിക്കുംജനം
കൂട്ടംതുടങ്ങിനാരിങ്ങനെതങ്ങളിൽ
കേട്ടീലയോതാൻവിശേഷങ്ങളൊന്നുമേ?
കേട്ടീലചൊല്ലുവിനെന്തൊരുവാസ്തവം
കൂട്ടിയെത്തമ്പുരാൻവെട്ടുവാൻകല്പിച്ചു
കൂട്ടിയേയോകൂട്ടിയെത്തന്നെനിശ്ചയം
തമ്പുരാൻതന്നുടെപുത്രനോഅന്യനവൻ?
തമ്പുരാൻതന്നുടെമൂത്തപുത്രനവൻ
എന്തൊരുകാരണംകൊണ്ടുഹനിക്കുന്നു
ബന്ധമേതെങ്കിലുംകേട്ടുവോതാനതു
ബന്ധംപറവാൻവിചാരിക്കണംകിഞ്ചിൽ
ബന്ധനമുക്കുംമരണത്തിനായ്വരും
എന്തോരുപേരുചൊല്ലിനാനായവൻ?
ബന്ധത്തെയിത്രയോളംപറഞ്ഞീടുവൻ
കൂട്ടികളെവിളിച്ചുവല്പിച്ചുകൊള്ളണം
കൂട്ടംപറയാതിരിക്കണംപേരിതു
നമ്മുടെബാലകനിശ്ശീലമെന്നതു
ചെമ്മേവിചാരിക്കിലില്ലനിസ്സംശയം
കേളനാംനമ്മുടെബാലകനിന്നലെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കാലിലൊരുകല്ലുതട്ടുകകാരണം
നാരായണായെന്നൊരുഗിരംശബ്ദിച്ചു
ആരുംഗ്രഹിച്ചീലതെൻഭാഗ്യമൽഭുതം
താച്ചനെന്നരുണ്ടൊരുബാലനിനിക്കവ-
നൊച്ചയില്ലാപുറത്തേക്കൊരുതെല്ലുമെ
തച്ചുവെന്നാലുംകരയുമാറില്ലവ-
നിച്ചരിത്രംനിരൂപിക്കിലത്ഭുതം
പേർപറയാത്തവൻപേർപറഞ്ഞീടൊലാ
പാരമാപത്തിനുകാരണമാക്കൊലാ
ഇത്ഥംപലരുംപറയുന്നതുനേര-
മുത്തമനായകുമാരനോടുംതദാ
എത്തിക്കൊലസ്ഥലത്തപ്പൊഴേഭൃത്യരും
ചിഞ്ചത്തിലുള്ളതോരോന്നവർചൊല്ലിനാർ
വെട്ടുകബാലനെയൊട്ടുംമടിക്കാതെ
വെട്ടുമോനീയെടാഅരാങ്ങനടായിത്
വെട്ടുവാൻതമ്പുരാനെന്നോടുകല്പിച്ചു
വെട്ടിയാൽകൊണ്ടുവായെന്നുകല്പിക്കിലോ
വെട്ടേണ്ടപോകനാമങ്ങോട്ടുവൈകാതെ
വെട്ടണംതാമസിച്ചീടുവിൻകാൽക്ഷണം
കൊച്ചുരാജാവേഭയാനെഹനിപ്പതി-
ന്നച്ഛന്നേറവാക്കിനാൽകൊല്ലുന്നഞങ്ങളും
അച്ഛനിന്നെന്നെവധിപ്പാൻപറഞ്ഞാകി-
ലിച്ഛയാകൊന്നാലുമെന്നുചൊല്ലിടിനാൻ
ഏവംപറഞ്ഞൊരുബാലകനപ്പോഴേ
ഭാവനാരൂപനെദ്ധ്യാനംതുടങ്ങിനാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവ ദേവ കൃഷ്ണനാരായണപാഹി
ദേവാരിനാശന! പാഹിനാരായണ!
ലോകത്തിലെല്ലാംഭവാനുംവസിക്കുന്നു
ലോകങ്ങളെല്ലാംഭവാങ്കലുംവാഴുന്നു
ചാകുന്നതല്ലഭവൽകൃപയുണ്ടെങ്കി-
ലാകുന്നതല്ലാഹനിപ്പാനൊരുത്തനും
നാരായണാ! പാഹിനാരായണ! പാഹി
നാരായണ! പാഹിനാരായണ! ഹരേ!
ധ്യാനമീവണ്ണമുറച്ചുനിൽക്കുംവിധൌ
മാനംനടിച്ചതിലേകദൈത്യൻചെന്നു
കാലുവെച്ചുംമാറിനിന്നുമടുത്തുടൻ
ബാലനൊക്കൊല്ലുവാനായിവെട്ടീടിനാൻ
ബാലന്റെദേഹത്തിലെത്തുവാനായൊരു
കാൽവിരൽപോരാഞ്ഞുവാളുചെന്നപ്പോഴേ
കാലിന്റെമേലേമുറിഞ്ഞവനുംചെന്നു
കാലപുരിപുക്കുവാണതുകണ്ടതിൽ
അന്യൻപുറപ്പെട്ടുചെന്നുവെട്ടുമ്പൊഴ-
തൊന്നുപിടച്ചുവാൾമോല്പാട്ടുപോയിതു
കുത്തിനെറുകയിൽവീണിതതുകണ്ടു
തത്രനിന്നീടുന്നദൈത്യടേജനം
കുത്തുവെട്ടീടിനാർതങ്ങളിൽതങ്ങളിൽ
ചത്തുപോയെന്നേപറയേണ്ടുസവ്വരും
അത്തലുംബാലകനൊത്തീലതെല്ലുമേ
സതാരംപിന്നെയുംബാലനെക്കൊല്ലുവാൻ
ധിക്കൃതിയേറുന്നദിക്കരിചർത്തെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഒക്കെവരുത്തിച്ചുകുത്തിച്ചുബാലനെ
പാൽക്കടൽവർണ്ണനെധ്യാനിച്ചിതപ്പൊഴം
അക്കരിവർഗ്ഗന്തെങ്ങാംപൊടിഞ്ഞിതു
അഷ്ടനാഗങ്ങളെവിട്ടിതവർചെന്നു
പുഷ്ടരോഷംകടിക്കുന്നതിൻമുന്നമേ
കൂറിയോടെപല്ലുശേഷംകൊഴിഞ്ഞുപോയ്
വിഷ്ണുദേവൻറെമായാവൈഭവത്തിനാൽ
കുണ്ഡത്തിലിട്ടെരിച്ചീടേണമെന്നോർത്തു
കുണ്ഡംകുഴിച്ചതിൽതിയ്യുംജ്വലിപ്പിച്ചു
തിണ്ണന്നുബാലനെക്കെട്ടിയെറിഞ്ഞിതു
കണ്ണനെയപ്പൊഴുള്ളിലാക്കീടിനാൻ
ഉണ്ണിയാംപ്രഹ്ലാദനങ്ങുചെല്ലുംവിധൌ
വഹ്നിയുംകെട്ടതണഞ്ഞുതദ്ദേശവും
സഞ്ജ്ഞബാലനെപ്പിന്നെപ്പിടിപെട്ട
ദുഷ്കരപാശബന്ധനംചെയ്തുകൊ-
ണ്ടുവ്വരാമേഖലതന്നിലാക്കീട്ടുമേൽ
പർവ്വതസംഘങ്ങളേറിമൂക്കീടിനാർ
സർവ്വംസഹാനാഥനെച്ചിന്തചെയ്തയാൽ
പർവ്വതസംഘംപൊടിഞ്ഞുപാശങ്ങളും
പൊട്ടിയബാലനെയപ്പുതികണ്ടുടൻ
അബ്ജിതൻതിരംകയേറിവെച്ചീടിനാൻ
ഭക്ഷണാദ്യങ്ങളിൽക്ഷേപളംകൊടുത്തതും
കുക്ഷിസ്ഥിതനീശൻഭക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിതു
കാറുംചൂഴലിയുംവന്നടുത്താനതും
ഏറെറില്ലബാലകനെന്നല്ലുവാറിനെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏറാംപരവശമാക്കിട്ടഹിപ്പിച്ചി-
തൂറാംപെരുത്തൊരുദേവകൃപാവശാൽ
ഇങ്ങിനെയോരോന്നുചെയ്തതൊന്നുംബാല-
നങ്ങുതട്ടാഞ്ഞൊരുനേരത്തുമാനവർ
തങ്ങളിൽചൊല്ലീട്ടൊരുത്തൻപറഞ്ഞതി-
നിങ്ങൊരുകൌശലമുണ്ടതുചെയ്യണം
ഗഹ്വരംതീർത്തതിൽപ്രഹ്ലാദബാലനെ
സത്വരംനിക്ഷേപണംചെയ്തുഗഹ്വരം
മൃത്തികകൊണ്ടുമൂടീടുകതൽക്ഷണേ
ചത്തുപോയീബാലനെന്നുകഥിച്ചിടാം
അത്തൽതീർന്നനമുക്കുംപൈത്യരാജനും
ചിത്തത്തിലിത്ഥമുറച്ചിതുഞാനെന്ന-
ത്യന്തമൂഢനൊരുത്തൻപറഞ്ഞിതു
നിക്ഷേപണംചെയ്തുവെങ്കിലീബാലകൻ
തൽക്ഷണംതന്നെമൂച്ചുവരുംദൃഢം
വൃക്ഷമുണ്ടാകുംമഹീരുഹത്തിൽനല്ല
ശിക്ഷയാപ്രഹ്ലാദസംഘ്ലംഘലിച്ചിടും
ആയതുകൊണ്ടതുംചെയ്തുകൂടാനമു-
ക്കാവതല്ലെന്നങ്ങടങ്ങുകനല്ലതു
പിന്നെയുംബാലനെപ്പൈത്യേശ്വരൻതന്നെ
സന്നിധൌകിഞ്ചനപാപ്പിച്ചുകൊണ്ടുടൻ
മന്ദതപോവാൻഗുരുവിങ്കലാക്കിട്ടു
മന്ദേതരംപഠിപ്പിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ
അന്നവർചെയ്തഭിചാരകർമ്മത്തിനാൽ
വഹ്നിയിൽനിന്നുജനിച്ചുള്ളകൃത്യകഥ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെന്നകുമാരനെക്കൊല്ലുവാനോങ്ങിനാർ
തന്നുള്ളിൽവാഴുന്നവിഷ്ണുചക്രംകൊണ്ടു
വഹ്നിയിൽപാരകളെന്നകണക്കിനെ
നന്നായ്ഹിച്ചിതുകൃത്യകളൊക്കെയും
എന്നുള്ളവാത്തയുംകേട്ടദൈത്യേശ്വരൻ
തന്നുള്ളിലോരാംവിചാരംകലന്നിതു
നന്ദനനാമിവനിന്നുള്ളഭക്തിക്കു
മന്ദതയില്ലവർദ്ധിക്കുന്നുമേൽക്കുമേൽ
എന്തിനിവേണ്ടുവെന്നന്തരാസന്തതം
ചിന്തിച്ചുചിന്തിച്ചുമോനവാധീശ്വരൻ
പത്തുശതയോജനോന്നതമായുള്ളൊ-
രുത്തമസൌധാഗ്രദേശത്തിലേകദാ
ആസ്ഥാനമണ്ഡപേഭൃത്യരോടൊത്തുസ-
ന്തോഷംനടിച്ചുവാണീടുംദശാന്തരേ
പുത്രനാംപ്രഹ്ലാദനത്തൽതിന്നുള്ള
പുത്രരോടൊന്നിച്ചുതത്രചെന്നീടിനാൻ
സത്വരംചെന്നുതൊഴുതനേരംദൈത്യ
കല്പനമൂലമാഭൃത്യവർഗ്ഗംതദാ
ഉത്തമബാലനെരഹസ്സുംകാലുമ-
ങ്ങത്യന്തരോഷാൽവരിഞ്ഞുകൊണ്ടീഷ്യയാ
അക്ഷണമങ്ങവരാശുകീഴ്പോട്ടേയ്ക്കു
വിക്ഷേപണംചെയ്തുപ്രഹ്ലാദബാലനെ
പക്ഷിദ്ധ്വജനായനാരായണംനല്ല
ശിക്ഷയാമാനസംതന്നിലാക്കിദ്രുതം
തൽക്ഷണംപാശങ്ങളറുകീഴ്പോട്ടേക്കേ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പക്ഷിപോലേപോന്നിതക്ഷീണനാമവൻ
അക്ഷികണ്ണുശായിതാൻനിയോഗിക്കയാൽ
അക്ഷിതിപ്രത്യക്ഷരൂപിയാസ്സുന്ദരൻ
ലക്ഷണയുക്തനാംബാലനെക്കയ്യിലേ
റക്ഷിതിതന്നിൽനിത്തീടിനാൾമെല്ലവേ
എന്നതുകണ്ടതിസന്തോഷസംയുതം
ധന്യനാംബാലൻതൊഴുതുചോദിച്ചിതു
എന്നെക്കരിച്ചിത്രകാരുണ്യശാലിയാ..
യിങ്ങനെതാങ്ങുവാൻസംഗതിയെന്തഹോ
എന്നമ്മയെന്നെയുപേക്ഷിച്ചിരിക്കവേ
നന്ദിപൂണ്ടിങ്ങിനെചെയ്തതുകാരണം
എന്നമ്മയാംദേവിതൻപാദപങ്കജേ
നന്നായ്വണങ്ങുന്നമേല്പുമേലേഷഞാൻ
എന്നുള്ളവാക്കുകൾകേട്ടുഭഗവതി
മന്ദംകുമാരനോടിങ്ങനെചൊല്ലിനാൾ
പന്നഗശായിതൻകല്പനയാലുടൻ
ധന്യനാംനിന്നെരക്ഷിച്ചുകൊണ്ടീടുവാൻ
മന്നിടമേവിനാൻവന്നുതാങ്ങിടിനോൻ
ഇന്നുംനിനച്ചാലെവിടയുമെത്തുവൻ
എന്നരുളിക്കരംകൊണ്ടുതലോടീട്ടു
മന്ദംമറഞ്ഞിതുഭൂമിദേവീതദാ
എന്നതുകണ്ടുടൻമന്നവൻതൈത്യനും
മന്ദതപൂണ്ടുവിഷണ്ണനായിടിനാൻ
അണ്ഡജവാഹനാംവിഷ്ണുതൻഭക്തിയി_
വണ്ണംകുമാരനുനിന്നൊരുകാരണം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ധന്യനിവനൊന്നകാരണമൊക്കവേ
നന്ദിച്ചുവാഴ്ത്തിസ്തുതിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ
പിന്നെയുംബാലനെവിദ്യപഠിപ്പതി-
ന്നന്യനരോഷാൽപറഞ്ഞയച്ചീടിനാൻ
ധന്യജനങ്ങൾക്കുചെയ്യുന്നതൊക്കെയും
നന്നെന്നൊഴിഞ്ഞുഭവിക്കുമോകുത്രചിൽ
അന്നൊരുനാൾഗുരുവില്ലെന്നുകാൺകയാൽ
തന്നൊടുകൂടിപ്പഠിക്കുന്നബാലരെ
കണ്ണൊഴിയാതേയരികേവിളിച്ചവർ
തങ്ങളോടുചിവാൻപ്രഹ്ളാദബാലകൻ
ഞാനിന്നൊരുവല്ലുവാക്കുചൊല്ലുന്നതു
മാനംനാടിച്ചുധരിപ്പിനെല്ലാവരും
മാനുഷനായ്ജനിച്ചാകിൽമുകുന്ദനെ
മാനസംതന്നിലാക്കീടുകനല്ലതും
മന്നിടംതന്നിൽജനിച്ചുള്ളഭോഗങ്ങൾ
നന്നെന്നുതോന്നുന്നതെത്രയുമത്ഭുതം
ജന്മമരണമോരോന്നുനിനക്കിലോ
നിന്ദിതമെന്നോപറയേണ്ടുസർവ്വവും
ഇന്നതൊന്നുംവരാതെകഴിച്ചീടുവാൻ
നന്ദജൻതൻനാമമുച്ചരിച്ചീടുവിൻ
എന്നുള്ളവാക്കുകൾകേട്ടടൻബാലരും
നന്നായ്ത്തൊഴുതുചൊടിച്ചിതുബാലകം.
അപ്പഴിനായകൻതന്നൊരസുതനായഭവാനിപ്പോ-
ളിപ്പയെല്ലാമെവിടുന്നുപഠിച്ചുചൊല്ലുകരാജൻ!
ഒരുനേരംഭവാനോടുപിരിയാതെയടിയങ്ങൾ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കരുവൻതൻറികടത്തിലൊരുപോലെപഠിച്ചതിൽ
തിരുവുള്ളമതിലേവംവരുവാൻകാരണമിന്നു
പരമാത്മമടിയങ്ങൾക്കറിവാനാഗ്രഹംനാഥാ
മതിമാൻബാലകനോവംമതിയിൽകൌതുകമോടെ
ദിതിജബാലകരോടുമതിയിലുള്ളതുചൊല്ലി
പണ്ടൊരുനാൾപിതാവായദൈത്യാധിപൻ
കണ്ടൊരംതപസ്സിന്നുപോയാനാത്ത
കണ്ടുദേവേന്ദ്രൻജയിച്ചിതുദൈത്യരേ
കൊണ്ടുപോയീടിനാരുനൻറെമാതാവിനെ
കണ്ടുവന്നുമുനിനാരദനപ്പൊഴേ
വിണ്ടുമാതാവിനെക്കൊണ്ടുപോയ്പാപ്പിച്ചു
ഗർഭത്തിൽവാഴുമെന്നൊക്കുമതിക്കൊണ്ടു
ഗർഭിണിയാകിയമാതാവിനോടനു
ചിൽപുരുഷൻതൻറെഭക്തിയെപ്പേരുമേ
സൽപുമാൻമാമുനിനോരുത്തിനാൻ
ദുർഗ്ഗയാകയാലമ്മമറന്നിതു
ഭക്തനായഞാൻസൂക്ഷിച്ചുമാനസേ
അപ്രകാരംഗ്രഹിച്ചുള്ളൊരുവസ്തുവെ-
ന്നിപ്പുരമാത്മമറിഞ്ഞുകൊണ്ടീടുവിൻ
ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞുദൈത്യബാലക്കു
ചിൽപുരുഷഭക്തിമാർഗ്ഗംകൊടുത്തിതു
തൽപ്രകാരങ്ങൾഹിരണ്യകശിപുവും
ക്ഷിപ്രംധരിച്ചതുനേരത്തുബാലനെ
കല്ലറതന്നിലിട്ടാശ്രുപൂട്ടി,ബാല-
നില്ലതുകൊണ്ടുംവിഷാദമശേഷവും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നല്ലരാംദൈത്യബാലന്മാരവിടേയും
അല്പൽ തീർപ്പാൻചെന്നുചൊല്ലിനാരീദൃശം
കാരാഗൃഹത്തിൽകിടക്കയാലിന്നൊരു
വാരവശ്യംവേണ്ടരാജവൃദ്ധാമണേ!
കാരുണ്യരാശേഭവാനിഷ്ടമെന്തതു
ആരുംഗ്രഹിക്കാതെഞങ്ങൾതന്നീടുവൻ
ഏവംമൊഴികേട്ടപ്രഹ്ലാദബാലകൻ
ദേവദേവൻതാൻതരുമിനിക്കൊക്കെയും
എങ്കിലിനിക്കൊരുകിഞ്ചനനൽകണം
നിങ്കലെന്താഗ്രഹംചൊല്ലുകവേണ്ടതു
ഏൻകരേപാല്പായസംതന്നുവെങ്കിലോ
അങ്കുരിക്കുംമമസന്തോഷമേറവും
പങ്കജലോചനൻതന്നെസ്മരിക്കുനീ
ശങ്കവേണ്ടൊലഭിക്കുംനിനക്കായതു
അപ്രകാരമവൻ ചിന്തചെയ്തീടിനാ-
നപ്പൊഴേപാൽപ്പായസംനിറഞ്ഞുകരേ
ക്ഷിപ്രംപറഞ്ഞിതുമറൊരുത്തനിനി-
ക്കപ്പത്തിനാഗ്രഹംപാരമുണ്ടൊക്കണം
അപ്പംനിനച്ചാലതുംലഭിക്കുംനിന-
ക്കല്പംവിഘ്നാദംഭവിക്കേണ്ടമാനസേ
അപ്രകാരംകൊടുത്തപ്പരമാത്മനെ
എപ്പേരുമേനോരാധ്യനാക്കിനാൻബാലകൻ
നാരായണഭക്തിയെന്നിയേമറൊന്നും
നേരേവിചാരിക്കിലില്ലയെന്നുള്ളിതും
പാരമുദിച്ചുമനംതെളിഞ്ഞേവരും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നാരായണഹരേ!ഗോവിന്ദമാധവ
നാരായണകൃഷ്ണവിഷ്ണോജഗല്പതേ
നാരായണാപാഹിയെന്നുതുടങ്ങിനാർ.
നാരായണഭജനത്തിൻപ്രഭാവങ്ങൾ
നാരേജനങ്ങൾക്കുബോദ്ധ്യമാക്കീടുവാൻ
നാരായണൻതാൻജനിച്ചവതാരമോ
നാരായണഹരേ!മറെന്തുചൊൽവതു
ഇത്തരംകേട്ടജനങ്ങളെല്ലാവരും
സതരമൊത്തുപുറപ്പെട്ടുചെന്നടൻ
തൈത്യാധിരാജൻഹിരണ്യകശിപുവിൻ
പത്തനംചെന്നുണർത്തിച്ചാരവസ്ഥകൾ
കേട്ടുകോപംപൂണ്ടുതൈത്യനാംചൊല്ലിനാ-
നൊട്ടല്ലവനുടെഭൂതപാക്കിലാ
പെട്ടെന്നുഭൃത്യരാംനിങ്ങൾവരുത്തുവിൻ
വെട്ടിയെൻവാളിനുഭോജനമാൽകീടുവൻ
ഒട്ടുംമടിക്കാതവർകൊണ്ടുവന്നിതു
ശിഷ്ടനാംബാലൻതൊഴുതുതൈത്യനോ
രുഷ്ടനാംതൈത്യനുംപുത്രനോടു ചിവാൻ
ദുഷ്ട!നിനക്കാരുടാസഖിചൊല്ലുക
ദുഷ്ടബുദ്ധേനിനക്കിഷ്ടനായുള്ളൊരു
വിഷ്ണുനാഥനെന്നുള്ളവനെങ്ങടാ?
ക്രുദ്ധനായ്തൈത്യനിത്തരംചൊന്നതി-
നുത്തരംബാലൻതൊഴുതുചൊല്ലീടിനാൻ.
ഈരേഴുലോകത്തിനീശനായീടുന്ന
നാരായണനെന്നുണർമിത്രമെന്നുള്ളതു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നോരായതല്ലനിരൂപിക്കമാനസേ
നാരായണൻലോകബന്ധുതാനല്ലയോ
പാരേഴരണ്ടിലുംവാണരുളീടുന്ന
പാരാതതിലുള്ളവകളിലൊക്കെയും
തൂണിലുംകോണിലുംകാണുന്നവറിലും
കാണാതെകേൾക്കുന്നവറിലുമെന്നല്ല
എല്ലാപ്പൊരുത്ഥങ്ങളിലുംമറഞ്ഞുടൻ
കല്യാണവാരിധിവാഴുന്നസർവ്വദാ
അങ്ങിനെയുള്ളമുകുന്ദംസ്മരിക്കാതെ-
യിങ്ങിനെകാലംകഴിക്കേണ്ടനീവൃഥാ
മൈത്രേന്ദ്ര! നിന്നുടെമൈത്രബുദ്ധിംത്യജ
സത്യസങ്കല്പനോധ്യാനിക്കമാനസേ
ഇത്തരംകേട്ടതിക്രുദ്ധനാംദാനവൻ
സത്വരംവാളുമെടുത്തിളക്കിത്തദാ
രുഷ്ടതമൂലമാസ്തംഭിയിൽനിന്നുതീ-
ക്കട്ടകൊണ്ടൊട്ടിത്തെറിച്ചുചീഴ്ംവണ്ണ-
മഷ്ടദിക്പാലരുംഞെട്ടുമാറുച്ചത്തി-
ലട്ടഹാസംചെയ്തുചൊല്ലിനാനിങ്ങിനെ
ദുഷ്ടായെടാനിന്നെവെട്ടുന്നതുണ്ടുഞാൻ
ഇഷ്ടനാംനിൻറെനാരായണൻതൂണിൽനി-
ന്നിഷ്ടതചെയ്യുന്നതുകണ്ടീടണംശാ!
അട്ടഹസിച്ചുഹസിച്ചുകൊണ്ടിങ്ങിനെ
മുഷ്ടിയാൽപെട്ടെന്നിടിച്ചിതുതൂണതിൽ
വട്ടംതിരിഞ്ഞുഞെരിഞ്ഞാരുതൂണിൽനി-
ന്നട്ടഹാസംകേട്ടഞെട്ടിലോകത്രയം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വട്ടത്തിലുള്ളൊരുദ്ധിയുംദംഷ്ട്രയും
അഷ്ടബാഹുക്കളുംനിഷ്ഠുരനാദവും
ഞെട്ടുമാറുള്ളൊരുഘോരസഭാവമാ-
യ്പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടനേരമദ്ദൈത്യവീരം
ഞെട്ടിഞ്ഞെട്ടുകൊണ്ടെട്ടുദിക്കിലും
ദൃഷ്ടികൾകൊണ്ടുനോക്കീട്ടുമണ്ടുംവിധൌ
ആട്ടിപ്പിടിപ്പാനടുത്തൊരുനേരത്തു
പെട്ടെന്നദൈത്യൻചെറുത്തുനിന്നീടിനാൻ
ഉദ്ധതന്മാരവർചെയ്തഭയങ്കര-
യുദ്ധംപറവാൻനമുക്കാവതല്ലഹോ
മാത്താണ്ഡനസ്തമിച്ചീടിനനേരത്തു
ദൈത്യാധിരാജനെച്ചന്നപിടിപെട്ട
പത്മനാഭൻദാരുമദ്ധ്യത്തിൽവച്ചുടൻ
ഹസ്തപാദങ്ങളുംമസ്തകവുമമ-
ത്തത്പൃഗുമാംതൻനഖങ്ങളാൽമാറിടം
ഭിത്വാവമ്പന്നൊരുശോണിതമൊക്കയും
പീതപാകുടർമാലവാരിയെടുത്തതു
തൃക്കഴത്തിൽചാർത്തിയട്ടഹാസംചെയ്തു
നിസ്സഹിക്കുന്നതുകണ്ടിട്ടുമാവ
വസ്ത്രങ്ങളുദ്ഭയത്തിനാലഗ്നിയിൽ
മഗ്നങ്ങളാകുന്നപാരകളെറ്റോലെ
ഭദ്രധരായ്വന്നാരടുത്തവരൊക്കയും
അപ്രഭാവംകണ്ടുമണ്ടീടിനാർചില-
രിപ്രകാരംചെയ്തനാഥൻജനാർദ്ദന-
നപ്പൊഴത്തല്പംശമത്തെധരിച്ചുടൻ
ക്ഷിപ്രമസ്സിംഹാസനവസിച്ചീടിനാൻ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നരഹരിയുടെതിരുവുടലുടനതിഭയമൊടുകണ്ടഥവിധിയും
പുരരിപുഭഗവാനുംസുരഗണസഹിതനതാകിയഹരിയും
സുരമുനികളുമവരൊടുചേരുന്നൊരുമുരരിപുസേവകജനവും
നരഹരിവടിവാശുധരിച്ചൊരുതിരുവുടൽതൊഴുതുപുകഴ്ത്തീ.

മാനുഷഹരിരൂപ!നതജനഹതപാപ!
മാമുനിമനദീപ!മനസിജസമരൂപ!
നീരജസുമലോല!നിരുപമഗുണശീല!
ദാനവകുലകാല!ദിതിസുതസുതപാല!
സാരസദളനയന!ശശധരസമവദന!
ഹാടകരുചിവസന!ഹലധരസഹജനന!
കോമളമൃദുഹാസ!കമലജഹൃദിവാസ!
പാലയപരമേശ! ജയ ജയ ജഗദീശ!

ഇപ്രകാരങ്ങളുംപിന്നേയുമോരോന്നു
സൽപുമാനേസ്തുതിച്ചിട്ടുംനമിച്ചിട്ടും
അല്പവുംഭാവംപകർന്നുകാണാഞ്ഞുകൊ-
ണ്ടല്പലസംഭവൻതാൻനിഃയാഗിക്കയാൽ
ഉല്പലപത്രാക്ഷിയായഭഗവതി
അല്പംസമീപത്തുചെന്നോരനന്തരം
സൽപുമാനൊന്നുകടാക്ഷിച്ചതുകണ്ടു
കെല്പുപോരാമനസ്സിനെന്നുമാറിനാൾ
ബ്രഹ്മാദിദേവകൾചെന്നുപ്രഹ്ളാദനെ
സമ്മാനപൂർവ്വംപറഞ്ഞയച്ചീടിനാർ
പ്രഹ്ളാദബാലകൻചെന്നുതൊഴുതപ്പോ-
ളാഹ്ളാദശാലിയായുന്നരഹരി
വത്സനാംപ്രഹ്ളാദബാലനെത്തന്നുടെ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വത്സപിടിച്ചുചേത്താലിംഗനംചെയ്തു
ചിത്സച്ചരൂപനവൻമൂർദ്ധ്നിചുംബിച്ചു
തത്സമംഭാഗ്യമൊരുത്തക്കുകിട്ടുമോ!
ദേവദേവൻതങ്കലുള്ളൊരുഭക്തിയി-
വണ്ണംവരുന്നവനേകനെന്നാകിലും
ദേവൻപ്രസാദിച്ചുവേണ്ടതുനൽകുമെ-
ന്നോവരുംബോദ്ധ്യപ്പെടേണമെന്നിങ്ങിനെ
കാണികൾകാണുവാൻകാണിനേരംഹരി
പാണിയാൽബാലംഗ്രഹിച്ചിരുന്നീടിനാൻ
പാണികൾകൂപ്പിസ്തുതിച്ചിതുബാലകൻ
പ്രാണികൾക്കീശ്വരാനാഥരാജന്യജയ!
വാണീഭഗവതിനാഥനുമീശനും
വാനവർനാഥനുംദേവസമൂഹവും
ദാനവസംഘവുംമാനവസംഘവും
ദാനയജ്ഞാദിയാംസർവ്വകർമ്മങ്ങളും
നാടുംനഗരവുംകാടുംമലകളും
തോടുംപുഴകളുംക്കൂടുംസമുദ്രവും
കാടുംമൃഗങ്ങളുംചാടുംകപികളും
പാടുംകയിലുകളാടുംമയിൽകളും
മാടുംമഹിഷവുമാടുംതൃണങ്ങളും
ചാടുംരഥങ്ങളുമോടുംവഴികളും
എന്നുവേണ്ടാപിനൊമന്നിടമേഴും-
ണ്ടുള്ളതിലുള്ളസമസ്തവസ്തുക്കളും
മന്നിടദേവനായുള്ളഭവാനെന്നു-
മെന്നല്ലവഭവാൻതങ്കലെന്നുള്ളതും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

എന്നുള്ളിലോത്തിരിക്കുന്നുഞാനെപ്പോഴും
സുന്ദരാംഗ! ജഗന്നാഥാ ജനാർദ്ദനാ!
എന്നിങ്ങിനേയുംപലവിധവുംബാല-
നന്നുനമോദംസ്തുതിച്ചുകൈക്കൂപ്പിനാൻ
നാരായണൻതന്നെറഭക്തരിലുത്തമൻ
നാരായണസ്തുതിചെയ്കയായോരോന്നു
നേരേപറവാനറിയുതാഞ്ഞയാൽ
നാരായണായെന്നുകൈവണങ്ങുന്നുഞാൻ
നാരായണനിന്മയെല്ലാംധരിച്ചുടൻ
സാരജ്ഞനാംബാലനോടരുളീടിനാൻ
നേരേപറകനീവേണ്ടുംവരങ്ങളെ
പാരാതെഞാൻതരുന്നുണ്ടുനിനക്കെടോ
എന്നുകേട്ടപ്പൊഴേധന്യനാംബാലകൻ
നന്നായ്ത്തൊഴുതുകൊണ്ടിങ്ങിനെചൊല്ലിനാൻ
വന്നുകൂടുന്നരാഗാദിശത്രുക്കളും
മുന്നമപ്പൻചെയ്തദുഷ്കർമ്മസംഘവും
ഒന്നുംഫലിക്കാതിരിപ്പതിന്നായ്യൊണ്ടു
നന്നായനുഗ്രഹിക്കേണംദയാനിധേ!
എനാപേക്ഷിച്ചാനതുംകൊടുത്തുപിന്നെ
യൊന്നുപറഞ്ഞുജഗന്നിവാസൻഹരി
ഇന്നുനീവന്നിക്കലത്തിൽജനിക്കയാൽ
ധന്യരാംനിന്നുടെപൂർവ്വജന്മാരവർ
ഇന്നേവരെച്ചെയ്തപാപംനശിച്ചിതു
ചെന്നുതാതൻറസംസ്കാരാദിചെയ്കനീ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

മനാചന്തരാവധിദാനവശ്രേഷ്ഠനായ്
മന്ദതതീർന്നവാണാലുംമഹാമതേ!
പിന്നെയെന്നോടൊടെകമത്സ്യംലഭിച്ചിടാം
ഏന്നുപറഞ്ഞങ്ങനഗ്രഹിച്ചീടിനാൻ
നാരായണൻജഗന്നാഥൻജനാർദ്ദനൻ
കാരണപുരുഷൻകാരുണ്യവാരിധി
മാരാരിമുമ്പായവരോടുമൊന്നിച്ചു
പാരാതെയങ്ങുമറഞ്ഞരുളീടിനാൻ.
ഇപ്രകാരംചെയ്തനാഥൻമുരാന്തകൻ
സൽപുമാനാകിയനാരായണൻഹരി
അല്പജ്ഞനാമെന്നെരക്ഷിക്കവേണമേ
ഭക്തപ്രിയജയകൃഷ്ണജയജയ!

പ്രഹ്ലാദചരിതം ശീതങ്കൻതുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

15. ശ്രേയോമോക്ഷം.

പറയൻതുള്ളൽ.

ശ്രീഗണേശ!നമസ്കാരംശ്രീഗുരുവേ!നമസ്കാരം
ശ്രീമഹേശ!നമസ്കാരംശ്രീമുകുന്ദ!നമസ്കാരം
ശ്രീമഹാഭാരതി!വന്ദേശ്രീമഹാലക്ഷ്മിദേവന്ദേ
ശ്രീഗിരീന്ദ്രാത്മജേവന്ദേശ്രീമഹാഭൈരവിവന്ദേ
അമ്പലപ്പുഴമേവുമംബുജനേത്രകൃഷ്ണനമോസ്തുതേ
അമലഗുണഗണനിലയജയജയകമലനാഭനമോസ്തുതേ!
വമ്പനായകിരീടിതന്നുടെസാരഥേമധുസൂദനേ
വരദമുരഹരനരകവിമഥനനരസുരേഡ്യനമോസ്തുതേ
തകഴിയിൽകുടികൊള്ളുമീശ്വരഹരിഹരാത്മജപാഹിമാം
സകലസുരനരഭുജഗനിഷേവിതായനമോസ്തുതേ
ശുകപുരേമരുവുന്നശങ്കരശൂലമൃഗധരപാഹിമാം
സുകവിതാഗുണമേശുവാൻമമസുകൃതവരമരുൾണമേ
സുകൃതനിധിഗുരുധരണിസുരകുലമകുടമണിമമമാനസേ
സുചിരമുകരുണയൊടുവിലസേണമേപരദൈവമേ
പാക്കനാരുടെവംശമാകിനപാൽക്കടൽക്കുപിറന്നഞാൻ
വാക്കിനാരൊട്ടുമിന്നകിഞ്ചനതോൽക്കയില്ലതുനിശ്ചയം
നീക്കമില്ലിനിപ്പിലുള്ളകവിപ്രബന്ധമതോതുവാൻ
നാക്കിനില്ലാരുതടവുമെന്നുടെഗുരുവരന്റെദയനുഗ്രഹാൽ
മുപ്പുരത്തുവസിക്കുന്നമനുമഹാവിദ്വജ്ജനങ്ങൾതാൻ
നിന്മിയന്നുഗമിക്കയില്ലസമർത്ഥബുദ്ധികളെങ്കിലും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കരുപരവതിനധികവിരുതുപാരുത്തുജ്ജനനനിധേ
തിരമൊടൊരുകഥപറവതിനുപണിപാരമെങ്കിലുമേഷ-
(ഞാൻ
ചെറിയകഥകളിലെളിയകഥകഥയാമിസാധുജനങ്ങൾ-
(താൻ
അറിയുമഖിലവുമടിയനുടെഗതിവടിവിലേഷവണങ്ങി-
(നേൻ

അന്തണക്കുതണലാകുംഭദുഗ്ദ്ധകാശയന്തന്റെ
അന്തരംഗത്തിലുംനല്ലോരകണംതന്നിലുമിപ്പോൾ
അന്തികത്തിലമരുമെന്നന്തരംഗത്തിലുംമറും
സന്തതംചാണെഴുമേകദന്തനെഞാൻവണങ്ങുന്നേൻ
നീരജത്തിൽപിറന്നോരുനിഖിലനായികേതായേ
നീരസിച്ചെന്നുടെനാവിൽനൃത്തമാടിക്കളിക്കേണം:
പാരിടത്തിൽകവിയെന്നുപേരിനിക്കുപുകഴ് നീടാൻ
ഭാരതിക്കുള്ളൊരുപാടതാരിണയ്ക്കുനമസ്കാരം
കാലിമേച്ചുകഴലുതിക്കാട്ടുതാറുംനടക്കുന്ന
ബാലഗോപാലകനെന്നെപ്പാലനംചെയ്തരുളേണം
അമിതഗുണമെഴുമമരതടിനിയിലമരുമംബുജലോചനൻ
അമൃതകരനിഭവദനനിഹമമമനസിവിലസണമെ-
(പ്പൊഴും
വാസുദേവപുരേവിളങ്ങിനവാസുദേവനുമെത്രയും
ഭാസുരാശയരായിടുന്നൊരുഭ്രസുരാവലിയുംമുദാ
വ്യാസനാദിമുനീന്ദ്രരുംകനിവേറുമെൻഗ്രന്ഥനാഥനും
വാസരംപ്രതിവന്ദനമ്മുടെവാസനയ്ക്കുതുണയ്ക്കുണം
പാക്കനാരിതിഹപർപുകഴ്ന്നപറക്കുലപ്പെരുമാളുടെ
ഭാഗ്യമുള്ളകുലത്തിൽവന്നുപിറക്കുകൊണ്ടടിയന്നഹോ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

വാക്കിനിന്നുതടസ്ഥമുള്ളതൊഴിച്ചുനിന്തിരമേനിയെൻ
നാക്കിൽവന്നുവിളങ്ങണംകമലാലയേകരുണാലയേ!
അമ്പിളിക്കലതുമ്പചാമ്പലെലിമ്പുമമ്പൊടുവമ്പെഴും
ചെമ്പുലിത്തുകിലാടചെഞ്ചിടമുടിയുമഴകിനഗംഗയും
ചമ്പകായുധനെക്കരിച്ചുപൊരിച്ചുപാരമെരിച്ചിടും
ചെങ്കനൽപ്പൊരിചിതറുമഴകിയമിഴിയുമതിമുദ്ദഹാസവും;
ഏവമുള്ളൊരുദേവനെന്നുടെകേവലംപരദൈവതം
ജീവനുള്ളതിനൊക്കെയുംപുനരീശ്വരൻപരമേശ്വരൻ
വെണ്മചേർന്നവിശുദ്ധികൊണ്ടുവിളങ്ങിടുന്നൊരുവിഗ്രഹം
മന്മനസ്സിൽവിളക്കുപോലെവിളങ്ങിടുന്നുദിനംപ്രതി;
സന്തതംതിരുവൈരകീലതടാകവാസിമഹേശ്വരൻ
ചിന്തചെയ്കിലുടൻതെളിഞ്ഞുവരംതരുന്നൊരുമാധവൻ
അന്തകാരികൃപാമിലാസവിശേഷമിങ്ങുലഭിക്കയാൽ
ഹന്തസൽക്കഥയൊന്നുചൊൽവതിനെന്തുതണ്ഡമിനിക്കു-
(ഹോ

ദാനവാരിയെനിത്യവുംമനതാരിലുംകരതാരിലും,
മാനമോടുധരിച്ചിടുന്നൊരുമാനനീയഗ്രണാലയൻ
ദീനരായജനത്തിനുള്ളദരിദ്രദോഷമശേഷവും
താനറിഞ്ഞുനികൃത്തുവാനൊരുവാനവദ്രുമസന്നിഭൻ
ചൊല്ലെഴുന്നവിശാഖമാംതിരുനാളിൽവന്നുപിറന്നഭ്ര
വല്ലഭൻവനമാലിതന്നൊടുതുല്യനിന്നരുൾചെയ്കയാൽ
നല്ലപോലെസഭാസ്ഥലത്തെവലത്തുവെച്ചുവിനീതനായ്
ചൊല്ലുവാൻതുടരുന്നുസൽക്കഥവല്ലതെങ്കിലുമൊന്നുഞാൻ
ഇന്ദ്രശ്രീപദംപോലെവിളങ്ങുംപാണ്ഡ്യരാജ്യത്തു
ഇന്ദ്രദ്യുമ്നനെന്നോരംപ്രസിദ്ധൻഭൂമിപാലേന്ദ്രൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചന്ദ്രശ്രീമഹാകീർത്തിപ്രകാശംകൊണ്ടഹോരാത്രം
സാന്ദ്രശ്രേയസാലോകംജയിച്ചുവാണരുളുന്ന
വിഷ്ണുഭക്തനായുള്ളവിമലജ്ഞാനിയാംഭൂപൻ,
വിഷ്ണുശ്രീഭഗവാന്റെസചിത്രരൂപത്തെനിരൂപിച്ചു
നേത്രങ്ങളടച്ചുംകൊണ്ടിന്ദ്രിയാശ്വങ്ങളെത്തന്റെ
ഗാത്രത്തിന്നകത്താക്കിഹൃദയത്തോടുബന്ധിച്ചു
ആനന്ദസചിത്രരൂപന്റെതിരുവുടൽമനക്കാമ്പിൽ
ധ്യാനംകൊണ്ടുറപ്പിച്ചുദേഹമെങ്ങുമിളക്കാതെ
പ്രാണായാമവുംചെയ്തുപരബ്രഹ്മപ്രകാശത്തെ
പ്രാണങ്ങളടക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നുലോചനംരണ്ടും
ഘ്രാണാഗ്രേസമധ്യാസംചെയ്തുകൊണ്ടുവഴിപോലെ
വാണാനാസനന്തന്നിൽവടിവോടെമഹീപാലൻ
കാണുന്നുജനങ്ങൾക്കുംകനമേറുംകരിങ്കല്ലിൻ
തൂണെന്നുതന്നെതോന്നുംആകാരസ്ഥിതികണ്ടാൽ
കാണാകുംപ്രതഞ്ചങ്ങളൊക്കെയുംവിഷ്ണുവെന്നുള്ളിൽ
ചേണാൻഭക്തിനന്നായ്മുഴുത്തുമേവിനകാലം
അഗസ്ത്യമാമുനിശ്രേഷ്ഠനവിടത്തിലെഴുന്നള്ളി
ആകത്തുചെന്നരചന്റെസമീപത്തെപ്രവേശിച്ചു
സമധ്യാസമുറപ്പിച്ചുവസിക്കുംപാണ്ഡ്യഭൂപന്റെ
സമക്ഷേമാമുനിശ്രേഷ്ഠൻബാഹ്യനേരംനിന്നരുളി
ക്ഷിതിപാലൻഗ്രഹിച്ചില്ലസമാധിബന്ധനംമൂലം
ക്ഷമപാരംകുറയുന്നമുനീന്ദ്രന്റെമനക്കാമ്പിൽ
ജ്വലിച്ചുകോപമന്നേരംചലിച്ചുദേഹമെപ്പേരും
കലങ്ങികണ്ണുകൾരണ്ടുംകുലുങ്ങിച്ചെഞ്ചിടാഭാരം;
വിയത്തുഭാവവുമൊന്നുകയത്തുഭൂപനോടേറ്റം

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കണ്ടിയാവുനപിറന്നവനാരെന്ത
സംഭ്രമത്തോടുനടക്കേണമായിരം
സംവത്സരങ്ങളുനങ്ങാത്തമൂഢ!
ഇത്ഥമുരുശപിച്ചു കുപിതനഗസ്ത്യമാമുനിപുംഗവൻ

P. 591

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ചെറുത്തുവെള്ളവുംകയ്യിലെടുത്തുകുംഭജന്മാവ -
ങ്ങടുത്തുചെന്നൊരുശാപംകൊടുത്തുകോപമാംവഹ്നി
തടുത്തുകൂടൊരുത്തക്കുംഅടുത്തുഭ്രഷ്ടനിക്കപ്പോ
(ളനത്ഥമെന്നതേവേണ്ടു

വിപ്രരെക്കണ്ടാലാദരവില്ലാത്ത
ദുഷ്ടബുദ്ധേ!നശിക്കേണമിപ്പോൾതാൻ
കുപ്രകൃതിക്കൊരനക്കംതരിമ്പില്ല
കുത്തിവച്ചീടുന്നപാവകണക്കേ
അന്തണന്മാരിൽബഹുമാനമില്ലാത്ത
ജന്തുവിനിനക്കെന്തുവിചാരം?
എന്തെന്നുമേതെന്നുമില്ലാത്തവല്ലാത്ത
തണ്ടതപ്പിയ്ക്കുന്തുചിന്തയ്ക്കുബന്ധം?
എന്തിന്നുപാഴിൽപ്രഭുവാക്കിക്കൊണ്ടിച്ചു
മന്ത്രികൾതാമറുള്ളമാടമ്പിമാരും
അന്തിക്കുമുച്ചയ്ക്കുംവന്നവഴിപോക്ക -
ക്കുനാംകൊടുക്കാത്തമന്നവ!നിന്നെ
എന്തിന്നാംകുംപറയുന്നുനീയൊരു
കുംഭിയായ്ചെന്നുപിറന്നുവനാന്തേ
സംഭ്രമത്തോടുനടക്കേണമായിരം
സംവത്സരങ്ങളനങ്ങാത്തമൂഢ!

ഇത്ഥമങ്ങുശപിച്ചകൂപിതനഗസ്ത്യമാമുനിപുംഗവൻ
തത്രനിന്നുഗമിച്ചുവിരവൊടുവിശ്വലോകനമസ്കൃതൻ
ശുദ്ധനാകിയപാണ്ഡ്യനരപതിശാപശകുതിനിമിത്തമായ്
മത്തവാരണമായ്ചമഞ്ഞുമദിച്ചുമണ്ടിമഹാവനേ
ക്ഷീരവാരിധിയിൽത്രികൂടശൈലകുളിനാൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഘോരകണ്ഠരവങ്ങൾകൊണ്ടുമുഴക്കിടുകളൊക്കവേ
വമ്പനാകിയകൊമ്പനാനതകത്തുകൊണ്ടുനടക്കയും,
കൊമ്പുകൊണ്ടുഗ്രകുത്തിമലയുടെകടകനികടമിടിക്കയും
വമ്പിയന്നമരാമരങ്ങളുടിച്ചുചാടിച്ചുപൊടിക്കയും
മുമ്പിൽവന്നണയുന്നസിംഹകുലങ്ങളെപ്പുനരൊക്കവേ
കുംഭിരാജനടുത്തുകുത്തിയമത്തുകൊണ്ടുമുടിക്കയും
സംഭ്രമത്തെവെടിഞ്ഞുകൊണ്ടുസമസ്തടിക്കുതകക്കയും
ഇമ്പമോടുകളിക്കയുണ്ടുപുളയ്ക്കയുണ്ടുമദിക്കയു-
ണ്ടമ്പരന്നുനടിക്കയുണ്ടുനടക്കയുണ്ടിഹപലവിധം
മലകളുംനിലകളുംതോടുംകലകളുംപുലികളുംനാനാ
കരികളുംകിരികളുമുചെന്നാനരികളുംപുലികളുംപേടി
ച്ചുഴലവേകാട്ടിൽപലതരംകലശലുംകൂട്ടി
കൊലകളുംപലതുചെയ്താനത്തലവനുംപലവനംതോറും
കൊലയാനത്തലവൻമദിച്ചുമഹാമലയാചലംപോലെ
കിളുന്നുടനേമലമീതിൽനടന്നുതകത്തുതിമ-
ത്തുലകെട്ടുമിയന്നഗജങ്ങളുടെ
ചെവിപൊട്ടുമിവണ്ണംഗളധ്വനിതം
ബതകേട്ടാൽജഗത്രയവാസിജനം
ഭയപ്പെട്ടുഴലുന്നുഗജേന്ദ്രനവൻ
പിടിയാനകളെയുമിരുവശത്തും
മടിയാതെനടത്തിക്കൊണ്ടാശ്രുതരം
പിടിയെത്താമുഗങ്ങളെത്തുമ്പിക്കരേ
പിടിയാത്തവനല്ലവനങ്ങുമിങ്ങുംപല-
കാട്ടിലുംകോട്ടിലുംകല്ലിലുംമുള്ളിലും
ചെള്ളിലുംചാറിലുംഅരുവിക്കയംചേറ്റിൽ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഏറാംകരുത്തുപെരുത്തുകൊണ്ടെത്രയു-
മാറക്കാരന്റെപരാക്രമമായത്ര
മറന്നാകഥക്കിഹമാറാനൊഴുതാമോ
മാറികളായുള്ളമറുള്ളുപന്തികഥ
കാറത്തുപാറകണക്കേപറക്കുന്നു

പൊക്കമുള്ളഞ്ജനക്കുന്നോടൊക്കുമക്കായമാകാശം
തിക്കിമേല്പോട്ടിവൻമെല്ലെപ്പൊക്കിവയ്ക്കുംഎന്നുതോന്നും
വട്ടമൊത്തുചുവന്നോരുകണ്ണുരണ്ടുമതിൽചെന്തീ-
ക്കട്ടപൊട്ടിത്തെറിക്കുന്നുണ്ടെന്നുതോന്നുമതുകണ്ടാൽ
കാലുനാലുംനെടുത്തോരു വാലുമേറംപെരുത്തോരു
നീലകണ്ഠഭ്രഷണനാം വാസുകിപ്പാമ്പിനോടൊക്കും
പണ്ടുദേവാസുരക്കൂട്ടം മന്ദരപർവ്വതംമത്തായ്
കൊണ്ടുചെന്നുപാല്ക്കടലിൽ ഇട്ടടൻവാസുകിദേഹം
കൊണ്ടുചുറ്റിക്കെട്ടിവാലുംതലയുമങ്ങിനെനീട്ടി
രണ്ടുഭാഗംപിടിച്ചാശുവലിപ്പാൻ നിന്നതുപോലെ
മുമ്പിലായുള്ളൊരു തുമ്പിക്കരവുമങ്ങിനെതന്നെ
പിമ്പിൽവാലുമതുകണ്ടാൽമന്ദരാദ്രിയെന്നുതോന്നും
ഇമ്പമോടേകയംതന്നിലിറങ്ങിക്രീഡചെയ്യുമ്പോൾ
പമ്പരമെന്നതുപോലെതിരിഞ്ഞുമുങ്ങിയുംപിന്നെ
പൊങ്ങിയുംനീന്തിയുംനല്ല ഭംഗിയുണ്ടാംജലേന്തി
പുംഗവന്റെവിലാസങ്ങൾക്കെങ്ങുമേഭംഗമില്ലെത്രം

വെള്ളത്തിൽനീന്തിക്കളിച്ചുംപുളച്ചും
വെക്കംപിടിയെവിളിച്ചുംതെളിച്ചും
ഉള്ളിലിരുത്തിക്കളിച്ചുംകളിച്ചും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ഉള്ളംമദിച്ചുംകുതിച്ചുംപതിച്ചും
താമരപ്പൂക്കൾപറിച്ചുംകൊറിച്ചും
താമസംക്കൂടാതടുത്തുംകടുത്തും
മത്തഗജേന്ദ്രൻമദിച്ചുംനദിച്ചും
മസ്തകംകുത്തിക്കരണംമറിഞ്ഞും
ചിത്തപ്രസാദംകരുത്തുപെരുത്തൊരു
ഹസ്തിവരന്റെ ചരിത്രംവിചിത്രം

ഹൂഹൂഎന്നുപേരാകും ഗന്ധർവ്വാധിപൻവീരൻ
ബാഹുവീര്യമുള്ളൊരുദേഹംതാനതുകാലം
മോഹംകാരണമോരോസാഹസംപ്രവർത്തിച്ചു
മാഹാത്മ്യമതുംപോയിമാമുനിയുടെശാപാൽ
ദേവലാക്ഷ്യമുനിശ്രേഷ്ഠൻ കേവലംവാണരുളുന്നാ
ശൈലരാജാടവിതന്നിൽ ഖേലനംചെയ്വതിന്നായി
ഹൂഹൂവാകുന്നഗന്ധർവ്വൻ ഭാര്യമാരോടൊരുമിച്ചു
മോഹമൂലംജലക്രീഡയ്ക്കുചെമ്പട്ടപുറപ്പെട്ട
മാമുനീന്ദ്രൻകുളിക്കുന്ന വാപിതന്നിൽചെന്നിറങ്ങി
കാമിനിമാരോടുകൂടി കാമിതങ്ങൾക്കരുകുലൻ
മദ്യപാനംചെയ്തുന്നായാടിച്ചു മാനിനിമാക്കും
മദ്യകുംഭംകൊണ്ടുവന്നുകൊടുത്താശുകുടിപ്പിച്ചു
വസ്ത്രമെല്ലാമഴിച്ചുങ്ങു കരസ്ഥംവച്ചുടൻനല്ല
നിസ്തുലൻസ്ത്രീകളുമായിട്ടിറങ്ങി വാപിതോയത്തിൽ
ഒഴുകുന്നജലംതന്നിൽ മുഴുകുംഭാര്യയെച്ചെന്നു
തഴുകുംമേനിയിൽനാടൻപുഴുകുംകുംകുമംചാന്തു-
മിഴുകുംവാരിയിൽനീരതിപ്രതിച്ചും വീഴ്പുകൾമുട്ടി

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

കിതച്ചുംകുണ്ടിലക്കാശ്രുപതിച്ചുംഇങ്ങിനെഘോഷം
ശ്രുവിച്ചുദേവലനുള്ളിൽഭവിച്ചുകോപവുമാശു
ശപിച്ചുമാമുനിശ്രേഷ്ഠൻ ശപിച്ചുപൊമെടാമൂഢാ!

വെള്ളംകലക്കിമറിക്കുന്നനിൻറ
ഉള്ളംകലക്കിമറിക്കുന്നുഞാനും
പുള്ളിമാൻകണ്ണിമാരോടുമൊരുമിച്ചു
കള്ളുകുടിച്ചുമദിച്ചുവന്നിപ്പോൾ
നമ്മുടെവാപിയിൽവന്നിറങ്ങിബഹു
നിന്മരിയാദങ്ങൾകാട്ടുന്നകൂട്ടം
നിന്മൂലമായജലത്തിന്നശുദ്ധിയും
നിന്മിച്ചുദുർമ്മതിയായൊരുനീതാ-
നക്രമമീവണ്ണംചെയ്തതുകാരണം
നക്രമായ്പോകനീഹഹവുഗന്ധവ്വ!
ആറിൽപതിച്ചാലുംആശ്രുഗമിച്ചാലും!
മാറിതപംവന്നതിനാവതുമില്ല

ഇപ്രകാരംമഹാകോപിദേവലമാമുനിശ്രേഷ്ഠൻ
ക്ഷിപ്രമങ്ങുശാപമേകിഗ്ഗമിച്ചങ്ങാശ്രമംപുക്കു
വികൃമിഹഹഗന്ധവ്വൻപിരവോടെകയംതന്നിൽ
നക്രമായിച്ചെന്നുചാടിക്കിടന്നങ്ങുബഹുകാലം
കുംഭസംഭവശാപമേറൊരുപാണ്ഡ്യനരപതിപുംഗവൻ
കുംഭിയായ്മരുവുംകയത്തിനകത്തുപുക്കിതുനക്രവും
ഇമ്പമോടുകളിച്ചുമേവിനകുംഭിയേക്കടിക്കുടിനാൻ
അക്കയത്തിൽവലിച്ചിഴച്ചുതിരിച്ചുകുണ്ടിലതാക്കിനാൻ
അക്കരീന്ദ്രനെവെക്കുമുക്കുപെരുത്തനാക്രകുലോത്തമൻ

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

പുഷ്പലാകൃതിമുതലവന്നുകടിച്ചിഴച്ചദശാന്തരേ
വിക്രമേണരണംതുടങ്ങിമഹാകരീന്ദ്രനുമപ്പൊഴേ
പത്തുനൂറുഗജങ്ങൾചെന്നുകയത്തിനുള്ളിലിറങ്ങിനി- (തും
ന്നൊത്തുകൊണ്ടുപിടിച്ചുകേറുവതിന്നതോപണിചെയ്ക
തുമ്പിക്കൈകളെക്കൊണ്ടുകുംഭികൾകുംഭിരാജന്റെറ
തുമ്പിക്കൈപിടിച്ചാശുവലിച്ചുകരയേറും
വമ്പിച്ചമഹാനക്രംതാനൊരുത്തൻപിടിച്ചുടൻ
അംഭസ്സിന്നുള്ളിലാക്കിക്കൊണ്ടുപോകുമതുനേരം
പിന്നെയുംമത്തവാരണക്കുട്ടമങ്ങുകരയേറും
പിന്നെയുംനക്രരാജൻവലിച്ചുകൊണ്ടില്ലാക്കും
കരികളാശുകരസ്സുഴഞ്ഞുപെരിയമുതലജലത്തിലാക്കും
കരികൾപൊക്കുംമുമ്പുതാഴ്ത്തുംകരിവരൻവലഞ്ഞുപാരം
പടുതപെരുകിനമുതലകടിവിടുകില്ലുതെല്ലുമവൻരുഷാ
ഝടിതിഝടിതിചിടാതെഹന്തരണംതുടങ്ങിമഹാശഠൻ
കരിവരന്നുമനസ്സുമുട്ടിഅലഞ്ഞുലഞ്ഞുവലഞ്ഞഹോ
ഹരിപദാംബുജയുഗളമുള്ളിൽനിനച്ചുഭക്തിമുഴുത്തുടൻ
കരളിൽമുന്നമിയന്നമസ്സുജപങ്ങളോർത്തുതുടങ്ങിനാൻ
തരളചിത്തമുറച്ചുവിഷ്ണുപദാർച്ചനാങ്ങൾതുടങ്ങിനാൻ
നരകമുരഹരവരദ ജയ! ജയ! നളിനനാഭനമോസ്തുതേ
ദുരിതജലനിധിതരണമടിയനുശരണമതിനുനമോസ്തുതേ
കമലസുതയുടെരമണ! ജയ ജയ! കൈടഭവൃട്ടിഷ്ണോനമോസ്തുതേ
നമസ്തേമത്സ്യമൂർത്തേ! തേനമസ്തേ കൂർമ്മമൂർത്തേ! തേ
നമസ്തേസിംഹമൂർത്തേ! തേനമസ്തേവാമനാകാര!
നമസ്തേഭാർഗ്ഗവാകാരാ! നമസ്തേലോകപാലാംഗ!

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

നമസ്തേലോകജാലാംഗ;നമസ്തേനാഥഗോവിന്ദ!
മാനസംകൊണ്ടിപ്രകാരംജപിച്ചുനാഗരാജേന്ദ്രൻ
ധ്യാനയോഗമുറപ്പിച്ചുവിഷ്ണുരൂപംനിരൂപിച്ചു
നാമസങ്കീർത്തനംചെയ്തുതന്നേറുനമ്പികരംകൊണ്ടു
താമരപ്പൂപറിച്ചാശുപൂണ്ണപുഷ്പാഞ്ജലിചെയ്തു
കൃഷ്ണകൃഷ്ണ!രാമരാമ!കേശവാമാധവാ!വിഷ്ണോ!
വിഷ്ണുവീരാ!വിശാലാക്ഷാ!വിശ്വമൂർത്തേ!പാഹിപാഹി
ഇത്ഥംമോദോസ്തുതിചെയ്തുകണ്ടുടച്ചുവിഷ്ണുരൂപം
ചിത്തതാരിലുറപ്പിച്ചുഹസ്തിരാജൻവസിക്കുമ്പോൾ
തത്രകാണായ്വന്നുമുൻപിൽമുദ്ധമന്ദസ്മിതത്തോടെ
പത്രിരാജൻഗരുഡന്റെറഗളന്തന്നിൽവിളങ്ങുന്ന
വിഷ്ണുദേവൻചതുർബാഹുവിശ്വലോകൈകനാഥൻതാൻ
കങ്കണംകടകംകിരീടമുരസ്ഥലേവനമാലയും
ശംഖുചക്രഗദാസരോരുഹശാർങ്ഗനാന്ദകകൌമിദൻ
കനകമണിഗണമണിയുമനവധിസുരസമൂഹവുമന്തികേ
ലക്ഷ്മിയുംഭൂമിയുംപിന്നെലളിതയുവതികുടുംബവും
പക്ഷിയുംപന്നഗംപിന്നെയമരമുനിവരസംഘവും
ഏവംപ്രാഭവത്തോടേവനിന്ദിരാകാന്തൻ
ഭാവപ്രീതിയുംപൂണ്ടുതാവൽതന്നിൽശോഭിച്ചു
വിക്രമമിയലുംത്രിവിക്രമൻസുദർശന-
ചക്രംകൊണ്ടെറിഞ്ഞുശ്രുനക്രത്തെക്കൊലചെയ്തു
ബന്ധംവേർപ്പെട്ടുഗന്ധർവ്വനെഴുന്നേറു
ചന്തമേറിനന്നുവംകാന്തിയുംപ്രകാശിച്ചു
സന്തുഷ്ടാശയൻദീനബന്ധുവാംഭഗവാനെ
വന്ദിച്ചുപ്രദക്ഷിണംവെച്ചുവന്ദനംചെയ്തു

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവലശാപമൊഴിഞ്ഞുടനോനിജ
രൂപമെഴുന്നൊരുഗന്ധർവ്വനപ്പോട്ട
ദേവലോകത്തെഗമിച്ചുരനന്തരം
ദേവൻമുകുന്ദനെറകാരുണ്യംകൊണ്ടാശ്രു
കേവലംഭക്തിസചിത്രരൂപംവെടിഞ്ഞാശ്രു
ദേവനെറസാത്രുപ്യംപ്രാപിച്ചുമന്നവൻ
ഇന്ദ്രദ്യുമ്നാഖ്യനാംപാണ്ഡ്യനരപതി
ചന്ദ്രബിംബാനനൻചാരുകളേബരൻ
കേയൂരനൂപുരംകാഞ്ചിപൂഞ്ചേലയും
കൈവിൾമൽമോതിരംകങ്കണംകിങ്ങിണി
എന്നുതുടങ്ങിമഹാവിഷ്ണുചിഹ്നങ്ങ-
ളൊന്നൊഴിയാതെസമസ്തംധരിച്ചിന്ദ്ര-
ദ്യുമ്നമഹീപതിധന്യൻകൃതാത്മനായ്
വന്ദനംചെയ്തുമുകുന്ദപാദാംബുജം
മന്ദംതൊഴുതുനമസ്കരിച്ചുബഹു
നന്ദിച്ചുവന്ദിച്ചുവാഴ്ത്തിസ്തുതിച്ചു
കൃഷ്ണാഹരേ!ജയകൃഷ്ണാഹരേ!ജയ
വൃഷ്ണികുലോത്തമ!വിശ്വംബര!ജയ
സച്ചിദാനാമയ!നിഷ്കളനിർമ്മല!
നാരായണാനന്ദ! നാളീകലോചന!
നാരദസേവിതനാരകനാശന

കുംഭസംഭവശാപകാരണമേവമൊരുഗജമായിഞാൻ
സാംപ്രതംതവകരുണയാലവിനാശിമുകുതിലഭിച്ചുമേ
ദേവതാപസഭൃത്യനായ്ച പിടിവൻഗതിപെന്നതും

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

ദേവദേവഹരമുകുന്ദജഗന്നിവാസനമോസ്തുതേ
ഇത്ഥമങ്ങുനമസ്കരിച്ചുഴനേരമുനിന്നിതുമന്നവൻ
ബദ്ധമോദമഥോയിമാനമുടൻകരേറിമഹാപ്രഭൻ
പത്രിരാജഗമേവസിച്ചുഗമിക്കുമീശപരസന്നിധൌ
തത്രചെന്നവസിച്ചുവിരവൊടുസത്വവാൻന്നുപപുംഗവൻ

ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം പറയൻതുള്ളൽ

സമാപ്തം.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi

അതിമനോഹരങ്ങളായ ചിത്രങ്ങളോടും കൗതുകകരമാ
യ ബൈൻറോടും മിനുസക്കടലാസ്സിൽ വൃത്തിയായ
അച്ചടിയോടും കൂടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുള്ള
വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങൾ.

അദ്ധ്യാത്മരാമായണം	1—8—0
പാട്ടുകൾ ഒന്നാം ഭാഗം	1—8—0
പാട്ടുകൾ രണ്ടാം ഭാഗം	2—0—0
ഓട്ടംതുള്ളൽകൾ (പന്ത്രണ്ടു മഹാകവികൾ) രചിച്ച 18 കഥകളോടുകൂടിയത്	2—8—0
കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ തുള്ളൽകഥകൾ ഒന്നാം ഭാഗം	2—0—0
ടി. രണ്ടാം ഭാഗം	2—0—0
സർ രാമവർമ്മ	1—0—0
ജോഷ്വാ പട്ടാഭിഷേകം	1—0—0
ഷഷ്ടിപൂർത്തിലക്കം:—കൊച്ചി വലിയ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ജീവചരിത്രം 176 ചിത്രങ്ങളോടുകൂടിയത്.	0—8—0

ആവശ്യപ്പെടേണ്ടും മേൽവിലാസം:—

മാനേജർ,

മംഗളോദയം പ്രസ്സ്,

തൃശ്ശിവപേരൂർ.

Digitized By Kerala Sahitya Akademi